

Daniel Brânzei

Chemarea tronului

Arhivele regale

Studiu în cărțile Regi și Cronici

Veți observa foarte repede că această carte este în fond un comentariu de studiu. Majoritatea capitolelor au fost predicate ca studii în biserica baptistă „Bethel“ din Anaheim, California, în anul 2012.

Mulțumesc soției mele pentru ajutorul mare pe care mi l-a dat la scrierea acestei cărți și lui Constantin Moisa pentru bunăvoința, răbdarea și priceperea cu care a editat-o.

O carte netipărită, dar tipăribilă

Cuprins

Introducere	5
1. Cum se pierde o împărăție?	1

A. Prima perioadă de antagonism (1 Regi 12.1 – 22.40);

2. O privire generală – Dezbinarea Împărăției (1 Regi 12:1-33)	41
3. Ieroboam – sluga fără stăpân (1 Regi 13:1 – 14:20)	51
4. Roboam – prea mic pentru o împărăție așa de mare – 1 Regi 14:21-31	63
5. Abiam, nepotul lui Absalom – 1 Regi 15:1-8	69
6. Asa da, dar nu așa! – 1 Regi 15:9-24	75
7. Ieroboam, Nadab, Baeșa, Ela și Zimri – 1 Regi 15:25 – 16:22	85
8. Omri – micimea unui om „mare” – 1 Regi 16:23-28	91

B. O perioadă de asociere idolatră (1 Regi 16.29 – 2 Regi 9.29);

9. Ahab – soțul Izabelei – 1 Regi 16:29-34	97
10. Un Profet pentru vremea lui Ahab – Ilie Tișbitul – 1 Regi 17	103
11. Cine nenorocește pe Israel? – 1 Regi 18	112
12. Cum se tratează o depresie? (I), (II), (III) - 1 Regi 19	122
13. Un Elisei pentru Ilie – 2 Regi 19:19-21	140
14. Un har nemeritat, dar și nevalorificat (2 Regi 20.1-43)	143
15. Un omor pentru un ogor! – 1 Regi 21	152
16. O întâmplare neîntâmplătoare – 1 Regi 22	159
17. Iosafat o lecție pentru copiii robiei – 1 Regi 22; 2 Cron. 17-20	168
18. Ahazia – înapoi la Baal – 1 Regi 22:51 – 2 Regi 1:18	181
19. Înălțarea lui Ilie la cer (2 Regi 2:1-14)	187
20. Ioram – un anonim în umbra lui Elisei – 2 Regi 3:1 – 9:37	199
21. Patru binecuvântări într-o vreme blestemată – 2 Regi 4:1-44	205
22. Naaman – Argumente pentru credință - 2 Regi 5	215
23. Elisei – un om al credinței care face minuni – 2 Regi 6	225
24. Soarta celor ce nu mai nădăjduiesc în Domnul – 2 Regi 6:24 – 7:20	237
25. Amintiri sfinte din vremuri de idolatrie – 2 Regi 8	247

26. Iehu – uraganul divin venit să dezlădăcineze răul din Israel – 2 Regi 9	257
---	-----

C. A doua perioadă de antagonism (2 Regi 9.30 – 17.41).

27. Iehu – uraganul care distruge, dar nu repară – 2 Regi 10	271
28. Atalia – scorpia cu mușcătura mortală – 2 Regi 11	281
29. Ioas – Providența salvează linia davidică – 2 Regi 11 – 12	285
30. Urmașii lui Iehu – rugina care mănâncă dinăuntru – 2 Regi 13	297
31. Amatîia – un om cu inima împărțită – 2 Regi 14:1-20, 2 Cron. 25:1-28	305
32. Ieroboam al doilea – o copie trasă la indigou – 2 Regi 14:23-29	313
33. Onoarea și obraznicia lui Ozia (Azaria) – 2 Regi 15:1-7	323
34. Zaharia, Șalum, Menahem, Pecahia, Pecah, rămășițele – 2 Regi 15:8-31	333
35. Osea – cel din urmă împărat al regatului de nord – 2 Regi 17:1-6	341
36. Samaritenii – chiriașii lui Dumnezeu – 2 Regi 17:24-41	349

D. Agonia împărăției lui Iuda (2 Regi 16:1 - 25:27)

37. Ahaz – un rege care s-a rătăcit de tot – 2 Regi 16:1-20; 2 Cron. 28:1-27	359
38. Ezechia – un demn urmaș al lui David – 2 Regi 18-20	367
39. Manase – Cel mai rău rege al lui Iuda – 2 Regi 21; 2 Cronici 33:1-20	401
40. Amon – un apendice la domnia tatălui său – 2 Regi 21:19-26	409
41. Iosia – ultima pocăință dinaintea prăbușirii – 2 Regi 22:1 – 23:30	411
42. Regii agoniei regatului lui Iuda: Ioahaz, Ioiachim, Ioiachin și Zedechia	431
43. Ioiachim, un rege răzvrătit – 2 Regi 23:34 – 24:7	437
44. Ioiachin – un rege blestemat – 2 Regi 24:8-17; 2 Cron. 36:9-10	449
45. Zedechia – un rege zdrobit – 2 Regi 24:18 – 25:21; 2 Cron. 36:11-21	461
46. Ghedalia – un dregător care nu poate drege – 2 Regi 25:22-36	471
47. Viața de dincolo de moarte ! (2 Regi 25:27-30)	479

Postfață	487
----------------	-----

Anexe	491
-------------	-----

Bibliografie	494
--------------------	-----

Introducere

După 1989, în România li s-a dat cetățenilor posibilitatea de a-și vedea dosarele întocmite de organele de Securitate. Cei care au profitat de ea au rămas uimiți din pricina unor lucruri pe care le-au găsit scrise acolo. Pentru o vreme, în România a existat chiar o „febră a dosariadei“.

Biblia conține și ea niște arhive cu dosare. Ele aparțin regilor din istoria lui Israel și ne-au fost păstrate în următoarele patru cărți: 1 și 2 Regi; 1 și 2 Cronici. Traducerea în limba română ne permite să-i numim pe conducătorii din aceste cronici atât „împărați“ cât și „regi“. Însă, la drept vorbind, un rege stăpânește peste un regat, în timp ce un împărat își extinde stăpânirea peste mai multe regate. În afară de David și Solomon, care pe drept pot fi numiți „împărați“, toți ceilalți conducători ai evreilor din această perioadă ar trebui numiți „regi“. Dar, din cauza terminologiei folosite în textul românesc al Scripturii, noi vom pendula între cele două denumiri.

Nu, nu te grăbi să spui că nu-ți place istoria. Cartea aceasta este altfel decât cărțile plictisitoare pe care ai pus mâna în trecut. Privită cu înțelepciune, istoria poate fi un izvor de înțelepciune pentru prezent și o excepțională pregătire pentru viitor. Nu degeaba se spune că cine nu cunoaște istoria este blestemat să o repete. Dumnezeu ne îndeamnă să învățăm din cele petrecute altora ca să nu trebuiască s-o facem apoi pe propria piele: Motto-ul

arhivelor naționale americane sună așa: „Trecutul este numai proologul“.

„Adu-ți aminte de zilele din vechime, socotește anii, vârstă de oameni după vârstă de oameni. Întreabă pe tatăl tău, și te va învăța, pe bătrânii tăi, și îți vor spune“ – Deut. 32:7

„Aduceți-vă aminte de cele petrecute în vremile străbune; căci Eu sunt Dumnezeu, și nu este altul, Eu sunt Dumnezeu, și nu este niciunul ca Mine“ (Isaia 46:9).

„Și tot ce a fost scris mai înainte, a fost scris pentru învățătura noastră, pentru ca, prin răbdarea și prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde“ (Rom. 15:4).

„Aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească drept pilde, și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste cari au venit sfârșiturile veacurilor“ (1 Cor. 10:11).

Cam pe la sfârșitul secolului XVI, Charles Coffin a scris o serie de șase cărți de istorie pentru școlile publice din America. În prefața lor, el a dat un număr de sfaturi pentru profesorii care urmau să le folosească. Iată ce a scris el în introducerea la primul volum:

„Luați seama că, în timp ce oamenii mari și puternici și-au impus dominația asupra celorlați ca să-și împlinească planurile lor în istorie, tăcute și nebagate în seamă, la lucru erau și alte forțe care le-au împiedicat sau dejucat – de parcă o mână divină veghea la împlinirea altor planuri.“

Cu alte cuvinte, dacă studiezi istoria vei observa că lucrurile mergeau toate într-o anumită direcție, dar din cauza unui neînsemnat amănunt, un om sau un eveniment, ele au apucat-o apoi într-o cu totul altă parte, fără ca cineva să mai poată să le influențeze. Putem spune că ușa imensă a istoriei s-a răsucit de multe ori pe balamale mici, foarte puțin vizibile. Charles Coffin continuă:

„Oricine studiază istoria fără să țină seama de acest uimitor aspect nu va ajunge niciodată să-i pătrundă sensul și semnificațiile“.

Dumnezeu are scopuri precise cu evenimente, date și persoane. „Istoria trebuie să aibe un scop. Altfel existența umană este o enigmă fără logică.“

Cei care L-au scos pe Dumnezeu din istorie au lăsat-o goală de conținut. Iată de ce ea este așa de plicticoasă. O culegere de date, nume și locuri nu poate fi mai interesantă decât o carte de telefon! Cine se entuziasmează să o citească ?

În anul 1841, George Bancroft, socotit părintele istoricilor din America, a scris că „soarta unei națiuni nu este la discreția unui destin orb, ci urmărește pas cu pas lucrarea Providenței“. Un judecător din Curtea Supremă a Statelor Unite, James, Wayne, numit în funcție pe la începutul secolului XIX de președintele Andrew Jackson, a propus următoarea definiție pentru istorie: „*Istoria este providența lui Dumnezeu în problemele oamenilor*“. Preluând aceste moșteniri americane, unul din marii teologi ai acestei țări a dat și el o definiție a Providenței: „*Providența este mâna lui Dumnezeu în mânușa istoriei!*“

În Biblie există niște „arhive istorice“ pentru că există un Arhivar desăvârșit care a consemnat esențialul din viața conducătorilor ridicați în poporul Său. Iar regii evreilor sunt socotiți drept „buni“ sau „răi“ nu în mod arbitrar, ci după măsura în care s-au conformat planului Providenței divine și au avut un caracter corespunzător. Citind istoria din Biblie descoperim caracterul lui Dumnezeu și caracterul oamenilor. Vă propun să le studiem pe amândouă studiind împreună dosarele personalităților care au condus Israelul. Cred că este foarte important să vedem cum reduce Dumnezeu viața cuiva la informațiile ei cele mai importante. Modul Său de apreciere a ființelor omenești diferă radical de al nostru. Fiecare este „cântărit, numărat și găsit“ într-un fel sau altul în aceste dosare divine.

Nu, eu n-am fost acolo! N-am fost de față când când s-a întâmplat ceea ce este scris în cronicile biblice. Conform procedului utilizat de către cei ce au alcătuit Talmudul și Mișna evreiască, am adunat și eu, am comparat și am completat ceea ce au spus și au scris alții înaintea mea. Am făcut-o din perspectiva creștină a celui care știe că „toate aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească drept pilde, și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste care au venit sfârșiturile veacurilor“ (1 Cor. 10.11).

Vă invit, stimați cititori, să lecturați, să completați și să răspândiți mai departe aceste comentarii. Mulțumesc pe această cale soției mele care m-a ajutat mult în scrierea acestei cărți și prietenului meu, Constantin Moisa, care a avut bunăvoința și priceperea să se aplece asupra acestor pagini pentru a le edita într-o formă mai potrivită.

Cărțile 1 și 2 Regi și 1 și 2 Cronici ne pun în față „un experiment care nu trebuia să fie”. Aceste documente istorice ne arată ce se întâmplă atunci când Împărăția lui Dumnezeu cade pe mâinile oamenilor.

„Pieirea ta, Israele, este că ai fost împotriva Mea, împotriva Celui ce te putea ajuta. Unde este împăratul tău, ca să te scape în toate cetățile tale?

Unde sunt judecătorii tăi, despre care ziceai: «Dă-mi un împărat și domni? » Ți-am dat un împărat în mânia Mea, și ți-l iau în urgia Mea!” (Osea 13:9-11).

Vremea „împăraților” lui Israel este vremea unui eșec necesar. Ca să facă din ei „o împărăție și preoți” (Apoc. 1:6), Dumnezeu a avut nevoie de patru elemente: *un popor, o țară, o Lege/Constituție* și un ... *împărat*. Ca să-i facă un *popor*, Dumnezeu a chemat un om din Ur, Caldeea, pe Avraam, l-a transformat într-o familie în Canaan și într-un popor în incubatorul robiei egiptene. Ca să le dea *o țară*, Dumnezeu i-a scos cu mână tare din Egipt și i-a cășăuzit înapoi în Canaan. Pe drum le-a dat la Sinai *Legea*. Mai lipsea un singur element din cele patru: *Împăratul* pe care avea de gând să li-l trimită Dumnezeu. Dar Israel n-a avut răbdare ca să aștepte după planul lui Dumnezeu. Evreii au vrut să aibă și ei „un împărat ca toate celelalte neamuri”, nu Unul nevăzut, aflat încă în ceruri. Israeliții n-au avut răbdare ca „*Cerul să li-L trimită pe Cel care a fost rânduit*” pentru ei (F.A. 3.20), adică pe Mesia-Isus Cristos:

1 Pentru aplicarea acestui mesaj la viața personală a fiecăruia dintre noi, vă invit să citiți neapărat comentariul lui Ray C. Stedman, de la finalul acestui studiu. Citiți-l chiar acum, dacă nu aveți timp să citiți întreaga carte sau dacă vreți să vi se aprindă interesul pentru a o citi.

„Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină dela Domnul vremile de înviore, și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Cristos“ (F.A. 3:19-20).

În vremea „împăraților“, Dumnezeu i-a lăsat să constate ce înseamnă înlocuirea Unsului Său cu „unșii“ selectați de către oameni, din mijlocul lor. Ideea n-a fost a Lui, ci ideea lor, iar Dumnezeu le-a dat ocazia să se convingă că n-a fost o idee bună. Așa cum era și de așteptat, vremea împăraților s-a sfârșit cu un fiasco total. Odată experimentul terminat și demonstrația făcută, Israelul a fost realmente „vaccinat“ împotriva ideii de monarhie națională. Nici măcar pe Isus Cristos n-au mai vrut să-L primească, pentru că a venit la ei în trup omenesc. Îl vor primi însă atunci când va reveni la ei în slavă și vor avea ocazia să-și recunoască greșeala, așa cum le-a explicat-o apostolul Petru:

„Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov, Dumnezeuul părinților noștri, a proslăvit pe Robul Său Isus, pe care voi L-ați dat în mîna lui Pilat; și v'ați lepădat de El înaintea lui, măcar că el era de părere să -I dea drumul. Voi v'ați lepădat de Cel Sfînt și Neprihănit, și ați cerut să vi se dăruiască un ucigaș.

Și acum, fraților, știu că din neștiință ați făcut așa, ca și mai marii voștri. Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise mai înainte prin gura tuturor proorocilor Lui: că, adică, Hristosul Său va pătimi. Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină dela Domnul vremile de înviore, și să trimeată pe Cel ce a fost rînduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Cristos, pe care Cerul trebuie să-L primească, până la vremile așezării din nou a tuturor lucrurilor: despre aceste vremi a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților Săi prooroci din vechime“ (F.A. 3:11-21).

Noi știm astăzi prin Evanghelie că Isus din Nazaret a fost „Împăratul“ trimis de Dumnezeu pentru Israel. Îngerul a vestit:

„Nu te teme, Marie; căci ai căpătat îndurare înaintea lui Dumnezeu. Și iată că vei rămînea însărcinată,

și vei naște un fiu, căruia îi vei pune numele Isus. El va fi mare, și va fi chemat Fiul Celui Prea Înalt; și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David. Va împărăți peste casa lui Iacov în veci, și Împărăția Lui nu va avea sfârșit “ (Luca 1:30-33).

Magii au întrebat:

„Unde este Împăratul de curînd născut al Iudeilor? Fiindcă I-am văzut steaua în Răsărit, și am venit să ne închinăm Lui“ (Mat. 2:2).

Isus Christos a mărturisit înaintea lui Pilat că este împăratul pregătit de Dumnezeu:

„Atunci un Împărat tot ești!“ I-a zis Pilat. „Da“, a răspuns Isus. „Eu sînt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ...“ (Ioan 18:37; Luca 23:3).

Pilat a scris deasupra crucii următoare inscripție: „Isus din Nazaret, împăratul Iudeilor“, și ca să priceapă și să afle toți „era scrisă în evreiește, latinește și grecește“ (Ioan 19:19-20).

Apostolul Pavel proclamă domnia împăratului trimis de Dumnezeu ca pe un imperativ al istoriei:

„În urmă, va veni sfîrșitul, cînd El va da Împărăția în mîinile lui Dumnezeu Tatăl, după ce va fi nimicit orice domnie, orice stăpînire și orice putere. Căci trebuie ca El să împărățească pînă va pune pe toți vrăjmașii supt picioarele Sale“ (1 Cor. 15:24-25).

Domnul Isus ne-a învățat să ne rugăm pentru împlinirea planului lui Dumnezeu cu împărăția terestră:

„Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău; vie împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pămînt“ (Mat. 6:9).

Apocalipsa ne descoperă momentul în care Împăratul Isus Christos își va începe domnia pe pămînt:

„Și am auzit, ca un glas de gloată multă, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice,

care zicea: „Aliluia! Domnul, Dumnezeuul nostru Cel Atotputernic, a început să împărățească“ (Apoc. 19:6).

Istoria Israelului din vremea regilor este istoria unei nerăbdări care a trebuit plătită foarte scump, o vreme a mândriei care a trebuit să fie smerită, o vreme a neascultării care a trebuit pedepsită aspru, o vreme a lepădării care a trebuit să fie ispășită din greu.

Sursa materialului istoric

Autorul primei cărți a Regilor își încheie secțiunile dedicate anumitor regi invitându-și cititorii să afle mai multe amănunte din „cartea faptelor lui Solomon“, din „cronicile împăraților lui Iuda“ sau din „cronicile împăraților lui Israel“ (1 Regi 11.41; 14.19, 29; 15.7, 23, 31; 16.5). Cercetătorii susțin în unanimitate că aceste cărți care cuprindeau însemnările secretarilor de la Curte nu au fost „canonice“ și „inspirate“, dar au constituit sursa contemporană din care s-a documentat cel care a scris cartea inclusă în canonul Bibliei.

Scopul autorului a fost să arate motivul pentru care a fost dus poporul Israel în robie. Cel ce a făcut selecția și interpretarea materialului s-a aflat în mod direct sub călăuzirea Duhului Sfânt, așa cum ne spune apostolul Pavel:

„Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună“ (2 Tîm. 3.16-17).

Autorul cărților 1 și 2 Regi

Tradiția iudaică îl dă ca autor al Regilor pe profetul Ieremia. Există câteva elemente care justifică această opinie, iar noi n-avem nici un motiv să le contrazicem:

(1) În cărțile 1 și 2 Regi, accentul se pune pe importanța slujirii profeților în cadrul națiunii, în timp ce în cărțile Cronici accentul este pus pe importanța slujirii preoților.

Era normal ca Ieremia să scrie așa, după cum la fel de normal a fost și ca Ezra să scrie cărțile Cronici prin prisma preocupărilor sale.

(2) Anumite pasaje din cărțile 1 și 2 Regi sunt aproape identice cu pasaje paralele din cartea profetului Ieremia.

De exemplu: 2 Regi 24.18 și 25.30 apar și în Ieremia 52.1-34.

(3) Anumite personaje, ca acel Ionadab și fiii lui Recab apar numai în cărțile Regilor și în cartea profetului Ieremia (2 Regi 10.15, 23; Ieremia 35.6,9).

(4) Cei care au alcătuit Talmudul Babilonian îl dau ca autor pe profetul Ieremia (Babylonian Talmud, Tract Baba Bathra (Last Gate), 1.Mishna 5).

(5) Expresia „până în ziua de azi“ indică existența autorului pe vremea profetului Ieremia (1 Regi 8.8; 9.18; 10.21; 12.19; 2 Regi 2.22; 8.22; etc.).

Tema cărților 1 și 2 Regi

Tema generală a cărților 1 și 2 Regi este sugerată de includerea ei în grupul „profeților timpurii, de dinainte de robie“ (Iosua, Judecători, Samuel și Regi), care ilustrează măsura în care poporul Israel s-a conformat sau a încălcat prevederile Codului Deuteronomic stabilit de Legea lui Moise. Nu este de mirare deci că autorul folosește ca referință „Legea lui Moise“ prin care sunt judecate persoanele în mod individual și poporul în ansamblu. Expresia folosită este uneori o aluzie în termeni generali la Lege (1 Regi 10.31; 16.3-4; 18.4-6), iar alteori precizarea este directă și citatul este foarte clar (1 Regi 14.5-6; 17.2-23; 21.3-9).

De exemplu, măsurile luate de Iosia în cadrul reformelor sale religioase au constituit o implementare directă a prevederilor din cartea Deuteronomul:

„Împăratul Iosia a strâns la el pe toți bătrânii lui Iuda și ai Ierusalimului. Apoi s-a suit în Casa Domnului, cu toți bărbații lui Iuda și cu toți locuitorii Ierusalimului, preoții, proorocii, și tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare. A citit înaintea lor toate cuvintele din cartea legământului, pe care

o găsiseră în Casa Domnului. Împăratul stătea pe scaunul lui împărătesc, și a făcut legământ înaintea Domnului, îndatorindu-se să urmeze pe Domnul, și să păzească poruncile, învățăturile și legile Lui, din toată inima și din tot sufletul lui, ca să împlinească astfel cuvintele legământului acestuia, scrise în cartea aceasta. Și tot poporul a intrat în legământ.” (2 Regi 23.1-3).

Tema generală a cărților care fac parte din grupul „Profeții timpurii” a fost lansată în rugăciunea rostită de Ana, mama profetului Samuel, și este aceea că atitudinea oamenilor față de Dumnezeu determină fericirea lor și soarta lor eternă:

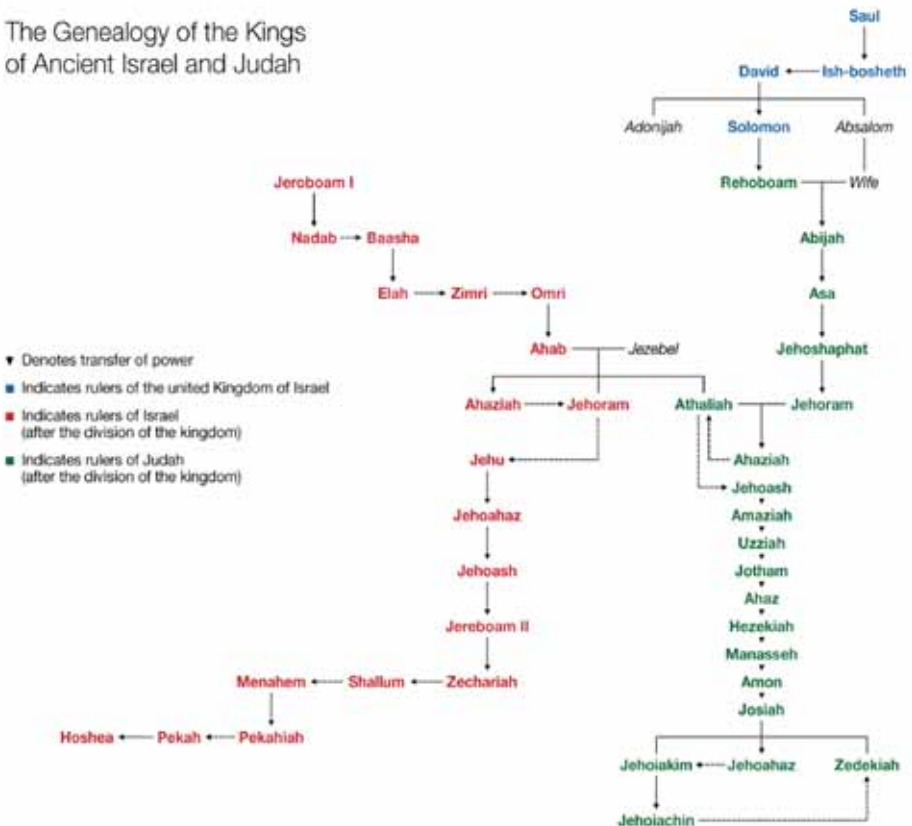
„Mi se bucură inima în Domnul, puterea mea a fost înălțată de Domnul; mi s-a deschis larg gura împotriva vrăjmașilor mei, căci mă bucur de ajutorul Tău. Nimeni nu este sfânt ca Domnul; nu este alt Dumnezeu decât Tine; nu este stâncă așa ca Dumnezeul nostru.

Nu mai vorbiți cu atâta îngâmfare, să nu vă mai iasă din gură cuvinte de mândrie; căci Domnul este un Dumnezeu care știe totul, și toate faptele sunt cântărite de El.

Arcul celor puternici s-a sfărâmat, și cei slabi sunt încinși cu putere. Cei ce erau sătui, se închiriază pentru pâine, și cei ce erau flămânzi se odihnesc; chiar cea steapă naște de șapte ori, și cea care avea mulți copii stă lăncezită.

Domnul omoară și învie, El pogoară în Locuința morților și El scoate de acolo. Domnul sărăcește și El îmbogățește, El smerește și El înalță, El ridică din pulbere pe cel sărac, ridică din gunoi pe cel lipsit ca să-l pună să șadă alături cu cei mari, și le dă de moștenire un scaun de domnie îmbrăcat cu slavă. Căci ai Domnului sunt stâlpii pământului, și pe ei a așezat El lumea. El va păzi pașii preaiubiților Lui, dar cei răi vor fi nimiciți în întineric; căci omul nu va birui prin putere.

Vrăjmașii Domnului vor tremura. Din înălțimea Cerului El Își va arunca tunetul asupra lor; Domnul va judeca marginile pământului.

1.

Cum se pierde o împărăție ?

Capitolul acesta cuprinde în rezumat, toată mișcarea ulterioară a cărții. Asemenea celor mai buni scriitori și cronicari moderni, autorul arhivelor regale își începe cronica printr-un tablou tematic intitulat: „Cum se poate pierde o împărăție?” Subiectul a fost important atunci și este la fel de important astăzi, atât în planul colectiv al unei națiuni, cât și în planul particular unei vieți individuale.

O cercetare a cărților Vechiului Testament ne va fi folositoare numai dacă reușim să ștergem praful de pe ele, să le readucem la viață și să le considerăm ca un material didactic prin care Dumnezeu ne învață lecții esențiale de viață.

Cu cât ne uităm mai de aproape la întâmplările din aceste cărți, cu atât ne dăm seama că și ele se uită la noi, cu ochi mari, abia așteptând să ne dea sfat și povață. Privite din această perspectivă, cărțile 1 și 2 Regi sunt un bun prilej de introspecție și maturizare menite a ne ajuta să ne verificăm echilibrul dintre libertate și dependență în viața noastră de umblare cu Dumnezeu.

Într-adevăr, viața creștină devine interesantă, bogată și chiar fascinantă numai atunci când învățăm cum să ne-o trăim prin puterea lui Dumnezeu. El ne poate ajuta să domnim în așa fel peste viața noastră încât să fim o binecuvântare pentru cei din

jurul nostru. Apostolul Pavel face următoarea remarcă extrem de interesantă:

„Dacă deci prin greșeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur, cu mult mai mult cei ce primesc, în toată plinătatea, harul și darul neprihănirii, vor domni în viață prin acel Unul singur, care este Isus Cristos!” (Rom. 5:17).

Când Dumnezeu a pus deoparte poporul Israel și l-a făcut o mărturie pentru Neamuri, El S-a gândit că toate celelalte națiuni se vor uita la Israel și vor învăța din comportarea acestui popor.

Pe de altă parte, ceea ce s-a întâmplat în istoria lui Israel reprezintă un prototip a ceea ce se poate întâmpla cu mărturia personală a fiecărui copil al lui Dumnezeu.

Primele 11 capitole din cartea 1 Regi îi sunt dedicate lui Solomon. Nu ne propunem să facem un studiu amănunțit asupra acestui personaj. L-am făcut în comentariul la cartea Ecclesiastul, intitulat „Chemarea eternității”.

De data aceasta, ne vom opri asupra câtorva aspecte legate de domnia lui Solomon doar ca să ilustrăm tema generală a întregii cărți, tiparul după care va fi analizată viața tuturor regilor care i-au urmat pe tronul lui Israel, dar și tiparul după care evoluează domnia fiecăruia dintre noi în viață. Vom scoate în evidență secretele unei domnii reușite, iar apoi vom analiza cauzele prăbușirii lui Solomon. Vom descoperi astfel o lecție utilă pentru fiecare dintre noi.

Cele trei mari secrete ale izbânzilor lui Solomon au fost:

- acceptarea hotărârilor lui Dumnezeu,
- dependența de înțelepciunea lui Dumnezeu și
- așezarea unei rânduiei divine în toate sectoarele vieții.

Cauzele prăbușirii lui Solomon au fost:

- o neveghere asupra lui însuși,
- alianțe cu puterile străine și
- o viață afectivă dezordonată.

Să le luăm pe rând ...

I. Secretele izbânzilor lui Solomon

*Motto: Ca să ajungi mare, trebuie să fii mic în
fața unui Dumnezeu mare.*

Împăratul David a fost mare pentru că a acceptat să fie întotdeauna „pe poziția a doua din împărăție“. David a subordonat tronul său de la Ierusalim tronului aflat în ceruri. Adevăratul Împărat al evreilor a fost în esență, Iehova. David a acceptat „poziția a doua“ în schema universală a lucrurilor.

Cine vrea să domnească foarte bine peste oameni trebuie să învețe mai întâi foarte bine cum să I se supună lui Dumnezeu. Viața ta și a mea nu se desfășoară într-un vacuum, ci în contextul universal al împărăției care cuprinde „cerurile și pământul“. Cu alte cuvinte, omul nu poate domni în viață decât ca reprezentant al stăpânirii dumnezeiești. Aceasta este poziția inițială în care l-a așezat Dumnezeu pe Adam în grădina Edenului (Gen. 1:28).

Dacă acceptăm această domnie a primatului divin în viața noastră, vom vedea cum toate circumstanțele se mișcă providențial în direcția binecuvântărilor. Dar dacă ne declarăm independenți, încercând o iluzorie autonomie, vom descoperi foarte curând că toate circumstanțele ne-au devenit potrivnice, lăsându-se cu urmări dureroase, deseori chiar catastrofale. Simbolic, vom numi studiul nostru asupra cărților 1 și 2 Regi „Chemarea tronului“.

Cum este cel ce stă pe tron așa este și poporul pe care-l conduce. Voința regelui este determinantă pentru soarta întregului popor. La fel este și în viața ta. De ceea ce alegi tu depinde fericirea ta și fericirea celor din jurul tău. Să începem deci cu *secretele succesului domniei lui Solomon*.

Primul și cel mai mare secret al succesului lui Solomon a constat în faptul că el nu și-a acaparat, ci „a primit“ domnia pe tronul de la Ierusalim. Solomon a ajuns rege pe când încă mai trăia tatăl său. Inițial, ni se spune că un alt fiu al lui David, Adonia, care era mai mare ca Solomon, a încercat să se proclame rege fără aprobarea tatălui său. Când a aflat de obrăznicia lui Adonia, David s-a grăbit să-l proclame împărat pe Solomon. Asta a fost

fost alegerea lui Dumnezeu prin David. Solomon a ajuns rege pentru că Dumnezeu și David l-au făcut rege.

Iată care este cel dintâi secret al unei domnii fericite. Trebuie să ne privim viața ca pe un dar de la Dumnezeu. Când avem încredere în Dumnezeu, El are grijă să aducă orice împrejurare sub control și să reducă la tăcere orice amenințare, orice dușmănie care ne-ar putea amenința domnia.

Solomon și Adonia sunt două personalități foarte potrivite pentru un studiu în contraste. Acesta este subiectul din primul capitol al cărții Regi. Deznodământul conflictului ne este dat în capitolul 2.

Cartea Regi începe cu descrierea unui episod penibil din viața lui David și ne întrebăm cum de Dumnezeu n-a ales să-l treacă cu vederea. Singura motivație este aceea că Ahișag, sunamita, tânăra frumoasă cu care facem cunoștință în capitolul respectiv, va juca un rol important în conflictul dintre Solomon și Adonia:

„Împăratul David era bătrân, înaintat în vârstă; îl acopereau cu haine, și nu se putea încălzi. Slujitorii lui i-au zis: «Să se caute pentru domnul nostru, împăratul, o fată fecioară; ea să stea înaintea împăratului, să-l îngrijească, și să se culce la sânul tău; și domnul nostru, împăratul, se va încălzi.»

Au căutat în tot ținutul lui Israel o fată tânără și frumoasă, și au găsit pe Ahișag, sunamita, pe care au adus-o la împărat. Această fată era foarte frumoasă. Ea a îngrijit pe împărat, și i-a slujit; dar împăratul nu s-a împreunat cu ea.” (1 Regi 1:1-4).

Deși nu i-a fost nevastă, în sensul propriu al cuvântului, Ahișag i-a aparținut lui David și a rămas în casa împăratului chiar și după moartea acestuia.

Textul sare apoi direct la Adonia și la încercarea lui de a se așeza pe tronul lui Israel, deși tatăl său David încă se mai afla în viață.

„Adonia, fiul Haghitei, s-a semețit până acolo încât a zis: «Eu voi fi împărat!» Și și-a pregătit care și călăreți, și cincizeci de oameni care alergau înaintea lui.

Tatăl său nu-l muștrase niciodată în viața lui, zicând: «Pentru ce faci așa?» Adonia, de altfel, era foarte frumos la chip, și se născuse după Absalom.” (1 Regi 1:5-6).

Adonia a crezut că împărăția „i se cuvine”, în virtutea vârstei, a poziției în cadrul familiei regale și a puterii personalității lui. Acțiunea lui Adonia a divizat Curtea regală. Cei care s-au temut că Adonia va ajunge împărat au ales imediat să-i jure credință. Ceilalți, credincioși lui David și neimpresionați de obrăznicia lui Adonia, nu s-au dus împreună cu Adonia:

„El a vorbit cu Ioab, fiul Țeruiei, și cu preotul Abiatar: și aceștia au trecut de partea lui. Dar preotul Țadoc, Benaia, fiul lui Iehoiada, proorocul Natan, Șimei, Rei și vitejii lui David, n-au fost cu Adonia.

Adonia a tăiat oi, boi și viței grași, lângă piatra lui Zohelet, care este lângă En-Roguel; și a poftit pe toți frații lui, fiii împăratului, și pe toți bărbații lui Iuda din slujba împăratului. Dar n-a poftit pe proorocul Natan, nici pe Benaia, nici pe viteji, nici pe fratele său Solomon.” (1 Regi 1:7-10).

Reprezentant al lui Dumnezeu la curtea lui David, proorocul Natan și-a manifestat spiritul de veghere asupra împărăției și a trimis-o pe Bat-Șeba, mama lui Solomon, să-i vorbească împăratului. Este clar că David era marele absent din treburile împărăției. Adonia avea dreptate într-o oarecare măsură. Tronul era neglijat și poporul suferea din pricina aceasta. Era timpul ca cineva să-i aducă aminte lui David de obligația lui de a-și ține făgăduințele și de a-l așeza pe Solomon ca succesor la domnie.

Mașinațiile puse la punct de Natan și Bat-Șeba nu trebuie interpretate drept niște strategii ale firii pământești, ci se cer a fi văzute ca gesturi de mare respect pentru David. Cei doi trec cu mult tact peste neputințele și apatia vinovată a împăratului și, deși el era doar o umbră a marelui om de altădată, îl tratează ca pe un suveran absolut al țării:

„Atunci Natan a zis Bat-Șebei, mama lui Solomon:

«N-ai auzit că Adonia, fiul Haghitei, s-a făcut împărat, fără să știe domnul nostru David? Vino dar

acum, și-ți voi da un sfat, ca să-ți scapi viața ta și viața fiului tău Solomon.

Du-te, intră la împăratul David, și spune-i: 'Împărate, domnul meu, n-ai jurat tu roabei tale, zicând: „Fiul tău Solomon va împărăți după mine, și va ședea pe scaunul meu de domnie?” Pentru ce dar împărățește Adonia?’

Și în timp ce tu vei vorbi cu împăratul, eu însumi voi intra după tine, și-ți voi întări cuvintele.»

Bat-Șeba s-a dus în odaia împăratului. El era foarte bătrân; și Abișag, sunamita, îi slujea. Bat-Șeba s-a plecat și s-a închinat înaintea împăratului.

Și împăratul i-a zis: «Ce vrei?» Ea i-a răspuns: «Domnul meu, tu ai jurat roabei tale pe Domnul, Dumnezeul tău, zicând: ‘Solomon, fiul tău, va împărăți după mine, și va ședea pe scaunul meu de domnie.’

Și acum iată că Adonia împărățește! Și tu nu știi, împărate, domnul meu! El a înjunghiat boi, viței grași și oi în mare număr; și a poftit pe toți fiii împăratului, pe preotul Abiatar, și pe Ioab, căpetenia oștirii, dar pe robul tău Solomon nu l-a poftit.

Împărate, domnul meu, tot Israelul are ochii îndreptați spre tine, ca să-i faci cunoscut cine va ședea pe scaunul de domnie al împăratului, domnului meu, după el. Și când împăratul, domnul meu, va fi culcat împreună cu părinții săi, se va întâmpla că eu și fiul meu Solomon vom fi priviți ca niște vinovați.»

Pe când încă vorbea ea cu împăratul, iată că a sosit proorocul Natan. Au dat de știre împăratului, și au zis: «Iată că a venit proorocul Natan!»

El a intrat înaintea împăratului, și s-a închinat înaintea împăratului cu fața până la pământ. Și Natan a zis: «Împărate, domnul meu, oare tu ai zis: ‘Adonia va împărăți după mine, și va ședea pe scaunul meu de domnie?’

Căci el s-a pogorât astăzi, a tăiat boi, viței grași și oi, în mare număr; și a poftit pe toți fiii împăratului, pe căpeteniile oștirii, și pe preotul Abiatar. Și ei

mănâncă și bea înaintea lui, și zic: ‘Trăiască împăratul Adonia!’

Dar nu m-a poftit nici pe mine, care sunt robul tău, nici pe preotul Țadoc, nici pe Benaia, fiul lui Iehoiada, nici pe robul tău Solomon.

Oare din porunca domnului meu, împăratul, are loc lucrul acesta, și fără să fi făcut cunoscut robului tău cine are să se suie pe scaunul de domnie al împăratului, domnului meu, după el?»

Împăratul David a răspuns: «Chemați-mi pe Bat-Șeba.» Ea a intrat, și s-a înfățișat înaintea împăratului. Și împăratul a jurat, și a zis: «Viu este Domnul, care m-a izbăvit din toate necazurile, că, așa cum am jurat pe Domnul, Dumnezeul lui Israel, zicând: ‘Fiul tău Solomon va împărăți după mine, și va ședea pe scaunul meu de domnie în locul meu,’ - așa voi face azi.»

Bat-Șeba s-a plecat cu fața la pământ, și s-a închinat înaintea împăratului. Și a zis: «Trăiască pe vecie domnul meu, împăratul David!»“ (1 Regi 1:11-31).

Vegherea lui Natan și tactul Bat-Șebeii l-au scos pe David din criza produsă de Adonia. Solomon a intrat astfel în privilegiile domniei, deși era mai tânăr decât Adonia.

În plus, Solomon a fost disprețuit de ceilalți frați din familia regală pentru că fusese fiul unei femei seduse de împărat. Cei care ați citit 2 Samuel știți că Solomon, fiindcă fusese fiul Bat-Șebeii, n-a fost iubit de nimeni la Curte și, drept urmare, a trebuit să fie dat de David spre creștere lui Natan, care i-a pus și un nume pe măsură, „Iedidia“, cel neiubit de oameni, dar iubit de Domnul:

„David a mângâiat pe nevastă-sa Bet-Șeba, a intrat la ea și s-a culcat cu ea. Ea a născut un fiu, pe care l-a numit Solomon, și care a fost iubit de Domnul. El l-a încredințat în mâinile proorocului Natan, și Natan i-a pus numele Iedidia (Iubitul Domnului), pentru Domnul.“ (2 Sam. 12:24-25).

Nu-i de mirare că le-a fost greu să-l accepte ca suveran al țării. „Un fiu disprețuit, care ajunge până la urmă domnitor peste

toți ceilalți frați ai săi“, oare unde am mai întâlnit acest tipar în Biblie?!

Demersul întreprins de către Natan și Bat-Șeba a contrararat lovitura de stat inițiată de Adonia. Foarte important de subliniat este că textul nu ne spune nimic despre părerea sau atitudinea lui Solomon în toată această criză. Deducția logică este că Solomon nu s-a luptat el personal pentru tron. Spre deosebire de Adonia, Solomon nu „a luat împărăția“, ci „a primit-o“. Pentru câteva ore însă, Ierusalimul a fost perplex asistând la două serbări de încoronare concomitente. Iat-o pe cea a lui Solomon:

„Împăratul David a zis: «Chemați-mi pe preotul Țadoc, pe proorocul Natan și pe Benaia, fiul lui Iehoiada.» Ei au intrat și s-au înfățișat înaintea împăratului.

Și împăratul le-a zis: «Luați cu voi pe slujitorii stăpânului vostru, puneți pe fiul meu Solomon călare pe catârul meu, și pogorâți-l la Ghihon.

Acolo, preotul Țadoc și proorocul Natan să-l ungă împărat peste Israel. Să sunați din trâmbiță, și să ziceți: ‘Trăiască împăratul Solomon!’

Să vă suiți apoi după el ca să vină să se așeze pe scaunul meu de domnie, și să împărățească în locul meu. Căci porunca mea, este ca el să fie căpetenia lui Israel și Iuda.»

Benaia, fiul lui Iehoiada, a răspuns împăratului: «Amin! Așa să vrea Domnul, Dumnezeuul domnului meu, împăratul: Domnul să fie cu Solomon cum a fost cu domnul meu, împăratul, ca să-și înalțe scaunul de domnie mai presus de scaunul de domnie al domnului meu, împăratul David!»

Atunci preotul Țadoc s-a pogorât împreună cu proorocul Natan, cu Benaia, fiul lui Iehoiada, cu cheretii și peletii; au pus pe Solomon călare pe catârul împăratului David, și l-au dus la Ghihon. Preotul Țadoc a luat cornul cu untdelemn din cort, și a uns pe Solomon.

Au sunat din trâmbiță, și tot poporul a zis: «Trăiască împăratul Solomon!» Tot poporul s-a suit

după el, și poporul cânta din fluier și se desfăta cu mare bucurie; se clătina pământul de strigătele lor.

Zvonul acesta a ajuns până la Adonia și la toți cei poftiți care erau cu el, tocmai în clipa când sfârșeau de mâncat. Ioab, auzind sunetul trâmbiței, a zis: «Ce este cu vuietul acesta de care răsună cetatea?» (1 Regi 1:32-41).

Confuzia domnea peste toată cetatea. Până și unul dintre fiii lui Abiatar, preotul aliat cu Adonia, avea alte sentimente decât tatăl său față de cele întâmplare:

„Pe când vorbea el încă, a venit Ionatan, fiul preotului Abiatar. Și Adonia a zis: «Apropie-te, căci ești un om viteaz, și aduci vești bune.»

«Da», a răspuns Ionatan lui Adonia, «domnul nostru, împăratul David, a făcut împărat pe Solomon. A trimis cu el pe preotul Ţadoc, pe proorocul Natan, pe Benaia, fiul lui Iehoiada, pe cheretiți și peletiți, și l-au pus călare pe catârul împăratului.

Preotul Ţadoc și proorocul Natan l-au uns împărat la Ghihon. De acolo s-au suit veselindu-se, și cetatea a fost pusă în mișcare: acesta este vuietul pe care l-ați auzit. Solomon s-a și așezat pe scaunul de domnie al împăratului.

Și slujitorii împăratului au venit să binecuvânteze pe domnul nostru, împăratul David, zicând: ‘Dumnezeul tău să facă numele lui Solomon mai vestit decât numele tău, și el să-și înalțe scaunul de domnie mai presus de scaunul tău de domnie!’

Și împăratul s-a închinat pe patul său. Iată ce a zis și împăratul: «Binecuvântat să fie Domnul, Dumnezeu lui Israel, care mi-a dat astăzi un urmaș pe scaunul meu de domnie, și mi-a îngăduit să-l văd!» (1 Regi 1:42-48).

Oricât ar fi fost Adonia de pornit, el și-a dat seama că atâta vreme cât trăiește David, ultimul cuvânt îi aparține. Înfrânt pe față, dar neîrând în inima lui, Adonia și toți cei din suita sa „regală” au priceput că alunecaseră pe panta greșită a istoriei și că se aflau acum într-un mare pericol:

„Toți cei poftiți de Adonia s-au umplut de spaimă; s-au sculat și au plecat care încotro. Adonia s-a temut de Solomon; s-a sculat și el, a plecat, și s-a apucat de coarnele altarului.” (1 Regi 1:49-50).

Gestul simbolic făcut de Adonia, agățarea de coarnele altarului, a însemnat că el se considera un fugar nevinovat care dorește să se pună sub ocrotirea divină. Solomon acceptă prudent poziția lui Adonia și este gata să-i mai ofere o șansă:

„Au venit și au spus lui Solomon: «Iată că Adonia se teme de împăratul Solomon, și s-a apucat de coarnele altarului, zicând: ‘Să-mi jure împăratul Solomon azi că nu va omorî pe robul său cu sabia!’»

Solomon a zis: «Dacă va fi om cinstit, un păr din cap nu-i va cădea la pământ; dar dacă se va găsi răutate în el, va muri.»

Și împăratul Solomon a trimis niște oameni care l-au pogorât de pe altar. El a venit și s-a închinat înaintea împăratului Solomon, și Solomon i-a zis: «Du-te acasă.»” (1 Regi 1:51-53).

Prin definiție, o greșală este ceva necaracteristic, o excepție de la regulă, o anomalie, un accident. Însă, o greșală repetată este dovada unui caracter pervers.

Acesta a fost raționamentul și mesajul lui Solomon. Departele de a fi „greșit” când a vrut să pună mâna pe putere, Adonia va dovedi foarte curând că gândul de a deveni rege încă îl mai stăpânea, și chiar intenționa să-l pună în aplicare. Dovada o avem în capitoul doi din cartea Regi. Planul lui Adonia a fost să-l înlocuiască pe David în relația cu Abişag, spunând astfel voalat națiunii că Solomon a fost destul de „matur” ca să meargă pe măgarul regal, dar este încă insuficient de bărbat ca să ia locul tatălui său, în pat cu Abişag.

„Adonia, fiul Haghitei, s-a dus la Bat-Şeba, mama lui Solomon. Ea i-a zis: «Vii cu gânduri paşnice?» El a răspuns: «Da.» Şi a adăugat: «Am să-ţi spun o vorbă.» Ea a zis: «Vorbeşte!»

Și el a zis: «Știi că împărăția era a mea, și că tot Israelul își îndrepta privirile spre mine ca să fiu împărat. Dar împărăția s-a întors, și a căzut fratelui meu, pentru că Domnul i-a dat-o. Acum îți cer un lucru: nu-ți întoarce fața!»

Ea i-a răspuns: «Vorbește!» Și el a zis: «Spune, te rog, împăratului Solomon, căci nu se poate să nu te asculte, să-mi dea de nevastă pe Abişag, sunamita.» Bat-Şeba a zis: «Bine! voi vorbi împăratului pentru tine.» (1 Regi 2:13-18).

Tipologic, Solomon este exponentul celui care „primește” tronul prin har, dar trebuie să domnească prin dreptate. Adonia este exponentul celui care lucrează fără Dumnezeu, în virtutea unei mult prea bune păreri despre sine însuși. Cuvintele pe care i le-a spus Bat-Şebea arată clar că Adonia nu a regretat răul pe care-l făcuse, ci doar faptul că fusese prins „cu mâta-n sac”. Iată ce a spus el:

„Știi că împărăția era a mea, și că tot Israelul își îndrepta privirile spre mine ca să fiu împărat. Dar împărăția s-a întors, și a căzut fratelui meu...” (1 Regi 2:15).

Cei care sunt înclinați să nu dea prea mulți bani pe Bat-Şeba și care o consideră un exemplar de frumusețe feminină lipsit de prea multă înțelepciune, citează opacitatea cu care a primit ea propunerea lui Adonia drept o dovată zdrobitoare. Într-adevăr, Bat-Şeba, care a trebuit să fie pusă în mișcare de Natan pentru ca să-i spună lui David ceea ce era cazul să știe și ea singură, se lasă de data aceasta manevrată cu foarte mare ușurință de Adonia. Cei care n-o pot ierta pentru că s-a lăsat prea ușor sedusă și de David, o caracterizează cam așa: „ochi frumoși, păr lung, dar minte scurtă”. Priviți-o cât de naivă se duce la Solomon, cât de regește este cinstită și ce surprinsă rămâne de izbucnirea mândriei a fiului ei:

„Bat-Şeba s-a dus la împăratul Solomon, să-i vorbească pentru Adonia. Împăratul s-a sculat s-o întâmpine, s-a închinat înaintea ei, și a șezut pe scaunul său de domnie. Au pus un scaun pentru mama împăratului, și ea a șezut la dreapta lui.

Apoi a zis: «Am să-ți fac o mică rugămintă: să mă asculți!» Și împăratul i-a zis: «Cere, mamă, căci te voi asculta.» Ea a zis: «Abișag, sunamita, să fie dată de nevastă fratelui tău Adonia.»

Împăratul Solomon a răspuns mamei sale: «Pentru ce ceri numai pe Abișag, sunamita, pentru Adonia? Cere și împărăția pentru el, căci este fratele meu mai mare decât mine; pentru el, pentru preotul Abiatar, și pentru Ioab, fiul Țeruiei.»

Atunci împăratul a jurat pe Domnul, zicând: «Să mă pedepsească Dumnezeu cu toată asprimea, dacă nu-l vor costa viața pe Adonia cuvintele acestea! Acum, viu este Domnul, care m-a întărit și m-a supt pe scaunul de domnie al tatălui meu David, și care mi-a făcut o casă, după făgăduința Lui, că astăzi va muri Adonia!»

Și împăratul Solomon a trimis pe Benaia, fiul lui Iehoiada, care l-a lovit; și Adonia a murit. (1 Regi 2:19-25).

Solomon și-a dat imediat seama că un astfel de om va fi mereu un pericol pentru domnie. Prin cererea lui vicleană, Adonia și-a semnat singur condamnarea la moarte. Răbufnirea de mânie a lui Solomon a fost cum nu se poate mai justificată. Adonia urmărirea să-l discrediteze nu numai ca împărat, ci și ca bărbat. Atacul la virilitate era pe atunci una dintre cele mai mari insulte, iar Adonia dorea să spună indirect națiunii că nu ajunsese pe tron acela care ar fi trebuit.

Solomon a avut peste trei sute de neveste și șapte sute de concubine! Nu cred că aceasta a fost metoda lui de a răspunde public îndoielilor lui Adonia, dar este bine să arătăm că bărbăția, virilitatea, era pe atunci dovada alegerii divine a suveranilor. Prin ea, Dumnezeu arăta tuturor că cel ales merită să se reproducă într-un mare număr de urmași, și poate fi întemeietorul unei familii regale puternice.

Al doilea secret al succesului lui Solomon a fost dependența de înțelepciunea divină. În capitolul trei al cărții 1 Regi ni se spune că Solomon a avut un vis în care Dumnezeu l-a îndemnat să ceară un lucru pe care l-ar fi dorit el la început de domnie. De remarcat

este faptul că Solomon n-a cerut nici bogăție, nici cinste sau putere, ci ... înțelepciune:

„La Gabaon, Domnul S-a arătat în vis lui Solomon noaptea și Dumnezeu i-a zis: «Cere ce vrei să-ți dau.» Solomon a răspuns: «Tu ai arătat o mare bunăvoință față de robul Tău David, tatăl meu, pentru că umbla înaintea Ta în credincioșie, în dreptate și în curăție de inimă față de Tine; i-ai păstrat această mare bunăvoință și i-ai dat un fiu, care șade pe scaunul lui de domnie, cum se vede astăzi.

Acum Doamne, Dumnezeul meu, Tu ai pus pe robul Tău să împărățească în locul tatălui meu, David; și eu nu sunt decât un tânăr, nu sunt încercat. Robul Tău este în mijlocul poporului pe care l-ai ales, popor foarte mare, care nu poate fi nici socotit, nici numărat, din pricina mulțimii lui.

Dă, dar, robului Tău o inimă pricepută, ca să judece pe poporul Tău, să deosebească binele de rău! Căci cine ar putea să judece pe poporul Tău, pe poporul acesta așa de mare la număr!?»

Cererea aceasta a lui Solomon a plăcut Domnului.

Și Dumnezeu a zis: «Fiindcă lucrul acesta îl ceri, fiindcă nu ceri pentru tine nici viață lungă, nici bogății, nici moartea vrăjmașilor tăi, ci ceri pricepere, ca să faci dreptate, voi face după cuvântul tău. Îți voi da o inimă înțeleaptă și pricepută, așa cum n-a fost nimeni înaintea ta și nu se va scula nimeni niciodată ca tine.

Mai mult, îți voi da și ce n-ai cerut: bogății și slavă, așa încât în tot timpul vieții tale nu va fi nici un împărat ca tine. Și dacă vei umbla în căile Mele, păzind legile și poruncile Mele, cum a făcut David, tatăl tău, îți voi lungi zilele.» (1 Regi 3:5-14).

Iată cum este formulat acest secret în culegerea de proverbe a lui Solomon:

„Încrede-te în Domnul din toată inima ta, și nu te bizui pe înțelepciunea ta!“ (Prov. 3:5).

Solomon a intuit că nu poate conduce poporul lui Dumnezeu fără să aibă înțelepciune de la Dumnezeu. Prin cererea sa, Solomon se ridică la înălțimea unei vieți trăite în Noul Testament. Iată cum sună principiul dependenței de înțelepciunea divină în textul Epistolei lui Iacov:

„Frații mei, să priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite încercări, ca unii care știți că încercarea credinței voastre lucrează răbdare.

Dar răbdarea trebuie să-și facă desăvârșit lucrarea, pentru ca să fiți desăvârșiți, întregi, și să nu duceți lipsă de nimic.

Dacă vreunui dintre voi îi lipsește înțelepciunea, s-o ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă și fără mustrare, și ea îi va fi dată.” (Iacov 1:2-5).

Înțelepciunea necesară fiecărui creștin vine de la Domnul, ca o consecință normală a umblării cu El. Trebuie să ne însușim și noi cererea lui Solomon, dacă vrem să ne bucurăm de succes și binecuvântare în viața noastră. Deși n-a cerut faimă și bogăție de la Dumnezeu, Solomon le-a primit din belșug. Ele au fost răsplata, însă, așa cum vom vedea, și ruina lui.

„Dumnezeu a dat lui Solomon înțelepciune, foarte mare pricepere, și cunoștințe multe ca nisipul de pe țărmul mării. Înțelepciunea lui Solomon întrecea înțelepciunea tuturor fiilor Răsăritului și toată înțelepciunea egiptenilor.

El era mai înțelept decât orice om, mai mult decât Etan, ezrahitul, mai mult decât Heman, Calcol și Darda, fiii lui Mahol; și faima lui se răspândise printre toate neamurile din jur. A rostit trei mii de pilde, și a alcătuit o mie cinci cântări.

A vorbit despre copaci, de la cedrul din Liban până la isopul care crește pe zid; a vorbit de asemenea despre dobitoace, despre păsări, despre târâtoare și despre pești.

Veneau oameni din toate popoarele să asculte înțelepciunea lui Solomon, din partea tuturor

împăraților pământului care auziseră vorbindu-se despre înțelepciunea lui.” (1 Regi 4:29-34).

(3) Al treilea secret al succesului lui Solomon a fost organizarea bună pe care a instaurat-o în țară. Se spune, pe drept cuvânt, că David a transformat Israelul dintr-o alianță de triburi într-o națiune unitară și prosperă. La fel de adevărat este, însă, și faptul că Solomon a luat Israelul de la tatăl său și l-a transformat într-o țară model, un imperiu de temut și o națiune invidiată în toată lumea de atunci. Capitolul 4 din 1 Regi ne descrie în amănunt rânduiala pe care a instaurat-o Solomon în țară.

„Împăratul Solomon era împărat peste tot Israelul.

Iată căpeteniile pe care le avea în slujba lui: Azaria, fiul preotului Țadoc, Elihoref și Ahia, fiii lui Șișa, erau logofeți; Iosafat, fiul lui Ahilud, era scriitor; Benaia, fiul lui Iehoiada, era peste oștire; Țadoc și Abiatar erau preoți.

Azaria, fiul lui Natan, era mai mare peste îngrijitori. Zabud, fiul lui Natan era slujbaș de stat, cirac al împăratului; Ahișar era mai mare peste casa împăratului; și Adoniram, fiul lui Abda, era mai mare peste dări.

Solomon avea doisprezece îngrijitori peste tot Israelul. Ei îngrijeau de hrana împăratului și a casei lui, fiecare timp de o lună din an.

Iată-le numele: Fiul lui Hur, pe muntele lui Efraim. Fiul lui Decher, la Macaț, la Saalbim, la Bet-Șemeș, la Elon și la Bet-Hanan. Fiul lui Hesed, la Arubot; el avea Soco și toată țara Hefer.

Fiul lui Abinadab avea tot ținutul Dorului. Tafat, fata lui Solomon, era nevasta lui. Baana, fiul lui Ahilud, avea Taanac și Meghido și tot Bet-Șeanul de lângă Țartan sub Izreel, de la Bet-Șean până la Abel-Mehola, până dincolo de Iocmeam.

Fiul lui Gheber, la Ramot din Galaad; el avea târgurile lui Iair, fiul lui Manase, în Galaad; mai avea și ținutul Argob în Basan, șazece de cetăți mari cu ziduri și zăvoare de aramă. Ahinadab, fiul lui Ido, la

Mahanaim. Ahimaat, în Neftali. El luase de nevastă pe Basmat, fata lui Solomon.

Baana, fiul lui Hușai, în Așer și la Bealot. Iosafat, fiul lui Paruah, în Isahar. Șimei, fiul lui Ela, în Beniamin. Gheber, fiul lui Uri, în țara Galaadului; el avea ținutul lui Sihon, împăratul amoritilor, și al lui Og, împăratul Basanului. Era un singur îngrijitor în țara aceasta.

Iuda și Israel erau în număr foarte mare, ca nisipul de pe țărmul mării. Ei mâncau, beau și se înveseleau. Solomon mai stăpânea și toate împărățiile de la Râu până în țara filistenilor și până la hotarul Egiptului. Ei îi aduceau daruri și au fost supuși lui Solomon tot timpul vieții lui.

În fiecare zi Solomon mânca: treizeci de cori de floare de făină și șaiszeci de cori de altă făină, zece boi grași, douăzeci de boi de păscut și o sută de oi, afară de cerbi, căprioare, ciute și păsări îngrășate.

Stăpâna peste toată țara de dincoace de Râu, de la Tîfsah până la Gaza, peste toți împărații de dincoace de Râu. Și avea pace pretutindeni de jur-împrejur. Iuda și Israel, de la Dan până la Beer-Șeba, au locuit în liniște fiecare sub via lui și sub smochinul lui, în tot timpul lui Solomon.

Solomon avea patruzeci de mii de iesle pentru cai de la carele lui, și douăsprezece mii de călăreți. Îngrijitorii îngrijeau de hrana împăratului Solomon și a tuturor celor ce se apropiau de masa lui, fiecare în luna lui; și nu lăsau să fie vreo lipsă. Aduceau și orz și paie pentru armăsari și fugari, în locul unde se afla împăratul, fiecare după poruncile pe care le primise.” (1 Regi 4:1-28)

Priceperea și preocuparea lui Solomon au făcut din Israel unul dintre giuvaierele vremii. Domnia lui, alături de domnia lui David sunt cunoscute până azi sub numele de perioada „regatului de aur”. Urmașii lui David și Solomon n-au mai reușit niciodată să aducă în Israel vremuri așa de bune. Providențial, Dumnezeu a rânduit ca, pe vremea acestor doi împărați din Israel, și Egiptul și Babilonul să treacă printr-o perioadă de eclipsă.

II. Cauzele prăbușirii lui Solomon

În lumea aceasta, binele este trecător, dar răul este permanent. Toată gloria lui Solomon s-a terminat în rușine. Cititorul atent va identifica repede cauzele acestei prăbușiri. Noi le-am identificat deja: o neveghere asupra lui însuși, alianțe cu puterile străine și o viață afectivă dezordonată.

În primul rând, atunci când a cerut de la Dumnezeu înțelepciune pentru a conduce națiunea, Solomon nu s-a gândit să ceară și înțelepciune ca să știe cum să se conducă pe sine însuși. El a zis doar atât: „Dă robului Tău o inimă pricepută, ca să judece poporul Tău să deosebească binele de rău!“, fără să se gândească și la pericolele care aveau să-l pândească pe el în viitor.

Cei care au studiat istoria au descoperit că există trei factori care pot corupe orice om: puterea, banii și femeile (sau, formulat altfel: faima, finanțele și femeile. *n.red.*). Solomon le-a avut pe toate acestea trei, dar i-a lipsit înțelepciunea necesară pentru a le face față. Indirect, această realitate este dovada că nici măcar cel mai ilustru om al istoriei nu poate face față privilegiilor și presiunilor tronului. Numai „Domnul“ le va putea face față, în vremea desăvârșitei Împărăției viitoare.

Solomon a fost corupt de putere. Citiți Ecclesiastul și veți avea confirmarea că suficiența de sine nu face casă bună cu smerenia. Ecclesiastul a plecat singur să „cerceteze și să descoere“ sunt lucrurile care au rost în viață. Putea să afle aceasta ca răspuns la rugăciune, prin revelație divină; putea să-L întrebe pe Dumnezeu despre ceea ce-l preocupa, dar n-a făcut-o. Solomon a schimbat rugăciunea cu reflexia personală. Altfel nu se explică mulțimea de hotărâri greșite pe care le-a luat. Dacă s-ar fi rugat, asemenea tatălui David, precis nu s-ar fi încuscris cu faraonul Egiptului.

„Solomon s-a încuscris cu faraonul, împăratul Egiptului. A luat de nevastă pe fata faraonului și a adus-o în cetatea lui David, până și-a isprăvit de zidit casa lui, Casa Domnului și zidul dimprejurul Ierusalimului.

Poporul nu aducea jertfe decât pe înălțimi, căci până pe vremea aceasta nu se zidise încă o casă în Numele Domnului. Solomon iubea pe Domnul, și se ținea

de obiceiurile tatălui său David. Numai că aducea jertfe și tămâie pe înălțimi.“ (1 Regi 3:1-3).

În capitolele 2 și 3 din cartea Regi, îl admirăm pe Solomon domnind pe tronul de la Ierusalim, îmbrăcat în glorie și strălucire. Însă, tot în capitolul 3 găsim și sămânța din care-i va încolți prăbușirea. Iată ce stă scris în primele trei versete:

Solomon Îl iubea pe Domnul, dar în sfera lui afectivă au apărut foarte de timpuriu încă două mari iubiri, care până la urmă i-au fost fatale: Solomon s-a încuscrit cu faraon, din a cărui persoană a făcut o figură publică importantă în Ierusalim (iar Egiptul este în Vechiul Testament un simbol biblic al contaminării cu lumea) și a continuat închinarea „pe înălțimi“, împrumutată și ea de la popoarele păgâne. Solomon este deci altfel decât David. Chiar și atunci când a păcătuit cu Bat-Șeba și l-a ucis pe Urie, David a păstrat în adâncul inimii lui dorul intimității și al umblării cu Dumnezeu. Acest lucru se vede clar și din psalmii pocăinței lui (Ps. 32, 51). Lui Solomon îi lipsește această umblare smerită cu Dumnezeu. Religia lui publică pune mii de vite pe altare, dar inima lui n-a fost așezată pe altarul lepădării de sine înaintea Domnului, la Cortul Întâlnirii. El i s-a închinat lui Iehova, dar a făcut-o printr-un sistem de jertfe împrumutat de la păgâni.

Cea mai bună dovadă că Solomon n-a prea practicat rugăciunea care l-ar fi plasat sub autoritatea tronului ceresc este atitudinea pe care i-a transmis-o fiului său, Roboam. Confruntat cu cererea poporului pentru micșorarea impozitelor, acesta oscilează între sfatul pe care i-l-au oferit tinerii și sfatul pe care i-l-au oferit bătrânii țării. Până azi, unii dintre noi regretă că Roboam n-a ascultat de bătrânii țării ... Tragedia nu a fost însă aceasta. Tragedia a fost că Roboam nu s-a consultat cu ... Dumnezeu! Roboam n-ar fi trebuit să facă nici ce i-au spus tinerii, nici ce i-au spus bătrânii. El ar fi trebuit să facă ce-i spune Domnul! Viața petrecută alături de tatăl său, Solomon, nu l-a deprins însă cu această practică ...

Solomon a fost cu totul altfel decât David. Chiar și atunci când a păcătuit cu Bat-Șeba și l-a ucis pe Urie, David a păstrat în adâncul inimii lui dorul intimității și al umblării cu Dumnezeu. Acest lucru se vede clar din psalmii pocăinței lui David (Ps. 32, 51). Lui Solomon i-a lipsit această umblare smerită cu Dumnezeu.

Religia lui publică a pus mii de vite pe altare, dar inima lui n-a fost așezată pe altarul lepădării de sine.

Solomon a fost corupt de bani. Afluența binecuvântărilor primite de la Dumnezeu i-au pervertit caracterul. În logica lui Dumnezeu, un împărat are datoria să conducă spre binele și bunăstarea poporului. ESub domnia lui Solomon, însă, poporul gemea sub greutatea impozitelor. Solomon mânca din belșug, dar supușii lui își mâncau de sub unghii. Nu degeaba au venit ei cu jalba lor la Roboam, după moartea tatălui său.

Solomon a fost corupt de femei. Nu există nici o justificare pentru abuzul lui în acest domeniu. Trei sute de neveste și șapte sute de concubine nu sunt o „necesitate“, ci o „făloșenie“, cum spun arădenii. Investiția sentimentală pe care a făcut-o Solomon în aceste femei i-au alterat ierarhia valorilor și l-au dus iremediabil pe calea compromisurilor. Ca să le satisfacă ifosele religioase, Solomon le-a clădit altare și temple păgâne.

Într-o încercare de sintetizare a condițiilor care au dus la decăderea lui Solomon, capitolul 11 din 1 Regi ne spune:

„Împăratul Solomon a iubit multe femei străine, afară de fata faraonului; moabite, amonite, edomite, sidoniene, hetite, care făceau parte din Neamurile despre care Domnul zisese copiilor lui Israel: «Să nu intrați la ele, și nici ele să nu intre la voi; căci v-ar întoarce negreșit inimile înspre dumnezeii lor.»

De aceste Neamuri s-a alipit Solomon, târât de iubire. A avut de neveste șapte sute de crăieșe împărătești și trei sute de țiitoare; și nevestele i-au abătut inima.

Când a îmbătrânit Solomon, nevestele i-au plecat inima spre alți dumnezei; și inima nu i-a fost în totul a Domnului Dumnezeului său, cum fusese inima tatălui său, David.

Solomon s-a dus după Astarteea, zeita sidonienilor, și după Milcom, urâciunea amoniților. Și Solomon a făcut ce este rău înaintea Domnului și n-a urmat în totul pe Domnul, ca tatăl său David.

Atunci Solomon a zidit pe muntele din fața Ierusalimului un loc înalt pentru Chemoș, urâciunea

Moabului, pentru Moloc, urâciunea fiilor lui Amon. Așa a făcut pentru toate nevestele lui străine, care aduceau tămâie și jertfe dumnezeilor lor.

Domnul S-a mâniat pe Solomon, pentru că își abătuse inima de la Domnul, Dumnezeul lui Israel, care i Se arătase de două ori. În privința aceasta îi spusese să nu meargă după alți dumnezei; dar Solomon n-a păzit poruncile Domnului.“ (1 Regi 11:1-10).

Așa cum am spus-o deja, când umblăm în ascultare de voia Domnului, toate circumstanțele vieții ne sunt favorabile, dar când părăsim viața de ascultare, circumstanțele ne devin dintr-o dată potrivnice. În capitolul 11 se spune de două ori că Dumnezeu a stârnit oameni împotriva lui Solomon:

„Domnul a ridicat un vrăjmaș lui Solomon: pe Hadad, edomitul, din neamul împărătesc al Edomului ... Dumnezeu a ridicat un alt vrăjmaș lui Solomon: pe Rezon, fiul lui Eliada, care fugise de la stăpânul său Hadadezer, împăratul din Țoba.“ (1 Regi 11:14, 23).

Din cauza nevegherii, a cochetării cu păgânii și a unei afecțiuni rău direcționate, „Iedidia“ (Iubitul Domnului) a ajuns să fie pe-depsit de dreptatea divină. Doar faptul că era totuși un fiu al lui David, „omul după inima lui Dumnezeu“, l-a făcut pe Solomon să nu trăiască tragedia lepădării în timpul vieții lui:

„Domnul S-a mâniat pe Solomon, pentru că își abătuse inima de la Domnul, Dumnezeul lui Israel, care i Se arătase de două ori. În privința aceasta îi spusese să nu meargă după alți dumnezei; dar Solomon n-a păzit poruncile Domnului.

Și Domnul i-a zis lui Solomon: «Fiindcă ai făcut așa și n-ai păzit legământul Meu și legile Mele pe care ți le-am dat, voi rupe împărăția de la tine și o voi da slujitorului tău.

Numai, nu voi face lucrul acesta în timpul vieții tale, pentru tatăl tău, David. Ci din mâna fiului tău o voi rupe. Nu voi rupe însă toată împărăția; voi lăsa o seminție fiului tău, din pricina robului Meu David și din pricina Ierusalimului, pe care l-am ales.“ (1 Regi 11:9-13).

Așa cum vom vedea în studiul nostru, tiparul căderii lui Solomon s-a repetat apoi în viața regilor care i-au urmat la tron. Însă, greșelile lui Solomon pot fi și greșelile noastre. Am face foarte bine să învățăm din pățania lui ca să nu ajungem să le repetăm spre nenorocirea noastră. Într-o carte de înțelepciune compilată chiar de Solomon, Biblia spune:

„Păzește-ți inima mai mult decât orice, căci din ea ies izvoarele vieții.“ (Prov. 4:23).

În Noul Testament, apostolul Pavel face și el un rezumat al procesului de prăbușire a oamenilor și împărățiilor lumii. Nu ne surprinde faptul că acest proces repetă etapele menționate în cartea Regi. Plecând de la starea înaltă a omului care-L cunoaște pe Dumnezeu, procesul trece prin treapta înstrăinării, la treapta înlocuirii lui Dumnezeu cu surogate idolatre. Pierderea contactului vital cu Divinitatea, duce iremediabil la descompunerea morală și la tot felul de perversiuni care schimbă ordinea și rânduielele divine. Toate aceste denaturări atrag în mod inevitabil pedeapsa lui Dumnezeu. Iată cuvintele lui Pavel:

„Mânia lui Dumnezeu se descoperă din Cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și împotriva oricărei nelegiuri a oamenilor, care înăbușă adevărul în nelegiuirea lor.“

Treapta cunoașterii:

„Fiindcă ce se poate cunoaște despre Dumnezeu, le este descoperit în ei, căci le -a fost arătat de Dumnezeu. În adevăr, însușirile nevăzute ale Lui, puterea Lui veșnică și dumnezeirea Lui, se văd lămurit, dela facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El.“

Treapta înstrăinării:

„Așa că nu se pot dezvinovăți; fiindcă, măcar că L-au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit; ci s-au dedat la gânduri deșarte, și inima lor fără pricepere s-a întunecat.“

Treapta infatuării care duce la idolatrie:

„S-au fãlit cã sunt înțelepți, și au înnebunit; și au schimbat slava Dumnezelui nemuritor într-o icoanã care seamãnã cu omul muritor, pãsãri, dobitoace cu patru picioare și târãtoare.“

Treapta imoralitãtii:

„De aceea, Dumnezeu i-a lãsat pradã necurãției, sã urmeze poftele inimilor lor; așã cã își necinstesc singuri trupurile; cãci au schimbat în minciunã adevãrul lui Dumnezeu, și au slujit și s-au închinat fãpturii în locul Fãcãtorului, care este binecuvãntat în veci! Amin.

Din pricina aceasta, Dumnezeu i -a lãsat în voia unor patimi scãrboase; cãci femeile lor au schimbat întrebuiñțarea fireascã a lor într-una care este împotriva firii; tot astfel și bãrbații, au pãrãsit întrebuiñțarea fireascã a femeii, s-au aprins în poftele lor unii pentru alții, au sãvârșit parte bãrbãteascã cu parte bãrbãteascã lucruri scãrboase, și au primit în ei înșiși plata cuvenitã pentru rãtãcirea lor.“

Treapta îndepãrtãrii de standardele lui Dumnezeu:

„Fiindcã n-au cãutat sã pãstreze pe Dumnezeu în cunoștința lor, Dumnezeu i-a lãsat în voia minții lor blestemate, ca sã facã lucruri neîngãduite.

Astfel au ajuns plini de orice fel de nelegiuire, de curvie, de viclenie, de lãcomie, de rãutate; plini de pizmã, de ucidere, de ceartã, de înșelãciune, de porniri rãutãcioase; sunt șoptitori, bãrfitori, urãtori de Dumnezeu, obraznici, trufași, lãudãroși, nãscocitori de rele, neascultãtori de pãrinți, fãrã pricepere, cãlcãtori de cuvânt, fãrã dragoste fireascã, neînduplecați, fãrã milã.“

Treapta împietririi care sfideazã judecata:

„Și, mãcar cã știu hotãrãrea lui Dumnezeu, cã cei ce fac asemenea lucruri, sunt vrednici de moarte, totuși, ei nu numai cã le fac, dar și gãsesc de buni pe cei ce le fac.“ (Rom. 1:18-32).

Redăm și o altă descriere a procesului de decădere care urmărește evoluția obraznică a păcatului în societatea omenească. La început, păcatul cere în mod timid să fie: (1) *tolerat*; apoi, cere obraznic dreptul de a fi (2) *acceptat*; după ce a obținut acest avantaj, se semețește și cere să fie (3) *practicat*, pentru a sfârși, ca puiul de cuc ucigaș care aruncă din cuib ouăle păsării gazdă, cu pretenția de a fi (4) *preferat*.

Așa stau lucrurile cu minciuna, cu beția, cu curvia, cu drogurile, cu homosexualitatea și ...cu toate păcatele. Uitați-vă în jur și veți observa repede că acest proces de abandonare a moralității sănătoase în favoarea unei sinucideri păcătoase a personalității se repetă în evoluția fiecărei generații și a fiecărui individ.

Căderea lui Solomon este o ilustrație pentru căderile noastre. Însă, ea nu le justifică, ci ne avertizează. Încercarea de a-ți justifica păcatele și slăbiciunile proprii cu ale altora este sinonimă cu pretenția absurdă că ne-am putea spăla cu noroi. Cine are urechi de auzit, să audă!

Înțelegeți deci de ce trebuie să studiem cu mare atenție cărțile 1 și 2 Regi? Cercetarea lor ne va pune în față, fără âncetare, ca un motto repetat la răscruci, metafora unei vieți cheltuite în zadar, a unei existențe cu șansa succesului, dar cu sfârșitul unei căderi rușinoase. Dumnezeu nu ni le-a dăruit pentru amuzamentul nostru, ci pentru avertizarea noastră.

Iată cuvintele insuflate de Duhul Sfânt aceluiasi apostol Pavel care face următoarea precizare:

„Aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească drept pilde, și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste care au venit sfârșiturile veacurilor.” (1 Cor. 10:11).

I KINGS

Kingdoms in Crisis

The United Kingdom

DAVID'S LAST DAYS (1:1–2:11)

SOLOMON'S REIGN (2:12–11:43)

Ch. 1–2
HIS ESTABLISHMENT
AND HIS ENEMIES

Ch. 3–4
HIS WISDOM AND
HIS WEALTH

Ch. 5–10
HIS BUILDING
AND HIS BLESSINGS

Ch. 11
HIS CORRUPTION
AND HIS COLLAPSE

The Divided Kingdom

The SOUTHERN KINGDOM (JUDAH)
2 tribes with capital in Jerusalem

The NORTHERN KINGDOM (ISRAEL)
10 tribes with capital in Shechem, later in Samaria

19 kings of Davidic dynasty
reigned for 345 years

19 kings of 6 dynasties
reigned for 210 years

REHOBOAM 17 yrs. (ch. 12–14)
ABIJAH (-JAH) 3 yrs. (ch. 15)
AS A 41 yrs. (ch. 15)

JEROBOAM I 22 YRS. (CH. 12–14)

NADAB 2 YRS. (CH. 15)
BAASHA 24 YRS. (CH. 15)
ELAH 2 YRS. (CH. 16)
ZIMRI 7 DAYS (CH. 16)
OMRI 12 YRS. (CH. 16)
AHAB 22 YRS. (CH. 16–22)

The Ministry of Elijah
(ch. 17–2 Kings 2)

ELIJAH RAISES AN ALTAR OF 12
STONES FOR THE 12 TRIBES AT
CARMEL. GOD DOES NOT RECOGNIZE
MAN-MADE DIVISIONS.

JEHOSHAPHAT 25 yrs. (ch. 22)

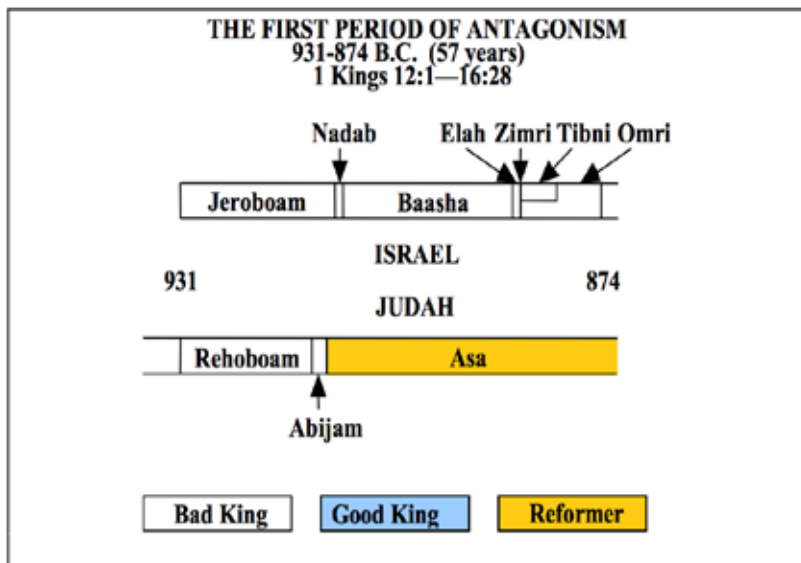
AHAZIAH 2 YRS. (CH. 22)

The Messianic Line

A. PRIMA PERIOADĂ DE ANTAGONISM

(1 Regi 12.1 – 22.40)

2.

Dezbinarea împărăției

(1 Regi 12.1-33)

După vremea „regatului de aur“ de pe vremea lui David și Solomon, când tot poporul Domnului a fost împreună, Împărăția lui Israel s-a dezmembrat, divizându-se în Regatul de Nord și Regatul de Sud, sau Împărăția lui Israel și Împărăția lui Iuda.

Această nenorocire a avut o motivație întreită. Ea a fost: (1) Rezultatul idolatriei lui Solomon (1 Regi 1.11-14); (2) Rezultatul politicilor lui Roboam și Ieroboam (1 Regi 12.1-20); (3) Rezultatul unei hotărâri divine suverane (1 Regi 12.21-24).

(1) Idolatria vinovată a lui Solomon

Cel mai înțelept dintre oameni a demonstrat că nici cel mai strălucit exemplar al umanității nu rezistă la ispitele tronului. Așa ceva nu va reuși decât „Mesia“, la instaurarea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Pentru muritorii de rând, puterea corupe, iar puterea absolută corupe în mod absolut. Iată semnele decăderii lui Solomon:

*„Împăratul Solomon a iubit multe femei străine,
afară de fata lui Faraon; moabite, amonite, edomite,*

sidoniene, hetite, care făceau parte din neamurile despre care Domnul zisese copiilor lui Israel:

«Să nu intrați la ele, și nici ele să nu intre la voi; căci v-ar întoarce negreșit inimile înspre dumnezeii lor».

De aceste neamuri s-a alipit Solomon, târât de iubire. A avut de neveste șapte sute de crăieșe împărătești și trei sute de țiitoare; și nevestele i-au abătut inima.

Când a îmbătrânit Solomon, nevestele i-au aplecat inima spre alți dumnezei; și inima nu i-a fost în totul a Domnului, Dumnezeului său, cum fusese inima tatălui său David.

Solomon s-a dus după Astarteea, zeița sidonienilor, și după Milcom, urâciunea amoniților. Și Solomon a făcut ce este rău înaintea Domnului, și n-a urmat în totul pe Domnul, ca tatăl său David.

Atunci Solomon a zidit pe muntele din fața Ierusalimului un loc înalt pentru Chemoș, urâciunea Moabului, pentru Moloc, urâciunea fiilor lui Amon. Așa a făcut pentru toate nevestele lui străine, care aduceau tămâie și jertfe dumnezeilor lor. Domnul S-a mâniat pe Solomon, pentru că își abătuse inima de la Domnul, Dumnezeul lui Israel, care i Se arătase de două ori. În privința aceasta îi spusese să nu meargă după alți dumnezei; dar Solomon n-a păzit poruncile Domnului. Și Domnul i-a zis lui Solomon:

«Fiindcă ai făcut așa, și n-ai păzit legământul Meu și legile Mele pe cari ți le-am dat, voi rupe împărăția de la tine și o voi da slujitorului tău. Numai, nu voi face lucrul acesta în timpul vieții tale, pentru tatăl tău David. Ci din mâna fiului tău o voi rupe. Nu voi rupe însă toată împărăția; voi lăsa o seminție fiului tău, din pricina robului Meu David, și din pricina Ierusalimului, pe care l-am ales.» (1 Regi 11.1-13).

(2) *Politica dezastruoasă a lui Roboam și Ieroboam*

Fiul lui Solomon, Roboam, și slujitorul lui Solomon, Ieroboam, poartă și ei vină pentru dezbinarea împărăției. În Providența divină, cei doi nu plătesc păcatele lui Solomon, ci plătesc pentru propriile lor păcate. Comportamentul lor dovedește cu prisosință acest lucru. Ieroboam fusese înștiințat de Dumnezeu în legătură cu rolul care avea să-i fie încredințat în conducerea semințiilor lui Israel:

„Și Ieroboam, slujitorul lui Solomon, a ridicat mâna împotriva împăratului. El era fiul lui Nebat, efratit din Țereda, și avea ca mamă pe o văduvă numită Țerua.

Iată cu ce prilej a ridicat el mâna împotriva împăratului. Solomon zidea Milo, și închidea spărturile cetății tatălui său David. Ieroboam era tare și viteaz; și Solomon, văzând pe tânărul acesta la lucru, i-a dat privigherea peste toți oamenii de corvoadă din casa lui Iosif.

În vremea aceea, Ieroboam, ieșind din Ierusalim, a fost întâlnit pe drum de proorocul Ahia din Silo, îmbrăcat cu o haină nouă. Erau amândoi singuri pe câmp.

Ahia a apucat haina nouă pe care o avea pe el, a rupt-o în douăsprezece bucăți, și i-a zis lui Ieroboam:

«Ia-ți zece bucăți! Căci așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel: 'Iată, voi rupe împărăția din mâna lui Solomon, și-ți voi da zece seminții. Dar el va avea o seminție, din pricina robului Meu David, și din pricina Ierusalimului, cetatea pe care am ales-o din toate semințiile lui Israel.

Și aceasta, pentru că M-au părăsit, și s-au închinat înaintea Astartei, zeița sidonienilor, înaintea lui Chemoș, dumnezeul Moabului, și înaintea lui Milcom, dumnezeul fiilor lui Amon, și pentru că n-au umblat în căile Mele ca să facă ce este drept înaintea Mea, și să păzească legile și poruncile Mele, cum a făcut David, tatăl lui Solomon.

Nu voi lua din mâna lui toată împărăția, căci îl voi ține domn în tot timpul vieții lui, pentru robul Meu

David, pe care l-am ales, și care a păzit poruncile și legile Mele.

Dar voi lua împărăția din mâna fiului său, și-ți voi da zece seminții din ea; voi lăsa o seminție fiului său, pentru ca robul Meu David să aibă totdeauna o lumină înaintea Mea la Ierusalim, cetatea pe care am ales-o să pun în ea Numele Meu.

Pe tine te voi lua, și vei domni peste tot ce-ți va dori sufletul, vei fi împăratul lui Israel.

Dacă vei asculta de tot ce-ți voi porunci, dacă vei umbla în căile Mele, și dacă vei face ce este drept înaintea Mea, păzind legile și poruncile Mele, cum a făcut robul Meu David, voi fi cu tine, îți voi zidi o casă trainică, așa cum am zidit lui David, și-ți voi da ție pe Israel. Voi smeri prin aceasta sămânța lui David, dar nu pentru totdeauna.»

Solomon a căutat să-l omoare pe Ieroboam. Și Ieroboam s-a sculat, și a fugit în Egipt la Șişac, împăratul Egiptului; a locuit în Egipt până la moartea lui Solomon.“ (1 Regi 11.26-40).

Moartea lui Solomon a marcat momentul în care Ieroboam trebuia să stea față în față cu Roboam, intuind că venise vremea să se împlinească profeția. Încercând diplomatic să cucerească inimile celor din semințiile din Nord, fiul lui Solomon iese din Ierusalim și se duce la Sihem, un loc cu mare încărcătură simbolică în istoria lui Israel. Însă, planul său avea să fie dejucat de intervenția lui Ieroboam:

„Roboam s-a dus la Sihem, căci tot Israelul venise la Sihem să-l facă împărat. Când a auzit lucrul acesta Ieroboam, fiul lui Nebat, era tot în Egipt, unde fugise de împăratul Solomon, și în Egipt locuia. Au trimis să-l cheme.

Atunci Ieroboam, și toată adunarea lui Israel au venit la Roboam și i-au vorbit așa: «Tatăl tău ne-a îngreunat jugul; acum tu ușurează această aspră robie și jugul greu pe care l-a pus peste noi tatăl tău. Și îți vom sluji.»

El le-a zis: «Duceți-vă, și întoarceți-vă la mine peste trei zile.» Și poporul a plecat. Împăratul Roboam s-a sfătuit cu bătrânii care fuseseră pe lângă tatăl său Solomon, în timpul vieții lui, și a zis: «Ce mă sfătuți să răspund poporului acestuia?»

Și iată ce i-au zis ei: «Dacă vei îndatora astăzi pe poporul acesta, dacă le faci ce-ți cer, și dacă le vei răspunde cu vorbe binevoitoare, îți vor sluji pe vecie.»

Dar Roboam a lăsat sfatul pe care i-l dădeau bătrânii, și s-a sfătuit cu tinerii care crescuseră cu el și care erau împrejurul lui. El a zis: «Ce mă sfătuți să răspund poporului acestuia, care-mi vorbește așa: „Ușurează-ne jugul pe care l-a pus peste noi tatăl tău?”»

Și iată ce i-au zis tinerii care crescuseră cu el: «Să spui așa poporului acestuia care ți-a vorbit astfel: „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul, tu ușurează-ni-l!” Să le vorbești așa: «Degetul meu cel mic va fi mai gros decât coapsele tatălui meu. Acum, tatăl meu a pus peste voi un jug greu, dar eu vi-l voi face și mai greu; tatăl meu v-a bătut cu bice, dar eu vă voi bate cu scorpioane.»

Ieroboam și tot poporul au venit la Roboam a treia zi, după cum zisese împăratul: «Întoarceți-vă la mine peste trei zile!»

Împăratul a răspuns aspru poporului. A lăsat sfatul pe care i-l dăduseră bătrânii, și le-a vorbit astfel, după sfatul tinerilor: «Tatăl meu v-a îngreunat jugul, dar eu vi-l voi face și mai greu; tatăl meu v-a bătut cu bice, dar eu vă voi bate cu scorpioane.»

Astfel împăratul n-a ascultat pe popor; căci lucrul acesta a fost cârmuit de Domnul, în vederea împlinirii cuvântului, pe care-l spusese Domnul prin Ahia din Silo lui Ieroboam, fiul lui Nebat. “(1 Regi 12.1-15).

Ultimatumul dat de Ieroboam l-a pus pe Roboam într-o poziție foarte dificilă. Ambele alternative erau rele. Fie că fiul lui Solomon accepta scăderea impozitelor și diminua automat slava și belșugul de la Ierusalim, fie că nu accepta scăderea impozitelor și-și atrăgea antipatia poporului, Roboam avea numai de pierdut.

Spre deosebire de tatăl său, Solomon, Roboam nu a căutat să stea de vorbă cu Dumnezeu și să ceară înțelepciunea de care avea nevoie ca să conducă poporul (1 Regi 3). N-a cerut-o, n-a primit-o, n-a avut-o. El a preferat să se sfătuiască cu tinerii din anturajul lui și, sfătuit de ei, Roboam a ales să nu se smerească. Așa cum era și de așteptat, el a pierdut totul, falimentând lamentabil:

„Când a văzut tot Israelul că împăratul nu-l ascultă, poporul a răspuns împăratului: «Ce parte avem noi cu David? Noi n-avem moștenire cu fiul lui Isai! La corturile tale, Israele! Acum vezi-ți de casă, Davide!»

Și Israel s-a dus în corturile lui. Copiii lui Israel care locuiau în cetățile lui Iuda, au fost singurii peste care a domnit Roboam.“ (1 Regi 12:16-17).

Orbit de mândrie și ambiție, Roboam n-a înțeles nimic din situația în care se afla și și-a pecetluit singur soarta, sfidând până și cea mai elementară prudență:

„Atunci împăratul Roboam a trimis la ei pe Adoram, care era mai mare peste biruri. Dar Adoram a fost ucis cu pietre de tot Israelul, și a murit. Și împăratul Roboam s-a grăbit să se suie într-un car, pentru ca să fugă la Ierusalim. Astfel s-a dezlipit Israel de casa lui David până în ziua de azi.“ (1 Regi 12.18-19).

Numai harul divin, credința celor din Iuda în promisiunile lui Dumnezeu și providența planului mesianic l-au făcut să rămână rege pe tronul dela Ierusalim:

„Tot Israelul, auzind că Ieroboam s-a întors, au trimis să-l cheme în adunare, și l-au făcut împărat peste tot Israelul. Seminția lui Iuda a fost singura care a mers după casa lui David.“ (1 Regi 12.20).

De partea lui, Ieroboam și-a ratat și el destinul, alunecând spre idolatrie și ducând cele zece seminții care-i fuseseră încredințate spre pierzare. Ceea ce va face acest om firesc și străin de Dumnezeu va rămâne emblematic în istoria lui Israel cunoscut sub denumirea de „păcatele lui Ieroboam“. Activitatea lui va rămâne

un punct de reper după care vor fi judecați toți cei care vor urma la tronul lui Israel.

Viclean, dar și bun strateg, Ieroboam nu stă de vorbă cu Dumnezeu, ci se apucă de unul singur să-și întărească domnia și să-și consolideze poziția. Soluțiile strategiei lui, foarte înțelepte la prima vedere, vor intra însă foarte curând sub incidența judecății divine. Ieroboam este prototipul omului care și-a ratat destinul pentru că nu l-a încredințat în mâna lui Dumnezeu, ci și l-a luat în propriile mâini.

Care sunt acțiunile care au constituit „păcatele lui Ieroboam”? Expresia apare de paisprezece ori în cărțile 1 și 2 Regi, de fiecare dată fiind contrastată direct sau implicit, cu comportamentul bun al împăratului David:

„Căci David făcuse ce este plăcut înaintea Domnului, și nu se abătuse de la niciuna din poruncile Lui în tot timpul vieții lui, afară de întâmplarea cu Urie, hetitul.” (1 Regi 15.5).

Spre deosebire de domnia lui David, domnia lui Ieroboam a marcat schimbarea voii lui Dumnezeu cu voia omului ! Ea a fost caracterizată de:

O cugetare omenească

Oare nu se cuvenea ca omul acesta căruia Dumnezeu îi vestise prin profet că îi va da o parte din împărăția lui Israel să stea acum de vorbă cu Acela care l-a pus în această poziție? Oare n-ar fi avut Dumnezeu soluții la toate îndoielile și temerile care-l măcinau pe Ieroboam la acest început de drum? Bineînțeles că ar fi avut! Însă, Ieroboam n-a vrut să stea de vorbă cu Dumnezeu. El s-a despărțit de Dumnezeu prin atitudinea lui și s-a apucat de treabă de unul singur, făcând așa cum l-a tăiat capul:

„Ieroboam a zidit Sihemul pe muntele lui Efraim, și a locuit acolo; apoi a ieșit de acolo, și a zidit Penuel. Ieroboam a zis în inima sa: «Împărăția s-ar putea acum să se întoarcă la casa lui David. Dacă poporul acesta se va sui la Ierusalim să aducă jertfe în Casa Domnului, inima poporului acestuia se va întoarce la domnul său, la Roboam, împăratul lui Iuda, și mă vor omori

și se vor întoarce la Roboam, împăratul lui Iuda.» (1 Regi 12.25-27).

O consiliere omenească

Ieroboam a lăsat cerul deoparte și s-a sfătuit cu oamenii din jur. Strategia lor a fost cât se poate de omenească, dând naștere unei religii omenești, după chipul și asemănarea celei de care s-au făcut vinovați evreii lângă muntele Sinai, sub neinspirata conducere a lui Aaron:

„După ce s-a sfătuit, împăratul a făcut doi viței de aur, și a zis poporului: «Destul v-ați suit la Ierusalim; Israele! Iată Dumnezeuul tău care te-a scos din țara Egiptului!»

A așezat unul din acești viței la Betel, iar pe celălalt l-a pus în Dan. Și fapta aceasta a fost un prilej de păcătuire. Poporul se ducea să se închine înaintea unuia din viței până la Dan.” (1 Regi 12.28-30; Exod 32.4,8).

O castă preoțească omenească

Pentru religia lor fără Dumnezeu, Ieroboam a avut nevoie de o preoție omenească, lipsită de alegerea divină:

„Ieroboam a făcut o casă de înălțimi și a pus preoți luați din tot poporul, care nu făceau parte din fiii lui Levi.” (1 Regi 12.31).

Un ceremonial omenesc

Ritualurile și sărbătoarea principală a noi religii a lui Ieroboam au fost și ele cât se poate de arbitrar, după gândirea lor omenească:

„A rânduit o sărbătoare în luna a opta, în ziua a cincisprezecea a lunii, ca sărbătoarea care se prăznuia în Iuda, și a adus jertfe pe altar. Iată ce a făcut la Betel, ca să se aducă jertfe vițelor pe care îi făcuse el. A pus în slujbă la Betel pe preoții înălțimilor ridicate de el.” (1 Regi 12.32).

Într-un cuvânt, „păcatele lui Ieroboam“ au marcat instaurarea domniei „bunului plac“ în împărăția care ar fi trebuit să rămână „după voia Domnului“:

„Și a jertfit pe altarul pe care-l făcuse la Betel, în ziua a cincisprezecea a lunii a opta, lună pe care o alesese după bunul lui plac. A hotărât-o ca sărbătoare pentru copiii lui Israel, și s-a suit la altar să ardă tămâie.“ (1 Regi 12.33).

(3) Hotărârea suverană venită de la Tronul ceres

Conflictele de pe pământ nu erau scăpate de sub control de Cel ce stătea pe Tronul cerului. În ultimă instanță, divizarea împărăției a fost rezultatul unui decret providențial, căruia a trebuit să i se supună până și ambițiosul fiu al lui Solomon:

„Roboam ajungând la Ierusalim, a strâns toată casa lui Iuda și seminția lui Beniamin, o sută optzeci de mii de oameni aleși, buni pentru război, ca să lupte împotriva casei lui Israel și s-o aducă înapoi sub stăpânirea lui Roboam, fiul lui Solomon.

Dar cuvântul lui Dumnezeu i-a vorbit astfel lui Șemaia, omul lui Dumnezeu: «Vorbește lui Roboam, fiul lui Solomon, împăratul lui Iuda, și întregii case a lui Iuda și a lui Beniamin, și celui alt popor, și spune-le:

Așa vorbește Domnul: „Nu vă suiți, și nu faceți război împotriva fraților voștri, copiii lui Israel! Fiecare din voi să se întoarcă acasă, căci de la Mine s-a întâmplat lucrul acesta.»

Ei au ascultat de Cuvântul Domnului, și s-au întors acasă, după Cuvântul Domnului.“ (1 Regi 14.21-24).

Seminția lui Beniamin a fost foarte mică din punct de vedere teritorial și chiar numeric (nu uita smerenia lui Saul când a fost ales împărat și cvasi-nimicirea beniaminiților din finalul cărții Judecători). Ea a fost „încorporată în Iuda (în partea nordică, cam pe drumul care duce acum de la Ierusalim la Ierihon), formând împreună cu aceasta „Regatul lui Iuda“ sau „Împărăția lui

Iuda“. Cu siguranță, „Iuda“ a fost numele predominant din cauza familiei lui David și a profețiilor legate de planul mesianic (Gen. 49.10).

Venise vremea unor teribile judecăți. Răutatea omului trebuia dată pe față, iar dreptatea lui Dumnezeu făcută să strălucească înaintea ochilor tuturor. Vremea regilor din cele două fragmente de împărății ale lui Israel avea să se termine într-un chip dezastruos, prin pedeapsa robiei. Israelul născut în cuptorul robiei egiptene avea să ajungă înapoi în focul curățitor; de data aceasta pentru idolatrie și pentru o nestăpânită dorință de a fi „ca toate neamurile“ (1 Sam. 8.15).

APLICAȚIE

Prima lecție cu caracter duhovnicesc pe care o învățăm din întâmplările descrise până aici este următoarea:

„Cine se îndepărtează de Domnul se îndepărtează de binecuvântările Lui!“

Deosebirea dintre cărțile Regi și Cronici este determinată de natura destinatarilor pentru care au fost scrise.

Cărțile *Regi* sunt adresate celor care vor să înțeleagă de ce au ajuns evreii în teribila robie babiloniană. Cărțile *Cronici* sunt manuale de istorie pedagogică adresate generației întoarse în matca străbună după înstrăinarea cauzată de cei șaptezeci de ani de robie petrecuți în Babilon. În *Regi* avem cronica tuturor regilor care au domnit peste evrei, atât în Regatul de Nord, cât și în Regatul de Sud. În *Cronici* citim doar despre istoria regilor din Regatul de Sud, pentru că doar iudeii s-au întors din Babilon și ei au avut trebuință să învețe din greșelile înaintașilor, pentru ca să nu le mai repete. Această deosebire de destinație explică de ce în cărțile 1 și 2 Regi, multe din relatări sunt redactate doar fragmentar, ca într-un rezumat, în timp ce relatările din Cronici sunt adesea mai lungi și mai amănunțite, accentuând în tușe groase atât greșelile, cât și reușitele regilor „din vechime“. Cărțile Cronici sunt scrise în alb și negru, fără acele nuanțe de cenușiu care apar predominant în conținutul cărților 1 și 2 Regi. În Cronici, cei răi sunt din cale afară de răi, iar cei buni sunt, în general, parcă fără nici un fel defecte. (Vezi Proverbe 3.1-12; 11.27-31).

3.

IEROBOAM – SLUGA FĂRĂ STĂPÂN

(1 Regi 13:1 – 14:20)

Ieroboam, unul dintre slujitorii lui Solomon, a fugit de la stăpân și s-a dus pentru o vreme în Egipt (1 Regi 12.2). Ieroboam a fugit apoi de Dumnezeu, aducând Egiptul în inima lui pe teritoriile lui Israel. Acest om a fost „o slugă fără stăpân“, atât din punct de vedere omenesc, cât și duhovnicesc. Mare dreptate a avut cel care a spus că „cel care nu slujește nimănui își este singur cel mai prost stăpân!“

Omul acesta poate fi încadrat pe drept cuvânt în categoria celor care „ar fi putut, ar fi trebuit, dar n-a fost să fie“. N-a fost vina lui Dumnezeu, ci a fost numai vina lui însuși.

Dumnezeu Își arată îndurarea față de Ieroboam prin două încercări menite să-l întoarcă din falsitate la adevăr: (a) prima încercare a fost confruntarea regelui prin intermediul unui prooroc trimis din Iuda; (b) a doua a fost îmbolnăvirea lui Abiia, băiatul lui Ieroboam. Ambele erau expresii ale îndurării divine care îi oferise un destin de excepție. Dar oare va reuși Ieroboam să le înțeleagă și să se întoarcă la ascultarea de Iehova? Pentru a scoate în relief calea mortală a compromisurilor religioase pe care au fost conduse de către Ieroboam semințiile din Regatul de Nord, autorul include un episod dramatic din viața unui profet.

(1) Mesajul profetului

Trimisul lui Dumnezeu vine în nord din Regatul de Sud, care rămăsese credincios Domnului și planului mesianic prin seminția lui Iuda.

Proorocul comunică punctul de vedere divin asupra abaterilor lui Ieroboam:

„Dar iată că un om al lui Dumnezeu a venit din Iuda la Betel, trimis de Cuvântul Domnului, tocmai pe când stătea Ieroboam la altar să ardă tămâie.

El a strigat împotriva altarului, după Cuvântul Domnului, și a zis: «Altarule! Altarule! Așa vorbește Domnul: „Iată că se va naște un fiu casei lui David; numele lui va fi Iosia; el va înjunghia pe tine, pe preoții înălțimilor, care ard tămâie pe tine, și pe tine se vor arde oseminte omenesti!”»

Și în aceeași zi a dat un semn, zicând: «Acesta este semnul care arată că Domnul a vorbit: altarul se va despica, și cenușa de pe el se va vărsa.»» (1 Regi 13.1-3).

Acesta a fost mesajul profetului și avea să se întâmple întocmai, dar nu imediat, ci peste trei sute de ani, pe vremea regelui Iosia:

„(Iosia) a dărâmat și altarul de la Betel, și înălțimea făcută de Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască; a ars înălțimea și a prefăcut-o în țărână, și a ars idolul Astarteei.

Iosia, întorcându-se și văzând mormintele care erau acolo în munte, a trimis să se ia oasele din morminte, și le-a ars pe altar și l-a pângărit, după Cuvântul Domnului, rostit prin omul lui Dumnezeu, care vestise aceste lucruri.

El a zis: «Ce este mormântul acesta pe care-l văd?» Oamenii din cetate i-au răspuns: «Este mormântul omului lui Dumnezeu, care a venit din Iuda, și a strigat împotriva altarului din Betel lucrurile acestea pe care le împlinești tu.»

*Și el a zis: «Lăsați-l; nimeni să nu-i miște oasele!»
Astfel, au păstrat oasele lui împreună cu ale proorocu-
lui care venise din Samaria.*

*Iosia a mai înlăturat toate templele idolești ale
înălțimilor care se aflau în cetățile Samariei, și pe care
le făcuseră împărații lui Israel ca să-L mânia pe Dom-
nul; a făcut cu ele întocmai cum făcuse în Betel.*

*A înjunghiat pe altare toți preoții înălțimilor, care
erau acolo, și a ars pe ele oase de oameni. Apoi s-a în-
tors la Ierusalim.” (2 Regi 23.15-20).*

Apostazia lui Ieroboam se vede din însăși reacția lui imediată la auzirea condamnării profetice. În loc să se smerească și să asculte, Ieroboam s-a umplut de mânie. Când nu ne place mesajul, vrem să ucidem mesagerul:

*„Când a auzit împăratul cuvântul pe care-l strigase
omul lui Dumnezeu împotriva altarului din Betel, a în-
tins mâna de pe altar, zicând: «Prindeți-l!»*

*Și mâna, pe care o întinsese Ieroboam împotriva
lui, s-a uscat, și n-a putut s-o întoarcă înapoi. Altarul
s-a despicat, și cenușa de pe el s-a vărsat, după sem-
nul pe care-l dăduse omul lui Dumnezeu, potrivit cu
Cuvântul Domnului.” (1 Regi 13.4-5).*

Atins de propria lui nebunie, Ieroboam se roagă pentru vindecare. Însă, chiar și în această situație, el nu capitulează în fața adevăratului Dumnezeu, nu-L primește ca Dumnezeu al său, ci-L tratează doar ca pe Dumnezeul celor din Regatul de Sud:

*„Atunci împăratul a luat cuvântul, și a zis omului
lui Dumnezeu: «Roagă-te Domnului, Dumnezeului tău
(subl. ns.), și cere-I să-mi pot trage mâna înapoi.»*

*Omul lui Dumnezeu s-a rugat Domnului și
împăratul a putut să-și tragă înapoi mâna, care s-a
făcut sănătoasă ca mai înainte.” (1 Regi 13.6).*

Vindecarea lui Ieroboam i-a atins mâna, dar nu și inima. Ea a rămas la fel de înțepenită și de neînduplecată în pornirile ei spre rău. Ce mare tragedie!

(2) Curajul profetului

Dumnezeu, care cunoscuse mai dinainte inima lui Ieroboam, îi interzisese profetului să zăbovească la Curtea regală, iar omul lui Dumnezeu dovedește un curaj remarcabil atunci când refuză să fie găzduit sau mituit de Ieroboam:

„Împăratul a zis omului lui Dumnezeu: «Intră cu mine în casă, să iei ceva de mâncare, și-ți voi da un dar.»

Omul lui Dumnezeu a zis împăratului: «Jumătate din casa ta să-mi dai, și n-aș intra cu tine. Nu voi mânca pâine, și nu voi bea apă în locul acesta; căci iată ce poruncă mi-a fost dată; prin cuvântul Domnului:

‘Să nu mănânci pâine nici să bei apă, și nici să nu te întorci pe drumul pe care te vei duce.’ El a plecat pe un alt drum, și nu s-a întors pe drumul pe care venise la Betel.” (1 Regi 13.7-10).

Refuzul categoric al omului lui Dumnezeu simboliza dezgustul pe care-L avea Dumnezeu pentru „religia“ lui Ieroboam.

(3) Compromisul profetului

Neascultarea se plătește! Evenimentele iau o întorsătură tristă. Regatul de Nord și Ieroboam nu erau lipsiți de profeți. Ei făcuseră însă compromisuri care-L determinase pe Dumnezeu să nu-i mai folosească. Facem acum cunoștință cu un astfel de prooroc inactiv de foarte multă vreme:

„În Betel locuia un prooroc bătrân. Fiii săi au venit și i-au istorisit toate lucrurile pe care le făcuse omul lui Dumnezeu la Betel în ziua aceea, precum și cuvintele pe care le spusese împăratului.” (1 Regi 13.11).

Bătrânul fusese la vremea lui un purtător de cuvânt al lui Iehova. El știa că Dumnezeu nu tolerează neascultarea. Aceasta era de fapt starea lui și acesta era motivul pentru care Dumnezeu nu mai vorbea prin el, ci trimisese tocmai din Iuda pe acel profet mai tânăr. Ca să se convingă de autenticitatea mesajului și a slujirii

profetice, bătrânul profet vrea să-l supună pe cel tânăr la un test. Necazul este că, dacă-l va trece, profetul venit din Iuda va trebui să ... moară. Iată vicleșugul bătrânului profet:

„După ce au istorisit tatălui lor toate, el le-a zis: «Pe ce drum a plecat?» Fiii săi văzuseră pe ce drum plecase omul lui Dumnezeu, care venise din Iuda.

Și le-a zis fiilor săi: «Puneți-mi șaua pe măgar.» I-au pus șaua pe măgar, și a încălecat pe el. S-a dus după omul lui Dumnezeu, și l-a găsit stând sub un stejar. Și i-a zis: «Tu ești omul lui Dumnezeu care a venit din Iuda?»

El a răspuns: «Eu sunt.» Atunci el i-a zis: «Vino cu mine acasă, și să iei ceva să mănânci.»

Dar el a răspuns: «Nu pot nici să mă întorc cu tine, nici să intru la tine. Nu voi mânca pâine și nici nu voi bea apă cu tine în locul acesta; căci mi s-a spus, prin Cuvântul Domnului: «Să nu mănânci pâine nici să nu bei apă acolo, și nici să nu te întorci pe drumul pe care te vei duce. »»

Și el i-a zis: «Și eu sunt prooroc ca tine; și un înger mi-a vorbit din partea Domnului, și mi-a zis: «Adu-l acasă cu tine ca să mănânce pâine și să bea apă.»» Îl mințea.

Omul lui Dumnezeu s-a întors cu el, și a mâncat pâine și a băut apă în casa lui. Pe când stăteau ei la masă, Cuvântul Domnului i-a vorbit proorocului, care-l adusesese înapoi. Și el a strigat omului lui Dumnezeu care venise din Iuda:

«Așa vorbește Domnul: «Pentru că n-ai ascultat porunca Domnului, și n-ai păzit porunca pe care ți-o dăduse Domnul, Dumnezeuul tău; pentru că te-ai întors, și ai mâncat pâine și ai băut apă, în locul despre care îți spusese: „Să nu mănânci pâine și să nu bei apă acolo“, trupul tău mort nu va intra în mormântul părinților tăi.»»

Și, după ce a mâncat pâine și a băut apă proorocul pe care-l întorsese, i-a pus șaua pe măgar. Omul lui Dumnezeu a plecat; și a fost întâlnit pe drum de un leu care l-a omorât.

Trupul lui mort era întins pe drum; măgarul a rămas lângă el, și leul stătea și el lângă trup. Și niște oameni care treceau pe acolo, au văzut trupul întins în drum și leul stând lângă trup; și au spus lucrul acesta, la venirea lor în cetatea în care locuia proorocul cel bătrân.

Când a auzit lucrul acesta proorocul care întorsese depe drum pe omul lui Dumnezeu, a zis: «Este omul lui Dumnezeu, care n-a ascultat de porunca Domnului, și Domnul l-a dat în ghearele leului care l-a sfâșiat și l-a omorât, după Cuvântul pe care i-l spusese Domnul.»“ (1 Regi 13.11b-26).

(4) Confirmarea mesajului

Observați repetarea temei: neascultarea se pedepsește. Iero-boam nu a ascultat și a fost pedepsit. Proorocul cel bătrân n-a ascultat și a fost destituit. Proorocul cel tânăr a fost atras în cursa neascultării și a fost pedepsit cu moartea. În fiecare caz, decizia a fost a lui Dumnezeu. Factorul supranatural este evident din circumstanțele morții tânărului profet venit din Iuda:

„Apoi, îndreptându-se către fiii săi, a zis: «Puneți-mi șaua pe măgar.» Au pus șaua pe măgar, și el a plecat. A găsit trupul întins în drum, și măgarul și leul stând lângă trup. Leul nu mâncase trupul și nu sfâșiasse pe măgar.“ (1 Regi 13.27-28).

Bătrânul a văzut repede „dovezile“ prezenței divine:

(a) Leul nu omorâse ca să mănânce. El stătea lângă trupul neatins al celui mort.

(b) Leul nu acționase conform naturii lui. Dacă ar fi fost să aleagă, leul ar fi ales ca pradă măgarul, a cărui carne îi este mult mai plăcută. Măgarul era însă ... neatins!

A fost ziua în care „necuvântătoarele au dovedit că ascultă mai mult decât cei ce aud Cuvântul lui Dumnezeu! Leul, regele animalelor s-a purtat «ca un rob smerit» în slujba «Regelui tuturor făpturilor». Imaginea este o ilustrație cum nu se poate mai potrivită pentru o exclamație a profetului Amos:

„Leul răcnește: cine nu se va speria? Domnul Dumnezeu vorbește: cine nu va prooroci?” (Amos 3.8).

Convins că a „citit” corect întâmplarea, profetul cel bătrân nu se teme să se apropie de leul care-l ucisese pe proorocul cel tânăr. El este convins că Dumnezeu a fost implicat în toată întâmplarea și că El nu-Și cruțase solul pentru ca mesajul să-și primească dorita confirmare:

„Proorocul a ridicat trupul omului lui Dumnezeu, l-a pus pe măgar, și l-a dus înapoi; și bătrânul prooroc s-a întors în cetate să-l jălească și să-l îngroape. I-a pus trupul în mormânt și l-au jălit, zicând: «Vai, frate!»

După ce l-a îngropat, le-a zis fiilor săi: «Când voi muri, să mă îngropați în mormântul în care este îngropat omul lui Dumnezeu; să-mi puneți oasele lângă oasele lui. Căci se va împlini cuvântul pe care l-a strigat el din partea Domnului împotriva altarului din Betel, și împotriva tuturor capiştelor de înălțimi din cetățile Samariei.»” (1 Regi 13:29-32).

Minunile nu mântuiesc pe nimeni! Oamenii nu se întorc la scultarea de Dumnezeu din cauza că nu au suficiente dovezi, ci pur și simplu pentru că nu vor să o facă! Cei care se miră că Dumnezeu nu face astăzi mai multe minuni ar trebui să observe cât de puțin i-au influențat pe oameni de-a lungul istoriei minunile pe care le-a săvârșit Domnul pentru ei. Putem trage această concluzie pornind de la călătoriile celor scoși în urma celor zece plăgi din Egipt și călăuziți în mod miraculos patruzeci de ani prin pustie. Însă, este suficient să vedem cum a reacționat Ieroboam la minunile întâmplare sub ochii lui:

„După întâmplarea aceasta, Ieroboam nu s-a abătut de pe calea lui cea rea. A pus iarăși preoți pentru înălțimi, luați din tot poporul: pe oricine dorea, îl sfințea preot al înălțimilor. Și fapta aceasta a fost un prilej de păcătuire pentru casa lui Ieroboam, și pentru aceasta a fost nimicită ea și ștearsă de pe fața pământului.” (1 Regi 13.33-34).

Am putea spune, pe drept cuvânt, că cea mai mare minune nu sunt minunile, ci răbdarea pe care o are Dumnezeu cu noi.

Cea de a doua încercare de al aduce pe Ieroboam înapoi la adevăr a fost boala fiului lui său. Semnificația acestei boli a fost simplă și directă. Neascultarea nu are viitor! Dumnezeu a hotărât ca Ieroboam să nu poată instaura o dinastie.

„În vremea aceea, s-a îmbolnăvit Abiia, fiul lui Ieroboam.“ (1 Regi 14.1).

Necazul l-a prăbușit pe Ieroboam într-o criză adâncă, iar ce facem în crize spune totul despre ceea ce suntem noi înșine. Un observator atent va privi cu nedumerire la câteva „nepotriviri“ dintre reacțiile lui Ieroboam și pretențiile lui convingeri religioase.

Oare de ce nu l-a întrebat Ieroboam pe dumnezeul vițelilor de aur pe care îi recomandase tuturor celor din popor? În criză, Ieroboam dovedește că nu dă doi bani pe „inventiile“ lui religioase! Minciuna are picioare scurte, iar când trecem prin necazuri, ea nu ne oferă nici un ajutor. Ieroboam ignoră tot eșafodajul structurilor și slujbelor false așezate de el în Regatul de Nord și se îndreaptă spre ceea ce părăsise, Dumnezeu cel adevărat, căruia continuau să I se închine locuitorii lui Iuda:

„Și Ieroboam i-a zis nevastei sale: «Scoală-te, te rog, și schimbă-ți hainele, ca să nu se știe că ești nevesta lui Ieroboam, și du-te la Silo. Iată că acolo este Ahia, proorocul; el mi-a spus că voi fi împăratul poporului acestuia. Ia cu tine zece pâini, turte, și un vas cu miere, și intră la el: el îți va spune ce va fi cu copilul.»“ (1 Regi 14.2-3).

Oare de ce nu s-a dus Ieroboam el însuși la proorocul Ahia? Că doar avea deja o experiență bună cu el! De ce a preferat să-și trimită nevasta acolo? Oare de ce i-a spus nevastei lui să nu se lase recunoscută de cei care o vor vedea pe drum înspre Casa Domnului de la Silo? Falsitatea lui Ieroboam vrea să păstreze aparențele. El știe adevărul, dar vrea să-i țină pe ceilalți trăind în minciună.

Oare de ce a învățat-o pe nevasta lui să se dea drept alta în fața unui om care se presupunea că vede dincolo de lucrurile materiale? Oare chiar a crezut el că-l poate păcăli pe Ahia? Mai grav,

oare a crezut el că Îl poate păcăli pe Dumnezeu de la care dorea să afle „adevărul“?

Fără nici o îndoială, cea mai mare înșelare dintre toate este înșelarea de sine! Ieroboam se obișnuise cu falsitatea și nu putea să se comporte altfel. Însă, Dumnezeu îi pregătise o surpriză. Proorocul Ahia era gata să-i spună „adevărul“. Situația s-a dovedit cu atât mai grăitoare cu cât Ahia era acum un om aproape orb. Totuși, orbirea fizică nu este nimic pe lângă orbirea spirituală. Chiar și un prooroc orb vede mai bine decât un împărat apostat!

„Nevasta lui Ieroboam a făcut așa; s-a sculat, s-a dus la Silo, și a intrat în casa lui Ahia. Ahia nu mai putea să vadă, căci ochii i se întunecaseră de bătrânețe.

Domnul îi spusese lui Ahia: «Nevasta lui Ieroboam are să vină să te întrebe de fiul ei, pentru că este bolnav. Să vorbești așa și așa. Ea când va veni, se va da drept alta.»

Când a auzit Ahia vuietul pașilor ei, în clipa când intra pe ușă, a zis: «Intră, nevasta lui Ieroboam; pentru ce vrei să te dai drept alta? Sunt însărcinat să-ți vestesc lucruri aspre.»» (1 Regi 14.4-6).

Care au fost aceste „lucruri aspre“?

Primul lucru aspru a vizat ratarea unui destin deosebit

Pierderea se vede numai prin comparație cu oferta făcută. Ieroboam ar fi putut să fie un nou David, iar neamul lui, o prezență perpetuă la conducerea națiunii! Ahia vorbește despre ceea ce ar fi putut să fie Ieroboam și ce a ajuns:

„Du-te, și spune-i lui Ieroboam: «Așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel: Țe-am ridicat din mijlocul poporului, te-am pus căpetenie peste poporul Meu Israel, am rupt împărăția de la casa lui David, și ți-am dat-o ție, și n-ai fost ca robul Meu David, care a păzit poruncile Mele și a umblat după Mine din toată inima lui, nefăcând decât ce este drept înaintea Mea.

Tu ai făcut mai rău decât toți cei ce au fost înaintea ta: te-ai dus să-ți faci alți dumnezei și chipuri turnate

ca să Mă mîinii, și M-ai lepădat înapoia ta!»“ (1 Regi 14.7-9).

Remarcați jocul de cuvinte: „Puteai să umbli drept înaintea Mea ...tu M-ai lepădat înapoia ta!“ Dumnezeu a vrut să-l cîntească. Ieroboam a ales se întoarce cu spatele la El și să-L ignore.

Al doilea lucru aspru a fost nimicirea casei lui Ieroboam

Femeia venise să afle ceva despre soarta copilului ei, crezându-l, din cauza bolii lui, cel mai nenorocit din toată familia. Mesajul profetului răstoarnă această ierarhie și-i spune că, departe de a fi cel mai nenorocit, copilul este cel mai fericit dintre toți, pentru că va muri ca un om bun și se va bucura de o înmormîntare frumoasă. Toți ceilalți membri ai casei lui Ieroboam, aparent sănătoși, dar putrezi pe dinăuntru din cauza păcatelor, vor avea o soartă dezastruoasă, fiindcă această casă trebuia să fie măturată de pe scena istoriei:

„De aceea, voi trimite nenorocirea peste casa lui Ieroboam, voi nimici pe oricine este al lui Ieroboam, fie rob, fie slobod în Israel, și voi mătura casa lui Ieroboam, cum se mătură murdăriile, până va pieri.

Cel ce va muri în cetate din casa lui Ieroboam, va fi mîncat de câini, și cel ce va muri pe câmp va fi mîncat de păsările cerului. Căci Domnul a vorbit.

Tu, scoală-te și du-te acasă. Și cum îți vor păși picioarele în cetate, copilul va muri. Tot Israelul îl va plînge, și-l vor îngropa; căci el este singurul din casa lui Ieroboam care va fi pus într-un mormînt, pentru că este singurul din casa lui Ieroboam în care s-a găsit ceva bun înaintea Domnului, Dumnezeului lui Israel.»“ (1 Regi 14.10-13).

Uciderea tuturor persoanelor din casa lui Ieroboam a avut loc pe vremea fiului său, Nadab:

„Baeșa l-a omorât în al treilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, și a domnit el în locul lui. Când s-a făcut împărat, a ucis toată casa lui Ieroboam, n-a

lăsat să scape nimeni cu viață, ci a nimicit totul, după cuvântul pe care-l spusese Domnul prin robul său Ahia din Silo, din pricina păcatelor pe care le făcuse Iero-boam și în care târâse și pe Israel, mâniindu-L astfel pe Domnul, Dumnezeul lui Israel.“ (1 Regi 14.28-30).

Al treilea lucru aspru comunicat de Dumnezeu prin Ahia privea viitorul tulbure al Israelului și pedeapsa lui viitoare.

„Domnul va pune peste Israel un împărat, care va nimici casa lui Ieroboam în ziua aceea. Și nu se întâmplă oare chiar acum lucrul acesta?

Domnul va lovi pe Israel, și Israel va fi ca trestia clătinată în ape; va smulge pe Israel din această țară bună pe care o dăduse părinților lor, și-i va împrăștiă dincolo de Râu, pentru că și-au făcut idoli, mâniindu-L pe Domnul. Va părăsi pe Israel, din pricina păcatelor pe care le-a făcut Ieroboam și în care l-a târât și pe Israel.“ (1 Regi 14.14-16).

Imaginea unei „trestii clătinate de ape“ este simbolică pentru lipsa de stabilitate a casei domnești, schimbată deseori prin lovituri de stat și asasinate (vezi 1 Regi 15.27-28; 16.16; 2 Regi 9.24; 15.10, 14, 25, 30). „Trestia“ va fi apoi „strămutată în robia de dincolo de Râu“ (2 Regi 17.22-23).

„Invențiile religioase idolatre“ născocite de Ieroboam și perpetuate apoi de cei care l-au urmat la tron, Îl vor determina până la urmă pe Dumnezeu să-i ducă pe evrei în Babilon, „capitula tuturor zeilor“, „mama tuturor curvelor și spurcăciunilor pământului“ (Apoc. 17.5), pentru a-i vindeca de idolatrie odată pentru totdeauna.

Ieroboam nu s-a smerit înaintea lui Dumnezeu la auzirea profeției și nu s-a pocăit, astfel că sentința a rămas definitivă:

„Nevasta lui Ieroboam s-a sculat, și a plecat. A ajuns la Tirta; și cum a atins pragul casei, copilul a murit. L-au îngropat, și tot Israelul l-a plâns, după cuvântul Domnului, pe care-l spusese prin robul Său Ahia, proorocul.

Celelalte fapte ale lui Ieroboam, cum a făcut război și cum a domnit, sunt scrise în cartea Cronicilor împăraților lui Israel.

Ieroboam a împărțit douăzeci și doi de ani; apoi a adormit cu părinții săi. Și în locul lui a împărțit fiul său Nadab.“ (1 Regi 14.17-20).

4.

ROBOAM – UN REGE PEA MIC PENTRU O ÎMPĂRĂȚIE ATÂT DE MARE

(1 Regi 14.21-31)

Nu-i o treabă ușoară să urmezi la tron după ...Solomon. Din toate punctele de vedere, Roboam a fost ca un nevârstnic îmbrăcat în haine împărătești prea mari pentru el. Textul ne spune de două ori că mama lui Roboam a fost o „amonită“, una din foarte multele neveste păgâne ale marelui împărat.

„Roboam, fiul lui Solomon, a împărățit peste Iuda. Avea patruzeci și unu de ani când s-a făcut împărat, și a împărățit șaptesprezece ani la Ierusalim, cetatea pe care o alesese Domnul din toate semințiile lui Israel, ca să-și pună Numele în ea. Mamă-sa se chema Naama, amonita.“ (1 Regi 14.21, 31).

Ce naște din pisică, șoareci mănâncă! Biblia ne spune că Solomon le-a clădit nevestelor lui temple ale dumnezeilor lor și le-a lăsat să trăiască și să-și crească copiii fiecare în religia ei:

„Împăratul Solomon a iubit multe femei străine, afară de fata lui Faraon; moabite, amonite, edomite, sidoniene, hetite,...

Când a îmbătrânit Solomon, nevestele i-au plecat inima spre alți dumnezei; și inima nu i-a fost în totul a Domnului, Dumnezeului său, cum fusese inima tatălui său David...

Atunci Solomon a zidit pe muntele din fața Ierusalimului un loc înalt pentru Chemoș, urâciunea Moabului, pentru Moloc, urâciunea fiilor lui Amon. Așa a făcut pentru toate nevestele lui străine, care aduceau tămâie și jertfe dumnezeilor lor.” (1 Regi 11.1, 4, 7-8).

Textul din cartea 1 Regi este unul concis și sentențios, urmărind să ne spună doar că Roboam s-a descalificat să fie un urmaș veritabil al lui David:

„Iuda a făcut ce este rău înaintea Domnului; și, prin păcatele pe care le-au săvârșit, I-au stârnit gelozia mai mult decât părinții lor. Și-au zidit și ei înălțimi cu stâlpi închinați idolilor și Astartei pe orice deal înalt și sub orice copac verde. Au fost chiar și sodomiți în țară. Au făcut de toate urâciunile neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.” (1 Regi 14.22-24).

Textul paralel din Cronici este mai detaliat și mai nuanțat. Aici ni se spun câteva lucruri interesante despre acest om:

(i) Roboam a întărit cetățile de război, nădărdindu-și că într-o zi va fi suficient de tare ca să aducă înapoi cele zece seminții ale lui Israel care-l părăsiseră:

„Roboam a locuit la Ierusalim, și a zidit cetăți întărite în Iuda. A zidit Betleemul, Etamul, Tecoa, Bet-Ţur, Soco, Adulam, Gat, Mareșa, Zif, Adoraim, Lachis, Azeca, Ţorea, Aialon și Hebronul, cari erau în Iuda și în Beniamin, și a făcut din ele niște cetăți întărite.

Le-a întărit, a pus în ele căpitani și magazii de bucate, de untdelemn și vin. A pus în fiecare din aceste cetăți scuturi și sulite, și le-a făcut foarte tari. Iuda și Beniamin erau ai lui.” (2 Cron. 11.5-12).

(ii) Roboam a beneficiat de un influx de leviți și de oameni adevărați ai credinței, care au emigrat spre Ierusalim și Iuda

din semințiile care o luaseră razna sub regimul idolatru al lui Ieroboam:

„Preoții și leviții, care se aflau în tot Israelul, și-au părăsit locuințele și s-au dus la el; căci leviții și-au părăsit ținuturile și moșiile și au venit în Iuda și la Ierusalim, pentru că Ieroboam și fiii săi i-au împedicat să-și împlinească slujbele ca preoți ai Domnului.

Ieroboam a pus preoți pentru înălțimile, pentru tapii și pentru vițeii pe care îi făcuse.

Aceia din toate semințiile lui Israel, care aveau pe inimă să caute pe Domnul, Dumnezeuul lui Israel, au urmat pe leviți la Ierusalim, ca să jertfească Domnului, Dumnezeuului părinților lor.

Ei au dat astfel tărie împărăției lui Iuda, și au întărit pe Roboam, fiul lui Solomon, timp de trei ani; căci trei ani au umblat în calea lui David și a lui Solomon.“ (2 Cron. 11.13-17).

Politician iscusit, Roboam și-a dat seama că-și poate întări regatul prin acești oameni devotați lui Iehova și, timp de trei ani, nu „și-a dat arama pe față“, ci a jucat cartea continuității închinării la Iehova.

(iii) Roboam a fost un bun strateg. Ca să-și întărească influența și puterea asupra celorlalți, Roboam și-a pus în gând și a reușit să facă din familia lui una dintre cele mai numeroase, cu reprezentanți așezați peste tot în punctele-cheie ale țării:

„Roboam a luat de nevastă pe Mahalat, fata lui Ierimot, fiul lui David și al Abihailei, fata lui Eliab, fiul lui Isai. Ea i-a născut fii pe: Ieuș, Șemaria și Zaham. După ea, a luat pe Maaca, fata lui Absalom.

Ea i-a născut pe Abia, pe Atai, pe Ziza și pe Șelomit. Roboam iubea pe Maaca, fata lui Absalom, mai mult decât pe toate nevestele și fiitoarele lui; căci a avut optsprezece neveste și șasezeci de fiitoare, și a născut douăzeci și opt de fii și șasezeci de fete.

Roboam a dat cel dintâi loc lui Abia, fiul Maachei, și l-a pus căpetenie peste frații lui, căci voia să-l facă împărat. El a lucrat cu minte, împrăștiind pe toți fiii

săi în toate ținuturile lui Iuda și lui Beniamin, în toate cetățile întărite; le-a dat de mâncare din belșug, și le-a căutat o mulțime de neveste.“ (2 Cron. 11.18-23).

(iv) Practic, Roboam n-a fost un închinător adevărat al lui Iehova, ci un idolatru. El a înlocuit „relativismul tolerant al lui Solomon“ cu apostazia fățișă. Când s-a întărit suficient, Roboam a dat masca jos. Până atunci se temuse de popor, dar se înșelase. Poporul, ca nu de mult și ca întotdeauna, era la fel de gata ca și el să se îndepărteze de Cel ce le dăruise țara:

„Când s-a întărit Roboam în domnie și a căpătat putere, a părăsit Legea Domnului, și tot Israelul a părăsit-o împreună cu el.“ (2 Cron. 12.1).

(v) Dumnezeu a văzut că Roboam și-a dat arama pe față și l-a pedepsit potrivit „justiției poetice“, lipsindu-l de slava pe care o avuse împărăția sub David și Solomon. Cel care-i îngrijise lui Solomon o vreme de nemăintălnită pace și prosperitate s-a îngrijit acum ca Roboam să fie smerit printr-o putere străină:

„În al cincilea an al domniei lui Roboam, Șișac, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva Ierusalimului, pentru că păcătuiseră împotriva Domnului.

Avea o mie două sute de care și șasezeci de mii de călăreți; și împreună cu el a venit din Egipt un popor fără număr, dintre libieni, suchieni și etiopieni. A luat cetățile întărite ale lui Iuda, și a ajuns până la Ierusalim.“ (2 Cron. 12.2-4).

Ca să fie clar că nu întâmplarea sau „circumstanțele geopolitice“ sunt vinovate de această invazie, ci Roboam și rătăcirile poporului, Dumnezeu Și-a trimis un crainic profetic cu un mesaj foarte limpede:

„Atunci proorocul Șemaia s-a dus la Roboam și la căpeteniile lui Iuda, care se adunaseră în Ierusalim, la apropierea lui Șișac, și le-a zis: Așa vorbește Domnul: „Voi M-ați părăsit; vă părăsesc și Eu, și vă dau în mâinile lui Șișac.“ (2 Cron. 12.5).

Punct ochit, punct lovit! Roboam și poporul au înțeles și s-au smerit, dar Dumnezeu a hotărât că lecția va trebui să rămână în viața lor ca o umilire perpetuă și ca un semn de aducere aminte:

„Căpeteniile lui Israel și împăratul s-au smerit, și au zis: «Domnul este drept!» Și dacă a văzut Domnul că s-au smerit, Cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Șemaia:

«S-au smerit, nu-i voi nimici, nu voi zăbovi să le vin în ajutor, și mânia Mea nu va veni asupra Ierusalimului prin Șişac; dar îi vor fi supuși, și vor ști ce înseamnă să-Mi slujească Mie sau să slujească împăraților altor țări.»

Șişac, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva Ierusalimului. A luat vistieriile Casei Domnului și vistieriile casei împăratului, a luat tot. A luat scuturile de aur pe care le făcuse Solomon.

Împăratul Roboam a făcut în locul lor niște scuturi de aramă, și le-a dat în grija căpeteniilor alergătorilor, care păzeau intrarea casei împăratului.

Ori de câte ori se ducea împăratul la Casa Domnului, alergătorii veneau și le purtau înaintea lui; apoi le aduceau iarăși în odaia alergătorilor. Pentru că Roboam se smerise, Domnul Și-a abătut mânia de la el, și nu l-a nimicit de tot. Și tot mai era ceva bun în Iuda.” (2 Cron. 12.6-12).

Pe timpul „epocii de aur“, David sau Solomon ieșeau și treceau printre cele două rânduri de purtători de scuturi de aur, veritabile oglinzi care reflectau și amplificau lumina soarelui. Totul părea îmbrăcat în slavă. Însă, pe vremea lui Roboam, scuturile de aramă au luat locul celor de aur. Procesiunea a rămas aceeași, dar nu mai era lumina și slava de altădată. Arama a luat locul aurului! Pentru Roboam, aceasta s-a dovedit a fi ceva prea mic pentru o poziție așa de mare! Inima lui l-a tras în jos. Deși a avut parte de o domnie îndelungată, Ierusalimul și împărăția lui Roboam n-au mai fost ceea ce fuseseră odinioară:

„Împăratul Roboam s-a întărit în Ierusalim și a domnit. Avea patruzeci și unu de ani când a ajuns împărat, și a domnit șaptesprezece ani la Ierusalim,

cetatea pe care o alesese Domnul din toate semințiile lui Israel, ca să-și pună Numele în ea. Mamă-sa se numea Naama, amonita. El a făcut lucruri rele, pentru că nu și-a pus inima să caute pe Domnul. Faptele lui Roboam, cele dintâi și cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în cartea proorocului Șemaia, și a proorocului Ido, în cărțile spițelor de neam?

Totdeauna a fost război între Roboam și Ieroboam. Roboam a adormit cu părinții săi, și a fost îngropat în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Abia.“ (2 Cron. 12.13-16).

Textul vorbește despre „faptele dintâi“ și „faptele de pe urmă“, între care s-a produs prăbușirea lui Roboam departe de Fața Domnului. Și lui și multora dintre noi ni se potrivesc cuvintele clare ale Apocalipsei:

„Dar ce am împotriva ta, este că ți-ai părăsit dragostea dintâi. Adu-ți dar aminte de unde ai căzut; pocăiește-te, și întoarce-te la faptele tale dintâi. Altfel, voi veni la tine, și-ți voi lua sfeșnicul din locul lui, dacă nu te pocăiești.“ (Apoc. 2.4-5).

5.

ABIAM, NEPOTUL LUI ABSALOM

(1 Regi 15.1-8)

În sfârșit, iată că unul dintre urmașii lui Absalom a ajuns rege! Absalom a murit din cauza acestei ambiții. Acum, Abiam, fiul Maacai, fiica lui Absalom, îi împlinește visul:

„În al optsprezecelea an al domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat, a început să împărățească peste Iuda Abiam. A împărățit trei ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Maaca, fata lui Abisalom.” (1 Regi 15.1).

În 2 Cronici 13.2 ni se spune că Abiam, scris acolo „Asa” din cauza schimbărilor ortografice de după robia babiloniană, a fost fiul lui „Micaia, fata lui Uriel”. Probabil că Maaca a fost nepoata lui Absalom, fiica provenită din căsătoria lui Tamar (fata lui Absalom – 2 Sam. 14.27) cu acest Uriel. Numele Maaca era frecvent în familiile evreiești. El se poate traduce prin „îngust”, „subțire” sau „săgeată”, fiind deci un apelativ pentru cineva foarte harnic, săritor sau iute. Tot așa s-a numit și mama lui Absalom (2 Sam. 3.3).

Ca și în cazul lui Roboam, 1 Regi este zgârcită cu amănunte despre Abia (sau Abiam). Rezumatul vieții lui nu-i este favorabil:

„El s-a dat la toate păcatele pe care le făcuse tatăl său înaintea lui; și inima lui n-a fost întreagă a Domnului, Dumnezeului său, cum fusese inima tatălui său David.

Dar din pricina lui David, Domnul, Dumnezeul lui, i-a dat o lumină la Ierusalim, punând pe fiul lui după el și lăsând Ierusalimul în picioare. Căci David făcuse ce este plăcut înaintea Domnului, și nu se abătuse dela niciuna din poruncile Lui în tot timpul vieții lui, afară de întâmplarea cu Urie, hetitul.

Între Roboam și Ieroboam a fost război tot timpul cât a trăit Roboam. Celelalte fapte ale lui Abiam, și tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

Între Abiam și Ieroboam a fost război. Abiam a adormit cu părinții lui, și l-au îngropat în cetatea lui David. Și în locul lui a domnit fiul său Asa.“ (1 Regi 15.2-8).

Se pare că singurul argument în favoarea domniei lui Abia a fost faptul că fusese ...un descendent al lui David. Mare lucru să fii urmașul unui om mare înaintea Domnului!

David va rămâne în toate cărțile istorice ale evreilor „termenul de comparație“, în lumina căruia ceilalți regi sau împărați sunt considerați „buni“ sau „răi“.

Cartea Cronici scoate la lumină un episod interesant, în care Abiam, cel puțin pentru momentul acela, s-a comportat într-un mod lăudabil. Iată-l:

„Între Abia și Ieroboam a fost război. Abia a început lupta cu o oaste de războinici viteji, patru sute de mii de oameni aleși; și Ieroboam s-a înșiruit de bătaie împotriva lui cu opt sute de mii de oameni aleși, războinici viteji.

De pe vârful muntelui Temaraim, care face parte din muntele lui Efraim, Abia s-a sculat și a zis: «Ascultă-mă, Ieroboame, și tot Israelul! Nu trebuie oare să știți că Domnul, Dumnezeul lui Israel, a dat pe vecie domnia peste Israel lui David și fiilor lui printr-un legământ care nu se poate călca?

Dar Ieroboam, fiul lui Nebat, slujitorul lui Solomon, fiul lui David, s-a sculat și s-a răzvrătit împotriva stăpânului său. Niște oameni de nimic, oameni răi, s-au strâns la el și s-au împotrivit lui Roboam, fiul lui Solomon.” (2 Cron. 13.2a-7b).

Este clar că Abiam păstrează resentimentul pentru rupe-rea împărăției și-i numește pe cei care s-au dus după Ieroboam „oameni de nimic”. Dar noi știm că ei fuseseră mai mult decât atât. Abia recapitulează în mod „subiectiv” istoria și-l scuză pe Roboam pentru pasivitatea față de „hoția” lui Ieroboam. Iarăși, noi știm că Dumnezeu Însuși l-a oprit pe tânărul și pripitul fiu al lui Solomon să lupte:

„Roboam era tânăr și fricos, și nu putea să li se împotrivească.” (2 Cron. 13.7b).

Cu toate exagerările și denaturările de rigoare, Abiam are dreptate când îi ironizează mușcător pe cei din regatul lui Ieroboam și căile nepotrivite prin care și-a întărit el domnia. El vorbește despre „vițeei de aur” și despre „un vițel și șapte berbeci” folosiți ca mituire pentru intrarea în slujba acestor vițeei de aur.

Una din „invențiile” religiei omenesti instaurate prin „faptele lui Ieroboam” a fost și această cumpărare a pozițiilor și slujbelor religioase, prezentă și în vremea Noului Testament, unde este numită „simonie”, după numele escrocului care a propus-o în Faptele Apostolilor 8.18-24. Iată mușcătoarea acuzație pe care le-o aduce Abiam:

„Și acum, voi credeți că puteți ieși biruitori asupra împărăției Domnului, care este în mâinile fiilor lui David; și voi sunteți o mare mulțime și aveți cu voi vițeei de aur pe cari vi i-a făcut Ieroboam ca dumnezei.

*N-ați îndepărtat voi preoții Domnului, pe fiii lui Aaron și pe leviți, și nu v-ați făcut voi preoți, ca și po-
poarele celorlalte țări?*

Oricine venea cu un vițel și șapte berbeci, ca să fie sfântit, se făcea preot al celui ce nu este Dumnezeu.” (2 Cron. 13.8-9).

Abiam este un exemplu bun în ceea ce privește faptul de a se baza în luptă nu pe mărimea armatei, ci pe ascultarea de Domnul și pe împlinirea poruncilor Lui:

„Dar cât despre noi, Domnul este Dumnezeu nostru, și noi nu L-am părăsit, preoții din slujba Domnului sunt fii ai lui Aaron, și leviții stau și își împlinesc slujbele.

Noi aducem în fiecare dimineață și în fiecare seară arderi-de-tot Domnului, ardem tămâie mirositoare, punem pâinile pentru punerea înaintea Domnului pe masa cea curată, și aprindem în fiecare seară sfeșnicul de aur cu candelile lui; căci păzim poruncile Domnului, Dumnezeului nostru.

Dar voi L-ați părăsit. Iată că Dumnezeu și preoții Lui sunt cu noi, în fruntea noastră, și avem și trâmbițele răsunătoare ca să sunăm din ele împotriva voastră.

Copii ai lui Israel! Nu faceți război împotriva Domnului, Dumnezeului părinților voștri, căci nu veți avea nicio izbândă!” (2 Cron. 13.10-12).

Deși avusese o armată mai numeroasă și aplicase o tactică superioară, Ieroboam a fost înfrânt de Abiam. Biruința a fost un dar de la Domnul și o dovadă că El vine în ajutorul celor ce-L ascultă și îi pedepsește pe cei neascultători:

„Ieroboam i-a luat pe dinapoi, cu ajutorul unor oameni puși la pândă, așa că oștile lui erau în fața lui Iuda, iar cei ce stăteau la pândă erau înapoia lor. Cei din Iuda, întorcându-se, au avut de luptat înaintea și înapoi. Au strigat către Domnul, și preoții au sunat din trâmbițe. Oamenii lui Iuda au scos un strigăt de război și, la strigătul de război al oamenilor lui Iuda, Domnul a lovit pe Ieroboam și pe tot Israelul dinaintea lui Abia și a lui Iuda.

Copiii lui Israel au fugit dinaintea lui Iuda, și Dumnezeu i-a dat în mâinile lui. Abia și poporul lui le-au pricinuit o mare înfrângere, și cinci sute de mii de oameni aleși au căzut morți printre cei din Israel.

Copiii lui Israel au fost smeriți în vremea aceea, și copiii lui Iuda au câștigat biruința, pentru că se sprijiniseră pe Domnul, Dumnezeul părinților lor.” (2 Cron. 13.13-18)

Autorul Cronicilor face din această întâmplare o lecție pentru „copiii robiei”, subliniind că neascultarea duce la moarte, în timp ce ascultarea duce la propășire:

„Abia a urmărit pe Ieroboam și i-a luat cetăți: Bete-lul cu satele lui, Ieșana cu satele ei, și Efronul cu satele lui. Ieroboam n-a mai avut putere pe vremea lui Abia, și Domnul l-a lovit, și a murit.

Dar Abia a ajuns puternic; a avut patrusprezece neveste, și a născut douăzeci și doi de fii și șaisprezece fete.” (2 Cron. 13.19-21).

Dumnezeu l-a răsplătit pe Abia cu cetăți luate de la Ieroboam, cu moartea dușmanului său și cu o familie foarte numeroasă.

6.

ASA DA, DAR NU AȘA!

(1 Regi 15.9-24)

Motto: „Uitați-vă la sfârșitul felului lor de viață” (vezi Evr. 13.7).

Regele Asa, și el descendent din Absalom, a avut o domnie îndelungată la Ierusalim, patruzeci și unu de ani, fiind astfel contemporan cu nu mai puțin de șase regi din Regatul de Nord: Nadab, Baesa, Ela, Zimri, Omri și Ahab.

„În al douăzecilea an al lui Ieroboam, împăratul lui Israel, a început să domnească peste Iuda Asa. El a domnit patruzeci și unu de ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Maaca, fata lui Abisalom.” (1 Regi 15.9-10).

Aplicându-i comparația cu David, verdictul dat în privința domniei lui a fost relativ bun:

„Asa a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, ca tatăl său David. A scos din țară pe sodomiți, și a îndepărtat toți idolii pe care îi făcuseră părinții lui. Și chiar pe mama sa Maaca n-a mai lăsat-o să fie împărăteasă, pentru că făcuse un idol Astartei. Asa i-a sfărâmat idolul, și l-a ars în pâraul Chedron.” (1 Regi 15.11-13).

Dacă Roboam a fost un împărat rău, Abia a fost unul bun, iar acest Asa a încercat pentru o vreme să fie un mare reformator al vieții duhovnicești din Regatul de Sud. Dar, după cum se știe, biruitor nu este cel ce începe în forță, ci acela care termină în putere. Reforma nu înseamnă neapărat „renaștere“. Despre Asa putem spune doar că a început-o bine, dar n-a sfârșit-o așa cum se cuvenea. Din compararea textului din cartea Regi cu acela din cartea Cronici se vede clar că autorul celei dintâi alege să treacă cu vederea amănunte din primii 35 de ani de domnie ai lui Asa, consemnând doar evenimentele triste care i-au marcat sfârșitul. Oare de ce?

Răspunsul la întrebare face parte din categoria maximei „*Mai mult face sfârșitul unui lucru decât începutul lui!*“ din cartea Ecclesiastul (7.8). Un început bun nu garantează și un sfârșit pe măsură. Marea greșală a lui Asa este de ordin duhovnicesc și s-a materializat în lipsa de încredere în Domnul. Asa n-a clădit pe credințioșia lui Dumnezeu. Experiențele lui cu puterea și protecția divină n-au reușit să clădească în el un caracter statornic. După ce a învins o oaste de un milion de oameni, Asa s-a temut de Baeșa și s-a sprijinit pe ajutorul lui Ben-Hadad, împăratul Siriei.

Asa a avut un început bun

Iată cum descrie cartea Cronici foarte promițătorul debut al domniei lui Asa:

„Asa a făcut ce este bine și plăcut înaintea Domnului, Dumnezeului său. A îndepărtat altarele dumnezeilor străini și înălțimile, a sfărâmat stâlpii idolești și a tăiat Astarteele.

A poruncit lui Iuda să caute pe Domnul, Dumnezeul părinților săi, și să împlinească Legea și poruncile. A îndepărtat din toate cetățile lui Iuda înălțimile și stâlpii închinați soarelui. Și împărăția a avut pace supt el.

A zidit cetăți întărite în Iuda; căci țara a fost liniștită, și împotriva lui n-a fost război în anii aceia, pentru că Domnul i-a dat odihnă. El i-a zis lui Iuda:

«Să zidim aceste cetăți, și să le înconjurăm cu ziduri, cu turnuri, cu porți și cu zăvoare; țara este încă a noastră, căci am căutat pe Domnul, Dumnezeul nostru. L-am căutat, și El ne-a dat odihnă de toate părțile.»

Au zidit dar, și au izbutit. Asa avea o oștire de trei sute de mii de oameni din Iuda, care purtau scut și sulită, și două sute optzeci de mii din Beniamin, care purtau scut și trăgeau cu arcul, toți oameni viteji.“ (2 Cron. 14.2-8).

Asa a primit de la Dumnezeu răsplata unei mari biruințe

Dimensiunile ei sunt nemăintâlnite în istoria lui Israel. Ca un nor de lăcuste devoratoare, o armată imensă din Africa a invadat podul de pământ care o leagă de continentul asiatic. Etiopia a migrat parcă spre nord, în căutarea unor teritorii mai prielnice peste care să-și răspândească puterea imperială:

„Zerah, etiopianul, a ieșit împotriva lor cu o oștire de un milion de oameni și trei sute de care, și a înaintat până la Mareșa. Asa a mers înaintea lui, și s-au înșiruit de bătaie în valea Tefata, lângă Mareșa.“ (2 Cron. 14.9-10).

Privită prin prisma felului în care este relatată, invazia africană a fost considerată de Dumnezeu un atentat la împlinirea planului mesianic și pedepsită cu severitate. Autorul este foarte atent să ne spună că Dumnezeu Însuși S-a implicat în această bătălie:

„Asa a chemat pe Domnul, Dumnezeul lui, și a zis: «Doamne, numai Tu poți veni în ajutor celui slab ca și celui tare: vino în ajutorul nostru, Doamne Dumnezeul nostru! Căci pe Tine ne sprijinim, și în Numele Tău am venit împotriva acestei mulțimi. Doamne, Tu ești Dumnezeul nostru: să nu iasă biruitor omul împotriva Ta!»

Domnul a lovit pe etiopieni dinaintea lui Asa și dinaintea lui Iuda, și etiopienii au luat-o la fugă. Asa și poporul care era cu el i-a urmărit până la Gherar, și

etiopienii au căzut fără să-și poată scăpa viața, căci au fost nimiciți de Domnul și de oștirea Lui.

Asa și poporul lui au făcut o pradă mare; au bătut toate cetățile din împrejurimile Gherarului, căci groa-za Domnului căzuse peste ele, și au jefuit toate cetățile, a căror pradă era mare. Au lovit și corturile turmelor, și au luat cu ei o mare mulțime de oi și de cămile. Apoi s-au întors la Ierusalim.“ (2 Cron. 14.11-15).

Ce cuvinte frumoase și pline de conținut duhovnicesc a folosit Asa: „Doamne, Tu ești Dumnezeuul nostru: să nu iasă biruitor omul împotriva Ta!“ Este clar că acest om pricepuse miza foarte mare a momentului. Iar Dumnezeu S-a grăbit să-l răsplătească cu un mesaj de revelație suplimentară și de îndemn la încredere în Dumnezeu:

„Duhul lui Dumnezeu a venit peste Azaria, fiul lui Oded, și Azaria s-a dus înaintea lui Asa, și i-a zis:

«Ascultați-mă, Asa, și tot Iuda și Beniamin! Domnul este cu voi când sunteți cu El; dacă-L căutați, Îl veți găsi; iar dacă-L părăsiți, și El vă va părăsi. Multă vreme Israel a fost fără Dumnezeu cel adevărat, fără preot care să învețe pe oameni, și fără Lege.

Dar în mijlocul strâmtorării lor s-au întors la Domnul, Dumnezeuul lui Israel, L-au căutat, și L-au găsit.

În vremile acelea, nu era liniște pentru cei ce se duceau și veneau, căci erau mari tulburări printre toți locuitorii țării; un popor se bătea împotriva altui popor, o cetate împotriva altei cetăți, pentru că Dumnezeu le tulbura cu tot felul de strâmtorări:

voi dar, întăriți-vă, și nu lăsați să vă slăbească mâinile, căci faptele voastre vor avea o răsplată.“ (2 Cron. 15.1-7).

Asa a fost o vreme un reformator plin de râvnă

Impresionat de mesajul profetic provenit din partea lui Dumnezeu, Asa a devenit un lider al celor ce s-au hotărât să rămână lângă Domnul. Drept urmare, s-au grăbit să i se alăture și

adevărații credincioși din semințiile din Nord, degustate de panta idolatră foarte periculoasă pe care apucase Ieroboam:

„După ce a auzit aceste cuvinte și proorocia lui Oded, proorocul, Asa s-a întărit și a îndepărtat urâciunile din toată țara lui Iuda și Beniamin și din cetățile pe care le luase în muntele lui Efraim, și a înnoit altarul Domnului care era înaintea pridvorului Domnului.

A strâns pe tot Iuda și Beniamin, și pe cei din Efraim, din Manase și din Simeon, care locuiau printre ei, căci un mare număr dintre oamenii lui Israel au trecut la el când au văzut că Domnul, Dumnezeuul lui, era cu el.“ (2 Cron. 15.8-9).

Timp de treizeci și cinci de ani, Asa a făcut ce este bine înaintea Domnului și a sărbătorit credința și binecuvântările Lui:

„S-au adunat la Ierusalim în luna a treia a anului al cinsprezecelea al domniei lui Asa. În ziua aceasta, au jertfit Domnului, din prada pe care o aduseseră: șapte sute de boi și șapte mii de oi.

Au făcut legământ să caute pe Domnul, Dumnezeuul părinților lor, din toată inima și din tot sufletul lor; și oricine nu căuta pe Domnul, Dumnezeuul lui Israel, trebuia omorât, fie mic, fie mare, fie bărbat fie femeie.

Au jurat credință Domnului, cu glas tare, cu strigăte de bucurie, și cu sunet de trâmbițe și de buciune; tot Iuda s-a bucurat de jurământul acesta, căci juraseră din toată inima lor, căutaseră pe Domnul de bunăvoia lor, și-L găsiseră. Și Domnul le-a dat odihnă de jur-împrejur.“ (2 Cron. 15.10-15).

Reformele lui Asa au început chiar din casa lui, regele căutând să se dea ca exemplu întregii națiuni pe sine însuși.

Deși nu toți locuitorii țării l-au urmat până la capăt în devoțiunea lui, totuși, Asa a făcut ceea ce depindea de el pentru ca poporul să fie închinat Domnului. Pentru aceasta, Dumnezeu l-a răsplătit cu o vreme de pace și prosperitate:

„Împăratul Asa n-a lăsat nici chiar pe mamă-sa Maaca să mai fie împărăteasă, pentru că făcuse un

idol Astarteii. Asa i-a dăruit idolul, pe care l-a făcut praf, și l-a ars lângă pâraul Chedron.

Dar înălțimile tot n-au fost îndepărtate din Israel, măcar că inima lui Asa a fost în totul a Domnului în tot timpul vieții lui.

A pus în Casa lui Dumnezeu lucrurile închinat Domnului de tatăl său și de el însuși: argint, aur și vase.

N-a fost niciun război până la al treizeci și cincilea an al domniei lui Asa.” (2 Cron. 15.16-19).

Asa a schiopătat la sfârșitul vieții

Faptul că mulți dintre evreii aparținând celorlalte zece seminții nordice se strămutau lângă Asa, în Regatul de Sud, l-a făcut pe Baeșa, regele de acolo, să-l urască, să-i declare război și să-l facă să închidă toate punctele de trecere dintre cele două împărății:

„Între Asa și Baeșa, împăratul lui Israel, a fost război în tot timpul vieții lor. Baeșa, împăratul lui Israel, s-a suit împotriva lui Iuda; și a întărit Rama, ca să-i împiedice pe ai lui Asa, împăratul lui Iuda, să iasă și să intre.” (1 Regi 15.16-17).

Speriat de amenințările lui Baeșa, Asa a făcut cea mai mare prostie posibilă: a apelat la ajutorul împăratului Siriei. În loc să alerge la Dumnezeu, Asa a alergat la oameni. Cel căruia Dumnezeu îi dăduse biruința asupra hoardelor africane, s-a pierdut cu firea în fața răutății fraților lui din celălalt regat. Asa a luat belșugul dăruit de Domnul și adunat în Casa Domnului și l-a dat, de bunăvoie, unui păgân! Necredincios până la ilaritate, Asa s-a aliat cu străinii ca să lupte împotriva fraților lui evrei:

„Asa a luat tot argintul și tot aurul care rămăsese în vistieriile Casei Domnului și vistieriile casei împăratului, și le-a pus în mâinile slujitorilor lui, pe care i-a trimis la Ben-Hadad, fiul lui Tabrimon, fiul lui Hezion, împăratul Siriei, care locuia la Damasc.

Împăratul Asa a trimis să-i spună: «Să fie un legământ între mine și tine, cum a fost între tatăl meu și tatăl tău. Iată, îți trimit un dar în argint și în aur. Du-te, rupe legământul tău cu Baeșa, împăratul lui Israel, ca să se depărteze de la mine.»

Ben-Hadad a ascultat pe împăratul Asa; a trimis pe căpeteniile oștirii lui împotriva cetăților lui Israel, și au pustiit Iionul, Dan, Abel-Bet-Maaca, tot Chinerotul, și toată țara lui Neftali. Când a auzit Baeșa lucrul acesta, a încetat să mai întărească Rama, și s-a întors la Tirța.” (1 Regi 15.18-21).

Aparent, Asa a reușit! Dar cu ce preț? Străin de aliatul său din ceruri, Asa s-a dovedit un strateg dibace, dar un credincios nestatornic. Profitul lui imediat a fost unul real, dar pierderile pe termen lung au fost incommensurabile:

„Împăratul Asa a chemat pe tot Iuda, fără să lase la o parte pe cineva, și au ridicat pietrele și lemnul pe care-l întrebuința Baeșa la întărirea Ramei; și împăratul Asa le-a întrebuințat la întărirea Ghebei lui Beniamin și Mitpei.” (1 Regi 15.22).

Dumnezeu Și-a trimis profetul la regele care uitase și de existența Sa și de ajutorul Său care „nu lipsește niciodată în vremuri de necaz“:

„În vremea aceea, Hanani, văzătorul, s-a dus la Asa, împăratul lui Iuda, și i-a zis: «Pentru că te-ai sprijinit pe împăratul Siriei, și nu te-ai sprijinit pe Domnul, Dumnezeul tău, de aceea a scăpat oastea împăratului Siriei din mâinile tale.

Etiopienii și libienii nu alcătuiau oare o oaste mare, cu o mulțime de care și călăreți? Și totuși Domnul i-a dat în mâinile tale, pentru că te sprijiniseși pe El. Căci Domnul Își întinde privirile peste tot pământul, ca să sprijinească pe aceia a căror inimă este întreagă a Lui. Ai lucrat ca un nebun în privința aceasta, căci de acum vei avea războaie.” (2 Cron. 16.7-9).

Musturarea divină își găsește ecoul în cuvintele dojenitoare adresate de Domnul Isus apostolilor Lui:

„Și El dormea la cârmă pe căpătâi. Ucenicii L-au deșteptat, și I-au zis: «Învățătorule, nu-Ți pasă că pierim?»

El S-a sculat, a certat vântul, și a zis mării: «Taci! Fără gură!» Vântul a stat, și s-a făcut o liniște mare. Apoi le-a zis: «Pentru ce sunteți așa de fricoși? Tot n-aveți credință?» (Mc. 4.38-40).

Din cercetarea divină redată de cronicarul sacru reiese clar că reformatorul Asa uitase să-și reformeze propria lui inimă. Probabil că acesta a fost și motivul pentru care locuitorii țării nu l-au urmat până la capăt în înlăturarea „înălțimilor“ de pe teritorii lor. Din nefericire, Asa a lucrat „ca un nebun“! Dar pățania lui ne dă ocazia să cunoaștem una din cele mai mari și mai scumpe promisiuni rostite vreodată de Dumnezeu. Ea i-a îmbărbătat pe nenumărați oameni ai lui Dumnezeu din toate secolele. O putem citi și noi cu atenție. Ne putem baza întreaga viață pe ea, iar cei care vom proceda astfel vom face „mari isprăvi“ cu Dumnezeul nostru:

„Căci Domnul Își întinde privirile peste tot pământul, ca să sprijinească pe aceia a căror inimă este întreagă a Lui“ (2 Cron. 16.9).

Din nefericire, Asa a falimentat, iar credința lui n-a funcționat până la capăt. Orgolios și deja putred de mândrie, el n-a primit mustrarea divină și nu s-a pocăit. Răzvrătirea lui l-a făcut să-l trateze rău pe solul profetic și să se poarte cum nu trebuia cu slujitorii lui Dumnezeu. Din cauza decăderii morale care i-a marcat ultimii lui șase ani de domnie, Asa n-a mai fost o binecuvântare pentru popor:

„Asa s-a mâniat pe văzător, și l-a pus la închisoare, pentru că era înfuriat împotriva lui. Tot în același timp Asa a apăsă și pe unii din popor.“ (2 Cron. 16.10).

Asa a fost un om care a început-o bine și a terminat-o prost. Așa cum sugerează și textul, viața lui s-a împărțit în două părți distincte. Din păcate, cea de la urmă a fost și cea rea:

„Faptele lui Asa, cele dintâi și cele de pe urmă, sunt scrise în cartea împăraților lui Iuda și Israel.“ (2 Cron. 16.11).

Vai de cel ce nu se smerește sub muștrarea lui Dumnezeu! Cu împietrirea inimii lui, el își adună o și mai mare pedeapsă:

„În al treizeci și nouălea an al domniei sale, Asa s-a îmbolnăvit de picioare așa încât avea mari dureri; chiar în timpul bolii lui, el n-a căutat pe Domnul, ci a întrebat pe doftori.“ (2 Cron. 16.12).

Toate muștrările au fost în zadar. Asa a murit supărat pe totul și pe toate, abia târându-și picioarele. A fost încă un exemplu de „justiție poetică“ aplicată de Dumnezeu. „S-a îmbolnăvit de picioare“ pentru că „umblarea lui cu Dumnezeu“ a ajuns foarte deficitară. Cât de mare trebuie să fi fost șchiopătarea lui în credință, dacă nici măcar sub pedeapsa bolii nu s-a întors să umble cu Dumnezeu, ci a „alergat“ la oameni!

Asa a murit și a fost pus într-un mormânt plin de mirodenii, dar felul în care a sfârșit-o a lăsat o duhoare neplăcută în urma lui. Mirosurile plăcute de deasupra nu pot să ascundă până astăzi damful de fire pământească ce i-a caracterizat ultima parte a vieții:

„Asa a adormit cu părinții săi, și a murit în al patruzeci și unulea an al domniei lui; l-au îngropat în mormântul pe care și-l săpase în cetatea lui David.“

L-au culcat pe un pat pe care-l umpluseră cu mirodenii, și

*mirosuri pregătite după meșteșugul celui ce pregătește mirul, și au ars în cinstea lui foarte multe mirodenii.“
(2 Cron. 16.13-14).*

Dacă ești ispitit să uiți de toate experiențele tale frumoase de până acum și mergi să cauți ajutor la oameni, în loc să alergi la Dumnezeu izbăvirilor, adu-ți aminte de următoarele cuvinte ale apostolului Pavel:

„Deci, ce vom zice noi în fața tuturor acestor lucruri? Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră?

El, care n-a cruțat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va da fără plată, împreună cu El, toate lucrurile?“ (Rom. 8.31-32).

7.

IEROBOAM, NADAB, BAEȘA, ELA ȘI ZIMRI – CINCI REGI CU INIMI RECI

(1 Regi 15.25 – 16.22)

Dumnezeu Și-a ținut cuvântul și a făcut din Regatul de Nord „o trestie clătinată“:

„Domnul va lovi pe Israel, și Israel va fi ca trestia clătinată în ape; va smulge pe Israel din această țară bună pe care o dăduse părinților lor, și-i va împrăștia dincolo de Râu, pentru că și-au făcut idoli, mâniind pe Domnul.

Va părăsi pe Israel, din pricina păcatelor pe care le-a făcut Ieroboam și în care l-a târât și pe Israel.” (1 Regi 14.14-16).

În timp ce Ierusalimul cunoștea stabilitatea succesiunilor dinastice din familia lui David, în Nord, s-a instaurat instabilitatea. Dinastiile s-au schimbat de la o familie la alta, prin asasinat, lupte interne și acte de trădare.

Primele două familii dinastice din Regatul de Nord au avut un destin asemănător. Casa lui Ieroboam și casa lui Baeșa au cunoscut același tratament din partea lui Dumnezeu. Mai întâi li s-a dat

o șansă, iar apoi, când șansa nu a fost folosită, amândouă au fost tratate „ca un gunoi” și măturate de pe scena politică.

Cu Ieroboam și Baeșa, Dumnezeu a avut răbdare. Însă, cu urmașii lor, pedeapsa a venit de îndată ce s-a dovedit că n-au învățat nimic din experiența părinților lor. Ieroboam a domnit 22 de ani. Fiul său, Nadab, numai doi ani. Baeșa a domnit 24 de ani. Fiul său, Ela, numai doi ani. Cel care le-a urmat, Zimri, prototipul uzurpatorului asasin, n-a domnit decât șapte zile. Nadab a fost un idolatru, Baeșa le-a continuat păcatele, Ela a fost un bețiv ordinar, iar Zimri a fost un obsedat paranoic după putere.

Cu fiul lui Ieroboam, Nadab, s-a împlinit profeția Celui care veghează asupra lui Israel și Își „curăță aria”:

„Tu ai făcut mai rău decât toți cei ce au fost înaintea ta: te-ai dus să-ți faci alți dumnezei și chipuri turnate ca să Mă mănii, și M-ai lepădat înapoia ta!

De aceea, voi trimite nenorocirea peste casa lui Ieroboam, voi nimici pe oricine este al lui Ieroboam, fie rob, fie slobod în Israel, și voi mătura casa lui Ieroboam, cum se mătură murdăriile, până va pieri.” (1 Regi 14.9-10).

Dar, iată cum s-au petrecut lucrurile:

„Nadab, fiul lui Ieroboam, a început să domnească peste Israel, în al doilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. El a domnit doi ani peste Israel.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, și a umblat pe calea tatălui său, săvârșind păcatele în care târâse tatăl său pe Israel.

Baeșa, fiul lui Ahia, din casa lui Isahar, a uneltit împotriva lui, și Baeșa l-a omorât la Ghibeton, care era al filistenilor, pe când Nadab și tot Israelul împreunau Ghibetonul.

Baeșa l-a omorât în al treilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, și a domnit el în locul lui.

Când s-a făcut împărat, a ucis toată casa lui Ieroboam, n-a lăsat să scape nimeni cu viață, ci a nimicit totul, după cuvântul pe care-l spusese Domnul prin robul său Ahia din Silo, din pricina păcatelor pe care le

făcuse Ieroboam și în care târâse și pe Israel, mâniind astfel pe Domnul, Dumnezeul lui Israel.

Celelalte fapte ale lui Nadab, și tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel? Între Asa și Baeșa, împăratul lui Israel, a fost război în tot timpul vieții lor.“ (1 Regi 15.25-32).

Noua familie regală n-a apucat nici ea să întemeieze o dinastie pentru că n-a înțeles și n-a prețuit șansa care le fusese dată de Stăpânul lui Israel. Acesta este comentariul pe care-l face Dumnezeu, și la acesta trebuie să rămânem. Cel ce șade pe tronul Cerului ridică pe cine vrea și coboară pe cine vrea, în funcție de alinieră lor la planurile Lui în istoria omenirii. Toți oamenii și toți conducătorii popoarelor, chiar și Nebucadnețar, au trebuit și vor trebui să recunoască lucrul acesta în scurgerea vremii:

„Toți locuitorii pământului sunt o nimica înaintea Lui; El face ce vrea cu oastea cerurilor și cu locuitorii pământului, și nimeni nu poate să stea împotriva mâinii Lui, nici să-I zică: «Ce faci?»»

În vremea aceea, mi-a venit mintea înapoi; slava împărăției mele, măreția și strălucirea mea mi s-au dat înapoi; sfetnicii și mai-marii mei din nou m-au căutat; am fost pus iarăși peste împărăția mea, și puterea mea a crescut.

Acum, eu, Nebucadnețar, laud, înalt și slăvesc pe Împăratul cerurilor, căci toate lucrările Lui sunt adevărate, toate căile Lui sunt drepte, și El poate să smerească pe cei ce umblă cu mândrie!“ (Daniel 4.35-37)

Iată scurtul rezumat al celor douzeci și patru de ani de domnie ai lui Baeșa:

„În al treilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste tot Israelul la Tîrța, Baeșa, fiul lui Ahia. A domnit douăzeci și patru de ani.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, și a umblat pe calea lui Ieroboam, săvârșind păcatele în care târâse Ieroboam pe Israel.

Cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Iehu, fiul lui Hanani, împotriva lui Baeşa: «Eu te-am ridicat din ţărână, şi te-am pus mai mare peste poporul Meu Israel; dar, pentru că ai umblat pe calea lui Ieroboam, şi ai făcut pe poporul Meu Israel să păcătuiască, pentru ca să Mă mânii prin păcatele lor, iată că voi mătura pe Baeşa şi casa lui, şi casa ta o voi face ca şi casa lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

Cine va muri în cetate din casa lui Baeşa, va fi mâncat de câini, şi cine va muri pe câmp dintr-ai lui, va fi mâncat de păsările cerului.»

Celelalte fapte ale lui Baeşa, ce a făcut el, şi isprăvile lui, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?

Baeşa a adormit cu părinţii săi, şi a fost îngropat la Tirţa. Şi în locul lui a domnit fiul său Ela.“ (1 Regi 15.33 – 16.7).

Baeşa a fost acela care, văzând că oamenii evlavioşi din cele zece seminţii nordice ale regatului său se strămută din motive de conştiinţă religioasă în Regatul de Sud, s-a apucat să ridice un zid de despărţire asemănător cu „zidul Berlinului“ şi i-a declarat război lui Asa, care se afla atunci pe tronul de la Ierusalim. Mituit de Asa, Ben-Hadad, împăratul Siriei, l-a atacat pe Baeşa din nord, într-o campanie de pedepsire:

„(Asa a zis): «Să fie un legământ între mine şi tine, cum a fost unul între tatăl meu şi tatăl tău. Iată, îţi trimit argint şi aur. Du-te, şi rupe legământul tău cu Baeşa, împăratul lui Israel, ca să se depărteze de la mine.»

Ben-Hadad a ascultat pe împăratul Asa; a trimis căpeteniile oştirii sale împotriva cetăţilor lui Israel, şi au bătut Iionul, Dan, Abel-Maim, şi toate locurile pentru merinde din cetăţile lui Neftali.“ (2 Cron. 16.3-4).

Nici Ela, fiul lui Baeşa, n-a învăţat nimic din păţaniile tatălui său. De fapt, nu cred că a învăţat nimic de la nimeni, fiind mult prea ocupat cu sine însuşi şi ţinând-o într-una tot într-o beţie.

Pe vreme de război, când căpetenia oștirii lui Israel, Omri, asedia Ghibetonul, care era al filistenilor (1 Regi 16.15-16), iată ce făcea împăratul lui Israel:

„Ela era la Tirța, chefuind și îmbătându-se în casa lui Arța, căpetenia casei împăratului la Tirța.“ (1 Regi 16.19b).

În umbra tronului, obsedat de putere și dezgustat de decadența regală, trăia un om paranoic, numit Zimri, care era comandantul unei doimi din cavaleria regală. Ironia divină face ca un astfel de om să fie instrumentul aplicării pedepsei anunțate profetic prin proorocul Iehu:

„În al douăzeci și șaselea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească Ela, fiul lui Baeșa. El a domnit peste Israel la Tirța. A domnit doi ani.

Slujitorul său Zimri, care era mai mare peste jumătate din carele lui, a uneltit împotriva lui. Ela era la Tirța, chefuind și îmbătându-se în casa lui Arța, căpetenia casei împăratului la Tirța.

Zimri a intrat, l-a lovit și l-a ucis, în al douăzeci și șaptelea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. Și a domnit el în locul lui.

Când s-a făcut împărat și a șezut pe scaunul lui de domnie, a omorât toată casa lui Baeșa, n-a lăsat să scape nimeni din ai lui: nici rudă, nici prieten.

Zimri a nimicit toată casa lui Baeșa, după cuvântul pe care-l spusese Domnul împotriva lui Baeșa prin proorocul Iehu, din pricina tuturor păcatelor pe care le săvârșise Baeșa și fiul său Ela, și în care târăseră și pe Israel, mâniind prin idoli lor pe Domnul, Dumnezeul lui Israel.

Celelalte fapte ale lui Ela, și tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?“ (1 Regi 16.8-14).

Asasinarea lui Ela a aruncat Regatul de Nord într-un veritabil război civil. „Trestia“ lui Israel se clătina tare pe ape! În tot Israelul, numai Zimri se credea vrednic de a sta pe tron. Poporul

a lăsat baltă Ghibetonul, iar Omri, comandantul oștirii a atacat reședința regală de la Tirța:

„În al douăzeci și șaptelea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, Zimri a domnit șapte zile la Tirța. Poporul tăbăra împotriva Ghibetonului care era al filistenilor. Și poporul a auzit în tabără vestea aceasta: «Zimri a uneltit, și chiar l-a ucis pe împărat!» Și în ziua aceea, tot Israelul a pus în tabără ca împărat al lui Israel pe Omri, căpetenia oștirii. Omri, și tot Israelul cu el, au pornit din Ghibeton, și au împresurat Tirța.” (1 Rgi 16.15-17).

Caraghiosul Zimri a murit așa cum și-a dorit, sinucigându-se pe tron, amestecat cu flăcările pasiunilor lui nimicitoare. Omul acesta a reușit să intre în istorie, dar nu ca un rege vrednic de cinste, ci doar ca unul care a domnit doar ...șapte zile:

„Zimri, văzând că cetatea este luată, a intrat în cetățuia casei împăratului, și a dat foc casei împăratului peste el. Astfel a murit el, din pricina păcatelor pe care le săvârșise, făcând ce este rău înaintea Domnului, umblând pe calea lui Ieroboam, săvârșind păcatele pe care le făcuse Ieroboam, și făcând și pe Israel să păcătuiască.

Celelalte fapte ale lui Zimri, și uneltirea pe care a făcut-o el nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?” (1 Regi 16.18-20).

Însă, războiul civil a continuat, pentru că a apărut încă un candidat la tron. L-a „ridicat” Domnul? Nicidecum! A fost tot unul dintre aceia care au „vrut” cu tot dinadinsul ... și și-a atras moartea:

„Atunci poporul lui Israel s-a dezbinat în două părți; jumătate din popor voia să-l facă împărat pe Tibni, fiul lui Ghinat, și jumătate era pentru Omri.

Cei ce urmau pe Omri au biruit pe cei ce urmau pe Tibni, fiul lui Ghinat. Tibni a murit și Omri a domnit.” (1 Regi 16.21-22).

Ce trist este când Împărăția lui Dumnezeu cade pe ...mâinile oamenilor.

8.

OMRI – MICIMEA UNUI OM „MARE“

(1 Regi 16.23-28)

Nedreptatea dumnezeiască este mai exactă decât dreptatea omenească. Surprinzător, lui Omri, unul din cei mai mari regi ai Împărăției lui Israel, Dumnezeu nu i-a rezervat în dosar decât șase versete menționate doar pentru apariția Samariei în calitatea de capitală a Regatului de Nord. Altfel, nimic din ceea ce a făcut și a fost Omri nu fusese socotit vrednic de ținut minte!

Istoriologia seculară îl proclamă pe Omri drept unul dintre cei mai mari și mai importanți împărați ai lui Israel. Documentele scrise care au fost scoase din pământ de arheologi ne spun că acest Omri fusese un om cu faimă, foarte respectat de contemporanii lui din țările învecinate. Asirienii au numit Regatul de nord al Israelului: „țara lui Omri“ [T. C. Mitchell, *„Israel and Judah Until the Revolt of Jehu (931-841 B.C.)”*, in Cambridge Ancient History, 3.1.467].

Pe faimoasa „Piatră a Moabului“ este înscris în piatră că Omri i-a bătut în luptă pe moabiți și le-a supus țara la un bir. Ce n-a reușit prin forță, Omri a reușit prin alianțe politice, ca odinioară Solomon. Omri și-a căsătorit fiul, pe Ahab, cu fata împăratului Sidonului, Etbaal, intrând astfel în familia unui om a cărui nepoată, Dido, a pus temeliei Cartaginei, celebrul oraș mediteranean din

Chemarea tronului

THE OMRIDE DYNASTY

1 KGS. 16:15-31; 20-22;
2 KGS. 3:4-27

- City
- ★ City (capital)
- 🏰 City (fortified)
- ▲ Mountain peak
- ⚔ Battle
- 🛡 Siege
- ➡ Aramean forces
- ➡ Omri's forces
- King's Highway

nordul Africii (Wiseman, Donald John. *1 & 2 Kings: An Introduction and Commentary. Tyndale Old Testament Commentaries series*).

Omri a reușit să iasă din statutul de conducător al unui stat minuscul și să intre în marea arenă mondială. Însă, în dosarul lui din arhivele biblice, nu se găsește nici o mențiune despre toate acestea. Oare de ce are Omri acolo un dosar așa de ...subțire? Dumnezeu îi acordă numai șase versete:

„În al treizeci și unulea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel Omri. A domnit doisprezece ani. După ce a domnit șase ani la Tirța, a cumpărat dela Șemer muntele Samariei, cu doi talanți de argint; a întărit muntele, și a pus cetății pe care a zidit-o, numele Samaria, după numele lui Șemer, domnul muntelui. Omri a făcut ce este rău înaintea Domnului, și a lucrat mai rău decât toți cei ce fuseseră înaintea lui.

A umblat în toată calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și s-a dat la păcatele în care târâse Ieroboam pe Israel, mîiniind prin idolii lor pe Domnul, Dumnezeul lui Israel.

Celelalte fapte ale lui Omri, ce a făcut el, și isprăvile lui, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel? Omri a adormit cu părinții săi, și a fost îngropat la Samaria. Și în locul lui a domnit fiul său Ahab.“ (1 Regi 16.23-28).

Suma plătită de Omri lui Șemer pentru cumpărarea muntelui Samariei a fost ridicol de mică. Probabil că ea denotă, pe de o parte, puterea lui Omri, căruia Șemer n-a îndrăznit să-i ceară un preț mai mare, iar pe de altă parte, șiretenia acestui împărat. În semn de recunoștință, Omri s-a oferit să numească noua capitală „Samaria“, după numele „donatorului“, nu „cetatea lui Omri“, după numele său.

Ce lecții învățăm din dosarul lui Omri? (a) Că nu tot ce este înălțat înaintea oamenilor este important și în ochii lui Dumnezeu. Faptele lui Omri, reputația, realizările și renumele său n-au fost considerate demne de memoria posterității. (b) Cazul lui este

o ilustrație a principiilor după care va face Dumnezeu judecata, amintite și în Noul Testament:

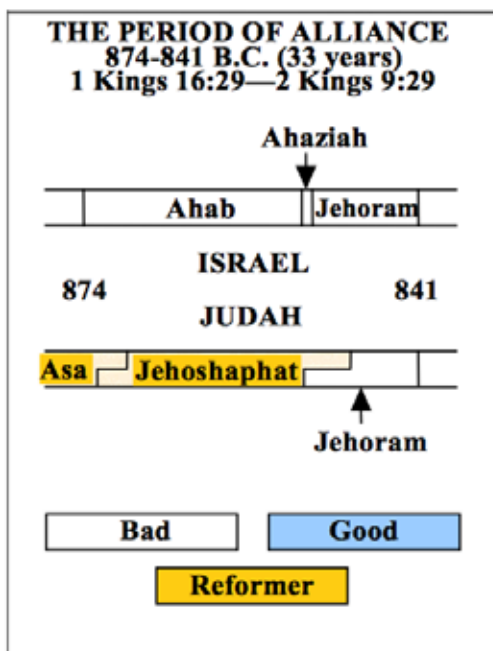
„După harul lui Dumnezeu, care mi-a fost dat, eu, ca un meșter-zidar înțelept, am pus temelia, și un altul clădește deasupra. Dar fiecare să ia bine seama cum clădește deasupra.

Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decât cea care a fost pusă, și care este Isus Cristos. Iar dacă clădește cineva pe această temelie, aur, argint, pietre scumpe, lemn, fân, trestie, lucrarea fiecăruia va fi dată pe față: ziua Domnului o va face cunoscut, căci se va descoperi în foc. Și focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia. Dacă lucrarea zidită de cineva pe temelia aceea, rămâne în picioare, el va primi o răsplată. Dacă lucrarea lui va fi arsă, își va pierde răsplata. Cât despre el, va fi mântuit, dar ca prin foc.” (1 Cor. 3.10-15).

Ceea ce este important în viața aceasta nu este ce faci, ce realizezi în comparație cu ce fac și ce realizează alții. Important este ce faci în comparație cu ceea ce ar fi trebuit să faci, dacă ai fi trăit o viață de totală ascultare de Dumnezeu. Nu degeaba au spus străvechii latini: *„Sic transit gloria mundi“* (Așa trece slava lumii).

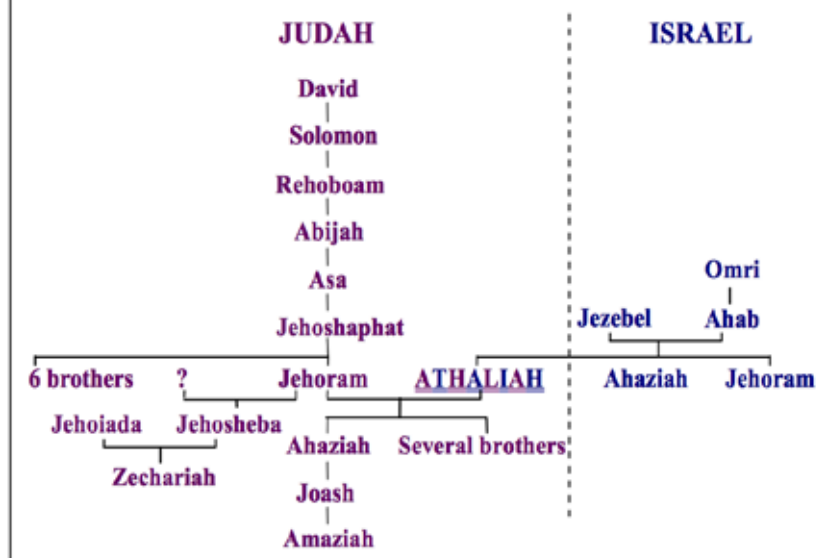
B. O PERIODĂ DE ASOCIERE IDOLATRĂ

(1 Regi 16:29 – 2 Regi 9:29)

QUEEN ATHALIAH'S FAMILY

9.

REGELE AHAB - UN NEGUSTOR EXTREM DE SLAB

(1 Regi 16.29-34)

Un asemenea titlu este pe deplin justificat de următoarea mențiune a cronicarului biblic:

„N-a fost nimeni care să se fi vândut pentru ca să facă ce este rău înaintea Domnului, ca Ahab, pe care nevastă-sa Izabela îl ațâța la aceasta.“ (1 Regi 21.25).

Ce culoare are imaturitatea mofturoasă? Cam o astfel de culoare ar fi trebuit să aibă copertile dosarului regal al lui Ahab.

Omri a fost ultimul dintre regii care au domnit în perioada de conflicte militare purtate între Regatul de Nord și Regatul lui David. Odată cu întronarea lui Ahab, fiul lui Omri, între Israelul din nord și Împărăția lui Iuda a fost inaugurată o perioadă de pace și alianțe militare. Numai că, din nefericire, aceste alianțe nu vor însemna ridicarea Regatului de Nord din prăbușirea lui religioasă, ci coborârea urmașilor lui David la un nivel al compromisurilor.

Uneori poți învăța foarte multe lucruri și de la oamenii răi. Așa că vom lista câteva remarci făcute pe marginea dosarului regelui Ahab:

(1) Prima observație pe care o facem când deschidem arhivele regale la dosarul lui Ahab este ...grosimea acestui dosar. Regilor amintiți în dosarele de până acum le-au fost acordate doar câteva versete, cel mult un capitol, în vreme ce dosarul lui Ahab conține nu mai puțin de ...șase capitole biblice cu un total de două sute trei versete!

(2) A doua observație pe care o facem este că în filele acestui dosar se vorbește foarte mult și despre profetul Ilie. Însă, nu vă înșelați, acesta este dosarul lui Ahab, nu al lui Ilie! Marele și unicul profet apare în dosar doar ca un personaj major, un reprezentant al lui Dumnezeu în confruntările duhovnicești ale vremii.

(3) A treia observație pe care trebuie să o facem este că dosarul lui Ahab este scris meticulos, cu o introducere specifică, un cuprins foarte bogat și cu o încheiere ...surprinzătoare. Lecția majoră din acest dosar al arhivelor regale, formulată în termenii Noului Testament, este aceea că *„unde s-a înmulțit păcatul, acolo harul s-a înmulțit și mai mult“* (Rom. 5.20).

(4) A patra observație pe care o facem după citirea acestui dosar este că el este plin de conflicte purtate pe planuri diferite: între Ahab și Ilie, între Izabela și Ilie, între popor și Ilie, între profeții lui Baal și Ilie, toate acestea fiind manifestările unui conflict din lumea supranaturalului, dintre Iehova, adevăratul Dumnezeu, și falsurile demonice, Baal împreună cu Astarteea.

Introducerea din dosarul lui Ahab (1 Regi 16.29-34)

Dosarul lui Ahab debutează cu o informare asupra condițiilor din țară. Există trei descrieri:

- ce a făcut Ahab,
- ce a făcut Izabela și
- ce a ajuns poporul din țară.

„Ahab, fiul lui Omri, a făcut ce este rău înaintea Domnului, mai mult decât toți cei ce fuseseră înaintea lui.“ (1 Regi 16.29).

Ahab este o culme a răutății, un om care a reprezentat punctul culminant al tuturor neascultărilor înaintașilor lui.

Alunecarea începută de Ieroboam se va împlini în prăbușirea totală a credinței sub Ahab.

„Și, ca și cum ar fi fost puțin lucru pentru el să se dedea la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, a mai luat de nevastă și pe Izabela, fata lui Etbaal, împăratul sidoniților, și a slujit lui Baal și s-a închinat înaintea lui. A ridicat un altar lui Baal în templul lui Baal pe care l-a zidit la Samaria, și a făcut un idol Astar-teii. Ahab a făcut mai multe rele decât toți împărații lui Israel care fuseseră înaintea lui, ca să-L mânie pe Domnul, Dumnezeuul lui Israel.“ (1 Regi 16.30-33).

Omri și Ahab nu s-au putut mulțumi cu soții de origine evreiască. Pretențiile lor cosmopolite, dorința de a se ridica la înălțimea unor alianțe internaționale și de a ieși din conul de umbră al provincialismului slujitorilor lui Iehova, i-au făcut să-și ridice privirile peste hotare! Ahab nu s-a sinchisit s-o aducă pe tronul lui Israel pe sidonita Izabela. Influența extrem de nocivă a acestei femei asupra lui Ahab a accentuat toate pornirile lui rele.

Evident, căsătoria lui Ahab cu Izabela a fost, cel puțin la început, unirea dintre două familii monarhice cu scopul de a cimenta alianța pe care au avut-o evreii cu fenicienii din Sidon încă de pe vremea lui David și Solomon:

„Hiram, împăratul Tirului, a trimis soli lui David, și lemn de cedru și tâmplari și cioplitori de piatră, care i-au zidit o casă lui David.“ (1 Sam. 5.11).

„Hiram a dat lui Solomon lemne de cedru și lemne de chiparos cât a voit. Și Solomon a dat lui Hiram douăzeci de mii de cori de grâu pentru hrana casei lui și douăzeci de cori de untdelemn curat; iată ce a dat Solomon în fiecare an lui Hiram. Domnul a dat înțelepciune lui Solomon, cum îi făgăduise. Între Hiram și Solomon a fost pace; și ei au făcut legământ împreună.“ (1 Sam. 5.10-12 vezi și: 1 Regi 7.13; 2 Cron. 4.11).

Tirul și Sidonul au fost unite într-un regat unic din secolul XII până în secolul VII î.Hr. Fenicienii, probabil veniți din Grecia, au fost oameni ai mării, buni comercianți și foarte buni constructori.

Alianța lui Ahab cu dinastia sidoniană a avut ca țintă accesul la comerțul internațional și bogăția care a rezultat de aici. Oamenii de rând n-au beneficiat prea mult de pe urma acestei alianțe, continuând să deteste prezența reginei idolatre. Sentimentul acesta se va vedea mai lămurit atunci când Iehu, exponentul lui cel mai puternic, o va călca în picioare pe mult dușmănită regină.

Dacă Ahab mai avea o umbră de aducere aminte despre istoria evreilor și despre Dumnezeuul lor, Izabela a adus și a impus în țară închinarea la Baal și Astarteea. Femeia aceasta „fatală” a făcut din idolatrie religia de stat și i-a „nimicit pe proorocii Domnului” (1 Regi 18.4).

Religia impusă de Ahab și Izabela în țară a fost o idolatrizare forțată. Ieroboam greșise prin impunerea unor simboluri păgâne (viței) pentru Dumnezeuul cu chip nevăzut care îi scosese pe evrei din Egipt (preluând ideea de la greșeala făcută la Sinai de Aaron, fratele-preot al lui Moise, Exod 32.4). El păstrase închinarea la Dumnezeuul lui Avraam, Isaac și Iacov, dar propusese prăpăstios ca acest Dumnezeu să fie „reprezentat” prin imagini intermediare, la care oamenii să nu se închine, dar pe care să le poată „adora” (ca și în idolatria strecurată într-un mod vinovat și în creștinismul iconoclast). Regii Regatului de Nord anteriori lui Ahab „stăruiseră” în păcatele lui Ieroboam, devenind la fel de vinovați ca și el. Însă, Ahab a fost cu mult mai rău decât ei. El și Izabela au căutat să înlăture total prin violență închinarea la Iehova, punând în locul ei închinarea la dumnezeii canaaniniți: Baal și Astarteea.

Baal era privit ca fiind „domnul furtunii”, stăpân peste forțele naturii care aduceau ploaia, iar Astarteea era zeița fertilității, care patrona rodnicia câmpului și a pântecelui femeilor. Sub această dualitate idolatră, evreii aveau asigurată (credeau ei) pacea și prosperitatea unei existențe îmbelșugate.

Dar oare au reușit Ahab și Izabela să facă ceea ce și-au propus? A ajuns Israelul să-L ignore pe Dumnezeuul istoriei lor binecuvântate? A ajuns Iehova disprețuit de cei pe care îi scosese cu mâna tare din Egipt și cărora le dăruise înstăpânire țara Canaanului?

Răspunsul la toate aceste întrebări este singura explicație pentru care ni se dă versetul 34, ultimul mesaj al introducerii, analiza

duhovnicească a unui popor înstrăinat, idolatrizat și pornit să se sinucidă prin neascultare.

„Pe vremea lui, Hiel din Betel a zidit iarăș Ierihonul; i-a pus temeliele cu prețul lui Abiram, întâiul lui născut, și i-a pus porțile cu prețul lui Segub, cel mai tânăr fiu al lui, după cuvântul pe care-l spusese Domnul prin Iosua, fiul lui Nun.” (1 Regi 16.34).

Acest Hiel, exponent simbolic al poporului, nu este un om oarecare, ci un cetățean al Betelului, oraș în care s-au petrecut evenimente foarte importante în istoria umblării evreilor cu Dumnezeu, loc al unor revelații definitorii și al unor legăminte solemne între Dumnezeu și copiii Săi.

Contrastul dintre ceea ce ar fi trebuit să știe acest om și ceea ce a ajuns el să facă este folosit de autor pentru a ne arăta starea jalnică în care coborâseră evreii sub influența lui Ahab și a Izabelei.

Ierihonul a fost prima cetate păgână nimicită de Iehova când le-a dăruit evreilor țara Canaanului (Iosua 6). Copiii lui Dumnezeu n-au trebuit să lupte la Ierihon. Singurul care a luptat a fost Dumnezeu. Evreilor li s-a cerut doar să încercuiască liniștiți cetatea câte o singură dată pe zi și de șapte ori în ziua a șaptea. Apoi au trebuit să sune din trâmbițe, anunțând suveranitatea lui Dumnezeu și hotărârile atotputerniciei Lui. Zidurile Ierihonului au căzut la pământ pentru că Dumnezeu hotărâse așa! În ceasul acela profetic, Ierihonul a devenit „un semn profetic“, un „indicator“, un „anunț“ pentru vremurile viitoare. Prăbușirea zidurilor Ierihonului trebuie să rămână în istorie „un semn veșnic“, o permanență care să anunțe lumii că la fel va fi soarta tururilor celor care clădesc fără Dumnezeu pe pământul acesta. Prăbușirea Ierihonului a fost un semn care se va împlini profetic în Apocalipsa:

„Și din Templu, din scaunul de domnie, a ieșit un glas tare, care zicea: «S-a isprăvit!» Și au urmat fulgere, glasuri, tunete, și s-a făcut un mare cutremur de pământ, așa de tare, cum, de când este omul pe pământ, n-a fost un cutremur așa de mare. Cetatea cea mare a fost împărțită în trei părți și cetățile Neamurilor s-au prăbușit.” (Apoc. 16.17b-19a).

Iosua a pronunțat un verdict divin: Ierihonul trebuie să rămână o ruină permanentă până la vremea sfârșitului. Cel care va îndrăzni să se atingă de acest monument al distrugerii va trebui să plătească cu viața copiilor săi:

„Atunci a jurat Iosua, și a zis: «Blestemat să fie înaintea Domnului omul care se va scula să zidească din nou cetatea aceasta a Ierihonului!»

Cu prețul întâiului său născut îi va pune temeliile și cu prețul celui mai tânăr fiu al lui îi va așeza porțile!»“ (Ios. 6.26).

Iată de ce, fapta lui Hiel din Betel este așa de vinovată! Apucându-se să zidească iar zidurile Ierihonului, el a mărturisit implicit că nu mai crede în istoria poporului său și în cuvintele venite din partea Dumnezeului evreilor. Probabil că atunci când lucra la punerea din nou a temeliilor s-o fi surpat un șanț și Abiram, primul lui născut a murit.

„A fost o întâmplare“, și-o fi zis el. „Cine mai crede astăzi în astfel de bazaconii? A fost o simplă coincidență.“ Și a continuat să lucreze. A lucrat mult, din greu și cu spor, fără alte necazuri. „Vedeți“, o fi spus el, „nu se mai întâmplă nimic. Blestemul acela este doar o poveste! Trăim altfel de vremuri.“

Cât de mult trebuie să fi dorit el venirea zilei când porțile vor fi gata și cetatea va fi inaugurată! Cu câtă bucurie trebuie să o fi anticipat el și întreaga lui familie! Însă, ziua aceea s-a transformat, dintr-o sărbătoare, într-o zi de doliu. Segub, fiul lui cel mai tânăr a ...murit. Și autorul adaugă singura concluzie posibilă după o astfel de „coincidență“: „după cuvântul pe care-l spusese Domnul prin Iosua, fiul lui Nun“!

Așadar, introducerea aceasta din dosarul lui Ahab inclus în aceste arhive regale ne vorbește despre: (a) un rege pornit în mod deliberat să se îndepărteze de istoria și Dumnezeul evreilor; (b) o împărăteasă, Izabela, pornită să anuleze cultul lui Iehova și să instaureze în locul ei închinarea la Baal și Astarteea, (c) și despre un popor care-i urmează nebun în această cale a nelegiuirilor.

Ce va face Dumnezeu cu astfel de oameni? Ce-ai fi făcut tu în locul Lui? I-ai fi lepădat? I-ai fi nimicit? Undeva, în deșertul înstrăinărilor, Dumnezeu îl prăgătea fără să spună nimănui, în

taina sihăstriei, pe cel ce avea să fie reprezentantul și vestitorul hotărârilor Lui: profetul Ilie. Cu el ne vom întâlni în primele ver-sete din capitolul următor.

10. Ilie Tișbitul, un profet pentru vremea lui Ahab (1 Regi 17)

Perioada de timp din istoria lui Israel de care ne ocupăm a fost vremea a trei personaje principale: împăratul Ahab, Izabela, soția lui păgână, și profetul Ilie. Acțiunile lor sunt întrepătrunse.

Vom căuta totuși să le așezăm cât mai distinct, în „dosarul” fiecăruia:

- Dosarul lui Ahab este lipsit de culoare, semn de imaturitate, de lipsă de personalitate, tip ușor de dus de nas, dar țăfnos nevoie mare.

- Dosarul Izabelei are coperti de culoare neagră ca noaptea, acaparatoare, dominantă, malefică.

- Dosarul lui Ilie are coperti de soare, galbene cu câteva pete. Deh, până și în soare există pete...

De unde venea acest Ilie? Unde în Galaad se află această localitate numită „Tișbea”? Nimeni nu știe precis. Singurul răspuns privitor la originea lui Ilie este să spunem că el venea „din pustie”, unde petrecuse deja șase luni de secetă împreună cu Dumnezeu. Însă, cel mai corect ar fi să spunem că, dincolo de Tișbea și de pustie, Ilie venea de la ...Dumnezeu. El a fost reprezentantul lui Dumnezeu pentru vremea aceea. Faptele și vorbele lui îl vor plasa într-un conflict deschis cu toți adversarii lui Dumnezeu, cu Ahab, cu Izabela, cu proorocii lui Baal, cu Baal și cu ...tot poporul țării. Activitatea lui îi va face pe toți să sufere arșița secetei, arsura pe-depsei, agoniile morții.

„Ilie, tișbitul, unul dintre locuitorii Galaadului, a zis lui Ahab: «Viu este Domnul, Dumnezeul lui Israel, al cărui slujitor sunt, că în anii aceștia nu va fi nici rouă, nici ploaie, decât după cuvântul meu.»” (1 Regi 17.1).

Biblia ne spune în Evanghelia lui Luca și în Epistola lui Iacov că durata totală a secetei a fost de trei ani și jumătate (Lc. 4.25;

Iac. 5.14). Textul din cartea Regi ne spune că seceta s-a încheiat după trei ani de la această declarație solemnă făcută de Ilie (1 Regi 18.1, 45). Înseamnă că trecuseră deja șase luni de secetă înainte de întâlnirea lui Ilie cu Ahab. Dumnezeu a avut nevoie de această perioadă pentru a întări credința marelui profet și a crea o stare de criză majoră în Israel.

Profetul Ilie și o sentință seacă

La o analiză amănunțită, vom observa că cele spuse de Ilie sunt de-a dreptul surprinzătoare, iar îndrăzneala și pretențiile lui sunt nemaîntâlnite. Samuel crescuse de mic la Cortul Întâlnirii alături de Eli, și poporul avusese timp să se obișnuiască cu ideea că el era un profet al Domnului.

Spre deosebire de Samuel, Ilie apare meteoric, șocând deoptrivă un împărat și o națiune. Vorbele lui sunt ca un trăsnet venit din senin, ca o sentință pronunțată fără desfășurarea unui proces, ca un verdict indiscutabil și irevocabil venit de la Tribunalul ceresc. Care era mesajul transmis prin aceste cuvinte?

(a) În primul rând, declarația lui Ilie este un atac direct împotriva credinței că Baal este viu și că el poate hotărî venirea ploii pe pământ. Ilie aduce o declarație de război împotriva lui Baal de la singurul Dumnezeu viu și adevărat, Creatorul și Stăpânul tuturor lucrurilor, pe care evreii avuseseră privilegiul să-L cunoască de-a lungul istoriei lor („*Viu este Domnul, Dumnezeul lui Israel!*”).

Ilie îi aduce lui Ahab o veste proastă pentru poziția lui: Dumnezeu n-a murit! Oricât s-ar strădui împăratul și nevastă-sa Izabela să-L știe mort, Dumnezeu este viu și se încăpățânează să fie Dumnezeul lui Israel!

(b) În al doilea rând, Ilie se proclamă „un om al lui Dumnezeu”, un „slujitor” cu un destin și cu o lucrare specială („*al cărui slujitor sunt*”).

(c) În al treilea rând, Ilie anunță că răbdarea lui Dumnezeu ajunsese la capăt. Venise timpul intervenției dumnezeiești, al pedepsei care duce la pocăință, al harului care se grăbește să salveze ceea ce mai poate și trebuie salvat („*în anii aceștia nu va fi nici rouă, nici ploaie*”).

(d) În al patrulea rând, Ilie anunță că reprezentantul lui Dumnezeu cu care se va putea rezolva criza și se va putea suspenda pedeapsa este ...el însuși („*decât după cuvântul meu*“).

Observați? Ilie nu spune „după cuvântul Domnului“, ci „*după cuvântul meu*“! Este aceasta o obrăznicie? Nicidecum! Avem de-a face cu un om chemat de Dumnezeu și care s-a pus pe de-a-ntregul la dispoziția Lui.

Cele șase luni de secetă declanșate de rugăciunile lui I-au convins pe Ilie că „*mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit*“ (Iac. 5.16). El depășise deja limitele naturalului și activa în supranaturalul ascultării de Dumnezeu cel Atotputernic. El acceptase să fie doar „un glas venit din pustie“ care vestește cuvintele lui Iehova.

Textul biblic nu ne spune care a fost reacția lui Ahab. Vorbele lui Ilie l-au pus în fața unei dileme. Provocarea profetului îl obliga la o demonstrație și la o alegere: Cine este stăpânul ploii? Baal, Astarteea sau Dumnezeu lui Ilie și al lui ...Israel? Va putea Baal să deschidă cerul pe care l-au închis rugăciunile lui Ilie?

Cele șase luni de secetă erau deja o dovadă că omul acesta nu este un smintit, ci un profet din numărul celor folosiți de Dumnezeu în istorie. Cum îi va spune Ahab această veste Izabelei? Care va fi reacția ei? Cum vor scăpa de profetul acesta apărut pe neașteptate?

Ilie, un profet în perfecționare

O minte pângărită și afectată de păcat gândește foarte rar corect și bine. Ahab și Izabela vor refuza să creadă în existența „Dumnezeului celui viu al lui Israel“, preferând să admită că Ilie are puteri neobișnuite și că, dacă vor scăpa de el, așa cum au scăpat de ceilalți profeți ai Domnului, vor reuși să scape și de secetă. Aceasta este situația subînțeleasă de porunca pe care i-o dă Dumnezeu lui Ilie:

„Și cuvântul Domnului a vorbit lui Ilie, cu aceste vorbe: «Pleacă de aici, îndreaptă-te spre răsărit, și ascunde-te lângă pârâul Cherit, care este în fața Iordanului» (1 Regi 17.2-3a).

Dumnezeu știa că Ilie trebuie să se ascundă, pentru că știa și ce era în mintea și inima lui Ahab și ale Izabelei.

Mai mult, Dumnezeu știa ce este în mintea și inima lui Ilie, iar profetul avea el însuși nevoie de alte experiențe în care să se familiarizeze cu atotputernicia divină. Ilie intrase într-o slujbă care îi cerea să se califice „la locul de muncă”. Însă, el intrase pe mâini bune, și Făcătorul tuturor lucrurilor avea să-i acorde niște lecții extraordinare, pregătindu-l astfel pentru lucrări din ce în ce mai mari.

A fost ușor să „închidă cerul” prin rugăciune. Profetul trebuia să vadă acum cum îl poate Dumnezeu ajuta să supraviețuiască în condiții precare, prin cele mai improbabile și paradoxale mijloace.

Ilie, proorocul hrănit prin hoți hrăpăreți

Primul paradox a fost ca Dumnezeu să-l hrănească prin niște păsări răpitoare, care n-ar împărți mâncarea cu cineva pentru nimic în lume. Așa ceva ar fi „împotriva naturii lor” de ...corbi:

„Vei bea apă din pârau, și am poruncit corbilor să te hrănească acolo.»

El a plecat și a făcut după Cuvântul Domnului. S-a dus și s-a așezat lângă pâraul Cherit, care este în fața Iordanului. Corbii îi aduceau pâine și carne dimineața, și pâine și carne seara, și bea apă din pârau.” (1 Regi 17.4).

*Ilie, profetul condus într-o ascunzătoare
aparent compromițătoare*

Al doilea paradox a fost că Ilie a fost trimis, împotriva oricărei reglementări de sfințenie profetică, în casa unei femei văduve, și încă în casa unei femei ...străine. A fost pus în situația unei plecări silite și a unei destinații prestabilite:

„Dar după câtăva vreme pâraul a secat, căci nu căzuse ploaie în țară.

*Atunci Cuvântul Domnului i-a vorbit astfel:
«Scoală-te, du-te la Sarepta care ține de Sidon, și
rămâi acolo. Iată că am poruncit acolo unei femei
văduve să te hrănească.» (1 Regi 17.7-9).*

Trebuie să remarcăm ironia situației: Dumnezeu l-a trimis pe Ilie în cetatea de unde venise cu influența ei idolatră mortală ... Izabela însăși. O femeie din Sidon adusese nenorocirea peste Israel, iar acum slujitorul Dumnezeului celui viu este trimis tot la o femeie din Sidon să scape de prigoana Izabelei.

„Poate oare ieși ceva bun din ...Sidon?” (o parafrază la întrebarea lui Natanael, Ioan 1.46) trebuie să se fi întrebat și Ilie. Nepătrunse și misterioase sunt căile Domnului! (Vezi Rom. 11.33-35).

În anul 2002, am însoțit corul de fete al Universității Azusa din Los Angeles într-un turneu prin câteva localități din România. Turneul era parte integrantă din programa școlară a acestei universități creștine, iar eu fusesem plătit să merg pentru ca fetele să nu audă în fiecare seară doar cuvinte politicoase de bun-venit. Datoria mea era să leg un șir de predici „pentru fete”, așa ca școala să fie sigură că ele învață câte ceva în fiecare seară. Bineînțeles că românii n-au știut că eu nu predic pentru cei din sală, ci pentru fetele din cor...

Pe la una din bisericile din Timișoara, gazdele noastre au fost surprinse să mă audă predicând despre „agenții secreți ai lui Dumnezeu”. Am luat textul despre vizita lui Ilie la văduva din Sarepta Sidonului și l-am dramatizat într-o expunere potrivită pentru fetele obișnuite cu filmele polițiste.

„Cine este agentul secret al lui Dumnezeu din această întâmplare?” le-am întrebat eu, după ce mi-am pus bascul uneia dintre fete pe cap și mi-am ridicat misterios gulerul de la haină. „Să nu-mi spuneți că este Ilie, că n-ați înțeles nimic din text. Agentul secret aflat în slujba lui Dumnezeu la Sidon a fost ...femeia văduvă! Nimeni, nici măcar ea n-ar fi putut bănuși că așa ceva ar fi putut să se întâmple. A fost un secret al lui Dumnezeu! Nimeni, nici Ahab, nici Izabela, nici Ilie, nici un om din Israel sau din Sidon n-ar fi putut să creadă că preasfântul Dumnezeu l-ar putea ascunde pe profetul Ilie în casa acestei văduve!”

Le-am întrebat: „Credeti că eu aş putea să mă duc singur diseară să dorm în casa unei văduve tinere?” (de aceea ne spune textul că ea avea un copil). Ce-aţi spune despre mine dacă mi-ar trece prin cap o astfel de idee?”

„Şi totuşi, ideea aceasta a trecut prin capul lui ...Dumnezeu. A fost ideea Lui, iar Ilie a trebuit să o accepte şi să o împlinească. Însă, trebuia să fie convinsă şi femeia, aşa că Dumnezeu S-a pus pe treabă.

Mai întâi, El a făcut-o să simtă lipsa şi sărăcia. Apoi, Dumnezeu a lăsat-o să guste disperarea şi resemnarea morţii. Vi-L puteţi închipui pe Dumnezeu să facă aşa ceva? Aşa ne spune textul. Aşa a găsit-o Ilie:

„Ilie s-a sculat, şi s-a dus la Sarepta. Când a ajuns la poarta cetăţii, acolo era o femeie văduvă care strângea lemne.

El a chemat-o, şi a zis: «Du-te şi adu-mi, te rog, puţină apă într-un vas, ca să beau.» Pe când se ducea ea să-i aducă, a chemat-o din nou, şi a zis: «Adu-mi, te rog, şi o bucată de pâine în mâna ta.»

Şi ea a răspuns: «Viu este Domnul, Dumnezeul tău, că n-am nimic copt, n-am decât un pumn de făină într-o oală şi puţin untdelemn într-un ulcior.

Şi iată, strâng două bucăţi de lemne, apoi mă voi întoarce şi voi pregăti ce am pentru mine şi pentru fiul meu: vom mânca şi apoi vom muri.» (1 Regi 17.10-12).

Dumnezeu nu-i alege pe cei calificaţi, ci îi califică pe cei aleşi. Ca şi Ilie, văduva din Sarepta a fost aleasă să fie părtaşă la lucrarea divină.

De fapt, există două feluri de lucrări pe care le face Dumnezeu: lucrarea prin noi şi lucrarea în noi. Care credeţi că este mai importantă? Bineînţeles că „amândouă!” Dumnezeu nu face ierarhie între lucrările Lui şi nu Se implică mai puţin într-una decât în cealaltă. Care credeţi că este mai plăcută pentru noi? Răspunsul ne va duce înapoi la textul nostru şi la tânăra văduvă din Sarepta Sidonului.

Fiecare om ar vrea ca Dumnezeu să lucreze „prin el”. Vrem ca Dumnezeu să vorbească prin noi, să facă vindecări prin noi, să

facă semne și minuni prin noi. Pentru ca așa ceva să se întâmple, suntem gata chiar să plătim și prețul unor sacrificii, să plecăm ca misionari în țări îndepărtate, să cheltuim bani, să stăm în veghe de noapte, în rugăciuni, în post, etc. „Doamne, iată-mă! Folosește-mă după mărimea puterii Tale nemărginite!”

Însă, Dumnezeu vrea să lucreze și „în noi”, iar aceasta înseamnă să opereze pe viu, fără anestezie. „Vreau să-ți schimb inima, vreau să-ți schimb felul în care gândești”, spune Dumnezeu. „O să doară?” întrebăm noi. „Bineînțeles”, răspunde Domnul. „Ai putea să-mi faci o anestezie generală, să mă adormi și să nu mă trezesc până ce faci toate operațiile acestea?” insistăm noi. „Nu se poate!”, vine hotărât răspunsul. Înainte de a face o minune „prin tine”, Eu vreau să fac o minune „în tine”.

Înainte ca s-o folosească pe femeia din Sarepta, Dumnezeu a făcut-o să simtă foarte multă durere:

- A trebuit să simtă frângerea inimii unei soții căreia îi moare soțul.

- A trebuit să simtă durerea unei mame sărace rămasă cu un copil căruia nu a putut să-i asigure un minim din cele necesare vieții.

- A trebuit să simtă leșinurile sărăciei, să treacă prin nopțile disperării și să ajungă în pragul resemnării care a capitulat în fața morții.

Dumnezeu a adus-o pe sărmana femeie până la marginea mormântului. Și abia în acele momente critice l-a trimis în casa ei pe Ilie!

Am putea spune că supranaturalul a invadat casa acestei femei. Dumnezeu a dat busna peste ea, după ce o pregătise prin suferințe pe care majoritatea dintre noi nu le vom simți niciodată.

Ilie i-a făcut o propunere din care n-avea ce să piardă:

„Nu te teme, întoarce-te și fă cum ai zis. Numai, pregătește-mi întâi mie cu untdelemnul și făina aceea o mică turtă, și adu-mi-o; pe urmă să faci și pentru tine și pentru fiul tău. Căci așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel: «Făina din oală nu va scădea și untdelemnul din ulcior nu se va împușina, până în ziua

când va da Domnul ploaie pe fața pământului.»“ (1 Regi 17.13-14).

Văduva a avut de ales între o moarte imediată și o vagă speranță de viață. Interesant este că propunerea i-a fost făcută de un evreu în Numele Dumnezeului lui Israel și văduva aceasta a ... crezut! Nu-i de mirare că până și Domnul Isus a dat-o ca exemplu pozitiv. Mai repede a crezut o văduvă dintr-o țară păgână decât una dintre binecuvântatele femei din Israel:

*„...vă spun că, pe vremea lui Ilie, când a fost în-
cuiat cerul să nu dea ploaie trei ani și șase luni, și când
a venit o foamete mare peste toată țara, erau multe
văduve în Israel; și totuși Ilie n-a fost trimis la niciuna
dintre ele, afară de o văduvă din Sarepta Sidonului.“
(Lc. 4.25-26).*

Întâmplarea a confirmat atât pentru văduva din Sidon, cât și pentru Ilie că Dumnezeu îl făcuse purtătorul Lui de cuvânt prin-
tre oameni:

*„Ea s-a dus, și a făcut după cuvântul lui Ilie. Și
multă vreme a avut ce să mănânce, ea și familia ei, și
Ilie.*

*Făina din oală n-a scăzut, și untdelemnul din ulcior
nu s-a împutinat, **după cuvântul pe care-l rostise
Domnul prin Ilie.**“ (subl. ns.) (1 Regi 17.15-16).*

Ilie, martor la o moarte pentru o înviere!

Un al patrulea lucru pe care l-a făcut Dumnezeu a fost să pro-
voace o moarte pentru a fi urmată de o înviere! Dumnezeu avea
un plan cu mult mai măreț cu această văduvă decât să o folosească
doar ca pe o hangiță pentru servul Său. Dumnezeu plănuise să o
mântuiască! Iar pentru aceasta, ea trebuia să mai treacă printr-o
încercare și mai mare. Mușchii cresc prin exersare cu greutateți din
ce în ce mai mari. Credința crește prin încercări din ce în ce mai
mari.

„După aceea, fiul femeii, stăpâna casei, s-a îmbolnăvit. Și boala lui a fost atât de cumplită încât n-a mai rămas suflare în el.

Femeia a zis atunci lui Ilie: «Ce am eu a face cu tine, omule al lui Dumnezeu? Ai venit la mine doar ca să aduci aminte lui Dumnezeu despre nelegiuirea mea, și să-mi omori astfel fiul?»

El i-a răspuns: «Dă-mi încoace pe fiul tău.» Și l-a luat de la sânul femeii, l-a suit în odaia de sus unde locuia el, și l-a culcat pe patul lui.

Apoi a chemat pe Domnul, și a zis: «Doamne, Dumnezeule, oare atât de mult să mâhnești Tu chiar pe văduva aceasta, la care am fost primit ca oaspete, încât să-i omori fiul?»

Și s-a întins de trei ori peste copil, a chemat pe Domnul, și a zis: «Doamne, Dumnezeule, Te rog, fă să se întoarcă sufletul copilului în el!»

Domnul a ascultat glasul lui Ilie, și sufletul copilului s-a întors în el, și a înviat. Ilie a luat copilul, l-a pogorât jos în casă din odaia de sus, și l-a dat mamei sale.

Și Ilie a zis: «Iată, fiul tău este viu.» Și femeia a zis lui Ilie: «Cunosc acum că ești un om al lui Dumnezeu, și Cuvântul Domnului în gura ta este adevăr!» (1 Regi 17:17-24).

Analizând cele două afirmații ale văduvei, identificăm cele două condiții absolut necesare mântuirii prin puterea lui Dumnezeu: pocăința și credința (cf. F.A. 20:21).

„Ai venit la mine doar ca să aduci aminte lui Dumnezeu de nelegiuirea mea!” Această afirmație reprezintă pocăința acestei femei, recunoașterea stării sale de vinovăție înaintea lui Dumnezeu.

„Cunosc acum că ești un om al lui Dumnezeu, și Cuvântul Domnului în gura ta este adevăr!” Această a doua afirmație impresionantă reprezintă treapta credinței unei persoane care se așază în ascultare de Cuvântul autorității depline a lui Dumnezeu.

Prin moartea și învierea copilului, Dumnezeu a întărit convingerea văduvei din Sidon că nu Baal este domnul vieții, ci

Iehova! Ascultarea de Dumnezeu duce întotdeauna la confirmarea și creșterea credinței. Aceasta este metoda lui Dumnezeu confirmată și de Domnul Isus în Noul Testament:

„Iudeii se mirau, și ziceau: «Cum are omul acesta învățătură, căci n-a învățat niciodată?»»

Isus le-a răspuns: «Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis pe Mine. Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască dacă învățătura este de la Dumnezeu, sau dacă Eu vorbesc de la Mine.»“ (Ioan 7.15-17).

Ce mult mai multe lucrări „prin noi“ ar face Dumnezeu, dacă L-am lăsa să facă în paralel și lucrarea Lui „în noi“! Rodnicia noastră depinde de acceptarea totală a voiei lui Dumnezeu în evenimentele vieții noastre.

11. Ahab: cine îl nenorocеște pe Israel? (1 Regi 18)

Frumusețea harului divin constă în faptul că Dumnezeu îi caută până și pe cei care nu-L caută pe El și nu vor să stea de vorbă cu El. Capitolul de față ne ajută să constatăm că mai toate căutările noastre sunt greșite; în loc să-L căutăm pe Dumnezeu, Cel care ne-ar putea scăpa din toate crizele noastre, noi căutăm adeseori soluții la crize, neglijându-L cu desăvârșire tocmai pe Dumnezeu.

Putem împărți capitolul în trei secțiuni distincte:

1 Regi 18.2-6 = Ahab și Obadia pleacă disperați să caute apă.

1 Regi 18.7-18 = Ahab pleacă să-l caute pretutindeni pe ...Ilie.

1 Regi 18.19-46 = Ahab este silit să-L caute pe adevăratul Dumnezeu.

Să le studiem pe rând:

(i) Capitolul debutează cu o inițiativă a harului: Dumnezeu îl trimite pe Ilie la Ahab cu o veste bună:

„Au trecut multe zile, și Cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Ilie, în al treilea an: «Du-te, și înfățișează-te înaintea lui Ahab, ca să dau ploaie pe fața pământului.»

Și Ilie s-a dus să se înfățișeze înaintea lui Ahab.“ (1 Regi 18.1-2a).

Deși atitudinea poporului și a împăratului față de Dumnezeu nu se schimbase în nici un fel, Dumnezeu anunță încetarea pedepsei, anticipând și anunțând în bogăția harului Său evenimente care aveau să urmeze. Vestea venea cum nu se poate mai la timp pentru o națiune care risca să piară din pricina lipsei de apă și pentru un împărat care devenise furios până la culme.

„Era mare foamete în Samaria. Și Ahab a trimis să cheme pe Obadia, mai-marele casei lui.

(Obadia se temea mult de Domnul. De aceea când a nimicit Izabela pe proorocii Domnului, Obadia a luat o sută de prooroci, i-a ascuns câte cincizeci într-o peșteră, și i-a hrănit cu pâine și cu apă.)

Ahab i-a zis lui Obadia: «Haidem prin țară pe la toate izvoarele de apă și pe la toate pâraiele; poate că vom găsi iarbă ca să păstrăm viața cailor și catârilor, și să n-avem nevoie să omorăm vitele.»

Și-au împărțit țara s-o cutureiere. Ahab a plecat singur pe un drum, și Obadia a plecat singur pe un alt drum.“ (1 Regi 18.2b-6).

Două lucruri sunt foarte clare în această relatare: Ahab era mai preocupat de soarta „cailor și catârilor“, decât de soarta oamenilor, și Ahab nu se încrede în Dumnezeu pentru protecția poporului sfânt.

Caii și catării erau „animalele de război“ și preocuparea prioritară a împăratului este să nu slăbească din punct de vedere militar și să ajungă o țintă ușor de cucerit de dușmanii dinafara țării. Oamenii, vacile, caprele și oile pot să moară pentru Ahab, dar caii și catării sunt „de interes strategic militar“.

Ce tristă este soarta celui care se încrede mai mult în cai și măgari decât în Dumnezeu cel Atotputernic! Ce încăpățânat este omul plecat să sfideze Providența divină! De câte eforturi și

suferințe are parte cel care-L scoate pe Dumnezeu și ascultarea de El din ecuația vieții sale! Căutarea de apă era numai unul din ultimele demersuri ale lui Ahab. Până atunci căutase acul în carul cu fân, încercând să dea de urma profetului Ilie. Iată un fragment din mărturia lui Obadia, un slujbaş de la Curtea regală:

„Pe când era Obadia pe drum, iată că l-a întâlnit Ilie. Obadia, cunoscându-l, a căzut cu fața la pământ, și a zis: «Tu ești, domnul meu Ilie?»»

El i-a răspuns: «Eu sunt; du-te și spune stăpânului tău: 'Iată că a venit Ilie!'» Și Obadia a zis: «Ce păcat am săvârșit eu, ca să dai pe robul tău în mâinile lui Ahab, ca să mă omoare?»

Viu este Domnul, că n-a rămas popor sau împărăție unde să nu fi trimis stăpânul meu să te caute; și când se spunea că nu ești acolo, pune pe împărăția și poporul acela să jure că nu te-a găsit.» (1 Regi 18.7-10).

Căutarea lui Ilie de către Ahab a fost serioasă, sistematică, furioasă și ...zadarnică. Fiecare nouă incursiune fără succes atârta și mai mult furia împăratului. Este clar că regii popoarelor din jur se temeau de Ahab și de furia lui, altfel nu avea el curajul să îi pună să jure. Fiecare jurământ era însoțit de amenințarea unei cumplite pedepse. Ahab era furios și toată lumea se temea de ce-ar fi putut să facă un om ajuns într-o asemenea stare:

„Și acum zici: «Du-te, și spune stăpânului tău: 'Iată că a venit Ilie!'» Și apoi, când voi pleca de la tine, Duhul Domnului te va duce nu știu unde.

Dacă m-aș duce să-i dau de știre lui Ahab, și nu te-ar găsi, mă va omori. Și totuși robul tău se teme de Domnul din tinerețea lui.

Nu s-a spus oare domnului meu ce am făcut când i-a ucis Izabela pe proorocii Domnului? Cum am ascuns o sută de prooroci ai Domnului, câte cincizeci într-o peșteră, și i-am hrănit cu pâine și cu apă? Și acum tu zici: „Du-te și spune stăpânului tău: 'Iată că a venit Ilie!' El mă va ucide.»“ (1 Regi 18.11-14).

Furia lui Ahab amenința nu numai viața lui Ilie, ci și viața tuturor celorlalți profeți ai Domnului. Obadia reușise să-i ascundă pe unii, riscându-și prin aceasta viața. Răspunsul dat lui Ilie de către Obadia arată că acest om socotea că riscase destul, credincioșia lui față de Iehova nu era fără limite, iar viața lui îi era acum mai scumpă decât ascultarea de cuvintele lui Ilie.

Omul acesta redă portretul-robot al slujitorilor de la Curte, compromiși, dar nu de tot; credincioși, dar nu chiar până la capăt. Obadia este tipul omului cu inima împărțită în vremuri de persecuție religioasă. El încearcă să slujească la doi stăpâni. Vocabularul lui îl dă de gol. În versetul 7, Obadia îl numește pe Ilie „domnul meu“, dar în versetul următor Ilie îi atrage atenția că Ahab este „stăpânul“ său. Obadia încerca să slujească Domnului „în ascuns“, în timp ce „pe față“ îi slujea lui Ahab. Un astfel de om trăiește într-o continuă nesiguranță. Îndoindu-se de el însuși, Obadia aproape că ajunge să nu mai aibă încredere nici în Ilie, omul lui Dumnezeu. El nu face ceea ce-i cere Ilie decât după ce primește asigurări suplimentare:

„Dar Ilie a zis: «Viu este Domnul oștirilor, al cărui slujitor sunt, că astăzi mă voi înfățișa înaintea lui Ahab!»“ (1 Regi 18.15).

Cea de a doua secțiune se încheie cu o scenă de paroxism nervos, după cum cea de a treia secțiune se va încheia cu o scenă de paroxism religios.

Întâlnirea dintre Ilie și Ahab este ca înfruntarea a doi cocoși. Niciunul nu vrea să se dea înapoi, niciunul nu vrea să cedeze. Ilie se sprijinea pe puterea lui Dumnezeu, Ahab, pe puterea și autoritatea regală. Acuzația pe care și-o aruncă unul asupra celuilalt este, nici mai puțin, nici mai mult decât „trădare“. Unul dintre ei era vinovat de nenorocirea poporului ca urmare a secetei care venise peste Israel:

„Obadia, ducându-se înaintea lui Ahab, l-a înștiințat despre lucrul acesta. Și Ahab s-a dus înaintea lui Ilie.

Abia l-a zărit Ahab pe Ilie, și i-a zis: «Tu ești acela care nenorocеști pe Israel?» Ilie a răspuns: «Nu eu nenorocesc pe Israel; ci tu, și casa tatălui tău, fiindcă ați

*părăsit poruncile Domnului și te-ai dus după Baali.»“
(1 Regi 18.16-18).*

Este clar că niciunul nu avea vreo șansă să-l convingă pe celălalt că are dreptate. Singura ieșire din impas era o intervenție divină care să arate tuturor cine este cel vinovat de nenorocirea care venise peste țară. Aceasta este exact ceea ce a propus Ilie:

„Strânge acum pe tot Israelul la mine, la muntele Carmel, pe cei patru sute cincizeci de prooroci ai lui Baal, și pe cei patru sute de prooroci ai Astartei, care mănâncă la masa Izabelei.»

Ahab a trimis soli la toți copiii lui Israel, și a strâns pe prooroci la muntele Carmel. Atunci Ilie s-a apropiat de tot poporul, și a zis:

«Până când vreți să schiopătați de amândouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, mergeți după El; iar dacă este Baal, mergeți după Baal!» Poporul nu i-a răspuns nimic.» (1 Regi 18.19-21).

Carmel este un promotoriu muntos aflat la granița dintre ținutul lui Israel și ținutul fenicienilor (filistenilor). Înălțimea respectivă era considerată ca fiind locuința lui Baal. Culmea muntoasă era deseori acoperită de nori de furtună veniți dinspre mare, iar ploile împingeau apele spre văile mănoase de la poalele muntelui. Numele „Carmel“ înseamnă „ținutul grădinii“ și regiunea era faimoasă pentru fertilitatea agricolă deosebită.

Ceea ce vă oferim aici este un studiu, nu o culegere de predici. Dacă ar fi vorba despre o predică, aş remarca din acest pasaj că:

(1) Majoritatea n-a fost niciodată dovada că cineva are dreptate. Ilie era ...singur, dar singur cu Dumnezeu!

(2) Un om al lui Dumnezeu este un om al harului.

Ilie nu-l atacă în mod direct pe Ahab, ci îi acordă până la sfârșit șansa unuia care ...a fost indus în eroare de către alții. Observați că Ilie spune despre „proorocii lui Baal“ că ei „mănâncă la masa Izabelei“, nu „la masa lui Ahab“, măcar că aceasta era, în fond, realitatea.

(3) Dragostea adevărată confruntă, nu cocoloșește.

Cuvintele lui Ilie pentru poporul Domnului sunt cumpătate, dar aspre. El îi compătimentește pentru viața chinuită pe care o duc și le oferă calea ieșirii din compromisuri. La fel ca seceta, evenimentul propus de Ilie nu are ca scop „nenorocirea lui Israel“, ci reaşezarea poporului într-o poziție în care Dumnezeu să-l poată binecuvânta, pentru că Dumnezeu nu ne poate binecuvânta ori-când, oriunde și oricum, indiferent de starea în care ne aflăm noi. Confruntarea este neapărat necesară pentru că de îndreptare depinde fericirea noastră.

(4) Tăcerea este uneori cel mai mare semn de acuzare.

Ce tristă și tragică este constatarea din finalul versetului 21: „*Poporul nu i-a răspuns nimic*“. Nu întotdeauna „tăcerea este de aur“. Uneori este numai ...galbenă. Iar lipsa de reacție a celor din Israel era un foarte pronunțat semn de boală sufletească. Să le fi fost oare teamă de Ahab? Să le fi fost oare teamă de Izabela? Oare nu s-ar fi convenit să se teamă cu mult mai mult de ...Iehova? Hotărât lucru „frica de oameni este o cursă, dar cel ce se încrede în Domnul n-are de ce să se teamă“ (Prov. 29.25). Ce imagine stranie! Oamenii tac în fața celui ce putea închide sau deschide cerul și să le dea mult dorita ploaie.

Dar de ce să ne mai mirăm? Oare nu tac astăzi milioane de oameni în fața Celui care le dă viață și face să cadă ploaia și peste cei buni și peste cei răi?

Cea de a treia secțiune este scena înfruntării de pe Carmel. Ea se petrece pe pământ, dar adevărații adversari sunt în sferele cerești. Pe munte se confruntă Ilie, omul lui Dumnezeu, și mulțimea de profeți ai lui Baal. Însă, concursul se desfășoară între Baal, zeul cerului, despre care se spunea că poate aduce ploaia, și Iehova, Domnul cerului și al pământului.

Este interesant de remarcat faptul că înfruntarea nu are loc între preoții celor două religii, ci între profeții lor. Ca unul care știa deja rezultatul, Ilie este politicoș și regizează întreaga scenă pentru a scoate mai întâi în relief neputința lui Baal și tragica soartă a celor care îl slujesc. Vă rog să remarcați că, pe toată desfășurarea evenimentului, Ilie negociază de pe o poziție de autoritate, și nimeni nu îndrăznește să-l înfrunte sau să-i sugereze să procedeze altfel:

„Și Ilie a zis poporului: «Eu singur am rămas din proorocii Domnului, pe când prooroci ai lui Baal sunt patru sute cincizeci.

Să ni se dea doi junci. Ei să-și aleagă un junc, pe care să-l taie în bucăți, și să-l pună pe lemne, fără să pună foc. Și eu voi pregăti celalt junc, și-l voi pune pe lemne fără să pun foc.

Apoi voi să chemați numele dumnezeului vostru; și eu voi chema Numele Domnului. Dumnezeu care va răspunde prin foc, acela să fie adevăratul Dumnezeu.

Și tot poporul a răspuns, și a zis: «Bine!» Ilie a zis proorocilor lui Baal: «Alegeți-vă un junc din cei doi, pregătiți-l voi întâi, căci sunteți mai mulți, și chemați numele dumnezeului vostru; dar să nu puneți foc.»

Ei au luat juncul pe care li l-au dat, și l-au pregătit. Și au chemat numele lui Baal, de dimineată până la amiază, zicând: «Baale, auzi-ne!» Dar nu s-a auzit nici glas, nici răspuns. Și săreau împrejurul altarului pe care-l făcuseră.“ (1 Regi 18.22-26).

Râvna și credința, oricât de mari ar fi ele, nu pot avea răspuns atunci când sunt îndreptate în mod greșit către o divinitate care ...nu există. Cuvintele lui Ilie, rostite cu această ocazie, par aspre și lipsite de politețe. În vremea aceea, chiar dacă nu îmbrățișai credința cuiva, te fereai să i-o ironizezi. Lumea era „politeistă“ și lăsa loc pentru credințele fiecăruia. Ilie, din râvnă pentru Domnul și pentru Israel, iese din tiparele obișnuite și rostește provocări tăioase:

„La amiază, Ilie și-a bătut joc de ei, și a zis: «Strigați tare, fiindcă este dumnezeu; se gândește la ceva, sau are treabă, sau este în călătorie, sau poate că doarme, și se va trezi.»“ (1 Regi 18.27).

Răspunsul proorocilor lui Baal a fost o intensificare a incantațiilor lor, dar toată larma pe care au făcut-o ei n-a reușit să-l convingă nici pe Baal și nici pe cei ce se aflau pe munte:

„Ei au strigat tare, și, după obiceiul lor, și-au făcut tăieturi cu săbiile și cu sulile, până ce a curs sânge pe ei. Când a trecut amiaza, au aiurat, până în clipa

când se aducea jertfa de seară. Dar nu s-a auzit nici glas, nici răspuns, nici semn de luare aminte.” (1 Regi 18.28-29).

Eșecul lor lamentabil i-a creat lui Ilie circumstanța prielnică pentru demonstrația unei credințe vii ancorată într-un Dumnezeu autentic, viu și care Își ține promisiunile:

„Ilie a zis atunci întregului popor: «Apropiați-vă de mine!» Tot poporul s-a apropiat de el. Și Ilie a dres altarul Domnului care fusese sfârâmat.

A luat douăsprezece pietre, după numărul semințiilor fiilor lui Iacov, căruia Domnul îi zisese: «Israel îți va fi numele», și a zidit cu pietrele acestea un altar în Numele Domnului.

A făcut împrejurul altarului un șanț, în care încăpeau două măsuri de sămânță. A așezat apoi lemnele, a tăiat juncul în bucăți, și l-a pus pe lemne. Apoi a zis: «Umpleți patru vedre cu apă, și vărsați-le pe arde-rea-de-tot și pe lemne.»

Și au făcut așa. Apoi a zis: «Mai faceți lucrul acesta odată.» Și l-au făcut încă odată. Apoi a zis: «Mai faceți-l și a treia oară.»

Și l-au făcut și a treia oară. Apa curgea în jurul altarului, și au umplut cu apă și șanțul.” (1 Regi 18.30-35).

Deși Israelul experimenta realitatea tristă a divizării împărăției în Regatul de Nord și Regatul de Sud, Ilie procedează profetic, arătând tuturor cum își vede Dumnezeu poporul. Asemenea lui Moise la altarul de la Sinai (Exod 24.4) și întocmai ca Iosua la Ghilgal (Ios. 4.3), Ilie ia douăsprezece pietre și zidește cu ele „altarul națiunii“. Douăsprezece pietre, deci câte o piatră pentru fiecare dintre cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Probabil că și numărul de douăsprezece vedre (de trei ori câte patru) este legat de aceeași semnificație.

Rugăciunea rostită de Ilie cu această ocazie merită o privire mai atentă:

„În clipa când se aducea jertfa de seară, proorocul Ilie s-a apropiat și a zis: «Doamne, Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Israel!

Fă să se știe astăzi că Tu ești Dumnezeu în Israel, că eu sunt slujitorul Tău, și că toate aceste lucruri le-am făcut după porunca Ta.

Ascultă-mă, Doamne, ascultă-mă, pentruca să cunoască poporul acesta că Tu, Doamne, ești adevăratul Dumnezeu, și să le întorci astfel inima spre bine!” (1 Regi 18.36-37).

Ilie se roagă: (1) după rânduiala stabilită de Iehova, (2) făcând apel la alegerea suverană făcută de Dumnezeu prin patriarhi, (3) cerând să-i fie validată misiunea, iar Ahab și poporul să înțeleagă că el n-a „nenorocit pe Israel“, ci că a fost doar un instrument nevinovat al pedepsei trimise din cer, (4) și pentru ca Dumnezeu să le miște inimile pentru ca scopul acestei pedepse să fie atins prin pocăința și întoarcerea poporului la adevăratul lor Dumnezeu. Pogorârea focului din cer mai fusese odată actul supranatural prin care Dumnezeu validase alegerea și activitatea lui Aaron și a casei lui ca preoți ai Domnului (Lev. 9).

„Atunci a căzut foc de la Domnul, și a mistuit arde-rea-de-tot, lemnele, pietrele și pământul, și a supt și apa care era în șanț.

Când a văzut tot poporul lucrul acesta, au căzut cu fața la pământ, și au zis: «Domnul este adevăratul Dumnezeu! Domnul este adevăratul Dumnezeu!» (1 Regi 18.38-39).

A fost momentul apoteotic al lui Ilie. Omul acesta se născuse cu un destin special, fiind predestinat pentru această clipă. Pentru cei ce cunosc subtilitățile limbii originale, textul prezintă un extraordinar joc de cuvinte. În evreiește, „Domnul este adevăratul Dumnezeu!“ se spune „Eli-Iahu“, iar acesta este într-adevăr numele lui ...Ilie! Părinții lui l-au numit, fără să știe de ce, „Ilie“ – Eliahu“. Sau poate că nașterea lui s-a produs într-o familie care gemea din greu din pricina idolatriei generale care fusese impusă de Izabela și l-au numit astfel cu o speranță propagandistică. Ori

de câte ori îl strigau pe copilul lor, oamenii aveau ocazia să li se mai amintească odată: „Domnul este adevăratul Dumnezeu!“

Imaginați-vă ce scenă i-a fost dat lui Ilie să trăiască: un munte întreg, ca un stadion uriaș, scanda de răsunau tăriile ...numele lui! Ce răsplată dumnezeiască! Ce om deosebit! Ce plan măreț și ce slujire exemplară! Putem spune, pe bună dreptate, că acest om s-a făcut una cu mesajul care i-a fost încredințat de Dumnezeu și a trăit cu un singur scop: să-și împlinească cu scumpătate menirea. Nu este de mirare că biruința de pe Carmel s-a transformat într-o râvnă dezlănțuită violent:

„«Puneți mâna pe proorocii lui Baal», le-a zis Ilie: «niciunul să nu scape!» Și au pus mâna pe ei. Ilie i-a pogorât la pârâul Chison și i-a înjunghiat acolo.” (1 Regi 18.40).

Înzestrat cu o putere supraomenească, Ilie s-a dus la Ahab, l-a absolvit parcă de toată vinovăția idolatră de până atunci și i-a spus că a venit vremea bucuriei. Într-adevăr, Dumnezeu dorea să deschidă cerul și să-și reverse binecuvântarea:

„Apoi Ilie i-a zis lui Ahab: «Suie-te de mănâncă și bea; căci se aude vuiet de ploaie.» Ahab s-a suit să mănânce și să bea.” (1 Regi 18.41-42a).

Spre surprinderea extaziatului Ilie, luat parcă de un vârtej al râvnei necontrolate, Dumnezeu nu S-a mișcat așa de repede cum se aștepta Ilie. A fost de parcă Dumnezeu ar fi vrut să-i spună bunului Său slujitor: „Ilie, ia-o mai ușor ...Liniștește-te puțin. Nu tu faci lucrarea aceasta, ci Eu o fac. Și o fac ...când vreau Eu, nu după valul tău de pripeală“.

Proorocul care a devenit vedeta întâmplării, adulat de popor, a trebuit să trăiască umilirea celui care stăruiește parcă zadarnic și ...așteaptă neputincios. Atât profetul Ilie cât și poporul aveau nevoie să-L aștepte pe ...Iehova:

„Dar Ilie s-a suit pe vârful Carmelului, și plecându-se la pământ, s-a așezat cu fața între genunchi, și a zis slujitorului său: «Suie-te și uită-te înspre mare.»

Slujitorul s-a suit, s-a uitat, și a zis: «Nu este nimic!» Ilie a zis de șapte ori: «Du-te iarăși.» A șaptea

oară, slujitorul a zis: «Iată că se ridică un mic nor din mare, ca o palmă de om.» (1 Regi 18.42b-44a).

Atât a fost de ajuns. După trei ani și jumătate, zăgazurile cerului aveau să se deschidă, iar ploaia, parcă acumulată în tot acest timp, avea să se reverse în torente peste Israel:

„Ilie a zis: «Suie-te, și spune-i lui Ahab: ‘Înhamă, și pogoară-te, ca să nu te oprească ploaia.’» Peste câteva clipe, cerul s-a înnegrît de nori, a început vântul, și a venit o ploaie mare.

Ahab s-a suit în car, și a plecat la Izreel. Și mâna Domnului a venit peste Ilie, care și-a încins mijlocul, și a alergat înaintea lui Ahab până la intrarea în Izreel.“ (1 Regi 18.44b-46).

Ultima demonstrație de putere a fost necesară pentru ca Ahab să înțeleagă faptul că un om al lui Dumnezeu poate fi mai tare și mai eficient decât un car regal de luptă. A fost, probabil, metafora din care s-a născut o poreclă pentru Ilie, „armata alcătuită dintr-un singur om“, rostită de Elisei, slujitorul său, când l-a văzut înălțându-se la cer:

„Pe când mergeau ei vorbind, iată că un car de foc și niște cai de foc i-au despărțit pe unul de altul, și Ilie s-a înălțat la cer într-un vârtej de vânt.

Elisei se uita și striga: «Părinte! Părinte! Carul lui Israel și călărimea lui!»“ (2 Regi 2.11-12a).

12. Ilie: cum se tratează o „depresie“? (1 Regi 19)

Motto: Vreau să mor, dar nu de mâna Izabelei!

Cine lucrează cu mușchii face febră musculară. Cine lucrează cu sufletul face ...depresie. Această afirmație este foarte adevărată. Vă propun un studiu asupra capitoului 19 din 1 Regi ca să vedem un om intrat într-o stare depresivă (Ilie) și tratamentul pe care i l-a aplicat Dumnezeu.

Depresia lui Ilie a survenit după extraordinarul efort de pe muntele Carmel. Tensiunea sufletească a atins acolo cote

maxime. Credința și acțiunile unui singur om (Ilie) au determinat schimbarea convingerilor unui întreg popor și l-au întors la Dumnezeu. Profetul Ilie și-a trăit momentul apoteotic al destinului pe Carmel, când toată suflarea care a asistat la coborârea focului din cer și la mistuirea altarului cu tot ce era pe el și împrejurul lui a izbucnit în strigătul: „*Domnul este adevăratul Dumnezeu!*”

După cum am mai spus, în ebraica vremii, oamenii aceeaia strigau: „Eli-Iahu, Eli-Iahu!”, iar Eliiahu era chiar ...numele lui Ilie! Extraordinara încleștare spirituală l-a făcut pe Ilie să experimenteze puteri supra-umane:

„...mâna Domnului a venit peste Ilie, care și-a încins mijlocul, și a alergat înaintea lui Ahab până la intrarea în Izreel.” (1 Regi 18.46).

O asemenea ispravă trebuie să fi implicat o uriașă descărcare de ...adrenalină. Ilie a fugit mai tare decât caii înhămați la carul regal! O fugă de felul acesta este urmată apoi simetric și semnificativ de o alta: fuga de Izabela. Deși cronicarul nu ne spune, reacția lui Ahab în fața celor petrecute pe Carmel nu a fost la fel de entuziastă ca a poporului. Cel puțin așa reiese din relatarea textului biblic:

„Ahab a spus Izabelei tot ce făcuse Ilie, și cum ucisese cu sabia pe toți proorocii. Izabela a trimis un sol la Ilie, să-i spună:

«Să mă pedepsească zeii cu toată asprimea lor, dacă mâine, la ceasul acesta, nu voi face cu viața ta ce ai făcut tu cu viața fiecăruia din ei!»

Ilie, când a văzut lucrul acesta, s-a sculat și a plecat, ca să-și scape viața. A ajuns la Beer-Șeba, care ține de Iuda, și și-a lăsat slujitorul acolo.” (1 Regi 19.1-3).

A. Simptomatrica depresiei proorocului Ilie

Este clar că aprofundând cazul acestui om al lui Dumnezeu, noi Oricine se apleacă să studieze acest pasaj istoric își dă foarte repede seama că are în față simptomatologia unei depresii, un fenomen foarte răspândit, nu numai în vremea de atunci, ci și în zilele noastre:

Ilie începe să gândească ne-logic

Cel care era purtătorul de cuvânt al Dumnezeului celui Atot-puternic n-ar fi trebuit să se teamă de cuvântul unei femei păgâne, fie ea chiar și regina poporului Israel!. Gândirea lui Ilie face derapaje periculoase. Altădată, amenințarea Izabelei nu l-ar fi dat peste cap pe Ilie. Experiențele lui supranaturale din timpul celor trei ani în care Dumnezeu îl ascunsese și îl păstrase în viață ar fi trebuit să facă din el un om puternic. Însă, amenințarea Izabelei nu este decât „paiul“ care rupe spinarea cămilei, și așa prea încărcată cu solicitările extraordinare trăite în ajun.

Depresia ne împiedică să gândim corect. Organul cu care gândim este el însuși afectat de maladie! În zadar te ții ca orbul de bâta de indicațiile busolei, când busola însăși este defectă și-ți arată aiurea. Primul lucru pe care trebuie să-l înțelegi când ai căzut într-o depresie este că nu trebuie să ai încredere în propriile tale gânduri. Din nefericire, foarte puțini oameni ajunși în această stare își dau seama de această realitate.

(b) Ilie caută singurătatea

Depresivul caută însingurarea. Textul ne spune că, într-un mod ilogic și spre paguba sa, Ilie a ales să se despartă de singurul om care-l însoțea pretutindeni și care avea menirea să-l ... slujească! Persoana care suferă de depresie se retrage ca un melc în propria cochilie, singur cu gândurile minții lui defecte, victimă a propriilor perspective pesimiste puternic deformate de afecțiunea care l-a cuprins. Respectivul preferă să se separe chiar și de persoanele care l-ar putea ajuta cel mai mult: părinți, prieteni și chiar partenerul de viață.

Ilie cochetează cu gândul morții

„El s-a dus în pustie unde, după un drum de o zi, a șezut sub un ienuper, și dorea să moară, zicând: «Des-tul! Acum, Doamne, ia-mi sufletul, căci nu sunt mai bun decât părinții mei.»“ (1 Regi 19.4).

Un om căzut în depresie este un om cu gândirea neclară, sau chiar dublă, și, nu de puține ori, contradictorie. El tace când ar fi trebuit să vorbească, apoi regretă sau vorbește când ar fi trebuit să tacă și, în cele din urmă, regretă și mai mult. El își imaginează că vrea un anumit lucru fără să-l dorească realmente, și crede adesea că dorește ceea ce nu vrea de fapt să și obțină. El spune ceva cu convingere, deși în realitate se îndoiește foarte tare de ceea ce afirmă.

Dacă Ilie ar fi vrut cu adevărat să moară, el nu trebuia să facă o deplasare atât de mare și de anevoioasă. Izabela i-ar fi împlinit dorința pe loc și fără nici o ezitare!

Atunci de ce fuge Ilie? Pentru că este ca o găină beată, neînțeles de nimeni și neînțelegând el însuși ceea ce i se întâmplă. Chestia asta cu „*Destul! Acum, Doamne, ia-mi sufletul, căci nu sunt mai bun decât părinții mei!*” este o obrăznicie strigătoare la cer și o bâiguială fără noimă.

De când poate creatura să-I indice Creatorului momentul în care este „destul”? Cum își permite vasul să-i spună Olarului: „Ia mâna de pe mine, căci nu-mi place cum m-ai făcut!” Cine l-a pus pe Ilie să se compare, păgubos și păgubit, cu alții?

Cititorule, dă-mi voie să-ți spun, în calitate de „Președinte al Clubului Depresivilor”, că dacă un om de talia lui Ilie, un asemenea gigant al credinței, care a închis cerul și l-a deschis la cuvântul lui, a suferit de depresie, n-ai voie să-ți fie rușine când cazi într-o depresie. Ești într-o companie selectă!

Alături de Ilie, Biblia ni-i prezintă și pe alți giganți ai umblării cu Dumnezeu trecând prin valea întunecoasă a tenebrelor.

- Biblia ne spune că marele Moise a cerut lui Dumnezeu să nu-l mai chinuie cu viața de slujire, ci să-l omoare (Num. 11.15).

- Iov, omul cu care S-a lăudat Dumnezeu în fața Satanei, omul ne-pereche între cei vii, a spus și el vorbe nesocotite și și-a blestemat chiar și ziua în care s-a născut (Iov 3.3-12, 20-21).

- Marele, *singularul* și *singuratecul* profet al lacrimilor, Ieremia și-a blestemat viața și clipa în care a văzut lumina zilei (Ier. 20.15).

- Iona, porumbelul trimis cu vestea mântuitoare la Ninive, a gustat și el din zațul amar al depresiei după călătoria lui cale de

trei zile în interiorul cetății, ajungând atât de penibil încât să se mânie pe Dumnezeu și să-și dorească moartea (Iona 4:3).

Un fapt interesant și cu totul remarcabil este că Dumnezeu nu S-a mâniat pe oamenii aceștia! Cuvintele lor nu I-au stârnit furia și clătănările lor nu L-au făcut să renunțe la ei. Cu adevărat, „*El știe din ce suntem făcuți! Știe că suntem ...țărână*” (Ps. 103.14). Dumnezeu nu ne-a făcut să existăm în condițiile „căderii” pe care o experimentăm astăzi. Omul a fost făcut pentru a trăi în desăvârșirea Raiului, și nu pentru a cunoaște încheștarea supratensionată din războiul spiritual actual. Dumnezeu ne-a creat pentru uniformitatea liniștitoare a sfințeniei, și nicidecum pentru dualitatea conflictuală dintre omul dinăuntru, căruia îi place Legea lui Dumnezeu și firea pământească ce ne trage iremediabil și inevitabil spre păcat. Alegerea noastră nesăbuită din Eden a complicat planurile lui Dumnezeu și ne-a prăbușit într-o lume a conflictelor, a suferinței, a despărțirilor, a insucceselor, a diagnosticelor fatale și a morții. N-am fost făcuți să fim ținta atacurilor demonice și nici să ne purtăm idealurile în niște perisabile vase de lut nemernic. Toate acestea sunt doar consecințe ale neascultărilor noastre de Dumnezeu și a înstrăinării noastre de lumea prezenței Lui.

Dumnezeu știe toate acestea și de aceea ...nu Se supără când cădem în depresie, când vorbim aiurea, când ne luăm la ceartă cu El, când vrem mai bine să murim decât să continuăm o existență lipsită parcă de orice sens și semnificație. Într-un cuvânt, Dumnezeu ne lasă îngăduitor să „ne dăm în petec”, pentru că știe că am ajuns în zdrențe.

Ca un Părinte desăvârșit și ca un Medic cum nu se poate mai priceput, Dumnezeu tratează depresia lui Ilie după o rețetă pe care ar trebui să o înțelegem, să ne-o însușim și să o aplicăm și noi la nevoie.

Un om care intră într-o perioadă de oboseală a sistemului nervos, numită îndeobște „depresie” este ca un urs care se retrage în bârlog pentru a-și linge rănilile. Întunericul însingurării îl lasă singur cu el însuși, pradă unui sistem de gândire care și-a pierdut busola, are busola stricată sau rătăcește în interpretări greșite ale realităților indicate de ea.

Depresia cochetează cu moartea dintr-un paradoxal instinct adânc de auto-conservare, refuzând să continue exercițiul existenței ca pe un chin insuportabil și fără rezultate pozitive. Depresia coboară cortina devalorizării peste toată lumea înconjurătoare. Nimic nu mai are preț, nimic nu mai merită, nimic nu mai trezește interesul. Profetul Ilie este un caz tipic pe care l-am studiat în liniile lui majore.

B. Tratatamentul depresiei lui Ilie

Ce face Dumnezeu cu un om intrat în depresie? Cel mai important lucru pe care trebuie să-l vedem este că El nu Se grăbește să-l condamne, să-l pedepsească sau să-l abandoneze !!! Depresia ne face asemenea unei mingi din care s-a scos aerul. De aici și numele de „de-presie“, lipsă de presiune, desumflare. Un om cu depresie este ca o locomotivă cu abur căreia i s-a stins focul sacru necesar pentru producerea aburului care să-i miște pistoanele suflului. O astfel de stare poate și TREBUIE, în mod normal, să fie temporară.

În termeni de geografie a reliefului, „depresia este valea dintre două șiruri de culmi“ (deluroase sau muntoase), valea pe care trebuie să o traverseze cineva pentru a ajunge din nou pe culme. Depresia este lipsită de orizont, pesimistă. Ieșirea din ea ne așază iar pe culmile optimiste ale celui ce recapătă privilegiul de a vedea întreaga „panoramă“ a vieții. Depresia este o lipsă temporară de orizont, o prăbușire într-o regiune adâncă a ființei din care avem toate șansele să revenim. Ea se datorează suprasolicităților unei existențe tensionate și contorsionate pentru care n-am fost creați s-o experimentăm, o încercare de retragere dintr-o lume a conflictelor sfâșietoare și sfărâmătoare.

Praiubiții lui Dumnezeu din toate secolele au suferit de depresie! Psalmii lui David sunt spovedaniile unui depresiv. Lecturarea lor, cât și analiza acestui episod din viața profetului Ilie sunt elementele unei necesare cure de sănătate.

Dumnezeu i-a recomandat lui Ilie odihnă și mâncare

Oboseala se tratează cu odihnă, iar suprasolicitarea trebuie să fie urmată de o suspendare a activităților epuizante

(în multe cazuri, odihna activă poate fi conjugată cu odihna pasivă!). Instinctiv, Ilie s-a prăbușit singur într-un tratament de „somnoterapie“:

„S-a culcat și a adormit sub un ienuper. Și iată, l-a atins un înger și i-a zis: «Scoală-te și mănâncă!»

El s-a uitat, și la căpătâiul lui era o turtă coaptă pe niște pietre încălzite și un ulcior cu apă. A mâncat și a băut, apoi s-a culcat din nou.“ (1 Regi 19,5-6).

Continuând seria metaforelor folosite pentru înțelegerea stării de depresie, putem spune că Ilie a intrat „în hibernare“. Procedeul ajută animalelor să traverseze fără consum de energie o perioadă lipsită de resurse. Dumnezeu este de acord cu atitudinea profetului, și nu-i întrerupe somnul decât pentru a suplimenta recuperarea cu o alimentație corespunzătoare.

Obişnuiam să spun, când depresiile mele erau mai dese și mai frecvente, că „mi-au sărit siguranțele“. Depresia este și o stare de auto-protecție asemănătoare cu circuitele de protecție prevăzute cu siguranțe calibrate în așa fel ca să „se ardă“ sau „să sară“ înainte ca instalația să sufere pagube mai importante. Depresia produce o încetinire a funcțiilor vitale amenințate și tulburate de o anumită suprasolicitare. Privită din acest unghi de vedere, depresia poate fi în anumite cazuri un mecanism de protecție al organismului uman. Înainte ca să poată reveni la activitatea din regim normal, organismul „stinge temporar motoarele“ și intră într-o perioadă în care are nevoie de foarte mult somn.

Somnul este SINGURA stare în care sistemul nervos se poate odihni! Râsul este și el un consum de energie, veselia este și ea o activitate a nervilor. Râsul și veselia sunt indicate în formele foarte ușoare de depresie sau ca activități de prevenire a depresiei, dar NUMAI SOMNUL este adevăratul tratament pentru nervi. Pentru viața terestră, noaptea nu este numai „un sfetnic bun“, ci și un doctor indispensabil.

Va veni o vreme când, ne spune Apocalipsa, „noaptea nu va mai fi“ (Apoc. 21.25). Probabil că solicitările conflictelor din lumea de acum vor dispărea sau poate că omul va avea acces la resurse pe care nu le are acum la dispoziție din cauza statutului de ființă „decăzută“ din starea originală pentru care a fost creat.

Probabil că în realitățile viitoare nu va trebui să ne acoperim cu plapuma întunericului ca să dormim. Până atunci însă, somnul este singura detensionare totală din truda și încordarea care ne produc „sudoarea frunții” (Gen. 3.17-19). Nu întâmplător, în stările depresive, „ne trec toate transpirațiile”...

Autorul sacru este foarte atent pentru a reda un amănunt aparent fără importanță: Ilie a băut apă dintr-un ulcior așezat intenționat acolo de cineva, nu dintr-un izvor aflat prin preajmă. Cine a pus ulciorul acolo? Același Medic care a știut să așeze turtele pe plita unor pietre încălzite. Profetul Ilie a intrat în tratamentul Creatorului său.

Dumnezeu îi recomandă depresivului Ilie întoarcerea la lucrurile fundamentale și restabilirea scalei de valori

„Îngerul Domnului a venit a doua oară, l-a atins, și a zis: «Scoală-te și mănâncă, fiindcă drumul pe care-l ai de făcut este prea lung pentru tine.»

El s-a sculat, a mâncat și a băut; și, cu puterea pe care i-a dat-o mâncarea aceasta, a mers patruzeci de zile și patruzeci de nopți până la muntele lui Dumnezeu, Horeb. Și acolo, Ilie a intrat într-o peșteră, și a rămas în ea peste noapte.” (1 Regi 19.7-9).

Ilie s-a odihnit și s-a hrănit, dar asta nu înseamnă că el scăpase și de depresie. Textul ne spune în termeni simbolici că profetul era încă „într-o peșteră” și „era noapte”.

Oboseala nervoasă se declanșează uneori brusc, dar foarte rar dispare dintr-o dată. Vindecarea nervilor și „rebobinarea” circuitelor cere de obicei o perioadă îndelungată. De cele mai multe ori, vindecarea depresiei este treptată pe parcursul unor stări oscilante când ni se pare că ba suntem cu capul deasupra apei, ba suntem iar gata să ne înecăm sub val. Dacă necazurile sunt ocaziile în care ne cunoaștem prietenii adevărați, depresia este ocazia de a ne împrieteni iarăși cu Dumnezeu, ca să avem pace:

„Împrietenește-te dar cu Dumnezeu, și vei avea pace; te vei bucura astfel iarăși de fericire.” (Iov 22.11).

„Eu voi asculta ce zice Dumnezeu, Domnul: căci El vorbește de pace poporului Său și iubiților Lui, numai, ei să nu cadă iarăși în nebulie.” (Ps. 85.8).

Dumnezeu îl pune pe Ilie să facă un efort fizic susținut

„Scoală-te și mănâncă, fiindcă drumul pe care-l ai de făcut este prea lung pentru tine.” (1 Regi 19.7).

Odihna și hrana au fost urmate de un efort fizic susținut. Medicina modernă ne spune că una din căile de ieșire din stări depresive este practicarea unor exerciții fizice. Fie că este vorba despre lucratul în grădină, fie că este vorba despre plimbări în natură, fie că este vorba despre exerciții în săli de gimnastică, efortul fizic liniștește sistemul nervos și reglează funcțiunile organismului. Pentru Ilie, drumul până la Horeb a fost lung și greu. Nu l-ar fi dus până la capăt dacă nu l-ar fi ajutat Dumnezeu. De ce a trebuit Ilie să meargă tocmai la Horeb? Ce era acolo?

Horebul reprezintă pentru evrei locul în care Dumnezeu li S-a arătat în puterea tăriei Lui și le-a dat Legea, singurii stâlpii pe care se poate sprijini o viață stabilă și sănătoasă. Până la Horeb, Dumnezeu nu l-a contrazis și nu a intrat într-un dialog serios cu Ilie. Numai la Horeb a început Dumnezeu să stea iarăși de vorbă cu slujitorul Său și să-i limpezească trăirile. Tot la Horeb s-a întâlnit și Moise cu chemarea divină (Exod 3.1-10). Între Horebul Sinaiului și Horebul lui Ilie există simetrii profunde, cu asemănări și deosebiri semnificative. În ambele, Dumnezeu i-a impresionat pe slujitorii Lui cu patru elemente: vânt puternic, cutremur de pământ, foc și vocea divină. Iată relatarea vizând Horebul Sinaiului:

„A treia zi dimineăta, au fost tunete, fulgere, și un nor gros pe munte; trâmbița răsună cu putere, și tot poporul din tabără a fost apucat de spaimă.

Moise a scos poporul din tabără, spre întâmpinarea lui Dumnezeu, și s-au așezat la poalele muntelui.

Muntele Sinai era tot numai fum, pentru că Domnul Se pogorâse pe el în mijlocul focului. Fumul acesta

se înălța ca fumul unui cuptor, și tot muntele se cutremura cu putere.“

„Tot poporul auzea tunetele și sunetul trâmbiței și vedea flăcările muntelui, care fumega. La priveliștea aceasta, poporul tremura, și stătea în depărtare. Ei au zis lui Moise: «Vorbește-ne tu însuși, și te vom asculta: dar să nu ne mai vorbească Dumnezeu, ca să nu murim.»

Domnul a zis lui Moise: «Așa să vorbești copiilor lui Israel: „Ați văzut că v-am vorbit din ceruri.»“ (Exod 19.18; 20.18-19).

Iată acum și relatarea vizând Horebul lui Ilie:

„Și Cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: «Ce faci tu aici, Ilie?»

El a răspuns: «Am fost plin de râvnă pentru Domnul, Dumnezeul oștirilor; căci copiii lui Israel au părăsit legământul Tău, au sfărâmat altarele Tale, și au ucis cu sabia pe proorocii Tăi; am rămas numai eu singur, și caută să-mi ia viața!»

Domnul i-a zis: «Ieși, și stai pe munte înaintea Domnului!» Și iată că Domnul a trecut pe lângă peșteră. Și înaintea Domnului a trecut un vânt tare și puternic, care despica munții și sfărâma stâncile. Domnul nu era în vântul acela.

Și după vânt, a venit un cutremur de pământ. Domnul nu era în cutremurul de pământ. Și după cutremurul de pământ, a venit un foc: Domnul nu era în focul acela.

Și după foc, a venit un susur blând și subțire. Când l-a auzit Ilie, și-a acoperit fața cu mantaua, a ieșit și a stătut la gura peșterii.“ (1 Regi 19.9-13).

Asemănările sunt evidente, deosebirile sunt ...semnificative. Pentru că are de a face cu un slujitor aflat în suferința depresiei, Dumnezeu Se limitează pe Sine și nu vine la el ca altădată prin vântul furtunii, prin foc sau prin cutremurul de pământ, ci printr-un „susur blând și subțire“ (1 Regi 19.12).

Cei care tratează oameni aflați în depresie trebuie să știe și ei să facă la fel. La astfel de bolnavi nu este suficient „să-i scuturi puțin“, să le spui categoric și răspicat „Hei, lasă prostiile astea! Vino-ți în fire!“ sau să-i ameninți. Astfel de „metode“ nu vor duce niciodată la ameliorarea stării sau la vindecarea celui năpăstuit.

Prietenul meu, Eusebiu Rusu, păstor baptist la Portland, a făcut câteva remarci de excepție într-un studiu despre Ilie:

„Dumnezeu a trimis un înger să-l slujească pe Ilie în pustie. Interesant că îngerii nu l-au vizitat pe Ilie nici la Cherit, nici pe Carmel, nici în Samaria, ci doar l-au trezit în slăbiciunile deșertului. Îngerii nu vin când credem noi că suntem tari, ci când suntem slabi. Apoi, Dumnezeu îi dă carne și pâine să mănânce. Meniul obișnuit al lui Ilie erau lăcustele și mierea sălbatică. Nu era criză de miere și lăcuste în jurul lui Ilie, dar Dumnezeu își alintă slujitorul, implicându-Se în nevoile lui triviale. Vrea să-l asigure că Se îngrijește de el. După aceea, îl trimite să facă un drum de 40 de zile spre Horeb. Sunt 40 de zile ca cei 40 de ani cât i-a purtat Dumnezeu pe evrei prin pustie. Mesajul este foarte clar. Dumnezeu îi spune limpede: «Oare nu pot Eu să-ți port și ție de grijă?»“

Dumnezeu l-a invitat pe Ilie la un proces de psihoterapie

Merită menționate aici câteva elemente, și anume.

În primul rând, remarcăm nu conținutul, ci tonul dialogului dintre Dumnezeu și Ilie. Nu degeaba se spune că „tonul face muzică“.

O femeie mi-a spus odată: „Când soțul meu începe să strige la mine, pur și simplu nu-l mai aud!“ Iar înțelepciunea proverbelor românești spune că „vorba dulce mult aduce!“

În al doilea rând, Dumnezeu procedează altfel decât noi înșine. El nu-i spune lui Ilie ceea ce i-am fi spus noi. Dumnezeu nu-i dă sfaturi și nu-l critică. Nici măcar nu-i explică! Asemenea psihologilor pricepuți de azi, Marele Medic îl face pe Ilie să vorbească, să se analizeze și să se explice.

„Și Cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: «Ce faci tu aici, Ilie?»“ (1 Regi 19.9)

„Iată o întrebare inutilă, veți spune. Dumnezeu n-avea nevoie să afle de la Ilie nimic. El este atotștiutor și cunoaște trecutul, prezentul și viitorul nostru. Dumnezeu ne cunoaște gândurile și pornirile inimii. Creatorul ne cunoaște mult mai bine și mai deplin decât am putea noi să ne cunoaștem vreodată!”

Aveți perfectă dreptate. Dumnezeu nu avea nevoie de această întrebare. De ea avea nevoie ...Ilie. Observați că textul ne spune că Ilie a răspuns de două ori la această întrebare, de fiecare dată cu conținut identic:

„El a răspuns: «Am fost plin de râvnă pentru Domnul, Dumnezeul oștirilor; căci copiii lui Israel au părăsit legământul Tău, au sfărâmat altarele Tale, și au ucis cu sabia pe proorocii Tăi; am rămas numai eu singur, și caută să-mi ia viața!»” (1 Regi 19.10 și 14).

Răspunsul lui Ilie dă pe față fixația lui bolnăvicioasă. Cuvintele lui sunt „spovedania unui suflet amărât” (parafrazându-l pe Dostoievski).

„Am fost plin de râvnă pentru Domnul, Dumnezeul oștirilor ...Am rămas numai eu singur ... și caută să-mi ia viața.”

Aceste vorbe sunt tipice pentru un om aflat în depresie. Ilie privește în trecut și vede acțiuni pline de intenții bune, dar care n-au dus nicăieri; privește în prezent și vede eșecul de după Carmel: națiunea nu s-a pocăit cu adevărat, iar mult dorita trezire religioasă nu s-a produs. Ilie privește în viitor, dar ...nu vede nimic, doar moarte.

În al treilea rând, Dumnezeu îl îndeamnă pe Ilie să nu-și părăsească slujirea. Chiar dacă nu va mai face niște lucruri spectaculoase, va face totuși unele lucruri importante. Ieșirea din depresie se face prin dobândirea unui orizont nou, iar Dumnezeu îi oferă lui Ilie o nouă perspectivă asupra viitorului. Dumnezeu este mai dezamăgit decât Ilie de reacția lui Ahab și a poporului, dar asta nu înseamnă că El nu avea deja ceva pregătit pentru viitor! Dumnezeu, chiar și atunci când este dezamăgit, nu intră în stări de criză. El este Atotștiutor și Atotputernic, având întotdeauna la dispoziție soluții adecvate pentru toate problemele, indiferent că sunt ale Lui sau ...ale noastre.

Domnul oștirilor îi poruncește lui Ilie să se întoarcă în Israel și să facă trei lucruri:

„Domnul i-a zis: «Du-te, întoarce-te pe drumul tău prin pustie până la Damasc; și când vei ajunge, să ungi pe Hazael ca împărat al Siriei.

Să ungi și pe Iehu, fiul lui Nimși, ca împărat al lui Israel; și să ungi pe Elisei, fiul lui Șafat, din Abel-Mehola, ca prooroc în locul tău. Și se va întâmpla că pe cel ce va scăpa de sabia lui Hazael îl va omorî Iehu; și pe cel ce va scăpa de sabia lui Iehu, îl va omorî Elisei.»“ (1 Regi 19.15-17).

Prin acești trei oameni, Dumnezeu îi va pedepsi pe evreii din Regatul de Nord și-i va curăți de închinăciunea închinării la Baal. Așa cum vom vedea, Ilie a împlinit cele trei porunci din planul divin. Pe Elisei l-a uns profet în locul lui în mod direct, iar pe ceilalți doi i-a uns în mod indirect prin slujirea lui Elisei (2 Regi 8.7-14; 9.1-3). Dumnezeu îi tratează apoi sentimentul cumplit de singurătate. Ilie nu avea dreptul să spună: „Am rămas numai eu singur“. Depresia îl face să vorbească așa! Cu delicatețe, Dumnezeu îi spune că mai sunt mulți oameni ca el (chiar foarte mulți), persecutați de Izabela, dar păstrați în viață prin Providența divină:

„Dar voi lăsa în Israel șapte mii de bărbați, și anume pe toți cei ce nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal, și a căror gură nu l-a sărutat.“ (1 Regi 19.18).
(Cu unii dintre aceștia ne vom întâlni în capitolele următoare din dosarul lui Ahab.)

Aceste cuvinte ale lui Dumnezeu marchează un moment de mare criză în Israel. Iehova leapădă cele zece seminții ca întreg și se concentrează doar asupra unei „rămășițe“ de oameni credincioși. (Acesta este un concept teologic major, cu implicații profetice care ating Israelul până astăzi. Teologia „rămășiței“ este adoptată de apostolul Pavel și aplicată la supravieșuirea evreilor credincioși în vremea Bisericii – Rom. 11.2-5). Într-adevăr, lucrarea lui Elisei, continuatorul lui Ilie va avea de a face doar cu astfel de indivizi, nu cu întreaga națiune.

În loc de concluzie

Un ton blând și liniștitor, o ocazie de spovedanie sinceră, un efort fizic susținut, un orizont nou cu lucruri mici de făcut și știrea că mulți alții trec prin aceleași probleme ca și el, iată metodele aplicate de Dumnezeu față de Ilie ca să-l ajute să iasă din starea în care se afla.

- În chip simbolic, începutul ieșirii profetului Ilie din starea de depresie este marcat prin expresia „a ieșit și a stătut la gura peșterii“, iar aceasta s-a întâmplat doar atunci când „pacientul Ilie“ a auzit șoapta unui „*susur blând și subțire*“.

- Autorul sacru ne spune apoi că Ilie a ascultat și „a plecat de acolo“ (1 Regi 19.19). Era drumul unui început nou, prin care Ilie va pași pe calea unor împliniri personale uimitoare, atât în domeniul natural, cât și în cel al supranaturalului.

- Ilie va da iarăși piept cu Ahab. El va pronunța sentința divină asupra acestui „*cel mai rău dintre împărați*“. Sub amenințarea grozavă a pedepsei, Ahab se va pocăi, iar Ilie va descoperi în Dumnezeu o dimensiune pe care nu o cunoștea, și anume cea a ... harului.

A avut dreptate Ilie să fie panicat, pesimist și prăpăstios în evaluarea situației în care ajunsese? Bineînțeles că nu! El s-a văzut nevrednic („*nu sunt mai bun decât părinții mei*“) și nepuțincios („*am rămas singur și caută să-mi ia viața!*“).

Ceea ce a văzut el era, însă, doar un „fragment“ de realitate. Aceasta este de regulă cauza tuturor depresiilor noastre. Ilie încă nu realizase măreția și dimensiunile uriașe pe care le pregătise Dumnezeu pentru slujirea lui. Marea realizare de la Carmel n-a fost ultima din lucrările pe care avea să i le încredințeze Dumnezeu. Ungerea lui Ben-Hadad, ungerea lui Iehu și ungerea lui Elisei n-au fost nici pe departe cele mai mari dintre ele. Nu știm cum l-a luat Dumnezeu acasă pe Enoh, dar știm cât de spectaculos a plecat în slavă Ilie! Niciun muritor n-a intrat în istorie printr-o asemenea ascensiune:

*„Pe când mergeau ei vorbind, iată că un car de foc
și niște cai de foc i-au despărțit pe unul de altul, și Ilie
s-a înălțat la cer într-un vârtej de vânt.*

Elisei se uita și striga: «Părinte! Părinte! Carul lui Israel și călărimea lui!» Și nu l-a mai văzut.» (2 Regi 2.11).

Fiecare casă de evreu mesianic credincios așază la masă un tacâm în plus ca semn că ei îl așteaptă pe Ilie să vină iar, coborându-se din cer ca înainte-mergător al Împăratului care va veni:

„Iată, vă voi trimite pe proorocul Ilie, înainte de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată. El va întoarce inima părinților spre copii, și inima copiilor spre părinții lor, ca nu cumva, la venirea Mea, să lovesc țara cu blestem.” (Mal. 4.5-6).

„Ucenicii I-au pus întrebarea următoare: «Oare de ce zic cărturarii că întâi trebuie să vină Ilie?»» (Mat. 17.10-13).

Domnul Isus Însuși a avut nevoie ca Ilie să fie trimis de Dumnezeu împreună cu Moise pe muntele „schimbării la față” ca să-L întărească vorbind despre „exodul” pe care avea să-L aibă la Ierusalim:

„Cam la opt zile după cuvintele acestea, Isus a luat cu El pe Petru, pe Ioan și pe Iacov, și S-a suit pe munte să Se roage.

Pe când Se ruga, I s-a schimbat înfățișarea feței, și îmbrăcămintea I s-a făcut albă strălucitoare. Și iată că stăteau de vorbă cu El doi bărbați: erau Moise și Ilie, care se arătaseră în slavă, și vorbeau despre sfârșitul Lui, pe care avea să-l aibă în Ierusalim.” (Luca 9.28-31).

Anunțurile despre viitorul descris în Apocalipsa ne lasă să înțelegem o revenire a lui Ilie ca unul dintre cei doi martori care vor uimi și chinui pământul cu mărturia lor:

„Voi da celor doi martori ai Mei să proorocească, îmbrăcați în saci, o mie două sute șase zeci de zile. Aceștia sunt cei doi măslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.

Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc, care mistuie pe vrăjmașii lor; și dacă vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta.

Ei au putere să închidă cerul, ca să nu cadă ploaie în zilele proorociei lor; și au putere să prefacă apele în sânge, și să lovească pământul cu orice fel de urgie, ori de câte ori vor voi.

Când își vor isprăvi mărturisirea lor, Fiara, care se ridică din Adânc, va face război cu ei, îi va birui și-i va omorî.

Și trupurile lor moarte vor zăcea în piața cetății celei mari, care, în înțeles duhovnicesc, se cheamă «Sodomă» și «Egipt», unde a fost răstignit și Domnul lor.

Și oameni din orice norod, din orice seminție, de orice limbă și de orice neam, vor sta trei zile și jumătate, și vor privi trupurile lor moarte, și nu vor da voie ca trupurile lor moarte să fie puse în mormânt.

Și locuitorii de pe pământ se vor bucura și se vor veseli de ei; și își vor trimite daruri unii altora, pentru că acești doi prooroci chinuiseră pe locuitorii pământului.

Dar după cele trei zile și jumătate, duhul de viață de la Dumnezeu a intrat în ei, și s-au ridicat în picioare, și o mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut.

Și au auzit din cer un glas tare, care le zicea: «Suiți-vă aici!» Și s-au suit într-un nor spre cer; iar vrăjmașii lor i-au văzut.” (Apoc. 11.3-12).

Depresia lui Ilie seamănă cu toate depresiile noastre. Prizonieri în închisoarea spațiu-timp, nici noi nu vedem întotdeauna destul de clar măreția planurilor pe care le are Dumnezeu cu fiecare dintre noi. Cădem în disperare pentru că ne prăbușim sub povara lui „acum și aici“. Probabil că acesta este unul din motivele pentru care revelația biblică este plină de profeții optimiste despre viitor. Dincolo de luptele și necazurile de azi, va fi un final plin de slavă. Așa se încheie majoritatea cărților profetice din Vechiul Testament.

În Noul Testament, profețiile sunt proclamate drept un mijloc de „mângâiere“ pentru depresiile noastre: „*Mângâiați-vă dar*

unii pe alții cu aceste cuvinte“ (1 Tes. 4.18). Cartea Apocalipsa oferă aceeași perspectivă a unui final glorios și promite celui care o citește o binecuvântare deosebită (Apoc. 1.3).

Tatăl meu obișnuia să le spună tuturor celor ce treceau prin necazuri următoarele cuvinte: „Dumnezeu ne-a rânduit să trecem «prin încercări», dar ca să rezistăm trebuie să privim «peste încercări», la binecuvântările viitoare!“

Viitorul creștin este „pastila-minune“ care poate vindeca toate angostele noastre contemporane. Cine adună promisiunile Cuvântului lui Dumnezeu în inima lui nu numai că este transformat el însuși, dar ajunge să fie pentru alții o forță transformatoare:

„Când străbat aceștia Valea Plângerii, o prefac într-un loc plin de izvoare, și ploaia timpurie o acoperă cu binecuvântări.“ (Ps. 84.6).

În anii 1980-1982 am experimentat prima și cea mai adâncă formă de depresie din viața mea. Eram la Pașcani, încercând zadarnic să ajung păstor la Biserica Baptistă din Iași după ce Departamentul Cultelor și Securitatea de atunci au refuzat să-mi valideze diploma de absolvent al Seminarului și să-mi dea „recunoașterea“ absolut necesară pentru angajarea mea în Cultul Baptist. Am fost chemat de câteva ori la Securitate. Mi s-a explicat refuzul lor categoric („N-avem nevoie de un al doilea Brânzei în bisericile baptiste din România!“) și mi s-a spus că singura soluție ca să mă lase în pace este să plec la sora soției mele care locuia la Detroit, în America. Câțiva ani am dat târcoale Iașului, unde visam să ajung păstor încă din anul doi de Seminar. Până la urmă, așa cum m-au sfătuit „binevoitorii“ mei, mi-am depus actele de plecare din țară. Au urmat, însă, alte întâlniri cu Securitatea și presiuni din partea organelor sale ca să semnez angajamente de colaborare din străinătate. Nesiguranța, amenințările cu trimiterea într-un lagăr de muncă sub incidența celebrului Decret 153 și aparent imposibila obținere a formularelor mari pentru pașapoarte m-au strâns ca într-o menghină. Tensiunea nervoasă s-a accentuat și a dat în clocot când am aflat că, după patru ani de la căsătorie, Daniela, soția mea, a rămas în sfârșit însărcinată. Ca bărbat în casă mă gândeam unde va fi stâlpul pe care vom putea să ne așezăm cuibul nostru de berze călătoare. M-am uitat zadarnic în jur, mi-am pierdut echilibrul și ...m-am prăbușit în

depresie. Suferința m-a dus pe la o grămadă de medici, majoritatea nepricepuți și nepregătiți să rezolve astfel de situații.

Sora Măriuța din Iași, care a experimentat depresii ani de-a rândul mi-a dat primul sfat bun: „Frate Daniel, citește psalmii lui David. Eu așa fac și am găsit «treptele» care m-au ridicat din depresie la suprafață.“

Providențial, Dumnezeu mi-a pus apoi în mână o carte în limba franceză: „Confie a Dieu mes nerfs fatigue“ de Lechler. Am citit-o și pentru prima dată am înțeles ce se petrecea cu mine. Sfaturile acestui doctor creștin mi-au prins așa de bine încât am hotărât să o traduc în limba română pentru a o putea citi și alții. Persoanele interesate o pot citi pe Internet la următoarea adresă: <http://barzilaiendan.wordpress.com/articole-majore/nervi-obositi/>.

Dumnezeu a făcut să capăt trecere înaintea unui păstor care ne-a iubit tare mult pe cei care eram în grupul „tinerilor de la Iași“. Este vorba despre păstorul Curtis Nims. L-am însoțit prin țară și i-am tradus predicile rostite în biserici. Ca să mă scape din strânsoarea Securității, dânsul, care era și consilier personal al președintelui Jimmy Carter în problema refugiaților, m-a trecut pe o „listă specială“, înaintată guvernului României.

Ieșirea mea din starea de depresie nu s-a petrecut însă „peste noapte“. Nici măcar primirea pașapoartelor n-a „declanșat-o“. De Rudotel, Distonocalm și Emetiral n-am scăpat cu totul decât la pensiunea „Dina“ din Roma, escala noastră în drumul spre America. După câteva zile petrecute acolo, m-am dus să le arunc la coșul de gunoi. Instinctiv, când le-am aruncat m-am uitat în coș ca să fiu sigur că au ajuns acolo. M-a bufnit imediat râsul. Așezate unele peste altele și așteptându-le să li se alăture am văzut o sumedenie de alte cutii cu Rudotel, Emetiral și Distonocalm. Nu eram eu singurul care nu le mai simțea nevoia. Când am ajuns să-l vizitez pe Dr. Curtis Nims în locuința lui de la Camarillo, California, mă simțeam deja foarte bine, gata pentru noua mea viață „americană“.

Slavă Domnului! El întotdeauna știe ce face. Depresia este trecătoare, binecuvântările sunt veșnice. Iată una dintre ele pe care v-o las drept mesaj de încheiere:

„Căci Eu știu gândurile, pe care le am cu privire la voi, zice Domnul, gânduri de pace și nu de nenorocire, ca să vă dau un viitor și o nădejde.“ (Ierem. 29.11).

13. Un Elisei pentru Ilie (1 Regi 19:19-21)

Unul din cei șapte mii care *„nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal, și a căror gură nu l-a sărutat“* despre care i-a spus Dumnezeu lui Ilie a fost și Elisei. Am putea foarte bine să-i numărăm și pe părinții lui printre aceștia. La urma urmei, împăratul Ahab nu s-a pocăit și n-a strigat împreună cu poporul pe Carmel: *„Domnul este adevăratul Dumnezeu!“*, iar Izabela, ucigașa de profeți ai Domnului, era încă foarte puternică și influentă la dreapta lui. În aceste circumstanțe, a accepta chemarea în slujirea profetică a implicat un foarte mare risc.

În limba engleză, ca și în originalul ebraic, numele celor doi oameni sună aproximativ la fel și sunt ușor de confundat: Ilie – Elijah, Elisei – Elisha. Nici sonoritatea, nici ordinea nu sunt întâmplătoare.

„Ilie a plecat de acolo, și l-a găsit pe Elisei, fiul lui Șafat, arând. Înaintea lui erau douăsprezece perechi de boi, și el era cu a douăsprezecea. Ilie s-a apropiat de el, și și-a aruncat mantaua peste el.

Elisei a părăsit boii, a alergat după Ilie, și a zis: «Lasă-mă să sărut pe tatăl meu și pe mama mea, și te voi urma.» Ilie i-a răspuns: «Du-te, și apoi întoarce-te: dar gândește-te la ce ți-am făcut.»

După ce s-a depărtat de Ilie, s-a întors și a luat o pereche de boi pe care i-a adus jertfă; cu uneltele boilor le-a fiert carnea, și a dat-o oamenilor s-o mănânce.

Apoi s-a sculat, a urmat pe Ilie, și a fost în slujba lui.“ (1 Regi 19:19-21).

Ce putem spune despre întâlnirea celor doi bărbați care a fost rânduită de Providența divină?

Numele lui Ilie înseamnă *„Domnul este adevăratul Dumnezeu“* (Iehova este adevăratul Elohim). Numele lui Elisei înseamnă

„Domnul este mântuirea, Domnul ne mântuiește“. Dumnezeu a rânduit ca Elisei să împlinească lucrarea începută de Ilie. Faptele lui sunt consemnate în 2 Regi 2:19 – 8:15; 9:1-3; 13:14-20.

Elisei este un continuator al misiunii lui Ilie, tot așa cum Iosua a continuat lucrarea lui Moise, iar Domnul Isus l-a avut ca „pregătitor de cale“ pe Ioan Botezătorul.

Între aceste trei perechi de slujitori există unele paralele fascinante:

- Moise a „scos“ (așa se traduce numele lui) poporul lui Dumnezeu din Egipt și le-a dat identitatea divină la Sinai. Stabilind un tipar divin, Dumnezeu n-a vrut însă ca Moise să intre în Canaan. Cel care avea să conducă poporul în binecuvântările „țării promise“ a fost Iosua.

- Prin predicarea pocăinței, Ioan Botezătorul a întors inimile evreilor din păcat la Dumnezeu și le-a spălat identitatea divină prin botezul pocăinței. Lucrarea lui n-a adus mântuirea, ci doar a pregătit inimile pentru venirea Celui care avea să le dea „odihna“ profețită de Moise, prin strămutarea în Împărăția dragostei lui Dumnezeu. Tipologia acestei succesiuni simbolice este sugerată de Domnul Isus Însuși (Mt. 11.14; 17.12-13).

- În mod similar, Elisei a fost chemat de Dumnezeu să ducă mai departe lucrarea divină. La Carmel, Ilie a întors poporul evreu la identitatea divină. Elisei îi va duce pe cei din popor la binecuvântările legământului străvechi.

Dacă i-ai fi întrebat pe oamenii din popor: „Ce a fost Ilie pentru voi?“, răspunsul ar fi fost: „Secetă, suferință și spectacol supranatural“. Elisei avea să clădească pe aceasta minunile nenumărate care au mângâiat și binecuvântat pe cei ce au stăruit în credință.

Ce știm despre Elisei?

În primul rând, știm că a fost fiul unei familii bogate. Cine ară pământul cu „douăsprezece perechi de boi“ nu poate fi considerat sărac!

În al doilea rând, știm că Elisei a fost un om bine așezat și frumos armonizat cu cei din familia sa. Fraza „lasă-mă să sărut pe tatăl meu și pe mama mea“ reflectă foarte clar aspectul acesta.

În al treilea rând, Elisei este un om care răspunde chemării divine, chiar dacă aceasta îl scoate din poziția de fiu și-l așază într-una de slujitor. El a făcut lucrul acesta nu forțat, ci de bunăvoie:

„Ilie i-a răspuns: «Du-te, și apoi întoarce-te: dar gândește-te la ce ți-am făcut»“.

Este mult mai ușor să răspunzi chemării divine când ești singur cu Ilie, decât atunci când ești în părtășia din sânul familiei. Fără nicio îndoială, avertismentul lui Ilie este îndreptat împotriva acestei situații. Imaginați-vă ce „scenă” a putut face mama lui Elisei, cât de amarnic a putut ea plânge, cum și-ar fi putut însoți plânsul cu cuvinte ca acestea: „Nu te dau! Nu te las! Izabela o să te omoare!” Imaginați-vă că tatăl lui Elisei ar fi spus: „Ce vrea acum și Ilie ăsta? A fugit cât l-au ținut picioarele și acum face pe grozavul? Vrea să te facă și pe tine un «erou» ca el? Unde este Ilie să mă duc eu să stau de vorbă cu el...”

„Gândește-te la ce ți-am făcut” au fost cuvintele unui avertisment făcut cu foarte multă intuiție. Elisei a înțeles toate acestea și a luat chemarea divină comunicată prin Ilie ca pe o chemare în slujba Domnului. El a fost gata să dea curs acestei vocații. Viața lui a fost adusă ca o „jertfă vie, plăcută, de bun miros” înaintea Domnului:

„După ce s-a depărtat de Ilie, s-a întors și a luat o pereche de boi pe care i-a adus jertfă; cu uneltele boilor le-a fiert carnea, și a dat-o oamenilor s-o mănânce.” (1 Regi 19.21).

Este foarte sugestiv că termenul folosit pentru a descrie noua poziție a lui Elisei în relație cu Ilie este același care a fost folosit și pentru Iosua în relație cu Moise:

„Apoi s-a sculat, l-a urmat pe Ilie, și a fost în slujba lui” (1 Regi 19.21c).

„Moise s-a sculat, împreună cu Iosua, care-i slujea...”

După moartea lui Moise, robul Domnului, Domnul i-a zis lui Iosua, fiul lui Nun, slujitorul lui Moise ...“ (Exod 24.13; Deut. 1.38; Ios. 1.1).

La fel de sugestiv este că Ioan Botezătorul s-a așezat în poziția de slujitor al Celui care avea să vină, ba încă mai jos decât această poziție:

„El este Acela care vine după mine, - și care este înaintea mea; eu nu sunt vrednic să-I desleg cureaua încălțămintelor Lui.” (Ioan 1:27).

Prin ceea ce a făcut, Elisei a devenit prototipul tuturor celor chemați să slujească. El este gata să renunțe la confort și privilegii, gata să asculte de chemarea divină, gata să părăsească familia, gata să se jertfească, gata să accepte poziții smerite și să facă lucruri aparent lipsite de cinste.

„Apoi s-a sculat, a urmat pe Ilie, și a fost în slujba lui.” (1 Regi 19:21c).

În felul acesta, Ilie a recăpătat ajutorul de care s-a lepădat singur atunci când căzuse în mreșile paralizante ale despresiei: *„A ajuns la Beer-Șeba, care ține de Iuda, și și-a lăsat slujitorul acolo”* (1 Regi 19.3). Dumnezeu i l-a dăruit acum pe Elisei, dar nu doar ca un slujitor vremelnic, ci ca pe un urmaș de nădejde: *„...să-l ungi pe Elisei, fiul lui Șafat, din Abel-Mehola, ca prooroc în locul tău”* (1 Împ. 19.16).

14. Un har nemeritat, dar și nevalorificat (2 Regi 20.1-43)

Capitolul 20 din cartea 1 Regi este o reluare a narațiunii istorice despre Ahab. În acest capitol ne întâlnim cu alți profeți din grupul celor „care nu și-au plecat genunchii” înaintea lui Baal, ci i-a rămas credincios Domnului. Ei apar aici ca un contrast clar pentru necredințioșia și nestatornicia lui Ahab. Acestea sunt cu atât mai vinovate cu cât s-au manifestat chiar și atunci când Dumnezeu l-a binecuvântat în mod spectaculos. Ahab n-a știut sau n-a vrut să folosească harul lui Dumnezeu, și a trebuit să plătească scump pentru aceasta. Apostolul Pavel spunea că motivația unui anumit fel de purtare era aceea de a nu zădărnici harul lui Dumnezeu: *„Nu vreau să fac zadarnic harul lui Dumnezeu”* (Gal. 2:21).

Același Pavel a mai afirmat: „*Prin harul lui Dumnezeu sunt ce sunt. Și harul Lui față de mine n-a fost zadarnic*“ (1 Cor. 15:10).

Ca unul care știa că există această posibilitate, apostolul îi sfătuiește și pe ceilalți credincioși să se poarte cu grijă: „*Ca unii care lucrăm împreună cu Dumnezeu, vă sfătuim să faceți așa ca să nu fi primit în zadar harul lui Dumnezeu*“ (2 Cor. 6:1).

Pentru fiecare dintre noi există pericolul de a nu valorifica la maximum toate oportunitățile care ne sunt acordate de bunăvoința lui Dumnezeu.

Biruințe acordate lui Ahab prin har

Deși nu merita, Dumnezeu i-a acordat nelegiuitului Ahab două biruințe decisive asupra dușmanului. Scopul celei dintâi biruințe era să-i arate lui Ahab că Domnul este adevăratul Dumnezeu (1 Regi 20:13). Profitând probabil de slăbiciunea pe care a produs-o regatului lui Israel, Ben-Hadad al Siriei a pus la punct o coaliție și a pornit să răstoarne puterea militară care dominase sub comanda lui Omri, tatăl lui Ahab. Prima parte a capitoului ne prezintă criza teribilă în care se aflau evreii:

„*Ben-Hadad, împăratul Siriei, și-a strâns toată oștirea: avea cu el treizeci și doi de împărați, cai și care. S-a suit, a împresurat Samaria și a început lupta împotriva ei. A trimis în cetate soli la Ahab, împăratul lui Israel, să-i spună:*

«*Așa vorbește Ben-Hadad: 'Argintul și aurul tău sunt ale mele, nevestele și cei mai frumoși copii ai tăi sunt tot ai mei.'*»

Împăratul lui Israel a răspuns: «*Împărate, domnul meu, fie cum zici! Sunt al tău cu tot ce am.*» Solii s-au întors, și au zis: «*Așa vorbește Ben-Hadad: Am trimis să-ți spună: 'Să-mi dai argintul și aurul tău, nevestele și copiii tăi.'*»

De aceea, voi trimite mâine, la ceasul acesta, pe slujitorii mei la tine. Ei îți vor scormoni casa ta și casele slujitorilor tăi, vor pune mâna pe tot ce ai mai scump, și vor lua.»

Împăratul lui Israel a chemat pe toți bătrânii țării și a zis: «Vedeți bine și înțelegeți că omul acesta ne vrea răul; căci a trimis să-mi ceară nevestele și copiii, argintul și aurul, și n-am zis că nu i le dau!» (1 Regi 20:1-7).

Reprezentanții poporului s-au făcut și ei ecoul nădejdlor mesianice, așa că Ahab s-a împotrivit condițiilor umilitoare puse de Ben-adad:

„Toți bătrânii și tot poporul i-au zis lui Ahab: «Nu-l asculta și nu te învoi.» Și el a zis solilor lui Ben-Hadad: «Spuneți domnului meu, împăratul:

„Voi face tot ce ai trimis să ceri robului tău întâia dată; dar lucrul acesta, nu-l pot face.»

Solii au plecat și i-au dus răspunsul.” (1 Regi 20:8-9).

Faptul că Ahab i-a chemat pe „bătrânii lui Israel“ este semnificativ. Dezamăgit de Baal, împăratul dă semne că vrea să se întoarcă la filonul istoric al destinului de popor ales al lui Iehova, mizând pe continuitatea minunilor Providenței în păstrarea Israelului. De data aceasta, mânia și aroganța dușmanului nu l-a mai speriat de moarte pe Ahab, și împăratul și-a recăpătat curajul care să-i permită rostirea unei replici pe măsura unei credințe în sfârșit regăsită:

„Ben-Hadad a trimis să spună lui Ahab: «Să mă pedepsească zeii cu toată asprimea lor, de va ajunge praful Samariei să umple mâna întregului popor care mă urmează!» Și împăratul lui Israel a răspuns: «Cine încinge armele, să nu se laude ca cel ce le pune jos!» (1 Regi 20:10-11).

O asemenea replică a stârnit mânia atârțată de inconștiența beției, și Ben-Hadad a dat semnalul de atac:

„Când a primit Ben-Hadad răspunsul acesta, stătea la băut cu împărații în corturi, și a zis slujitorilor lui: «Pregătiți-vă!» Și ei s-au pregătit de năvală împotriva cetății.” (1 Regi 20:12).

Ceea ce nu știau păgânii era că Dumnezeu mișca toată situația prin providența Sa minunată, oferindu-i lui Ahab ocazia de a se reintegra în ascultarea unei credințe reale și personale. Era un har nemeritat, pe care din nefericire Ahab n-a știut să-l valorifice așa cum se cuvenea. Nu Ilie, așa cum ne-am fi putut aștepta, ci un alt personaj din cei șapte mii care nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal, un profet anonim, a fost trimis de Dumnezeu la Ahab ca să-i facă de cunoscut motivația întregii situații:

„Dar iată că un prooroc s-a apropiat de Ahab, împăratul lui Israel, și a zis: «Așa vorbește Domnul: Vezi toată această mulțime mare? O voi da astăzi în mâinile tale, ca să cunoști că Eu sunt Domnul.»” (1 Regi 20:13).

Oare nu ar fi trebuit ca Ahab deja să știe aceasta? Oare n-ar fi fost normal ca împăratul poporului lui Dumnezeu să știe că El „este Domnul”? Cuvintele folosite de prooroc arată foarte clar că Dumnezeu văzuse pe Carmel, în mijlocul mulțimilor de oameni care au strigat convinși: „Domnul este adevăratul Dumnezeu!”, că unul singur tăcuse, respectiv împăratul Ahab. Acum, Dumnezeu dorea să-i ofere șansa de a corecta această greșală. El hotărâse ca Ahab să facă o experiență personală privind puterea lui Dumnezeu, să fie în mijlocul acțiunii și să vadă cu ochii lui prezența și puterea divină:

„Ahab a zis: «Prin cine?» Și el a răspuns: «Așa vorbește Domnul: Prin slujitorii mai-marilor peste ținuturi.» Ahab a zis: «Cine va începe lupta?» Și el a răspuns: «Tu.»” (1 Regi 20:14).

Mica oaste pe care a reușit să o încropească era caraghios de mică în raport cu oștirea coaliției venită să jefuiască. Nu-i de mirare deci că Ben-Hadad i-a luat ca fiind o delegație, un grup trimis să negocieze, și i-a tratat cu dispreț:

„Atunci Ahab a numărat slujitorii mai-marilor peste ținuturi, și s-au găsit două sute treizeci și doi; și după ei, a numărat tot poporul, pe toți copiii lui Israel, și erau șapte mii. Au făcut o ieșire pe la miazăzi.

Ben-Hadad bea și se îmbăta în corturile lui cu cei treizeci și doi de împărați care-l ajutau. Slujitorii mai-marilor peste ținuturi au ieșit cei dintâi.

Ben-Hadad a cercetat, și i-au spus astfel: «Au ieșit niște oameni din Samaria.» El a zis: «Dacă ies pentru pace, prindeți-i vii; și chiar dacă ies pentru luptă, prindeți-i vii.»» (1 Regi 20:16b-18).

Puricele a luat cu asalt elefantul, David a pornit împotriva lui Goliat și, Domnul a făcut lucruri mari pentru Israel:

„Când au ieșit din cetate slujitorii mai-marilor peste ținuturi și armata care-i urma, a lovit fiecare pe omul dinaintea lui, și sirienii au luat-o la fugă. Israel i-a urmărit. Ben-Hadad, împăratul Siriei, a scăpat pe un cal, cu niște călăreți. Împăratul lui Israel a ieșit, a lovit caii și carele, și le-a pricinuit sirienilor o mare înfrângere.” (1 Regi 20.19-21).

În Orient, războaiele se duceau în sezonul secetos pentru că în cel ploios oștile s-ar fi deplasat extrem de greu prin noroaie și peste vaduri inundate. Dumnezeu l-a înștiințat pe Ahab că dușmanii vor mai veni încă o dată. Răstimpul a fost un timp de meditație și de decizie pentru Ahab. Dumnezeu dorea să-l urmărească de aproape și să-i întărească încrederea în El:

„Atunci proorocul s-a apropiat de împăratul lui Israel, și i-a zis: «Du-te, întărește-te, cercetează și vezi ce ai de făcut; căci, la anul viitor, împăratul Siriei se va sui din nou împotriva ta.” (1 Regi 20:22).

Așa s-a și întâmplat:

„Slujitorii împăratului Siriei i-au zis: «Dumnezeul lor este un dumnezeu al munților; de aceea au fost mai tari decât noi. Dar ia să ne luptăm cu ei în câmpie, și se va vedea dacă nu vom fi mai tari decât ei.

Fă și lucrul acesta: scoate pe fiecare din împărați de la locul lui, și înlocuiește-i cu căpetenii; și fă-ți o armată ca aceea pe care ai pierdut-o, cu tot atâtea cai și tot atâtea care. Apoi să ne batem cu ei în câmpie, și se va vedea dacă nu vom fi mai tari decât ei.»

El i-a ascultat, și a făcut așa. În anul următor Ben-Hadad a numărat pe sirieni, și s-a suit la Afec să lupte împotriva lui Israel.“ (1 Regi 20:23-26).

Religiile păgâne erau politeiste. Popoarele aveau tot felul de zei despre care credeau că domnesc peste fiecare element al realității înconjurătoare: zei ai râurilor, zei ai copacilor, zei ai insectelor, zei ai munților, zei ai văilor, zei ai stelelor, ai soarelui și ai lunii.

Cea de a doua biruință a demonstrat că Dumnezeuul evreilor nu este limitat de condiții exterioare, ca idoli păgâni (1 Regi 20:28). Nu trebuie să ne gândim că binecuvântările pe care le primim sunt rezultatul împrejurărilor favorabile. Ele vin întotdeauna „de la Domnul“:

„Copiii lui Israel au fost numărați și ei; au primit merinde, și au ieșit în întâmpinarea sirienilor. Au tăbărât în fața lor, ca două turme mici de capre, pe când sirienii umpleau țara.“ (1 Regi 20:27).

Expresia „ca două turme mici de capre“ este o metaforă foarte sugestivă. Caprele nu pot sta multe împreună. Oile pot sta în turme de sute și chiar mii, dar este imposibil să ai o turmă mare de capre. Disproporția era din nou caraghios de mare. Dumnezeu trimite iarăși un profet care să-i atragă atenția lui Ahab asupra „rostului“ întregii bătălii:

„Omul lui Dumnezeu s-a apropiat și a zis împăratului lui Israel: «Așa vorbește Domnul: „Pentru că sirienii au zis: „Domnul este un dumnezeu al munților și nu un dumnezeu al văilor,” voi da toată această mare mulțime în mâinile tale, și veți ști că Eu sunt Domnul.»

Au stat tăbărâți șapte zile unii în fața altora. În ziua a șaptea au început lupta, și copiii lui Israel au omorât sirienilor o sută de mii de oameni pedestrași într-o zi.

Ceilalți au fugit în cetatea Afec, și a căzut zidul cetății peste douăzeci și șapte de mii de oameni care mai rămăseseră.“ (1 Regi 20:28-30).

Pentru că biruința lui Ahab a fost un dar de la Domnul, ea ar fi trebuit să fie urmată de o ascultare deplină față de Dumnezeu din partea împăratului lui Israel. El nu avea dreptul nici să se laude cu ea și nici s-o fructifice după bunul său plac! N-a fost însă așa! După biruință a urmat ...compromisul.

Biruințe ratate prin compromisuri

Uneori, cel mai periculos ceas al bătăliei este cel care vine imediat după terminarea luptei. Atunci ești amenințat de cea mai mare primejdie și te paște cea mai mare înfrângere. Cele mai multe și mai mari căderi le-au cunoscut cei care au pus sabia jos doar cu o clipă mai devreme decât ar fi trebuit să o facă! Cele mai multe cununi au căzut nu în vacarmul luptei, ci imediat ce s-a instaurat liniștea nevegheată a unei aparente biruințe.

În loc să proclame o biruință totală și să-l omoare pe dușmanul sortit nimicerii, Ahab se face vinovat de un compromis fatal. El intră într-un legământ cu dușmanul, ignorând astfel Legământul cu Domnul. Ahab se împrietenește cu dușmanul lui Iehova, renunțând într-un mod tragic la prietenia cu Dumnezeu:

„Așa vorbește Domnul: «Pentru că ai lăsat să-ți scape din mâini omul pe care-l sortisem nimicerii, viața ta va răspunde pentru viața lui, și poporul tău pentru poporul lui.»“ (1 Regi 20.42).

Cum s-a putut petrece așa ceva? Autorul sacru ne prezintă mai întâi panica lui Ben-Hadad și șiretenia slujitorilor lui:

„Slujitorii lui i-au zis: «Iată, am auzit că împărații casei lui Israel sunt niște împărați miloși; să ne învingem deci coapsele cu saci, să ne punem funii pe capetele noastre, și să ieșim la împăratul lui Israel: poate că te va lăsa cu viață.»

Și-au pus saci împrejurul coapselor și funii împrejurul capului, s-au dus la împăratul lui Israel, și au zis: «Robul tău Ben-Hadad a zis: Lasă-mă cu viață!»“ (1 Regi 20.31-32a).

Niciun dușman al lui Dumnezeu nu este un prieten al copiilor Săi. Însă, Ahab a căzut din nou pradă unor calcule politicianiste, văzând în această situație o oportunitate de a fi propulsat iarăși în rândul celor mari, asemenea tatălui său Omri. În definitiv, alianțele politice fuseseră o practică împrumutată încă de pe vremea lui Solomon. Nu știu ce s-a gândit Ahab, dar știu că el s-a văzut ridicat alături de Ben-Hadad în fruntea confederației pe care acesta se dovedise în stare să o conducă. Harul biruințelor datorite de Dumnezeu nu l-au făcut mai duhovnicesc, ci i s-au părut dintr-o dată ocazia unor mari propășiri personale:

„Ahab a răspuns: «Mai este încă în viață? Este fratele meu!» Oamenii aceștia au luat lucrul acesta ca un semn bun, și s-au grăbit să-l ia pe cuvânt și să zică: «Ben-Hadad este fratele tău!»

Și el a zis: «Duceți-vă și aduceți-l!» Ben-Hadad a venit la el, și Ahab l-a suit în carul lui. Ben-Hadad i-a zis: «Îți voi da înapoi cetățile pe care le-a luat tatăl meu dela tatăl tău; și-ți vei face ulițe în Damasc, cum făcuse tatăl meu în Samaria.»

«Și eu», a răspuns Ahab, «îți voi da drumul, făcând un legământ.» A făcut legământ cu el, și i-a dat drumul.» (1 Regi 20,32b-34).

Expresia „și-ți vei face ulițe în Damasc” era un angajament economic. Rivalitatea și războaiele dintre acești regi regionali aveau ca țintă controlul asupra drumurilor comerciale dintre Babilon și Egipt. Taxele de trecere și ocazia de a întreține zone comerciale de schimb erau enorme surse de câștig. Ben-Hadad i-a promis lui Ahab că-l va lăsa să deschidă magazine în zona comercială din piețele Damascului, veritabile ulițe de bazar oriental. Ahab a renunțat la răsplătirile bogățiilor divine ca să poată câștiga bogățiile pângărite de compromisul religios rezultat din asocierea cu Ben-Hadad. Crezând că va deveni bogat și important, a întors spatele Celui care-l putea face cu adevărat un om „mare”. Ahab a uitat, sau n-a vrut să-și amintească, de promisiunile lui Dumnezeu, singurele care pot asigura cuiva un progres și o bunăstare durabile. Alianțele cu dușmanii lui Dumnezeu nu le pot da nici pe una, nici pe cealaltă.

Biruințele colective care n-au împiedicat înfrângerea personală

Ahab a făcut aceeași greșeală pe care a comis-o împăratul Saul când l-a cruțat pe împăratul amaleciților (1 Sam. 15.8-9), și la fel ca acesta, Ahab își va pierde împărăția și tronul din același motiv. Ahab credea că nu mai are nevoie de Dumnezeu, dar nu știa că îi poate întoarce spatele chiar așa de ușor. Dumnezeu avea pregătit un scenariu prin care să-l determine să-și vadă greșeala și să înțeleagă de ce-și merită pedeapsa:

„Unul dintre fiii proorocilor a zis tovarășului său, după porunca Domnului: «Lovește-mă, te rog!» Dar omul acela n-a vrut să-l lovească. Atunci el i-a zis: «Pentru că n-ai ascultat de glasul Domnului, iată, când vei pleca de la mine, te va omorî un leu.» Și când a plecat de la el, l-a întâlnit un leu și l-a omorât.

A găsit pe un alt om, și a zis: «Lovește-mă, te rog!» Omul acela l-a lovit, și l-a rănit“ (1 Regi 20:35-37)

După toate aparențele, episodul cu bărbatul care a refuzat să-l lovească pe profet nu era esențial pentru relatarea noastră, dar este menit să sublinieze că neascultarea, chiar și atunci când se manifestă în viața profeților Domnului, este întotdeauna vinovată și pedepsită pe măsură.

Ahab este prea orb, prea detașat de realitatea supranaturală și prea superficial ca să-și dea seama că are de-a face cu un profet al Domnului.

„Proorocul s-a dus și s-a așezat pe drumul împăratului, și s-a legat la ochi. Când a trecut împăratul, proorocul a strigat, și i-a zis: «Robul tău era în mijlocul luptei; și iată că un om se apropie și-mi aduce pe un alt om, zicând:

„Păzește pe omul acesta; dacă va fugi, viața ta va răspunde pentru viața lui, sau vei plăti un talant de argint!” Și pe când robul tău făcea câte ceva încoace și încolo, omul s-a făcut nevăzut.» Împăratul lui Israel i-a zis: «Aceasta îți este osânda; tu însuși ai rostit-o.» Îndată proorocul și-a scos legătura de la ochi, și împăratul lui Israel l-a cunoscut că făcea parte din prooroci.

El a zis atunci împăratului: «Așa vorbește Domnul: „Pentru că ai lăsat să-ți scape din mâini omul pe care-l sortisem nimicirii, viața ta va răspunde pentru viața lui, și poporul tău pentru poporul lui.»“ (1 Regi 20:38-42).

Înfrângerile interioare sunt cele mai tragice. De obicei, rezultatul lor nu se arată imediat, dar ieșirea lor la suprafață nu va întârzia prea mult.

Domnul i-a dat lui Ahab ample dovezi că El este adevăratul Dumnezeu, dar Ahab a continuat să-și împietrească inima. Împăratul fusese prea orb din punct de vedere spiritual ca să-și dea seama că interlocutorul său este un profet (alta din cele 7000 de persoane integre despre care îi vorbise Dumnezeu lui Ilie) și își pronunță singur sentința. Nu știu ce lucru specific avea profetul acela, dar tare mi-aș dori și eu ca atunci când mă privește cineva în ochi să-și dea seama că vorbește din partea lui Dumnezeu!

Ahab s-a bucurat de har, dar, din păcate, nu l-a valorificat. Harul lui Dumnezeu a fost făcut „zadarnic“, cum spunea apostolul Pavel. Chiar și când a fost muștrat pe față, ca altădată David prin Natan, Ahab a refuzat să se pocăiască:

„Împăratul lui Israel s-a dus acasă trist și mânios, și a ajuns la Samaria.“ (1 Regi 20:43).

Vai de omul care nu știe să folosească harul și, socotindu-se singur înțelept, ajunge un nebun: „Nebunia omului îi sucește calea, și apoi cârtește împotriva Domnului cu inima lui“ (Prov. 19.3).

15. Un omor pentru un ogor! (1 Regi 21)

Motto: Cât costă ambițiile tale?

Fiecare om își are prețul lui! Tu pentru ce sau pentru cât te-ai vinde? Ahab s-a vândut pentru o ...grădină de zarzavat. Mai mare jalea... Capitolul 21 din 1 Regi este o continuare a întâmplării din capitolul anterior. El ne atrage atenția că Ahab, împăratul care „s-a mâniat“ în loc să se pocăiască sub muștrarea Domnului (1 Regi 20.43), a continuat să meargă din rău în mai rău:

„După aceste lucruri, iată ce s-a întâmplat. Nabot din Izreel avea o vie la Izreel, lângă casa lui Ahab, împăratul Samariei.“ (1 Regi 21.1).

Ahab, un împărat cu mofturi

Lui Ahab i-a venit poftă să facă din această vie a lui Nabot o grădină de zarzavaturi și ...„a făcut-o de varză“. Dialogul dintre Ahab și Nabot a fost o înfruntare între un Ahab furios și un evreu care vrea să respecte legea mozaică. Ahab a vrut să-și facă un moft, Nabot a vrut să rămână credincios rânduielilor strămoșești prevăzute în Legea Domnului cu privire la interzicerea înstrăinării moștenirii semințiilor lui Israel:

„Și Ahab i-a vorbit astfel lui Nabot: «Dă-mi mie via ta, să fac din ea o grădină de verdețuri, căci este foarte aproape de casa mea. În locul ei îți voi da o vie mai bună, sau dacă-ți vine mai bine, îți voi plăti prețul ei în argint.»

Dar Nabot i-a răspuns lui Ahab: «Să mă ferească Domnul să-ți dau moștenirea părinților mei!»

Ahab a intrat în casă, trist și mâniat, din pricina cuvintelor, pe cari i le spusese Nabot din Izreel: «Nu-ți voi da moștenirea părinților mei!» Și s-a culcat pe pat, și-a întors fața, și n-a mâncat nimic.“ (1 Regi 21.2-4).

Remarcați simetria textului care face trecerea între Ahab „trist și mânios“ după mustrarea Domnului și Ahab „trist și mâniat“ din cauza refuzului primit de la Nabot. În mod normal, cuvintele lui Nabot ar fi trebuit să-l facă pe Ahab să renunțe la moftul lui de „grădinar“. La urma urmei era „rege“ și, ca reprezentant al lui Dumnezeu, ar fi trebuit să fie mai preocupat decât Nabot să împlinească ce scria în lege:

„Pământurile să nu se vândă de veci; căci țara este a Mea, iar voi sunteți la Mine ca niște străini și venetici“ (Levitic 25:23).

„Nici o moștenire a copiilor lui Israel să nu treacă de la o seminție la alta, ci fiecare dintre copiii lui Israel

să se țină lipit de moștenirea seminției părinților lui“
(Numeri 36:7).

Mai târziu, profetul Ezechiel se va pronunța și el categoric împotriva unor astfel de mofturi cu care vor fi ispitiți cei aflați în poziții de putere și autoritate în țară:

„Domnitorul nu va lua nimic din moștenirea poporului, nu-l va despoia de moșiile lui. Ci, ce va da de moștenire fiilor săi, va lua din ce are el, pentru ca niciunul din poporul Meu să nu fie îndepărtat din moșia lui!“ (Ezec. 46.18).

Îmbufnat, Ahab s-a aruncat în pat, s-a întors cu fața la perețe și n-a vrut să vină la masă. Tipic. Așa se comportă orice copil răsfățat. Însă, în tristețea lui era și ceva bun. Avea rețineri să-și împlinească dorințele. Poate că îi stăteau în cale „principiile“, poate că se temea de părerile oamenilor sau poate că avea totuși o anumită teamă de Dumnezeu pe care noi o numim astăzi „conștiință“. De toate acestea avea să-l scape însă Izabela, nevasta „importată“ din Sidon, piaza rea venită să curme în Israel teama de Dumnezeu și ascultarea de conștiință:

„Nevastă-sa Izabela a venit la el, și i-a zis: «Pentru ce îți este tristă inima și nu mănânci?»

El i-a răspuns: «Am vorbit cu Nabot din Izreel, și i-am zis: ‘Dă-mi via ta pe preț de argint; sau, dacă vrei, îți voi da o altă vie în locul ei.’ Dar el a zis: «Nu pot să-ți dau via mea!»

Atunci Izabela, nevasta lui, i-a zis: «Oare nu domnești tu acum peste Israel? Scoală-te, ia și mănâncă și fii cu inima veselă, căci eu îți voi da via lui Nabot din Izreel!» (1 Regi 21:5-7).

Izabela, o împărăteasă fără scrupule

Măreția unui om se vede până și în lucrurile mici. La fel și mișelia. Incidentul acesta ne este lăsat ca o ilustrație a influenței nefaste exercitată de Izabela asupra casei lui Ahab și a împărăției lui Israel. Femeia aceasta fără scrupule a fost capabilă să

pervertească preceptele religiei evreilor, să le folosească cu viclenie subordonându-le scopurilor ei mârșave ca să desfigureze conștiința tuturor celor din jurul ei. Izabela l-a trimis pe Ahab să se culce liniștit. Numai că „somnul rațiunii naște monștri“, iar faptele Izabelei o vor arăta cum nu se poate mai limpede:

„Și ea a scris niște scrisori în numele lui Ahab, le-a pecetluit cu pecetea lui Ahab, și le-a trimis bătrânilor și dregătorilor care locuiau cu Nabot în cetatea lui.

Iată ce a scris în aceste scrisori: «Vestiți un post; puneți pe Nabot în fruntea poporului, și puneți-i în față doi oameni de nimic, care să mărturisească astfel împotriva lui: „Tu ai blestemat pe Dumnezeu și pe împăratul!“ Apoi scoateți-l afară, împroșați-l cu pietre, și să moară»“ (1 Regi 21:8-10).

Ce v-ați aștepta să facă niște oameni neprihăniți care primesc o asemenea epistolă? Textul ne spune că n-au făcut ceea ce ar fi fost normal să facă niște veritabili lideri religioși din poporul Domnului. Influența reginei Izabela a împământenit în țară ipocrizia, iar amenințarea ei din umbra tronului i-a făcut pe oameni să devină „ne-oameni“:

„Oamenii din cetatea lui Nabot, bătrânii și dregătorii care locuiau în cetate, au făcut cum le spusese Izabela, după cum era scris în scrisorile pe care li le trimisese ea.

Au vestit un post, și au pus pe Nabot în fruntea poporului. Cei doi oameni de nimic au venit și s-au așezat în fața lui; și acești oameni răi au mărturisit așa înaintea poporului, împotriva lui Nabot: «Nabot a blestemat pe Dumnezeu și pe împăratul!»

Apoi l-au scos afară din cetate, l-au împroșcat cu pietre, și a murit. Și au trimis să spună Izabelei: «Nabot a fost împroșcat cu pietre, și a murit.»“ (1 Regi 21:11-14).

Ahab a fost un împărat rău, dar slab. Izabela a fost o împărăteasă rea și puternică. Sub influența ei, Ahab a ajuns un om fără frâu, iar dregătorii au devenit oameni răi, complici la

fărădelegile regale. Peste Israel s-a lăsat întunecul spiritual, iar la umbra lui, Ahab nu s-a mai rușinat să-și împlinească moftul:

„Când a auzit Izabela că Nabot fusese împroșcat cu pietre și că murise, a zis lui Ahab: «Scoală-te și ia în stăpânire via lui Nabot din Izreel, care n-a vrut să ți-o dea pe preț de argint; căci Nabot nu mai trăiește, a murit.»

*Ahab, auzind că a murit Nabot, s-a sculat să se poa-
goare la via lui Nabot din Izreel ca s-o ia în stăpânire.“
(1 Regi 21:15-16).*

Un Dumnezeu plin de har

„Dacă n-ar fi fost Dumnezeu de partea noastră, s-o spună Israel acum...” (Ps. 124.1) este refrenul care răsună peste tot în istoria Vechiului Testament. „Iată că nu dormitează, nici nu doarme Cel ce păzește pe Israel” (Ps. 121:4).

Intervenția lui Dumnezeu a foste aspră și promptă. El i-a reproșat lui Ahab că s-a vândut pentru nimic, dovedindu-și lipsa de valoare. Purtătorul Lui de cuvânt a fost iar profetul Ilie. Urmăriți cum Îl reprezintă Ilie pe Dumnezeu, dar și cum învață el ceva nou cu ocazia aceasta:

Confruntarea

Nu era pentru prima dată când se întâlneau cei doi. Și de data aceasta, conștiința lui Ahab îi spune că această întâlnire nu se va termina cu bine:

„Atunci Cuvântul Domnului a vorbit lui Ilie, tișbitul, astfel: «Scoală-te și pogoară-te înaintea lui Ahab, împăratul lui Israel la Samaria; iată-l, este în via lui Nabot, unde s-a pogorât s-o ia în stăpânire.

Să-i spui: „Așa vorbește Domnul: „Nu ești tu un ucigaș și un hoț?” Și să-i mai spui: „Așa vorbește Domnul: „Chiar în locul unde au lins câinii sângele lui Nabot, vor linge câinii și sângele tău.»

Ahab i-a zis lui Ilie: «M-ai găsit, vrăjmașule?» Și el a răspuns: «Te-am găsit, fiindcă te-ai vândut ca să faci ce este rău înaintea Domnului.»“ (1 Regi 21:17-20).

Condamnarea

Dialogul dintre Ahab și Ilie este un ecou al celui purtat de cei doi pe vremea cumplitei secete (1 Regi 18.17-18). Atunci, Ahab a scăpat ușor, dar au fost pedepsiți profeții lui Baal. Acum, Ilie a rostit pedeapsa pentru regele Israelului. Cel ce domnește pe Tronul cerului l-a condamnat pe cel care s-a arătat slab și nevrednic de tronul Israelului:

„Iată ce zice Domnul: «Voi aduce nenorocirea peste tine; te voi mătura, voi nimici pe oricine este al lui Ahab, fie rob, fie slobod în Israel, și voi face casei tale cum am făcut casei lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și casei lui Baeșa, fiul lui Ahia, pentru că M-ai mâniat și ai făcut pe Israel să păcătuiască»“ (1 Regi 21:21-22).

Cumplita condamnare a avut ceva special și pentru Izabela. Cel ce păstora peste Israel a hotărât ca „lupoaița“ strecurată printre oile lui Israel, împreună cu toată haita ei, să fie dată la câini:

„Domnul a vorbit și despre Izabela, și a zis: «Câinii vor mânca pe Izabela lângă întăritura Izreelului. Cine va muri în cetate din casa lui Ahab, va fi mâncat de câini, iar cine va muri pe câmp va fi mâncat de păsările cerului.»“ (1 Regi 21.23-24).

Am ales să intitulăm acest episod din studiul nostru: „Un omor pentru un ogor“ ca să atragem atenția că fiecare om își are prețul lui. Aceasta este logica textului biblic. Aceasta este inexorabila concluzie la care vrea Dumnezeu să ajungem: dacă ne lăsăm în voia mofturilor noastre păcătoase, vom ajunge să răsturnăm scara de valori normală și ne vom vindem sufletul pentru fleacuri. Dumnezeu ne-a dat oameni ca să-i iubim și lucruri ca să le folosim. Păcatul răstoarnă însă această ordine divină și ne face să iubim lucrurile și să-i folosim pe oamenii.

Într-o ironie mușcătoare, Dumnezeu a subliniat monstruoasa răsturnare de valori care s-a instalat în Israel odată cu închinarea la țiței și altarele idolatre ridicate de Ieroboam la Dan și la Betel

(vezi 1 Regi 12.25-30). Iată cum descrie Duhul Sfânt această situație prin proorocul Osea:

*„Când vorbea Efraim, răspândea groaza în Israel. Dar cum a păcătuit cu Baal, a murit. Și acum ei păcătuiesc întruna, își fac chipuri turnate din argintul lor, idoli născociți de ei, lucrare făcută de meșteri. Acestora le vorbesc ei, și jertfind oameni, sărută viței!”
(Osea 13.1-2).*

Niciun împărat al lui Israel n-a săvârșit fărădelegea aceasta mai ușor și mai adânc ca Ahab:

„N-a fost nimeni care să se fi vândut pentru ca să facă ce este rău înaintea Domnului, ca Ahab, pe care nevastă-sa Izabela îl atâta la aceasta. El a lucrat în chipul cel mai urâcios, mergând după idoli, cum făceau amoriții, pe care îi izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.” (1 Regi 21:25-26).

Dacă acest capitol s-ar fi încheiat așa, am fi văzut numai drep-tatea, nu și harul lui Dumnezeu. Imaginea ar fi fost corectă, dar incompletă. Ilie s-ar fi obișnuit doar să omoare profeți mincinoși și să condamne împărați. Dumnezeu a vrut însă ca Ilie să cunoască și harul iertării care vine peste ofranda pocăinței.

Corectarea

Din ceea ce urmează, cel mai important lucru este că Dumnezeu Și-a continuat dialogul cu Ilie, iar vorbele Lui au fost de data aceasta mai dulci decât fagurele de miere:

„După ce a auzit cuvintele lui Ilie, Ahab și-a rupt hainele, și-a pus un sac pe trup, și a postit: se culca cu sacul acesta, și mergea încet.

Și Cuvântul Domnului a vorbit lui Ilie, tișbitul, astfel: «Ai văzut cum s-a smerit Ahab înaintea Mea? Pentru că s-a smerit înaintea Mea, nu voi aduce nenorocirea în timpul vieții lui; ci în timpul vieții fiului său voi aduce nenorocirea casei lui!» (1 Regi 21.27-29).

Nu vă grăbiți să spuneți că Dumnezeu S-a arătat prea îngăduitor cu un om de teapa lui Ahab. Nu spuneți că și-ar fi

meritat pe drept cuvânt pedeapsa. Bucurați-vă că lui Ahab i s-a mai dat timp să se pocăiască și săltați de bucurie că el a făcut-o! Chiuiți de veselie că pedeapsa a fost îndepărtată de la el! De ce? Pentru că șansa lui este și șansa noastră. Dumnezeuul dreptății este și Dumnezeuul harului, iar calea către iertare este întotdeauna calea pocăinței. „Înțelegi tu, Ilie?”

16. O întâmplare neîntâmplătoare (1 Regi 22)

Motto: Nu tot ce zboară, se mănâncă!

Coincidențele sunt minuni în care Dumnezeu preferă să rămână anonim. Această afirmație este ilustrată de evenimentele din capitolul 22 al cărții 1 Regi. Fiecare personaj de aici se află sub directa supraveghere divină, iar Providența mișcă circumstanțele astfel ca fiecare să-și primească lecția potrivită.

Personajele principale sunt acum Ahab și Iosafat. Unul este împărat peste cele zece seminții apostate din Nord, iar al doilea este împărat la Ierusalim peste casa lui Iuda.

Contextul este un conflict cu împăratul Siriei pentru o cetate cedată, dar neretrocedată de Siria către Israel. Mărul discordiei este fortăreața Ramot din Galaad.

„Au stat trei ani liniștiți, fără să fie război între Siria și Israel. În anul al treilea, Iosafat, împăratul lui Iuda, s-a pogorât la împăratul lui Israel.

Împăratul lui Israel le-a zis slujitorilor săi: «Știți că Ramot din Galaad este al nostru. Și noi stăm fără grijă, în loc să-l luăm înapoi din mâinile împăratului Siriei.»

Și a zis lui Iosafat: «Vrei să vii cu mine să luptăm împotriva Ramotului din Galaad?»» (1 Regi 22:1-4).

Între bătăliile amintite în capitolul 20 și bătălia pentru Ramot, amintită în capitolul 22, mai avusese loc una în care Ahab și prietenul său Ben-Hadad l-au înfrânt pe Salmanazar al Asiriei, dușmanul lor comun. Lupta a avut loc în 835 î.H. la Qarqar pe râul Orontes din Asiria. Biblia nu menționează această bătălie, dar un fragment dintr-o cronică scrisă de Salmanazar a

supraviețuit timpului și se află acum la British Museum în Londra. S-ar prea putea ca biruința aceasta să fie motivul care i-a dat curaj lui Ahab să lupte acum cu fostul aliat pentru redobândirea Ramotului din Galaad.

O companie dezaprobată de Dumnezeu

Iosafat a fost unul din regii buni din linia davidică. Biblia ne spune foarte multe lucruri bune despre acest împărat evlavios din Iuda (2 Cronici 17 – 20). Singura greșală amintită este această încuscrare cu nelegiuitul Ahab. Alianța războinică cu acest nelegiuit era cât pe ce să-l coste viața. Pentru a marca pacea dintre cele două împărății ale lui Israel, fata lui Ahab, Atalia, i-a fost dată de nevastă lui Ioram, fiul lui Iosafat (2 Regi 11:1). Cât de „sinceră” sau de „strategică” a fost căsătoria fiicei lui Ahab cu Iosafat nu știm, dar Biblia ne spune că „*Iosafat a trăit în pace cu împăratul lui Israel*” (1 Regi 22:44). Este foarte clar că vicleanul Ahab a căutat să-l folosească pe Iosafat pentru împlinirea scopurilor sale. După toate probabilitățile nu l-a iubit prea mult. Vom vedea că Ahab l-a plasat pe Iosafat în centrul atacurilor vrăjmașului, ascunzându-se cu lașitate în spatele lui, în mulțimea anonimă. Totul a început printr-o aparent nevinovată invitație făcută de Ahab prin care Iosafat a sosit la Samaria. Textul paralel din cartea Cronici-lor ne dă mai multe amănunte:

„Iosafat a avut bogății și slavă din belșug, și s-a încuscrit cu Ahab. După câțiva ani, s-a pogorât la Ahab în Samaria. Ahab a tăiat pentru el și pentru poporul care era cu el un mare număr de oi și boi, și l-a rugat să se suie la Ramot din Galaad.” (2 Cron. 18:1-2).

O campanie dezaprobată de Dumnezeu

Ahab este în continuare „omul fără Dumnezeu” care face planuri și le urmărește cu viclenie împlinirea. Bineînțeles că nici invitația, nici ospățul regal și nici aparent nevinovata călătorie la Ramot n-au fost întâmplătoare!

„Împăratul lui Israel le-a zis slujitorilor săi: «Știți că Ramot din Galaad este al nostru. Și noi stăm fără grijă, în loc să-l luăm înapoi din mâinile împăratului Siriei.»

Și i-a zis lui Iosafat: «Vrei să vii cu mine să luptăm împotriva Ramotului din Galaad?»» (2 Regi 22:3-4a).

Ramot din Galaad a fost un centru administrativ important pe vremea lui Solomon. Unul din administratorii săi în teritorii și-a avut reședința acolo:

„Solomon avea doisprezece îngrijitori peste tot Israelul. Ei îngrijeau de hrana împăratului și a casei lui, fiecare timp de o lună din an...

Fiul lui Gheber, la Ramot din Galaad; el avea târgurile lui Iair, fiul lui Manase, în Galaad; mai avea și ținutul Argob în Basan, șasezeci cetăți mari cu ziduri și zăvoare de aramă.” (1 Regi 4:7, 13).

Cetatea Ramot din Galaad era situată la extremitatea nordică și controla drumul către interiorul Israelului. Nu este de mirare că Ahab a considerat-o un obiectiv militar care a meritat un război. Cetatea a fost cucerită de sirieni pe vremea lui Omri, tatăl lui Ahab. Învinsul Ben-Hadad a promis să o dea înapoi, dar se pare că n-a cedat-o niciodată (1 Regi 20.34).

Tras de alianța de familie, naivul Iosafat se lasă dus de nas, dar aici încetează asemănările dintre cei doi:

„Iosafat a răspuns împăratului lui Israel: «Eu voi fi ca tine, poporul meu ca poporul tău, caii mei ca ai tăi.» Apoi Iosafat i-a zis împăratului lui Israel: «Întreabă acum, te rog, Cuvântul Domnului.»» (1 Regi 22:4b-5).

Ce mare diferență! Ahab a vrut să se asigure că Iosafat va merge cu el. Asta i-a fost de ajuns. Iosafat însă a vrut să se asigure că este voia Domnului să meargă și că Dumnezeu va merge cu ei. Ahab trăia în firea pământească, Iosafat dorea să umble în călăuzirea divină. Sigur pe complicitatea profeților „de la Curte“, Ahab îi face pe plac lui Iosafat:

„Împăratul lui Israel a strâns pe prooroci, în număr de aproape patru sute, și le-a zis: «Să merg să

*lupt împotriva Ramotului din Galaad, sau să mă las?»
Și ei au răspuns: «Suie-te, și Domnul îl va da în mâinile împăratului.»» (2 Regi 22:6).*

Profeții de la curtea lui Ahab nu erau în realitate profeți ai Domnului, ci reprezentanți ai sistemului religios corupt instaurat în cele zece triburi nordice de către Ieroboam (1 Regi 12). Cu toate că, în teorie, erau dedicați lui Dumnezeu, acești oameni n-au fost recunoscuți de Dumnezeu în sistemul teocratic al evreilor. Activitatea lor era centrată în jurul celor două altare idolatre ridicate de Ieroboam la Dan și la Betel.

Nefiind convins de activitatea acestor profeți profitori, Iosafat vrea să știe dacă nu se mai găsește vreunul care să nu fie direct interesat de bunăvoința lui Ahab:

„Dar Iosafat a zis: «Nu mai este aici niciun prooroc al Domnului, ca să-l putem întreba?» Împăratul lui Israel a răspuns lui Iosafat: «Mai este un om prin care am putea să întrebăm pe Domnul; dar îl urăsc, căci nu-mi proorocește nimic bun, nu proorocește decât rău: este Mica, fiul lui Imla.»

Și Iosafat a zis: «Să nu vorbească împăratul așa!» (2 Regi 22:7-8).

Numele lui Mica se traduce prin „Cine este ca Domnul?“ Mărturia lui Ahab despre diferența dintre activitatea profeților de la Curte și activitatea profetului Mica este dovada clară că „impostorii religioși“ nu acționau sub puterea și călăuzirea Duhului lui Dumnezeu, ci spuneau minciuni ca să-i fie pe plac împăratului Ahab. Presiunea pe care o puneau trimișii lui Ahab asupra profetului Mica arată că Ahab era obișnuit să audă mai degrabă ceea ce-i făcea plăcere decât ceea ce exprima adevărul:

„Atunci împăratul lui Israel a chemat un dregător, și a zis: «Trimite și adu îndată pe Mica, fiul lui Imla.»

Împăratul lui Israel și Iosafat, împăratul lui Iuda, sedeau fiecare pe scaunul lui de domnie, îmbrăcați cu hainele lor împărătești, în locul dela intrarea porții Samariei.

Și toți proorocii prooroceau înaintea lor. Zedechia, fiul lui Chenaana, își făcuse niște coarne de fer, și a zis:

«Așa vorbește Domnul: 'Cu coarnele acestea vei bate pe sirieni până îi vei nimici.'»

Și toți proorocii prooroceau la fel, zicând: «Suie-te la Ramot din Galaad! Căci vei izbândi, și Domnul îl va da în mâinile împăratului.»

Solul care se dusesese să cheme pe Mica i-a vorbit așa: «Iată că proorocii, într-un glas, proorocesc bine împăratului; să fie dar și cuvântul tău ca al fiecăruia din ei! Vestește-i bine!» (2 Regi 22:9-13).

Profeții „de la Curte” reprezintă complicitatea și corupția „religiei de stat”, la fel de vinovată atunci ca și acum de complicitate cu sistemul lumii și cu reprezentanții ei. Nu este de mirare deci că „un duh de minciună” s-a oferit să-i înșele. Probabil că o făcuse deja de multe ori. Ce mare contrast este între ei și profetul Mica! Iată un om care nu se vinde pentru nimeni și pentru nimic:

„Mica a răspuns: «Viu este Domnul, că voi vesti ce-mi va spune Domnul!» (2 Regi 22:14).

Ajuns înaintea tronului, Mica îi dă din partea Domnului o lecție plină de ironie și sarcasm, al cărui mesaj nu-i scapă împăratului:

„Când a ajuns la împărat, împăratul i-a zis: «Mica, să mergem să luptăm împotriva Ramotului din Galaad, sau să ne lăsăm?»

El a răspuns: «Suie-te, căci vei izbândi, și Domnul îl va da în mâinile împăratului.»

Și împăratul i-a zis: «De câte ori trebuie să te pun să juri că nu-mi vei spune decât adevărul în Numele Domnului?» (2 Regi 22:15-16).

Punct ochit, punct lovit! Ahab este acum iritat, iar Dumnezeu este gata să-i spună adevărul. Războiul care urma să se poarte nu va ținti cetatea Ramot, ci însăși viața lui Ahab. Pieirea împăratului fusese decretată la curțile cerului. Nu Ben-Hadad era dușmanul lui Ahab, ci Dumnezeu Însuși:

„Mica a răspuns: «Văd tot Israelul risipit pe munți, ca niște oi care n-au păstor. Și Domnul zice: 'Oamenii

aceștia n-au stăpân; să se întoarcă fiecare acasă în pace!’» (2 Regi 22:17).

Temându-se că ar putea pierde ajutorul lui Iosafat, Ahab caută să-l discrediteze pe Mica. Pentru că nu-i place mesajul, el caută să-l ponegrească pe mesager:

„Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: «Nu ți-am spus că el nu proorocește nimic bun despre mine, ci proorocește numai rău?»» (2 Regi 22:18).

Era însă prea târziu, Dumnezeu îl trimisese pe Mica să vorbească, iar Ahab și Iosafat trebuie să asculte:

„Și Mica a zis: «Ascultă dar, Cuvântul Domnului! Am văzut pe Domnul stând pe scaunul Lui de domnie, și toată oștirea cerurilor stând lângă El, la dreapta și la stânga Lui.

Și Domnul a zis: ‘Cine va amăgi pe Ahab, ca să se suie la Ramot din Galaad și să piară acolo?’ Și au răspuns unul într-un fel, altul într-altul.

Și un duh a venit și s-a înfățișat înaintea Domnului, și a zis: «Eu îl voi amăgi.» Domnul i-a zis: «Cum?» «Voi ieși», a răspuns el, «și voi fi un duh de minciună în gura tuturor proorocilor lui.»

Domnul a zis: «Îl vei amăgi, și-ți vei ajunge ținta; ieși, și fă așa!» Și acum, iată că Domnul a pus un duh de minciună în gura tuturor proorocilor tăi care sunt de față. Dar Domnul a hotărât lucruri rele împotriva ta.» (2 Regi 22:19-23).

L-a mințit Dumnezeu pe Ahab? Nicidecum! Ahab trăia deja de mult timp în minciună. De fapt, prin profetul Mica, Dumnezeu i-a spus clar și răspicat ceea ce avea să i se întâmple. Ahab n-a murit din pricină că n-ar fi cunoscut adevărul, ci pentru că nu l-a crezut și a refuzat sistematic să i se supună.

Nu trebuie nicidecum să-L învinuim pe Dumnezeu pentru prăbușirea celor ce, refuzând adevărul, preferă întotdeauna să creadă o minciună (Rom. 1:18-32). Reacția purtătorului de cuvânt al profeților lui Ahab și sentința rostită de Dumnezeu asupra lui sunt cele mai bune dovezi:

„Atunci Zedechia, fiul lui Chenaana, apropiindu-se, a lovit pe Mica peste obraz, și a zis: «Pe unde a ieșit Duhul Domnului din mine ca să-ți vorbească?» Mica a răspuns: «Vei vedea în ziua când vei umbla din odaie în odaie ca să te ascunzi.»“ (2 Regi 22:24-25).

În vremuri tulburi, adevărații profeți ai Domnului trebuie să sufere. Fratele Geabou Pascu spunea despre pasajul acesta: „Ce bine să-L slujim pe Dumnezeu așa ca proorocul Mica și să nu ne schimbăm mesajul oricât ne-ar costa. Doamne, ajută-ne să nu purtăm coarne, chiar dacă vom primi palme“.

Un om ca Ahab nu poate să lase nepedepsită activitatea adevăraților prooroci ai Domnului. Mica a fost pedepsit înainte de a fi dovedit vinovat. Dar, oare de ce a tăcut Iosafat? Greșeala lui era cât pe ce să îl coste viața:

„Împăratul lui Israel a zis: «Ia pe Mica, du-l la Amon, mai-marele cetății, și la Ioas, fiul împăratului, și să le spui: „Așa vorbește împăratul:»

‘Puneți pe omul acesta la închisoare, și hrăniți-l cu pâinea și cu apa întristării, până când mă voi întoarce în pace.’ Și Mica a zis: «Dacă te vei întoarce în pace, Domnul n-a vorbit prin mine.»

Apoi a mai zis: «Auziți, popoare, toate!»“ (2 Regi 22:26-28).

Ceea ce va urma, anunță Mica, va fi o lecție asupra căreia toți trebuie să ia aminte.

O confuzie dezaprobată de Dumnezeu

După cum vom putea constata, acest lucru a fost demonstrat de o săgeată care nu a zburat ... la întâmplare!

Primul lucru pe care-l observăm după ce Mica și-a rostit proorocia este că Ahab, care aparent nu a crezut cuvintele rostite de el, s-a temut totuși că se va putea să moară în luptă. Ahab a oscilat între necredință și credință. Ca să micșoreze șansele uciderii sale pe câmpul de luptă, Ahab l-a lăsat pe Iosafat să fie singurul

îmbrăcat în haine împărătești, țința tuturor atacurilor inamicului, iar el și-a luat armură unui luptător de rând:

„Împăratul lui Israel și Iosafat, împăratul lui Iuda, s-au suit la Ramot din Galaad. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: «Vreau să-mi schimb hainele ca să merg la luptă; dar tu, îmbracă-te cu hainele tale împărătești.»

Și împăratul lui Israel și-a schimbat hainele, și s-a dus la luptă. Împăratul Siriei dăduse următoarea poruncă celor treizeci și două de căpeteniile ale carelor lui:

«Să nu vă luptați nici cu cei mici nici cu cei mari, ci să vă luptați numai cu împăratul lui Israel.»

Când au zărit căpeteniile carelor pe Iosafat, au zis: «Negreșit, acesta este împăratul lui Israel.» Și s-au apropiat de el să-l lovească. Iosafat a scos un țipăt. Căpeteniile carelor, văzând că nu este împăratul lui Israel, s-au depărtat de el.

Atunci un om a tras cu arcul la întâmplare, și a lovit pe împăratul lui Israel la încheietura platoșei. Împăratul a zis căraușului său: «Întoarce, și scoate-mă din câmpul de bătaie, căci sunt greu rănit.»“ (2 Regi 22:29-34).

Cine l-a omorât pe Ahab? Omul care a tras „la întâmplare“ sau Dumnezeu care a dirijat săgeata să ajungă exact acolo unde armura nu-l proteja pe împărat? Răspunsul este de la sine înțeles.

Într-o lume guvernată de atotputernicia divină „întâmplările“ nu sunt niciodată „întâmplătoare“. Astfel s-a împlinit profeția făcută de Ilie când Ahab l-a ucis pe Nabot și i-a luat via:

„Lupta a fost din ce în ce mai crâncenă în ziua aceea. Împăratul a stat drept în carul lui în fața sirienilor, și seara a murit. Sângele a curs din rană în lăuntru carului. La apusul soarelui, s-a strigat prin toată tabăra:

«Să plece fiecare în cetatea lui și să plece fiecare în țara lui, căci a murit împăratul.» S-au întors la Samaria, și împăratul a fost îngropat la Samaria.

Când au spălat carul în iazul Samariei, câinii au lins sângele lui Ahab, și curvele s-au scăldat în el, după cuvântul pe care-l spusese Domnul.” (2 Regi 22:35-38).

Expresia „și curvele s-au scăldat în el” este adăugată aici la profeția lui Ilie (2 Regi 21.19) ca să arate echivalența dintre aceste femei care se vindeau pentru câștig și Ahab „care s-a vândut ca să facă ce este rău înaintea Domnului” (2 Regi 21:20).

Niciun cuvânt ieșit din gura Domnului nu este lipsit de putere (Lc. 1.37). Chiar dacă întârzie, profețiile trimise de El se vor împlini cu desăvârșire (Hab. 2.3). Acestea sunt toate faptele din dosarul lui Ahab pe care Dumnezeu le-a păstrat pentru învățătura noastră:

„Celelalte fapte ale lui Ahab, tot ce a făcut el, casa de fildes pe care a zidit-o, și toate cetățile pe care le-a zidit, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

Ahab a adormit cu părinții săi. Și în locul lui, a domnit fiul său Ahazia. Iosafat, fiul lui Asa, a început să domnească peste Iuda, în al patrulea an al lui Ahab, împăratul lui Israel.” (2 Regi 22:39-41).

O consultanță dată de Dumnezeu

Ce lecții învățăm din această tristă întâmplare?

De la Ahab învățăm că păcatul duce întotdeauna la pierzare. Pentru cel ce disprețuiește harul divin, pedeapsa este inevitabilă și necruțătoare. Cel ce continuă cu îndârjire să trăiască în firea lui pământească, cultivându-i pornirile ei păcătoase, nu-L poate păgubi pe Dumnezeu, dar se păgubește pe sine însuși. Cel mai mare dușman al lui Ahab n-au fost nici sirienii, nici Nabot și nici Mica. Dușmanul său cel mai mare a fost ...el însuși.

De la Iosafat învățăm să nu intrăm în părtășia celor păcătoși, pentru că ei au planuri ascunse și nu ne doresc niciodată cu adevărat binele. Dumnezeu l-a mustrat pe Iosafat pentru alianța cu Ahab. La terminarea luptei...

„Iosafat, împăratul lui Iuda, s-a întors în pace acasă la Ierusalim. Iehu, fiul proorocului Hanani, i-a ieșit înainte, și a zis împăratului Iosafat: «Cum de ai ajutat tu pe cel rău, și ai iubit pe cei ce urăsc pe Domnul? Din pricina aceasta este mâniat Domnul pe tine.»“ (2 Cron. 19:1-2).

Urmările alianței vinovate dintre Iosafat și Ahab au fost tragice. Iosafat și-a atras mânia lui Dumnezeu (2 Cron. 19.2). După moartea lui Iosafat, Atalia a domnit ca regină și a ucis aproape toți descendenții seminției davidice, punând astfel în pericol împlinirea promisiunilor mesianice (2 Cron. 22.10-12). Atalia a adus în împărăția lui Iuda idolatria practică în Regatul de Nord, ceea ce a dus în final la pedepsirea lor prin robia babiloniană.

Și când te gândești că toate acestea au început de la o simplă nuntă plină de ..intenții bune!

De la profeții lui Ahab învățăm că poți face religie, poți chiar să fii inspirat de duhuri, dar asta nu înseamnă că nu-i înșeli pe alții și, mai ales, că nu te înșeli pe tine însuși. Supranatural nu înseamnă întotdeauna ...dumnezeiesc. Să nu ne grăbim să dăm ascultare „oricărui duh“, ci „să cercetăm duhurile“ (1 Ioan 4.1).

De la Mica învățăm că a sluji Domnului înseamnă întotdeauna să faci sacrificii. Cine se dedică Domnului trebuie să fie oricând gata să plătească un preț în moneda singurătății, a disprețului, a batjocurii și a privațiunilor de tot felul. Mărturia unui slujitor al lui Dumnezeu este întotdeauna necesară și ea va fi confirmată în scurgerea vremii și răsplătită din belșug la sfârșitul istoriei.

17. IOSAFAT, O LECȚIE PENTRU COPIII ROBIEI (1 Regi 22; 2 Cron. 17 – 20)

În personalitatea acestui împărat există trei aspecte diferite și relativ contradictorii. Putem vorbi despre „Iosafat, reformatorul“, „Iosafat, aventurierul“ și „Iosafat, ascultătorul“.

Numele lui Iosafat se traduce prin „Dumnezeu a judecat“, iar viața lui ne arată cât de adevărată este zicerea: „Bine faci, bine găsești. Rău faci, rău găsești. După faptă și răsplată“.

Iosafat este omul care a urmărit binele și a făcut bine, dar nu destul și nu întotdeauna. El este cel dintâi din numărul celor opt regi ai lui Iuda care au încercat o mișcare de reformă pentru revenirea la statutul pe care evreii l-au avut sub David și Solomon.

Fiecare om vrea să-și păstreze sau să-și recapete puterea din tinerețe; fiecare națiune jinduiește să-și recapete maximum de teritoriu pe care l-a avut vreodată. Fiecare rege din Israel a urmărit să refacă ceva din slava și puterea pe care a avut-o împărăția pe vremea lui David și Solomon. Acesta este motivul multora din activitățile celor opt regi reformatori dintre care acest Iosafat este cel dintâi. Iosafat, fiu al lui Asa, a fost cel de al șaselea rege al lui Iuda, cel de al patrulea după dezbinarea Împărăției lui Israel sub Roboam:

„Iosafat, fiul lui Asa, a început să domnească peste Iuda, în al patrulea an al lui Ahab, împăratul lui Israel. Iosafat era de treizeci și cinci de ani când s-a făcut împărat, și a domnit douăzeci și cinci de ani la Ierusalim. Mamă-sa se numea Azuba, fata lui Șilhi. El a umblat în toată calea tatălui său Asa, și nu s-a abătut deloc de la ea, făcând ce este plăcut înaintea Domnului. Numai că înălțimile n-au fost îndepărtate: poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi.” (1 Regi 22.41-43).

Domnia lui Iosafat a fost contemporană, parțial sau în totalitate, cu aceea a următorilor împărați ai lui Israel: Omri, Ahab, Ahazia și Ioram, și concomitent cu activitatea profeților Ilie și Elisei. Iosafat a început prin a domni peste Împărăția lui Iuda trei ani în calitate de coregent cu tatăl său Asa (873-870 î.H.). După moartea lui Asa, Iosafat a domnit singur încă șaptesprezece ani (870-853 î.H.), încheind apoi domnia cu o coregență de opt ani alături de fiul său Ioram (853-848 î.H.).

Reformele lui Iosafat

Preocupată mai mult să arate decăderea națiunii și cauzele care au dus la pedepsirea ei prin robia babiloniană, cartea 1 Regi vorbește foarte puțin despre acest împărat relativ bun, dar vorbește foarte pe larg despre activitatea profetului Ilie, ridicat și

trimis de Dumnezeu între evrei pentru a-i aduce înapoi la ascultarea de Iehova. Cartea 2 Cronici, care se adresează celor întorși acasă după robia babiloniană, este mult mai darnică cu Iosafat, făcându-l un exemplu demn de urmat pentru neîncercații „copii ai robiei”. Relatarea faptelor lui acoperă un spațiu mare, respectiv de la capitolul 17.1 la capitolul 20.37. Istoricul Iosif Flavius ne spune că Iosafat a fost înmormântat cu mare fală și cinste la Ierusalim „pentru că a căutat să calce pe urmele strămoșului său David”. Iată câteva domenii în care a căutat Iosafat să urmeze exemplul lui David:

1. Politica religioasă

Domnia lui Iosafat a fost una plină de fervoare religioasă. În spațele măsurilor reformatoare întreprinse de el, se afla inima acestui om, plin de reverență și de smerenie înaintea Împăratului cerurilor.

„Domnul a fost cu Iosafat, pentru că a umblat în cele dintâi căi ale tatălui său David, și n-a căutat pe Baali; căci a alergat la Dumnezeul tatălui său, și a urmat poruncile Lui, fără să facă ce făcea Israel.” (2 Cron. 17.3-4).

Primii ani de domnie au fost și cei mai buni ai ai săi:

„Domnul a întărit domnia în mâinile lui Iosafat, căruia tot Iuda îi aducea daruri. Și a avut o mulțime de bogății și slavă. Inima lui s-a întărit din ce în ce în căile Domnului, și a îndepărtat din Iuda chiar și înălțimile și idolii.” (2 Cron. 17.5-6).

Ca și David, Iosafat a avut o pasiune pentru educarea popoului. El nu s-a mulțumit ca poporul să împlinească formele religioase, ci a vrut ca oamenii să pătrundă sensul și semnificația lor duhovnicească:

„În al treilea an al domniei lui, a însărcinat pe căpeteniile sale Ben-Hail, Obadia, Zaharia, Netaneei și Mica, să se ducă să învețe pe oameni în cetățile lui Iuda.

A trimis cu ei pe leviții Șemaia, Netania, Zebadia, Asael, Șemiramot, Ionatan, Adonia, Tobia și Tob-Adonia, leviți, și pe preoții Elișama și Ioram. Ei au învățat pe oameni în Iuda, având cu ei cartea Legii Domnului. Au străbătut toate cetățile lui Iuda, și au învățat pe oameni în mijlocul poporului.“ (2 Cron. 17.7-9).

Pentru a realiza reforma religioasă, Iosafat i-a trimis pe leviți în mijlocul poporului. Nu era suficient că poporul se putea duce oricând la leviți! Iosafat i-a trimis pe leviți la oameni acasă. Tămâierea și slujirea la Templu, oricât de importante erau acestea, nu puteau și nu trebuiau să înlocuiască slujirea cu Cuvântul în cetățile, satele și casele oamenilor. Leviții și căpeteniile au fost trimise „să învețe pe oameni din cartea Legii Domnului“. Ce frumos sună aceste cuvinte: „Au străbătut toate cetățile lui Iuda, și au învățat pe oameni în mijlocul poporului“. La fel trebuie să facă și cei care-L reprezintă și-L slujesc pe Dumnezeu în generația noastră. Nu există „reformă“ fără cunoașterea și trăirea Cuvântului lui Dumnezeu!

„Căci buzele preotului trebuie să păzească știința, și din gura lui se așteaptă învățătură, pentru că el este un sol al Domnului oștirilor.“ (Mal. 2.7).

Iosafat n-a putut să vadă închinăciunea stând la aceeași masă cu închinăciunea, astfel că el a trecut la aplicarea unor mari reforme morale.

„El a scos din țară pe sodomiții care mai rămăseseră de pe vremea tatălui său Asa.“ (1 Regi 22.46).

2. Sistemul de educație și de justiție

După episodul nefericit al alianței cu Ahab și după mustra-rea pe care a primit-o de la Domnul, Iosafat s-a apucat iarăși de treabă, plin de râvnă pentru Domnul. Ignoranța duce întotdeauna la păcat. Iosafat a pus pe roate o campanie de alfabetizare și instruire a maselor largi, înhămându-i la aceasta pe toți cei de rang sau educație înaltă:

„Iosafat a rămas la Ierusalim. Apoi a mai făcut o călătorie prin mijlocul poporului, dela Beer-Şeba, până la muntele lui Efraim, şi i-a adus înapoi la Domnul, Dumnezeul părinţilor lor.

A pus judecători în toate cetăţile întărite din ţara lui Iuda, în fiecare cetate. Şi a zis judecătorilor: «Luaţi seama la ce veţi face, căci nu pentru oameni veţi rosti judecăţi; ci pentru Domnul, care va fi lângă voi când le veţi rosti.

Acum, frica Domnului să fie peste voi; vegheaţi asupra faptelor voastre, căci la Domnul, Dumnezeul nostru, nu este nici o nelegiuire, nici nu se are în vedere faţa oamenilor, nici nu se primesc daruri.»

Când s-a întors la Ierusalim, Iosafat a pus şi aici, pentru judecăţile Domnului şi pentru neînţelegeri, leviţi, preoţi şi căpetenii peste casele părinteşti ale lui Israel.

Şi iată poruncile pe care li le-a dat: «Voi să lucraţi în frica Domnului, cu credinţă şi curăţie de inimă. În orice neînţelegere, care vă va fi supusă de fraţii voştri, care locuiesc în cetăţile lor, şi anume:

cu privire la un omor, la o lege, la o poruncă, la învăţăături şi rânduieli, să-i luminaţi, ca să nu se facă vinovaţi faţă de Domnul, şi să nu izbucnească mânia Lui peste voi şi peste fraţii voştri. Aşa să lucraţi, şi nu veţi fi vinovaţi.

Şi iată că aveţi în frunte pe marele preot Amaria, pentru toate treburile Domnului, şi pe Zebadia, fiul lui Ismael, căpetenia casei lui Iuda, pentru toate treburile împăratului, şi aveţi înaintea ca dregători pe leviţi.

Întăriţi-vă şi lucraţi, şi Domnul să fie cu cel ce va face binele!“ (2 Cron. 19.4-11).

Reforma religioasă constă într-o reaşezare totală a vieţii credincioşilor în parametrii ascultării de Dumnezeu:

„Ţi s-a arătat, omule, ce este bine, şi ce alta cere Domnul de la tine, decât să faci dreptate, să iubeşti mila, şi să umbli smerit cu Dumezeul tău?“ (Mica 6.8).

3. Politica militară

Iosafat s-a apucat să refacă sistemul de apărare al țării:

„....a pus oști în toate cetățile întărite ale lui Iuda, și a rânduit căpetenii în țara lui Iuda și în cetățile lui Efraim, pe care le luase tatăl său Asa.“ (2 Cron. 17.2).

„A zidit în Iuda cetățui și cetăți pentru merinde. A strâns merinde în cetățile lui Iuda, și avea la Ierusalim o ceată de oameni viteji ca ostași.“ (2 Cron. 17.12b-13).

4. Politica externă

Evlavia și reformele religioase făcute în țară au fost răsplătite de Dumnezeu cu pace și liniște din afară. Faptul că filistenii și arabii îi aduceau tribut (2 Cron. 17.11) și că în Edom nu era pe vremea aceea un împărat (1 Regi 22.47), ci un simplu dregător, probabil numit de Iosafat, par să indice că Iuda a exercitat un fel de suveranitate asupra neamurilor din sudul și vestul regiunii. Dominându-i pe cei slabi și aliindu-se cu cei puternici, Iosafat s-a bucurat de pace într-o bună parte a domniei lui:

Ca și lui Solomon, Dumnezeu i-a răsplătit lui Iosafat consacrarea și i-a dăruit un timp de har în care să nu-i fie deranjate activitățile interne de către popoarele din jur:

„Groaza Domnului a apucat toate împărățiile țărilor dimprejurul lui Iuda, și n-au făcut război împotriva lui Iosafat.

Niște filistenii au adus lui Iosafat daruri și un bir în argint; și arabii i-au adus și ei vite, șapte mii șapte sute de berbeci și șapte mii șapte sute de țapi. Iosafat se ridicase la cea mai înaltă treaptă de mărire.“ (2 Cron. 17.10-12a).

Privită din afară, această providențială stare de har s-a datorat hotărârii lui Iosafat și a iudeilor de a studia „Legea Domnului“. A fost ca și cum Dumnezeu ar fi spus: „Opriți telefoanele, faceți liniște în curte, aduceți-le lucrurile de care au nevoie și dați-le ce le trebuie, pentru că poporul Meu este la studiu, iar aceasta este

cea mai importantă și mai de căpătâi îndeletnicire» (Ios. 1.8; 2 Tim. 3.14-17). Celor ce caută „mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui“, toate celelalte lucruri li se dau „pe deasupra“ (Lc. 12.31).

O aventură regretabilă

Iosafat-reformatorul a cedat uneori locul său lui Iosafat-aventurierul. Acest împărat care a urmărit binele și a făcut bine, dar nu destul și nu întotdeauna, s-a apucat să se însoțească în aventuri nesăbuite cu oamenii păcătoși. Prima alianță nesăbuită a lui Iosafat a fost cea încheiată cu Ahab.

În contrast cu ceilalți regi din Împărăția lui Iuda, Iosafat a văzut un câștig mai mare într-o alianță cu cei din Nord, decât într-un război contra lor. Străvechiul conflict (1 Regi 14.30; 15.6) a fost lepădat în favoarea unei înțelegeri aparent profitabilă (1 Regi 22.44). Însă, alianța aceasta a fost mai mult un compromis decât o rezolvare. Nepoții lui Iosafat și ai lui Ahab ar fi urmat să aibă drept la domnie în ambele capitale ale națiunii evreiești. Asta n-ar fi fost ceva rău, dacă în spatele acestui demers s-ar fi aflat Domnul, și nu anumite strategii omenești vinovate.

Prin greșeala făcută, Iosafat i-a ales fiului său nevasta care nu trebuia aleasă, s-a aliat cu un om cu care nu trebuia să se alieze, s-a băgat într-un război în care nu trebuia să intre și aproape că a sfârșit-o așa cum nu trebuia s-o sfârșească. Intrând la sfatul celor răi și așezându-se pe scaunul celor batjocoritori (Ps. 1.1), Iosafat și-a făcut singur necazuri de care era mai fericit să nu aibă parte. L-am văzut deja silit să asculte de profeții care nu trebuiau acceptate și manevrat într-un mod viclean de către presupusul lui „aliat“.

Iosafat a fost un om care a acceptat mustrarea lui Dumnezeu și a căutat să se îndrepte. Dându-și seama că a plecat de acasă să rezolve problemele altora în timp ce problemele concetățenilor lui erau încă nerezolvate, Iosafat, așa cum am văzut, s-a întors în Iuda și a demarat un șir de reforme religioase, educaționale și juridice (2 Cron. 19.4-11).

A doua alianță nesăbuită a lui Iosafat a fost cea încheiată cu Ahazia, un alt urmaș al lui Ahab. Iosafat a căutat să reia comerțul maritim de pe vremea lui Solomon și a construit corăbii de două ori. Deși au locuit pe malul mării, evreii n-au fost niciodată o putere maritimă. Așa a rânduit Dumnezeu. Relieful nu o permite. Malul Mediteranei nu este adecvat pentru porturi deosebite. Apa nu are adâncimea necesară. Când Solomon a vrut să construiască corăbii și să aibă un port care să-și merite numele, el a trebuit să meargă tocmai în extremitatea sudică, la Golful Akaba al Mării Roșii. Localitatea se numește azi Eilat, dar pe atunci se chema Ețion-Gheber. Prima dată, Ahazia s-a oferit să-l ajute, și Iosafat a primit. Însă, Dumnezeu l-a pedepsit aspru pentru aceasta:

„După aceea, Iosafat, împăratul lui Iuda, s-a unit cu împăratul lui Israel, Ahazia, a cărui purtare era nelegiuită. S-a unit cu el ca să zidească niște corăbii, care să meargă la Tarsis, și au făcut corăbii la Ețion-Gheber.

Atunci Eliezer, fiul lui Dodava, din Mareșa, a proorocit împotriva lui Iosafat, și a zis: «Pentru că te-ai unit cu Ahazia, Domnul îți nimicește lucrarea.»

Și corăbiile au fost sfărâmate, și n-au putut să se ducă la Tarsis.“ (2 Cron. 20.35-37).

Dându-și seama că Dumnezeu n-a binecuvântat asocierea lui cu Ahazia, Iosafat s-a apucat a doua oară să construiască corăbii, acum cu gând să le trimită după aurul din țara Ofir. De data aceasta el s-a grăbit să refuze asocierea cu Ahazia, dar rezultatul a fost același. Dumnezeu i-a interzis calea spre prosperitatea de care se bucurase mult prea bogatul Solomon:

„Iosafat a făcut corăbii din Tars ca să meargă la Ofir să aducă aur; dar nu s-au dus, căci corăbiile s-au sfărâmat la Ețion-Gheber. Atunci Ahazia, fiul lui Ahab, i-a zis lui Iosafat: «Vrei ca slujitorii mei să meargă împreună cu ai tăi pe corăbii?» Dar Iosafat n-a voit.“ (1 Regi 22.48-49).

A treia alianță nesăbuită a lui Iosafat a fost cea încheiată cu Ioram, fiul lui Ahab. Ea a semănat ca două picături de apă cu cea dintâi și este redată pe larg în 2 Regi 3.1-27.

O ascultare pilduitoare

Iosafat nu a făcut doar alianțe neîngăduite și neînțelepte. Când s-a pocăit, el s-a aliat cu Dumnezeu Însuși.

Preocupat să le dea ceva bun din viața lui Iosafat ca exemplu evreilor întorși din robia babiloniană, autorul cărții Cronici ne dă în capitolul 20 un episod militar în care s-a evidențiat evlavia lui Iosafat și Providența puternică a lui Iehova.

Iată ce ne sfătuiește Warren W. Wiersbe, în comentariul său la acest pasaj:

„Caută-L pe Domnul!

Când se ridică probleme mari la orizont, «caută Fața Domnului». Ce înseamnă asta? Înseamnă să faci și tu ceea ce au făcut Iosafat și cei din Iuda.“

„După aceea, fiii lui Moab și fiii lui Amon, și cu ei niște moaniți, au pornit cu război împotriva lui Iosafat. Au venit și au dat de știre lui Iosafat, zicând:

«O mare mulțime înaintează împotriva ta de dincolo de mare, din Siria, și sunt la Hațațon-Tamar, adică En-Ghedi.»

În spaima sa, Iosafat și-a îndreptat fața să caute pe Domnul, și a vestit un post pentru tot Iuda. Iuda s-a adunat să cheme pe Domnul, și au venit din toate cetățile lui Iuda să caute pe Domnul.

Iosafat a venit în mijlocul adunării lui Iuda și a Ierusalimului, în Casa Domnului, înaintea curții celei noi.“ (2 Cron. 20.1-5).

(Și Warren W. Wiersbe menționează în continuare atitudinea lui Iosafat și a locuitorilor lui Iuda, n.a.):

(a) Ei și-au adus aminte cine este Dumnezeu:

„Și a zis: «Doamne, Dumnezeuul părinților noștri, nu ești Tu Dumnezeu în ceruri și nu stăpânești Tu peste toate împărățiile Neamurilor? Oare n-ai Tu în mână tăria și puterea, așa că nimeni nu Ți se poate împotri-vi?»“ (2 Cron. 20.6).

(b) Ei și-au adus aminte ce a făcut Domnul în trecut:

„Oare n-ai izgonit Tu, Dumnezeul nostru, pe locuitorii țării acesteia dinaintea poporului Tău Israel, și n-ai dat-o Tu pentru totdeauna de moștenire seminței lui Avraam care Te iubea?

Ei au locuit-o și Ți-au zidit în ea un locaș sfânt pentru Numele Tău, zicând: «Dacă va veni peste noi vreo nenorocire, sabia, judecata, ciurma sau foametea, ne vom înfățișa înaintea casei acesteia și înaintea Ta, căci Numele Tău este în casa aceasta; vom striga către Tine din mijlocul strămtorării noastre, și Tu ne vei asculta și ne vei mântui!» (2 Cron. 20.7-9).

(c) Ei și-au pus toată încrederea în Cel Atotputernic:

„Acum, iată, fiii lui Amon, și ai lui Moab și cei din muntele Seir, la care n-ai îngăduit lui Israel să intre, când venea din țara Egiptului, – căci s-a abătut de la ei și nu i-a nimicit, – iată-i cum ne răsplătesc acum, venind să ne izgonească din moștenirea Ta, pe care ne-ai dat-o în stăpânire!

O, Dumnezeul nostru, nu-i vei judeca Tu pe ei?

Căci noi suntem fără putere înaintea acestei mari mulțimi, care înaintează împotriva noastră, și nu știm ce să facem, dar ochii noștri sunt îndreptați spre Tine.“ (2 Cron. 20.10-12).

„Ascultă-L pe Domnul!

Dumnezeu are întotdeauna un răspuns pentru cei care-L caută și-I cer ajutorul. Când te trezești în fața unui obstacol, caută să petreci mai mult timp în studierea Cuvântului lui Dumnezeu și în rugăciune. De acolo vor veni cuvintele de îndrumare și încurajare de care ai nevoie:“

„Tot Iuda stătea în picioare înaintea Domnului, cu pruncii, nevestele și fiii lor. Atunci Duhul Domnului a venit în mijlocul adunării peste Iahaziel, fiul lui Zaharia, fiul lui Benaia, fiul lui Ieiel, fiul lui Matania, levitul, dintre fiii lui Asaf.

Și Iahaziel a zis: «Ascultați, tot Iuda și locuitorii din Ierusalim, și tu, împărate Iosafat! Așa vă vorbește Domnul: ‘Nu vă temeți și nu vă spăimântați

dinaintea acestei mari mulțimi, căci nu voi veți lupta, ci Dumnezeu.

Mâine pogorâți-vă împotriva lor. Ei se vor sui pe dealul Țîț, și-i veți găsi la capătul văii, în fața pustiei Ieruel. Nu veți avea de luptat în lupta aceasta: așezați-vă, stați acolo, și veți vedea izbăvirea pe care v-o va da Domnul.

Iuda și Ierusalim, nu vă temeți și nu vă spăimântați; mâine, ieșiți-le înaintea, și Domnul va fi cu voi!» (2 Cron. 20.13-17).

„Dă slavă Domnului!

Bătălia a fost câștigată de cântăreți, așezați în locul cel mai periculos cu putință: chiar între cele două armate. Cântările lor de laudă i-au învins pe dușmani. Corul a cântat când au primit răspuns de la Domnul (vers. 19), înainte de declanșarea bătăliei (vers. 21) și după ce biruința a fost totală (vers. 26-28). Iată un tipar pe care îl putem imita și noi în luptele noastre:“

„Iosafat s-a plecat cu fața la pământ, și tot Iuda și locuitorii Ierusalimului s-au aruncat înaintea Domnului să se închine înaintea Lui. Leviții dintre fiii chehatiților și dintre fiii coreiților s-au sculat și au lăudat cu glas tare și puternic pe Domnul, Dumnezeuul lui Israel.

A doua zi, au pornit dis-de-dimineață spre pustia Tecoa. La plecarea lor, Iosafat a venit și a zis: «Ascultați-mă, Iuda și locuitorii Ierusalimului! Încredeți-vă în Domnul, Dumnezeuul vostru, și veți fi întăriți; încredeți-vă în proorocii Lui, și veți izbuti.»

Apoi în învoire cu poporul, a numit niște cântăreți care, îmbrăcați cu podoabe sfinte, și mergând înaintea oștirii, lăudau pe Domnul și ziceau: «Lăudați pe Domnul, căci îndurarea Lui ține în veac!»

În clipa când au început cântările și laudele. Domnul a pus o pândă împotriva fiilor lui Amon și ai lui Moab și împotriva celor din muntele Seir, care veniseră împotriva lui Iuda. Și au fost bătuiți.

Fiii lui Amon și ai lui Moab s-au aruncat asupra locuitorilor din muntele Seir ca să-i nimicească

cu desăvârșire și să-i prăpădească. Și, după ce au isprăvit cu locuitorii din Seir, s-au ajutat unii pe alții să se nimicească.

Când a ajuns Iuda pe înălțimea de unde se zărește pustia, s-au uitat înspre mulțime, și iată că ei erau niște trupuri moarte întinse pe pământ, și nimeni nu scăpase.

Iosafat și poporul său s-au dus să ia prăzile; au găsit printre trupuri multe bogății și lucruri scumpe, și au luat atât de multe că n-au putut să le ducă pe toate. Trei zile au prădat, căci era multă pradă.

A patra zi, s-au strâns în valea Beraca (Binecuvântare), unde au binecuvântat pe Domnul; de aceea au numit locul acesta valea Beraca, nume care i-a rămas până în ziua de azi.

Toți oamenii din Iuda și din Ierusalim, în frunte cu Iosafat, au plecat veseli și s-au întors la Ierusalim, căci Domnul îi umpluse de bucurie, izbăvindu-i de vrăjmașii lor.

Au intrat în Ierusalim și în Casa Domnului, în sunete de alăute, și de arfe și trâmbițe.“ (2 Cron. 20.18-28).

„În limba ebraică, „Barachah“ înseamnă „binecuvântare“ (vers. 26). Chiar și o vale a încercărilor și a luptei se poate transforma într-un loc de binecuvântare, atunci când știm cum să-L glorificăm pe Dumnezeu.“

„Se spune adesea că «rugăciunea pune lucrurile în mișcare», dar la fel de adevărat este și că «lauda Domnului pune lucrurile în mișcare». De ce? Pentru că lauda ne schimbă pe noi în primul rând, punându-ne într-o poziție corectă față de Dumnezeu. El poate lucra mult mai bine și mai ușor prin oameni gata întotdeauna să-L laude. Închinarea adevărată implică dragoste, nădejde și credință, cele mai formidabile arme din arsenalul creștin.“ (Warren W. Wiersbe, *With The Word*, pag. 244).

Urmașii lui Lot, Moab și Amon, împreună cu urmașii lui Esau au venit cu intenția clară de a-l detrona pe Iosafat și de a ocupa țara. Numai așa se explică mulțimea „acareturilor“ pentru care iudeii au avut nevoie de trei zile ca să le adune. Cine merge

împotriva lui Dumnezeu și a aleșilor Săi se aruncă singur în sabie.
Observați ironia relatării:

„Fiii lui Amon și ai lui Moab s-au aruncat asupra locuitorilor din muntele Seir ca să-i nimicească cu desăvârșire și să-i prăpădească. Și, după ce au isprăvit cu locuitorii din Seir, s-au ajutat unii pe alții să se nimicească.

Când a ajuns Iuda pe înălțimea de unde se zărește pustia, s-au uitat înspre mulțime, și iată că ei erau niște trupuri moarte întinse pe pământ, și nimeni nu scăpase.” (2 Cron. 20.23-24).

A fost încă o încercare a Diavolului de a bloca planul mesianic, sortită ca toate celelalte eșecului. Închinarea și lauda au fost suficiente pentru ca invazia să se transforme într-o sinucidere colectivă, o avanpremieră a marelui măcel din vremea Necazului celui Mare când, „dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa” (Mt. 24.20-21).

Iosafat a murit ca unul dintre regii de cinste ai lui Iuda. El a fost mai bun decât tatăl său Asa, dar nu la înălțimea lui Ioas, Ezechia și Iosia, regi care aveau să vină după el. Așa cum am spus la început, Iosafat a fost un om care a urmărit binele și a făcut bine, dar nu destul și nu întotdeauna.

Deși a avut o domnie îndelungată, Iosafat n-a reușit să facă întrutotul ceea ce-și pusese în gând. Acțiunile lui n-au restaurat slava de altădată a regatului. El a eșuat acolo unde a activat cel mai mult, în relațiile externe și în reforma religioasă. La ora bilanțului, iată concluzia cronicarului:

„Iosafat a domnit peste Iuda. Avea treizeci și cinci de ani când a ajuns împărat, și a domnit douăzeci și cinci de ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Azuba, fata lui Șilhi.

El a mers pe calea tatălui său Asa, și nu s-a abătut deloc, făcând ce este bine înaintea Domnului. Numai că înălțimile n-au fost îndepărtate, și poporul tot n-avea inima strâns lipită de Dumnezeuul părinților săi.” (2 Cron. 20.31-33).

18.

AHAZIA, ÎNAPOI LA BAAL

(1 Regi 22:51 – 2 Regi 1:18)

Două remarci referitoare la regele Ahazia

Prima observație pe care o vom face cu privire la relatarea vieții lui Ahazia este că aceasta începe în 1 Regi și continuă în ...2 Regi. Singura explicație plauzibilă este că ...s-a terminat hârtia. Un sul de papirus avea lungimea de 2,28 m. Relatarea despre Ahazia n-a fost destul de mică pentru a încăpea în sulul cărții 1 Regi, dar nici destul de mare pentru a fi trecută integral în 2 Regi.

A doua observație este că relatarea despre Ahazia este mai mult o cronică despre profetul Ilie. Este foarte greu să rezisti tentației de a face un studiu de sine-stătător numai despre Ilie. Probabil că este normal să fie așa. Apariția unui asemenea profet a fost motivată numai de abaterile idolatre ale împăraților lui Israel. Dacă Ahab și Ahazia, fiul său, erau ceea ce ar fi trebuit să fie, Dumnezeu nu l-ar fi ridicat pe Ilie. În general, apariția proorociilor, aceste „trupe speciale“ ale lui Dumnezeu, a fost întotdeauna dovada că două categorii de „unși“ (cristoși) din planul divin, preoții și împărații, nu și-au făcut datoria.

De ce trebuie să citim iarăși despre Ilie? Deoarece ni se spune despre Ahazia că el s-a întors la idolatrie:

„Ahazia, fiul lui Ahab, a început să domnească peste Israel la Samaria, în al șaptesprezecelea an al lui Iosafat, împăratul lui Iuda. A domnit doi ani peste Israel.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, și a umblat în calea tatălui său și în calea mamei sale, și în calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

A slujit lui Baal și s-a închinat înaintea lui, și L-a mâniat pe Domnul, Dumnezeul lui Israel, cum făcuse și tatăl său.“ (1 Regi 22.51-53).

(3) O a treia observație despre Ahazia este că n-a învățat nimic din pășaniile tatălui său. El a văzut cum închisese Ilie cerul și cum coborâse foc din cer la Carmel. El știa de biruințele miraculoase obținute de poporul Domnului în cele două războaie în care El Își manifestase puterea și harul! Ahazia văzuse cum până și Izabela a trebuit să se adapteze opiniei populare și să respecte măcar în aparență credința în Iehova. Cu toate acestea, copilul Izabelei mergea acum pe urmele mamei lui.

(4) A patra observație privește „justiția poetică“ (simbolică prin ironie) pe care i-o aplică Dumnezeu lui Ahazia. Căderea lui Ahazia din nou în idolatrie este pedepsită printr-o „cădere“ printre zăbrelele catului de sus:

„Moab s-a răzvrătit împotriva lui Israel, după moartea lui Ahab. Ahazia a căzut prin zăbrelele odăii lui de sus în Samaria, și s-a îmbolnăvit.

A trimis niște soli, și le-a zis: «Duceți-vă și întrebați pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului, ca să știu dacă mă voi vindeca de boala aceasta.»“ (2 Regi 1.1-2).

Cel care a zis că „singurul lucru pe care-l învățăm din istorie este că nu învățăm nimic“ a avut dreptate. Ahazia s-a purtat de parcă Iehova nu exista, iar Israelul ar fi intrat în posesia teribilului Baal. Asta a fost prea de tot. Dumnezeu a trebuit să intervină. La Tribunalul ceresc sentința deja se pronunțase. Îngerul Domnului (posibil chiar Domnul Isus Cristos) l-a pus în mișcare pe profetul Ilie, omul care funcționa ca o conștiință a națiunii:

„Dar îngerul Domnului i-a zis lui Ilie, tișbitul: „Scoală-te, suie-te înaintea solilor împăratului Samariei, și spune-le: Oare nu este Dumnezeu în Israel, de vă duceți să întrebați pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului?»

De aceea, așa vorbește Domnul: «Nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.» Și Ilie a plecat.“ (2 Regi 1.3-4).

Intrigat de întoarcerea solilor lui, Ahazia vrea să știe cine a fost profetul care a avut îndrăzneala să-i întoarcă din drum și își dă seama că fusese Ilie:

„Solii s-au întors la Ahazia. Și el le-a zis: «Pentru ce v-ați întors?» Ei i-au răspuns: «Un om s-a suit înaintea noastră, și ne-a zis: „Întoarceți-vă la împăratul care v-a trimis, și spuneți-i:

„Așa vorbește Domnul: „Oare nu este Dumnezeu în Israel, de trimiteți să întrebe pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului? De aceea nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.»

Ahazia le-a zis: «Ce înfățișare avea omul acela care s-a suit înaintea voastră și v-a spus aceste cuvinte?» Ei au răspuns: «Era un om îmbrăcat cu o manta de păr și încins cu o curea la mijloc.»

Și Ahazia a zis: «Este Ilie, tișbitul.»“ (2 Regi 1.4-8).

Denumirea folosită de Ilie pentru idolul ales de Ahazia este „Baal-Zebub“ care este tradus în Septuaginta prin „Domnul muștelor“. S-ar putea foarte bine să avem de-a face cu o altă ironie din acest pasaj. Porecla ar putea semnifica o nouă batjocorire a celui dovedit deja neputincios în marea și semnificativa înfruntare de pe Carmel.

Titlul „Domnul muștelor“ ar putea avea aici semnificația de „domnul celor ce scormonesc prin gunoaie“, sau „domnul celor care roiesc peste mortăciuni“. [În greaca Noului Testament, „Beelzebul“ este „prințul demonilor“ (Mt. 12.24, 27; Mc. 3.22; Lc. 11.15, 18), identificat și ca Satan (Mt. 12.26; Mc. 3.23, 26; Lc. 11.18), New Bible Dictionary (3rd ed.) (108). Leicester, England; Downers Grove, Ill: InterVarsity Press].

De ce întreabă Ahazia ce înfățișare avea cel care-i trimisese un mesaj din partea Domnului? Este clar că el voia să știe dacă era vorba despre Ilie. Fără îndoială, Ahazia îl văzuse pe profetul Ilie și fusese martor la isprăvile lui. Dar asta nu însemna că Ahazia îl și respecta sau că se temea de acest „om al lui Dumnezeu“.

Vedeți dumneavoastră, dacă Baal-Zebub i-ar fi spus că va muri, probabil că Ahazia s-ar fi resemnat și și-ar fi acceptat în tăcere soarta. Dar dacă un profet îi spune că va muri din cauza păcatelor lui, Ahazia se revoltă împotriva lui Iehova. Tânărul rege n-a învățat nimic din ceea ce i se întâmplase tatălui său. Împietrit în inima lui și încăpățânat în pornirile lui, Ahazia repetă experiențele trăite de Ahab, tatăl său, în privința confruntărilor cu Ilie. El repetă atât războaiele (în care puterea fusese clar de partea lui Dumnezeu), cât și pogorârea focului din cer. Și de data aceasta, „justiția poetică“ a fost evidentă:

„A trimis la el o căpetenie de cincizeci cu cei cincizeci de oameni ai lui. Căpetenia aceasta s-a suit la Ilie, care ședea pe vârful muntelui, și i-a zis: «Omule al lui Dumnezeu, împăratul a zis: 'Pogoară-te!'»

Ilie a răspuns căpeteniei peste cincizeci: «Dacă sunt un om al lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer și să te mistuie, pe tine și pe cei cincizeci de oameni ai tăi!»

Și s-a pogorât foc din cer și l-a mistuit pe el și pe cei cincizeci de oameni ai lui. (2 Regi 1.9-10).

Cuvintele lui Ilie s-ar putea înțelege cam așa: „Dacă sunt acel Ilie despre care vorbești, ar trebui să știi că nu te poți apropia de omul lui Dumnezeu ca să-i poruncești ce trebuie să facă. Altfel, ... vei avea parte de mânia Celui pe care-L reprezintă!“

Cea de a doua căpetenie a înăsprit și mai mult tonul și porunca transmisă de Ahazia lui Ilie:

„Ahazia a trimis din nou la el altă căpetenie peste cincizeci cu cei cincizeci de oameni ai lui. Căpetenia aceasta a luat cuvântul, și a zis lui Ilie: «Omule al lui Dumnezeu, așa a zis împăratul: 'Grăbește-te de te pogoară!'»

Ilie le-a răspuns: «Dacă sunt un om al lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer și să te mistuiască, pe tine și pe cei cincizeci de oameni ai tăi!»

Și s-a pogorât foc din cer și l-a mistuit, pe el și pe cei cincizeci de oameni ai lui. (2 Regi 1.11-12).

Gestul lui Ahazia este foarte enigmatic: De ce a trimis el un număr așa de mare de ostași după Ilie? Dacă l-a considerat un profet al Domnului, oare nu și-ar fi dat seama că nimeni nu-l putea forța să se prezinte la Curte? Dacă l-a considerat un simplu om, tulburat la cap de nădejdiile lui înșelătoare, de ce a socotit că trebuie trimiși cincizeci de oameni ca să-l prindă?

Cine caută răspuns la această dilemă, va face bine să-și aducă aminte că și Pilat a trimis o gardă ca să-L prindă pe Cel ce se declarase Fiul lui Dumnezeu!

Confruntarea cu Dumnezeu este sortită eșecului. Este un fel de sinucidere. Cea de-a treia căpetenie trimisă la Ilie a înțeles mai repede decât Ahazia lucrul acesta și schimbarea de atitudine a fost răsplătită cu o schimbare a sorții. Acesta este mesajul clar al întâmplării:

„Ahazia a trimis din nou o a treia căpetenie peste cincizeci, împreună cu cei cincizeci de oameni ai săi. Această a treia căpetenie peste cincizeci s-a suit; și, la sosire, și-a plecat genunchii înaintea lui Ilie, și i-a zis, rugându-l:

«Omule al lui Dumnezeu, te rog, viața mea și viața acestor cincizeci de oameni, slujitorii tăi, să fie scumpă înaintea ta! Iată, s-a pogorât foc din cer și a mistuit pe cele dintâi două căpetenii peste cincizeci și pe cei cincizeci de oameni ai lor: dar acum, viața mea să fie scumpă înaintea ta!»

Îngerul Domnului i-a zis lui Ilie: «Pogoară-te împreună cu el, n-ai nicio frică de el!» (2 Regi 1.13-15a).

Este clar că Dumnezeu a vrut să-Și protejeze profetul. Uciderea celor care au venit plini de aroganță să-l prindă a fost pedepsită aspru, ca o solemnă atenționare pentru ceilalți să se poarte frumos cu reprezentantul divin.

(V) A cincea observație este că intenția lui Ahazia de a sta personal de vorbă cu Ilie n-a fost motivată de o dorință de îndreptare. Ea nu a dus decât la o repetare a condamnării rostite din partea lui Dumnezeu. Deși a fost adus cu forța și deși Ahazia a căutat să-l înspăimânte, Ilie nu și-a scimbat mesajul nici de frica și nici de dragul oamenilor. Împăratul lui Israel și-a primit confirmarea dorită, dar nu s-a pocăit. Nici lecțiile din viața tatălui său și nici ceea ce a experimentat el însuși, nu i-au folosit la nimic:

„Ilie s-a sculat și s-a pogorât cu el la împărat. El i-a zis: «Așa vorbește Domnul: „Pentru că ai trimis soli să întrebe pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului, ca și cum n-ar fi în Israel Dumnezeu al cărui cuvânt să-l poți întreba, nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.»

Ahazia a murit, după Cuvântul Domnului, rostit prin Ilie. Și în locul lui, a început să domnească Ioram, în al doilea an al lui Ioram, fiul lui Iosafat, împăratul lui Iuda; căci n-avea fiu.

Celelalte fapte ale lui Ahazia, și ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?“ (2 Regi 1.15b-18).

19.

Înălțarea lui Ilie la cer

(2 Regi 2.1-14)

Motto: Ce este deasupra capului tău?

Cartea 2 Regi debutează cu mutarea neprihănitului Ilie în cer și se termină cu mutarea păcătoșilor evrei în Babilon. Ambele mișcări sunt justificate și simbolice pentru lucrarea lui Dumnezeu cu oamenii.

Înterupem puțin studiul în dosarele regilor pentru a arunca o privire dincolo de lucrările oamenilor la lucrarea lui Dumnezeu. Textul începe foarte clar, informându-ne că vom asista la una din lucrările Lui:

„Când a voit Domnul să ridice pe Ilie la cer într-un vârtej de vânt, Ilie pleca din Ghilgal cu Elisei.” (2 Regi 2.1).

Drumurile noastre pot duce deocamdată numai de la Ghilgal la Betel, sau de la Betel la Ierihon, dar ținta finală pe care ne-a sortit-o Dumnezeu este „cerul”! Mai devreme sau mai târziu, fiecare dintre noi vom ajunge acolo. Acesta este planul lui Dumnezeu cu fiecare copil al Lui. Pe Ilie, Dumnezeu intenționa să-l ducă în cer „altfel” decât pe ceilalți muritori de rând. Asemenea

Chemarea tronului

lui Enoh, Ilie trebuia luat la cer fără ca să guste moartea! Cum o va face Domnul? Asta nu o putem înțelege pentru că este „deasupra capului nostru“.

La întâlnirea cu manifestările supranaturale divine, personajele din întâmplarea noastră se împart în patru categorii:

- (1) Ilie, cel care avea să fie obiectul ei,
- (2) Elisei, cel care vrea să beneficieze de pe urma ei,
- (3) fiii proorocilor, simpli spectatori care, în ciuda numelui pe care-l poartă, nu înțeleg, și
- (4) niște adolescenți, care batjocoresc înălțarea lui Ilie și-și iau dreapta răsplătire.

Ilie vrea să se detașeze de ceilalți, inclusiv de Elisei pentru a nu face din plecarea lui un spectacol, ci un eveniment personal. Elisei nu se lasă despartit de Ilie pentru că vrea cu tot dinadinsul să fie de față când se va întâmpla evenimentul cu pricina și să beneficieze de el în mod personal. Fiii proorocilor sunt stăpâniți de un entuziasm ieftin și fără prea mare pricepere duhovnicească.

„Ilie a zis lui Elisei: «Rămâi aici, te rog, căci Domnul mă trimite până la Betel.» Elisei a răspuns: «Viu este Domnul și viu este sufletul tău că nu te voi părăsi.» Și s-au pogorât la Betel.

Fiii proorocilor, care erau la Betel, au ieșit la Elisei, și i-au zis: «Știi că Domnul răpește astăzi pe stăpânul tău deasupra capului tău?» Și el a răspuns: «Știu și eu, dar tăceți!»“ (2 Regi 2.3-4).

Oare de ce n-a vrut să facă Dumnezeu din înălțarea lui Ilie la cer un „eveniment-spectacol“ care să se petreacă în Samaria, capitala Regatului de Nord, în prezența împăratului și a unor mari mulțimi de oameni? Nu ar fi fost oare un „semn“ care i-ar fi întors la Domnul pe toți cei din Israel?

Răspunsul la întrebări ipotetice este foarte greu de dat. Probabil că Dumnezeu știa că semnele și minunile n-au reușit niciodată să-i țină pe oameni în ascultarea credinței. Aceasta a fost o lecție foarte clară încă din istoria timpurie a poporului lui Dumnezeu, când, după spectaculoasa izbăvire din robia Egiptului și după trecerea miraculoasă a Mării Roșii, evreii au tot cărtit împotriva lui

Dumnezeu până ce El „S-a scârbit de ei“ și a hotărât să-i omoare în pustie:

„De aceea, cum zice Duhul Sfânt: «Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile, ca în ziua răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustie, unde părinții voștri M-au ispitit, și M-au pus la încercare, și au văzut lucrările Mele patruzeci de ani!

De aceea M-am dezgustat de neamul acesta, și am zis: „Ei totdeauna se rătăcesc în inima lor. N-au cunoscut căile Mele! Am jurat dar în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!”

...Cine au fost, în adevăr, cei ce s-au răzvrătit după ce au zis: „N-au fost oare toți aceia, care ieșiseră din Egipt prin Moise? Și cine au fost aceia de care S-a dezgustat El patruzeci de ani?

N-au fost oare cei ce păcătuiseră, și ale căror trupuri moarte au căzut în pustie? Și cui S-a jurat El că n-au să intre în odihna Lui? Nu S-a jurat oare celor ce nu ascultaseră? Vedem dar că n-au putut să intre din pricina necredinței lor.“ (Evrei 3.7-19).

Dumnezeu are mari rețineri să dea oamenilor semne pentru că minunile nu sfințesc pe nimeni. Aduceți-vă aminte de contro-versa dintre Domnul Isus și evreii din generația Lui:

„Atunci unii din cărturari și din farisei au luat cuvântul, și I-au zis: «Învățătorule, am vrea să vedem un semn de la Tine!» Drept răspuns, El le-a zis: «Un neam viclean și preacurvar cere un semn; dar nu i se va da alt semn, decât semnul proorocului Iona.

Căci, după cum Iona a stat trei zile și trei nopți în pântecul chitului, tot așa și Fiul omului va sta trei zile și trei nopți în inima pământului.» (Mt. 12.38-40).

Nici umblarea pe apă, nici schimbarea apei în vin, nici vindecările și nici înmulțirea pâinilor și peștilor n-au reușit să schimbe viața celor ce le-au văzut. Acesta este motivul pentru care Dumnezeu a hotărât ca singurul semn păstrat perpetuu înaintea ochilor și conștiinței oamenilor să fie moartea și învierea Fiului

Său. Este singurul „semn“ care ne poate salva și ne poate schimba viața și destinul.

Așa că Dumnezeu îl călăuzește pe Ilie să treacă de la Ghilgal la Betel, de la Betel la Ierihon și de la Ierihon dincolo de Iordan, în regiunea muntoasă de pe care-i arătase lui Moise „țara promisă“ unde l-a și îngropat. Este semnificativ că Ilie va pleca „discret“ cam din același loc în care Dumnezeu a ascuns trupul lui Moise, probabil tot ca să nu se transforme într-un loc venerat cu „moaște sfinte“.

Despre pericolul acesta și despre lupta care s-a dat pentru trupul lui Moise ne vorbește Iuda în Epistola sa din Noul Testament:

„Arhanghelul Mihail, când se împotriva Diavolului și se certa cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să rostească împotriva lui o judecată de ocară, ci doar a zis: «Domnul să te mustre!»“ (Iuda 9).

Fiii proorocilor care erau în Ierihon i-au primit cu entuziasm pe Ilie și Elisei, gata să asiste la evenimentul supranatural care avea să urmeze:

„Fii proorocilor, care erau la Ierihon, s-au apropiat de Elisei, și i-au zis: «Știi că Domnul răpește azi pe stăpânul tău deasupra capului tău?» Și el a răspuns: «Știu și eu; dar tăceți.»

Ilie i-a zis: «Rămâi aici, te rog, căci Domnul mă trimite la Iordan.» El a răspuns: «Viu este Domnul și viu este sufletul tău că nu te voi părăsi.» Și amândoi și-au văzut de drum.

Cincizeci de inși dintre fiii proorocilor au sosit și s-au oprit la o depărtare oarecare în fața lor, și ei amândoi s-au oprit pe malul Iordanului.

Atunci Ilie și-a luat mantaua, a făcut-o sul, și a lovit cu ea apele, care s-au despărțit într-o parte și într-alta, și au trecut amândoi pe uscat.“ (2 Regi 2.5-8).

Dialogul purtat între Ilie și Elisei dincolo de Iordan scoate în relief dragostea profetului pentru slujitorul lui și dorința înfocată a lui Elisei de a intra în slujba profetică pentru a continua lucrarea lui Ilie:

„După ce au trecut, Ilie a zis lui Elisei: «Cere ce vrei să-ți fac, înainte ca să fiu răpit de la tine.» Elisei a răspuns: «Te rog să vină peste mine o îndoită măsură din duhul tău!»“ (2 Regi 2.9).

Cuvintele lui Elisei trebuie înțelese în contextul cultural-religios al evreilor. Deși în țară existau o mulțime de fii ai proorocilor și, fără îndoială, alți profeți, Elisei cere să fie „cel dintâi dintre ei“ în moștenirea puterii de slujire. „O îndoită măsură“ era partea întâiului-născut cu drept de moștenitor:

„Ci să recunoască de întâi-născut..., și să-i dea o parte îndoită din averea lui; căci fiul acesta este cel dintâi rod al puterii lui, și lui i se cuvine dreptul de întâi-născut.“ (Deut. 21.17).

Intrarea în slujba Domnului nu se moștenește și nu se poate transmite prin voința omului. Dumnezeu nu dă nimănui dreptul sau autoritatea de a promova pe cineva în slujirea divină. Numai El o face pentru că este lucrarea Lui. Oamenii pot doar să recunoască „punerea deoparte“ atunci când ea este făcută de Dumnezeu (vezi, de exemplu, 1 Tim. 1.12-13; F.A. 13.2 etc.). Degeaba au inventat oamenii religioși orgolioasa „succesiune apostolică“. Ea este o lucrare omenească, fără nici o acoperire în textul Scripturii. Urmăriți cât de reținut este în această privință chiar și un profet de talia lui Ilie:

„Ilie a zis: «Greu lucru ceri. Dar dacă mă vei vedea când voi fi răpit de la tine, așa ți se va întâmpla; dacă nu, nu ți se va întâmpla așa.»“ (2 Regi 2.10).

Ilie așază răspunsul la cererea lui Elisei în mâinile lui Dumnezeu. Dacă El îi va dăruia lui Elisei vedere spirituală ca să pătrundă realitatea unui act supranatural, dincolo de vederea obișnuită a oamenilor, înseamnă că Elisei a fost promovat și înzestrat pentru slujirea profetică. Proba practică trebuia să fie deci posibilitatea de a pătrunde dincolo de realitatea materială spre orizontul cerului spre care se îndrepta Ilie:

„Pe când mergeau ei vorbind, iată că un car de foc și niște cai de foc i-au despărțit pe unul de altul, și Ilie s-a înălțat la cer într-un vârtej de vânt. Elisei se uita și

striga: «Părinte! Părinte! Carul lui Israel și călărimea lui!»

Și nu l-a mai văzut. Apucându-și hainele, le-a sfâșiat în două bucăți, și a ridicat mantaua, căreia îi dăduse drumul Ilie.“ (2 Regi 2.11-13a).

Asocierea lui Ilie cu aducerea ploii și cu acest car metaforic amintit de Elisei i-a făcut pe creștinii din România să proclame „o zi de sfântul Ilie“ pe data de 20 iulie, când plouă câteodată torențial și tunetele seamănă cu duruitul unor roți de care pe deasupra norilor.

Textul este dens în semnificații și s-ar cuveni analizat pe îndelete. Însă, n-o putem face aici. Este suficient să spunem că avem de-a face cu o exclamație și cu un gest simbolic de mare tristețe. Exclamația dă pe față convingerea lui Elisei că toată puterea lui Israel fusese investită până atunci în Ilie. Profetul fusese „o armată“ alcătuită dintr-un singur om, dar ce om! Tot carul și toată călărimea lui Israel nu făceau cât putea face Ilie!

Textul ne spune apoi că Elisei a privit după Ilie până când „nu l-a mai văzut“. Cred că acesta a fost motivul tristeții din care s-a născut sfâșierea veșmintelor. Elisei l-a văzut pe Ilie înălțându-se la cer și apoi ...nu l-a mai văzut. Ce putea el să înțeleagă din aceasta? A primit sau nu a primit promovarea în slujba profetică? Deocamdată avea în mână „mantaua, căreia îi dăduse drumul Ilie“. Ea fusese instrumentul minunilor, ca odinioară toiagul lui Moise. Cu ea despicase Ilie apele Iordanului. Și tot cu ea se apropie acum de Iordan Elisei, îndoielnic și doritor de o confirmare divină:

„Apoi s-a întors, și s-a oprit pe malul Iordanului; a luat mantaua, căreia îi dăduse Ilie drumul, și a lovit apele cu ea, și a zis: «Unde este acum Domnul, Dumnezeu lui Ilie?»

Și a lovit apele, care s-au despărțit într-o parte și în alta, și Elisei a trecut.“ (2 Regi 2.13b-14).

Elisei nu oftează după Ilie, ci după Dumnezeu lui Ilie. Slujitoriile lui Dumnezeu trec dincolo de orizont, dar Dumnezeu rămâne mereu același, gata mereu să-i folosească pe cei ce doresc din toată inima să se pună la dispoziția Lui. Faptul că apele s-au

despicat și de data aceasta și Elisei n-a trebuit să înoate spre celălalt mal, a fost „semnul” ca Elisei va fi de-acum urmașul marelui profet. Aceasta a fost concluzia logică pe care au tras-o fiii proorocilor:

„Fiii proorocilor care erau în fața Ierihonului, când l-au văzut, au zis: «Duhul lui Ilie a venit peste Elisei.» Și i-au ieșit înainte, și s-au închinat până la pământ înaintea lui.” (2 Regi 2.15).

Închinarea aceasta n-a dovedit însă că acești „spectatori” au priceput cu adevărat amplitudinea evenimentului la care tocmai asistaseră. Expresia „răpit deasupra capului tău”, folosită anterior de ei, este o expresie complexă cu scopuri multiple. Ea poate avea: (1) o semnificație spațială, subliniind faptul că Ilie va fi luat „sus”, în văzduh, sau (2) o semnificație metaforică, semnificație care subliniază natura de dincolo de înțelegerea rațională a fenomenului. Ilie va pleca spre cer prin ceva de neconceput, de neimaginat și imposibil de înțeles.

Se pare că fiii proorocilor au folosit-o în sensul de „levitație” sau „teleportare” deasupra suprafeței pământului, nu ca pe o veritabilă plecare dinspre pământ la cer. Ei au crezut că Dumnezeu l-a înălțat pe sus numai puțin și apoi l-a omorât, dând cu el de pământ! Ce lucru caraghios!

Elisei și-a dat repede seama de interpretarea aceasta și i-a lăsat să se facă de râs în râvna lor nepricepută și lipsită de credință:

„Ei i-au zis: «Iată că între slujitorii tăi sunt cincizeci de oameni viteji; vrei să se ducă să caute pe stăpânul tău? Poate că Duhul Domnului l-a dus și l-a aruncat pe vreun munte sau în vreo vale.»

El a răspuns: «Nu-i trimiteți.» Dar ei au stărui multă vreme de el. Și el a zis: «Trimiteți-i.» Au trimis pe cei cincizeci de oameni, care au căutat pe Ilie trei zile și nu l-au găsit.

Când s-au întors la Elisei, care era la Ierihon, el le-a zis: «Nu v-am spus să nu vă duceți?»” (2 Regi 2.16-18).

Abilitatea pătrunderii în supranaturalul divin nu se poate învăța la școală. Ea este un dar divin. Acești fii ai proorocilor (și mulți alții asemenea lor!) o dovedesc cu prisosință.

Slujirea profetică a lui Elisei este apoi confirmată simbolic prin vindecarea apelor rele din Ierihon. Între Ilie și Elisei a existat o deosebire în ceea ce privește natura și scopul lucrării. Fiecare dintre ei a ilustrat un anumit aspect al puterii dumnezeiești. Astfel, prin Ilie, Dumnezeu Și-a arătat puterea în scopul de a judeca poporul idolatru și a-l aduce înapoi prin pedeapsă. Pe de altă parte, prin Elisei, Dumnezeu avea să-Și dezvăluie puterea prin binecuvântările trimise peste un popor pocăit.

„Oamenii din cetate au zis lui Elisei: «Iată, așezarea cetății este bună, după cum vede domnul meu; dar apele sunt rele, și țara este stearpă.» El a zis: «Aduceți-mi un blid nou și puneți sare în el.» Și i-au adus.

Apoi s-a dus la izvorul apelor, și a aruncat sare în el, și a zis: «Așa vorbește Domnul: ‘Vindec apele acestea; nu va mai veni din ele nici moarte, nici sterpiciune.’»

Și apele au fost vindecate până în ziua aceasta, după cuvântul pe care-l rostise Domnul.” (2 Regi 2.19-22).

Simbolic vorbind, vasul de pământ a trebuit să fie nou pentru că și „vasul” ales de Dumnezeu pentru lucrare era unul nou. Iar „sarea” lui era menită să vindece și să facă roditor „ogorul” în care fusese trimis să lucreze.

Este interesant că „măsura dublă” primită de Elisei din puterea lui Ilie este subliniată în Biblie prin numărul dublu de minuni pe care le-a săvârșit. Biblia consemnează patrusprezece minuni făcute de Dumnezeu prin Ilie și douăzeci și opt făcute prin Elisei:

Minunile săvârșite prin Ilie:

- (1) oprirea ploii timp de 3 ani și jumătate (1 Regi 17.1);
- (2) hrănit de corbi (1 Regi 17.4);
- (3) înmulțirea untdelemnului și a făinii (1 Regi 17.14);

- (4) învierea fiului văduvei din Sarepta (1 Regi 17.22);
- (5) pogorârea focului din cer pe altar (1 Regi 18.38);
- (6) aducerea ploii (1 Regi 18.45);
- (7) vestirea morții fiilor lui Ahab (1 Regi 21.22);
- (8) vestirea că Izabela va fi mâncată de câini (1 Regi 21.23);
- (9) vestirea că Ahazia va muri de boala lui (2 Regi 1.4);
- (10) pogorârea focului din cer peste 50 de ostași (2 Regi 2.10);
- (11) pogorârea focului din cer peste alți 50 de ostași (2 Regi 2.12);
- (12) despărțirea apelor Iordanului (2 Regi 2.8);
- (13) vestirea că Elisei va primi o măsură dublă de putere (2 Regi 2.10);
- (14) înălțarea la cer într-un vârtej de vânt (2 Regi 2.11).

Minunile săvârșite prin Elisei:

- (1) despărțirea apelor Iordanului (2 Regi 2.14);
- (2) vindecarea apelor la Ierihon (2 Regi 2.21);
- (3) blestemarea băiețașilor la Betel (2 Regi 2.24);
- (4) umplerea gropilor cu apă (2 Regi 3.15);
- (5) apele însângerate (2 Regi 3.22);
- (6) înmulțirea untdelemnului văduvei (2 Regi 4.1-7);
- (7) prezicerea unei nașteri (2 Regi 4.14-17);
- (8) învierea unui copil (2 Regi 4.32-37);
- (9) neutralizarea otrăvii din oala cu ciorbă (2 Regi 4.38-41);
- (10) înmulțirea pâinilor de orz (2 Regi 4.42-44);
- (11) vindecarea leprosului Naaman (2 Regi 5.1-27);
- (12) aflarea șmecheriei lui Ghehazi (2 Regi 5.26);
- (13) umplerea lui Ghehazi cu lepră (2 Regi 5.27);
- (14) plutirea pe apă a unei securi de fier (2 Regi 6.1-7);
- (15) aflarea planurilor sirienilor (2 Regi 6.18);
- (16) deschiderea ochilor spirituali ai slujitorului său (2 Regi 6.15-16);

- (17) orbirea armatei siriene (2 Regi 6.8-23);
- (18) redarea vederii pentru armata sirienilor (2 Regi 6.20);
- (19) vestirea belșugului pentru Samaria împresurată (2 Regi 6.24 – 7.20);
- (20) vestirea că slujitorul regal va vedea, dar nu va mânca din belșug (2 Regi 7.2);
- (21) păcălirea sirienilor cu vuietul de care (2 Regi 7.6);
- (22) vestirea unei foamete de șapte ani (2 Regi 8.1);
- (23) vestirea morții lui Ben-Hadad (2 Regi 8.10);
- (24) vestirea cruzimii lui Hazael față de Israel (2 Regi 8.12);
- (25) vestirea că Iehu va nimici casa lui Ahab (2 Regi 9.7);
- (26) vestirea că Ioas îi va bate pe sirieni la Afec (2 Regi 13.17);
- (27) vestirea că Ioas nu-i va zdrobi de tot pe sirieni (2 Regi 13.19);
- (28) învierea unui mort prin atingerea de oasele lui Elisei (2 Regi 13.21).

Dar, este recunoscut faptul că manifestarea puterii lui Dumnezeu nu-i mișcă pe toți oamenii. Fără îndoială, vestea „înălțării la cer a lui Ilie” s-a răspândit cu repeziciune în Israel, dar nu toți au primit-o cu credință și respect. Capitolul se încheie descriind soarta celor care-și bat joc de lucrarea lui Dumnezeu, săvârșind un fel de „hulă” care nu se iartă:

„De acolo s-a suit la Betel. Și pe când mergea pe drum, niște băiețași au ieșit din cetate, și și-au bătut joc de el. Ei îi ziceau: «Suie-te, pleșuvule! Suie-te, pleșuvule!»

El s-a întors să-i privească, și i-a blestemat în Numele Domnului. Atunci au ieșit doi urși din pădure, și au sfâșiat patruzeci și doi dintre acești copii. De acolo s-a dus pe muntele Carmel, de unde s-a întors la Samaria.” (2 Regi 2.23-25).

Strigătele băiețandrilor adolescentini trebuie înțelese în contextul înălțării lui Ilie la cer. Semnificația lor era următoarea:

„Hei, tu care ne spui că Ilie a plecat la cer, suie-te și tu după el! Suie-te după el, cheliosule!“

Batjocoritori au fost, sunt și vor mai fi. Soarta lor a fost, este și va fi pedeapsa și pierzarea:

„Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, cari vor trăi după poftele lor și vor zice: «Unde este făgăduința venirii Lui?»

Căci de când au adormit părinții noștri, toate rămân așa cum erau de la începutul zidirii!»“ (2 Petru 3.3-4).

Cei care-și bat joc de revenirea din cer a Domnului nostru Isus Cristos, vor fi pedepsiți ca și cei care au batjocorit înălțarea lui Ilie la cer.

Sub aspect tipologic și istoric, Ilie este eternul nostru contemporan. Ne întâlnim cu el în trecutul citit în istoria lui Israel, în prezentul despre care ne vorbesc Domnul Isus și apostolul Iacov și în viitorul profetic al zilelor din urmă descris în cartea Apocalipsa (comentatorii cred că Ilie este unul dintre cei doi martori dinaintea revenirii Domnului în Apocalipsa 11.3-12).

„Ba încă, adevărat vă spun că, pe vremea lui Ilie, când a fost încuiat cerul să nu dea ploaie trei ani și șase luni, și când a venit o foamete mare peste toată țara, erau multe văduve în Israel; și totuși Ilie n-a fost trimis la niciuna din ele, afară de o văduvă din Sarepta Sidonului.“ (Lc. 4.25-26).

Lucrarea lui Dumnezeu se va face mereu „în stilul lui Ilie“, cu minuni rezervate doar celor care cred, indiferent din ce neam sau națiune fac parte și sub disprețul celor batjocoriți „în propria lor cetate“. Cei din Nazaret L-au împiedicat pe Mântuitorul prin necredința lor să facă minuni pentru ei, iar El a știut că zic despre El: „Doctore, vindecă-te mai întâi pe tine însuși!“ Adică, „cu ce Te ajuți pe Tine din toate minunile astea? Dacă ești ceea ce Te prezinzi, cum de Ți se întâmplă chiar Ție atâtea rele și necazuri?“

„Doctorul“ Isus a făcut minuni pentru toți, cu o singură excepție! Niciodată n-a făcut una singură pentru ...El Însuși!

Chiar și pe cruce Îi vor striga: „Dă-Te jos de pe cruce, dacă ești Fiul lui Dumnezeu!”

Și noi, cei care vom fi ridicați la cer într-o zi, putem fi, acum și aici, părtași puterii minunate a lui Dumnezeu. Dacă ne asemănăm lui Ilie în ceea ce privește credința și ascultarea, atunci lucrarea lui Dumnezeu îi va determina și pe unii dintre contemporanii noștri să se întoarcă la El :

„Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit. Ilie era un om supus aceluiași slăbiciuni ca și noi; și s-a rugat cu stăruință să nu plouă, și n-a plouat deloc în țară trei ani și șase luni. Apoi s-a rugat din nou, și cerul a dat ploaie, și pământul și-a dat rodul.

Fraților, dacă s-a rătăcit vreunul dintre voi dela adevăr, și-l întoarce un altul, să știți că cine întoarce pe un păcătos de la rătăcirea căii lui, va mântui un suflet de la moarte, și va acoperi o sumedenie de păcate.”
(Iacov 5.16b-20).

20.

IORAM, UN ANONIM ÎN UMBRA LUI ELISEI

(2 Regi 3.1 – 9.37)

La Ierusalim, Iosafat a fost un rege credincios, dar a greșit atunci când s-a căsătorit cu o fiică a lui Ahab și a Izabelei (2 Cron. 18.1). Ioram a urmat exemplul tatălui său și a luat-o de nevastă pe Atalia, o altă fiică a lui Ahab (2 Regi 8.18). Sub influența ei, la Ierusalim s-a introdus închinarea la Baal. Ioram l-a urmat pe Ahab în greșeala de a-și lăsa nevasta să dea tonul în treburile împărăției, iar aceasta a fost cât pe ce să stingă lumina mesianică din seminția davidică.

Se spune că o tânără creștină s-a dus la păstorul unei biserici și i-a cerut voie să se căsătorească cu un băiat „foarte bun“, dar necredincios. Păstorul a rugat-o să se suie pe scaun și să încerce să-l tragă pe el sus. Ușor de spus, dar greu de făcut! Toate strădaniile fetei de a-l ridica pe păstor au fost zadarnice. Într-un târziu, păstorul a tras-o el jos, fără să depună prea mult efort pentru aceasta. „Vezi, i-a zis el fetei, este mult mai greu să tragi pe cineva în jos, decât să ridici pe cineva sus. De aceea, căsătoriile «la un jug nepotrivit» se termină în marea majoritate a cazurilor «în lume», nu «în Biserică». Dumnezeu știe și de aceea le-a interzis.“

Fără nici o îndoială, „prieteniile rele strică obiceiurile bune“ (cf. 1 Cor. 15.33), iar evenimentele din viața lui Ioram vor dovedi cu prisosință aceasta.

Impresionat sau poate înfricat de moartea lui Ahazia, fratele său, și de evenimentele care au însoțit-o (2 Regi 1.1-18), se pare că acest Ioram a făcut o jumătate de „stânga-mprejur“, renunțând măcar formal să se închine lui Baal, dar perseverând într-o închinare la Dumnezeu printr-un „chip cioplit“.

„Ioram, fiul lui Ahab, a început să domnească peste Israel la Samaria, în al optsprezecelea an al lui Iosafat, împăratul lui Iuda. A domnit doisprezece ani. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, totuși nu ca tatăl său și ca mama sa.

A răsturnat stâlpii lui Baal, pe care îi făcuse tatăl său; dar s-a dedat la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, și nu s-a abătut de la ele.“ (2 Regi 3.1-3).

Această pocăință „de formă“ nu L-a impresionat pe Dumnezeu care a îngăduit ca vasalii de altădată ai tatălui său să se răscoale împotriva lui Ioram și să nu-i mai plătească tribut:

„Meșa, împăratul Moabului, avea turme mari și plătea împăratului lui Israel un bir de o sută de mii de miei și o sută de mii de berbeci cu lâna lor.

La moartea lui Ahab, împăratul Moabului s-a răsculat împotriva împăratului lui Israel.“ (2 Regi 3.4-5).

Ahab murise, dar Izabela, regina fatală, mama lui Ioram, încă trăia. Sub influența acestei femei, care venise de la Sidon și corupsese familia regală a lui Ahab aducând în țară închinarea la Baal și la Astarteea, vom asista la câteva mezalianțe malefice. Regii din Regatul de Sud, urmașii lui David, vor fi atrași în sfera ei de influență, și se vor căsători cu fiicele ei.

Fiul și nepotul lui Ieroboam s-au încuscrit cu casa lui Ahab, sub autoritatea Izabelei (2 Regi 8.16, 25). Dumnezeu va ridica un „om-uragan“ care se va năpusti asupra acestor mezalianțe și le va nimici. Iehu va pune capăt acestei încuscirii (2 Regi 9). Pentru

moment însă, vedem doar o alianță militară între Regatul de Nord și Regatul de Sud, plus ...regatul Edomului:

„Împăratul Ioram a ieșit atunci din Samaria, și a numărat pe tot Israelul. A pornit, și a trimis să spună lui Iosafat, împăratul lui Iuda: «Împăratul Moabului s-a răsculat împotriva mea; vrei să vii cu mine să luptăm împotriva Moabului?»

Iosafat a răspuns: «Voi merge, eu ca tine, poporul meu ca poporul tău, caii mei ca ai tăi.» Și a zis: «Pe care drum să ne suim?» Ioram a zis: «Pe drumul care duce în pustia Edomului.»

Împăratul lui Israel, împăratul lui Iuda și împăratul Edomului, au plecat; și, după un drum de șapte zile, n-au avut apă pentru oștire și pentru vitele care veneau după ea.” (2 Regi 3.6-9).

Remarcăm două lucruri în text: (1) Ioram reușește să-l atragă pe Iosafat, regele de la Ierusalim, în această aventură; și (2) Dumnezeu lui Israel, care șade pe Tronul cerului se pronunță împotriva acestei acțiuni pentru care nu a fost consultat.

Un al treilea lucru care n-a fost menționat în mod explicit, dar pe care-l vom descoperi imediat este că în mulțimea de oșteni din imensa armată se afla și ...Elisei. Cum se explică această asociere (sau obligație) a lui de a fi alături de cei chemați la oaste, nu ni se spune și probabil că nici nu este important.

„Atunci împăratul lui Israel a zis: «Vai! Domnul a chemat pe acești trei împărați ca să-i dea în mâinile Moabului!» Dar Iosafat a zis: «Nu este aici nici un prooroc al Domnului, prin care să putem întreba pe Domnul?»

Unul dintre slujitorii împăratului lui Israel a răspuns: «Este aici Elisei, fiul lui Șafat, care turna apă pe mâinile lui Ilie.» Și Iosafat a zis: «Cuvântul Domnului este cu el.» Împăratul lui Israel, Iosafat, și împăratul Edomului s-au pogorât la el.” (2 Regi 3.10-12).

Rolul și rostul unui „om al lui Dumnezeu“ este să clarifice lucrurile încurcate și să facă lumină în treburile tulburi, simplificând ceea ce „pare complex“. Așa a fost și reacția lui Elisei:

„Elisei a zis împăratului lui Israel: «Ce am eu a face cu tine? Du-te la proorocii tatălui tău și la proorocii mamei tale.» Și împăratul lui Israel i-a zis: «Nu! căci Domnul a chemat pe acești trei împărați ca să-i dea în mâinile Moabului!»

Elisei a zis: «Viu este Domnul oștirilor, al cărui slujitor sunt, că, dacă n-aș avea în vedere pe Iosafat, împăratul lui Iuda, pe tine nu te-aș băga deloc în seamă, și nici nu m-aș uita la tine.»“ (2 Regi 3.13-14).

Pronunțarea profetică este un verdict pentru Ioram și un avertisment pentru Iosafat. Ea ni se adresează, însă, și nouă. Cine are urechi de auzit, să audă!

Dumnezeu nesocotește pe cel care-l nesocotește pe El și tace față de cei care nu-L caută prin rugăciune și nu vor să se supună voii Sale. Așa cum vom vedea, în capitolele următoare, eroul principal al acțiunilor nu va mai fi regele Ioram, ci ...Elisei. Profetul este instrumentul lui Dumnezeu într-o generație în care celălalt reprezentant al monarhiei divine, Ioram, este ca și apos-tat. Deși pasajul narativ acordat dosarului lui Ioram în arhivele regale este neașteptat de mare (2 Regi 3.1 – 2 Regi 9.7), majoritatea relatărilor vizează faptele lui Elisei, nu despre înfăptuirile lui Ioram!

Elisei este cel care-i scapă din impas și pe acești trei împărați aventurieri. Strigătul lui de mai ieri, la înălțarea lui Ilie, „Părinte! Părinte! Carul lui Dumnezeu și călărimea Lui!“ i se potrivea acum de minune (și prin minune!) lui însuși. Elisei era „o armată alcătuită dintr-un singur om“, instrumentul înfăptuirilor minunate la care vom asista în continuare. Mesajul lui Elisei este cerut pe melodia unui cântec, nu pe larma gălăgioasă a armelor. Este simbolul care atrage atenția tuturor că biruința copiilor lui Dumnezeu este un dar venit ca răspuns la laude și închinare, nu o „cucerire“ prin propriile lor forțe. Întâmplarea care va urma este o ilustrare a acestui adevăr:

„Acum aduceți-mi un cântăreț cu arfa. Și pe când cânta cântărețul din arfă, mâna Domnului a fost peste Elisei.

Și a zis: «Așa vorbește Domnul: „Faceți gropi în valea aceasta, groapă lângă groapă! Căci așa vorbește Domnul: „Nu veți vedea vânt și nu veți vedea ploaie, dar totuși valea aceasta se va umple de apă, și veți bea, voi, turmele voastre și vitele voastre.

Dar aceasta este puțin lucru înaintea Domnului. El va da pe Moab în mâinile voastre; veți sfărâma toate cetățile întărite și toate cetățile alese, veți tăia toți copacii cei buni, veți astupa toate izvoarele de apă, și veți strica cu pietre toate ogoarele cele mai bune.»“ (2 Regi 3.18-19).

O izbăvire de sete asemănătoare a trăit și Samson, care, la rândul său, a trebuit să învețe că viața se află în mâna lui Dumnezeu, nu în puterile extraordinare (Jud. 15.18-19).

În mâinile unui Dumnezeu atotputernic, apa nu este niciodată o simplă „apă de ploaie“. Ea poate fi puntea de gheață care protejează viața acvatică de gerul iernii; ea poate fi puterea aburului care pune în mișcare locomotivele; ea poate fi seva care duce mineralele din pământ spre plante; ea poate fi ...aparența de sânge care să ducă la un atac sinucigaș pe dușmanii poporului lui Dumnezeu. Iată cum s-a întâmplat:

„Și dimineața, în clipa când se aducea jertfa, iată că a venit apa de pe drumul Edomului, și s-a umplut țara de apă.

Însă, toți moabiții, auzind că împărații se suie să lupte împotriva lor, au chemat pe toți cei în vârstă să poarte armele și mai mari chiar, și au stătut la hotar. S-au sculat dis-de-dimineață, și când a strălucit soarele peste ape, moabiții au văzut în fața lor apele roșii ca sângele.

Ei au zis: «Este sânge! Împărații au scos sabia între ei, s-au tăiat unii pe alții; acum, la pradă, moabiți!» Și au mers împotriva taberei lui Israel. Dar Israel s-a sculat, și a bătut pe Moab, care a luat-o la fugă dinaintea lor.

Au pătruns în țară, și au bătut pe Moab. Au sfărâmat cetățile, au aruncat fiecare piatră, în toate ogoarele cele mai bune și le-au umplut cu pietre, au astupat toate izvoarele de apă, și au tăiat toți copacii cei buni; prăștiașii au înconjurat și au bătut Chir-Hareset, din care n-au lăsat decât pietrele.” (2 Regi 3.20-25).

Ultima parte din relatarea acestui episod constituie prin ea însăși un mesaj special. Textul pune în contrast religia lui Israel, în care este desăvârșită demnitatea omului în ascultare de legile și rânduielile lui Dumnezeu, cu religiile păgâne dezumanizante și demonice. Dezgustul copiilor lui Israel a fost așa de mare încât au preferat să se retragă, decât să asiste la un asemenea spectacol:

„Împăratul Moabului, văzând că fusese înfrânt în luptă, a luat cu el șapte sute de oameni, care scoteau sabia, să-și croiască drum până la împăratul Edomului; dar n-au putut.

A luat atunci pe fiul său întâi-născut, care trebuia să domnească în locul lui, și l-a adus ca ardere-de-tot pe zid. Și o mare mânie a cuprins pe Israel, care s-a depărtat de împăratul Moabului, și s-a întors în țară.” (2 Regi 3.26-27).

21.

Patru binecuvântări acordate într-o vreme blestemată

(2 Regi 4:1-44)

Ne aflăm în vremea numită de comentatori și rabini „vremea Izabelei” și a influenței ei malefice. Ca o maree neagră venită din Sidon prin căsătoria cu Ahab (1 Regi 16.31), ea a rămas în viață după moartea acestuia și a continuat să răspândească întunericul idolatriei sale îndrăcite asupra lui Israel, în Nord, și, încet, încet coborând ca o înnoptare mortală asupra Ierusalimului și a Regatului de Sud.

Am văzut deja cum pe Ahazia, unul dintre fiii ei, Dumnezeu l-a „condamnat la moarte” pentru că L-a ignorat pe El, preferând să-l consulte pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului (2 Regi 1.3-4).

Ne aflăm acum pe vremea domniei lui Ioram, fratele lui Ahazia, cumnatul și prietenul inoportun al lui Iosafat, cel de pe tronul lui Iuda din Ierusalim. Am văzut cu cât dispreț l-a întâmpinat Eli-sei pe Ioram și ce i-a spus din partea lui Dumnezeu:

„Viu este Domnul oștirilor, al cărui slujitor sunt, că, dacă n-aș avea în vedere pe Iosafat, împăratul lui Iuda, pe tine nu te-aș băga deloc în seamă, și nici nu m-aș uita la tine.” (2 Regi 3.14).

Din acest moment și până la capitolul 8.25, Ioram va fi ignorat de Dumnezeu. Sentința „pe tine nu te-ai băga deloc în seamă, și nici nu m-ai uita la tine” se va materializa printr-un procedeu literar folosit și în alte părți ale Bibliei. Duhul Sfânt, cel care a supravegheat și inspirat scrierea acestor texte, va refuza sistematic să-l pomenească pe Ioram „pe nume”. El va fi numit generic „împăratul lui Israel” (2 Regi 5.5, 7; 6.8, 26, 30, 31, 33 etc.; 7.2; 8.4). Singura alternativă posibilă pentru identificarea lui Ioram în aceste texte este expresia „acest fiu de ucigaș” folosită în 2 Regi 6.32. Pedepsa acestui anonim va fi ridicată doar la sfârșit, ca să știm și să înțelegem că Ioram este „împăratul lui Israel”.

Una din fetele lui Ahab, Atalia, a fost strecurată dibaci de Izebela ca soție pentru fiul lui Iosafat, care a purtat tot numele de Ioram (2 Regi 8.16-18, 25-27). Această femeie din casa lui Omri a fost apoi instrumentul satanic prin care s-a încercat suprimarea urmașilor lui Iuda și David, din care trebuia să vină „la plinirea vremii” Mesia (2 Regi 11.1-3).

Umbra malefică a Izebelei din această adâncă noapte a idolatriei demonice în care a căzut Israelul avea să ia sfârșit când Iehu, „uraganul lui Dumnezeu” va nimici regii contaminați de idolatrie din Samaria și din Ierusalim, iar preotul Iehoiada o va omorî pe Atalia și-l va unge ca nou rege pe Ioas, fiul davidic salvat de Providența divină (2 Regi 11.4-20).

Am actualizat acest context istoric pentru a explica de ce urmează, în plin dosar al împăratului Ioram, câteva capitole dedicate faptelor minunate ale lui Elisei. În noaptea conștiinței religioase a poporului Său, Dumnezeu le-a trimis evreilor un luceafăr strălucitor. Sub pedeapsa generală acordată de Dumnezeu pentru păcat, puținii credincioși din poporul Domnului n-au fost uitați, iar Elisei a fost cel chemat să le ușureze suferințele.

Warren W. Wiersbe ne atrage atenția că într-o vreme când poporul, ca întreg, trăia departe de Domnul, în idolatria instaurată de Ioaram și Izebela „Elisei a slujit persoanelor și s-a împrietenit cu cei care și-au deschis casa ca să-l găzduiască. Din acest punct de vedere, el s-a asemănat mai mult cu Domnul Isus, în timp ce Ilie a fost mai mult ca Ioan Botezătorul: singuratec, colțuros, un predicator chemat să se adreseze națiunii. ...Un soț moare, dar Dumnezeu poartă de grijă familiei rămase în urmă (2 Regi 4.1-7).

Moare apoi un fiu, dar, prin Elisei, Dumnezeu îl readuce la viață și-l redă familiei (2 Regi 4.8-37). Un grup de fii ai proorocilor sunt pe moarte pentru că s-au otrăvit cu curcubete sălbatice, dar, prin Elisei, Dumnezeu înlătură pericolul mortal (2 Regi 4.38-41). Un grup de oameni erau morți de foame, dar, prin Elisei, Dumnezeu înmulțește pâinile și îi satură (2 Regi 4.42-44). În toate aceste minuni, îndemnul capital este să-I dai lui Dumnezeu ceea ce ai și să-L lași apoi să facă El ce vrea și poate cu ceea ce I-ai dat.

...Din felul în care reacționează, se vede că Ghehazi, slujitorul lui Elisei, a intrat într-o perioadă spirituală de declin al credinței. După cum vom vedea în capitolul următor, consecințele nu vor întârzia să apară. El este lipsit de sensibilitate față de femeia din Sunem (2 Regi 4.27), este lipsit de putere față de copilul care tocmai murise (2 Regi 4.31) și îndrăznește să-l înfrunte și să-l ironizeze pe Elisei în fața celorlalți oameni (2 Regi 4.43). Este foarte clar că putem sta în părtășia oamenilor mari ai lui Dumnezeu, ca și Elisei, și totuși să mimăm doar viața de credință, străini de puterea ei. Putem chiar să ne pierdem! Vegheați dar! Ce vă spun vouă, spun tuturor: Vegheați!“ (traducere din Warren W. Wiersbe, „With The Word“, p. 212, 213).

Capitolul 4 din 2 Regi în care sunt redată cele patru minuni pe care le-am supranumit, după cum ați văzut, „patru binecuvântări acordate într-o vreme blestemată“ poate fi analizat în mai multe feluri.

Metaforic, femeia văduvă aflată în pericolul de a fi dusă în robie, poate reprezenta poporul Israel. Trăind fără Dumnezeu, națiunea avea statutul unei văduve. Gestul lui Elisei arată că Dumnezeu Se îndură de Israel și-i va păstra accesul la sfințire (untdelemn) și la viață (făină) din belșug.

Tot metaforic, și familia femeii bogate fără copii, poate reprezenta Israelul, prosper, dar fără viitor. Moartea și învierea copilului poate semnifica faptul că în ciuda lipsei de viață spirituală prin care va trece, Dumnezeu va aduce acest popor la viață, suflându-i iar în nări suflare de viață ca în momentul creației din Geneza.

Tot metaforic, minunea vindecării celor otrăviți cu curcubete sălbatice și ameliorarea mâncării respective poate simboliza vremea periculoasă de confuzie în care se afla Israelul din cauza

religiei „sălbatică“ înghițite fără discernământ, precum și harul vindecării prin bobul zdrobit al grâului: făina.

La fel de metaforic, înmulțirea pâinilor ne poate trimite direct la minunea care avea să fie săvârșită de Însuși Domnul Isus, și ea la rândul ei un simbol al mântuirii pregătite de Dumnezeu (Ioan 6). Fiecare din aceste patru minuni săvârșite de Elisei poate oferi un studiu de sine stătător, cu lecții practice distincte.

(I) În înmulțirea untdelemnului, vedem pașii rezolvării unei stări de criză:

(a) văduva unuia dintre fiii proorocilor își identifică problema;

(b) văduva știe unde să se ducă cu problema ei.

Iată relatarea biblică:

„O femeie dintre nevestele fiilor proorocilor a strigat lui Elisei: «Robul tău, bărbatul meu, a murit, și știi că robul tău se temea de Domnul; și cel ce l-a împrumutat a venit să ia cei doi copii ai mei și să-i facă robi.» (2 Regi 4.1).

(c) văduva acceptă soluția și o aplică, chiar dacă i se pare nerealistă;

(d) mărimea binecuvântării divine este pe măsura credinței noastre.

Iată continuarea textului biblic:

„Elisei i-a zis: «Ce pot să fac pentru tine? Spune-mi ce ai acasă?» Ea a răspuns: «Roaba ta n-are acasă decât un vas cu untdelemn.» Și el a zis: «Du-te de cere vase de afară dela toți vecinii tăi, vase goale, și nu cere puține.

Când te vei întoarce, închide ușa după tine și după copiii tăi; toarnă din untdelemn în toate aceste vase, și pune-le deoparte pe cele pline.»

Atunci ea a plecat de la el. A închis ușa după ea și după copiii ei; ei îi apropiiau vasele, și ea turna din untdelemn în ele. Când s-au umplut vasele, ea a zis fiului său: «Mai dă-mi un vas.» Dar el i-a răspuns: «Nu mai este niciun vas.»

Și n-a mai curs untdelemn. Ea s-a dus de a spus omului lui Dumnezeu lucrul acesta. Și el a zis: «Du-te de vinde untdelemnul, și plătește-ți datoria; iar cu ce va rămâne, vei trăi tu și fiii tăi.»» (2 Regi 4.2-7).

Observați că nu untdelemnul a ...secat, ci vasele cerute de văduvă de la vecini s-au ...epuizat: untdelemnul s-a înmulțit pentru exact atâtea vase câte a avut femeia credință să ceară. De aceea îi spusese Elisei: „...și nu cere puține“.

(II) La fel, învierea fiului sunamitei ne permite să observăm:

(a) O femeie care a înțeles problema unui profet:

„Într-o zi Elisei trecea prin Sunem. Acolo era o femeie bogată. Ea a stăruit de el să primească să mănânce la ea. Și ori de câte ori trecea, se ducea să mănânce la ea.

Ea a zis bărbatului ei: «Iată, știu că omul acesta care trece totdeauna pe la noi, este un om sfânt al lui Dumnezeu.

Să facem o mică odaie sus cu ziduri, și să punem în ea un pat pentru el, o masă, un scaun și un sfeșnic, ca să stea acolo când va veni la noi.»

Elisei, întorcându-se la Sunem, s-a dus în odaia de sus și s-a culcat acolo.» (2 Regi 4.8-11).

Femeia aceasta a știut care este „strictul necesar“ pentru un om al lui Dumnezeu: o odaie unde să stea singur, un pat în care să se odihnească, o masă și un scaun unde să studieze Cuvântul și un sfeșnic, pentru orele de priveghi și studiu de noapte.

(b) Un profet care înțelege problema unei femei:

„El a zis slujitorului său Ghehazi: «Cheamă pe sunamita aceasta!» Ghehazi a chemat-o, și ea a venit înaintea lui. Și Elisei a zis lui Ghehazi: «Spune-i: 'Iată, pentru noi tu ți-ai făcut toată tulburarea aceasta, noi ce putem face pentru tine? Trebuie să vorbim pentru tine împăratului sau căpeteniei oștirii?»

Ea a răspuns: «Eu locuiesc liniștită în mijlocul poporului meu.» Și el a zis: «Ce să fac pentru ea?»

Ghehazi a răspuns: «Ea n-are fiu, și bărbatul ei este bătrân.» Și el a zis: «Cheamă-o!» Ghehazi a chemat-o, și ea a venit la ușă.

Elisei i-a zis: «La anul, pe vremea aceasta, vei ține în brațe un fiu.» Și ea a zis: «Nu! domnul meu, omule al lui Dumnezeu, nu amăgi pe roaba ta!»

Femeia a rămas însărcinată, și a născut un fiu chiar pe vremea aceea, în anul următor, cum îi spusese Elisei. (2 Regi 4.12-17).

Cuvintele „nu mă amăgi!” n-aveau ce căuta alături de expresia „omule al lui Dumnezeu”. Sunamita credea în Dumnezeu, dar nu îndeajuns. Dumnezeu nu amăgește pe nimeni. El poate face orice, oricând și cu oricine. Femeia aceasta avea nevoie de o minune în două tranșe, ceea ce s-a și întâmplat. Întâlnim iarăși un copil care vine pe lume dincolo de limitele naturale, la vârsta bătrâneții și a neputinței. Dar vom întâlni de data aceasta un copil care ...moare. Sunamita avea neapărată nevoie de această experiență.

(c) O moarte fizică destinată fortificării credinței:

„Copilul s-a făcut mare. Și într-o zi când se dusesse pe la tatăl său la secerători, a zis tatălui său: «Capul meu! Capul meu!» Tatăl a zis slujitorului său: «Du-l la mamă-sa!» Slujitorul l-a luat și l-a dus la mamă-sa.

Și copilul a stat pe genunchii mamei sale până la amiază, și apoi a murit. Ea s-a suit, l-a culcat pe patul omului lui Dumnezeu, a închis ușa după ea, și a ieșit.

A chemat pe bărbatul ei, și a zis: «Trimite-mi, te rog, un slujitor și o măgăriță; vreau să mă duc în grabă la omul lui Dumnezeu, și apoi mă voi întoarce.»

Și el a zis: «Pentru ce vrei să te duci astăzi la el? Doar nu este nici lună nouă, nici sabat.» Ea a răspuns: «Fii pe pace!»

Apoi a pus șaua pe măgăriță, și a zis slujitorului său: «Mână, și pleacă! Să nu oprești pe drum decât când ți-o spune.»

Ea a plecat deci și s-a dus la omul lui Dumnezeu pe muntele Carmel. Omul lui Dumnezeu a văzut-o de

departe și a zis slujitorului său Ghehazi: «Iată pe sunamita aceea!

Acum, aleargă dar înaintea ei, și spune-i: «Ești bine? Bărbatul tău și copilul sunt bine?» Ea a răspuns: «Bine.» Și cum a ajuns la omul lui Dumnezeu pe munte, i-a îmbrățișat picioarele. Ghehazi s-a apropiat s-o dea înapoi.

Dar omul lui Dumnezeu a zis: «Lasă-o, căci este tare amărâtă, și Domnul mi-a ascuns lucrul acesta, și nu mi l-a făcut cunoscut.» Atunci ea a zis: «Am cerut eu oare domnului meu un fiu? N-am zis eu: Nu mă amăgi?» (2 Regi 4.18-27).

Iată adus în prim plan motivul morții copilului! Femeia avea nevoie să fie convinsă că Dumnezeu nu amăgește pe nimeni. Ce zice, El face, indiferent dacă avem noi credință sau nu. Sunamita avea nevoie de o experiență care să-i cimenteze și să-i mărească delicata ei credință în Dumnezeu.

„Și Elisei a zis lui Ghehazi: «Încinge-ți mijlocul, ia toiagul meu în mână, și pleacă. Dacă vei întâlni pe cineva, să nu-l întrebi de sănătate; și dacă te va întreba cineva de sănătate, să nu-i răspunzi.

Să pui toiagul meu pe fața copilului.»

Mama copilului a zis: «Viu este Domnul și viu este sufletul tău că nu te voi părăsi.» Și el s-a sculat și a mers după ea. Ghehazi le-o luase înainte, și pusese toiajul pe fața copilului; dar n-a dat nici glas, nici semn de simțire.

S-a întors înaintea lui Elisei, i-a spus lucrul acesta, și a zis: «Copilul nu s-a trezit». Când a ajuns Elisei în casă, iată că murise copilul, culcat în patul lui.

Elisei a intrat și a închis ușa după ei amândoi, și s-a rugat Domnului. S-a suit, și s-a culcat pe copil; și-a pus gura pe gura lui, ochii lui pe ochii lui, mâinile lui pe mâinile lui, și s-a întins peste el. Și trupul copilului s-a încălzit.

Elisei a plecat, a mers înapoi și încolo prin casă, apoi s-a suit iarăși și s-a întins peste copil. Și copilul a strănutat de șapte ori, și a deschis ochii.

Elisei a chemat pe Ghehazi, și a zis: «Cheamă pe Sunemita.» Ghehazi a chemat-o, și ea a venit la Elisei, care a zis: «Ia-ți fiul!»

Ea s-a dus și s-a aruncat la picioarele lui, și s-a închinat până la pamânt. Și și-a luat fiul, și a ieșit afară. “ (2 Regi 4.29-37).

Ca s-o răsplătească pentru amabilitatea manifestată față de solul Lui, Dumnezeu nu S-a mulțumit doar să-i dea un fiu femeii din Sunem. El i-a dat posibilitatea unei experiențe personale mai adânci, din care să i se întărească credința.

(III) Din minunea vindecării celor otrăviți cu curcubetele sălbatice învățăm câteva lucruri însemnate:

(1) Păcatul oamenilor duce la vremuri de pedeapsă, iar pedeapsa vine peste toți, chiar și peste fiii proorocilor. Seceta era „în țară”, dar foame era și în casa fiilor proorocilor!

„Elisei s-a întors la Ghilgal, și în țară băntuia o foamete. Pe când fiii proorocilor ședeau înaintea lui, a zis slujitorului său: «Pune oala cea mare, și fierbe o ciorbă pentru fiii proorocilor!» “ (2 Regi 4.38).

(2) În vremuri de secetă, cresc pe câmp curcubete sălbatice. Hrana poate părea frumoasă la privit și la gust, și totuși să fie otrăvitoare.

„Unul din ei a ieșit pe câmp să culeagă verdețuri; a găsit viță sălbatică și a cules din ea curcubete sălbatice, până și-a umplut haina. Când s-a întors, le-a tăiat în bucăți în oala cu ciorbă, căci nu le cunoștea.

Au dat oamenilor acelora să mănânce. Dar, cum au mâncat din ciorba aceea, au strigat: «Omule al lui Dumnezeu, moartea este în oală!» Și n-au putut să mănânce.” (2 Regi 4.39-40).

(3) Chiar și curcubetele sălbatice pot fi mâncate fără grijă, dacă au fost ...tratate de către un om al lui Dumnezeu:

„Elisei a zis: «Luați făină.» A aruncat făină în oală, și a zis: «Dă oamenilor acestora să mănânce.» Și nu mai era nimic vătămător în oală.” (2 Regi 4.41).

(IV) Din minunea înmulțirii pâinilor aflăm următoarele:

(1) Fiii proorocilor aflați împreună cu Elisei erau în număr de o sută, fiind întreținuți din munca lor și din dărnicia oamenilor de bine din țară:

„A venit un om din Baal-Șalișa. A adus pâine din cele dintâi roade omului lui Dumnezeu, și anume douăzeci de pâini de orz, și spice noi în sac.” (2 Regi 4.42).

(2) Al doilea lucru pe care ni-l confirmă textul este că „școlile fiilor proorocilor” o duceau bine foarte rar și că cel mai adesea ceea ce aveau și ceea ce li se dădea era cu mult sub limita lucrurilor de care au nevoie:

„Elisei a zis: «Dă oamenilor acestora să mănânce.» Slujitorul său a răspuns: «Cum pot să dau din ele la o sută de inși?»” (2 Regi 42b-43a).

(3) Al treilea lucru pe care-l învățăm din minunea respectivă este și cel mai important, și anume că „puțin este întotdeauna

suficient, când se ia cu mulțumire și când este înmulțit de rugăciunea credinței“:

*„Dar Elisei a zis: «Dă oamenilor să mănânce; căci așa vorbește Domnul: Vor mânca, și va mai rămâne.»“
Atunci le-a pus pâinile înainte; și au mâncat și le-a mai și rămas, după Cuvântul Domnului.” (2 Regi 4.43b-44).*

Cele patru minuni redată în 2 Regi 4 sunt patru dovezi că Dumnezeu este aproape de oamenii care Îi rămân credincioși chiar și în timp de apostazie generală. Fără nici o îndoială, Dumnezeu caută credința, răsplătește credința, caută să mărească această credință și o pune la încercare.

În cazul femeii văduve, Elisei îi spune: „...și nu cere puține“ (2 Regi 4.3), pentru că răsplata va fi pe măsura credinței tale și ...așa a fost (vers. 6).

În cazul femeii bogate din Sunem, acel „nu mă amăgi“ trebuia tratat dincolo de nivelul unei credințe într-o naștere la bătrânețe, la acela al unei posibile învieri din morți!

În cazul fiilor proorocilor otrăviți, masa trebuia continuată din același vas otrăvit! Ceea ce a cerut o mare doză de credință!

În cazul înmulțirii pâinilor, protestul „rațional“ al slujitorului trebuia depășit prin ascultare fără îndoieli. Și așa a fost!

22.

Vindecarea lui Naaman, argumente pentru credință

(2 Regi 5)

Ne aflăm tot în „vremea Izabelei“. Ca o maree neagră venită din Sidon (1 Regi 16.31), ea a continuat și după moartea lui Ahab să răspândească întunericul idolatru asupra Israelului și să coboare ca o înnoptare mortală asupra Ierusalimului și a Regatului de Sud. Aparent neputincios și învins în războiul cu idolatria din țară, Iehova este în realitate Stăpân în afacerile lumii, singurul Izbăvitor din univers și singurul vrednic de închinare! Pasajul care ne stă înaintea va demonstra că: (a) Dumnezeu lui Israel este cel ce hotărăște în treburile popoarelor; (b. Dumnezeu lui Israel este singurul Dumnezeu care poate da izbăvirea; (c) Dumnezeu lui Israel este singurul Dumnezeu care merită închinarea. Să le luăm pe rând:

*Dumnezeul lui Israel este Cel ce hotărăște
în treburile popoarelor*

Capitolul debutează cu afirmația că Dumnezeu S-a implicat personal în ceea ce se întâmplase în Siria:

„Naaman, căpetenia oștirii împăratului Siriei, avea trecere înaintea stăpânului său și mare vază; căci prin el izbăvise Domnul pe sirieni.“ (2 Regi 5.1a).

Dumnezeul Bibliei nu este doar Dumnezeul evreilor! El este Tatăl tuturor popoarelor, îngrijindu-le pe toate și pășându-i de ceea ce se întâmplă cu fiecare din ele, așa cum avea să învețe Iona și așa cum ne spune psalmul 87:

„Atunci și Domnul a zis: „Ție îți este milă de curcubetele acesta, care nu te -a costat nici o trudă și pe care nu tu l-ai făcut să crească, ci într-o noapte s'a născut și într-o noapte a pierit. Și mie să nu-Mi fie milă de Ninive, cetatea cea mare, în care se află mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni, cari nu știu să deosebească dreapta de stînga lor, afară de o mulțime... de vite!“ (Iona 4:10-11).

„Eu pomenesc Egiptul și Babilonul printre cei ce Mă cunosc; iată, țara Filistenilor, Tirul, cu Etiopia: „în Sion s'au născut.“ - Iar despre Sion este zis: „Toți s'au născut în el,“ și Cel Prea Înalt îl întărește. Domnul numără popoarele, scriindu-le: „Acolo s'au născut.“ - Și cei ce cîntă și ceice joacă strigă: „Toate izvoarele mele sînt în Tine“ (Ps. 87:4-7).

Desigur, Naaman nu avea de unde să știe că Domnul îi dăduse această mare biruință, dar avea s-o afle nu peste foarte multă vreme ...

Dumnezeul lui Israel este singurul care poate da izbăvirea

Încercările vieții sunt tot atâtea ocazii în care fiecare dintre noi trebuie să se convingă de aceasta. Fetița de nici doisprezece ani care este pomenită în text (așa implică termenul folosit în original) a fost crescută bine în casa părinților ei credincioși. Criza prin care trecea ea acum nu-i zdruncinase credința, ci i-a pus-o la lucru. Deși era acum o roabă, putea oferi o soluție certă pentru rezolvarea necazului care dăduse peste stăpânul ei:

„Dar omul acesta tare și viteaz era leproș. Și sirienii ieșiseră în cete la o luptă, și aduseseră roabă pe o

fetiță din țara lui Israel. Ea era în slujba nevestei lui Naaman.

Și ea a zis stăpânei sale: «Oh, dacă domnul meu ar fi la proorocul acela din Samaria, proorocul l-ar tămădui de lepra lui!» (2 Regi 5.1b-3).

Cine era omul cel mai important din Israel pe vremea aceea? Vorbele fetei luate roabă îl îndeamnă pe stăpânul ei să se ducă la ...Elisei. Reacția lui Naaman și mai ales reacția lui Ioram, pecetluiesc această realitate. Vizita lui Naaman în Israel este bazată pe putere, dar și pe respect. Înaltul demnitar pleacă cu o scrisoare de recomandare din partea împăratului Siriei, dar ia cu el și foarte importante cantități de daruri pentru cel care avea să-l ajute în Israel:

„Naaman s-a dus și a spus stăpânului său: «Fata aceea din țara lui Israel a vorbit așa și așa.» Și împăratul Siriei a zis: «Du-te la Samaria, și voi trimite o scrisoare împăratului lui Israel.»

A plecat, luând cu el zece talanți de argint, șase mii de sicli de aur, și zece haine de schimb.» (2 Regi 5.4-5).

Greutatea darurilor pregătite de Naaman pentru cei din Israel a fost de circa 300 kilograme de argint, 70 de kilograme de aur, 10 schimburi de haine împărătești. Pe vremea aceea, hainele aveau o mult mai mare importanță și căutare decât astăzi.

Greșeala lui Naaman a constat în faptul că el s-a dus să vorbească cu Ioram, împăratul, nu cu Elisei, omul lui Dumnezeu. Reacția lui Ioram a dovedit cât de mult se înșelase Naaman. El crezuse că, așa cum ar fi fost normal, între împăratul lui Israel și Elisei existau legături apropiate. Naaman dorește să respecte „protocolul” unei astfel de vizite. Însă, realitatea era tristă. Ioram era nu numai departe de Elisei, ci departe și de Iehova, Dumnezeul lui Israel. Panica lui dă pe față cât de superficială era credința lui în Iehova.

„A dus împăratului lui Israel scrisoarea, care glăsuia așa: «Acum, când vei primi scrisoarea aceasta, vei ști că îți trimit pe slujitorul meu Naaman, ca să-l vindeci de lepra lui.»

După ce a citit scrisoarea, împăratul lui Israel și-a rupt hainele, și a zis: «Oare sunt eu Dumnezeu, ca să omor și să înviez, de-mi spune să vindec pe un om de lepra lui? Să știți dar și să înțelegeți că el caută prilej de ceartă cu mine.»“ (2 Regi 5.6-7).

Gestul împăratului a fost cunoscut foarte repede în toată Samaria și a trezit repulsia lui Elisei. Ce mare diferență între reacția împăratului și atitudinea lui Elisei!

„Când a auzit Elisei, omul lui Dumnezeu, că împăratul lui Israel și-a sfâșiat hainele, a trimis să spună împăratului:

«Pentru ce ți-ai sfâșiat hainele? Lasă-l să vină la mine, și va ști că este un prooroc în Israel!»“ (2 Regi 5.8).

După cum Ilie a fost un prooroc pentru Ahab, Elisei este un prooroc pentru Ioram. Cei doi profeți îl reprezintă cu demnitate și curaj pe Iehova, într-o vreme în care cei care se aflau pe tronul națiunii erau și ...rușinea acelei națiuni.

Așadar, Naaman părăsește Samaria și se îndreaptă spre polul de putere divină reprezentat de Elisei. Toate speranțele lui, puternic zdruncinate de întâlnirea cu împăratul lui Israel, sunt puse acum în acest prooroc despre care îi vorbise fetița ajunsă într-un mod providențial ca roabă în casa lui din Siria.

„Naaman a venit cu caii și cu carul lui, și s-a oprit la poarta casei lui Elisei.“ (2 Regi 5.9).

Cum lucrează Dumnezeu? Iată o întrebare care trebuie să-l fi preocupat pe Naaman. În mintea lui, el își crease chiar un anumit scenariu despre cum se vor desfășura lucrurile. Însă, imaginația lui era una păgână, iar scenariul născocit de el era fals. Nu-i de mirare că realitatea i-a distrus visul și a cauzat o mare dezamăgire.

„Elisei a trimis să-i spună printr-un sol: «Du-te, și scaldă-te de șapte ori în Iordan; și carnea ți se va face sănătoasă, și vei fi curat.»“ (2 Regi 5.10).

Legea lui Moise prevedea stropirea „de șapte ori“ în procesul de vindecare a leprei:

„Să stropească de șapte ori pe cel ce trebuie curățit de lepră. Apoi să-l declare curat, și să dea drumul păsării celei vii pe câmp.” (Lev. 14.17).

„Naaman s-a mâniat, și a plecat, zicând: «Eu credeam că va ieși la mine, se va înfățișa el însuși, va chema Numele Domnului, Dumnezeuului lui, își va duce mâna pe locul rănii, și va vindeca lepra.

Nu sunt oare râurile Damascului, Abana și Parpar, mai bune decât toate apele lui Israel? N-aș fi putut oare să mă spăl în ele și să mă fac curat?»

Și s-a întors și a plecat plin de mânie.” (2 Regi 5.11-12).

Chiar și atunci când suntem conștienți de neputința noastră de a ne rezolva problemele vieții, mândria noastră este gata să-I dicteze lui Dumnezeu cum să le rezolve. Suntem convinși că El le poate rezolva, dar suntem la fel de convinși că El are nevoie de înțelepciunea sfaturilor noastre! În orgoliul nostru, suntem gata să-L lăsăm pe El să intervină, dar numai dacă o va face așa cum credem noi că este bine, numai prin metodele alese de inima noastră.

Ce trist și ce caragios!

Deși nu putem face nimic, avem pretenția că am putea face oricând „un lucru greu“, prin care să-L convingem și să-L ajutăm pe Cel Atotputernic. Iată-ne pe fiecare dintre noi, ilustrați în caraghioasa atitudine a lui Naaman și în corecția aplicată de neașteptat de înțelepții lui slujitori.

De fapt, întreaga întâmplare ne îndeamnă spre o concluzie interesantă despre personalitatea lui Naaman. Temutul general era un om bun la suflet, căruia până și slujitorii lui îi doreau binele.

O a doua concluzie este că Naaman, de care ascultau toți când era vorba de câmpul de luptă, era suficient de smerit ca să asculte de robii săi, altfel aceștia nici n-ar fi avut curaj să-și deschidă gura:

„Dar slujitorii lui s-au apropiat să-i vorbească, și au zis: «Părinte, dacă proorocul ți-ar fi cerut un lucru

greu, nu l-ai fi făcut? Cu atât mai mult trebuie să faci ce ți-a spus: Scaldă-te, și vei fi curat!» (2 Regi 5.13).

Orice nebun se poate lăsa stăpânit de nervi și poate lua hotărâri pripite, dar numai înțelepții știu să-și curme mânia când primesc o sfătuire înțeleaptă. Cartea Proverbele spune:

„Cel ce muștră pe un batjocoritor își trage dispreț, și cel ce caută să îndrepte pe cel rău se alege cu ocară. Nu muștra pe cel batjocoritor, ca să nu te urască; muștră pe cel înțelept, și el te va iubi!” (Prov. 9.7-8).

„S-a pogorât atunci și s-a cufundat de șapte ori în Iordan, după cuvântul omului lui Dumnezeu; și carnea lui s-a făcut iarăși cum este carnea unui copilaș, și s-a curățit.

Naaman s-a întors la omul lui Dumnezeu cu tot alaiul lui.

Când a ajuns, s-a înfățișat înaintea lui, și a zis: «Iată, cunosc acum că nu este Dumnezeu pe tot pământul, decât în Israel. Și acum, primește, rogu-te, un dar din partea robului tău.»

Elisei a răspuns: «Viu este Domnul, al cărui slujitor sunt, că nu voi primi.» Naaman a stăruit de el să primească, dar el n-a vrut.» (2 Regi 5.15-16).

Textul conține una din cele mai însemnate convertiri din Vechiul Testament. Ca și Rahav (Ios. 2.9-13), Rut (Rut 1.16-18), corăbierii și ninivitenii din cartea Iona (Iona 1.16; 3.6-10), Naaman a ajuns să se încreadă în Domnul.

Încă din Geneza 12.2-3 Dumnezeu a anunțat că vrea să binecuvânteze toate poparele pământului prin urmașii lui Avraam. Această dorință divină a fost împlinită acum prin ascultarea unei fetețe de evrei și a profetului Elisei. Deci, cum lucrează Dumnezeu?

În primul rând, El face o rană pe care nimeni altul nu o poate vindeca. Așa s-a întâmplat cu Naaman. Dar așa stau lucrurile și cu fiecare dintre noi. Numai Dumnezeu poate rezolva relele căderii noastre de după păcătuirea din Eden.

În al doilea rând, Dumnezeu trimite spre cel necăjit un sol care să-i vorbească despre posibilitatea soluționării problemei lui. În cazul lui Naaman, acest sol a fost un necăjit copil al lui Dumnezeu, o fetiță ajunsă roabă.

În al treilea rând, Dumnezeu demontează tot eșafodajul mândriei noastre, lucrând cu totul „altfel“ decât am vrea noi să o facă, de multe ori chiar împotriva logicii celei mai elementare. „Apele Abanei și Parparei“ noastre sunt întotdeauna mai curate decât apele soluțiilor propuse de Dumnezeu!

În al patrulea rând, Dumnezeu deși lucrează prin oameni, vrea să ne întâlnim în mod personal cu El, nu cu intermediarii Lui. Cheia rezolvării problemei este întotdeauna „ascultarea“ născută din abandonarea credinței în brațele unui Dumnezeu care, deși rămâne nevăzut, ne este întotdeauna mult mai aproape decât ne-ar veni nouă să credem.

În al cincilea rând, Dumnezeu lucrează de dragul nostru, nu pentru ceea ce am putea noi să Îi dăm. Elisei a refuzat orice răsplată din partea lui Naaman, nu pentru că n-ar fi avut nevoie, ci pentru că Naaman avea nevoie de refuzul acesta. Sirianul trebuia convins că harul se primește, nu se merită și nu se poate cumpăra pentru că nu este ...de vânzare.

Numai Dumnezeul lui Israel merită închinare

În urma întâlnirii cu o lucrare așa de mare și de înțeleaptă, Naaman ajunge la convingerea că Iehova din Israel este singurul Dumnezeu care merită închinarea omenească. Văzând că Elisei nu vrea să primească niciun dar, Naaman cere el un dar din partea omului lui Dumnezeu. El are nevoie de ceva material și de o ... încuviințare spirituală. Elisei i le dă cu bucurie pe amândouă:

„Atunci Naaman a zis: «Fiindcă nu vrei să primești tu, îngăduie să se dea robului tău pământ cât pot duce doi catâri; căci robul tău nu mai vrea să mai aducă altor dumnezei nici ardere-de-tot, nici jertfă, ci va aduce numai Domnului.

Iată totuși ce rog pe Domnul să ierte robului tău: când stăpânul meu intră în casa lui Rimon să se

încchine acolo și se sprijinește pe mâna mea, mă închin și eu în casa lui Rimon: să ierte Domnul pe robul tău, când mă voi închina în casa lui Rimon!»

Elisei i-a zis. «Du-te în pace!» (2 Regi 5.17-19).

De ce a cerut Naaman voie să ducă pământ din Israel acasă la el în Siria? Gândirea vremii era că pământul unei țări era poluat de idolatria practică de locuitorii ei:

„Dacă priviți ca necurată țara care este moșia voastră, treceți în țara care este moșia Domnului, unde este așezată locuința Domnului, și așezați-vă în mijlocul nostru...” (Ios. 22.19).

„...tu, însă, vei muri într-un pământ necurat, și Israel va fi dus în robie departe de țara lui!” (Amos 7.17).

Prin cererea de a lua din Israel pământ „cât pot duce doi cătări“, la el acasă, Naaman proclamă că Iehova din Israel este singurul Dumnezeu care merită închinarea.

Naaman a venit în Israel cu problema pe care o dorea el rezolvată, dar Dumnezeu i-a rezolvat o problemă mult mai mare, despre care el nici nu știuse până atunci!

Transformarea lui Naaman este totală. Corupția lui Ghehazi era pe cale să se desăvârșească. Întâlnirea dintre aceștia doi, îi dă ocazie autorului Scripturii să creioneze o scenă plină de aluzii și de avertismente.

Slujitorul lui Elisei plecase mai de mult pe panta tragică a celor pierduți în marasmul trăirii în firea pământescă. Omul acesta, prezentat în contrast cu cei credincioși amintiți deja în capitolul 4 din 2 Regi, și mai ales cu proaspătul convertit, Naaman, ne stă înaintea ca tip al unui om care poate fi martor al minunilor, fără să ajungă minunat în caracter. Cazul Ghehazi ne avertizează de pericolul prăbușirii celor care stau alături de sfinții lui Dumnezeu, dar nu devin ei înșiși niște oameni sfinți.

În episodul cu femeia bogată din Sunem, Ghehazi se prezintă deja într-o postură greșită de vreme ce nu poate coborî din turnul „obiceiurilor“ pentru a înțelege durerea celor din jur (2 Regi 4.27).

În episodul cu înmulțirea pâinilor pentru fiii proorocilor, Ghehazi este de-a dreptul obraznic cu Elisei, comportându-se lamentabil în fața unei provocări a credinței (2 Regi 4.43).

Dar prăbușirea lui Ghehazi iese clar la suprafață în acest episod cu Naaman:

„Ghehazi, slujitorul lui Elisei, omul lui Dumnezeu, a zis în sine: «Iată că stăpânul meu a cruțat pe sirianul acela Naaman, și n-a primit din mâna lui ce adusese. Viu este Domnul că voi alerga după el, și voi căpăta ceva de la el.»

Și Ghehazi a alergat după Naaman. Naaman, când l-a văzut alergând după el, s-a dat jos din car ca să-î iasă înainte, și a zis: «Este bine totul?» El a răspuns: «Totul este bine. Stăpânul meu mă trimite să-ți spun: Tată că au venit la mine doi tineri din muntele lui Efraim, dintre fiii proorocilor; dă-mi pentru ei, te rog, un talant de argint și două haine de schimb.»

Naaman a zis: «Fă-mi plăcerea și ia doi talanți.» A stăruit de el, și a legat doi talanți de argint în doi saci, împreună cu două haine de schimb, și a pus pe doi din slujitorii săi să le ducă înaintea lui Ghehazi.

Ajungând la deal, Ghehazi le-a luat din mâinile lor, și le-a pus în casă. Apoi a dat drumul oamenilor acelorora care au plecat. După aceea s-a dus și s-a înfățișat înaintea stăpânului său.

Elisei i-a zis: «De unde vii, Ghehazi?» El a răspuns: «Robul tău nu s-a dus nicăieri.» Dar Elisei i-a zis: «Oare n-a fost duhul meu cu tine, când a lăsat omul acela carul și a venit înaintea ta?

Este oare acum vremea de luat argint, haine, măslini, vii, oi, boi, robi și roabe? Lepra lui Naaman se va lipi de tine și de sămânța ta pentru totdeauna.» Și Ghehazi a ieșit dinaintea lui Elisei plin de lepră, alb ca zăpada.“ (2 Regi 5.20-27).

Această pedepsire prin lepră n-a fost de fapt o minune. S-a întâmplat doar că „lepra“ care-l mânca de o vreme pe Ghehazi pe dinăuntru să fie doar scoasă la suprafață. Pedepsirea perpetuă („lepra lui Naaman se va lipi de tine și de sămânța ta pentru

totdeauna”) arată cât de mâniat a fost Dumnezeu pe Ghehazi și pe cei asemenea lui de-a lungul istoriei. În ce a fost greșită gândirea lui Ghehazi?

În primul rând, ca slujitor care se lupta cu lipsurile din casa lui Elisei, Ghehazi l-a văzut pe bogatul Naaman drept „o vacă bună de muls“. Asta se vede din înseși cuvintele lui: „Iată că stăpânul meu l-a cruțat pe sirianul acela, Naaman.“ Pe Ghehazi nu l-a mulțumit convertirea lui Naaman. Rămăsese nemulțumit pentru comoara cu care omul acesta se întorcea acasă! Ghehazi n-a fost mulțumit până ce nu l-a „ciupit“ pe Naaman de aproximativ 35 de kilograme de argint.

În al doilea rând, Ghehazi a crezut că-l poate înșela pe Elisei. În convingerile lui Ghehazi, Elisei era suficient de supranatural pentru a face minuni cu Naaman, dar nu destul de supranatural ca să știe precis ce face slujitorul din casa lui.

*„Oare n-a fost duhul meu cu tine, când a lăsat omul
acela carul și a venit înaintea ta?“*

În al treilea rând, Ghehazi a văzut în slujirea lui Dumnezeu o ocazie de îmbogățire personală. Analizându-i greșeala, Elisei îl întreabă retoric: „Este oare acum vremea de luat argint, haine, măslini, vii, oi, boi, robi și roabe?“ Ghehazi este tipul tuturor acestora care fac lucrarea Domnului cu gândul la „un câștig mârșav“, anticipând lucrarea tragică a lui Iuda. Ghehazi a vrut neapărat să „ia ceva“ de la Naaman. Nu cred însă, că se aștepta să ia de la el ... lepra.

*„Și Ghehazi a ieșit dinaintea lui Elisei plin de lepră,
alb ca zăpada.“ (2 Regi 5.27b).*

Această precizare îl așază pe Ghehazi alături de alți copii ai lui Dumnezeu care au fost disciplinați drastic: Maria, sora lui Aaron (Num. 12.1-15) și regele Ozia (2 Cron 26.16-23).

Între Naaman și Ghehazi a avut loc un transfer straniu: Naaman a plecat acasă cu credința lui Ghehazi, Ghehazi a rămas acasă cu lepra lui Naaman. Cu un alt transfer straniu ne vom întâlni în capitoul următor.

23.

Elisei, un om al credinței care face minuni

(2 Regi 6)

Corrie Ten Boom, evanghelista olandeză care a trăit între anii 1892-1983, a reușit să dea o definiție a credinței care a rămas un etalon în materie: „Credința vede invizibilul, crede incredibilul și primește drept răsplată imposibilul“. Capitolul acesta este o foarte bună ilustrație a acestei definiții.

Elisei este un om al credinței care trăiește în dimensiunile supranaturalului. Realitatea trăită de el se află „dincolo“ de limitele experienței umane „obișnuite“. Normalul lui este anormal nu pentru că Elisei este un vrăjitor, ci pentru că el este un om al lui Dumnezeu, iar Dumnezeu poate face orice vrea El cu lumea pe care a creat-o.

Cititorii Bibliei se întâlnesc cu o realitate criticată aspru de unii oameni de știință. Însă, aceasta nu trebuie să ne dezechilibreze. Oamenii de știință „caută“, iar Dumnezeul suveran este Cel care a „ascuns“ realitatea în lumea care bâjbâim noi. Apostolul Pavel le-a spus asta oamenilor de știință și filosofilor din Atena:

„El (Dumnezeu) a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremi și a pus anumite hotare locuinței lor, ca ei să caute pe Dumnezeu, și să se

silească să-L găsească bâjbâind, măcar că nu este departe de fiecare dintre noi. Căci în El avem viața, mișcarea și ființa, după cum au zis și unii din poeții voștri: «Suntem din neamul lui...»» (F.A. 17.26-28).

Realitatea ultimă, mereu eluzivă cercetărilor umane, va fi cunoscută atunci când ne-o va explica Dumnezeu. Până atunci este suficient să spunem că insolența unora din instituțiile oamenilor de știință a fost smerită de cele mai recente descoperiri ale cercetărilor lor. Multe din „adevărurile” care contraziceau categoric Biblia au început să se clatine și să fie abandonate. Vă supun atenției „potrivirile” găsite între „The Language of God”, scrisă de Francis S. Collins, șeful proiectului de genetică „ghenomul uman”, unul din cei mai proeminenți oameni de știință ai Americii și două cărți evreiești și despre evrei: „Bringing Heaven Down To Earth” și „The Rebbe-s Army”. Știința și teologia, atunci când sunt sincere și făcute cum se cuvine, sunt amândouă servicii divine de proslăvire a lui Dumnezeu.

La debutul secolului XIX, marchizul de Laplace, un matematician și distins fizician, a propus un punct de vedere mecanicist asupra originii și naturii vieții. El a spus că natura este guvernată de un set de legi fizice precise (unele care au fost descoperite și altele care rămân să fie descoperite) și că natura nu se poate sustrage acestor legi. În optica lui Laplace, această obligație de a se supune legilor se extinde până la cele mai infime particule elementare aflate în cele mai îndepărtate colțuri ale universului, guvernând deci până și ființele umane și procesul de gândire.

Laplace a postulat că din momentul în care aceste legi s-au cristalizat la începutul existenței universului, toate evenimentele trecute, prezente și viitoare din existența omului au devenit implacabile și ireversibile. Acest punct de vedere reprezintă un determinism extrem, care nu-l lasă nici un loc de mișcare lui Dumnezeu (în afară de momentul Creației) și nu-i oferă omului o voință cu adevărat liberă. Postulatele lui Laplace au stârnit o furtună în lumea științifică și teologică a vremii (când Napoleon l-a întrebat cum rămâne cu existența lui Dumnezeu, Laplace a dat celebra replică: „Nu am nevoie de această ipoteză”).

Un secol mai târziu, conceptul determinismului fix al lui Laplace a fost zdruncinat din temelii, nu de argumente teologice, ci

de evoluția descoperirilor din știință. Revoluția științifică numită fizica cuantică a început destul de firav și nevinovat printr-un efort de a explica unele probleme rămase neexplicate din teoria spectrului luminii. Bazându-se pe o serie de observații, Max Planck și Albert Einstein au demonstrat că lumina nu se transmite uniform cu întreaga ei cantitate de energie, ci apare sub forma unor pachete mici, numite „fotoni”. Cei doi savanți au lansat termenul de „cuantificarea luminii”. Lumina, deci, nu se manifestă ca un câmp liniar neîntrerupt, nu este indivizibilă la infinit, ci poate fi redusă doar până la dimensiunile fotonilor, tot așa cum rezoluția unei camere digitale nu poate fi mai mică decât dimensiunile unui singur pixel.

Cam prin același timp, Niels Bohr, a examinat structura atomului și s-a mirat că electronii reușesc să rămână pe orbite în jurul nucleului. Sarcina electrică negativă a electronului ar trebui să fie atrasă de sarcina pozitivă a protonilor din nucleu, ceea ce ar trebui să ducă la o inevitabilă implozie a materiei. Bohr a postulat un argument cuantic asemănător cu al celor doi savanți susținând că electronii nu pot să existe decât în câteva stări anumite.

Fundația mecanicii clasice a început să se crape, dar cele mai profunde consecințe filosofice ale acestor descoperiri au fost publicate de fizicianul Werner Heisenberg, care a arătat convingător că în lumea minusculă a particulelor cuantice, caracterizată de distanțe infinitesimale și particule foarte mici este imposibil să măsoari exact în același timp și poziția și momentul lor. Realitatea a primit numele de „principiul nesiguranței”, care-i poartă numele lui Heisenberg și a înlocuit dintr-o singură lovitură determinismul lui Laplace. Principiul nesiguranței postulează că este cu neputință să măsoari cu precizie configurația universului, așa cum a pretins Laplace.

Cercetările și observațiile recente ale lui Murray Gel-Man și George Zweig (1964) au ajuns la concluzia că materia este compusă din anumite „particule elementare”, numite „quark”. Ele au proprietăți intrinsece diferite, care include sarcină electrică, culoare, masă și rotație. Este foarte greu să le numim forme de energie sau particule de materie care se rotesc și vibrează asemenea unor „coarde minuscule”. Când trec printr-un orificiu foarte mic, aceste particule pot apărea fie în dreapta fie în

stânga poziției anticipate, ca un fel de dedublare în oglindă. Mai mult, ele pot apărea în ...ambele locuri deodată. Ce le determină „preferința” pentru o traiectorie sau cealaltă? Cum este posibil să se găsească în două locuri concomitent? Aceste particule rotitoare pot fi „de dreapta”, „de stânga”, „de sus” sau „de jos” și pot fi definite cu termeni total neștiințifici ca „stranii” sau „fermecătoare”.

Soțul nepoatei mele, Paul Carr, își dă doctoratul în studiul acestor particule elementare. Nivelul cercetărilor lui poate produce o schimbare de paradigmă în concepția modernă despre lume și viață.

Consecințele apariției fizicii cuantice sunt aprig disputate de peste optzeci de ani. Chiar și Einstein, care a jucat un rol deosebit în lansarea mecanicii cuantice, a refuzat inițial ideea nesiguranței totale, lansând celebra remarcă: „Dumnezeu nu dă cu zarul”. Cei ce cred în Creator au replicat că ceea ce ni se pare nouă „nesiguranța” aruncării cu zarul poate fi cu totul altceva din punctul lui Dumnezeu de vedere, angajând implicarea directă a lui Dumnezeu în ținerea în ființă a lumii și în conducerea ei spre un anumit scop predeterminat”.

Un foarte mare gânditor al evreilor a scris ceva cu totul remarcabil despre Dumnezeu și lumea minunilor:

„Ce este lumea? Ce-i dă dreptul să fie așa de impozantă, așa de formidabilă, așa de nepătrunsă? Cum de ne face ea să ne simțim așa de mici și neputincioși?”

Adevărul este că lumea nu are o substanță proprie. Realitatea există doar ca o simfonie a unei Forțe Infinite care permează toate și care recrează în fiecare moment toate aspectele vieții și materiei. Este o simfonie pe care urechile noastre nu o aud, un spectacol magnific ascuns de ochii noștri – așa că noi vedem doar ... „lumea”.

[Teologic, acest concept a fost postulat de autorul Epistolei către Evrei:

„Dumnezeu, la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut și veacurile. El, care este oglindirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui, și care ține toate lucrurile cu Cuvântul puterii Lui” (Evrei 1.2-3).

Lumea este susținută de o „vibrație“, de vibrația vocii lui Dumnezeu care umple hăul, aducând la existență „din nimic“ și susținându-le pe toate în existență prin sunetul care a zis: „Să fie!“ Dacă Dumnezeu Și-ar retrace Cuvântul puterii Lui, toate lucrurile ar înceta dintr-o dată să mai existe: „*El este mai înainte de toate lucrurile și toate se țin prin El*“ (Colos. 1.17).

Același adevăr este postulat și de apostolul Ioan:

„Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El. În El era viața, și viața era lumina oamenilor.

Lumina luminează în întuneric, și în întunerecul n-a biruit-o.“ (Ioan 1.3-5).

Același adevăr este proclamat și de cei douăzeci și patru de bătrâni care stau înaintea Tronului ceresc și au ajuns să cunoască esența Creației:

„Vrednic ești, Doamne și Dumnezeul nostru, să primești slava, cinstea și puterea, căci Tu ai făcut toate lucrurile, și prin voia Ta stau în ființă și au fost făcute!“ (Apoc. 4.11).]

Realitatea ultimă este asunsă de ochii noștri, dincolo de posibilitățile cunoașterii noastre. Dați însă, la o parte această cortină care ne ascunde realitatea și veți descoperi întotdeauna și pretutindeni Miracolul.

Noi luăm prea în serios „legile naturii“. Credem că ele există tot așa cum credem că există Creatorul lor. Când ceva nu li se potrivește, spunem că s-a produs o „minune“. Însă, această minune nu este o violare a legilor naturii, ci doar un moment de străfulgerare în care putem spune: „Realitatea noastră nu este decât o sclipire a unei Realități Superioare. În acel Adevăr superior, lumea ca atare nu există. Totul este El, din El, prin El și pentru El.

Când un părinte își iubește copilul, el se apleacă spre el cu atâta dragoste încât ajunge să se prefacă asemenea lui, gângurind ca el, renunțând la locul și preocupările care-l caracterizează pentru a juca jocuri copilărești. El se dezbracă de toată maturitatea pe

care a acumulat-o în cei douăzeci-treizeci de ani de viață pentru a se entuziasma, să se entuziasmeze sincer, de lucrurile care-l fac pe un copil să se entuziasmeze, pentru a se purta așa cum se poartă un copil, pentru a „ trăi “ cu toată ființa sa în lumea în care trăiește copilul său. Totuși, un părinte nu este un copil. El este doar un adult care a ales să coboare la nivelul unui copil. El poate face lucrul acesta tocmai pentru că este un adult în stare să-și permită să se poarte ca un copil. Dar asta este hotărârea unui om matur.

Dumnezeu simte durerile și bucuriile noastre, trăind alături de noi în lumea noastră. Totuși, El rămâne infinit, dincolo de toate lucrurile – chiar dacă locuiește printre noi.

Dumnezeu nu este natura, dar natura este dumnezeiască.

Când Dumnezeu face un miracol, El nu tulbură realitatea ca să putem spune: „A fost o minune!“ Aceasta este cea mai mare minune a Lui. Pretutindeni în lume, părinții se joacă „de-a v-ați ascunselea“ cu copiii lor. Este un proces de inițiere, o piatră de hotar în dezvoltarea umană. Copilul trebuie să înțeleagă că ceva poate continua să existe chiar și atunci când el nu poate să-l vadă, că lumea nu trebuie definită doar prin percepțiile noastre subiective, că ceva există în mod absolut – fie că știm sau nu știm acest lucru. Toată viața, pretutindeni în lume, Dumnezeu joacă cu noi același joc. El ne lasă să-L întrezărim printr-o minune, iar apoi Se ascunde din nou în spatele Naturii. Când ne dăm seama, ne uităm dincolo de Natură și-L descoperim acolo.

Dumnezeu poate face orice. El poate, așa cum s-a spus, „să treacă o cămilă prin urechile acului“. Cum o face? Micșorează pentru o clipă cămila la dimensiuni liliputane sau mărește pentru o fracțiune de secundă urechea acului? Nici una, nici alta. Cămila va rămâne mare, iar urechea acului rămâne mică. Totuși, cămila va trece prin urechea acului!

Nelogic? Adevărat. Dar logica este și ea una din creațiile Lui. Cel care a creat logica Își poate permite uneori să o ignore.

Cum o face? Dumnezeu Își deghizează minunea astfel ca intervenția Lui să se poată încadra în ordinea naturală a lucrurilor sau alterează proprietățile naturii ca să facă loc minunii? Nici una, nici cealaltă. Fiecare element va continua să se comporte conform cu proprietățile lui, îngăduind ca o minune dintr-un ordin superior de funcționare să se întâmple.

Imposibil? Pune o sămânță în pământ și privește-o cum crește. Plantează fapte bune și vei vedea cu uimire minunile care se vor petrece.

Când a fost făcută lumea, Dumnezeu avea în Sine două feluri de lumină: o lumină necuprinsă și nesfârșită care le îmbrățișa pe toate, dându-le ființă, dar rămânând transcendentă, adică dincolo de ele, și o lumină transmisibilă care răspândește în jur viață, dar este limitată și-și pierde din strălucire din cauza lor. Lumina cea dintâi este o expresie pură a expresiei „nu este nimeni ca El” și din ea se ivesc minunile, întâmplări care sunt peste fire și o depășesc în valoare și semnificație. Lumina a doua este expresia și rezultatul dorinței Lui de a exista o lume, din ea derivând ordinea din natură și elementele care par a avea o existență proprie și independentă cu proprietăți specifice. Dar Dumnezeu nu a intenționat niciodată ca în lume să existe două realități, una Naturală și una Supranaturală. Așa că El a făcut ca cele două lumini să se manifeste în armonie, descoperindu-ne că au un singur Izvor.

[Cum spune David: „Căci la Tine este izvorul vieții; prin lumina Ta vedem lumina.” (Ps. 36.9).

Același adevăr este subliniat și de apostolul Pavel care vorbește astfel despre Dumnezeu: „...singurul Stăpânitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor, singurul care are nemurirea, care locuiește într-o lumină, de care nu poți să te apropii, pe care niciun om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea, și care are cinstea și puterea veșnică!” (1 Tim. 6.15-16).]

Există două feluri de minuni: unele de dincolo de natură și altele care sunt înveșmântate în straiile naturii. Schimbarea apelor Nilului în sânge a fost o minune dincolo de natură. Biruința unui grup de macabei asupra formidabilei mașini de război a grecilor a fost o minune înveșmântată în straiile oamenești – oamenii au trebuit să lupte ca să câștige. Avem nevoie de ambele feluri de minuni.

Dacă ai vedea numai minunile de „dincolo” de natură, ai cunoaște că Dumnezeu poate face orice vrea, dar ai ajunge să

crezi că El trebuie să rupă legile naturii ca să facă minuni. Am afla că există un Dumnezeu dincolo de natură, dar care nu locuiește și în veșmintele ei. Dacă am vedea numai minuni în limitele legilor naturii, am ajunge la concluzia că Dumnezeu este Stăpânul absolut al tuturor lucrurilor care se întâmplă în natură, dar am fi ispititi să credem că El este cumva limitat înăuntrul ei.

Adevărul este că Îl vedem pe Dumnezeu care este concomitent și „transcendent“, și „immanent“, adică în același timp și dincolo de toate lucrurile și umplând toate lucrurile. De fapt, nu există decât El care Se manifestă prin toate. Există minuni spectaculoase care depășesc toate legile naturii, pe care orice prost le poate observa. Dar există și minuni pe care nu le observăm imediat, pentru care trebuie să ne gândim puțin ca să înțelegem că acolo s-a întâmplat ceva neobișnuit și neașteptat.

Mai există și o a treia categorie de minuni, de dimensiuni așa de mari și de mărețe că numai Dumnezeu le poate percepe. Sunt minunile fundamentale, care se întâmplă în mod continuu, în fiecare secundă. Lumea nu este predictibilă. Determinismul este doar o rămășiță depășită a științei din secolul XIX. În urma ultimelor observații, singurul lucru pe care-l putem spune este că există unele legi, destul de relative, după care lucrează în general Dumnezeu.

Căderea dictaturilor comuniste din Europa de Est a fost un soi de minune fără precedent în istorie. Niciodată n-au fost afectați într-un mod așa de radical atât de mulți oameni prin așa de puțină violență.

Minunile din Războiul din Golf au fost mult mai evidente și mult mai „pe față“. Aceleași rachete care au omorât nenumărate vieți în războiul cu Iranul au fost total neputincioase să-și atingă țintele lor din Israel. Soldații și ofițerii Forțelor Aliate au fost martori la lucruri imposibil de explicat. Alte minuni au fost percepute doar mai târziu ca miracole, pentru că acolo n-a fost vorba doar de legile naturii.

Există totuși mulți oameni care ne întreabă: „Unde sunt minunile?“

Pentru un ignorant, ceea ce nu poate fi explicat, nu există. Pentru cel înțelept, nimic din existență nu poate fi explicat în mod satisfăcător.

„Trăiește o viață supranaturală și Dumnezeu ți-o va umple cu miracole“.

Capitolul 6 din cartea 2 Regi ni-l prezintă pe Elisei trăind definiția credinței dată de Corrie Ten Boom. Iată un scurt studiu în acest capitol.

Elisei face imposibilul

Legile fizicii sunt inversate într-un transfer ciudat. Lemnul se scufundă și fierul plutește.

„Fiii proorocilor au zis lui Elisei: «Iată că locul unde locuim noi cu tine este prea strâmt pentru noi. Haidem până la Iordan; ca să luăm de acolo fiecare câte o bârnă, și să ne facem acolo un loc de locuit.» Elisei a răspuns: «Duceți-vă.»

Și unul dintre ei a zis: «Fii bun și vino cu slujitorii tăi.» El a răspuns: «Voi merge!» A plecat deci cu ei. Ajungând la Iordan, au tăiat lemne. Și pe când tăia unul din ei o bârnă, a căzut fierul dela secure în apă.

El a strigat: »Ah! domnul meu, era împrumutat!» Omul lui Dumnezeu a zis: «Unde a căzut?» Și i-a arătat locul. Atunci Elisei a tăiat o bucată de lemn, a aruncat-o în locul acela, și fierul de la secure a plutit pe apă.

Apoi a zis: «Ridică-l!» Și a întins mâna, și l-a luat.“ (2 Regi 6.1-7).

Fierul de la secure era un obiect foarte scump și folositor (Exod 19.5-6). Semnificația acestei întâmplări poate fi și una alegorică. Asemenea fierului de secure, Israelul aparținuse și el altuia, Egiptului, dar Dumnezeu l-a luat în folosință încă din cartea Exodul. Din nefericire, Israel a apucat pe căile lui (ca fierul de secure scăpat din coada de lemn) și s-a pierdut în nămolul de pe fundul apei (apele pot simboliza aici, ca în multe alte pasaje alegorice, Neamurile). Numai o minune dumnezeiască a putut să scoată Israelul iar la suprafață, și asta s-a făcut prin intermediul unui ...lemn, lemnul crucii Domnului Cristos. Crucea capătă astfel o puternică vestire din simbolismul acestei întâmplări.

Aparent una minoră, această minune a fost probabil povestită de multe ori la lumina focurilor de veghe, până când a intrat și s-a împământenit în folclorul poporului lui Dumnezeu.

Elisei cunoaște necunoscutul

Evreii au acces la înregistrarea convorbirilor purtate în cortul regal al împăratului Siriei. Asistăm probabil la prima interceptare telefonică din istorie:

„Împăratul Siriei era în război cu Israel. Și, într-un sfat pe care l-a ținut cu slujitorii săi, a zis: «Tabăra mea va fi în cutare loc.»

Dar omul lui Dumnezeu a trimis să spună împăratului lui Israel: «Ferește-te să treci pe lângă locul acela, căci acolo sunt ascunși sirienii.»

Și împăratul lui Israel a trimis niște oameni să stea la pândă spre locul pe care i-l spusese și despre care îl înștiințase omul lui Dumnezeu. Aceasta s-a întâmplat nu odată, nici de două ori.

Împăratului Siriei i s-a tulburat inima. A chemat pe slujitorii săi, și le-a zis: «Nu voiți să-mi spuneți care din noi este pentru împăratul lui Israel?» Unul dintre slujitorii săi a răspuns:

«Nimeni, împărate, domnul meu; dar proorocul Elisei, care este în Israel, spune împăratului lui Israel cuvintele pe care le rostești în odaia ta de culcare.»“ (2 Regi 6.8-12).

Elisei vede invizibilul

Înconjurat din toate părțile de dușmanii din lumea celor văzute, Elisei trăia de fapt înconjurat de oștirile protectoare îngerești din lumea celor încă nevăzute:

„Și împăratul a zis: «Duceți-vă și vedeți unde este, ca să trimit să-l prindă.» Au venit și i-au spus: «Iată

că este la Dotan.» A trimis acolo cai, care și o oaste puternică. Au ajuns noaptea, și au înconjurat cetatea.

Slujitorul omului lui Dumnezeu s-a sculat dimineață și a ieșit. Și iată că o oaste înconjură cetatea, cu cai și care. Și slujitorul a zis omului lui Dumnezeu: «Ah! domnul meu, cum vom face?»

El a răspuns: «Nu te teme, căci mai mulți sunt cei cu noi decât cei cu ei.» Elisei s-a rugat, și a zis: «Doamne, deschide-i ochii să vadă!»

Și Domnul a deschis ochii slujitorului, care a văzut muntele plin de cai și de care de foc împrejurul lui Elisei. (2 Regi 6.13-17).

Dotan se afla cam la 20 de kilometri nord de Samaria. Tot aici i-a găsit Iosif pe frații săi, care l-au vândut ismaeliților (Gen. 37.17-28). Interesant este că împăratul Siriei a putut crede că Elisei află planurile lui prin puteri supranaturale, dar, pe de altă parte, el și-a închipuit că îl va putea lua prin surprindere...

Elisei realizează irealizabilul

Dându-și seama că cel care-i poate dejuca toate planurile este Elisei, împăratul Siriei îl declară înamicul numărul unu și-i concentrează atacul asupra lui. Însă, Elisei îi atrage în capcana unor iluzii optice de mari dimensiuni și-i duce de la spate ca pe o turmă de animale spre abator. Dar demonstrația supranaturală n-are ca scop nimicirea sirienilor, ci izbăvirea israeliților:

„Sirienii s-au pogorât la Elisei. El a făcut atunci următoarea rugăciune către Domnul: «Lovește, rogu-Te, pe poporul acesta cu orbire.» Și Domnul i-a lovit cu orbire, după cuvântul lui Elisei.

Elisei le-a zis: «Nu este aceasta calea, și nu este aceasta cetatea; veniți după mine, și vă voi duce la omul pe care-l căutați.» Și i-a dus la Samaria.

Când au intrat în Samaria, Elisei a zis: «Doamne, deschide ochii oamenilor acestora, să vadă!» Și Domnul le-a deschis ochii, și au văzut că erau în mijlocul Samariei.

*Împăratul lui Israel, văzându-i, i-a zis lui Elisei:
«Să-i măcelăresc, să-i măcelăresc, părinte?»*

*«Să nu-i măcelărești», a răspuns Elisei.
«Obişnuiești tu oare să-i măcelărești pe aceia pe cari
îi iei prinși cu sabia și cu arcul tău? Dă-le pâine și apă,
ca să mănânce și să bea; apoi să se ducă la stăpânul
lor.»*

*Împăratul lui Israel le-a dat un prânz mare, și ei au
mâncat și au băut; apoi le-a dat drumul, și au plecat la
stăpânul lor. Și oștile sirienilor nu s-au mai întors pe
ținutul lui Israel.“ (2 Regi 6.18-23).*

Extraordinara întâmplare poate purta titlul unei pilde despre „prizonierii propriilor iluzii” și poate fi extinsă la dimensiunile unei înfruntări universale între umanitate și Dumnezeu. Singura diferență este că deznodământul celor două nu va fi același. Cei ce se războiesc azi cu Dumnezeu vor pieri sub focul mâniei divine în iazul cel vesnic.

Trăite într-o vreme de mare apostazie națională, întâmplările relatate în capitolul 6 din cartea 2 Regi ne arată clar că Dumnezeu este gata să ajute atât persoane particulare, cât și poporul ca singură entitate. Domnul este destul de atent cu problemele fiecăruia, dar și suficient de mare ca să le poarte de grijă tuturor. Credința în aceste două lucruri va fi supusă unei grele încercări în pasajul următor, unde, pe de o parte, o persoană particulară (o mamă) și întregul popor, pe de altă parte, vor sta înaintea Domnului ca vinovați, dar apoi vor fi izbăviți prin har.

24.

Soarta celor ce nu mai nădăjduiesc în Domnul

(2 Regi 6.24 – 7.20)

Pedeapsa ar trebui să fie un mijloc de îndreptare, nu de împietrire. În relația cu Dumnezeu, ar trebui să ne dăm seama că singurul care ne poate scoate din toate necazurile, mai ales din acelea trimise chiar de El, este Dumnezeu. Această percepție ar trebui să ne ajute să vedem că noi avem de-a face cu Cel Atotputernic și, drept consecință, să ne prăbușim în izbăvitoarea pocăință. Cine zăbovește să se pocăiască se străpunge singur cu o sumedenie de chinuri, iar dacă persistă să o facă va sfârși în moarte și rușine.

Acestea sunt concluziile la care vom ajunge după ce vom privi cu atenție la ce s-a întâmplat cu împăratul lui Israel și cu unul dintre cei mai de vază slujitori ai lui.

„Cum e turcu și pistolu“ spune vechea zicală și așa s-a întâmplat și cu acești doi oameni. Împăratul lui Israel a spus:

„Iată, răul acesta vine de la Domnul; ce mai am de nădăjduit de la Domnul?“ (2 Regi 6.33b).

Iar călărețul pe brațul căruia se rezema împăratul a răspuns omului lui Dumnezeu:

„Chiar dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar putea întâmpla un asemenea lucru?” (2 Regi 7.2a).

Împăratul a fost convins că Dumnezeu nu vrea. Slujitorul lui a dus până la capăt raționamentul greșit la convingerea că Dumnezeu nu poate. Amândoi și-au primit lecția de care aveau trebuință.

Aceste cuvinte au fost rostite într-o vreme în care Dumnezeu îl trimisese iar pe Ben-Hadad, împăratul Siriei, să-i chinuiască pe evrei, fiind pentru aceștia o nuiă dumnezeiască menită să le îndrepte purtarea și să-i întoarcă la El:

„După aceea, Ben-Haded, împăratul Siriei, strângându-și toată oștirea, s-a suit și a împresurat Samaria.

În Samaria a fost o mare foamete, și atât de mult au strâmtorat-o încât un cap de măgar prețuia optzeci de sicli de argint, și un sfert de cab de găinaț de porumbel cinci sicli de argint.

Și pe când trecea împăratul pe zid, o femeie i-a strigat: «Scapă-mă, împărate, domnul meu!» El a răspuns: «Dacă nu te scapă Domnul, cu ce să te scap eu? Cu venitul ariei sau al teascului?» (2 Regi 6.24-27).

Criza femeii respective dă pe față criza împăratului. Necazul ei scoate la iveală necazul lui. Poporul ajunsese să mănânce cap de măgar, unul din animalele considerate necurate în Lege (Lev. 11.2-7). Neputința ei declarată declanșează propria lui declarație de neputință. Copiii lui Israel păreau cu desăvârșire dați morții:

„Și împăratul i-a zis: «Ce ai?» Ea a răspuns: «Femeia aceea mi-a zis: ‘Dă-mi pe fiul tău să-l mâncăm astăzi, și mâine vom mânca pe fiul meu.’ Noi am fiert pe fiul meu, și l-am mâncat.

Și în ziua următoare i-am zis: Dă pe fiul tău să-l mâncăm. Dar ea a ascuns pe fiul ei.»

Cum a auzit împăratul cuvintele acestei femei, și-a rupt hainele, când stătea pe zid. Și poporul a văzut că pe dinăuntru avea un sac de păr pe trup.

Împăratul a zis: «Să mă pedepsească Dumnezeu cu toată asprimea, dacă va rămâne astăzi capul lui Elisei, fiul lui Șafat, pe trupul lui!» (2 Regi 6.28-31).

Până atunci, suferința femeii cu pricina și suferința împăratului fuseseră „în ascuns“. Venise momentul ca ele să devină publice. Femeia a venit să-i vorbească împăratului, iar împăratul și-a rupt hainele și toți au văzut că purta pe dedesubt „un sac de păr“, haina aspră a celor care se pocăiesc „în sac și cenușă“. Este clar că împăratul trăia tragedia unei pocăințe pe jumătate. Nevrând să se facă de râs înaintea poporului, nevrând să capituleze public înaintea lui Dumnezeu, împăratul, „nenumitul“ Ioram, dă concomitent pe față atât așa-zisa lui pocăință cât și furia nepocăinței de care era cuprins.

Sentința rostită de el este un paradox în termeni, o declarație dementială, o mărturie a confuziei spirituale în care trăia. Probabil că, asemenea lui Ahab care-l considera responsabil pe Ilie de nenorocirea care venise peste Israel, și Ioram îl socotea vinovat pe Elisei pentru seceta cumplită din țară.

Totuși, acest „să mă pedepsească Dumnezeu cu toată asprimea, dacă va rămâne astăzi capul lui Elisei, fiul lui Șafat, pe trupul lui!“ conține două noțiuni imposibil de reconciliat. Fraza nu are sens! Ori Ioram se teme cu adevărat de Dumnezeu și atunci se va purta cu toată cinstea față de Elisei, „omul lui Dumnezeu“; ori Ioram este hotărât să-l ucidă pe acest „om al lui Dumnezeu“ ca un semn că a terminat-o cu respectul față de Dumnezeu și că vrea să-l reducă la tăcere pe purtătorul Său de cuvânt: Elisei, ambasadorul lui Iehova. Fraza afirmă că Ioram se aștepta la favoarea divină doar după excutarea lui Elisei!

Ce mare confuzie!

Păcatul nu se mărginește la a ne păta inima, ci ne întuneacă și mintea. Ioram era departe de a gândi așa cum trebuie. Furia lui, asemenea furiei altor împărați din istorie, este manifestarea unei soluții ieftine, dar false: „Când nu-ți place mesajul, ucide-l pe mesager!“ Ioram pretinde public că are un conflict cu Elisei, pe care-l face responsabil de tragedia care venise peste țară. De fapt, conflictul său era cu Iehova, iar poporul ar fi trebuit să afle că vinovat de toată suferința din țară nu era Elisei, ci necredința idolatră și nelegiuirea în care dusesse Ioram națiunea. Problema

aceasta trebuia clarificată repede. Dumnezeu veghea din umbră cu un plan gata făcut și cu o lecție foarte bine pregătită.

Foametea din Samaria, ca și asediul care a cauzat-o, erau fără îndoială parte din pedeapsa dată de Iehova evreilor pentru apostazie (a se vedea: Lev. 26.27-29; Deut. 28.52-53; Ezech. 5.10). Ca reprezentant al lui Dumnezeu, Elisei știa toate acestea și era pregătit pentru cele ce aveau să urmeze:

„Elisei ședea în casă, și bătrânii ședeau lângă el. Împăratul a trimis pe cineva înainte. Dar înainte ca să ajungă solul, Elisei a zis bătrânilor: «Vedeți că acest fiu de ucigaș trimite pe cineva să-mi ia capul?»

Ascultați! Când va veni solul, închideți ușa, și opriți-l la ușă; nu se aude oare sunetul pașilor stăpânului său în urma lui?»

Pe când le vorbea el încă, solul se și pogorâse la el, și împăratul a zis: «Iată, răul acesta vine de la Domnul; ce mai am de nădăjduit de la Domnul?»» (2 Regi 6.32-33).

Capitolul 7 începe cu o scenă cu puternice semnificații alegorice. Împăratul sta rezemat pe brațul unui slujitor de încredere. Însă, îndoiala se sprijinea pe necredință. Aceasta se vede clar din reacțiile celor doi la anunțul plin de har al lui Elisei. Sentința rostită de Elisei cu această ocazie ne-a dat titlul acestui studiu: „Soarta celor ce nu nădăjduiesc în Domnul“:

„Elisei a zis: «Ascultați cuvântul Domnului! Așa vorbește Domnul: 'Măine, la ceasul acesta, se va vinde la poarta Samariei o măsură de floare de făină cu un siclu și două măsuri de orz cu un siclu.'

Călărețul pe brațul căruia se rezema împăratul a răspuns omului lui Dumnezeu: «Chiar dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar putea întâmpla un asemenea lucru?» Și Elisei a zis: «Vei vedea cu ochii tăi: dar tu nu vei mânca din ele.»» (2 Regi 7.1-2).

Necredința celor doi este scoasă în evidență de o grupă de patru leproși, oameni lipsiți pe drept de orice speranță, care-și fac o socoteală rapidă și ies din inactivitate, descoperind puterea și izbăvirea divină:

„La intrarea porții erau patru leproși, care au zis unul către altul: «La ce să ședem aici până vom muri? Dacă ne vom gândi să intrăm în cetate, în cetate este foamete, și vom muri; și dacă vom sta aici, de asemenea vom muri.

Haidem, dar, să ne aruncăm în tabăra sirienilor; dacă ne vor lăsa cu viață, vom trăi, iar dacă ne vor omorî, vom muri.»

Au plecat dar în amurg, să se ducă în tabăra sirienilor. Și când au ajuns la intrarea taberei sirienilor, iată că nu era nimeni. Domnul făcuse să se audă în tabăra sirienilor un vuiet de care și un vuiet de cai, vuietul unei mari oștiri, și își ziseseră unul către altul:

«Împăratul lui Israel a tocmnit împotriva noastră pe împărații hetitilor și pe împărații egiptenilor, ca să vină să lupte împotriva noastră.» (2 Regi 7:3-6).

Și s-au sculat și au luat-o la fugă în amurg. Și-au lăsat corturile, caii și măgarii, tabăra așa cum era și au fugit ca să-și scape viața.

Leproșii, ajungând la intrarea taberei, au pătruns într-un cort, au mâncat și au băut, au luat din el argint, aur și haine, și s-au dus și le-au ascuns. S-au întors iarăși, au pătruns într-un alt cort și au luat și de acolo lucruri pe care s-au dus și le-au ascuns“ (2 Regi 7:3-8).

Dumnezeu făcuse încă una din minunile Lui inexplicabile, dăruindu-le sirienilor niște iluzii auditive colective. Însăpământați de un posibil atac din partea unor mercenari hetiti și egipteni, sirienii au luat-o la fugă. În panica lor, au fugit cu mâinile goale, lăsând în urma lor totul: corturi, mâncare, acareturi. Fără să apeleze la ajutorul copiilor lui Israel, Dumnezeu a pus pe fugă oștirea siriană. Era încă o lecție de atotputernicie pe care Iehova a dat-o unui împărat și unui popor înclinați spre necredință.

Pasajul imediat următor a făcut obiectul multor predici rostite de-a lungul secolelor. Nenorocii de leproși, obișnuiți să nu-și împărtășească soarta nenorocită cu nimeni, s-au abandonat egoist în jefuirea și ascunderea uriașei prăzi de război. Conștiința lor și o gândire foarte logică i-au îndemnat să se teamă

de o eventuală pedeapsă dacă nu se grăbesc să împărtășească cu ceilalți evrei neașteptata veste bună:

„Apoi, și-au zis unul altuia: «Nu facem bine! Ziua aceasta este o zi de veste bună. Dacă vom tăcea și dacă vom aștepta până la lumina zilei de mâine, vom fi pedepsiți. Veniți acum și haidem să dăm de știre casei împăratului!»“ (2 Regi 7:9).

Blocarea inițială a leproșilor este un simbol pentru tăcerea vinovată a creștinilor care nu se grăbesc să răspândească în jur vestea bună despre uriașa izbăvire pe care ne-a dat-o tuturor Dumnezeu prin ceea ce El, și numai El, a făcut la Calvar pentru omenire. Leproșii de atunci s-au dus până la urmă și au dat de știre împăratului. Chiar și atunci, reacția lor a fost una sovăielnică, afectată de teamă și necredință:

„Au plecat, și au chemat pe străjerii de la poarta cetății, și le-au spus așa: «Am intrat în tabăra sirienilor, și iată că nu este nimeni, nu se aude niciun glas de om; n-am găsit decât cai legați și măgari legați, și corcurile așa cum erau.»

Străjerii de la poartă au strigat, și au trimis vestea aceasta înăuntrul casei împăratului. Împăratul s-a sculat noaptea, și a zis slujitorilor săi:

«Vreau să vă spun ce ne fac sirienii. Fiindcă știu că suntem flămânzi, au părăsit tabăra ca să se ascundă în ogoare, și și-au zis: ‘Când vor ieși din cetate, îi vom prinde vii, și îi vom intra în cetate.’»

Unul dintre slujitorii împăratului a răspuns: «Să se ia cinci din caii care au mai rămas în cetate, li se va întâmpla doar cum s-a întâmplat la toată mulțimea lui Israel care a mai rămas, toată mulțimea lui Israel care se istovește, și să trimitem să vedem ce se petrece.»

Au luat două care cu caii lor, și împăratul a trimis niște soli pe urmele oștirii sirienilor, zicând: «Duceți-vă și vedeți.» S-au dus după ei până la Iordan; și iată că tot drumul era plin cu haine și lucruri pe care le aruncaseră sirienii în goana lor.

Solii s-au întors, și au spus împăratului. “ (2 Regi 7.10-15).

Îndoiala evreilor a mai amânat puțin bucuria binecuvântării. Dar când a venit, bucuria aceasta a fost debordantă! Nu însă pentru toți. Scena finală a descătușării subliniază un adevăr spiritual: îndoiala este înfrântă de evidențele puterii divine, dar necredința este ucisă pentru că n-are nici viitor și nici răsplătire. Ca și în cazul lui Toma din Noul Testament, îndoiala este tratabilă, în timp ce necredința este mortală.

„Poporul a ieșit, și a jefuit tabăra sirienilor. Și s-a vândut o măsură de floare de făină cu un siclu și două măsuri de orz cu un siclu, după Cuvântul Domnului.

Împăratul încredințase paza porții în mâna călărețului pe brațul căruia se rezemase atunci. Dar călărețul acesta a fost călcat în picioare de popor la poartă și a murit, după cuvântul pe care-l rostise omul lui Dumnezeu, când se pogorâse împăratul la el.” (2 Regi 7.16-17).

Ca să fie sigur că nu trecem mai departe fără să înțelegem acest adevăr, autorul recapitulează „vinovăția” celui călcat în picioare la poarta cetății. Una din cele mai monumentale gafe

săvârșite de un predicator care nu se pregătea pentru studiu, ci „improviza“ la amvon a fost să spună: „Uite-l și pe acest al doilea călăreț! N-a învățat nimic din pățania celui dintâi!...“ Toată sala a roșit de rușine. Nu era vorba despre un al doilea călăreț, ci doar despre o repetare didactică pentru fixarea adevărului principal al lecției spirituale date de Dumnezeu cu această ocazie:

*„Omul lui Dumnezeu spusese atunci împăratului:
«Mâine, la ceasul acesta, se vor vinde la poarta Sa-
mariei două măsuri de orz cu un siclu și o măsura de
floare de făină cu un siclu.»*

*Iar călărețul răspunsese omului lui Dumnezeu:
«Chiar dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar
putea întâmpla un asemenea lucru?» Și Elisei zisese:
«Vei vedea cu ochii tăi; dar tu nu vei mânca din ele.»*

*În adevăr, așa i s-a și întâmplat: a fost călcat în pi-
cioare la poartă de popor, și a murit.“ (2 Regi 7.18-20).*

Este o lecție puternică și foarte practică. Care sunt limitările pe care le pune necredința ta în calea lucrărilor lui Dumnezeu? Nu te temi că te lipsești singur de marile Lui binecuvântări?

25.

Amintiri sfinte din vremuri de idolatrie

(2 Regi 8)

„*Vremea Izabelei*“ și a influenței ei malefice ajunge la coacere atât în Împărăția lui Israel cât și în Împărăția lui Iuda. Această maree neagră venită din Sidon prin căsătoria Izabelei cu Ahab (1 Regi 16.31), pare că-și desăvârșește cucerirea. Într-o îmbrățișare mortală, caracatița idolatriei cuprinde tot poporul lui Dumnezeu. Victima este din ce în ce mai neputincioasă, adormind somnul morții. O înnoptare ucigașă cuprinde toată țara.

„Lucrările mari ale lui Dumnezeu“ din trecut au rămas doar în tradiția orală, ca niște basme frumoase. Capitolul acesta ne prezintă semnele agoniei dinaintea morții spirituale. Așa cum comentează apostolul Pavel în Epistola către Romani, citând din ofurile profetului Isaia:

„Și, cum zisese Isaia mai înainte: «Dacă nu ne-ar fi lăsat Domnul Savaot o sămânță, am fi ajuns ca Sodomă, și ne-am fi asemănat cu Gomora.»“ (Rom. 9.29).

Singura speranță este iarăși numai și numai Dumnezeu. În neputința generală, El pregătește scena violentei izbăviri din 2 Regi 9. Și iată-L la lucru, folosind natura ca instrument de pedeapsă pentru idolatrie, sincronizând perfect prin providența

Sa desfășurarea unor evenimente pentru a continua să-i binecuvinteze pe cei ce l-au slujit și hotărând dincolo de hotarele lui Israel cine să fie împărat și ce să facă. Asta în timp ce la Ierusalim domnesc „oameni fără Dumnezeu“!

(1) Pentru cei ascultători, răsplătirile continuă!

Dacă evreii se închinau acum lui Baal ca să primească ploaie, Dumnezeu le-o oprește. Nu este doar o pedeapsă, ci și un mesaj al unei iubiri geloase. Dar cine mai avea ochi să vadă în orbirea idolatră din țară...

„Elisei a zis femeii pe al cărei fiu îl înviase: «Scoală-te, du-te, tu și casa ta, și locuiește pentru o vreme unde vei putea; căci Domnul va trimite o foamete de șapte ani peste țară, și foametea a și început.»

Femeia s-a sculat, și a făcut după cuvântul omului lui Dumnezeu: a plecat, ea și casa ei, și a locuit șapte ani în țara filistenilor.“ (2 Regi 8.1-2).

Textul nu ne spune, dar se prea poate că soțul acestei femei, mai bătrân decât ea, murise între timp. O întâlnim văduvă, ceea ce era un mare handicap în acea vreme. Însă, Dumnezeu este „tatăl orfanului și al văduvei“ (Deut. 10.18; 27.19; Ps. 10.14) și le poartă de grijă.

Sunamita aceasta a experimentat trei tragedii: moartea fiului ei, deștrădăcinarea din moștenirea sa și pierderea tuturor averilor sale. Totuși, prin toate acestea ea își păstrează credința în Iehova și vrea să continue să-L slujească (2 Regi 4.8-11). Și de data aceasta, Dumnezeu o scapă, nu din nenorocirea ei, ci „prin nenorocire“, cum constatase cândva Elihu:

„Dar Dumnezeu îl scapă pe cel nenorocit prin nenorocirea lui, și prin suferință îl înștiințează.“ (Iov 36.15).

Autorul cărții Regi relatează:

„Femeia s-a sculat, și a făcut după cuvântul omului lui Dumnezeu: a plecat, ea și casa ei, și a locuit șapte ani în țara filistenilor.

După șapte ani, femeia s-a întors din țara filistenilor, și s-a dus să roage pe împărat pentru casa și ogorul ei.“ (2 Regi 8.3-4).

Pentru cei din jurul ei, viața sunamitei erau un haos. Nu și pentru Dumnezeu. Iată-L cum pregătește El în mod providențial inima împăratului pentru ca această femeie, scutită de agonia celor șapte ani de foamete din Israel, să-și primească acum înapoi tot ce avusese:

„Împăratul stătea de vorbă cu Ghehazi, slujitorul omului lui Dumnezeu, și zicea: «Istorisește-mi, te rog, toate lucrurile mari pe care le-a făcut Elisei.»

Și pe când istorisea împăratului cum înviase pe un mort, tocmai a venit femeia pe al cărei fiu îl înviase Elisei să roage pe împărat pentru casa și ogorul ei.

Ghehazi a zis: «Împărate, domnul meu, iată femeia, și iată fiul ei pe care l-a înviat Elisei». Împăratul a întreat-o pe femeie, și ea i-a istorisit faptul.

Apoi împăratul i-a dat un dregător, căruia i-a zis: «Vezi să se dea înapoi tot ce este al femeii acesteia, cu toate veniturile ogorului, din ziua când a părăsit țara și până acum!»“ (2 Regi 8.5-6).

Urma scapă turma! Întâmplarea aceasta este un anunț al tuturor „reîmproprietărilor“ celor neprihăniți și nedreptățiți care vor moșteni pământul! (Mat. 5.5).

(2) Un prooroc care plânge și un viitor împărat care asasinează

Dumnezeu vede ce este în inima oamenilor, chiar mai bine decât văd ei. Acesta este mesajul pasajului următor. Dumnezeu, care cunoaște trecutul, prezentul și viitorul, știe ce suntem, ce suntem în stare și chiar ce vom face în viitor. El poate folosi până și răutatea noastră pentru a ne face să împlinim planurile Lui. Cineva spunea că ironia finală este că până și Satan va trebui să recunoască faptul că toate intrigile și războirile lui cu Dumnezeu

s-au întâmplat „ca să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Sa și sfatul Său“ (cf. F.A. 4:28).

Când a ajuns la disperare, Ben-Hadad a vrut să obțină ajutorul poorocului Elisei, dar nu L-a vrut și pe Dumnezeuul lui Elisei. Era prea târziu! Ben-Hadad trebuia acum să plătească pentru tot răul pe care-l făcuse lui Israel:

„Elisei s-a întors la Damasc. Ben-Hadad, împăratul Siriei, era bolnav. Și l-au înștiințat, zicând: «Omul lui Dumnezeu a venit aici!»

Împăratul i-a zis lui Hazael: «Ia cu tine un dar, și du-te înaintea omului lui Dumnezeu. Întreabă prin el pe Domnul, și zi: ‘Mă voi tămădui de boala aceasta?’»

Hazael s-a dus înaintea lui Elisei, luând cu el un dar, tot ce era mai bun în Damasc, patruzeci de cămile încărcate.

Când a ajuns, s-a înfățișat înaintea lui, și a zis: «Fiul tău Ben-Hadad, împăratul Siriei, mă trimite la tine să te întreb: ‘Mă voi tămădui de boala aceasta?’

Elisei i-a răspuns: «Du-te și spune-i: ‘Te vei tămădui’, măcar că Domnul mi-a descoperit că va muri.»“ (2 Regi 8:7-10).

Cei care citesc acest pasaj în fugă și cu gândul să-I găsească greșeli lui Dumnezeu se grăbesc să spună că aici Dumnezeu îl pune pe Elisei să-l mintă pe Ben-Hadad. Nu-i adevărat! Citiți cu atenție în continuare și veți înțelege că Ben-Hadad n-a murit de boala lui, ci a fost asasinat.

„Omul lui Dumnezeu și-a pironit privirea asupra lui Hazael, și s-a uitat țintă la el multă vreme; apoi a plâns. Hazael a zis: «Pentru ce plânge domnul meu?»

Și Elisei a răspuns: «Pentru că știu răul pe care-l vei face copiilor lui Israel; vei pune foc cetăților întărite ale lor; vei ucide cu sabia pe tinerii lor, vei zdrobi pe pruncii lor, și vei spinteca pânțele femeilor însărcinate.»

Hazael a zis: «Dar ce este robul tău, câinele acesta, ca să facă lucruri așa de mari?» Și Elisei a zis: «Domnul mi-a descoperit că vei fi împărat al Siriei.»

Hazael a plecat de la Elisei, și s-a întors la stăpânul său, care i-a zis: «Ce ți-a spus Elisei?» Și el a răspuns: «Mi-a spus că te vei tămădui!» A doua zi, Hazael a luat o învelitoare, pe care a muiat-o în apă, și a întins-o pe fața împăratului, care a murit. Și, în locul lui, a domnit Hazael.” (2 Regi 8:11-15).

Privirea lungă pe care i-a aruncat-o Elisei lui Hazael a fost încă o manifestare supranaturală. În momentele acelea, ca printr-un veritabil tunel al timpului, proorocul a văzut scenele înfiorătoare în care femei însărcinate, copii și tineri aveau să piară de mâna acestui „asasin” de duzină. Deși aparent „scandalizat” de descoperirile proorocului israelit, Hazael era în fond un ipocrit. El își făcuse deja planul loviturii de stat care avea să-l ducă pe tronul Siriei. Ungerea lui Hazael reprezintă împlinirea poruncii pe care i-a dat-o Dumnezeu lui Ilie. Este una din „ascultările” pe care marile prooroc le-a trăit prin intermediul urmașului său:

„Domnul i-a zis: «Du-te, întoarce-te pe drumul tău prin pustie până la Damasc; și când vei ajunge, să ungi pe Hazael ca împărat al Siriei. Să ungi și pe Iehu, fiul lui Nimși, ca împărat al lui Israel; și să ungi pe Elisei, fiul lui Șafat, din Abel-Mehola, ca prooroc în locul tău.»” (1 Regi 19:15-16).

Potrivit cu 2 Regi 8.11-15, cu Elisei nu ne vom mai întâlni decât atunci când va fi pe patul de moarte acasă la el (2 Regi 13.14-19). Ben-Hadad al doilea a murit în anul 841 î.H. iar Hazael a domnit între anii 841-801 î.H., concomitent cu Ioram, Iehu și Ioahaz la Samaria, în Israel și cu Ahazia, Atalia și Ioas la Ierusalim, în Iuda.

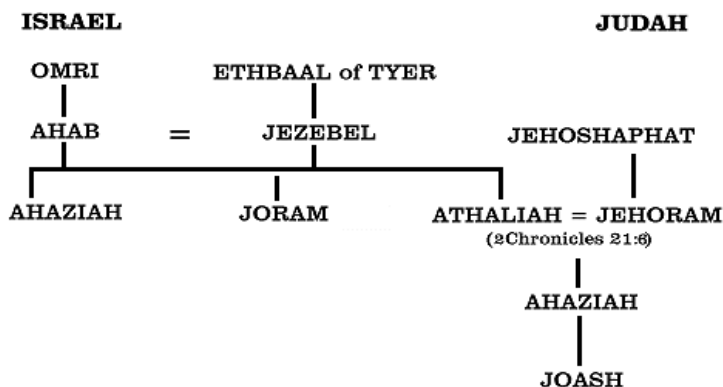
*(3) Ioram și Ahazia, două rude ale
Izabelei pe tronul de la Ierusalim*

Împreună cu „ungerea” lui Hazael la porunca dată de Dumnezeu lui Ilie, urma să aibă loc „ungerea” unui alt instrument al dreptății divine: Iehu. Omul acesta, prevestit și pregătit de Dumnezeu, a apărut pe scena lui Israel în „vremea Izabelei”, această perioadă de contaminare cu idolatria demonică venită din regatul Sidonului și al Tirului. Tumora apărută în ființa națională a

poporului lui Dumnezeu se răspândise metastazic și trebuia extirpată fără milă de dragul planului mesianic.

I. IORAM, GINERELE IZABELEI ȘI SOȚUL ATALIEI

Patologia procesului de prăbușire a trecut prin trei faze distincte și este ilustrată în ceea ce i s-a întâmplat lui Ioram, nepotul Izabelei: (a) prăbușirea spirituală, (b) prăbușirea psihică și (c) prăbușirea fizică.

(a) Prăbușirea spirituală

Iosafat a fost un împărat bun, dar a făcut greșeala să-și căsătorească fiul, pe Ioram, cu una din fetele lui Ahab, intrând astfel sub influența Izabelei:

„Iosafat a avut bogății și slavă din belșug, și s-a în-cuscrit cu Ahab.” (2 Cron. 18.1).

Fiul său i-a călcat pe urme și s-a căsătorit și el cu una dintre prințesele Samariei:

„În al cincilea an al lui Ioram, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, a început să domnească Ioram, fiul lui Iosafat, împăratul lui Iuda. Avea treizeci și doi de ani când s-a făcut împărat, și a domnit opt ani la Ierusalim.

El a umblat în calea împăraților lui Israel, cum făcuse casa lui Ahab, căci avea de nevastă pe o fată a lui Ahab, și a făcut ce este rău înaintea Domnului.“ (2 Regi 8.16-18).

„Plezanteriile“ dintre casa lui Ahab și casa lui Iuda au dus probabil și la confuzia născută din folosirea aceluiași nume între rude apropiate. (Vezi obiceiul românilor de a pune copilului numele „nașului“). S-ar prea putea ca Iosafat să-și fi numit fiul „Ioram“, după numele copilului prietenului său Ahab (2 Regi 3.1), iar Atalia să dea numele de „Ahazia“, fiului împăratului de la Ierusalim, în amintirea fratelui ei, Ahazia, care murise fără copii sub mânia Domnului. Ioram și Ahazia, nume de împărați din Regatul de Nord ajung astfel nume de împărați din Regatul de Sud. Este doar un alt fel de a spune că deveniseră „o apă și-un pământ“, nivelând și anulând diferențele religioase fundamentale care-i caracterizaseră până atunci. Nu că ar fi câștigat cei din Israel, dar au pierdut catastrofal cei din Iuda. Iehova a fost lepădat, iar Baal și Astartea se puteau acum lăfăi în voie.

„Ioram a făcut chiar înălțimi în munții lui Iuda. A târât pe locuitorii Ierusalimului la curvie, și a amăgit pe Iuda.“ (2 Cron. 21.11).

(b) Prăbușirea psihică

Pentru amănunte trebuie să apelăm iar la cartea Cronici, care conține mai multe detalii despre viața împăraților de la Ierusalim:

„Ioram avea ca frați, fii ai lui Iosafat, pe: Azaria, Iehiel, Zaharia, Azaria, Micael și Șefatia, toți fii ai lui Iosafat, împăratul lui Israel.

Tatăl lor le dăduse daruri însemnate în argint, în aur și în lucruri scumpe, împreună cu cetăți întărite în

Iuda; dar împărăția a lăsat-o lui Ioram, pentru că el era întâiul-născut.

Când a luat Ioram în stăpânire împărăția tatălui său, și când s-a întărit, a omorât cu sabia pe toți frații săi și pe vreo câțiva dintre capii lui Israel.” (2 Cron. 21.2-4).

Ioram a ajuns un despot obsedat de putere și stăpânit de teamă. În demența lui, el n-a ezitat să-și execute toți frații, posibili pretendenți la tron, împreună cu câteva din căpeteniile națiunii, bănuite probabil și ele că ar fi uneltit să-l dea jos de pe tron. Îndepărtarea de Dumnezeu l-a dus la nebulie. Faptele lui pot fi puse alături de crimele lui Irod, alt demonizat, obsedat de putere, care a ucis toți pruncii de parte bărbătească din zona Betleemului (Mt. 2.16).

(c) Prăbușirea fizică

Dumnezeu a îngăduit ca Israelul să stăpânească peste neamurile din jur pe vremea lui David și a lui Solomon pentru ca și „neamurile“ să-L cunoască pe Dumnezeul lui Israel. Dacă Ioram a renunțat să se închine lui Iehova în schimbul idolatriei, ce rost ar mai fi avut ca neamurile din jur să rămână sub influența Ierusalimului? Păcatul ne îndepărtează de binecuvântările lui Dumnezeu. Ioram și Israelul pierd parte din teritorii și din belșugul birurilor primite până atunci:

„Pe vremea sa, Edom s-a răsculat împotriva stăpânirii lui Iuda, și au pus un împărat peste ei. Ioram a trecut la Țair, cu toate carele lui. Sculându-se noaptea, a bătut pe edomiți, care îl înconjurau, și pe căpeteniile carelor, și poporul a fugit în corturi.

Răscoala Edomului împotriva stăpânirii lui Iuda a ținut până în ziua de azi. Libna s-a răsculat tot în acelaș timp.

Celelalte fapte ale lui Ioram (din Iuda), și tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

Ioram a adormit cu părinții săi, și a fost îngropat cu părinții săi în cetatea lui David. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ahazia.” (2 Regi 8.20-24; 2 Cron. 21.8-10).

Ioram a avut harul de a fi muștrat printr-o scrisoare chiar de către marele profet Ilie! Este singura dată când este menționat numele lui Ilie în cartea Cronici, pentru că activitatea lui s-a desfășurat în mod preponderent în Regatul de Nord. Episodul este relatat numai în cartea Cronici, nu și în cartea Regi, unde găsim doar numele acestor oameni pomenite împreună (2 Regi 1.17). Cel mai probabil, acest episod s-a petrecut pe vremea când Ioram a fost la începutul domniei, co-regent alături de tatăl său Iosafat, cu foarte puțin timp înainte de înălțarea lui Ilie la cer. Iată ce stă scris în Cronici:

„I-a venit o scrisoare de la proorocul Ilie, care zicea: «Așa vorbește Domnul, Dumnezeul tatălui tău David: ‘Pentru că n-ai umblat în căile tatălui tău Iosafat, și în căile lui Asa, împăratul lui Iuda, ci ai umblat în calea împăraților lui Israel; pentru că ai târât la curvie pe Iuda și locuitorii Ierusalimului, cum a făcut casa lui Ahab față de Israel; și pentru că ai omorât pe frații tăi, care erau mai buni decât tine, și care făceau parte din însăși casa tatălui tău; iată, Domnul va lovi cu o mare urgie pe poporul tău, pe fiii tăi, pe nevestele tale, și tot ce este al tău. Iar pe tine, te va lovi cu o boală grea, cu o boală de măruntaie, care se va îngreuna din zi în zi până când îți vor ieși măruntaiele din pricina tăriei bolii.’» Și Domnul a atârnat împotriva lui Ioram duhul filistenilor și al arabilor, care sunt în vecinătatea etiopienilor.

S-au suit împotriva lui Iuda, au năvălit în el, au jefuit toate bogățiile care se aflau în casa împăratului, și i-au luat fiii și nevestele, așa încât nu i-a mai rămas alt fiu decât Ioahaz, cel mai tânăr dintre fiii săi.

După toate acestea, Domnul l-a lovit cu o boală de măruntaie, care era fără leac. Ea s-a îngreunat din zi în zi, și pe la sfârșitul anului al doilea i-au ieșit lui Ioram măruntaiele din pricina tăriei bolii.

A murit în dureri grele. Și poporul lui n-a ars tămâie în cinstea lui, cum făcuse pentru părinții lui. Avea treizeci și doi de ani când a ajuns împărat, și a domnit opt ani la Ierusalim (nu anii de coregent, ci timpul în care a domnit singur).

A murit fără să lase părere de rău în urmă, și l-au îngropat în cetatea lui David, dar nu în mormintele împăraților.” (2 Cron. 21.12-20).

Contaminat de idolatria demonică din „vremea Izabelei“, Ioram a fost socotit ca „necurat“ și i s-a refuzat înmormântarea alături de ceilalți împărați din dinastia davidică. Prăbușit din punct de vedere spiritual și psihic, Ioram cunoaște și prăbușirea fizică pe propria lui piele. Nu știm natura bolii, dar textul ține neapărat să ne dea amănuntele manifestărilor ei dezgustătoare. Cu o paralelă într-un text al apostolului Pavel, Ioram pare cu adevărat „un om dat pe mâna Satanei pentru nimicirea trupului“ (1 Cor. 5.5).

II. AHAZIA, NEPOTUL IZABELEI ȘI FIUL ATALIEI

Urmașul lui Ioram, Ahazia (care apare, în 2 Cron. 21.17, sub numele de Ioahaz), a fost și el o rudă a Izabelei, încuscrit cu casa lui Omri din Samaria. „Justiția poetică“ a lui Dumnezeu a făcut ca ucigașul fraților săi să-și aibă și el majoritatea copiilor uciși:

„Locuitorii Ierusalimului au pus împărat în locul lui, pe Ahazia, fiul lui cel mai tânăr; căci oastea venită în tabără cu arabii omorâse pe toți cei mai mari în vârstă. Astfel a început să domnească Ahazia, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda.” (2 Cron. 22.1).

„În al doisprezecelea an al lui Ioram, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, a început să domnească Ahazia, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda.

Ahazia avea douăzeci și doi de ani când a ajuns împărat, și a domnit un an la Ierusalim. Mamă-sa se chema Atalia, fata lui Omri, împăratul lui Israel.” (2 Regi 8.25-26).

Aici ne întâlnim prima dată cu „Atalia“, această strașnică urmașă a demonizatei Izabela. Prin ea, Satan a vrut, așa cum vom vedea în continuare, să stingă flacăra mesianică și să zădărnicească astfel planul lui Dumnezeu pentru mântuirea lumii prin Cristos.

Prin aceste două soții întronate alături de fii ai lui David la Ierusalim, a fost dusă la desăvârșire cucerirea religioasă. Dinastia lui Omri își adjudecă astfel „de drept“ tronul lui Iuda, la Ierusalim! Este un fel de „unificare“ prin înrudire. Sângele celor două case regale era acum unit. Numai că nu se sfințise dinastia lui Omri, ci se spurcase dinastia lui David! Acest „Ahaz“, ca și cel căruia îi purta numele (1 Regi 1) va avea mult de suferit în neputința provocată de înstrăinarea sa de Dumnezeu:

„El a umblat în calea casei lui Ahab, și a făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și casa lui Ahab, căci era ginerele casei lui Ahab. El a mers cu Ioram, fiul lui Ahab, la război împotriva lui Hazael, împăratul Siriei, la Ramot din Galaad.

Și sirienii l-au rănit pe Ioram. Împăratul Ioram s-a întors să se tămăduiască la Izreel de rănilile pe care i le făcuseră sirienii la Rama, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei.

Ahazia, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda, s-a pogo-rât să-l vadă pe Ioram, fiul lui Ahab, la Izreel, pentru că era bolnav.“ (2 Regi 8.27-29).

Iată ce ne spune cartea Cronici:

„El a umblat în căile casei lui Ahab, căci mamă-sa îi dădea sfaturi nelegiuite.

A făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și casa lui Ahab, căci după moartea tatălui său, ei îi erau sfetnici, spre pierzarea lui.“ (2 Cron. 22.3-4).

Copleșitoarea influență a dinastiei lui Omri asupra Ierusalimului este indicată prin puterea Ataliei și prin prezența consilierilor regali din Samaria la Curtea regală de la Ierusalim.

„Târât de sfatul lor, s-a dus cu Ioram, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, la război împotriva lui Hazael, împăratul Siriei, la Ramot în Galaad.

Sirienii l-au rănit pe Ioram. Ioram s-a întors să se vindece la Izreel de rănile, pe care i le făcuseră sirienii la Rama, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei.

Azaria, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda, s-a pogorât să-l vadă pe Ioram, fiul lui Ahab, la Izreel, pentrucă era bolnav. Prin voia lui Dumnezeu, și spre pierzarea lui a venit Ahazia la Ioram.“ (2 Cron. 22.5-7).

Ahazia s-a însoțit cu Ioram, după cum tatăl său, Iosafat, a încheiat o alianță vinovată cu Ahab, tatăl lui Ioram. Interesant că cei doi urmași ai părinților lor s-au dus să lupte cu împăratul Siriei exact în același loc în care „săgeata trasă la întâmplare“ l-a omorât pe Ahab și unde un profet al Domnului l-a mustrat aspru pe Iosafat. Se vede încă o dată că nu învățăm nimic din pățania celor dinaintea noastră.

În definitiv, Ahazia s-a însoțit cu ...păcatul. „Părtășia“ celor doi împărați i-a adus pe amândoi, prin forța Providenței, în „sala de operație“ divină. Idolatria trebuia eradicată. Tumora trebuia extirpată, iar pentru această „operație“ trebuia un „chirurg“ cu mâna rapidă și cu inima rece. Niciunul din cei doi împărați, amândoi ramuri ale Izabelei din dinastia lui Omri, nu bănuia prăpădul care urma să se abată asupra lor.

Dumnezeu pregătise deja un om cu numele de „furtună“, Iehu, uraganul mâniei divine (pronunțat aici ca „Iehuuuuuuu“ – cu sonoritatea unei rafale de vânt). El venea să extirpe tumora din trupul națiunii, pentru că în joc era mult mai mult decât asimilarea păgână. Era în joc însăși supraviețuirea planului profetic anunțat din generație în generație, iar Dumnezeul suveran veghea asupra istoriei:

„Dar Domnul n-a voit să nimicească pe Iuda, din pricina robului Său David, după făgăduința pe care i-o făcuse că-i va da totdeauna o lumină printre fiii săi.“ (2 Regi 8.19).

26.

IEHU, URAGANUL DIVIN VENIT SĂ DEZRĂDĂCINEZE RĂUL DIN ISRAEL

(2 Regi 9)

Copertile dosarului lui Iehu ar trebui să fie roșii, ca semn al violenței, al sângelui și al mâniei. Capitolele 9 și 10 din cartea 2 Regi nu pot fi citite cu plăcere, dar avem nevoie să o facem ca să le înțelegem mesajul: păcatul nu poate rămâne nepedepsit și amenințările divine se împlinesc până la urmă! Dumnezeu a decretat „ungerea” lui Iehu (1 Regi 19.16) și nimicirea casei lui Ahab (1 Regi 21.21-26).

Suntem de acord cu Thamos Brooks care a zis: „Singurul lucru pe care-l urăște Dumnezeu este păcatul. Păcatul l-a pus pe Cristos pe Cruce, duce sufletele la pierzarea eternă, pângărește locurile cerești și a făcut necesar Iadul”.

Dumnezeu are instrumente diferite pentru misiuni diferite. Nu toate le poate face, sau este chemat să le facă, un singur om. Pentru extirparea unei tumori, ai nevoie de un chirurg cu mână sigură și inimă rece. Elisei știa că un astfel de om există. Venise vremea ca întregul Israel să o afle. Un temperament tumultuos, Iehu ar fi fost cu siguranță un bun șofer de mașini de curse! Iehu este imposibil de încadrat în tiparele sociale „acceptabile”.

Instrumentele de care Se folosește Dumnezeu nu sunt neapărat nici bune și nici neprihănite.

Ungerea lui Iehu (2 Regi 9.1-12)

Numele lui Iehu a fost găsit până și pe obeliscul lui Samanezer III din Asiria, unde apare ca „Iehu, fiul (succesorul) lui Omri“ (proșternat cu fața la pământ). Pe vremea aceea, asirienii numeau Israelul ca „țara lui Omri“. Semnificația numelui „Iehu“ este „El este Dumnezeu“, un fel de prescurtare de la Eli-Iahu, numele proorocului Ilie; un fel de pronunțare rapidă. Așa transpiră și din comentariul pe care-l face omul de pază din turnul cetății Izreel:

„Caraula a dat de știre, și a zis: «S-a dus până la ei, și nu se întoarce. Și alaiul este ca al lui Iehu, fiul lui Nimși, căci mână ca un nebun.»“ (2 Regi 9.20).

(a) Iehu este unul dintre personajele providențiale predestinate să îndeplinească o misiune specială din partea lui Dumnezeu:

„Proorocul Elisei a chemat pe unul din fiii proorocilor, și i-a zis: «Încinge-ți mijlocul, ia cu tine sticluta aceasta cu untdelemn, și du-te la Ramot în Galaad.

Când vei ajunge acolo, să cauți să vezi pe Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimși. Să te duci să-l ridici din mijlocul fraților săi, și să-l aduci într-o odaie deoparte.

Să iei sticluta cu untdelemn, să-l torni pe capul lui, și să zici: ‘Așa zice Domnul: Te ung împărat al lui Israel!’ Apoi să deschizi ușa, și să fugi fără să te oprești.»“ (2 Regi 9.1-3).

(b) Textul biblic ne spune cum s-a împlinit porunca dată lui Ilie de Dumnezeu pentru așezarea lui Iehu în slujirea divină. Este clar că acest Iehu era una dintre principalele căpetenii ale armatei

împăratului Ioram și era staționat cu o garnizoană militară în Ramotul din Galaad, recucerit probabil de curând de la sirieni.

(c) Al treilea lucru descris în textul biblic este teama pe care o inspira acest Iehu celor ce veneau în contact cu el. Elisei își sfătuiește slujitorul să fugă cât se poate de repede din prezența lui. În Iehu, ca și în majoritatea celor din Israel era un amestec din idolatria celor care s-au lepădat de Dumnezeu, dar care mai păstrau în suflet și o reminiscență de credință în Iehova. Scănteia aceasta de credință în Dumnezeul cel adevărat trebuia acum aprinsă și înflăcărată printr-un mesaj direct de la Dumnezeu:

„Tânărul, slujitorul proorocului, a plecat în Ramot din Galaad. Când a ajuns, căpeteniile oștirii ședeau jos. El a zis: «Căpetenie, am să-ți spun o vorbă.» Și Iehu a zis: «Căruia dintre noi toți?» El a răspuns: «Ție, căpetenie.»

Iehu s-a sculat și a intrat în casă, și tânărul i-a turnat untdelemnul pe cap, zicându-i: «Așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: 'Te ung împărat al lui Israel, al poporului Domnului.

*Să nimicești casa stăpânului tău Ahab, și voi răzbuna asupra Izabelei sângele robilor Mei, prooro-
cii, și sângele tuturor slujitorilor Domnului.*

Toată casa lui Ahab va pieri; voi nimici pe oricine ține de Ahab, fie rob, fie slobod în Israel, și voi face casa lui Ahab asemenea casei lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și casei lui Baeșă, fiul lui Ahia.

Câinii vor mânca pe Izabela în ogorul din Izreel, și nu va fi cine s-o îngroape.» Apoi tânărul a deschis ușa, și a fugit.“ (2 Regi 9.4-10).

Reacția celor care au primit mesajul profetic din partea lui Dumnezeu a dat pe față faptul că nimeni nu era mulțumit cu destrăbălarea morală și spirituală care fusese instaurată în țară de influența maleficei femei trimisă parcă cu o misiune specială de la scaunul satanic stabilit în regiunea Tirului și Sidonului. Chiar dacă, în mod „oficial“, „profeții lui Iehova“ erau considerați niște „nebuni“ fanatici, totuși, în tainicul inimii, evreii tânjeau după o revenire sub autoritatea Celui Atotputernic. Numai așa se poate

explica brusca lor schimbare și entuziasmul cu care s-au aliniat și încolonat ca să ducă la îndeplinire mesajul divin:

„Când a ieșit Iehu la slujitorii stăpânului său, ei i-au zis: «Toate bune? Pentru ce a venit nebunul acesta la tine?»

Iehu le-a răspuns: «Voi cunoașteți bine pe omul acesta și ce poate spune.» Dar ei au zis: «Minciună! Spune-ne dar!» Și el a zis: «Mi-a vorbit așa și așa, zicând: ‘Așa zice Domnul: Te ung împărat al lui Israel.’»

Îndată și-au luat fiecare hainele și le-au pus sub Iehu pe treptele goale. Apoi au sunat din trâmbiță, și au zis: «Iehu este împărat!»“ (2 Regi 9.11-13).

Nu, „nebunul“ care venise din partea Domnului n-a spus o „minciună“, și oamenii din jurul lui Iehu știau foarte bine lucrul acesta. Altfel cum ar fi sărit așa de repede dintr-o extremă în alta și s-au grăbit să se supună mesajului adus de mesagerul divin? Oamenii aceștia tânjeau după un cuvânt venit de la Dumnezeu, iar inima lor a fost un pământ cum nu se poate mai pregătit pentru ca el să încolțească și să aducă rod.

Oare câți oameni ca aceștia mai există și astăzi? Câți dintre aceia care ascund sub bravada unor cuvinte batjocoritoare setea aprinsă după un adevăr veritabil venit din partea Celui Atotputernic?

Chiar dacă aparent ei ne consideră „nebuni“, să nu ezităm să le transmitem mesajul pe care ne-a trimis Domnul să li-l spunem. Din astfel de oameni, Dumnezeu Își poate ridica armata care să se grăbească să-L asculte și să-I facă voia cu entuziasm. Fiecare sfânt are un trecut și fiecare păcătos are un viitor, iar Dumnezeu poate face și din aparente „pietre“ niște „fii ai lui Avraam“.

Este foarte important să remarcăm că, spre deosebire de majoritatea regilor din Regatul de Nord, Iehu a fost „uns“ de Dumnezeu să fie împărat. Imaginea lui Iehu de pe capul căruia se mai prelingea încă untdelemnul turnat de tânărul mesager divin a fost ceea ce i-a determinat pe toți cei din jur să-l considere imediat o persoană cu autoritate divină. Prin ungerea cu untdelemn, Iehu a devenit un personaj providențial în planul mesianic.

Aici trebuie să ne oprim puțin și să lămurim termenii pe care-i folosim. Calificativul „mesianic“ este un derivat de la termenul „uns“, ca în foarte cunoscuta profecie a celor șaptezeci de săptămâni din cartea profetului Daniel:

*„Să știi dar, și să înțelegi, că de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului, până la Unsul (Mesia), la Cărmuitorul, vor trece șapte săptămâni...”
(Dan. 9.25).*

Termenul a fost tradus în greaca Noului Testament prin „Cristosul“, ca în mesajul adus de înger păstorilor din câmpia Betleemului și în celebra proclamație făcută de Petru în Cezareea lui Filip:

„... astăzi în cetatea lui David, vi s-a născut un Mântuitor, care este Cristos, Domnul.” (Lc. 2.11).

*„Dar voi“, i-a întrebat El, „cine ziceți că sunt?“
„Cristosul (Unsul) lui Dumnezeu!” I-a răspuns Petru.”
(Lc. 9.20).*

„Mesia“ sau „Mașiah“ desemna pe un mare preot sau pe un împărat instalat în slujire prin ungerea cu untdelemn după procedura liturgică descrisă în Exod 30.22-25. Aceste persoane au avut roluri deosebite în împlinirea planului lui Dumnezeu în istorie. Numirea nu este restrânsă exclusiv doar la evrei. Dumnezeu îl numește pe Cir, împăratul perșilor, ales înainte de naștere prin preștiința lui Dumnezeu să îndeplinească trimiterea evreilor acasă din exilul celor șaptezeci de ani, un „uns“ al Lui în istorie:

„Așa vorbește Domnul către unsul Său, către Cir, pe care-l ține de mână, ca să doboare neamurile înaintea lui, și să dezlege brâul împăraților, să-i deschidă porțile, ca să nu se mai închidă:

«Eu voi merge înaintea ta, voi netezi drumurile muntoase, voi sfărâma ușile de aramă, și voi rupe zăvoarele de fier.

...Eu am ridicat pe Cir, în dreptatea Mea, și voi netezi toate cărările lui. El Îmi va zidi iarăș cetatea, și va da drumul prinșilor Mei de război, fără preț de

*răscumpărare și fără daruri», zice Domnul oștirilor.“
(Is. 45.1, 13).*

„Unșii“ au fost deci instrumentele lui Dumnezeu pentru a menține istoria pe direcția împlinirii planurilor Lui. Însemnătatea lor a fost majoră și imitațiile n-au întârziat și nu întârzie să se arate. Impostorii care se pretind importanți în istoria lumii sunt numiți în Sfânta Scriptură „falși mesia“, „falși prooroci“, „falși cristoși“ sau chiar anti-cristi.

Despre această tristă realitate ne avertizează în Epistola sa, apostolul Ioan:

„Copilașilor, este ceasul cel de pe urmă. Și, după cum ați auzit că are să vină Anticrist, să știți că acum s-au ridicat mulți anticristi: prin aceasta cunoaștem că este ceasul de pe urmă.“ (1 Ioan 2.18).

Același apostol ne spune că toți credincioșii care alcătuiesc Trupul duhovnicesc al Domnului Isus (Biserica) au intrat în „ungerea“ Duhului Sfânt fiind împuterniciți prin ungerea aceasta să îplinească planurile lui Dumnezeu în generația lor:

„Cât despre voi, ungerea, pe care ați primit-o de la El, rămâne în voi, și n-aveți trebuință să vă învețe cineva; ci, după cum ungerea Lui vă învață despre toate lucrurile și este adevărată, și nu este o minciună, rămâneți în El, după cum v-a învățat ea.“ (1 Ioan 2.27).

Din clipa în care a primit „ungerea“ din partea trimisului lui Dumnezeu, Iehu a devenit conștient că are o misiune deosebită în generația sa. Convingerea i-a fost împărtășită de celelalte căpetenii care erau cu el și, împreună, s-au apucat de treabă.

(a) Iehu îl omoară pe Ioram, fostul său suveran (2 Regi 9.14-26)

Contaminarea idolatră demonică trebuie extirpată, iar Iehu nu este un om care să facă lucrurile cu o jumătate de măsură. El pornește ca un uragan spre Izreel, asigurându-se că nimeni nu va ajunge acolo înaintea lui ca să-l prevină pe împăratul Ioram:

„Astfel a uneltit Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimși, împotriva lui Ioram.

Și Ioram și tot Israelul apărau Ramotul din Galaad împotriva lui Hazael, împăratul Siriei.

Dar împăratul Ioram se întorsese să se vindece la Izreel de rănilile pe care i le făcuseră sirienii, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei.

Iehu a zis: «Dacă voiți, să nu lăsați pe nimeni să scape din cetate, ca să se ducă să dea de veste la Izreel.»“ (2 Regi 9.14-15).

Îngrijorați de orice veste care venea de la Ramotul din Galaad pentru că venea de la graniță, Ioram se grăbește să trimită înaintea lui Iehu doi călăreți cu cai iuți, dar aceștia sunt, rând pe rând, opriți de Iehu.

„Și Iehu s-a suit în carul lui și a plecat la Izreel; căci Ioram era bolnav în pat acolo, și Ahazia, împăratul lui Iuda, se pogorâse să-l vadă.

Caraula pusă pe turnul lui Izreel a văzut ceata lui Iehu venind, și a zis: «Văd o ceată de oameni.» Ioram a zis: «Ia un călăreț, și trimite-l înaintea lor să întrebe dacă este pace.»

Călărețul s-a dus înaintea lui Iehu, și a zis: «Așa zice împăratul: ‘Veniți cu pace?’ Și Iehu a răspuns: «Ce-ți pasă de pace? Treci înapoia mea.»

Caraula a dat de știre, și a zis: «Solul s-a dus până la ei, și nu se mai întoarce.» Ioram a trimis un al doilea călăreț, care a ajuns la ei, și a zis: «Așa zice împăratul: ‘Veniți cu pace?’ Și Iehu a răspuns: «Ce-ți pasă de pace? Treci înapoia mea.»

Caraula a dat de știre, și a zis: «S-a dus până la ei, și nu se întoarce. Și alaiul este ca al lui Iehu, fiul lui Nimși, căci mână ca un nebun.»“ (2 Regi 9.16-20).

Îngrijorarea împăratului creștea pe măsură ce detașamentul condus de Iehu se apropia de cetate. Împăratul a început să bănuiască o posibilă trădare, dar ...era prea târziu. Uraganul era acum deasupra capului său. Într-o ultimă încercare de a-l impresiona pe cel care venea ca vijelia peste el, Ioram și împăratul lui

Iuda ies impunători înaintea lui Iehu în toată splendoarea ținutei lor regale. Însă, ei nu știau cu cine aveau de-a face

...Dumnezeu îi mișcase ca pe niște piese de șah pe tablă pentru ca întâlnirea lor să aibă loc chiar în ogorul lui Nabot, care fusese asasinat la inițiativa Izabelei:

„Atunci Ioram a zis: «Înhamă!» Și au pus caii la car. Ioram, împăratul lui Israel, și Ahazia, împăratul lui Iuda, au ieșit fiecare, în carul lui, înaintea lui Iehu; și l-au întâlnit în ogorul lui Nabot din Izreel.” (2 Regi 9.21).

Venise vremea împlinirii profetice. Sângele lui Nabot trebuia răzbunat. Draconica influență a Izabelei trebuia ștearsă din țară:

„Cum a văzut Ioram pe Iehu, a zis: «Pace, Iehu?» Iehu a răspuns: «Ce pace! Câtă vreme dăinuiesc curviile mamei tale Izabela, și mulțimea vrăjitorilor ei!»

Ioram a sucit frânele și a fugit, zicând lui Ahazia: «Vânzare, Ahazia!»

Dar Iehu a pus mâna pe arc, și l-a lovit pe Ioram între umeri. Săgeta a ieșit prin inimă, și Ioram a căzut în car.

Iehu a zis căpeteniei sale Bidcar: «Ia-l și aruncă-l în ogorul lui Nabot din Izreel; căci adu-ți aminte că atunci când stăteam împreună, eu și tu, călări pe cai înapoia tatălui său Ahab, Domnul a rostit împotriva lui hotărârea aceasta:

‘Am văzut ieri sângele lui Nabot și sângele fiilor lui’, zice Domnul, ‘și-ți voi face la fel chiar în ogorul acesta’, zice Domnul!

Ia-l dar, și aruncă-l în ogor, după Cuvântul Domnului.” (2 Regi 9.22-26).

Este pentru prima dată când aflăm că Izabela nu se mulțumise să-l omoare doar pe Nabot. Ca să nu mai existe moștenitori în stare să revendice dreptul asupra ogorului acaparat prin fraudă, Izabela îi ucisese și pe fiii lui Nabot, încălcând astfel într-un mod grosolan prevederile Legii mozaice:

*„Nici o moștenire a copiilor lui Israel să nu treacă de la o seminție la alta, ci fiecare dintre copiii lui Israel să se țină lipit de moștenirea seminției părinților lui.“
(Lev. 25.25; Num. 36.7).*

Iehu spune pe față ceea ce toți evreii știau, dar se temeau să șoptească: Izabela era o vrăjitoare, iar influențele ei în țară erau demonice! Iehu vorbește despre curviile Izabelei și despre „mulțimea vrăjitoriilor ei“ (kesapim, în textul original). Termenul presupune contactarea unor entități supranaturale și sfătuirea cu ele prin mijloace oculte (conform cu Is. 47.9, 12; Mica 5.12; Naum 3.4). Aceasta era un păcat de moarte sub legislația mozaică, sinonim cu „pactizarea cu dușmanul“ pe terenul înfruntării dintre Dumnezeu și dușmanii Lui din lumea nevăzută:

„Pe vrăjitoare să n-o lași să trăiască.“

„Să nu fie la tine nimeni care să-și treacă pe fiul sau pe fiica lui prin foc, nimeni care să aibă meșteșugul de ghicitor, de cititor în stele, de vestitor al viitorului, de vrăjitor, de descântător, nimeni care să întrebe pe cei ce cheamă duhurile sau dau cu ghiocul, nimeni care să întrebe pe morți.

Căci oricine face aceste lucruri este o urâciune înaintea Domnului; și din pricina acestor lucruri le va izgoni Domnul, Dumnezeul tău, pe aceste neamuri dinaintea ta.

Tu să te ții în totul totului tot, numai de Domnul, Dumnezeul tău. Căci neamurile acelea pe care le vei izgoni, ascultă de cei ce citesc în stele și de ghicitori; dar ție, Domnul, Dumnezeul tău, nu-ți îngăduie lucrul acesta.“ (Exod. 22.18; Deut. 18.10-14).

„Uraganul“ dezlănțuit lansează primul trăsnet în direcția lui Ioram și-l omoară.

*(b) Iehu îl omoară pe Ahazia, ruda lui Omri,
de pe tronul Ierusalimului (2 Regi 9.27-29)*

Al doilea trăsnet cade peste Ahazia, copilul corupt al lui David, născut într-o mezialanță idolatră cu una din rudele Izabelei și

vinovat că a lăsat influența întunecimii din Samaria să se scurgă și să inunde Regatul lui Iuda, de unde se aștepta împlinirea speranțelor mesianice:

„Ahazia, împăratul lui Iuda, când a văzut lucrul acesta, a fugit pe drumul care duce la casa din grădină. Iehu l-a urmărit, și a zis: «Lovește-l și pe el în car!»

Și l-au lovit la suișul Gur, lângă Ibleam. El a fugit la Meghido, și a murit acolo. Slujitorii lui l-au dus într-un car la Ierusalim, și l-au îngropat în mormântul lui, cu părinții lui, în cetatea lui David.

Ahazia se făcuse împărat al lui Iuda în anul al unsprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab.” (2 Regi 9.27-29).

Ahazia a fost înmormântat ca un fiu al lui David, dar a fost ucis pentru că fusese un fiu al lui Ahab, contaminat prin seminția lui Omri. Ahazia a murit într-o grădină a Samariei pentru că inima lui era „samariteană”, pătată de nelegiuire și infectată de idolatrie.

În cazul lui Ahazia, locul decesului său indică și cauza decesului. A fost așa cum nu s-ar fi convenit să fie și acolo unde nu s-ar fi convenit să se afle un împărat de pe tronul davidic.

Odată cu moartea acestor doi regi/împărați, perioada de pace și alianțe dintre Regatul de Nord și Regatul lui David a luat sfârșit. Din relatările biblice de la 2 Regi 9.30 până la 2 Regi 17.41 știm că cele două regate au existat în paralel, dar n-a mai fost nici o înțelegere între ele. Această perioadă a început prin urcarea lui Iehu pe tronul lui Israel în anul 841 î.H. și a continuat până în 722 î.H. când asirienii au cucerit Regatul de Nord.

Deși a debutat probabil cu intenții bune, perioada de colaborare dintre cele două fracțiuni de împărăție nu a dus la nimic bun pentru națiunea evreiască. Dimpotrivă! Proverbul conform căruia „prietenii rele strică obiceiurile bune” s-a dovedit adevărat și cu această ocazie.

Dumnezeu a decretat atunci „divizarea” națiunii pentru o vreme, simbolizată prin „ruperea” unei haine în petece repartizate în două regate separate (1 Regi 11.29-36). Ideile noastre, chiar și

atunci, sau mai bine zis tocmai atunci, când par bune, dacă nu se supun voii lui Dumnezeu, nu duc la nimic ...bun.

Ne aflăm în anul 2012, și un ziar anunța identificarea unui alt grup, de data aceasta din India, al „triburilor pierdute” și împrăștiate printre Neamuri, care se întoarce acasă în Israel. A venit vremea ca Dumnezeu să-i strângă iarăși acasă pe surghiuniții lui Israel (Is. 43.5; 49.22; 66.6-21; Ier. 16.15; 23.3; 24.6; Ezech. 37.21; 39.25). Abia acum începe să fie ...bine!

(c) Iehu o omoară pe Izabela (2 Regi 9.30-37)

Cel de al treilea trăsnet din „uraganul” numit Iehu a lovit-o pe Izabela. „Drăcoica” aceasta a fost sfidătoare și insolentă până la capăt. Numai că semeția ei n-a scutit-o să aibă moartea rușinoasă care îi fusese profetită de Ilie și pe care probabil, cu viclenie, ea a căutat să o evite:

„Iehu a intrat în Izreel. Izabela, auzind lucrul acesta, și-a uns sprâncenele, și-a împodobit capul, și se uita pe fereastră. Pe când intra Iehu pe poartă, ea a zis: «Pace, noule Zimri, ucigașul stăpânului său?»

El a ridicat fața spre fereastră, și a zis: «Cine este pentru mine? Cine?» Și doi sau trei dregători s-au uitat la el, apropiindu-se de fereastră.

El a zis: «Aruncați-o jos!» Ei au aruncat-o jos, și i-a țâșnit sângele pe zid și pe cai. Iehu a călcat-o în picioare.

Apoi a intrat, a mâncat și a băut, și a zis: «Duceți-vă de vedeți pe blestemata aceea, și îngropați-o, căci este fată de împărat.»

S-au dus s-o îngroape; dar n-au găsit din ea decât țeasta capului, picioarele și palmele mâinilor. S-au întors și au spus lui Iehu, care a zis: «Așa spusese Domnul prin robul său Ilie, tișbitul:

«Câinii vor mânca în ogorul din Izreel carnea Izabelei; și hoitul Izabelei va fi ca gunoiul pe fața ogoarelor, în ogorul din Izreel, așa încât nu se va

mai putea zice»»: «Aceasta este Izabela!»“ (2 Regi 9.30-37).

Merită să zăbovim câteva clipe asupra destinului pe care și l-a făurit această „falsă proorociță“ despre al cărei „stil“ se vorbește chiar și la finalul Bibliei (Apoc. 2.20):

- împodobită ca o regină, a murit ...plină de „rugină“, făcută una cu praful murdar al străzii;

- inițial spaima tuturor, a devenit sub judecata divină ...scârba tuturor;

- suită de Ahab pe treptele palatului până la înălțimea tronului împărăției lui Israel, și-a încheiat cariera aruncată ca un gunoi pe fereastra casei regale;

- temută de toți, a sfârșit-o trădată de toți, fără să-i ia cineva apărarea;

- ingenioasă și abilă în vederea smulgerii viei lui Nabot, a băut din vinul amestecat al mâniei lui Dumnezeu și, călcată în teascul judecății Lui, a fost călcată în picioare de „noul Zimri“ și zdrobită sub copitele cailor;

- la auzul veștii despre venirea lui Iehu, s-a grăbit să-și schimbe înfățișarea trupească, dar nu și-a mai putut schimba încătușarea duhovnicească;

- invocând prin jurământ asprimea pedepsei zeilor (inexistenți și ireali!), a pierit sub asprimea pedepsei Dumnezeului celui viu și adevărat;

- fiică a lui Et(baal), cu ifose de preoteasă a lui Baal și slujitoare a „zeiței fertilității“, în „ziua ...festivității“ au mâncat-o câinii maidanezi ai Izreelului;

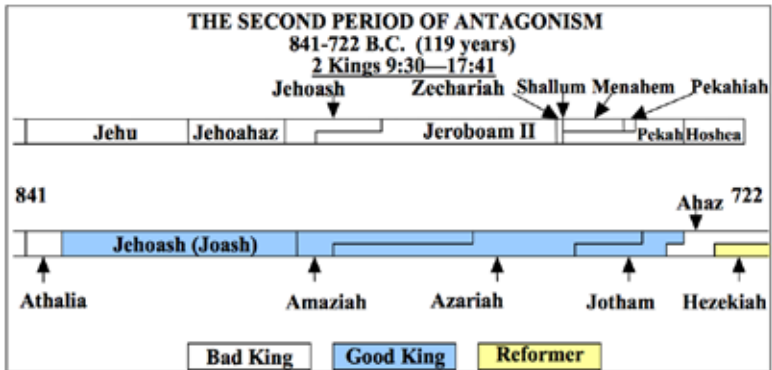
- sperând că va intra în istorie cu chipul ei ca efigie imortalizată pe veci, a murit desfigurată până acolo încât nu s-a mai putut spune: „Aceasta este Izabela!“

Încă o dată, „justiția poetică“ a lui Dumnezeu s-a rostit ironică, umilind mândria care se înalță cu semeție și făcând-o „una cu pământul“ (vezi și Lc. 19.44). Numai cine este ...una cu Cerul, nu va ajunge ...una cu pământul!

C. A DOUA PERIOADĂ DE ANTAGONISM

(2 Regi 9:30 –17:41)

27.

Iehu, uraganul care distruge, dar nu repară

(2 Regi 10)

Iehu a fost pus în mișcare de mânia lui Dumnezeu și s-a comportat ca un bisturiu în mâna unui medic priceput. După cele trei incizii inițiale prin care i-a omorât pe Ioram, Ahazia și Izabela, acest bisturiu a curățat infestarea din jurul inciziilor, iar în final, a atacat rădăcina răului: templul lui Baal și preoția idolatră.

(a) Iehu nimicește casa lui Ahab și a Izabelei (2 Regi 10.1-11)

Autorul insuflat al Scripturii istorisește:

„În Samaria erau șaptezeci de fii ai lui Ahab. Iehu a scris scrisori, și le-a trimis la Samaria căpeteniilor din Izreel, bătrânilor, și îngrijitorilor copiilor lui Ahab.

În ele zicea: «Acum, când veți primi scrisoarea aceasta, fiindcă aveți cu voi pe fiii stăpânului vostru, carele și caii, o cetate întărită și arme,

vedeți care dintre fiii stăpânului vostru este cel mai bun și mai vrednic, puneți-l pe scaunul de domnie al tatălui său, și luptați pentru casa stăpânului vostru!»

Ei s-au temut foarte mult, și au zis: «Iată că doi împărați n-au putut să-i stea împotrivă; cum îi vom sta noi împotrivă?»

Și căpetenia casei împărătești, căpetenia cetății, bătrânii și îngrijitorii copiilor, au trimis să-i spună lui Iehu: «Noi suntem slujitorii tăi, și vom face tot ce ne vei spune; nu vom pune pe nimeni împărat, fă ce vei crede!» (2 Regi 10.1-5).

„Șaptezeci de fii“ este un număr care a putut foarte bine să-i cuprindă și pe nepoții lui Ioram. Oricum, numărul este exagerat de mare și ne trimite cu gândul la excesele altor împărați orientali. Ahab încredințase sarcina creșterii și îngrijirii lor la mai multe persoane și familii care trăiau din „solda împăratului“.

Este semnificativ că Iehu nu pomeniște nimic despre Numele lui Iehova în scrisorile pe care le trimite conducătorilor din Samaria. Intenția lui este să-i terorizeze și să-i nimicească, nu să-i convertească. Aceasta se vede și mai clar din tertipul prin care îi face executanții planurilor lui, deși știa în inima lui că-i va ucide:

„Iehu le-a scris o a doua scrisoare, în care spunea: «Dacă sunteți ai mei, și dacă ascultați de glasul meu, luați capetele oamenilor acelora, fiii stăpânului vostru, și veniți la mine mâine la ceasul acesta, la Izreel.»

Și cei șaptezeci de fii ai împăratului erau la mai-marii cetății, care îi creșteau. Când au primit scrisoarea, au luat pe fiii împăratului, și au tăiat pe acești șaptezeci de oameni; apoi le-au pus capetele în coșuri, și le-au trimis lui Iehu, la Izreel.

Solul a venit să-i spună, zicând: «Au adus capetele fiilor împăratului.» Și el a zis: «Faceți-le două grămezi la intrarea porții, până dimineață.»

Dimineața a ieșit; și venind înaintea întregului popor, a zis: «Voi sunteți fără vină! Eu am uneltit împotriva stăpânului meu și l-am omorât; dar cine a lovit pe toți aceștia?

Să știți dar că nu va cădea nimic la pământ din Cuvântul Domnului, din cuvântul pe care l-a rostit Domnul împotriva casei lui Ahab; Domnul împlinește ce a spus prin robul Său Ilie.“

Și Iehu i-a lovit pe toți cei ce mai rămăseseră din casa lui Ahab la Izreel, pe toți mai-marii lui, pe prietenii și pe preoții lui, și n-a lăsat să scape nici unul. Apoi s-a sculat, și a plecat la Samaria.” (2 Regi 10.6-12a).

Asprimea lui Iehu a depășit intențiile lui Dumnezeu, iar vicleania și minciuna care au dus la măcelul de la Izreel n-au fost pe placul Domnului. Iehu era pe cale de a deveni asemenea celor pe care fusese chemat să-i nimicească. Profetul Osea dezvăluie indignarea lui Dumnezeu față de cele petrecute la Izreel:

„Și Domnul i-a zis: «Pune-i numele Izreel; căci peste puțină vreme, voi pedepsi casa lui Iehu, pentru sângele vărsat la Izreel, și voi pune capăt domniei lui peste casa lui Israel.»” (Osea 1.4).

(b) Iehu nimicește casa lui Ahazia (2 Regi 10.12-14)

Ca niște vite venind singure la abator, frații lui Ahazia, ucisul împărat contaminat de idolatrie al Ierusalimului, au căzut și ei sub satărul nemilos a lui Iehu:

„Când a ajuns la coliba de întâlnire a unor ciobani, pe drum, Iehu a dat peste frații lui Ahazia, împăratul lui Iuda, și le-a zis: «Cine sunteți voi?»

Ei i-au răspuns: «Suntem frații lui Ahazia, și ne pogorâm să urăm de bine fiilor împăratului și fiilor împărătesei.»

Iehu a zis: «Prindeți-i de vii.» Și i-au prins de vii, și i-au tăiat în număr de patruzeci și doi, la fântâna colibei de întâlnire. Iehu n-a lăsat să scape niciunul.” (2 Regi 10.12b-14).

(c) Iehu se asociază cu Recab (2 Regi 10.15-16)

Acum ne vom întâlni în textul biblic cu unul dintre acei neînfricați și necompromiși bărbați „radicali” despre care i-a poimenit Dumnezeu lui Ilie:

„Să ungi și pe Iehu, fiul lui Nimși, ca împărat al lui Israel; și să ungi pe Elisei, fiul lui Șafat, din Abel-Mehola, ca prooroc în locul tău. Și se va întâmpla că pe cel ce va scăpa de sabia lui Hazael îl va omorî Iehu; și pe cel ce va scăpa de sabia lui Iehu, îl va omorî Elisei.

Dar voi lăsa în Israel șapte mii de bărbați, și anume pe toți cei ce nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal, și a căror gură nu l-a sărutat.“ (1 Regi 19.16-18).

Unul dintre aceștia fusese Ionadab, fiul lui Recab.

„Plecând de acolo, (Iehu) l-a întâlnit pe Ionadab, fiul lui Recab, care venea înaintea lui. L-a întrebat de sănătate, și i-a zis: «Inima ta este tot așa de curată, cum este inima mea față de a ta?»

Și Ionadab a răspuns: «Este.» «Dacă este,» a zis Iehu, «dă-mi mâna.» Ionadab i-a dat mâna. Și Iehu l-a suit la el în car, și a zis: «Vino cu mine, și vei vedea râvna mea pentru Domnul.»

L-a luat astfel în carul său.“ (2 Regi 10.15-16).

Se pare că Iehu și Ionadab, fiul lui Recab, se cunoșteau mai de mult și erau prieteni. Textul ne spune că întâlnirea dintre cei doi a fost inițiativa lui Ionadab, care „venea înaintea lui“, entuziasmat probabil de felul în care Iehu pusese capăt domniei lui Ioram și Ahazia, iar Iehu a făcut aluzie la o prietenie anterioară acestei întâlniri: „Inima ta este tot așa de curată, cum este inima mea față de a ta?“

Scriind în limba germană, rabinul M. Ben Gavriel îl numește pe Ionadab „un idealist naiv al pustiei“ [„Das nomadische Ideal in der Bibel“, Stimen der Zeiit, CLXXI (1962-1963), p. 253-263].

Cine erau Recabiții? Răspunsul îl găsim în cartea profetului Ieremia. După 250 de ani, poruncile date de Ionadab fiilor lui erau încă reguli de viață păzite cu sfințenie:

„Cuvântul rostit către Ieremia din partea Domnului, pe vremea lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, sună astfel: «Du-te la casa Recabiților, vorbește cu ei, și adu-i în Casa Domnului, în una din chilii și dă-le să bea vin!»

Am luat pe Iaazania, fiul lui Ieremia, fiul lui Habazinia, pe frații săi, pe toți fiii săi, și toată casa Recabiților, și i-am dus la Casa Domnului, în chilia fiilor lui Hanan, fiul lui Igdalia, omul lui Dumnezeu, lângă chilia căpeteniilor, deasupra chiliei lui Maaseia, fiul lui Șalum, ușierul.

Am pus înaintea fiilor casei Recabiților niște vase pline cu vin, și pahare, și le-am zis: «Beți vin!» Dar ei au răspuns: «Noi nu bem vin! Căci Ionadab, fiul lui Recab, tatăl nostru, ne-a dat următoarea poruncă:

«Să nu beți niciodată vin, nici voi, nici fiii voștri; și nici să nu zidiți case, să nu semănați nicio sămânță, să nu sădiți vii, nici să nu stăpâniți vii, ci toată viața voastră să locuiți în corturi, ca să trăiți multă vreme în țara, în care sunteți străini.»»

Astfel, noi ascultăm tot ce ne-a poruncit Ionadab, fiul lui Recab, tatăl nostru; nu bem vin toată viața noastră, nici noi, nici nevestele noastre, nici fiii, nici fiicele noastre; nu zidim nici case ca locuințe pentru noi, și nu stăpânim nici vii, nici ogoare, nici pământuri însămânțate: ci locuim în corturi, și urmăm și împlinim tot ce ne-a poruncit tatăl nostru Ionadab.

Când s-a suit însă Nebucadnețar, împăratul Babilonului, împotriva țării acesteia, am zis: «Haidem, să fugim la Ierusalim, de oastea haldeilor și de oastea Siriei. Așa se face că acum locuim la Ierusalim.»

Atunci Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia, astfel: «Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: «Du-te și spune oamenilor lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului: „Nu voiți să luați învățătură ca să ascultați de cuvintele Mele?»» zice Domnul.

«Cuvintele lui Ionadab, fiul lui Recab, care a poruncit fiilor săi să nu bea vin, sunt păzite; căci ei nu beau vin până în ziua de azi, și ascultă astfel de porunca tatălui lor.

Iar Eu v-am vorbit, și devreme și târziu, și nu M-ați ascultat! V-am trimis pe toți slujitorii Mei proorocii, i-am trimis întruna la voi, să vă spună: „Întoarceți-vă fiecare de la calea voastră cea rea, îndreptați-vă faptele, nu mergeți după alți dumnezei, ca să le slujiți, și veți

rămâne în țara, pe care v-am dat-o vouă și părinților voștri! “

Dar voi n-ați luat aminte și nu M-ați ascultat. Da, fiii lui Ionadab, fiul lui Recab, păzesc porunca pe care le-a dat-o tatăl lor, însă poporul acesta nu M-ascultă!»»

«De aceea, așa vorbește Domnul, Dumnezeul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: «Iată, voi aduce peste Iuda și peste toți locuitorii Ierusalimului toate nenorocirile, pe care le-am vestit cu privire la ei, pentru că le-am vorbit și nu M-au ascultat, pentru că i-am chemat și n-au răspuns!»»

Și Ieremia a zis casei Recabiților: «Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: Pentru că ați ascultat de poruncile tatălui vostru Ionadab, pentru că ați păzit toate orânduirile lui și ați făcut tot ce v-a poruncit el; pentru aceasta, așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: «Ionadab, fiul lui Recab, nu va fi lipsit niciodată de urmași cari să stea înaintea Mea!»» (Ier. 35.1-19).

Casa Recabiților era familia unor oameni cu principii solide și de prietenie statornică. Ei locuiau în corturi ca nomazii, fiind un fel de simbol perpetuu al celor ce sunt „străini și călători pe pământ. Cei ce vorbesc în felul acesta, arată deslușit că sunt în căutarea unei patrii ...mai bune“ (Evrei 11.13-16).

Recabiții nu sunt lăudați în Biblie neapărat pentru regulile instituite de tatăl lor, ci pentru ascultarea deplină față de ele. Regulile lor nu au devenit „normative“ pentru toți cei din Israel, dar principiul ascultării lor este și rămâne o lecție pentru cei care sunt datori să trăiască sub autoritatea poruncilor lui Iehova, cel care era Tatăl evreilor.

(d) Iehu nimicește preoții lui Baal (2 Regi 10.17-27)

Până aici, asasinatelor lui Iehu au semănat mai mult cu o lovitură de stat decât cu o reformă religioasă. Eliminându-i pe urmașii lui Ahab, noul monarh părea doar că vrea să-și consolideze bazele domniei:

„Când a ajuns Iehu la Samaria, a ucis pe toți cei rămași din Ahab în Samaria, și i-a nimicit cu desăvârșire, după Cuvântul pe care-l spusese lui Ilie Domnul.” (2 Regi 10.17).

Însă, Iehu a fost un om aflat în misiune, exponent al tuturor evreilor care gemuseră cu amărăciune sub idolatria impusă națiunii de casa Izabelei și casa lui Ahab. Ajuns în Capitală, Iehu s-a îndreptat repede spre rădăcina răului: idolatria păgână. Atacul a fost pe cât de viclean și pervers, pe atât de reușit:

„Apoi a strâns tot poporul, și le-a zis: «Ahab a slujit puțin lui Baal, Iehu însă îi va sluji mult.

Acum chemați la mine pe toți proorocii lui Baal, pe toți slujitorii lui și pe toți preoții lui, fără să lipsească unul, căci vreau să aduc o mare jertfă lui Baal: oricine va lipsi va muri.»

Iehu lucra cu viclenie, ca să omoare pe toți slujitorii lui Baal. El a zis: «Vestiți o sărbătoare în cinstea lui Baal!» Și au vestit-o. A trimis soli în tot Israelul. Și au venit toți slujitorii lui Baal; n-a fost unul care să nu fi venit.

Au intrat în templul lui Baal așa încât templul lui Baal s-a umplut de la un capăt până la celălalt. Iehu a zis celui ce păzea odaia cu veșmintele: «Scoate veșminte pentru toți slujitorii lui Baal.»

Și omul acela a scos veșminte pentru ei. Atunci Iehu a venit în templul lui Baal cu Ionadab, fiul lui Recab, și a zis slujitorilor lui Baal: «Căutați și vedeți, să nu fie nici un slujitor al Domnului aici, ci să fie numai slujitori de ai lui Baal.»

Și au intrat să aducă jertfe și arderi-de-tot. Iehu pusese afară optzeci de oameni, și le zisese: «Cine va lăsa să scape vreunul dintre oamenii pe care îi dau pe mâna voastră, va răspunde de viața lui cu a sa.»

Când au isprăvit de adus arderile-de-tot, Iehu a zis alergătorilor și căpeteniilor: «Intrați, și loviți-i: unul să nu iasă.»

Și i-au lovit cu ascuțișul săbiei. Alergătorii și căpeteniile i-au aruncat acolo, și s-au dus până la

odaia din fund a templului lui Baal. Au scos afară stâlpii Astartei din casa lui Baal, și i-au ars.

Au sfărâmat stâlpul lui Baal, au dărâmat și templul lui Baal, și l-au prefăcut într-o hazna de gunoi, care a rămas în picioare până în ziua de azi.” (2 Regi 10.18-27).

Rapiditatea cu care evreii și-au schimbat simpatiile și anti-patile în problemele religioase a dat pe față superficialitatea convingerilor lor. Oscilațiile între Iehova și Baal, alinierea când sub autoritatea lui Ilie, când sub cea a Izabelei, când sub preoții lui Baal, când sub sabia lui Iehu, scoate la suprafață subțirimea consacrării evreilor. Singura concluzie pertinentă este că ei trăiau cel mai mult și mai abitir nici pentru Iehova și nici pentru Baal, ci pentru ei înșiși, un stăpân mult mai deșănțat. Iehu a vrut să forțeze puțin lucrurile și să pună capăt conviețuirii dintre Templul lui Dumnezeu și templul lui Baal.

(e) Iehu și închinarea la idoli (2 Regi 10.28-36)

Iehu, bisturiul chirurgical folosit de Dumnezeu pentru operația de eliminare a idolatriei și-a făcut datoria. Însă, cum se întâmplă cu orice bisturiu, cel ce taie nu are neapărat și puterea de-a face să crească în locul tumorii ceva sănătos. Instrumentele folosite de Dumnezeu sunt adesea limitate. După toată această demonstrație de râvnă pentru Iehova, te-ai fi așteptat ca Iehu să readucă în Israel adevărata închinăciune, dar n-a făcut-o. O națiune nu ajunge „neprihănită” doar prin îndepărtarea răului. Ea trebuie să așeze în locul lui „binele” închinării către adevăratul Dumnezeu și umblarea în ascultare de poruncile Lui. Altfel, așa cum îi avertiza Domnul Isus pe cei din vremea Lui:

„Duhul necurat, când a ieșit dintr-un om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă, și n-o găsește. Atunci zice: «Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit.» Și, când vine în ea, o găsește goală, măturată și împodobită. Atunci se duce și ia cu el alte șapte duhuri mai rele decât el: intră în casă, locuiesc acolo, și starea din urmă a omului acestuia ajunge mai rea decât

cea dintâi. Tocmai așa se va întâmpla și cu acest neam viclean.“ (Mt. 12.43-45).

Casa goală rămâne o invitație deschisă pentru chiriași chiar mai răi decât cei dintâi, iar starea de la urmă a națiunii ajunge mai rea decât cea dinainte.

„Iehu a nimicit pe Baal din mijlocul lui Israel, dar nu s-a abătut dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, n-a părăsit vițeei de aur din Betel și Dan.

Domnul i-a zis lui Iehu: «Pentru că ai adus bine la îndeplinire ce este plăcut înaintea Mea, și ai făcut casei lui Ahab tot ce era după voia Mea, fiii tăi până la al patrulea neam vor șede pe scaunul de domnie al lui Israel.»

Totuși, Iehu n-a luat seama să umble din toată inima lui în Legea Domnului, Dumnezeu lui Israel; și nu s-a abătut de la păcatele în care târâse Ieroboam pe Israel.“ (2 Regi 10.28-31).

O ascultare pe jumătate este totuna cu o neascultare. Din această cauză, Dumnezeu i-a pedepsit pe cei din Regatul de Nord, îngăduind ca o parte din teritoriile țării să intre sub stăpânirea lui Hazael. Și pedeapsa aceasta fusese anunțată prin profetul Ilie (1 Regi 19.16-19; 2 Regi 8.11-12).

Cumva, pe măsura studierii acestor întâmplări, trebuie să ajungem cu toți la concluzia că lucrurile nu-L pot lua niciodată pe Dumnezeu prin ... surprindere.

„Pe vremea aceea, Domnul a început să taie câte o bucată din ținutul lui Israel; și Hazael i-a bătut la toate hotarele lui Israel.

De la Iordan, spre soare-răsare, a bătut toată țara Galaadului, pe gadiți, rubeniți și manasiți, de la Aroer, care este pe pârâul Arnon, până la Galaad și Basan.

Celelalte fapte ale lui Iehu, tot ce a făcut el, și toate isprăvile lui, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

Iehu a adormit cu părinții săi, și a fost îngropat la Samaria. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioahaz. Iehu

domnise douăzeci și opt de ani peste Israel la Samaria.” (2 Regi 10.32-36).

Pentru că autorul sacru nu ne prezintă ceremonia încoronării lui Iehu, trebuie să presupunem că domnia lui a început odată cu moartea lui Ioram (2 Regi 9.24). Iehu a instaurat atunci cea de a cincea și cea mai lungă dinastie regală din Regatul de Nord. Împreună cu urmașii săi, familia lui Iehu a domnit optzeci și opt de ani (841 – 753 î.H.). În ce-l privește, Iehu a domnit douăzeci și opt de ani (841-814 î.H.), în timp ce pe tronul de la Ierusalim au domnit Atalia, uzurpatoarea regină-mamă, și, după ea, împăratul Ioas.

28.

ATALIA, SCORPIA CU MUȘCĂTURA MORTALĂ

(2 Regi 11)

Atacul Ataliei asupra liniei mesianice a reprezentat cea mai obraznică încercare a Diavolului de a bloca planul mesianic pentru mântuirea lumii.

Ceea ce s-a întâmplat în Israel a fost ca un film de groază. Se părea că Iehu a reușit să înlăture răul din țară și să elimine influența demonică strecurată în societate prin influența malefică a Izabelei asupra dinastiei lui Omri. Mai toți urmașii lui Ahab, atât cei de pe tronul Samariei, cât și cei de pe tronul de la Ierusalim, fuseseră măturați de uraganul mâniei divine declanșate prin Iehu. Bisturiul chirurgului divin eliminase din trupul spiritual al Israelului tumora mortală a închinării către Baal și Astarteea. Eliminase tot, sau mai bine zis, ... aproape tot. La Ierusalim rămăsese în casa regală mama lui Ahazia, una dintre fetele Izabelei :

„Ioram avea treizeci și doi de ani când a ajuns împărat, și a domnit opt ani la Ierusalim. 6El a umblat în calea împăraților lui Israel, cum făcuse casa lui Ahab, căci avea de nevastă pe o fată a lui Ahab, și a făcut ce este rău înaintea Domnului“ (2 Cron. 21:5-6).

Ca o mână ieșită surprinzător prin țărâna mormântului, ca o ultimă revenire a „monstrului” ucis care se mai zvârcolește o dată în mod amenințător când toți îl credeau mort, Atalia aproape că a reușit singură să ducă la capăt ceea ce toți urmașii Izabelei nu reușiseră: sugrumarea speranțelor mesianice prin stârpirea neamul regal davidic din care trebuia să vină ...Isus Cristos.

Atalia (Ebraică: *Aṭalyā*, „*Dumnezeu este slăvit*”) a fost regina Regatului Iudei în timpul lui Ioram, soțul ei, iar apoi a domnit singură șase ani. Ea era fiica lui Omri și sora lui Ahab al Israelului. Domnia ei a fost între anii 842 î.Hr. – 837 î.Hr. (Albright), 841 î.Hr. – 835 î.Hr. (Thiele) sau 843 î.Hr. - 835 î.Hr. (Galil).:

„Ahazia avea patruzeci și doi de ani, când a ajuns împărat, și a domnit un an la Ierusalim. Mamă-sa se chema Atalia, fata lui Omri” (2 Cron. 22:2)

Atalia a fost fata Izabelei, nevasta adusă din Sidon pentru Ahab, fiul lui Omri. Căsătoria dintre Ioram, fiul lui Iosafat, și Atalia, fata Izabelei a fost planul prin care Satan a încercat să strămute idolatria din Regatul de nord în Împărăția lui Iuda, în așa fel încât Atalia să reușească să facă la Ierusalim ceea ce Izabela, mama ei, făcuse la Samaria.

Iosafat și-a început bine domnia la Ierusalim, demarând un oarecare început de reformă, dar, din nefericire, el a căzut pradă unor raționamente politice și și-a căsătorit fiul cu fata lui Ahab, cel mai rău dintre împărații lui Israel, cu gând să-și mărească în zonă puterea și influența politică.

„Aluatul” păcătos idolatru și demonic și-a făcut lucrarea nefastă din punct de vedere religios, politic și moral, urmărind să împiedice venirea în lume a „seminței femeii” prin Avraam, seminția lui Iuda și familia davidică.

Atalia a fost măritată cu Ioram, regele Iudei, pentru a crea o alianță între cele două state evreiești. Ea i-a născut lui Ioram pe Ohozia, care după un an de domnie a fost ucis de către Iehu, cel care a uzurpat tronul din Israel de la casa lui Omri. Atalia, nemaiavând sprijin extern, se autoproclamă regină a Iudei. Toți urmașii de parte bărbătească ai lui Ioram sau Ohozia au fost uciși, în afară de Ioăș - fiul nou-născut al lui Ohozia - care a fost ascuns de sora sa, Ioșeba și de preotul Iehoiada. După șapte ani de

domnie, Atalia, venind la Templul din Ierusalim, a fost surprinsă de gărzi și de poporul care l-a pus rege pe Ioas, în vârstă de șapte ani. Atunci ea a încercat să oprească revolta, dar a fost ucisă de popor, din ordinul preotului Iehoiada (IV Regi 11:1-21). Masacrul a început atunci când obsedat de putere, Ioram, împăratul lui Iuda, și-a ucis toți frații (2 Cron. 21.4). Satan i-a trimis apoi pe arabi înțară ca să-i ucidă pe toți copiii lui Ioram, singurul care a scăpat cu viață fiind Ahazia (2 Cron. 22.1). Când și acesta avea să fie ucis de Iehu, Atalia, mama lui Ahazia. i-a ucis acestuia toți copiii, respectiv pe nepoții ei. Procedând așa, credea ea, familia lui David va fi eliminată, iar ea a început să domnească în calitate de „regină-mamă”.

În felul acesta, Sidonul a ieșit biruitor asupra Ierusalimului; tronul Satanei se credea învingător asupra tronului lui Dumnezeu de la Ierusalim.

„Biblia afirmă că Iehoșafat, un contemporan al lui Ahab, a oferit forță de muncă și cai pentru războaiele regatului de nord contra arameilor. El și-a întărit legătura cu regatul de nord prin a aranja o căsătorie diplomatică: prințesa israelită Ataliah, sora sau fiica Regelui Ahab s-a căsătorit cu Iehoram, fiul lui Iehoșafat (2 Imparați 8:18). Casa lui David din Ierusalim era direct legată (și se pare dominată) de regii israeliți din Samaria. De fapt, am putea sugera că aceasta a reprezentat cucerirea de către nord a Iudei prin căsătorire. Astfel, în secolul al IX-lea î.e.n. - la un secol după presupusa domnie a lui David - putem în sfârșit descrie existența unei mari monarhii unite în Israel, întinzându-se de la Dan în nord până la Beer-șeba în sud, cu teritorii semnificative cucerite în Siria și Transiordania. Dar această monarhie unită - o monarhie unită reală - era condusă de casa lui Omri, nu de casa lui David, iar capitala ei era Samaria nu Ierusalimul” (Israel Finkelstein și Neil Asher Silberman, *David and Solomon. In Search of the Bible's Sacred Kings and the Roots of the Western Tradition.*)

„Atalia, mama lui Ahazia, văzând că fiul ei a murit, s-a sculat și a omorât pe toți cei de neam împărătesc.

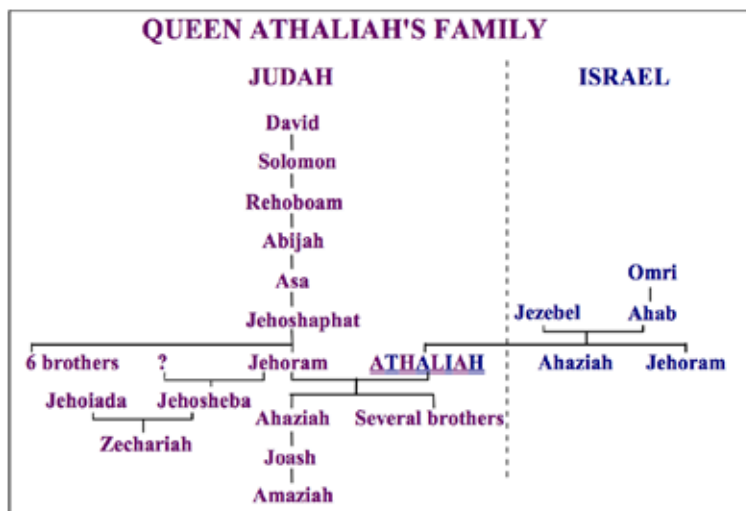
Dar Ioșeba, fata împăratului Ioram, sora lui Ahazia, a luat pe Ioas, fiul lui Ahazia, și l-a ridicat din

mijlocul fiilor împăratului, când i-au omorât: l-a pus împreună cu doica lui în odaia paturilor.

Astfel a fost ascuns de privirile Ataliei, și n-a fost omorât. A stat șase ani ascuns cu Ioșeba, în Casa Domnului. Și în țară domnea Atalia.” (2 Regi 11.1-3).

Întâmplarea aceasta repetă tiparul profetic anunțat de Dumnezeu încă de pe vremea lui Avraam și Isaac și adus la îndeplinire în viața Domnului Isus. „Sămânța promisă” intră sub amenințarea cu moartea (Irod), este ascunsă prin intervenția divină (Egipt) și supraviețuiește pentru a aduce vremea împlinirii promisiunilor divine.

Autorul sacru nu uită să menționeze că Atalia a domnit exact „șase” ani, cifra nereușitelor omenești care va fi multiplicată în divinizarea lui Anticrist, creatura care se va da drept Dumnezeu, acel teribil „666”.

29.

IOAS – PROVIDENȚA SALVEAZĂ LINIA DAVIDICĂ

(2 Regi 11 – 12; 2 Cronici 22.10 – 24.27)

Motto: „Tare pe proptea, dar slab fără ea!”

Viața lui Ioas este o lecție despre providență, perseverență și prăbușire. Într-adevăr: (1) ca prunc, Ioas a scăpat ca prin urechile acului de la moarte prin intervenția unor oameni generoși care și-au riscat viața pentru a-l ține pe el viu; (2) ca tânăr, Ioas a fost un rege bun atâta vreme cât a trăit mentorul său, preotul Iehoiada; (3) spre bătrânețe, după moartea lui Iehoiada, Ioas s-a prăbușit sub presiunea celor păcătoși din popor și a ajuns un ucigaș și un închinător la idoli.

1. Ioas, pruncul păzit în mod providențial (2 Cron. 22.10-12)

Pentru că ne pune la dispoziție mai multe amănunte, vom parcurge viața lui Ioas așa cum este ea redată în cartea Cronici.

Neemia, marele preot-cărturar din Babilon, dovedește o simpatie foarte mare pentru isprăvile unor membri ai familiei preoțești care l-au ajutat pe Iosia. Spre deosebire de Ieremia,

autorul cărții Regi, Neemia ține să precizeze identitatea femeilor care au sabotat și zădărnicit planurile ucigașe ale Ataliei:

„Atalia, mama lui Ahazia, văzând că fiul ei a murit, s-a sculat și a omorât tot neamul împărătesc al casei lui Iuda. Dar Ioșabeat, fata împăratului, a luat pe Ioas, fiul lui Ahazia, l-a ridicat din mijlocul fiilor împăratului, când au fost omorâți: și l-a pus cu doica lui în odaia paturilor.

*Astfel l-a ascuns Ioșabeat, fata împăratului Ioram, nevasta preotului Iehoiada, și sora lui Ahazia, de privirile Ataliei, care nu l-a omorât. A stat șase ani ascuns cu el în Casa lui Dumnezeu. Și în țară domnea Atalia.“
(2 Cron. 22.10-12).*

Neemia ne mai spune că Ioșabeat (Ioșeba), femeia care l-a scăpat pe Ioas de patima ucigașă a Ataliei a fost și ...soția preotului Iehoiada. Nu-i de mirare că pruncul a stat ascuns în Casa Domnului. O femeie demonizată și ucigașă a vrut să-l omoare pe Ioas. O altă femeie, neprihănită, credincioasă și curajoasă i-a stat împotrivă și l-a salvat. Ce minunat știe să lucreze Dumnezeu!

2. Ioas, copilul-rege (2 Cron. 23.1-16)

Probabil că cei șase ani de domnie ai Ataliei i s-au părut marelui preot Iehoiada cât șase ...secole. Probabil că poporul era fără frâu, iar idolatria Ataliei era strigătoare la cer. Neprihănitul acesta a socotit că nu mai este vreme de așteptat. Deși pruncul Ioas era încă nevârstnic, Iehoiada și-a asumat toate riscurile și a declanșat lovitura de palat. Linia mesianică din seminția lui David trebuia reșezată pe tronul de la Ierusalim. Iehova trebuia luat pe cuvânt în ciuda tuturor aparențelor. Iehoiada s-a hotărât să pășească prin credință:

„În al șaptelea an, Iehoiada s-a îmbărbătat, și a făcut legământ cu căpeteniile peste sute. Aceștia erau: Azaria, fiul lui Ieroham, Ismael, fiul lui Iohanani, Azaria, fiul lui Obed, Maaseia, fiul lui Adaia, și Elișafat, fiul lui Zicri.

Au străbătut toată țara lui Iuda, și au strâns pe leviții din toate cetățile lui Iuda și pe capii de familie din Israel; și au venit la Ierusalim.” (2 Cron. 23.1-2).

Planul lui Iehoiada fost simplu. Prima dată el s-a asigurat că are sprijinul armatei, iar apoi i-a mobilizat la Ierusalim pe reprezentanții preoției mozaice. În fața acestei adunări solemne, Iehoiada proclamă revenirea la planul mesianic prin seminția lui David:

„Toată adunarea a făcut legământ cu împăratul în Casa lui Dumnezeu. Și Iehoiada le-a zis: «Iată că fiul împăratului va domni, cum a spus Domnul cu privire la fiii lui David.»” (2 Cron. 23.3).

Odată refăcut legământul, Iehoiada pune la cale ceremonia încoronării lui Ioas. El trebuie să țină cont de teribilul pericol pe care încă îl reprezenta Atalia. Încoronarea a trebuit să se facă „cu armele în mâini”:

„Iată ce veți face. A treia parte dintre voi, care intră de slujbă în ziua sabatului, preoți și leviți, să facă paza pragurilor; altă treime să stea în casa împăratului, și o treime la poarta Iesod.

Tot poporul să fie în curțile Casei Domnului. Nimeni să nu intre în Casa Domnului, afară de preoții și leviții de slujbă: ei să intre, căci sunt sfinți. Și tot poporul să facă de strajă cu privire la porunca Domnului.

Leviții să-l înconjoare pe împărat de toate părțile, fiecare cu armele în mână, și oricine va intra în casă să fie omorât. Voi să fiți pe lângă împărat, când va intra și când va ieși.»

Leviții și tot Iuda au împlinit toate poruncile pe care le dăduse preotul Iehoiada. Și-au luat fiecare oamenii lui, pe cei ce intrau în slujbă și pe cei ce ieșeau din slujbă în ziua sabatului; căci preotul Iehoiada nu scutise pe niciuna din cete.

Preotul Iehoiada le-a dat sutașilor sulile și scuturile, mari și mici, care veneau de la împăratul David, și care se aflau în Casa lui Dumnezeu.

A așezat tot poporul, fiecare cu arma în mână, de la partea dreaptă până la partea stângă a casei, lângă altar și lângă casă de jur-împrejurul împăratului.

Au adus înaintea pe fiul împăratului, i-au pus cununa împărătească și mărturia, și l-au făcut împărat. Și Iehoiada și fiii săi l-au uns, și au zis: «Trăiască împăratul!» (2 Cron. 23.4-11).

Ca o viespe căreia i-a fost tulburat cuibul, Atalia s-a năpustit asupra procesiunii sperând s-o oprească. Era, însă, prea târziu. Nestatornic ca și în alte situații, poporul a gravitat acum spre religia strămoșească și către speranțele mesianice promise celor din semninția lui Iuda. Trădătoarea s-a văzut trădată și ucigașa fără milă a fost ucisă:

„Atalia a auzit zarva poporului care alerga și marea pe împărat, și a venit la popor în Casa Domnului. S-a uitat. Și iată că, împăratul stătea pe scaunul său împărătesc la intrare.

Căpeteniile și trâmbițele erau lângă împărat; tot poporul țării se bucura, și sunau din trâmbițe, iar cântăreții cu instrumentele de muzică ziceau cântările de laudă.

Atalia și-a sfâșiat hainele, și a zis: «Vânzare! Vânzare!» Atunci preotul Iehoiada, scoțând pe sutași, care erau în fruntea oștirii, le-a zis: «Scoateți-o afară din șiruri, și oricine o va urma, să fie ucis.» Căci preotul zisese: «N-o omorâți în Casa Domnului.»

I-au făcut loc, și s-a dus la casa împăratului pe intrarea porții cailor: și au omorât-o acolo.” (2 Cron. 23.12-15).

3. Ioas, un împărat sfânt tutelat de marele preot Iehoiada (2 Cron. 23.16 – 24.16)

Fără nici o îndoială, caracteristica pozitivă din prima parte a domniei lui Ioas i s-a datorat lui Iehoiada. Neemia nu face nici un secret din acest lucru. Ioas era doar un copil, iar Iuda și Ierusalimul aveau nevoie să fie conduse de o mână forte. Harnic și plin de

râvnă pentru Dumnezeu, în numele noului rege, Iehoiada s-a pus pe treabă:

„Iehoiada a făcut între el, tot poporul și împărat, un legământ prin care aveau să fie poporul Domnului.

Tot poporul a intrat în casa lui Baal, și au dărâmat-o; i-au sfărâmat altarele și chipurile, și au ucis înaintea altarelor pe Matan, preotul lui Baal.

Iehoiada a încredințat slujbele Casei Domnului în mâinile preoților, leviților, pe care îi împărțise David în Casa Domnului, ca să aducă ardere-de-tot Domnului, cum este scris în Legea lui Moise, în mijlocul bucuriilor și cântărilor, după rânduiala lui David.

A pus ușieri la porțile Casei Domnului, ca să nu intre nimeni spurcat prin ceva. A luat pe sutași, pe oamenii cu vază, pe cei ce aveau putere peste popor, și pe tot poporul țării, și a pogorât pe împărat din Casa Domnului.

Au intrat în casa împăratului pe poarta de sus, și au pus pe împărat pe scaunul de domnie al împărăției. Tot poporul țării se bucura, și cetatea era liniștită. Pe Atalia o omorâseră cu sabia.” (2 Cron. 23.16-21).

Ambele temple ale lui Baal, atât cel din Samaria cât și cel din Ierusalim, au fost deci distruse. Însă, așa cum se va vedea în continuare, a fost mult mai ușor să distrugă clădirile templelor păgâne decât să smulgă înclinațiile păgâne din inimile israeliților. Pentru o vreme cel puțin, putem spune că în Regatul de Sud s-a produs o reformă și a avut loc o trezire spirituală. Poporul a reluat viața de închinăciune după prevederile Legii lui Moise și după rânduiala lui David.

Neemia ține să precizeze că Ioas n-a fost denaturat prin contaminarea păgână cu familia sidonitei Izabela. El a fost fiul lui Ahazia dintr-o evreică „pur sânge“:

„Ioas avea șapte ani, când a ajuns împărat, și a domnit patruzeci de ani la Ierusalim. Mamă-sa se cheama Ţibia, din Beer-Şeba.” (2 Cron. 24.1).

Pe durata vieții preotului Iehoiada (omul acesta providențial a trăit nu mai puțin de o sută treizeci de ani!), copilul, tânărul și

apoi adultul Ioas a făcut „ce este bine înaintea Domnului“. Iehoiada a avut ultimul cuvânt și cu privire la nevestele lui Ioas:

„Ioas a făcut ce este bine înaintea Domnului în tot timpul vieții preotului Iehoiada. Iehoiada a luat pentru Ioas două neveste, și Ioas a născut fii și fiice.“ (2 Cron. 24.2-3).

Educația primită în cei șase ani cât a stat ascuns în Casa Domnului și influența permanentă a preotului Iehoiada s-ar părea că au clădit în Ioas un caracter sfânt și dedicat lucrurilor lui Dumnezeu. Textul sacru consemnează una din marile isprăvi ale lui Ioas, inițiativa personală de a face reparațiile necesare la clădirea Templului din Ierusalim:

„După aceea, Ioas și-a pus de gând să dreagă Casa Domnului. A strâns pe preoți și pe leviți, și le-a zis:

«Duceți-vă prin cetățile lui Iuda, și strângeți bani din tot Israelul, pe fiecare an, pentru dregerea Casei Dumnezeului vostru. Și grăbiți-vă cu lucrul acesta!» Dar leviții nu s-au grăbit.“ (2 Cron. 24.4-5).

Neemia subliniază faptul că Ioas a fost chiar mai râvnitor decât preotul Iehoiada în această lucrare:

„Împăratul a chemat pe marele preot Iehoiada, și i-a zis:

«Pentru ce n-ai vegheat ca leviții să strângă din Iuda și din Ierusalim darea poruncită de Moise, robul Domnului, și pusă pe adunarea lui Israel pentru Cortul mărturie?»

«Căci nelegiuita aceea de Atalia și fiii ei au pustit Casa lui Dumnezeu, și au întrebuințat în slujba Baalilor toate lucrurile închinat Casei Domnului.“ (2 Cron. 24.6-7).

Râvna împăratului a dus la inventarea unei practici noi (care se practică și azi prin „cutia milei“ din bisericile ortodoxe sau „colecta“ din cele neoprotestante), iar hotărârea și entuziasmul regal s-au transmis în mod pozitiv și celor din popor. Ioas devine un exemplu demn de urmat:

„Atunci împăratul a poruncit să se facă o ladă, și să se pună afară la poarta Casei Domnului. Și s-a dat de veste în Iuda și în Ierusalim ca să se aducă Domnului darea pusă de Moise, robul Domnului, pe Israel în pustie.

Toate căpeteniile și tot poporul s-au bucurat de lucrul acesta, și au adus și au aruncat în ladă tot ce aveau de plătit.

Când vedeau leviții că e mult argint în ladă și că era vremea ca s-o dea în mâinile dregătorilor împăratului, venea logofătul împăratului și slujbașul marelui preot și goleau lada. Apoi o luau și o puneau iarăș la loc.

Așa făceau în fiecare zi, și au strâns mult argint. Împăratul și Iehoiada îl dădeau meșterilor însărcinați cu facerea lucrării în Casa Domnului, care tocmeau cioplitori de piatră și tâmplari, ca să dreagă Casa Domnului, precum și lucrători în fier și aramă, ca să dreagă Casa Domnului.

Lucrătorii s-au apucat de lucru, și au isprăvit ce era de dres; au pus Casa lui Dumnezeu iarăș în stare bună și au întărit-o. Când au isprăvit, au adus înaintea împăratului și înaintea lui Iehoiada argintul care mai rămăsese.

Și cu el au făcut unelte pentru Casa Domnului, unelte pentru slujbă și pentru arderile-de-tot, pahare și alte scule de aur și de argint. Și, în tot timpul vieții lui Iehoiada, au adus necurmat arderi-de-tot în Casa Domnului.“ (2 Cron. 24.8-14).

În relatarea din cartea Regi, găsim câteva elemente în plus:

„Nu se cerea socoteală oamenilor în mâinile cărora dădeau argintul ca să-l împartă lucrătorilor, căci lucrău cinsti.

Argintul jertfelor pentru vină și al jertfelor de ispășire nu era adus în Casa Domnului: ci era pentru preoți.“ (2 Regi 12.15-16).

Poporul dăruia, lucrătorii lucrau cinstit și cu râvnă, preoții supravegheau lucrarea și vegheau asupra curăției, aducând jertfe pentru vină și jertfe de ispășire.

Descrierea aceasta este unul din cele mai frumoase tablouri din Vechiul Testament. Ea conține elementele mereu necesare pentru ca lucrarea Domnului să se facă așa cum se cuvine: (1) împăratul crește sub influența sfântă a unor părinți predați Domnului (în cazul lui Ioas, părinți de împrunut); (2) preotul impune accentul pe refacerea legământului cu Dumnezeu și pe o viață de consacrare; (3) poporul dăruiește cu bucurie din cele materiale pentru că relația lor cu Dumnezeu este așa cum se cuvine; (4) meșterii sunt plasați fiecare la lucrarea lui, conform cu priceperea primită de la Dumnezeu; (5) tot ce începe este dus la bun sfârșit într-o continuă slujire la altar.

Ioas a fost un împărat bun la Ierusalim pentru că a stat sub influența lui Iehoiada. Cred că a fost foarte greu să spui cine a condus cu adevărat țara în această perioadă. Lucrul acesta a fost recunoscut de tot poporul, care i-a acordat lui Iehoiada cinstea datorată unui veritabil rege:

„Iehoiada a murit bătrân și sătul de zile. La moarte, avea o sută treizeci de ani. L-au îngropat în cetatea lui David la un loc cu împărații, pentru că făcuse bine în Israel, și față de Dumnezeu și față de Casa Lui.“ (2 Cron. 24.15-16).

4. Ioas, un împărat prăbușit în păcat și idolatrie (2 Cron. 24.17-27)

Un început bun nu garantează un sfârșit pe măsură. Tot ce a fost bun și frumos în Ioas, atâta vreme cât a stat sub influența preotului Iehoiada, s-a prăbușit și s-a pervertit atunci când „omul din umbra tronului“ a plecat la Domnul:

„După moartea lui Iehoiada, căpeteniile lui Iuda au venit și s-au închinat înaintea împăratului.

Atunci împăratul i-a ascultat. Și au părăsit Casa Domnului, Dumnezeului părinților lor, și au slujit Asarteelor și idolilor.

Mânia Domnului a venit asupra lui Iuda și asupra Ierusalimului, pentru că se făcuseră vinovați în felul acesta.” (2 Cron. 24.17-18).

Pendularea poporului a făcut iar ca o vreme de ascultare de Dumnezeu să fie înlocuită cu o vreme de lepădare și de idolatrie. Păcătoșenia lor, ținută în frâu pe vremea preotului Iehoiada, a ieșit la suprafață, cerându-și dreptul. „Ne-am săturat de atâta sfințenie. Ne-a ieșit pe nas și pe ochi și pe urechi. Viața este mai mult decât slujirea și sacrificiile pentru Casa Domnului, au spus ei. Vrem să ne întoarcem la vremurile Astarteelor și a idolilor“.

Ce-i atrăgea la idolatrie? Cultul Astarteelor era un cult al fertilității în care se celebrau pornirile cârnii: beția, banchetele, curvia cu preotesele păgâne, orgiile și veselia deșănțată. Poporul de atunci, ca și cel de astăzi era flămând după fascinația Hollywood-ului și a Las Vegas-ului. Căpeteniile lui Iuda au venit la Ioas și au cerut, iar împăratul s-a grăbit să le facă pe plac.

În zadar a căutat Dumnezeu să-i oprească din drum și să-i întoarcă la sfințenia ascultării de poruncile Lui. Firea pământească stătuse flămândă și înfrânată multă vreme, iar acum gemea după desfrâu:

„Domnul a trimis la ei prooroci să-i întoarcă înapoi la El, dar n-au ascultat de înștiințările pe care le-au primit. Zaharia, fiul preotului Iehoiada, a fost îmbrăcat cu Duhul lui Dumnezeu. El s-a înfățișat înaintea poporului și i-a zis: «Așa vorbește Dumnezeu: ««Pentru ce călcați poruncile Domnului? Nu veți propăși. Pentru că ați părăsit pe Domnul, și El vă va părăsi.»»“ (2 Cron. 24.19-20).

Te-ai fi așteptat ca Ioas să aibă un respect deosebit pentru Zaharia, fiul binefăcătorului său. La urma urmei, crescuseră împreună în aceeași casă și se cunoșteau mai bine decât foarte bine. N-a fost însă așa. Ioas se „descătușase“ din ascultarea de Iehova. Sărmanul! Nu știa că această descătușare nu însemna eliberare, ci o cruntă robie. Pentru că, nu-i așa, „fiecare este robul lucrului de care este biruit“ (2 Petru 2.19b). Ioas a ajuns rob al răutății și a început să facă lucrarea Diavolului. Autorul sacru a consemnat următoarele:

„Și au uneltit împotriva lui, și l-au ucis cu pietre, din porunca împăratului, în curtea Casei Domnului.

Împăratul Ioas nu și-a adus aminte de bunăvoința pe care o avusese față de el Iehoiada, tatăl lui Zaharia, și l-a omorât pe fiul lui.

Zaharia a zis când a murit: «Domnul să vadă, și să judece!» (2 Cron. 24.21-22).

Grozăvia faptei lui Ioas, complotul nelegiuit pus la cale pentru eliminarea lui Zaharia, au rămas în istorie și au fost menționate chiar și de Domnul Isus Cristos:

„Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi zidiți mormintele proorocilor, împodobiți gropile celor neprihăniți, și ziceți:

«Dacă am fi trăit noi în zilele părinților noștri, nu ne-am fi unit cu ei la vărsarea sângelui proorocilor.» Prin aceasta mărturisiți despre voi înșivă că sunteți fiii celor ce au omorât pe prooroci.

Voi dar umpleți măsura părinților voștri! Șerpi, pui de năpârci! Cum veți scăpa de pedeapsa gheenei?

De aceea, iată, vă trimit prooroci, înțelepți și cărturari. Pe unii dintre ei îi veți omorî și răstigni, pe alții îi veți bate în sinagogile voastre, și-i veți prigoni din cetate în cetate; ca să vină asupra voastră tot sângele nevinovat, care a fost vărsat pe pământ, de la sângele neprihănitului Abel până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați omorât între Templu și altar.” (Mt. 23.29-36).

Remarca Domnului Isus este o acuzație atotcuprinzătoare. Expresia „de la sângele neprihănitului Abel până la sângele lui Zaharia” este echivalentă cu expresia „de la început până la sfârșit”, sau, cum se mai spune, „de la A la Z”.

Mânia lui Dumnezeu și îndemnul la pocăință au fost vestite în țara lui Israel și de profetul Ioel. Cartea lui trebuie parcursă în paralel cu acest capitol. Pedeapsa lui Dumnezeu a venit repede și a fost pe măsura căderii. Primii uciși au fost căpeteniile care inițiaseră întoarcerea la idoli:

„După trecerea anului, oastea sirienilor s-a suit împotriva lui Ioas, și a venit în Iuda și la Ierusalim. Au omorât din popor toate căpeteniile poporului, și au trimis împăratului toată prada la Damasc.“ (2 Cron. 24.23).

Textul ne spune clar că era vorba nu despre o înfrângere justificată de superioritatea adversarului, ci de o pedeapsă venită din partea Domnului:

„Oastea sirienilor a venit cu un mic număr de oameni. Totuși, Domnul a dat în mâinile lor o oaste foarte însemnată, pentru că părăsiseră pe Domnul, Dumnezeuul părinților lor. Astfel l-au pedepsit sirienii pe Ioas.“ (2 Cron. 24.24).

Relatarea din cartea Regi ne spune că păcatul lui Ioas și al poporului i-a costat foarte scump. Belșugul binecuvântărilor de altădată le-a fost luat sau, mai corect spus, l-au dat ei de bunăvoie ca să scape cu viață:

„Atunci Hazael, împăratul Siriei, s-a suit și s-a bătut împotriva Gatului, și l-a cucerit. Hazael avea de gând să se suie împotriva Ierusalimului.

Ioas, împăratul lui Iuda, a luat toate lucrurile închinat Domnului, și anume ce fusese închinat Domnului de Iosafat, de Ioram și de Ahazia, părinții săi, împărații lui Iuda, ce închinase el însuși, și tot aurul care se găsea în vistierile Casei Domnului și casei împăratului. Și a trimis totul lui Hazael, împăratul Siriei, care nu s-a suit împotriva Ierusalimului.“ (2 Regi 12.17-18).

Poporul și-a dat seama de greșeala făcută și s-au întors împotriva lui Ioas. Căutând să le facă pe plac, el i-a avut până la urmă dușmani. Era judecata Domnului.

„Când au plecat de la el, după ce-l lăsaseră în mari suferințe, slujitorii lui au uneltit împotriva lui din pricina sângelui fiului preotului Iehoiada.

L-au omorât în patul lui, și a murit. L-au îngropat în cetatea lui David, dar nu l-au îngropat în mormintele împăraților.

Iată pe cei ce au uneltit împotriva lui: Zabad, fiul Șimeatei, o femeie amonită, și Iozabad, fiul Șimritei, o femeie moabită.” (2 Cron. 24.25-26).

Viața lui Ioas s-a încheiat cu o situație paradoxală; Iehoiada, preotul, a fost îngropat „la un loc cu împărații pentru că făcuse bine în Israel, și față de Domnul și față de Casa Lui” (2 Cron. 24.16), în timp ce împăratului Ioas i-a fost refuzată această cinste.

Fiul unei amonite și fiul unei moabite, popoare lepădate înaintea lui Dumnezeu, au fost chemați să „facă curățenie în Israel”. Un împărat a cărui evoluție a promis foarte mult la un moment dat a sfârșit-o trist și tragic. Asta nu pentru că Dumnezeu n-ar fi fost bun, ci pentru că bunătatea lui Dumnezeu ne lasă adesea liberi, iar noi nu știm să folosim cum se cuvine acest privilegiu al libertății.

Viața multor oameni pendulează periculos între ce-au fost și ce-ar fi putut să fie:

„Cât despre fiii lui, despre marele număr de proorocii făcute cu privire la el, și despre dregerea Casei lui Dumnezeu, toate acestea sunt scrise în istoria din cartea împăraților. În locul lui a domnit fiul său Amația.” (2 Cron. 24.27).

Istoria lui Ioas își găsește un paralelism trist în evoluția unora din copiii născuți în familii creștine. Ca și Ioas, copiii noștri sunt „forțați” parcă de împrejurări să crească „în Casa Domnului”. Ca și Ioas, ei rămân sub influența benefică a părinților și a celorlalți lideri spirituali din adunări, învață principiile vieții creștine și participă la viața de închinare cu poeziile și cântările lor. Vine vremea când par chiar că „au preluat ștacheta” și sunt parcă mai plini de râvnă pentru lucrarea Domnului decât părinții lor și decât alte persoane din adunarea creștină. Ca și Ioas însă, când sunt lipsiți de prezența sfinților printre care au crescut, prin plecarea de acasă sau prin ieșirea „în lume” odată cu plecarea la școli sau angajarea la un loc de muncă, ei dau cu ochii de „căpeteniile” opiniei publice păcătoase din jur și ...se pleacă înaintea lor, frângându-se lăuntric. Și tot ca și Ioas, unii dintre ei ajung prigonitorii celor ce stăruiesc în slujirea lui Dumnezeu și-i cheamă profetic înapoi la o viață de pocăință.

30.

URMAȘII LUI IEHU: RUGINA CARE MĂNÂNCĂ DINĂUNTRU

(2 Regi 13)

Iată un capitol care se poate împărți și studia foarte ușor, dacă vom urmări o metaforă pentru acțiunea aparent încurcată a textului. Găsim în text trei feluri de „mâini”: (1) mâini care pedepsesc (13:3), (2) mâini care pot (13:16) și (3) mâini care pierd (13:18), sau mâinile unor oportunități ratate. „Mâinile” simbolizează aici disponibilitatea unor atitudini care dau naștere la acțiuni corespunzătoare.

După perioada compromisurilor dintre Regatul de Sud și Regatul de Nord, urmează o perioadă de antagonism. În Regatul de Nord, capitolul 13 ne redă pe scurt domnia a doi dintre urmașii lui Iehu, „uraganul” divin. Sunt doi din cei patru urmași care i-au fost promiși de Dumnezeu ca răsplată pentru faptele lui:

„Domnul a zis lui Iehu: «Pentru că ai adus bine la îndeplinire ce este plăcut înaintea Mea, și ai făcut casei lui Ahab tot ce era după voia Mea, fiii tăi până la al patrulea neam vor ședea pe scaunul de domnie al lui Israel.»” (2 Regi 10.30).

Ioahaz și Ioas, primii doi dintre cei patru urmași ai lui Iehu

Aceștia au domnit concomitent cu Ioas aflat pe tronul lui Iuda. Iată o schiță care ne poate ajuta să nu-i confundăm pe cei doi împărați care au purtat numele de „Ioas“.

(1) Mâini care pedepsesc

„În al douăzeci și treilea an al lui Ioas, fiul lui Ahazia, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Ioahaz, fiul lui Iehu.

A domnit șaptesprezece ani. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; a săvârșit aceleași păcate ca Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, și nu s-a abătut de la ele.

Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel, și i-a dat în mâinile lui Hazael, împăratul Siriei, și în mâinile lui Ben-Hadad, fiul lui Hazael, tot timpul cât au trăit împărății aceștia.

Ioahaz s-a rugat Domnului. Domnul l-a ascultat, căci a văzut apăsarea sub care ținea împăratul Siriei pe Israel, și Domnul a dat un izbăvitor lui Israel.“ (2 Regi 14.1-5a).

Izbăvitorul amintit în text n-a fost un evreu, ci un împărat păgân. Iată cum s-a întâmplat:

Ioahaz a domnit în Israel între 814 și 798 î.H. Pentru că ceea ce a făcut el n-a plăcut Domnului, Providența divină i-a dat „în mâinile lui Hazael“. S-ar putea ca situația să aibă un anumit context politic și militar justificabil în plan uman, dar realitatea finală este că Dumnezeu a manevrat situația în așa fel ca acest împărat păgân să fie instrumentul prin care El Și-a disciplinat poporul.

Hazael a domnit peste Aram între anii 841-801 î.H., iar fiul său, Ben-Hadad i-a urmat la tron. „Izbăvitorul“ amintit în text a fost probabil împăratul Adad-Nirari III al Asiriei (810-783 î.H.)

care a atacat Damascul tot așa cum a atacat și Tirul, Sidonul, Media, Edomul și Egiptul (J. Barton Payne, *The Theology of the Older Testament*, p. 132; Merrill, „2 Kings,” pp. 280-81). Așa se face că arameii nu au mai avut timp să se ocupe de Israel, ci au trebuit să se preocupe de propria lor supraviețuire.

„Copiii lui Israel au scăpat din mâinile sirienilor, și au locuit în corturile lor ca mai înainte.” (2 Regi 13.5b).

„Mâinile care pedepsesc” n-au fost înlăturate până când nu și-au „făcut datoria”, iar Israel a trebuit să simtă că păcatul se pedepsește aspru. Aceasta este lecția pe care o învățăm din viața lui Ioahaz.

„Dar (cei din Israel) nu s-au abătut de la păcatele casei lui Ieroboam, care făcuse pe Israel să păcătuiască; s-au dedat și ei la ele, și chiar idolul Asartei sta încă în picioare la Samaria.

Din tot poporul lui Ioahaz Domnul nu-i lăsase decât cincizeci de călăreți, zece care și zece mii de pedestrași; căci împăratul Siriei îi prăpădise și-i făcuse ca pulberea pe care o calci în picioare.

Celelale fapte ale lui Ioahaz, tot ce a făcut el, și isprăvile lui, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

Ioahaz a adormit cu părinții săi, și l-au îngropat la Samaria. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioas.” (2 Regi 13.6-9).

(2) Mâini care pot

Dumnezeu este drept și dă fiecărui om o șansă. Puterea Lui nemărginită stă gata să intervină pentru cei care se încred în El. Aceasta o vedem într-un episod din viața lui Ioas. El a ajuns pe tronul lui Israel în timp ce pe tronul de la Ierusalim domnea deja omul care purta același nume.

Ioas din Regatul de Nord a domnit 16 ani. Cinci ani a domnit singur, iar unsprezece a domnit în calitate de co-regent împreună cu fiul său, Ieroboam al doilea. Ioas a fost un continuator al

politicii tatălui său, Iehu, și nu s-a abătut de la greșelile predecesorilor săi.

„În al treizeci și șaptelea an al lui Ioas, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Ioas, fiul lui Ioahaz.

A domnit șaisprezece ani. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut dela niciunul din păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, și s-a dedat la ele ca și el.

Celelalte fapte ale lui Ioas, tot ce a făcut el, isprăvile lui, și războiul pe care l-a avut cu Amația, împăratul lui Iuda, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?

Ioas a adormit cu părinții săi. Și pe scaunul lui de domnie s-a suit Ieroboam. Ioas a fost îngropat la Samaria cu împărații lui Israel.“ (2 Regi 13.10-13).

Într-un mod cu totul necaracteristic, cronicarul divin se abate de la tiparul folosit până acum în cronica sa și, după ce menționează moartea împăratului Ioas, se întoarce să ne povestească două episoade din viața lui. Este un fel de a spune: „Nu merită să pierdem mai mult timp cu acest împărat, dar, pentru că tot am vorbit despre el, iată două evenimente din care putem învăța împreună câteva lecții.

Autorul cărții 2 Regi socotește că trebuie să ne dea numai două din acele „fapte și isprăvi“ amintite în Cartea Cronicilor împăraților lui Israel. În prima ne întâlnim cu niște „mâini de putere“ sau „mâini care pot“:

„Elisei s-a îmbolnăvit de o boală de care a murit. Ioas, împăratul lui Israel, s-a pogorât la el, a plâns pe fața lui, și a zis: «Părinte, părinte! Carul lui Israel și călărima lui!»

Elisei i-a zis: «Ia un arc și săgeți.» Și a luat un arc și niște săgeți! Apoi Elisei a zis împăratului lui Israel: «Încordează arcul cu mâna ta.»

Și după ce l-a încordat cu mâna lui, Elisei și-a pus mâinile pe mâinile împăratului, și a zis: «Deschide fe-reastră dinspre răsărit.» Și a deschis-o.

Elisei a zis: «Trage.» Și a tras. Elisei a zis: «Aceasta este o săgeată de izbăvire din partea Domnului, o săgeată de izbăvire împotriva sirienilor: vei bate pe sirieni la Afec până îi vei nimici.» (2 Regi 13.14-17).

Imaginea este superbă și vorbește de la sine. Se vede că împăratul Ioas avea simpatie și respect pentru profetul Elisei, și a venit la el să se plângă de situația grea care domnea în țară din cauza asupririi sirienilor. Ioas avea nevoie de încredere și Elisei este gata să i-o arate. Arcul și săgeata sunt simboluri ale bătăliei, și Elisei vrea să-i arate lui Ioas că nu va fi singur în luptă, ci puterea lui Dumnezeu îl va însoți. Măinile slăbănogite ale bătrânului profet fac mai mult decât oricare armată din lume, pentru că în ele se găsește biruința lui Dumnezeu.

(3) Mâini care pierd, sau mâinile unor oportunități ratate

Relatarea Scripturii continuă:

„Elisei a mai zis: «Ia săgeți.» Și a luat. Elisei a zis împăratului lui Israel: «Lovește în pământ!» Și a lovit de trei ori; apoi s-a oprit.

Omul lui Dumnezeu s-a mâniat pe el, și a zis: «Trebuie să lovești de cinci sau șase ori: atunci ai fi bătut pe sirieni până i-ai fi nimicit, acum îi vei bate numai de trei ori.» (2 Regi 13.18-19).

Măinile lui Ioas umbrite de mâinile lui Elisei aveau asigurată biruința, dar ce vor putea face mâinile lui Ioas singure? Răspunsul este că aproape nimic și asta nu din cauză că Dumnezeu n-ar fi putut sau n-ar fi vrut să-l scoată biruitor asupra vrăjmașilor, ci pentru că Ioas s-a dovedit a fi un om slab, indolent și lipsit de râvnă. Nu-i de mirare că Elisei îl muștră!

Autorul textului biblic subliniază această realitate dintr-un episod de mai târziu, dar care trebuie menționat din această cauză aici și acum:

„Elisei a murit, și a fost îngropat. În anul următor, au intrat în țară niște cete de moabiți. Și, pe când îngropau un om, iată că au zărit una din aceste cete,

și au aruncat pe omul acela în mormântul lui Elisei. Omul s-a atins de oasele lui Elisei, și a înviat și s-a sculat pe picioare.” (2 Regi 13.20-21).

Slujirea profetică a lui Elisei a durat aproximativ 56 de ani (Thomas L. Constable, „2 Kings” in The Bible Knowledge Commentary: Old Testament, p. 504). Uneori, este mai multă putere dumnezeiască într-un cadavru decât într-un om care se crede viu. Ioas și-a ratat destinul pentru că n-a avut destulă râvnă ca să folosească toate oportunitățile oferite de Dumnezeu. Oare cum stăm noi în această privință? Nu Hazael și puterea oștilor lui au determinat limitele biruințelor lui Ioas, ci calitatea relației lui cu Dumnezeu:

„Hazael, împăratul Siriei, asuprise pe Israel tot timpul vieții lui Ioahaz. Dar Domnul S-a îndurat de ei, și a avut milă de ei, Și-a întors Fața spre ei din pricina legământului Său cu Avraam, Isaac și Iacov.

N-a vrut să-i nimicească, și până acum nu i-a lepădat de la Fața Lui. Hazael, împăratul Siriei, a murit, și, în locul lui, a domnit fiul său Ben-Hadad.

Ioas, fiul lui Ioahaz, a luat înapoi din mâinile lui Ben-Hadad, fiul lui Hazael, cetățile luate de Hazael dela Ioahaz, tatăl său, în timpul războiului. Ioas l-a bătut de trei ori (subl. ns.), și a luat înapoi cetățile lui Israel.” (2 Regi 13.22-25).

Întâmplarea cu oasele lui Elisei este pentru unii suportul pe care au sprijinit „cultul moaștelor” și al „relicvelor” sfinte. Întâmplarea a fost însă unică și nerepetabilă. Altfel, la mormântul lui Elisei ar fi început un adevărat pelerinaj, și foarte mulți oameni și i-ar fi readus pe cei dragi la viață. Însă, nu ni se spune nicăieri în Biblie că așa ar fi stat lucrurile, iar unde Biblia tace, este bine să ne abținem și noi. Singurul mormânt la care trebuie să mergem cu pioșenie este mormântul gol din care a înviat pentru noi Isus Cristos:

„Și mă rog ca Dumnezeul Domnului nostru Isus Cristos, Tatăl slavei, să vă dea un duh de înțelepciune și de descoperire, în cunoașterea Lui, și să vă lumineze ochii inimii,

ca să pricepeți care este nădejdea chemării Lui, care este bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți, și care este față de noi, credincioșii, nemărginita mărime a puterii Sale, după lucrarea puterii tăriei Lui, pe care a desfășurat-o în Cristos,

prin faptul că L-a înviat din morți, și L-a pus să șadă la dreapta Sa, în locurile cerești, mai presus de orice domnie, de orice stăpânire, de orice putere, de orice dregătorie și de orice nume, care se poate numi, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor.

El I-a pus totul sub picioare, și L-a dat Căpetenie peste toate lucrurile, Bisericii, care este Trupul Lui, plinătatea Celui ce plinește totul în toți.” (Efes. 1.17-23).

31.

AMAȚIA, UN OM CU INIMA ÎMPĂRȚITĂ

(2 Regi 14.1-20; 2 Cron. 25.1-28)

Cea de a doua faptă povestită retrospectiv din viața lui Ioas este înfruntarea dintre el și împăratul Amația, din Regatul de Sud. Ce măreață este această declarație:

„Domnul Își întinde privirile peste tot pământul, ca să sprijinească pe aceia a căror inimă este întreagă a Lui.” (2 Cron. 16.9).

Dar Amația nu era un astfel de om a cărui inimă să-I aparțină în întregime Domnului, și, din pățaniile lui învățăm cât de păgubitor este lucrul acesta. Deși a încheiat însemnările despre Ioas în 2 Regi 13.13, autorul cărții a ținut cu tot dinadinsul, așa cum am văzut deja, să ne relateze două evenimente din viața acestui rege. Și anume, cel cu profetul Elisei și această înfruntare pe care a avut-o cu Amația, împăratul lui Iuda.

Lecția pe care o primim este legată mai degrabă de evoluția lui Amația, Ioas fiind mai mult un personaj secundar.

„În al doilea an al lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel, a început să domnească Amația, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda.” (2 Regi 14.1).

Pentru a înțelege mai bine despre ce este vorba, vom urma relatarea din cartea Cronici.

„Amația a ajuns împărat la vârsta de douăzeci și cinci de ani, și a domnit douăzeci și nouă de ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Ioadan, din Ierusalim.

El a făcut ce este bine înaintea Domnului, dar cu o inimă care nu era în totul dată Lui.“ (2 Cron. 25.1-2).

Amația nu a fost dușmanul lui Iehova, ci doar un partener distant și rece, preocupat mai degrabă de propășirea proprie decât de progresul duhovnicesc al poporului sau de împlinirea unui plan mesianic divin. El se aseamănă cu mulți dintre noi, cei care trăim în perioada „laodiceană“ a Bisericii lui Cristos (Apoc. 3.14-22). Cum se prezintă categoria aceasta de copii ai lui Dumnezeu care-L urmează și slujesc doar cu o jumătate de inimă?

Cronicarul biblic a redat trei evenimente sugestive în care este marcată decăderea unui astfel de om, pornind de la exemplul regelui Amația:

- el ascultă de Dumnezeu când își răzbună tatăl;
- ascultă doar parțial de Dumnezeu când se războiește cu edomiții, și
- se împotrivește pe față lui Dumnezeu în războiul cu frații săi din Israel.

1. Răzbunătorul sângelui

Amația a vrut să înlăture rușinea care plana asupra familiei lui și i-a omorât pe ucigașii tatălui său. Fără să se lase cuprins de o furie oarbă, Amația a respectat formal prevederile Legii Domnului (Deut. 24.16) atunci când și-a răzbunat tatăl:

„Când s-a întărit domnia în mâinile lui, a omorât pe slujitorii care îl uciseseră pe împăratul, tatăl său.

Dar n-a omorât pe fiii lor, căci a lucrat potrivit cu ceea ce este scris în Lege, în cartea lui Moise, unde Domnul dă porunca aceasta: «Să nu se omoare părinții pentru copii, și să nu se omoare copiii pentru

părinți; ci fiecare să fie omorât pentru păcatul lui.” (2 Cron. 25.3-4).

2. Războinicul victorios

Tot în concordanță cu prevederile Legii, a făcut Amația și recensământul poporului „de la vârsta douăzeci de ani în sus” (Num. 1.3).

„Amația i-a strâns pe oamenii din Iuda și i-a pus după casele părintești, căpetenii peste mii și căpetenii peste sute, pentru tot Iuda și Beniamin.

Le-a făcut numărătoarea dela vârsta de douăzeci de ani în sus, și a găsit trei sute de mii de oameni aleși, în stare să poarte armele, mânuind sulita și scutul.” (2 Cron. 25.5).

Oastea nu mai era decât o rămășiță a ceea ce fusese altădată. Cu doar 50-60 de ani înainte, pe vremea lui Iosafat, oastea lui Iuda fusese de patru ori mai mare. Păcatul păgubește pe făptuitor, iar Împărăția lui Iuda trecuse în această perioadă prin multe situații dificile.

Dar se pare că motivația lui Amația n-a fost tocmai curată. Împăratul se pregătea de luptă, și în loc să se sprijine pe puterea lui Iehova, căuta să vadă pe ce forță militară se poate bizui. Acest lucru se vede foarte clar și din faptul că Amația merge să angajeze mercenari din Israel:

„A mai tocmnit cu plată din Israel o sută de mii de viteji, cu o sută de talanți de argint.” (2 Cron. 25.6).

Dacă s-ar fi consultat cu profeții Domnului înainte să facă acest târg sau dacă s-ar fi gândit că niciodată până atunci o astfel de mezalianță nu fusese binecuvântată și nu dusesse la nimic bun, Amația n-ar fi făcut-o.

Propteala omenească este păguboasă și dă întotdeauna motive puternice de pocăință, iar Amația a fost muștrat imediat de Domnul:

„Un om al lui Dumnezeu a venit la el, și i-a zis: «Împărate, să nu meargă cu tine oastea lui Israel, căci Domnul nu este cu Israel, nu este cu toți acești fii ai lui Efraim.

Dacă mergi cu ei, chiar dacă ai face la luptă fapte de vitejie, să știi că Dumnezeu te va face să cazî înaintea vrăjmașului. Căci Dumnezeu are putere să te ajute și să te facă să cazî!»“ (2 Cron. 25.7-8).

Cuvintele lui Dumnezeu i-au atras atenția lui Amația că biruința va veni de la Domnul, nu de la superioritatea forțelor lui militare. Cu o inimă împărțită, Amația se dovedește preocupat de bani în momentul în care ar fi trebuit să fie preocupat doar să facă voia Domnului:

„Amația i-a zis omului lui Dumnezeu: «Dar ce să fac cu cei o sută de talanți pe cari i-am dat oastei lui Israel?»“ (2 Cron. 25.9a).

Suma nu era deloc mare, dar Amația este un om căruia nu-i place să piardă. Însă, orice neascultare se plătește, în timp ce ascultarea are întotdeauna promisiunea unei mari răsplătiri:

„Omul lui Dumnezeu i-a răspuns: «Domnul poate să-ți dea mult mai mult decât atât!»“ (2 Cron. 25.9b).

Amația s-a supus Domnului și a trimis acasă un sfert din oastea lui. Cei trimiși înapoi veniseră cu gândul la prada de război pe care aveau să o primească, așa că în loc să se bucure că și-au primit plata fără să-și riște viața, ei au plecat acasă dezamăgiți și mânioși:

„Atunci Amația a despărțit ceata care-i venise din Efraim, și a poruncit ca oamenii aceștia să se întoarcă acasă. Dar ei s-au mâniat foarte tare pe Iuda, și au plecat acasă cu mare furie.“ (2 Cron. 25.10).

Pentru că a ascultat de musturarea divină, Amația a primit drept răsplată o foarte mare biruință.

„Amația s-a îmbărbătat, și și-a dus poporul în Valea Sării, unde a bătut zece mii de oameni din fiii lui Seir. Și fiii lui Iuda au prins din ei zece mii de inși vii, pe cari i-au dus pe vârful unei stânci, de unde i-au

prăvălit în vale așa încât toți au fost zdrobiți.” (2 Cron. 25.11-12).

Numai că bucuria biruinței a fost întunecată de vestea prăpădului care a fost făcut de către foștii lui aliați prin cetățile lui Iuda:

„Însă, oamenii din ceata căreia îi dăduse drumul ca să nu meargă la război cu el, au năvălit în cetățile lui Iuda, de la Samaria până la Bet-Horon, au ucis acolo trei mii de inși, și au luat multe prăzi.” (2 Cron. 25.13).

Fapta lor a dovedit încă o dată, dacă mai era nevoie, că nici alianța cu Amația nu fusese încheiată de dragul poporului lui Dumnezeu, ci doar pentru interese personale.

3. Răzvrătitul idolatru

Există biruințe care ne înalță și biruințe care ne dărâmă. Pentru Amația, victoria asupra edomiților a avut două urmări catastrofale: idolatria și mândria. Prima i-a atras gelozia lui Dumnezeu, iar cea de a doua i-a adus pieirea.

„Când s-a întors Amația de la înfrângerea edomiților, a adus pe dumnezeii fiilor lui Seir, și i-a pus dumnezeii pentru el; s-a închinat înaintea lor, și le-a adus tămâie.

Atunci Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Amația, și a trimis la el pe un prooroc, care i-a zis: «Pentru ce ai căutat tu pe dumnezeii poporului aceștia, când ei n-au putut să-și izbăvească poporul din mâna ta?»

Pe când vorbea el, Amația i-a zis: «Oare te-am făcut sfetnic al împăratului? Pleacă! Pentru ce vrei să fii lovit?»

Proorocul a plecat, zicând: «Știu acum că Dumnezeu a hotărât să te nimicească, pentru că ai făcut lucrul acesta și n-ai ascultat sfatul meu.»“ (2 Cron. 25.14-16).

Fapta lui Amația este total lipsită de logică, de judecată și de bun simț. În loc să-i arunce pe edomiți de pe vârful stâncii, Amația ar fi trebuit să le arunce de pe munte idolii lor neputincioși! Însă, ușurința cu care Amația i-a adus la Ierusalim și li s-a închinat dovedește ce puțin era el atașat de Dumnezeu cel viu și adevărat.

De data aceasta, mustrarea divină nu-l mai atinge. Idolatria își aruncase mreața ei malefică asupra lui, mintea i-a fost întunecată și inima lui s-a împietrit. Ironia parșivă cu care îi răspunde trimisului lui Dumnezeu este o amenințare voalată cu o trimitere directă la bunicul său care-l asasinase pe profetul Zaharia (2 Cron. 24.20-22). Concluzia la care a ajuns profetul batjocorit și amenințat de Amația a fost una corectă. Nu ne mai rămâne decât să vedem modul în care s-a materializat ea. Cine își astupă urechile la mustrarea Domnului este omul care își afectează urecușul spre mântuirea Domnului se condamnă singur la piele.

*„Un om care se împotrivește tuturor mustrărilor,
va fi zdrobit deodată și fără leac.“ (Prov. 29.1).*

Împietrit de idolatrie și orbit de mândrie, Amația și-a cauzat singur moartea, luându-se la bătaie cu Ioas, împăratul lui Israel de la Samaria. Probabil că el a urmărit să-și șteargă rușinea și să se răzbune pentru măcelul înfăptuit de cei din Efraim, dar adevărul este că totul s-a întâmplat *„fiindcă Dumnezeu hotărâse să-i dea în mâinile vrăjmașului, căci căutaseră pe dumnezeii Edomului“* (2 Cron. 25.20).

În loc să caute să se răfuiască doar cu cei din seminția lui Efraim, Amația declară război întregului Israel:

„După ce s-a sfătuit, Amația, împăratul lui Iuda, a trimis să spună lui Ioas, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, împăratul lui Israel: «Vino, să ne vedem față în față!»

Și Ioas, împăratul lui Israel, a trimis să spună lui Amația, împăratul lui Iuda: «Spinul din Liban a trimis să spună cedrului din Liban: «Dă pe fiică-ta de nevastă fiului meu!»»

Și fiarele sălbatice din Liban au trecut și au călcat în picioare spinul. Tu te gândești că i-ai bătut pe edomiți, și de aceea ți se înalță inima ca să te mândrești.

Acum stai mai bine acasă. Pentru ce să stârnești un rău, care ți-ar aduce pieirea ta și a lui Iuda?»

Dar Amația nu l-a ascultat, fiindcă Dumnezeu hotărâse să-i dea în mâinile vrăjmașului, căci căutaseră pe dumnezeii Edomului.“ (2 Cron. 25.17-20).

Pasajul din cartea Cronici ne spune ceva mai mult despre această întâmplare relatată și în 2 Regi 14. Aflăm, de exemplu, că „Amația s-a sfătuit“ înainte de a merge la război. Dar oare cu cine s-o fi sfătuit el? Cu siguranță nu cu Domnul sau cu unul din profeți! Amația a preferat să stea de vorbă cu sfetnicii de la Curte, gata întotdeauna să-l lingusească și să-i spună exact ceea ce dorea inima lui să audă. Fudul peste măsură, Amația a fost pus la punct de ironia mușcătoare cu care i-a răspuns Ioas. Fabula ironică rostită de împăratul din Samaria ne amintește de fabula rostită de Iotam în auzul locuitorilor Sihemului (Jud. 9.7-15).

Dar asemănările se opresc aici. Departe de a fi un personaj pozitiv, Ioas nu amintește nici el nimic legat de Dumnezeu și de ascultarea față de El. Este limpede că Dumnezeu doar S-a folosit de el pentru că dorea să-l pună la punct pe Amația. Ioas l-a pus la punct nu numai cu vorba, ci și cu fapta. După ce l-a învins pe câmpul de luptă, Ioas l-a smerit înaintea locuitorilor din Împărăția lui Iuda:

„Dar Amația nu l-a ascultat, fiindcă Dumnezeu hotărâse să-i dea în mâinile vrăjmașului, căci căutaseră pe dumnezeii Edomului.

Și Ioas, împăratul lui Israel, s-a suit: și s-au văzut față în față, el și Amația, împăratul lui Iuda, la Bet-Semeșul lui Iuda.

Iuda a fost bătut de Israel, și fiecare a fugit în cortul lui. Ioas, împăratul lui Israel, a luat la Bet-Semeș pe Amația, împăratul lui Iuda, fiul lui Ioas, fiul lui Ioahaz. L-a adus la Ierusalim, și a făcut o spărtură de patru sute de coți în zidul Ierusalimului, de la poarta lui Efraim până la poarta unghiului. A luat tot aurul și argintul, și toate vasele, care se aflau în Casa lui Dumnezeu, la Obed-Edom, și vistieriile casei împăratului. A luat și ostateci, și s-a întors la Samaria.“ (2 Cron. 25.20-24).

Iată cuvintele unui comentator biblic în legătură cu această situație: „În loc de un program glorios de reconstruire, zidurile Ierusalimului sunt dărâmate; în loc ca bogățiile neamurilor din jur să fie aduse poporului său, bogățiile sale sunt jefuite și duse la curtea altui rege; în loc de propășire personală și binecuvântarea unei familii numeroase, rudele lui au fost luate ca ostateci; în loc de pace, război; în loc de biruință, înfrângere; în loc de dragostea celor din popor, a ajuns să fie urât de ei și a sfârșit-o chiar omorât de ei.” (Dilard, *2 Chronicles*, p. 203). Iar cronicarul biblic notează:

„Amația, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda, a trăit cincisprezece ani după moartea lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel. Celelalte fapte ale lui Amația, cele dintâi și cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în cartea împăraților lui Iuda și Israel?”

De când s-a abătut Amația de la Domnul, s-a făcut împotriva lui o uneltire la Ierusalim, și el a fugit la Lachis. Dar l-au urmărit la Lachis și l-au omorât. L-au adus pe cai, și l-au îngropat cu părinții săi în cetatea lui Iuda.” (2 Cron. 25.25-28).

Vă aduceți aminte că tatăl lui Amația a murit asasinat, iar el a căutat să se răzbune și să ridice rușinea care plana asupra familiei sale. Ce trist și ce paradoxal este că Amația a murit el însuși în rușine, fiind și el asasinat de slujitori care nu i-au mai suportat isprăvile!

Iată câteva lecții recomandate de Warren W. Wiersbe pe marginea pasajului despre împăratul Amația:

„Fii mulțumit cu sfera ta de biruință care este după măsura de credință pe care ți-a dat-o Dumnezeu (Rom. 12.3). Când ai privirea ațintită la Dumnezeu, biruințele obținute te vor face să fii smerit, și toată slava va fi a Domnului. Dar când nu te mai gândești la Dumnezeu, biruințele te vor umple de mândrie și-ți vor pregăti prăbușirea. Bagă de seamă să nu te amesteci în treburile altora. Învăță să accepți ceea ce-ți dă Domnul. Stai acasă și vezi-ți de treabă. Amația ar fi făcut bine dacă ar fi ascultat sfatul din cartea Proverbe: „Mândria merge înaintea pieirii, și trufia merge înaintea căderii” (Prov. 16.18) (traducere de Daniel Brânzei din Warren W. Wiersbe, *With The Word*, p. 218)

32.

IEROBOAM II - O COPIE TRASĂ LA INDIGO

(2 Regi 14.23-29)

*Motto: A greși este omeneste. A îndrepta
greșelile este dumnezeiește, iar a stăruii în ele
este drăcește!*

Ieroboam II a fost cel de-al treilea urmaș la tron promis de Dumnezeu lui Iehu (2 Regi 10.30).

Ieroboam I și Ieroboam II sunt cele două coperti între care Dumnezeu a așezat filele dosarului Regatului de Nord. Viețile lor, simetric așezate la început și la început marchează epoca în care toți împărații lui Israel au umblat în „păcatele lui Ieroboam“ (2 Regi 14.24). Viața lui Ieroboam II este deci o copie la indigo a vieții primului Ieroboam, omul care n-a știut să prețuiască harul, împăratul care n-a folosit extraordinara ocazie pe care i-a oferit-o destinul divin.

Domnia de patruzeci și unu de ani a lui Ieroboam II a fost **cea mai lungă** din toată istoria împăraților din Regatul de Nord. În primii doisprezece ani, acest Ieroboam a fost co-regent cu tatăl său, Ioas [Edwin R. Thiele, „Coregencies and Overlapping Reigns Among the Hebrew Kings,” Journal of Biblical Literature

93:12 (1974)]. El și-a început domnia când pe tronul de la Ierusalim se afla Ioas, a domnit după moartea acestuia și după moartea lui Amația și a murit în timpul domniei lui Azaria (Ozia). Cronica-
rul, preocupat în mod prioritar de aspectele teologic-pedagogice din viața împăraților, ignoră cu desăvârșire semnificația politică a realizărilor lui Ieroboam II.

„Perioada lui Ieroboam (în nord) și Azaria (în sud) a fost marcată de o îmbunătățire spectaculoasă a situației celor din cele două regate, atât din punct de vedere economic, cât și politic“ (Patterson, Richard D., and Hermann J. Austel. „1, 2 Kings.” p. 231).

Ieroboam II a extins stăpânirea lui Israel până la granițele pe care le-a avut în vremea lui Solomon. Hamatul amintit în text este provincia de la nordul Israelului, iar Marea Câmpiei este Marea Morată (2 Regi 14.25). Ni se spune că unul din profeții activi pe vremea lui Ieroboam II a fost Iona. Gat-Hefer se află vizavi de Nazaret pe pantele aceluiași munte din Galileea:

„În al cincisprezecelea an al lui Amația, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda, a început să domnească la Samaria, Ieroboam, fiul lui Ioas, împăratul lui Israel.

A domnit patruzeci și unu de ani. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut dela niciunul din păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

A luat înapoi hotarele lui Israel, de la intrarea Hamatului până la marea câmpiei, după cuvântul pe care-l rostise Domnul, Dumnezeul lui Israel, prin robul Său Iona, proorocul, fiul lui Amitai, din Gat-Hefer.“ (2 Regi 14.23-25).

Ieroboam a ajuns la tron în vremuri grele pentru Israel. Succesul lui nu s-a datorat caracterului său sau ascultării lui de Iehova. A fost mai degrabă o intervenție de har din partea lui Dumnezeu. Mila Lui a declanșat o binecuvântare nemeritată pentru ca poporul Lui să-și poată continua istoria până la împlinirea destinului lor mesianic:

„Căci Domnul a văzut că necazul lui Israel ajunsese prea mare, a văzut și strâmtorarea în care se aflau și

robii și oamenii slobozi, fără să fie cineva care să vină în ajutorul lui Israel.

Domnul nu hotărâse să șteargă numele lui Israel, de sub ceruri, și i-a izbăvit prin Ieroboam, fiul lui Ioas.

Celelalte fapte ale lui Ieroboam, tot ce a făcut el, isprăvile lui la război, și cum a adus iarăși sub stăpânirea lui Israel Damascul și Hamatul, care fuseseră ale lui Iuda, nu sunt scrise oare toate acestea în cartea Cronicilor împăraților lui Israel?“ (2 Regi 14.26-28).

Damascul și Hamatul fuseseră într-adevăr ale lui Iuda numai în sensul de teritorii ocupate și dependente de tronul lui Solomon de la Ierusalim.

Chiar dacă realizările politice și militare ale lui Ieroboam II au fost deosebite, starea spirituală a națiunii era de plâns. Aceasta se vede și din puternica activitate profetică din vremea lui. Profeții, aceste „forțe speciale ale lui Dumnezeu“ erau trimise numai atunci când împărații și preoții, responsabili înaintea lui Dumnezeu cu conducerea poporului, nu-și făceau datoria. Numărul mare de profeți și o activitate profetică intensă au semnalat întotdeauna nu o trezire spirituală, ci o decadentă deplorabilă.

Celor 41 de ani de domnie ai lui Ieroboam II nu le-a fost acordate în Biblie decât exact 7 versete! Nu se poate să nu ne mire acest fapt. Dacă vreți să știți mai multe, puteți citi restul Bibliei și veți descoperi că Dumnezeu S-a mulțumit să ne lase numai 7 versete în cartea Regi, pentru că vorbise deja câteva capitole întregi în mesaje profetice Osea și Amos. Ei au activat pe vremea lui Ieroboam II (Osea 1.1; Amos 1.1). Din predicile lor aflăm că binecuvântările și prosperitatea materială, în loc să-i apropie mai mult de Dumnezeu pe evrei, au devenit motive de apostazie. Am putea spune că „li s-a urât cu binele“.

Misiunea lui Amos a fost îndreptată împotriva idolatriei lui Ieroboam II. Se pare că, spre sfârșitul domniei, împăratul plănuia să adauge măreție și strălucire principalului altar de închinăciune idolatru. Dumnezeu l-a trimis pe Amos la Betel să condamne întreaga acțiune.

*„În ziua când voi pedepsi pe Israel pentru fărâdelegile lui, voi pedepsi și altarele din Betel; coar-
nele altarului vor fi sfărâmate, și vor cădea la pământ.*

*Voi surpa casele de iarnă și casele de vară; palatele
de fildeș se vor duce, și casele cele multe se vor nimici,
zice Domnul.*

*...A căzut și nu se va mai scula, fecioara lui Israel;
stă trântită la pământ, și nimeni n-o ridică.*

*Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: «Cetatea
care scotea la luptă o mie de oameni, nu va rămâne
decât cu o sută, și cea care scotea o sută de oameni, nu
va mai rămâne decât cu zece, din casa lui Israel.»*

*Căci așa vorbește Domnul către casa lui Israel:
«Căutați-Mă, și veți trăi! Nu căutați Betelul, nu vă
duceți la Ghilgal, și nu treceți la Beer-Șeba.*

*Căci Ghilgalul va fi dus în robie, și Betelul va fi ni-
micit. Căutați pe Domnul, și veți trăi!*

*Temeți-vă ca nu cumva să apuce ca un foc casa
lui Iosif, și focul acesta s-o mistuie, fără să fie cineva
la Betel ca să-l stingă, voi care prefaceți dreptul în pe-
lin, și călcați dreptatea în picioare!...» (Amos 3.14-15;
5.2-7).*

Proorocul Amos diagnostichează boala ascunsă sub învelișul
aparențelor de sărbători religioase și vestește venirea pedepsei
prin mâna asirienilor:

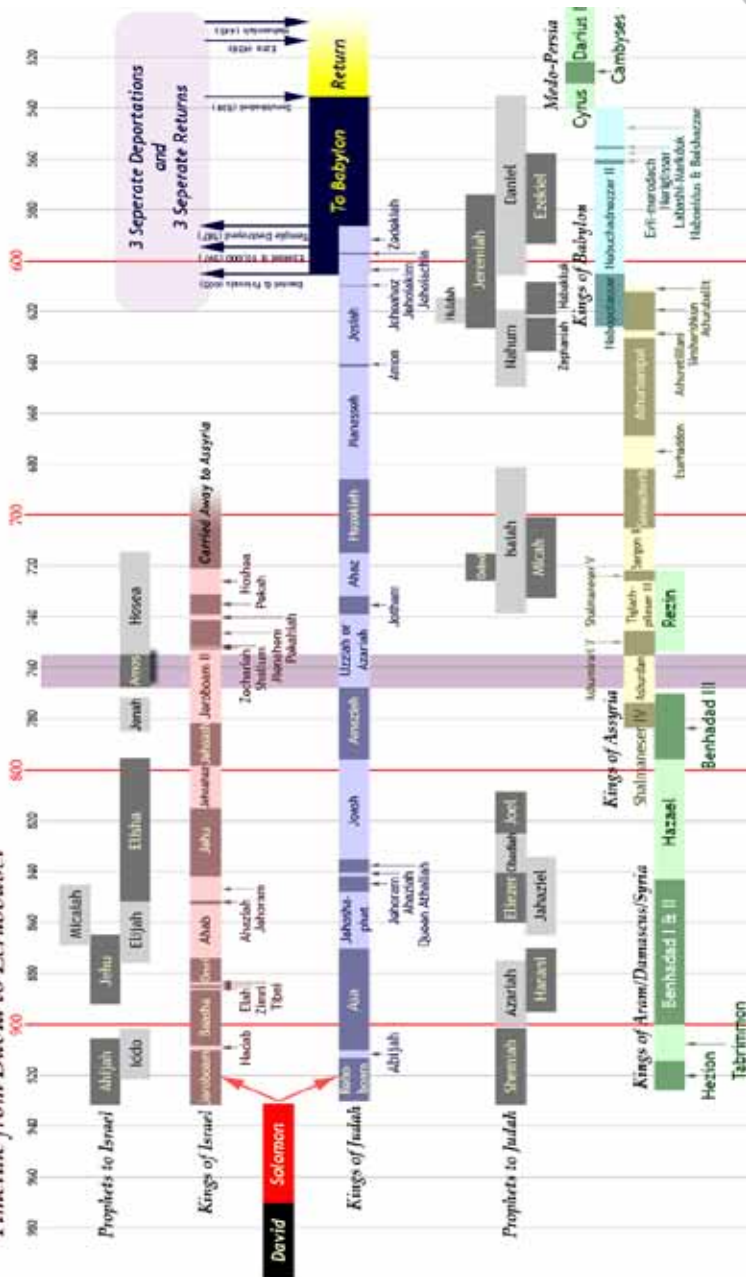
*„Vai de cei ce doresc «ziua Domnului!» Ce așteptați
voi dela ziua Domnului? Ea va fi întuneric și nu
lumină.*

*Veți fi ca un om care fuge dinaintea unui leu pe
care-l întâlnește un urs, și care, când ajunge acasă, își
reazimă mâna pe zid, și-l mușcă un șarpe!*

*Nu va fi oare ziua Domnului întuneric, în loc de
lumină? Nu va fi ea întunecoasă și fără strălucire?*

*Eu urăsc, disprețuiesc sărbătorile voastre, și nu pot
să vă sufăr adunările de sărbătoare! Când Îmi aduceți
arder-de-tot și daruri de mâncare, n-am nicio plăcere*

Timeline from David to Zerubbabel

de ele; și vițeei îngrășați pe care îi aduceți ca jertfe de mulțumire, nici nu Mă uit la ei.

Depărtează de Mine vuietul cântecelor tale; nu pot asculta sunetul alăutelor tale! Ci dreptatea să curgă ca o apă curgătoare, și neprihănirea ca un pârau care nu seacă niciodată!

Mi-ați adus voi jertfe și daruri de mâncare, în timpul celor patruzeci de ani din pustie, casa lui Israel?...

Veți ridica dar pe Sacut, împăratul vostru, și pe Caivan, chipurile voastre idolești, steaua dumnezeului vostru, pe care vi l-ați făcut, și vă voi duce în robie dincolo de Damasc, zice Domnul, al cărui Nume este Dumnezeul oștirilor!” (Amos 5.18-26).

Abundența materială a dus poporul la desfrâu, de aceea și bi-necuvântarea se va preface în blestem:

„Vai de cei ce trăiesc fără grijă în Sion, și la adăpost pe muntele Samariei, vai de mai-marii aceștia ai celui dintâi dintre neamuri, la care aleargă casa lui Israel!

...Treceți la Calne și vedeți, duceți-vă de acolo până la Hamatul cel mare, și pogorâți-vă în Gat la filistenii; sunt oare cetățile acestea mai înfloritoare decât cele două împărății ale voastre, și este ținutul lor mai întins decât al vostru?...

Credeți că ziua nenorocirii este departe, și faceți să se apropie domnia silniciei. Ei se culcă pe paturi de fildeș, și stau întinși alene pe așternuturile lor; mănâncă miei din turmă, și viței puși la îngrășat.

Aiurează în sunetul alăutei, se cred iscusiți ca David în instrumentele de muzică. Beau vin cu pahare largi, se ung cu cel mai bun untdelemn, și nu se întristează de prăpădul lui Iosif!

De aceea vor merge în robie, în fruntea prinșilor de război; și vor înceta strigătele de veselie ale acestor desfățați. Domnul Dumnezeu a jurat pe Sine Însuși, și Domnul, Dumnezeul oștirilor, a zis:

«Mi-e scârbă de mândria lui Iacov, și-i urăsc palatele; de aceea, voi da în mâna vrăjmașului cetatea cu

tot ce este în ea. Și dacă vor mai rămâne zece oameni într-o casă vor muri.

...Vă bucurați de lucruri de nimic, și ziceți: «Oare nu prin tăria noastră am câștigat noi putere?»»

De aceea, iată, voi ridica împotriva voastră, casa lui Israel, zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, un neam, care vă va asupra de la intrarea Hamatului până la pâraul pustiei.»“ (Amos 6.1-9, 13-14).

În loc să fie primit cu pocăință, mesajul lui Amos a fost sfidat, iar profetul îndemnat să fugă înapoi în Iuda. Dumnezeu a văzut lucrul acesta, iar pe preotul Amația de la Betel avea să-l pedepsească într-un mod exemplar:

„Atunci Amația, preotul din Betel, a trimis să spună lui Ieroboam, împăratul lui Israel: «Amos uneltește împotriva ta în mijlocul casei lui Israel; țara nu poate să sufere toate cuvintele lui!

Căci iată ce zice Amos: «Ieroboam va fi ucis de sabie, și Israel va fi dus în robie departe de țara sa!»»

Și Amația i-a zis lui Amos: «Pleacă, văzătorule, și fuși în țara lui Iuda! Mănâncă-ți pâinea acolo, și acolo proorocește. Dar nu mai prooroci la Betel, căci este un locaș sfânt al împăratului, și este un templu al împărăției!»

Amos a răspuns lui Amația: «Eu nu sunt nici prooroc, nici fiu de prooroc; ci sunt păstor, și strângător de smochine de Egipt. Dar Domnul m-a luat dela oi, și Domnul mi-a zis: ‘Du-te și proorocește poporului Meu Israel!’

Ascultă acum Cuvântul Domnului, tu care zici: «Nu prooroci împotriva lui Israel, nu vorbi împotriva casei lui Isaac!»

Din pricina aceasta, iată ce zice Domnul: «Nevastă-ta va curvi în cetate, fiii și fiicele tale vor cădea loviți de sabie, ogorul tău va fi împărțit cu frânghia de măsurat; tu însă vei muri într-un pământ necurat, și Israel va fi dus în robie departe de țara lui!»“ (Amos 7.10-17).

Osea, celălalt profet activ pe vremea lui Ieroboam II, a vestit și el pedeapsa:

„Pune trâmbița în gură! Vrăjmașul vine ca un vultur peste Casa Domnului! Căci au călcat legământul Meu, și au păcătuit împotriva Legii Mele. Atunci vor striga către Mine:

«Dumnezeule, noi Te cunoaștem, noi, Israel!» Israel a lepădat binele cu scârbă; de aceea vrăjmașul îi va urmări.

Au pus împărați fără porunca Mea, și căpetenii fără știrea Mea; au făcut idoli din argintul și aurul lor: de aceea vor fi nimiciți.

Vițelul tău este o scârbă, Samario! Mânia Mea s-a aprins împotriva lor! Până când nu vor voi ei să se țină curați?

Idolul acesta vine din Israel, un lucrător l-a făcut, și nu este Dumnezeu. De aceea, vițelul Samariei va fi făcut bucăți! Fiindcă au semănat vânt, vor secera furtună.“ (Osea 8.1-7a).

Iată încă un fragment din mesajele profetului Osea:

„Israel era o vie mănoasă, care făcea multe roade. Cu cât roadele sale erau mai multe, cu atât mai multe altare a zidit; cu cât îi propășea țara, cu atât înfrumuseța stâlpii idolești.

Inima lor este împărțită: de aceea vor fi pedepsiți. Domnul le va surpa altarele, le va nimici stâlpii idolești. Și curând vor zice: «N-avem un adevărat împărat, căci nu ne-am temut de Domnul; și împăratul, pe care-l avem, ce ar putea face el pentru noi?»

Ei rostesc vorbe deșerte, jurăminte mincinoase, când încheie un legământ: de aceea, pedeapsa va încolți ca o buruiună otrăvitoare din brazdele câmpiei!

Locuitorii Samariei se vor uimi de vițeei din Bet-Aven; poporul va jeli pe idol, și preoții lui vor tremura pentru el, pentru slava lui, care va pieri din mijlocul lor. Da, el însuși va fi dus în Asiria, ca dar împăratului

Iareb. Rușinea va cuprinde pe Efraim, și lui Israel îi va fi rușine de planurile sale.

S-a dus Samaria și împăratul ei, ca o țăpligă pe fața apelor. Înălțimile din Bet-Aven, unde a păcătuit Israel, vor fi nimicite; spini și măracini vor crește pe altarele lor. Și vor zice munților: «Acoperiți-ne!» Și dealurilor: «Cădeți peste noi!»» (Osea 10.1-8).

Din cauza declinului spiritual al națiunii, Dumnezeu a îngăduit ridicarea unei teribile amenințări din partea Asiriei (Paul Gilchrist, „*Israel's Apostasy: Catalyst of Assyrian World Conquest*,” in *Israel's Apostasy and Restoration: Essays in Honor of Roland K. Harrison*, pp. 99-113).

Este exact ceea ce le spusese că se va întâmpla încă de pe vremea lui Moise:

„Dacă vei asculta de glasul Domnului, Dumnezeului tău, păzind și împlinind toate poruncile Lui pe care ți le dau astăzi, Domnul, Dumnezeul tău, îți va da întâietate asupra tuturor neamurilor de pe pământ.

...Dar dacă nu vei asculta de glasul Domnului, Dumnezeului tău, dacă nu vei păzi și nu vei împlini toate poruncile Lui și toate legile Lui, pe care ți le dau astăzi, iată toate blestemele care vor veni peste tine și de care vei avea parte.

...Domnul te va face să fii bătut de vrăjmașii tăi; pe un drum vei ieși împotriva lor, dar pe șapte drumuri vei fugi dinaintea lor; și vei fi o groază pentru toate împărățiile pământului.

Străinul care va fi în mijlocul tău se va ridica tot mai sus peste tine, iar tu te vei pogori tot mai jos; el îți va da cu împrumut, și tu nu-i vei da cu împrumut; el va fi fruntea și tu vei fi coada.

...Domnul va aduce de departe, de la marginile pământului, un neam care va cădea peste tine cu zbor de vultur, un neam a cărui limbă n-o vei înțelege, un neam cu înfățișarea sălbatică, și care nu se va sfii de cel bătrân, nici nu va avea milă de copii.

El va mânca rodul turmelor tale și rodul pământului tău, până vei fi nimicit; nu-ți va lăsa nici grâu, nici must, nici untdelemn, nici vițeei de la vaci, nici miei de la oi, până te va face să pieri.

Te va împresura în toate cetățile tale, până îți vor cădea zidurile, aceste ziduri înalte și tari, în care îți puseși încrederea pe toată întinderea țării tale; te va împresura în toate cetățile tale, în toată țara pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău“. (Deut. 28.1, 15, 25, 43-44, 49-52).

ZAHARIA, STRĂ-STRĂNEPOTUL „URAGANULUI“ IEHU (2 Regi 14.29)

„Ieroboam a adormit cu părinții săi, cu împărații lui Israel. Și, în locul lui, a domnit fiul său Zaharia.“ (2 Regi 14.29)

Zaharia a fost ultimul dintre cei 4 urmași la tron pe care i-a promis Dumnezeu lui Iehu (2 Regi 10.30). Dar despre acesta vom discuta mai pe larg ceva mai departe, respectiv în secțiunea intitulată Zaharia, Șalum, Menahem, Pecahia, Pecah—resturi împărățești.

Cu moartea lui Ieroboam II, istoria Regatului de Nord intră într-o perioadă de anarhie și dezastru. Îmbolnăvit spiritualicește pe dinăuntru, Israelul dă pe față simptomele unei națiuni aflate în pragul descompunerii. În loc să fie uniți în fața amenințării asiriene, ultimii epigoni de pe tronul Samariei se vor lupta unii cu alții și se vor sabota reciproc. În doar douăzeci și cinci de ani, Israelul va înceta să mai existe și va dispărea din istorie (John Bright, *A History of Israel*, p. 252).

După teribilii ani de robie, nu se vor mai întoarce înapoi din tot Israelul decât „iudeii“, moștenitorii promisiunilor mesianice legați de tronul de la Ierusalim și casa lui David. Religia lor se numește și azi „iudaism“, ca un semn de aducere aminte al dispariției „israeliților“, pierduți în praful imperiilor pentru că s-au îndepărtat de Dumnezeu lor.

Numai vremurile mesianice de la sfârșitul istoriei îi vor aduce înapoi în matca destinului lor și harul dumnezeiesc le va deschide un izvor de iertare și neprihănire.

33.

ONOAREA ȘI OBRĂZNICIA LUI OZIA (AZARIA)

(2 Regi 15.1-7)

Dacă Ieroboam II a fost o copie a lui Ieroboam I, Ozia a fost o copie a tatălui său, Amația. Coperțile dosarelor lor ar trebui să fie identice. Dosarul lui Ozia, însă, trebuie ținut separat, pentru că omul acesta a fost bolnav de lepră.

Cei mai mulți cititori ai Bibliei îl știu pe Azaria sub celălalt nume al său, Ozia (vers. 13, 30, 32, 34; 2 Cron. 26; Is. 1.1; Osea 1.1; Amos 1.1; Zah. 14.5; etc.). Numele „Azaria” pe care i l-au dat părinții înseamnă „Iehova a ajutat”, dar când a urcat pe tron și-a luat numele „Ozia” care înseamnă „Iehova este putere”. Domnia lui de 52 de ani (790-739 î.H.) a fost mai lungă decât a oricărui rege din Iuda sau Israel care l-au precedat. A fost depășit doar de către Manase, care a domnit 55 de ani.

Ozia a domnit la Ierusalim în timp ce la Samaria s-au perindat șapte regi din ultimii opt pe care i-a avut Israelul. Singurul rege care a domnit la Samaria mai târziu decât Ozia a fost Osea (2 Regi 17.1-6). La începutul domniei, el a fost 2 ani co-regent cu tatăl său, Amația, iar la sfârșitul domniei lui a fost co-regent cu fiul său, Iotam. Astfel de co-regențe au mai avut loc în regatele

lui Israel. Fie că tatăl a ajuns bătrân și avea nevoie de ajutor, fie că tatăl dorea să-și pregătească fiul pentru domnie, fie că tatăl era bolnav, astfel de perechi care au domnit câțiva ani împreună au fost Asa/Iosafat, Iosafat/Iotam, Ioas/Ieroboam II și Ezechia/Manase. Ozia ar fi putut deci să învețe din greșelile tatălui său, dar, din nefericire, el ...le-a repetat.

Ca și în alte cazuri, noi vom pendula între relatarea pe care ne-o pune la dispoziție cartea 2 Regi și amănuntele mult mai bogate pe care le găsim în cartea 2 Cronici:

„În al douăzeci și șaptelea an al lui Ieroboam, împăratul lui Israel, a început să domnească Azaria, fiul lui Amația, împăratul lui Iuda. Avea șaisprezece ani când a ajuns împărat, și a domnit cincizeci și doi de ani la Ierusalim.

Mamă-sa se chema Iecolia din Ierusalim. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Amația.“ (2 Regi 15.1-3).

Iată și o altă relateare:

„Tot poporul din Iuda a luat pe Ozia, care era în vârstă de șaisprezece ani, și l-a pus împărat în locul tatălui său Amația.

Ozia a întărit Elotul și l-a adus iarăși sub stăpânirea lui Iuda, după ce a adormit împăratul cu părinții săi.

Ozia avea șaisprezece ani când a ajuns împărat, și a domnit cincizeci și doi de ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Iecolia, din Ierusalim.

El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Amația.“ (2 Cron. 26.1-4).

La început, Ozia a fost un rege duhovnicesc preocupat să audă și să facă voia Domnului. Relația lui cu purtătorii de cuvânt ai lui Dumnezeu a fost la început exemplară și l-a făcut să aibă succes și binecuvântare:

„A căutat pe Dumnezeu în timpul vieții lui Zaharia, care pricepea vedeniile lui Dumnezeu. Și în

timpul când a căutat pe Domnul, Dumnezeu l-a făcut să propășească. ” (2 Cron. 26.5).

Ozia a fost unul dintre cei mai plini de realizări, mai influenți și mai îndrăgiți regi ai lui Iuda. El a lărgit hotarele, a fortificat cetățile și a reorganizat armata. Teritoriul total care s-a aflat sub stăpânirea lui Ozia și Ieroboam II a fost aproximativ același peste care au stăpânit David și Solomon:

„A pornit cu război împotriva filistenilor. A dărâmat zidurile Gatului, zidurile Iabnei, și zidurile Asdodului, și a zidit cetăți în ținutul Asdodului, și între filistenii.

Dumnezeu l-a ajutat împotriva filistenilor, împotriva arabilor care locuiau la Gur-Baal, și împotriva maoniților.

Amoniții aduceau daruri lui Ozia, și faima lui s-a întins până la hotarele Egiptului, căci a ajuns foarte puternic.

Ozia a zidit turnuri la Ierusalim pe poarta unghiului, pe poarta văii, și pe unghiul, și le-a întărit. A zidit turnuri în pustie, și a săpat multe fântâni, pentru că avea multe turme în văi și în câmpie, și plugari și vieri în munți și la Carmel, căci îi plăcea lucrarea pământului.

Ozia avea o oaste de ostași care mergeau la război în cete, socotite după numărătoarea făcută de logofătul Ieiel și dregătorul Maaseia, și puse sub poruncile lui Hanania, una din căpeteniile împăratului.

Tot numărul capilor caselor părintești, al vitejilor, era de două mii șase sute. Ei porunceau peste o oaste de trei sute șapte mii cinci sute de ostași, în stare să ajute pe împărat împotriva vrăjmașului.

Ozia le-a dat pentru toată oștirea scuturi, sulii, coifuri, platoșe, arcuri și prăști. A făcut la Ierusalim mașini iscodite de un meșter, care aveau să fie așezate pe turnuri și pe unghiuri, ca să arunce săgeți și pietre mari.

Faima lui s-a întins până departe, căci a fost ajutat în chip minunat până ce a ajuns foarte puternic.“ (2 Cron. 26.6-15).

Însă, Ozia a lăsat în țară, asemenea tatălui său, sămânța de neascultare și o formă alterată de închinăciune:

„Numai că înălțimile nu le-a stricat; poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi.“ (2 Regi 15.4).

Această acceptare a unor forme alternative de închinare a fost extrapolată apoi la inițiativa de a intra el însuși în slujba altarului, o activitate absolut interzisă de Dumnezeu regilor și rezervată exclusiv preoților:

„Dar când a ajuns puternic, inima i s-a înălțat și l-a dus la pieire. A păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului său, intrând în Templul Domnului ca să ardă tămâie pe altarul tămâierii.

Preotul Azaria a intrat după el, cu optzeci de preoți ai Domnului, oameni de inimă, care s-au împotrivit împăratului Ozia, și i-au zis:

«N-ai drept, Ozia, să aduci tămâie Domnului! Dreptul acesta îl au preoții, fiii lui Aaron, care au fost sfințiți ca s-o aducă.

Ieși din sfântul locaș, căci faci un păcat! Și lucrul acesta nu-ți va face cinste înaintea Domnului Dumnezeu.»“ (2 Cron. 26.16-18).

Tolerarea închinării pe înălțimi l-a făcut pe Ozia să-și spună: „Se poate și altfel decât în Lege“. Cel care a spus: „Merge și așa!“ a ajuns să spună foarte ușor și: „De ce să n-aduc eu tămâie?“ Vulpea cea mică a distrus încă o dată viile în floare (Cânt. Cânt. 2.15). Din cauza acestei îndrăzneli obraznice, Dumnezeu l-a lovit cu lepră:

„Ozia s-a mâniat. În mână avea o cădelniță. Și cum s-a mâniat pe preoți, i-a izbucnit lepra pe frunte, în fața preoților, în Casa Domnului, lângă altarul tămâierii.

Marele preot Azaria și toți preoții și-au îndreptat privirile spre el, și iată că era plin de lepră pe frunte.

L-au scos repede afară, și el însuși s-a grăbit să iasă, pentru că Domnul îl lovise.“ (2 Regi 15.5; 2 Cron. 26.16-20).

Graba preoților a fost motivată de teama că Templul însuși putea deveni necurat prin contaminarea cu lepra (Lev. 13.14; Num. 5.2).

Istoria ne arată că foarte puțini oameni au reușit să-și păstreze echilibrul lăuntric, vitalitatea duhovnicească și credincioșia atunci când au atins un nivel ridicat de putere.

Iată câteva cazuri celebre:

(1) În mândria lui, Moise nu și-a putut păstra calmul și a pierdut dreptul de a intra în Țara Promisă (Num. 20.1-13).

(2) Din cauza mândriei, Iosua nu l-a mai întrebat pe Dumnezeu înainte de a merge împotriva cetății Ai și a pierdut bătălia (Iosua 7).

(3) Împăratul Nebucadnețar a fost transformat din cauza mândriei într-un animal (Daniel 4)

(4) Mândria lui Petru l-a făcut să se lepede de Domnul (Lc. 22.31-34).

„Oricât I-ai fi tu de drag lui Dumnezeu, dacă vede mândrie în inima ta, El ți-o va scoate cu biciul. Oricine se înalță înaintea Lui va fi smerit.“ a spus C.H. Spurgeon.

La rândul său, regele David L-a implorat pe Domnul:

„Păzește de asemenea pe robul Tău de mândrie, ca să nu stăpânească ea peste mine! Atunci voi fi fără prihană, nevinovat de păcate mari.“ (Ps. 19.13).

Ca și în cazul lui Solomon, succesul inițial al lui Ozia a fost, dacă nu cauza principală, atunci circumstanța nefericită care i-a provocat căderea.

„Împăratul Ozia a fost lepros până în ziua morții, și a locuit într-o casă deosebită ca lepros, căci a fost izgonit din Casa Domnului. Și fiul său Iotam era în fruntea casei împăratului și judeca poporul țării.

Celelalte fapte ale lui Ozia, cele dintâi și cele de pe urmă, au fost scrise de Isaia, fiul lui Amoț, proorocul.

Ozia a adormit cu părinții săi. Și l-au îngropat cu părinții săi în ogorul de înmormântare al împăraților, căci ziceau: «Este lepros.»

În locul lui, a domnit fiul său Iotam.” (2 Cron. 26.21-23).

Într-o perioadă de agonie muribundă, caracterizată de in-trigi și asasinate în Regatul de Nord, pe tronul de la Ierusalim al Regatului de Sud au domnit doi oameni despre care se mai poate spune că „au făcut ce este plăcut înaintea Domnului”, acest Amația (numit și Ozia) și fiul său, Iotam (2 Regi 15.3; 15.34).

Domnia bună a lui Ozia (Azaria) în Iuda – 15.1-7

Domnia rea a lui Zaharia în Israel – 15.8-12

Domnia rea a lui Șalum în Israel – 15.13-16

Domnia rea a lui Menahem în Israel – 15.17-22

Domnia rea a lui Pecahia în Israel – 15.23-26

Domnia rea a lui Pecah în Israel – 15.27-31

Domnia bună a lui Iotam în Iuda – 15.32-38

Din nefericire, Ozia a urmat nu numai pilda bună a tatălui său, Amația, ci și pilda lui cea rea. Începutul bun a fost ruinat de amestecul său în lucruri care depășeau misiunea pe care i-o încredințase Dumnezeu. Vrând „mai mult” a ajuns să fie „mai puțin” decât ar fi putut să fie. Ce bine ar fi fost dacă Ozia se lăsa călăuzit după principiul de viață expus într-unul din psalmii lui de către împăratul David și s-ar fi mulțumit cu ceea ce i-a dat Domnul:

„Doamne, eu n-am o inimă îngâmfată, nici priviri trufase, nu mă îndeletnicesc cu lucruri prea mari și prea înalte pentru mine.

Dimpotrivă, sufletul îmi este liniștit și potolit, ca un copil înțercat, care stă lângă mamă-sa; da, sufletul meu este ca un copil înțercat.

Pune-ți nădejdea în Domnul, Israele, de acum și până în veac!” (Ps. 131).

Warren W. Wiersbe face câteva observații foarte interesante:

„Când Ozia și-a recunoscut limitările, Dumnezeu i-a lătit mult hotarele. A fost perioada în care a ascultat de glasul Domnului printr-un profet. Dar când a ieșit din limitele ascultării, Dumnezeu i-a micșorat hotarele internându-l în izolarea unui lepros. Ce realitate paradoxală și pilduitoare!”

Ozia n-a căzut în murdăriile păcatelor trupești. A căzut atunci când s-a obrăznicit să se ridice deasupra slujbei primite de la Domnul. Era rege, dar nu i-a ajuns, ci a vrut să fie și preot. Omul acesta a căzut în rătăcirea fiilor lui Core, a ridicat sfidător fruntea și pe ea a înflorit pedeapsa leprei. Boala aceasta a fost „radio-grafia” nevăzutei maladii care-i măcinase deja inima. Vedeți? Poți păcătui amarnic nu numai cu armele firii, ci și cu cădelnița în mână ... Totuși, ar fi păcat să nu vedem în viața lui Ozia și o lecție de har. Omul acesta a fost bun, a fost rău, apoi a fost lepros. Oamenii doar atât văd, pentru că se grăbesc să judece și nu pot să ierte și să spele prin pocăință. Însă, sfârșitul lui Ozia trebuie interpretat prin influența lui asupra fiului său, Iotam.

Iată ce găsim scris în Cronici:

„Iotam a făcut bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Ozia. Numai că n-a intrat în Templul Domnului.

...A zidit poarta de sus a Casei Domnului și a făcut multe clădiri în zidurile de pe deal.” (2 Cr. 26.2-4).

Iotam a fost la început 10 ani co-regent cu tatăl său, pentru că acesta era închis și izolat ca lepros. Pedeapsa lui Dumnezeu a fost educativă, nu distructivă. Ozia a vrut mai multă vizibilitate în slujbele Împărăției lui Dumnezeu, dar Dumnezeu l-a făcut „invizibil”, ascunzându-l de oameni în carantina leprei. Dumnezeu nu i-a interzis, totuși, activitatea și implicarea în treburile regatului. Numai că a trebuit s-o facă „printr-un intermedar”, fiul său devenind fața văzută a familiei regale:

„Împăratul Ozia a fost lepros până în ziua morții, și a locuit într-o casă deosebită ca lepros, căci a fost izgonit din Casa Domnului. Și fiul său Iotam era în fruntea casei împăratului și judeca poporul țării.” (2 Cron. 26.21).

Dumnezeu ne confirmă că Ozia s-a schimbat prin pocăință prin faptul că-l folosește ca termen de comparație pentru fiul său, Iotam:

„Iotam a făcut bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Ozia.” (2 Cron. 27.2).

Dumnezeu cântărește cu totul altfel decât oamenii. Despre Ozia și Iotam s-a spus ceea ce nu s-a spus despre prea mulți din regii evreilor: „Au făcut ce e bine înaintea Domnului”. Ozia a fost un om care a știut să folosească harul acordat. Personalitatea lui impresionantă și soarta tragică l-au influențat pe unul dintre cei mai mari profeți ai Israelului, Isaia. De fapt, dosarul lui Ozia amintește despre interacțiunea lui cu trei oameni mari ai lui Dumnezeu (1) profetul Zaharia (2 Cron. 26.5); (2) marele preot Azaria (2 Cron. 26.17, 20 și (3) profetul Isaia, fiul lui Amoț (2 Cron. 26.22).

Tânăr și încă impresionabil, Isaia l-a avut pe marele împărat Ozia ca erou și a fost șocat total de pedeapsa pe care i-a dat-o Dumnezeu. În sufletul său de începător în ale slujirii divine, Isaia s-a întrebat probabil: „Cum e posibil ca Dumnezeu să pedepsească așa de drastic un rege așa de reușit din toate privințele? Cum s-a putut ca pentru o singură și aparent mărunță greșală (și asta rezultată probabil dintr-un exces de zel lăudabil) Dumnezeu să nu țină seama de importanța pe care a avut-o omul acesta în viața națiunii și să-l scoată pentru totdeauna din activitatea publică”. Os domnesc și viță preoțească în același timp, tânărul Isaia a intrat el însuși în Templul în care pătrunsese Ozia ca să capete un răspuns. Iată cum descrie el această extraordinară experiență:

„În anul morții împăratului Ozia, am văzut pe Domnul șezând pe un scaun de domnie foarte înalt, și poalele mantiei Lui umpleau Templul.

Serafimii stăteau deasupra Lui, și fiecare avea șase aripi: cu două își acopereau fața, cu două își acopereau picioarele, și cu două zburau. Strigau unul la altul, și ziceau:

«Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul oștirilor! Tot pământul este plin de mărirea Lui!» Și se zguduiau

ușorii ușii de glasul care răsună, și casa s-a umplut de fum.

Atunci am zis: «Vai de mine! Sunt pierdut, căci sunt un om cu buze necurate, locuiesc în mijlocul unui popor tot cu buze necurate, și am văzut cu ochii mei pe Împăratul, Domnul oștirilor!»

Dar unul din serafimi a zburat spre mine cu un cărbune aprins în mână, pe care-l luase cu cleștele de pe altar. Mi-a atins gura cu el, și a zis: «Iată, atingându-se cărbunele acesta de buzele tale, nelegiuirea ta este îndepărtată și păcatul tău este ispășit!» (Is. 6.1-7).

Prăbușirea lui Ozia, și mai ales propria lui prăbușire înaintea sfințeniei lui Dumnezeu, l-au făcut pe Isaia să înțeleagă planul lui Dumnezeu în dimensiunile lui de imputare a sfințirii asupra tuturor celor ce Îi aparțin. Dumnezeu nu face compromisuri în materie de sfințenie! El o impune și o plantează chiar și prin intermediul celor mai grozave pedepse. Însă, râvna Lui ne asigură că, la final, El va reuși, astfel că noi vom ajunge să fim asemenea Lui în această privință:

„Am auzit glasul Domnului, întrebând: «Pe cine să trimit, și cine va merge pentru Noi?» Eu am răspuns: «Iată-mă, trimite-mă!» El a zis atunci: «Du-te și spune poporului acestuia: «Întruna veți auzi și nu veți înțelege; întruna veți vedea, și nu veți pricepe!»»

Împietrește inima acestui popor, fă-l tare de urechi, și astupă-i ochii ca să nu vadă cu ochii, să n-audă cu urechile, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Mine, și să nu fie tămăduit.»

Și eu am întrebat: «Până când, Doamne?» El a răspuns: «Până când vor rămâne cetățile pustii și lipsite de locuitori; până când nu va mai fi nimeni în case, și țara va fi pustiită de tot; până va îndepărta Domnul pe oameni, și țara va ajunge o mare pustie.

Și chiar a zecea parte de va mai rămâne din locuitori, vor fi nimiciți și ei la rândul lor. Dar, după cum terebintul și stejarul își păstrează butucul din

rădăcină, când sunt tăiați, tot așa, o sămânță sfântă se va naște iarăși din poporul acesta.» (Is. 6.8-13).

Refuzul lui Dumnezeu de a face compromisuri în materie de sfințenie a fost ilustrat și de puținele cuvinte care ne sunt spuse despre domnia lui Iotam:

„El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Ozia. Numai că n-a intrat în Templul Domnului. Totuși, poporul se strica mereu.” (2 Cron. 27.2).

Traducerea în limba română a acestui verset, ca de altfel, întreaga Biblie, trebuie citită cu mare băgare de seamă. Am auzit un predicator neatent spunând că „Iotam n-a urmat pilda bună a tatălui său și a stat departe de Casa Domnului“! ...Tălmăcirea acestui predicator a fost rea de tot și a urmărit o aplicație ieftină.

Este foarte evident faptul că, în cazul lui Iotam, decizia de a nu intra în Templu a fost mai mult decât meritorie.

Evlavia lui Iotam a fost răsplătită de Dumnezeu. Dar stricăciunea celor din poporul Domnului le-a atras pedeapsa:

„Iotam a zidit poarta de sus a Casei Domnului, și a făcut multe clădiri pe zidurile de pe deal. A zidit cetăți în muntele lui Iuda, și cetățui și turnuri în dumbrăvi.

A fost în război cu împăratul fiilor lui Amon, și i-a biruit. Fiii lui Amon i-au dat în anul acela o sută de talanți de argint, zece mii de cori de grâu, și zece mii de orz; și i-au plătit tot atât pe anul al doilea și al treilea.

Iotam a ajuns puternic, pentru că și-a urmat necurmat căile înaintea Domnului, Dumnezeului său.” (2 Cron. 27.3-6).

„În vremea aceea, Domnul a început să trimită împotriva lui Iuda pe Rețin, împăratul Siriei, și pe Pecah, fiul lui Remalia.” (2 Regi 15.37).

34.

ZAHARIA, ȘALUM, MENAHEM, PECAHIA, PECAH – RESTURI ÎMPĂRĂTEȘTI

(2 Regi 15:8-31)

Revenind la raftul cu dosarele regilor din Israel, după decretul de condamnare al împărăției care a fost pecetluit în vremea lui Ieroboam II, mai găsim încă șase dosare subțiri, cenușii, pătate de păcat și cu urme de sânge. Ele marchează agonia Israelului. Atmosfera este grea, cețoasă, confuză și nedemnă pentru un popor al lui Dumnezeu.

Dacă cei 52 de ani de domnie ai lui Ozia ocupă numai 7 versete din capitolul 15 din cartea Regi, toți ceilalți 5 regi contemporani din Israel sunt „înghesuiți” în doar jumătate de capitol. Ar fi fost foarte greu să se arate altfel părerea autorului despre acești regi-fantomă, total lipsiți de importanță și de implicații în istoria poporului lui Dumnezeu. Disprețul lor față de Legea și voia lui Dumnezeu n-au făcut altceva decât să grăbească ceasul căderii Samariei, aflată acum în stadiu final de decadentă. Dumnezeu nu-i preșuiește decât pe aceia care știu și vor să-L prețuiască pe El. Cine nu umblă în lumina părtășiei cu Dumnezeu se pierde în umbra anonimității, așa că Biblia nu păstrează despre acești oameni decât informații sumare.

1. Zaharia (2 Regi 15.8-12)

Zaharia a fost cel de-al patrulea urmaș la tron pe care i l-a promis Dumnezeu lui Iehu (2 Regi 10.30). El a domnit numai șase luni (753-752 î.H.) până ce a fost asasinat de Șalum, care i-a uzurpat tronul.

„În al treizeci și optulea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria, Zaharia, fiul lui Ieroboam.

A domnit șase luni. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și părinții lui; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

Șalum, fiul lui Iabeș, a uneltit împotriva lui, l-a lovit înaintea poporului, și l-a omorât; și, în locul lui, a domnit el.“ (2 Regi 15.8-10).

Faptul că poporul l-a făcut împărat pe Șalum, în ciuda crimei pe care o comisese, ne face să credem că Zaharia n-a fost un rege îndrăgit. Odată cu dispariția dinastiei lui Iehu se sfârșește de fapt istoria Regatului de Nord. În următorii 20 de ani, alți 6 regi se vor succeda la tron, dar numai unul va reuși să moară de moarte bună. Totul se va termina într-o baie colectivă de sânge.

2. Șalum (2 Regi 15.13-16)

Șalum a domnit chiar mai puțin decât Zaharia: o singură lună. Comandantul forțelor armate regale, Menahem, s-a ridicat împotriva asasinatului comis, l-a omorât pe uzurpator și s-a proclamat rege în locul lui:

„Șalum, fiul lui Iabeș, a început să domnească în al treizeci și nouălea an al lui Ozia, împăratul lui Iuda. A domnit o lună la Samaria.

Menahem, fiul lui Gadî, s-a suit din Tîrța și a venit la Samaria, a lovit în Samaria pe Șalum, fiul lui Iabeș, și l-a omorât; și, în locul lui, a domnit el.“ (2 Regi 15.13-14).

Tirța, menționată aici, fusese capitala Regatului de Nord pe vremea lui Ieroboam (1 Regi 14.17). Menahem a atacat apoi orgolios Tisfahul pentru că cei de acolo nu i-au acceptat de bunăvoie autoritatea:

„Atunci Menahem a bătut Tisfahul și pe toți cei ce erau în el, cu ținutul lui dinspre Tirța; l-a bătut pentru că nu-și deschisese porțile. Și a spintecat pântelele tuturor femeilor însărcinate.” (2 Regi 15.16).

Nu se poate să nu remarcăm faptul că acești regi epigoni din final de istorie nu s-au mai deosebit cu nimic în faptele lor de felul de purtare al neamurilor din jur. Fiecare și-a făcut dreptate și s-a impus prin forță fără să se mai preocupe să afle măcar la suprafață dacă aceasta era sau nu voia lui Dumnezeu.

„Spintecarea pântecelui tuturor femeilor însărcinate” a fost o practică asiriană a acelor vremuri. Elisei anticipase că lucrul acesta avea să-l facă și Hazael, ca rege al Siriei (2 Regi 8.12). A fost aplicată asupra lui Israel și de Amon (Amos 1.13) și avea să marcheze finalul tragic al celor din Israel (Osea 13.16-14:1).

Printr-o asemenea practică înspăimântătoare, cei ce recurgeau la ea, urmăreau să răspândească în jur teroare, pentru ca nimeni să nu cuteze să li se mai împotrivească.

3. Menahem (2 Regi 15.17-22)

Acesta este exponentul celei de a opta familii regale distinctă care s-a perindat la tronul Regatului de Nord. Domnia lui a durat zece ani, dar este evident că nu-i putem considera ani de domnie propriu-zisă. Menahem a fost rege doar pe hârtie, în realitate fiind vasalul împăratului Asiriei:

„Pul, împăratul Asiriei, a venit în țară. Și Menahem a dat lui Pul o mie de talanți de argint, ca să-l ajute să-și întărească domnia.

Menahem a ridicat argintul acesta de la toți cei cu avere din Israel, ca să-l dea împăratului Asiriei; i-a pus să dea fiecare câte cincizeci de sicli de argint.

Împăratul Asiriei s-a întors înapoi, și nu s-a oprit atunci în țară.” (2 Regi 15.19-20).

Acest *Pul* este același om numit în 2 Regi 15.29 și Tiglat-Pileser, titlu pe care Put și l-a luat după ce a devenit împărat al Babilonului. Este prima apariție a Asiriei ca putere regională ostilă Israelului. Capitolele următoare din cartea Regi vor consemna o serie întreagă de agresiuni asiriene împotriva poporului lui Dumnezeu, culminând cu cucerirea Samariei, deportarea populației și curmarea rolului jucat de Regatul de Nord în istorie.

Agresiunea lui Put s-a petrecut în anul 743 î.H. și a marcat începutul dominației lui asupra evreilor. Din cauza păcatelor lor, Dumnezeu i-a dat pe copiii Săi în ghearele dușmanilor:

„Fiii tăi și fiicele tale vor fi date ca roabe pe mâna altui popor; ți se vor topi ochii de dor, uitându-te toată ziua după ei, și mâna ta va fi fără putere.

Un popor, pe care nu-l cunoști, va mânca rodul pământului tău și tot venitul lucrului tău, și în toate zilele vei fi apăsător și zdrobit.” (Deut. 28.32-33).

4. Pecahia (2 Regi 15.23-26)

Cronicarul nu găsește nimic vrednic de menționat din activitatea acestui rege în afara faptului că a domnit doar doi ani. A fost un fel de „om al nimănui” pe care până și prietenii și slujitorii l-au disprețuit. Ba chiar s-a găsit unul dintre ei care să scape țara de el:

„În al cincizecilea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria, Pecahia, fiul lui Menahem. A domnit doi ani.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

Pecah, fiul lui Remalia, slujbașul lui, a uneltit împotriva lui; l-a lovit la Samaria, în palatul casei împăratului, ca și pe Argob și Arie; avea cu el cincizeci de oameni dintre fiii galaadiților.

A omorât astfel pe Pecahia, și a domnit în locul lui.” (2 Regi 15.23-25).

5. Pecah (2 Regi 15. 27-31)

Deși autorul nu precizează, se pare că acest Pecah a fost un domn regional încă din anul 752 î.H. Este prezentat împreună cu galaadiții, peste care a fost rege din „al cincizecilea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda“ (2 Regi 15.27).

Cincizeci de oameni din Galaad au fost alături de el când l-a omorât pe Pecahia în Samaria, împreună cu Argob și Arie, probabil doi prinți de la Curte. Se pare că Pecah nu a recunoscut niciodată domnia lui Pecahia, ci și-a alcătuit un guvern în exil dincolo de Iordan, cam la jumătatea distanței dintre Marea Galileii și Marea Moartă. Situația a stat în cumpănă doi ani, după care Pecah l-a asasinat pe Pecahia de îndată ce situația i-a permis-o.

Deși durata domniei lui Pecah a fost de douăzeci de ani, cronicarul nu găsește nimic vrednic de menționat. Chiar și faptul că au existat lupte pentru domnie într-un climat în care nimeni nu mai era interesat de voia lui Dumnezeu în această privință a fost o dovadă a decadenței care trebuia pedepsită. Sosise începutul sfârșitului, iar poporul avea să sfârșească în robie:

„El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.

Pe vremea lui Pecah, împăratul lui Israel, a venit Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei, și a luat Iionul, Abel-Bet-Maaca, Ianoah, Chedeș, Hațor, Galaad și Galileea, toată țara lui Neftali, și pe locuitori i-a dus în prisoare în Asiria.“ (2 Regi 15.28-29).

Cartea Cronici ne spune că, pe vremea când Ahaz era împărat la Ierusalim, acest Pecah, aliat al Siriei, a invadat Regatul de Sud și i-a jefuit pe frații lor ca pe niște străini. Dumnezeu a trimis un prooroc ca să mustre oștirea lui Pecah, care se întorcea cu prada la Samaria:

„Domnul, Dumnezeul său, l-a dat în mâinile împăratului Siriei. Sirienii l-au bătut și i-au luat un mare număr de prinși de război, pe cari i-au dus la Damasc.

A fost dat și în mâinile împăratului lui Israel, care i-a pricinuit o mare înfrângere. Pechah, fiul lui Remalia, a ucis într-o singură zi în Iuda o sută douăzeci de mii de oameni, toți viteji, pentru că părăsiseră pe Domnul, Dumnezeul părinților lor.

Zicri, un războinic din Efraim, a ucis pe Maa-seia, fiul împăratului, pe Azricam, căpetenia casei împărătești, și pe Elcana, care era al doilea după împărat.

Copiii lui Israel au luat dintre frații lor două sute de mii de prinși de război, femei, fii și fiice, și le-au luat multă pradă, pe care au adus-o la Samaria.

Acolo era un prooroc al Domnului, numit Oded. El a ieșit înaintea oștirii care se întorcea la Samaria, și le-a zis:

«În mânia Sa împotriva lui Iuda i-a dat Domnul, Dumnezeul părinților voștri în mâinile voastre, și voi i-ați ucis cu o furie, care s-a ridicat până la ceruri. Și credeți acum că veți face din copiii lui Iuda și din Ierusalim robii și roabele voastre? Dar voi nu sunteți vinovați înaintea Domnului, Dumnezeului vostru?

Ascultați-mă dar, și dați drumul acestor prinși pe care i-ați luat dintre frații voștri; căci mânia aprinsă a Domnului este peste voi!»

Unii dintre capii fiilor lui Efraim: Azaria, fiul lui Iohanen, Berechia, fiul lui Meșilemot, Ezechia, fiul lui Șalum, și Amasa, fiul lui Hadlai, s-au ridicat împotriva celor ce se întorceau dela oștire, și le-au zis:

«Să nu aduceți aici pe acești prinși de război. Căci, după ce că suntem vinovați înaintea Domnului, voi vreți să mai și adăugați la păcatele și la greșelile noastre. Suntem foarte vinovați, și mânia aprinsă a Domnului este peste Israel.»

Ostașii au lăsat pe prinșii de război și prada înaintea căpeteniilor și înaintea întregii adunări.

Și oamenii numiți pe nume pentru aceasta, s-au sculat și au luat pe prinșii de război, au îmbrăcat cu prada pe toți cei ce erau goi, le-au dat haine și încălțăminte, le-au dat să mănânce și să bea, i-au uns,

au încălecat pe măgari pe toți cei osteniți, și i-au adus la Ierihon, cetatea finicilor, la frații lor. Apoi s-au întors la Samaria.” (2 Cron. 28.5-15).

Se pare că Pecah a fost mai degrabă un aliat al Siriei, iar Asiria, care domina toată regiunea, a susținut uneltirea lui Osea, care a dat și el o lovitură de stat:

„Osea, fiul lui Ela, a făcut o uneltire împotriva lui Pecah, fiul lui Remalia, l-a lovit și l-a omorât și a domnit el în locul lui, în al douăzecilea an al lui Iotam, fiul lui Ozia.” (2 Regi 15.30).

În mod foarte clar, scopul campaniei lui Pecah împotriva Regatului de Sud a fost să așeze în locul lui Ahaz pe tron un rege care să i se alăture în alianța cu Siria. Amănunte găsim în relatarea istorică din cartea lui Isaia, prilej de rostire a unui oracol profetic:

„S-a întâmplat, pe vremea lui Ahaz, fiul lui Iotam, fiul lui Ozia, împăratul lui Iuda, că Rețin, împăratul Siriei, s-a suit cu Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, împotriva Ierusalimului, ca să-l bată; dar n-a putut să-l bată.

Când au venit și au spus casei lui David: «Sirienii au tăbărât în Efraim!» a tremurat inima lui Ahaz și inima poporului său, cum se clatină copacii din pădure când bate vântul.

Atunci Domnul i-a zis lui Isaia: «Ieși înaintea lui Ahaz, tu și fiul tău Șear-Iașub, la capătul canalului de apă al iazului de sus, pe drumul care duce la ogorul nălbitorului, și spune-i:

««Ia seama și fii liniștit; nu te teme de nimic, și să nu ți se moaie inima, din pricina acestor două cozi de tăciuni cari fumegă: din pricina mâniei lui Rețin și a Siriei, și din pricina fiului lui Remalia!

Nu te teme că Siria gândește rău împotriva ta, și că Efraim și fiul lui Remalia zic: „Să ne suim împotriva lui Iuda, să batem cetatea, s-o spargem, și să punem împărat în ea pe fiul lui Tabeel.”

Căci așa vorbește Domnul, Dumnezeu: «Așa ceva nu se va întâmpla și nu va avea loc. Căci Damascul va fi capitala Siriei, și Reșin va fi capitala Damascului. Și peste șaizeci și cinci de ani, Efraim va fi nimicit și nu va mai fi un popor.

Samaria va fi capitala lui Efraim, și fiul lui Remalia va fi capul Samariei. Dacă nu credeți, nu veți sta în picioare.» Domnul a vorbit din nou lui Ahaz, și i-a zis: «Cere un semn de la Domnul, Dumnezeul tău; cere-l, fie în locurile de jos, fie în locurile de sus.»

Ahaz a răspuns. «Nu vreau să cer nimic, ca să nu ispitesc pe Domnul.» Isaia a zis atunci: «Ascultați totuși, casa lui David! Nu vă ajunge oare să obosiți răbdarea oamenilor, de mai obosiți și pe a Dumnezeu-lui meu?

*De aceea Domnul Însuși vă va da un semn: **Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naște un fiu, și-i va pune numele Emanuel (Dumnezeu este cu noi).***

El va mânca smântână și miere, până va ști să lepede răul și să aleagă binele. Dar înainte ca să știe copilul să lepede răul, și să aleagă binele, țara de ai cărei doi împărați te temi tu, va fi pustiită.» (Is. 7.1-16).

Zaharia, Șalum, Menahem, Pecahia, Pecah, au fost cinci rămășițe împărătești, regi epigoni și împărați fantomă, umbre fără conținut, năluci nelegiuite care s-au plimbat prin cimitirul unei națiuni în scena de final a Regatului de nord cu capitala la Samaria.

35.

OSEA, CEL DIN URMĂ ÎMPĂRAT AL LUI ISRAEL

(2 Regi 17.1-6)

De dragul continuității istorice sărim peste pasajul din 2 Regi 16 care ne vorbește despre un împărat de la Ierusalim, Ahaz, și trecem direct la relatarea despre ultimul împărat al lui Israel, Osea, care se găsește în 2 Regi 17.

„În al doisprezecelea an al lui Ahaz, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria, Osea, fiul lui Ela. A domnit nouă ani.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, totuși nu ca împărații lui Israel dinaintea lui.

Salmanasar, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva lui; și Osea i s-a supus, și i-a plătit un bir. Dar împăratul Asiriei a descoperit o uneltire la Osea, căci trimisese soli lui So, împăratul Egiptului, și nu mai plătea pe fiecare an birul împăratului Asiriei.

Împăratul Asiriei l-a închis și l-a pus în lanțuri într-o temniță. Și împăratul Asiriei a străbătut toată țara, și s-a suit împotriva Samariei, pe care a împresurat-o timp de trei ani.” (2 Regi 17.1-5).

Cronicarul biblic ne spune că pedepsirea evreilor sub Osea nu s-a datorat neapărat faptelor lui Osea (care n-a fost „mai rău“ ca alți împărați dinaintea lui), ci pentru că ...sosise vremea pedepsei. Neascultările acumulate de evrei de-a lungul vremii își cereau plata. Nestatornici față de Dumnezeu, evreii au fost nestatornici până și față de stăpânii cărora s-au angajat să le plătească tribut. Complotând cu Egiptul, cei din Regatul de Nord au stârnit furia teribilei Asirii, nuiaua aleasă de Dumnezeu pentru pedepsirea poporului Său.

Salmanasar despre care se vorbește în textul biblic trebuie să fi fost Salmanazar al V-lea, care a domnit după Tiglat-Pileser (727-722 î.H.). El a continuat să ceară tribut de la evrei. Osea s-a răsculat împotriva lui Salmanasar și s-a aliat cu Egiptul. Urmarea a fost o campanie de pedepsire din partea Asiriei. A fost cea de a treia și ultima (primele două sunt menționate în 2 Regi 15.19 și 15.29).

Dacă poporul lui Dumnezeu ar fi luat aminte și s-ar fi pocăit după primele valuri de invazie, poate că Domnul i-ar fi scăpat. Dar, fiindcă n-au făcut-o, Dumnezeu i-a trimis iarăși pe asirieni, și tot poporul a fost dus în robie. Națiunea ajunsese la fel de rea ca neamurile păgâne pe care Iehova le izgonise din Canaan ca să le dea urmașilor lui Avraam țara promisă.

Iată concluzia cumplită pe care le-o transmite Domnul prin profetul Ezechiel:

„Ați ajuns ca Sodoma și Gomora!” (Ez. 16:1-59).

„În al nouălea an al lui Osea, împăratul Asiriei a luat Samaria, și a dus pe Israel în robie în Asiria, l-a pus să locuiască la Halah și la Habor, lângă râul Gozan, și în cetățile mezilor.” (2 Regi 17:6).

Așa cum îi avertizase mai dinainte, țara legămintelor sfinte pe care au pângărit-o cu necurățiile lor a ajuns acum să-i scuipe afară din teritoriile ei:

„Să nu vă spurcați cu nici unul din aceste lucruri, căci prin toate aceste lucruri s-au spurcat neamurile pe care le voi izgoni dinaintea voastră.

Țara a fost spurcată prin ele; Eu îi voi pedepsi fărădelegea, și pământul va vărsa din gura lui pe locuitorii lui.

Păziți dar legile și poruncile Mele, și nu faceți niciuna din aceste spurcăciuni, nici băștinașul, nici străinul care locuiește în mijlocul vostru.

Căci toate aceste spurcăciuni le-au făcut oamenii din țara aceasta, care au fost înaintea voastră în ea; și astfel țara a fost pângărită.

Luați seama ca nu cumva să vă verse și pe voi țara din gura ei, dacă o spurcați, cum a vărsat neamurile care erau în ea înaintea voastră.” (Lev. 18.24-28).

EXPLICAȚII PRIVIND PEDEPSIREA LUI ISRAEL (2 Regi 17.7-23)

Această secțiune din cartea Regi se încheie cu publicarea pedepsei finale și cu citirea rechizitoriului divin. Este important să le înțelegem pentru că Dumnezeu poate face la fel cu oricare grup de oameni care-I slujește astăzi. Nu tot ce s-a numit Israel atunci a fost Israel și nu tot ce se numește astăzi „biserică” este Biserică. Dumnezeu Se uită la inimă, iar pretențiile și pedepsele Lui sunt aceleași și pentru noi.

Textul ne pune înaintea câteva motive pentru care Dumnezeu a pedepsit Israelul.

1. Evreii au uitat îndurarea lui Dumnezeu (2 Regi 17.7)

„Lucrul acesta s-a întâmplat pentru că copiii lui Israel au păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului lor, care-i scosese din țara Egiptului, de sub mâna lui Faraon, împăratul Egiptului, și pentru că s-au închinat la alți dumnezei.” (2 Regi 17.7).

Vinovăția lor a constat nu doar în faptul că L-au părăsit pe Singurul Dumnezeu care exista cu adevărat într-o lume a dumnezeilor iluzorii, ci mai ales pentru că L-au părăsit pe Singurul

Dumnezeu care le-a făcut bine. Ducându-se după lucruri de nimic, au ajuns ei înșiși „de nimic“.

Aceasta este aceeași premisă a judecății pe care o face Ieremia, presupus autor al cărții 2 Regi, și în proorocia sa:

„Așa vorbește Domnul: «Ce nelegiuire au găsit părinții voștri în Mine, de s-au depărtat de Mine, și au mers după nimicuri și au ajuns ei înșiși de nimic?»

Ei n-au întrebat: ««Unde este Domnul, care ne-a scos din țara Egiptului, care ne-a povățuit prin pustie, printr-un pământ uscat și plin de gropi, printr-un pământ unde domnește seceta și umbra morții, printr-un pământ pe unde nimeni nu trece și unde nu locuiește nici un om?»»

V-am adus într-o țară ca o livadă de pomi, ca să-i mâncați roadele și bunătațile; dar voi ați venit, Mi-ați spurcat țara și Mi-ați prefăcut moștenirea într-o urâciune.

Preoții n-au întrebat: «Unde este Domnul?» Păzitorii Legii nu M-au cunoscut, păstorii sufletești Mi-au fost necredincioși, proorocii au proorocit prin Baal, și au alergat după cei ce nu sunt de niciun ajutor.

De aceea, Mă voi mai certa cu voi, zice Domnul, și Mă voi certa cu copiii copiilor voștri.»“ (Ier. 2.5-9).

Ingratitudinea este o insultă la adresa lui Dumnezeu, iar „nu uita nici una din binefacerile Lui“ (Ps. 103.2) este mai mult decât un sfat, este o datorie!

2. Evreii au imitat comportamentul păgânilor (2 Regi 17.8-12)

În loc să aibă un mers distinct în sfințenie ca să evanghelizeze Neamurile, evreii au abandonat standardele de sfințenie și s-au bălăcit în idolatria păcătoasă.

„Au urmat obiceiurile neamurilor pe care Domnul le izgonise dinaintea copiilor lui Israel, și obiceiurile rânduite de împărații lui Israel.

Copiii lui Israel au făcut pe ascuns împotriva Domnului, Dumnezeului lor, lucruri care nu sunt bune.

Și-au zidit înălțimi în toate cetățile lor, de la turnurile străjerilor până la cetățile întărite. Și-au ridicat stâlpi idolești și Astartee pe orice deal și sub orice copac verde.

Și acolo au ars tămâie pe toate înălțimile, ca și neamurile pe care le izgonise Domnul dinaintea lor, și au făcut lucruri rele, prin care L-au mâniat pe Domnul.

Au shujit idolilor, despre care Domnul le zisese: «Să nu faceți lucrul acesta!» (2 Regi 17.8-12).

„Îmi veți fi martori“ (F.A. 1.8) a fost și continuă să fie misiunea adevăraților copii ai lui Dumnezeu. Nu poți să-L mărturisești pe Dumnezeu dacă te străduiești din răspuțeri să fii ca toți ceilalți oameni. Idolatria împrumutată de la neamurile păgâne a intrat în viața evreilor împreună cu toate consecințele ei păcătoase. Imoralitatea crasă, patronată de închinarea la Astartee și Baali, a făcut casă bună cu tot felul de abuzuri și nelegiuiri. Egalitatea guvernată de legea anilor jubiliari a fost înlocuită cu fragmentarea societății pe clase sociale, cu bogați nesimțitori și nedrepti față de săracii din țară. Preoții s-au vândut pe bani, profeții au comunicat mesaje „la comandă“ pentru mai-marii vremii, curțile de justiție s-au pervertit, iar familiile s-au destrămat.

3. Evreii au făcut pe surzii în fața solilor lui Dumnezeu (2 Regi 17.13-18)

„Domnul a înștiințat pe Israel și Iuda prin toți proorocii Lui, prin toți văzătorii, și le-a zis:

«Întoarceți-vă de la căile voastre cele rele, și păziți poruncile și rânduielile Mele, urmând în totul Legea pe care am dat-o părinților voștri și pe care v-am trimis-o prin robii Mei proorocii.»

Dar ei n-au ascultat, și-au înțepenit grumazul, ca și părinții lor, care nu crezuseră în Domnul, Dumnezeul lor.

N-au vrut să știe de legile Lui, de legământul pe care-l făcuse cu părinții lor, și de înștiințările pe care li le dăduse.

S-au luat după lucruri de nimic, și ei înșiși n-au fost decât nimic, și după neamurile în mijlocul cărora trăiau, măcar că Domnul le poruncise să nu se ia după ele.

Au părăsit toate poruncile Domnului, Dumnezeuul lor, și-au făcut viței turnați, au făcut idoli de ai Astar-teii, s-au închinat înaintea întregii oștiri a cerurilor, și au slujit lui Baal.

Au trecut prin foc pe fiii și fiicele lor, s-au dedat la ghicire și vrăjitorii, și s-au vândut ca să facă ce este rău înaintea Domnului, mâniindu-L.

De aceea Domnul S-a mâniat foarte tare împotri-va lui Israel, și i-a îndepărtat de la Fața Lui.“ (2 Regi 17.13-18).

Iată numele profeților pe care i-a trimis Dumnezeu să vorbească poporului Său: Ahia, Ilie, Mica, Elisei, Iona, Amos și Osea la Regatul de Nord, iar la Regatul de Sud: Șemaia, Ioel, Isaia și Mica. Mai târziu, Domnul îi va trimite pe Naum, Habacuc, Țefania și Ieremia.

Să nu uităm că aceeași învinuire pentru ignorarea mesajului profeților le-o va face evreilor și Domnul Isus:

„Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ați vrut!“ (Mt. 23.37; Lc. 13.34).

Martirul Ștefan a plătit cu viața această acuzație pe care le-a făcut-o evreilor:

„«Oameni tari la cerbice, netăiați împrejur cu inima și cu urechile! Voi totdeauna vă împotriviți Du-hului Sfânt. Cum au făcut părinții voștri, așa faceți și voi. Pe care din prooroci nu i-au prigonit părinții voștri? Au omorât pe cei ce vesteau mai dinainte ve-nirea Celui Neprihănit, pe care L-ați vândut acum, și L-ați omorât. voi, care ați primit Legea dată prin înge-ri, și n-ați păzit-o!...»

Când au auzit ei aceste vorbe, îi tăia pe inimă, și i scrâșneau din dinți împotriva lui.“ (F.A. 7.51-54).

Indiferența față de propovăduitorii Evangheliei trimiși de Duhul Sfânt și, pe de altă parte, popularitatea unor falși predicatori care își adorm ascultătorii în patul cald al iluziilor sunt și astăzi un simptom al unei vinovate îndepărtări de Dumnezeu.

„Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi vor gâdila urechile să audă lucruri plăcute, și își vor da învățători după poftele lor. Își vor întoarce urechea de la adevăr, și se vor îndrepta spre istorisiri închipuite.” (2 Tim. 4.3-4).

4. Sub fațada unei religii a „temerii de Dumnezeu”, evreii și-au fabricat formele unei religii false

Despărțirea celor din Regatul de Nord de cei din regatul și seminția împărătească a lui Iuda a fost sinonimă cu alienarea de Dumnezeu și de preceptele Legii divine. Ieroboam a „inventat” o religie arbitrară, cu o preoție arbitrară, cu o sărbătoare arbitrară și cu locuri de închinare arbitrare:

„Domnul a lepădat tot neamul lui Israel; i-a smerit, i-a dat în mâinile jefuitorilor, și a sfârșit prin a-i izgoni dinaintea Feței Lui.

Căci copiii lui Israel se dezlipiseră de casa lui David, și făcuseră împărat pe Ieroboam, fiul lui Nebat, care-i abătuse dela Domnul, și făcuse pe Israel să săvârșească un mare păcat.

Copiii lui Israel se dăduseră la toate păcatele pe care le făcuse Ieroboam; nu s-au abătut de la ele, până ce Domnul a izgonit pe Israel dinaintea Lui, cum vestise prin toți slujitorii Săi prooroci.

Și Israel a fost dus în robie, departe de țara lui, în Asiria, unde a rămas până în ziua de azi.” (2 Regi 17.20-23).

Bunul plac în alegerea formelor religioase a dus iremediabil la o religie a bunului plac!

„...și-au făcut viței turnați, au făcut idoli de ai As-tarteii, s-au închinat înaintea întregii oștiri a cerurilor, și au slujit lui Baal.

Au trecut prin foc pe fiii și fiicele lor, s-au dat la ghicire și vrăjitorii.“ (2 Regi 17.17).

Vrăjitoriile, astrologia și ghicirea au fost interzise de Dumnezeu cu desăvârșire (Deut. 18.9-14). Ele sunt rele pentru că oferă oamenilor o alternativă falsă la aflarea voii lui Dumnezeu, despărțită de rugăciune și citirea Cuvântului Domnului.

Profetul Isaia s-a ridicat cu vehemență împotriva unor asemenea practici și a vestit pedeapsa celor ce le practică:

„Dacă vi se zice însă: «Întrebați pe cei ce cheamă morții și pe cei ce spun viitorul, care șoptesc și bolborosesc», răspundeți:

«Nu va întreba oare un popor pe Dumnezeul său? Va întreba el pe cei morți pentru cei vii? La Lege și la mărturie!»

Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta. El va pribegi prin țară, apăsător și flămând, și, când îi va fi foame, se va mânia, și va huli pe Împăratul și Dumnezeul lui;

Apoi, fie că va ridica ochii în sus, fie că se va uita spre pământ, iată, nu va fi decât necaz, negură, nevoie neagră, și se va vedea izgonit în întuneric beznă.“ (Is. 8.19-22).

36.

SAMARITENII, CHIRIAȘII LUI DUMNEZEU

(2 Regi 17.24-41)

Ori de câte ori am fost în Israel, am văzut în unele locuri niște oameni tăcuți, muți la evenimentele din jur și păstrători ai unor norme religioase tainice pe care refuză să le împărtășească celor care nu se nasc în comunitățile lor. Recensământul din Israel a contabilizat aproximativ 1000 de astfel de persoane, grupate în patru mari familii. Ei se numesc „samariteni“ și trăiesc în preajma muntelui Garizim. Deși se crede în general că numele lor vine de la cetatea Samaria, oamenii aceștia preferă să spună că numele lor înseamnă în traducere „păstrători ai Legii“. Ei sunt urmașii unor popoare strămutate de secole în aceste teritorii.

Când le-a dat copiilor Săi ordin de evacuare, Dumnezeu a rânduit ca țara să fie locuită de niște „chiriași“ pentru ca să nu se sălbăticească de tot (Exod 23.29).

Să vedem pe rând:

- care a fost identitatea acestor chiriași,
- care a fost problema lor cu țara gazdă, și
- care a fost evoluția lor în relația cu Dumnezeul țării și cu copiii Săi.

„Împăratul Asiriei a adus oameni din Babilon, din Cuta, din Ava, din Hamat și din Sefarvaim, și i-a așezat în cetățile Samariei în locul copiilor lui Israel. Au pus stăpânire pe Samaria, și au locuit în cetățile ei.“ (2 Regi 17.24).

Mutarea popoarelor cucerite dintr-o parte în alta a fost tactică folosită de marile imperii pentru a preveni răscoalele. Oamenii ruși de glia strămoșească au fost astfel lipsiți de identitatea națională care să le dea unitatea necesară și motivația unei revolte. Oameni din cinci neamuri au fost strămutați să locuiască în Regatul de Nord, iar capitala a continuat să fie la Samaria. Din acest motiv, noii locuitori ai ținutului au fost numiți „samariteni“.

Interesant este că atunci când a vorbit cu femeia samariteancă, Domnul Isus i-a spus „totul“ despre ea:

„Femeia I-a răspuns: «N-am bărbat.» Isus i-a zis: «Bine ai zis că n-ai bărbat. Pentru că cinci bărbați ai avut; și acela, pe care-l ai acum, nu-ți este bărbat. Aici ai spus adevărul.»“ (Ioan 4.17-18).

În Evanghelie, femeia din Sihar pare a fi un exponent simbolic al neamurilor strămutate să stea în Israel în locul evreilor. Oamenii aceștia au trebuit să-și dea foarte repede seama că n-au venit „în țara nimănui“, ci în țara unui Dumnezeu care avea de la ei anumite pretenții:

„Când au început să locuiască aici, nu se temeau de Domnul, și Domnul a trimis împotriva lor niște lei, care îi omorau!

Au spus împăratului Asiriei: «Neamurile pe care le-ai strămutat și le-ai așezat în cetățile Samariei nu cunosc felul în care să slujească Dumnezeului țării, și El a trimis împotriva lor niște lei care le omoară, pentru că nu cunosc felul în care trebuie să slujească Dumnezeului țării.»

Împăratul Asiriei a dat următoarea poruncă: «Trimiteți pe unul dintre preoții pe care i-ați luat de acolo în robie; să plece să se așeze acolo, și să le învețe felul în care să slujească Dumnezeului țării.»

Unul dintre preoții care fuseseră luați robi din Samaria, a venit de s-a așezat la Betel, și le-a învățat cum să se teamă de Domnul.” (2 Regi 17.25-28).

Samaritenilor li s-a dat șansa de a face cunoștință cu Dumnezeu lui Israel și de a învăța să trăiască într-o relație bună cu El. Din păcate, oamenii aceștia n-au folosit harul primit și s-au complăcut într-un „sincretism” care a combinat într-un mod vinovat elemente din religia evreilor cu elemente din religiile lor. „Specialistul” trimis de împăratul Asiriei ca să-i învețe n-a fost nici el prea priceput în Legea Domnului, ci un exponent al vițelilor de aur care s-a așezat la Betel și a reluat formele religioase vinovate instituite de Ieroboam:

„Dar neamurile și-au făcut fiecare dumnezeii săi în cetățile pe care le locuiau, și i-au așezat în templele idolești din înălțimile zidite de samariteni.

Oamenii din Babilon au făcut pe Sucot-Benot, oamenii din Cut au făcut pe Nergal, cei din Hamat au făcut pe Așima, cei din Ava au făcut pe Nibhaz și Tartac; cei din Sefarvaim își ardeau copiii în foc în cinstea lui Adramelec și Anamelec, dumnezeii din Sefarvaim.

Totodată se închinau și Domnului, și și-au făcut preoți ai înălțimilor, luați din tot poporul: preoții aceștia aduceau pentru ei jertfe în templele din înălțimi.

Astfel se închinau Domnului, dar slujeau în același timp și dumnezeilor lor, după obiceiul neamurilor de unde fuseseră mutați.” (2 Regi 17.29-33).

Din pricina acestui „talmeș-balmeș”, evreii au continuat mereu să-i privească drept „necurați” pe samariteni și să refuze orice fel de legături contaminatoare cu ei:

„Până în ziua de astăzi își urmează ei obiceiurile de la început: nu se închină Domnului, și nu se țin nici de legile și rânduielile lor, nici de legile și poruncile date de Domnul copiilor lui Iacov, căruia i-a pus numele Israel.” (2 Regi 17.34).

Samaritenii au trăit într-un fel de stare „nici în car, nici în căruță”, asemenea vremurilor de apostazie petrecute de evrei în

perioadele vinovate în care s-au lăsat contaminați de adorarea idolilor popoarelor din jur. Ei au „șchiopătat de ambele picioare” așa cum făcuseră și evreii pe vremea lui Ilie (1 Regi 18.21).

Cercetările istorice au scos la iveală existența unui „penta-teuc samaritean”, o variantă a Legii lui Moise păstrată în scrierea rondă a evreilor dinaintea trecerii la literele pătrătoase de după exilul babilonian. Prima copie a acestui document a ajuns în Europa prin secolul XVII, când Pietro della Valle a cumpărat-o de la un samaritean din Damasc împreună cu traducerea lui în limba aramaică. Au urmat apoi câteva zeci de copii vândute de samariteni europenilor interesați.

Este clar că Dumnezeu le-a făcut samaritenilor „chiriași” aceeași ofertă ca și evreilor, dar s-a lovit de același refuz:

„Domnul făcuse legământ cu ei, și le dăduse porunca aceasta: «Să nu vă temeți de alți dumnezei; să nu vă închinați înaintea lor, să nu le slujiți, și să nu le aduceți jertfe.

Ci să vă temeți de Domnul, care v-a scos din țara Egiptului cu o mare putere și cu brațul întins; înaintea Lui să vă închinați, și Lui să-I aduceți jertfe.

Să păziți și să împliniți totdeauna învățăturile, rânduielile, Legea și poruncile, pe care vi le-a scris El, și să nu vă temeți de alți dumnezei.

Să nu uitați legământul pe care l-am făcut cu voi, și să nu vă temeți de alți dumnezei. Ci să vă temeți de Domnul, Dumnezeul vostru; și El vă va izbăvi din mâna tuturor vrăjmașilor voștri.»

Ei n-au ascultat, și au urmat obiceiurile lor de la început. Neamurile acestea se temeau de Domnul și slujeau și chipurilor lor cioplite; și copiii lor și copiii copiilor lor fac până în ziua de azi ce au făcut părinții lor.” (2 Regi 17.35-41).

Se pare că nu chiar toți evreii din Regatul de Nord fuseseră strămutați de împăratul Asiriei. Găsim scris că oameni din Aler, Manase și Zabulon s-au smerit și s-au suit la Ierusalim în timpul reformelor lui Ezechia (2 Cron. 30.10-11), și chiar mai târziu, pe

vremea lui Iosia, rămășițe ale populației din Regatul de Nord au contribuit la reparațiile făcute Templului de la Ierusalim:

„În al optsprezecelea an al domniei lui, după ce a curățit țara și casa, a trimis pe Șafan, fiul lui Ațalia, pe Maaseia, căpetenia cetății și pe Ioah, fiul lui Ioahaz, arhivarul, să dreagă casa Domnului, Dumnezeului său.

*S-au dus la marele preot Hilchia, și au dat argin-
tul adus în Casa lui Dumnezeu, pe care-l strânseseră
leviții păzitori ai pragului, de la Manase și Efraim, și
de la toată cealaltă parte a lui Israel, și de la tot Iuda
și Beniamin și de la locuitorii Ierusalimului.“ (2 Cron.
34.8-9).*

Relațiile dintre samariteni și evrei au fost apoi tensionate de-a lungul istoriei. Când Zorobabel s-a apucat să reconstruiască Templul după exilul babilonian, văzându-și respinsă încercarea de a li se alătura eforturilor evreilor, samaritenii le-au întins apoi tot felul de piedici:

*„Vrăjmașii lui Iuda și Beniamin au auzit că fiii
robiei zidesc un Templu Domnului, Dumnezeului lui
Israel.*

*Au venit la Zorobabel și la capii de familie, și le-au
zis: «Să zidim și noi cu voi; căci, și noi chemăm ca și
voi pe Dumnezeuul vostru, și-I aducem jertfe din vre-
mea lui Esar-Hadon, împăratul Asiriei, care ne-a adus
aici.»*

*Dar Zorobabel, Iosua, și ceilalți capi ai famili-
lor lui Israel, le-au răspuns: «Nu se cuvine să zidiți
împreună cu noi Casa Dumnezeului nostru; ci noi sin-
guri o vom zidi Domnului, Dumnezeului lui Israel, cum
ne-a poruncit împăratul Cir, împăratul perșilor.»*

*Atunci oamenii țării au muiaț inima poporului lui
Iuda; l-au înfricoșat ca să-l împiedice să zidească,
și au mituit cu preț de argint pe sfetnici ca să-i
zădărnicească lucrarea.*

*Așa a fost tot timpul vieții lui Cir, împăratul
perșilor, până la domnia lui Dariu, împăratul
perșilor.“ (Ezra 4.1-5).*

Când Neemia, reprezentantul Coroanei persane, a venit la Ierusalim, a avut de înfruntat pe Sanbalat, guvernatorul Samariei, provincie persană (Neemia 2.10 – 6:14; 13.28).

Se pare că atunci când a cucerit Ierusalimul, Nebucadnețar l-a anexat provinciei Samaria, iar Neemia urmărea să-l scoată de sub tutela ei și să formeze o provincie distinctă. Cum Tobia și Sanbalat erau și ei închinători ai „Dumnezeului celui adevărat”, disputa dintre ei a avut mai mult tonuri politice, decât religioase. Ruptura cea mare dintre samariteni și evrei s-a produs atunci când samaritenii și-au construit un templu al lor pe muntele Garizim. Nu se cunoaște precis data acestui eveniment. Unii comentatori găsesc într-un text din Neemia aluzii la vinovăția acestei acțiuni:

„Unul dintre fiii lui Ioiaada, fiul marelui preot Eliașib, era ginerele lui Sanbalat, horonitul. L-am izgonit de la mine.

Adu-Ți aminte de ei, Dumnezeule, căci au spurcat preoția și legământul încheiat de preoți și leviți!” (Neemia 13.28-29).

Din pricina acestui gest idolatru, evreii au rupt toate legăturile cu samaritenii:

„Femeia samariteancă I-a zis: «Cum Tu, iudeu, ceri să bei de la mine, femeie samariteancă?» - Iudeii, în adevăr, n-au legături cu samaritenii.” (Ioan 4.9).

Femeia samariteancă amintește indirect despre templul zidit de poporul ei:

„«Doamne», I-a zis femeia, «văd că ești prooroc. Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta; și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.»” (Ioan 4.20).

Simpatia arătată de Domnul Isus pentru această femeie și pentru samariteni este datorată cel puțin în parte și faptului că El însuși gustase din disprețul arătat de evrei pentru acești oameni:

„Iudeii I-au răspuns: «Nu zicem noi bine că ești samaritean, și că ai drac?»” (Ioan 8.48).

Faptul că unii samariteni L-au refuzat când a vrut să găzduiască la ei, nu L-a făcut pe Damnul Isus să-i pedepsească:

„A trimis înainte niște soli, care s-au dus și au intrat într-un sat al samaritenilor, ca să-I pregătească un loc de găzduit. Dar ei nu L-au primit, pentru că Isus Se îndrepta să meargă spre Ierusalim.

Ucenicii Săi, Iacov și Ioan, când au văzut lucrul acesta, au zis: «Doamne, vrei să poruncim să se poare foc din cer și să-i mistuie, cum a făcut Ilie?»

Isus S-a întors spre ei, i-a certat, și le-a zis: «Nu știți de ce duh sunteți însuflețiți! Căci Fiul omului a venit nu ca să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască.»“ (Luca 9.52-56).

Pe Domnul Isus, în calitatea Sa de Mântuitor al tuturor oamenilor, Luca ni-L prezintă iubindu-i pe samariteni și găsind ceva bun chiar și la ei. Singurul dintre cei zece leproși vindecați care s-a întors să-I mulțumească a fost un samaritean (Lc. 17.11-19), iar una dintre cele mai cunoscute pilde ale Domnului Isus a fost aceea a „samariteanului milostiv“ (Lc. 10.29-37).

După învierea din morți, Domnul Isus a fost vestit cu putere în Samaria, iar Biserica Primară i-a socotit suficient de importanți ca să-i trimită acolo pe doi dintre stâlpii apostolici de la Ierusalim, Petru și Ioan (F.A. 8.1-25).

Samaritenii reprezintă tipologic categoria oamenilor cărora Dumnezeu le-a dat șansa să intre în contact cu adevărul Scripturilor, care au amestecat acest adevăr cu minciunile idolatre, trăind în confuzie și misticism, dar pentru care Dumnezeu are încă o mare doză de har și-i dorește lămuriri, convertiți și mântuiți. Acest demers este mai mult decât posibil:

„Când au venit samaritenii la El, L-au rugat să rămână la ei. Și El a rămas acolo două zile.

Mult mai mulți au crezut în El din pricina cuvintelor Lui. Și ziceau femeii: «Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine, și știm că acesta este în adevăr Cristosul, Mântuitorul lumii.» (Ioan 4.40-42).

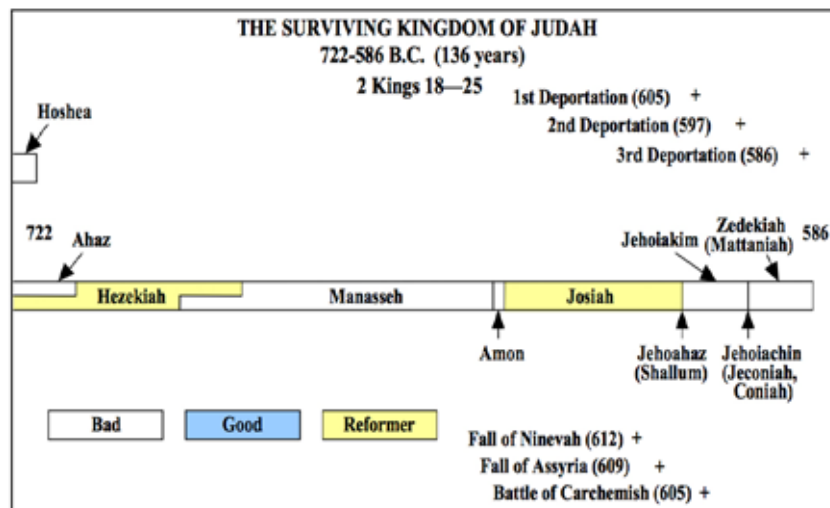

D. AGONIA ÎMPĂRĂȚIEI LUI IUDA

Cei din urmă împărați ai lui Iuda, de la Ezechia până la nimicirea Împărăției lui Iuda (2 Regi 18 - 25; 2 Cron. 29 - 36, Ierem. 3:8-10; Amos 2:4-5; Țefania 3:1-4)

Acesta este, în Biblia Cornilescu la pagina 410, titlul secțiunii de care ne vom ocupa în continuare. Un titlu îndreptățit, ca și cel pe care l-am dat eu acestei părți de comentariu: Agonia Împărăției lui Iuda. Baza acestei constatări o constituie următoarea precizare a cronicarului biblic:

„De aceea Domnul S-a mâniat foarte tare împotriva lui Israel, și i-a îndepărtat de la Fața Lui. N-a rămas decât seminția lui Iuda: și chiar Iuda nu păzise poruncile Domnului Dumnezeuului lui, ci se luase după obiceiurile rânduite de Israel“ (2 Regi 17:18-19).

37.

AHAZ, împăratul lui Iuda, un rege care s-a rătăcit de tot

(2 Regi 16:1-20; 2 Cron. 28:1-27)

Ca să înțelegem afirmația din 2 Regi 17:18-19 despre Iuda, înainte de a studia dosarul lui Ezechia, trebuie să ne întoarcem la dosarul lui Ahaz, regele care a domnit la Ierusalim în timp ce la Samaria încă mai domnea Pecah.

Numele Ahaz este o abreviere (prescurtare) a lui Ioahaz, care se traduce prin „Iehova sprijinește“, sau „cel sprijinit de Iehova“.

Ahaz a fost unul dintre regii foarte răi ai Regatului lui Iuda. Doar Manase și Amon au mai atins un nivel asemănător caracterizat prin lepădarea de Dumnezeu și îmbrățișarea idolilor.

„În al șaptesprezecelea an al lui Pecah, fiul lui Remalia, a început să domnească Ahaz, fiul lui Iotam, împăratul lui Iuda. Ahaz avea douăzeci de ani când a ajuns împărat, și a domnit șasesprezece ani la Ierusalim.

El n-a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, Dumnezeului său, cum făcuse tatăl său David. Ci a umblat în calea împăraților lui Israel; și chiar a trecut pe fiul

său prin foc, după urâciunile neamurilor pe cari le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

A adus jertfe și tămâie pe înălțimi, pe dealuri și sub toți copacii verzi.” (2 Regi 16:1-4).

Dosarul lui Ahaz conține trei capete de acuzare:

(a) n-a umblat în calea lui David; (b) a trecut pe fiul său prin foc, jertfindu-l lui Moloh, și (c) a participat la întinăciunea închinării prin jertfele aduse pe înălțimi.

Expresia „sub toți copacii verzi” trebuie înțeleasă în contextul folosirii ei de către Ieremia:

„Domnul mi-a zis, pe vremea împăratului Iosia: «Ai văzut ce a făcut necredincioasa Israel? S-a dus pe orice munte înalt și sub orice copac verde, și a curvit acolo. Eu ziceam că după ce a făcut toate aceste lucruri, se va întoarce la Mine. Dar nu s-a întors.

Și sora ei, vicleana Iuda, a fost martoră la aceasta. Și cu toate că a văzut că M-am despărțit de necredincioasa Israel, din pricina tuturor preacurviilor ei, și i-am dat cartea ei de despărțire, totuși soru-sa, vicleana Iuda, nu s-a temut, ci s-a dus să curvească la fel.

Și astfel, prin necurăția ei strigătoare, Israel a spurcat țara, a preacurvit cu piatra și lemnul.

Cu toate acestea, vicleana Iuda, sora ei, nu s-a întors la Mine din toată inima ei, ci cu prefăcătorie, zice Domnul.» Domnul mi-a zis: «Necredincioasa Israel pare nevinovată față de vicleana Iuda.»” (Ieremia 3:6-11).

Cuvântul curvie folosit aici nu constituie numai o figură de stil care identifică pervertirea spirituală și înșelarea lui Dumnezeu prin alipirea de idoli; ritualurile „jertfelor” de pe dealuri și de sub copacii verzi erau însoțite de adevărate orgii în cadrul cărora închinătorii sărbătoreau fertilitatea pământului prin împreunarea cu preotesele idolatre, în urma unor dansuri absolut provocatoare executate de acestea.

Ahaz a fost primul rege evreu care „și-a trecut fiul prin foc”, jertfindu-l lui Moloc. Ceremonialul nu era doar o joacă simbolică. Diodorus Siculus, citat de Hammond (International Critical

Commentary, Regi, p. 456) descrie această practică întâlnită și în Cartagina, unde exista un mare templu închinat lui Saturn (străvechiul Moloc). Zeul avea chipul grozav al unui om cu capul de taur, cu mâinile întinse pentru a primi ofranda. Copilul era plasat în aceste brațe întinse și apoi rostogolit prin gură în pân-tecele statuii de aur. Focul unui cuptor încingea toată statuia până ce o făcea roșie. Țipetele disperate ale copilului erau acoperite de cântecele flautelor și bătăile tobelor rituale.

Este primul caz din Biblie în care ni se spune că israeliții i-au adus jertfe lui Moloc. Un templu al lui Moloc fusese construit încă de pe vremea lui Solomon:

„Atunci Solomon a zidit pe muntele din fața Ierusalimului un loc înalt pentru Chemoș, urâciunea Moabului, pentru Moloc, urâciunea fiilor lui Amon“ (1 Regi 11:7).

Inaugurată de Ahaz, această practică avea să fie urmată și de alții, spre mirarea și indignarea lui Dumnezeu:

„Au zidit înălțimi lui Baal în valea Ben-Hinom, ca să treacă prin foc lui Moloc pe fiii și fiicele lor: lucru pe care nu li-l poruncisem; și nici nu-Mi trecuse prin gând, că au să facă asemenea grozăvii ca să ducă pe Iuda în păcat“ (Jeremia 32:35).

1. Ahaz s-a rătăcit în umblarea lui (2 Regi 16:2-3)

Expresia „a umblat în calea împăraților lui Israel“ este, în același timp, un diagnostic și o acuzare. Un urmaș al lui David n-ar fi trebuit să facă așa ceva. Fiecare avem un model în viață. El determină ce vrem să fim și unde vrem să ajungem. Ahaz s-a lepădat de exemplul tatălui său David, care a fost un om după inima lui Dumnezeu, și s-a dus pe calea celor ce l-au părăsit pe Domnul. Există un proverb care spune că „arba din curtea vecinului pare întotdeauna mai verde“. În cazul lui Ahaz, autoînșelarea a fost tragică pentru că iarba după care s-a dus Ahaz s-a dovedit otrăvită. Nu degeaba se spune „mai bine puțin cu Dumnezeu decât belșug la mesele străine“.

2. Ahaz s-a rătăcit în războaiele lui (2 Regi 16:5-9)

Pentru că l-a părăsit pe Dumnezeu, providența divină a adus asupra lui pedeapsa.

„Domnul, Dumnezeul său, l-a dat în mâinile împăratului Siriei. Sirienii l-au bătut și i-au luat un mare număr de prinși de război, pe cari i-au dus la Damasc. A fost dat și în mâinile împăratului lui Israel, care i-a pricinuit o mare înfrângere“ (2 Cron. 28:5-6).

„Pe vremea aceea, împăratul Ahaz a trimis să ceară ajutor de la împărății Asiriei. Edomiții au venit iarăși, au bătut pe Iuda, și le-au luat prinși de război.

Filistenii au năvălit în cetățile din Câmpie și din partea de miazăzi a lui Iuda; au luat Bet-Şemeşul, Aialonul, , Soco și satele lui, Timna și satele ei, Ghimzo și satele lui, și s-au așezat acolo.

Căci Domnul a smerit pe Iuda, din pricina lui Ahaz, împăratul lui Israel, care avusese o purtare fără frâu în Iuda și păcătuisese împotriva Domnului.

Tilgat Pilneser, împăratul Asiriei, a venit împotriva lui, s-a purtat cu el cum s-ar purta cu un vrăjmaș, și nu l-a ajutat. Căci Ahaz a prădat Casa Domnului, casa împăratului și a mai-marilor, ca să facă daruri împăratului Asiriei; dar nu i-a ajutat la nimic.“ (2 Cron. 28:16-21).

Un strateg nepriceput și un om extrem de slab, în loc să se încreadă în Dumnezeul părinților săi, Ahaz, a preferat alianțele cu mai-marii vremii. Rezultatul a fost acela că în locul propășirii alianțele păgâne i-au atras numai ponoase. Ahaz a fost disprețuit de cei înaintea cărora s-a ploconit, a păgubit economic prin dări și daruri trimise dincolo de granițele Regatului de Sud și a provocat moartea unei mari mulțimi de evrei. Numeroși ostași ai lui au pierit ca mieii și oile din turma unui păstor nebun, ca jertfe pe altarul neascultării lui de Iehova.

Oare când vom învăța că puțurile străine nu țin apă și că dușmanii lui Dumnezeu nu vor fi niciodată prieteni adevărați ai noștri ?

3. Ahaz s-a rătăcit în mreaja religiilor păgâne (2 Regi 16:7-18)

Departate de a înțelege că înfrângerile sale reprezentau tot atâtea pedepse pentru îndepărtarea lui de Dumnezeu, Ahaz a tras niște concluzii greșite din ceea ce i se întâmplase pe câmpul de luptă:

„Pe vremea aceea, chiar când era la strâmtorare, a păcătuit și mai mult împotriva Domnului, el, împăratul Ahaz.

A adus jertfă dumnezeilor Damascului, care-l bătuseră, și a zis: „Fiindcă dumnezeii împăraților Siriei le vin în ajutor, le voi aduce și eu jertfe, ca să-mi ajute.”

Dar ei au fost prilejul căderii lui și a întregului Israel. Ahaz a strâns uneltele din Casa lui Dumnezeu și a făcut bucăți uneltele din Casa lui Dumnezeu.

A închis ușile Casei Domnului, și-a făcut altare în toate colțurile Ierusalimului. Și a ridicat înălțimi în fiecare cetate a lui Iuda, ca să aducă tămâie altor dumnezei.

Și a mâniat astfel pe Domnul, Dumnezeul părinților săi.” (2 Cron. 28:22-25).

Temându-se de Siria a cărei oștire împreună cu aceea a lui Israel venise să-l atace, Ahaz s-a vândut aliat Asiriei și a cerut protecție:

„Atunci Rețin, împăratul Siriei, și Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, s-au suit împotriva Ierusalimului ca să lupte împotriva lui.

Au impresurat pe Ahaz, dar n-au putut să-l biruiască.

În același timp, Rețin, împăratul Siriei, a adus iarăș Elatul sub stăpânirea sirienilor; a izgonit pe evrei din Elat, și sirienii au venit la Elat, unde au locuit până în ziua de azi.” (2 Regi 16:5-6).

Aici apare pentru prima dată termenul de „evrei” pentru copiii lui Israel.

„Ahaz a trimis soli lui Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei, să-i spună: «Eu sunt robul tău și fiul tău; suie-te și izbăvește-mă din mâna împăratului Siriei și din mâna împăratului lui Israel, care se ridică împotriva mea.»

Și Ahaz a luat argintul și aurul din Casa Domnului și din vistieriile casei împăratului și l-a trimis ca dar împăratului Asiriei.

Împăratul Asiriei l-a ascultat. S-a suit împotriva Damascului, l-a luat, a dus pe locuitori în robie la Chir și l-a omorât pe Rețin.“ (2 Regi 16:7-9).

Rob aceluiaș raționament șchiop, Ahaz s-a hotărât atunci să împrumute religia Asiriei:

„Împăratul Ahaz s-a dus la Damasc înaintea lui Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei. Și, văzând altarul din Damasc, împăratul Ahaz a trimis preotului Urie chipul și înfățișarea acestui altar, întocmai cum era făcut.

Preotul Urie a făcut un altar întocmai după chipul trimis din Damasc de împăratul Ahaz, și preotul Urie l-a făcut mai înainte ca să se întoarcă împăratul Ahaz din Damasc.

La venirea lui din Damasc, împăratul a văzut altarul, s-a apropiat de el și s-a suit pe el. A ars pe el arderea-de-tot și darul de mâncare, a vărsat jertfele de bătură și a stropit pe altar sângele jertfelor de mulțumire.

A îndepărtat dinaintea Casei altarul de aramă care era înaintea Domnului, ca să nu fie între noul altar și Casa Domnului; l-a pus lângă noul altar, spre miazănoapte.

Și împăratul Ahaz a dat următoarea poruncă preotului Urie: «Să arzi pe altarul cel mare arderea-de-tot de dimineață și darul de mâncare de seară, arderea-de-tot a împăratului și darul lui de mâncare, arderea-de-tot ale întregului popor din țară și darurile lor de mâncare, să torni pe el jertfele lor de bătură și să stropești pe el tot sângele arderilor-de-tot și tot sângele jertfelor; cât despre altarul de aramă, nu-mi pasă de el.»

Preotul Urie a făcut întocmai cum poruncise împăratul Ahaz. Și împăratul Ahaz a sfărâmat tăbliile de la temelie și a scos lighenele de pe ele. A dat jos marea de pe boii de aramă care erau sub ea și a pus-o pe o pardoseală de piatră.” (2 Regi 16:10-17).

Ahaz a înlocuit altarul de aramă (altarul arderilor-de-tot) cu o copie a altarului păgân pe care-l văzuse la Damasc. A fost un păcat teribil pentru că au încălcat porunca precisă prin care Dumnezeu reglementase închinarea (Exod 27:1-8).

Ridicarea unui alt altar a fost sinonimă cu instalarea unui idol în curtea Templului. Ca vasal al Asiriei, Ahaz a căutat să placă noului său stăpân și, drept urmare, a acceptat ca împăratul Asiriei să fie stăpân peste locuitorii lui Iuda în locul lui Iehova.

Rătăcit profund în mreaja religiilor păgâne, Ahaz a ajuns total indiferent, ba chiar ostil față de închinarea la Iehova, neținând seama de muștrările rostite de profeții Isaia, Osea și Mica:

„De hatârul împăratului Asiriei, a schimbat în Casa Domnului pridvorul Sabatului care fusese zidit acolo, precum și intrarea de afară a împăratului” (2 Regi 16:18).

„Ahaz a strâns uneltele din Casa lui Dumnezeu, și a făcut bucăți uneltele din Casa lui Dumnezeu.

A închis ușile Casei Domnului, și-a făcut altare în toate colțurile Ierusalimului și a ridicat înălțimi în fiecare cetate a lui Iuda, ca să aducă tămâie altor dumnezei. Și L-a mâniat astfel pe Domnul, Dumnezeul părinților săi.” (2 Cron. 28:24-25).

Nu-i de mirare că dosarul său se încheie cu o moarte tristă și neonorată de nimeni:

„Ahaz a adormit cu părinții săi, și a fost îngropat în cetatea Ierusalimului, căci nu l-au pus în mormintele împăraților lui Israel. Și în locul lui, a domnit fiul său Ezechia.” (2 Cron. 28:27).

Pentru a ne putea da seama de necurățiile domniei lui Ahaz, Biblia ne spune că fiul său Ezechia a poruncit să fie curățit

Templul și, așa cum vom vedea, această lucrare a trebuit să dureze nu mai puțin de șaisprezece zile!

38.

Ezechia, un demn urmaș al lui David

(2 Regi 18-20; 2 Cron. 29-32; Isaia 36-39)

Numele lui Ezechia se traduce prin „Domnul dă tărie“. În arhivele regale, dosarul lui Ezechia este voluminos, frumos și curat. Este voluminos pentru că se întinde pe foarte multe capitole: 2 Regi 18 - 20, 2 Cronici 29 – 32, incluzând și o parte istorică din cartea profetului Isaia, respectiv capitolele 36-39. De asemenea, este unul voluminos și pentru că se ocupă de o perioadă îndelungată de timp. Se știe că Ezechia a domnit 14 ani împreună cu tatăl său, Ahaz (729-715 î.Hr.), a domnit singur 18 ani (715-697 î.Hr.) și 11 ani împreună cu fiul său Manase (697-686 î.Hr.), o perioadă totală de 43 de ani.

„În al treilea an al lui Osea, fiul lui Ela, împăratul lui Israel, a început să domnească Ezechia, fiul lui Ahaz, împăratul lui Iuda. Avea douăzeci și cinci de ani când a ajuns împărat, și a domnit douăzeci și nouă de ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Abi, fata lui Zaharia.

El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său David.“ (2 Regi 18:1-3).

Dosarul este curat și frumos pentru că Ezechia a fost cel mai bun rege de după împăratul David. Calificativul acordat de Dumnezeu faptelor lui Ezechia sună în felul următor:

„Iată ce a făcut Ezechia în tot Iuda. El a făcut ce este bine, ce este drept, ce este adevărat, înaintea Domnului, Dumnezeului său. A lucrat cu toată inima, și a izbutit în tot ce a făcut pentru Casa lui Dumnezeu, pentru Lege și pentru porunci, ca să caute pe Dumnezeul său.” (2 Cron. 31:20-21).

Îmi pare rău că nu există mai multe cărți despre Ezechia. Însă, voi încerca să vă trezesc pasiunea și admirația pentru acest om de excepție din istoria lui Israel, cel mai frumos și mai bun rege pe care l-au avut cei din seminția lui Iuda:

„El și-a pus încrederea în Domnul, Dumnezeul lui Israel; și dintre toți împărații lui Iuda, care au venit după el sau care au fost înainte de el, n-a fost niciunul ca el.

El s-a alipit de Domnul, nu s-a abătut de la El, și a păzit poruncile pe care le dăduse lui Moise Domnul.” (2 Regi 18:5-6).

Autorul textului sacru nu așază evenimentele relatate în ordine cronologică, ci tematică. Cei mai mulți comentatori susțin că evenimentele menționate în Isaia 38 și 39, boala lui Ezechia și primirea solilor de la Babilon s-ar fi petrecut înainte de invazia asiriană (Isaia 36 - 37).

Vom lua în considerare această ipoteză de lucru și vom încerca să sincronizăm materialul din cărțile Regi, Cronici și Isaia.

a. Râvna lui Ezechia

Înscrisă cronologic între domnia lui Ahaz și aceea a lui Manase, vremea lui Ezechia poate fi comparată cu o zi luminoasă între două nopți de coșmar. Deși a domnit o vreme împreună cu tatăl său Ahaz și a văzut toate lucrurile rele pe care le-a făcut acesta, de îndată ce a rămas singur la domnie, Ezechia a căutat să repare toate relele din țară. Este interesant că 2 Regi acordă doar un verset

pentru reformele lui Ezechia (2 Regi 18:4), în timp ce 2 Cronici acordă trei capitole acestei activități foarte importante din viața lui Ezechia (2 Cron. 29 - 31).

Rareori s-a putut vedea ca un copil să fie așa de deosebit de tatăl său. Tatăl său a stricat uneltele de la Templu, a sfărâmat altarul de aramă și a închis ușile Casei Domnului (2 Regi 28:24). Ezechia s-a grăbit să restabilească situația:

„În anul întâi al domniei lui, în luna întâi, a deschis ușile Casei Domnului și le-a dres. A adus pe preoți și pe leviți, pe care i-a strâns în locul deschis dinspre răsărit, și le-a zis: «Ascultați-mă, leviților! Acum sfințiți-vă, sfințiți Casa Domnului, Dumnezeului părinților voștri, și scoateți afară din Sfântul Locaș ce este necurat.

Căci părinții noștri au păcătuit, au făcut ce este rău înaintea Domnului, Dumnezeului nostru. L-au părăsit, și-au abătut privirile de la Cortul Domnului și i-au întors spatel.

Au închis chiar ușile pridvorului și au stins candelerele, și n-au adus Dumnezeului lui Israel nici tămâie, nici arderi-de-tot în Sfântul Locaș.

De aceea mânia Domnului a fost peste Iuda și peste Ierusalim și i-a făcut de groază, de spaimă și de bătaie de joc, cum vedeți cu ochii voștri.

Și din pricina aceasta au căzut părinții noștri uciși de sabie, și fiii noștri, fiicele noastre și nevestele noastre sunt în robie.

Am de gând, dar, să fac legământ cu Domnul, Dumnezeul lui Israel, pentru ca mânia Lui aprinsă să se abată de la noi.

Acum, fiilor, nu mai stați nepăsători; căci voi ați fost aleși de Domnul ca să stați în slujbă înaintea Lui, să fiți slujitorii Lui și să-I aduceți tămâie.» (2 Cron. 29:3-11).

Observați că Ezechia îi așază pe leviți sub autoritatea regală. Apelativul „fii“ cu care împăratul se adresează leviților este clar și răspicat. Termenii „fiu“, „tată“ nu exprimă aici un grad de rudenie, ci o structură de autoritate.

„Și leviții s-au sculat: Mahat, fiul lui Amasai, Ioel, fiul lui Azaria, din fiii chehatiților; și din fiii merariților: Chis, fiul lui Abdi, Azaria, fiul lui Iehaleleel; și din gherșoniți: Ioah, fiul lui Zima, Eden, fiul lui Ioah; și din fiii lui Elițafan: Șimri și Ieiel; și din fiii lui Asaf: Zaharia și Matania; și din fiii lui Heman: Iehiel și Șime; și din fiii lui Iedutun: Șemaia și Uziel.

Au adunat pe frații lor și, după ce s-au sfințit, au venit să curețe și Casa Domnului, după porunca împăratului și după cuvintele Domnului.

Preoții au intrat înăuntrul Casei Domnului ca s-o curețe; au scos toate necurățiile pe care le-au găsit în Templul Domnului și le-au pus în curtea Casei Domnului, unde le-au adunat leviții ca să le ducă afară în pâraul Chedron.

Au început aceste curățări în ziua întâi a lunii întâi; în a opta zi a lunii au intrat în pridvorul Domnului, și opt zile au curățat Casa Domnului; în a șaisprezecea zi a lunii întâi isprăviseră.

S-au dus apoi la împăratul Ezechia și au zis: «Am curățat toată Casa Domnului, altarul arderilor-de-tot cu toate uneltele lui și masa pâinilor pentru punerea înaintea cu toate uneltele ei.

Am adus iarăși în stare bună și am curățat toate uneltele pe care le pângărise împăratul Ahaz în timpul domniei lui, când cu fărădelegile lui: sunt înaintea altarului Domnului.» (2 Cron. 29:12-19).

Apariția și răvna acestui om extraordinar sunt inexplicabile în contextul socio-religios al vremii. Ezechia este un „tip“ profetic al Domnului Isus:

„Paștile iudeilor era aproape; și Isus S-a suit la Ierusalim. În Templu a găsit pe cei ce vindeau boi, oi și porumbei, și pe schimbătorii de bani șezând jos.

A făcut un bici de ștreanguri și i-a scos pe toți afară din Templu, împreună cu oile și boii; a vărsat banii schimbătorilor și le-a răsturnat mesele.

Și le-a zis celor ce vindeau porumbei: «Ridicați acestea de aici și nu faceți din Casa Tatălui Meu o casă de negustorie.»

Ucenicii Lui și-au adus aminte că este scris: «Râvna pentru Casa Ta Mă mănâncă pe Mine.»» (Ioan 2:13-17).

b. Reformele lui Ezechia

Acțiunile lui Ezechia au urmărit repararea stricăciunilor săvârșite de înaintașii lui, să readucă națiunea în tiparele zilelor de glorie din timpul lui David și să le reînspire evreilor spiritul de închinare și ascultare față de Iehova. Din prima categorie de lucrări trebuie să amintim nimicirea formelor de idolatrie și chiar a simbolurilor istorice care deveniseră idolatre:

„A îndepărtat înălțimile, a sfărâmat stâlpii idolești, a tăiat Astarteele și a sfărâmat în bucăți șarpele de aramă pe care-l făcuse Moise, căci copiii lui Israel arseseră până atunci tămâie înaintea lui: îl numeau Nehuștan. “(2 Regi 18:4).

Copiii lui Israel ajunseseră să se închine la un ...șarpe! Chipul ispititorului din Eden se suprapusese peste chipul simbolic ridicat de Moise în pustie (Num. 21: 4-10).

În ebraică, „nahaș“ înseamnă șarpe! Cei de atunci au confundat „semnul“ care le arăta în CINE trebuie să se încreadă, cu ființa căreia trebuiau să i se închine. Semantic vorbind, ei au ajuns să confunde semnul cu semnificația, semnificantul cu semnificatul.

Satan, străvechiul și vicleanul dușman, realizase o nouă și cumplită înșelăciune. Șarpele de aramă devenise un fel de amuletă cu puteri magice, asemenea „odoarelor sfinte“ din confuziile religioase de astăzi.

Cum ar fi dacă toți creștinii de acum ar purta la gât semnul simbolic descris de Domnul Isus în Ioan 3:14 și și-ar agăța și ei de lăntișoare câte un micuț ... șarpe de aramă?

„Și, după cum a înălțat Moise șarpele în pustie, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.

Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică.” (Ioan 3:14-16).

Reformele religioase înfăptuite de regele Ezechia sunt descrise generic astfel:

„El și-a pus încrederea în Domnul, Dumnezeul lui Israel; și dintre toți împărații lui Iuda, care au venit după el sau care au fost înainte de el, n-a fost nici unul ca el. El s-a alipit de Domnul, nu s-a abătut de la El, și a păzit poruncile pe care le dăduse lui Moise Domnul.” (2 Regi 18:5-6).

Cartea 2 Cronici ne dă și alte amănunte. Ezechia a reșezat la Templu sistemul de jertfe și de închinare prin cântări:

„Împăratul Ezechia s-a sculat dis-de-dimineată, a strâns pe mai-marii cetății și s-a suit la Casa Domnului.

Au adus șapte viței, șapte berbeci, șapte miei și șapte țapi, ca jertfă de ispășire pentru împărăție, pentru Sfântul Locaș și pentru Iuda. Împăratul a poruncit preoților, fiii lui Aaron, să le aducă pe altarul Domnului.

Preoții au înjunghiat boii și au strâns sângele, pe care l-au stropit pe altar; au înjunghiat berbecii și au stropit sângele pe altar; au înjunghiat miei și au stropit sângele pe altar.

Au adus apoi țapii ispășitori înaintea împăratului și înaintea adunării, care și-au pus mâinile peste ei.

Preoții i-au înjunghiat și au turnat sângele la picioarul altarului, ca ispășire pentru păcatele întregului Israel; căci pentru tot Israelul poruncise împăratul să se aducă arderea-de-tot și jertfa de ispășire.

A pus pe leviți în Casa Domnului cu chimvale, lăute și harpe, după rânduiala lui David, lui Gad, văzătorul

împăratului, și prorocului Natan; căci astfel era porunca Domnului dată prin prorocii Săi.

Leviții au luat loc cu instrumentele lui David, și preoții, cu trâmbițele.

Ezechia a poruncit să aducă arderea-de-tot pe altar; și, în clipa când a început arderea-de-tot, a început și cântarea Domnului, în sunetul trâmbițelor și instrumentelor lui David, împăratul lui Israel.

Toată adunarea s-a închinat, au cântat cântarea și au sunat din trâmbițe, până s-a isprăvit arderea-de-tot. Și când au isprăvit de adus arderea-de-tot, împăratul și toți cei ce erau cu el au îngenucheat și s-au închinat.

Apoi împăratul Ezechia și căpeteniile au zis leviților să laude pe Domnul cu cuvintele lui David și ale prorocului Asaf. L-au lăudat cu bucurie și s-au plecat, și s-au închinat.

Ezechia a luat atunci cuvântul și a zis: «Acum, după ce v-ați sfințit în slujba Domnului, apropiați-vă, aduceți dobitoacele pentru jertfă și aduceți jertfe de mulțumire la Casa Domnului.»

Și adunarea a adus dobitoacele pentru jertfă și a adus jertfe de mulțumire; și toți cei pe care-i îndemna inima au adus arderi-de-tot.

Numărul arderilor-de-tot aduse de adunare a fost de șaptezeci de boi, o sută de berbeci și două sute de miei; toate aceste vite au fost jertfite ca ardere-de-tot Domnului.

Și au mai închinat Domnului șase sute de boi și trei mii de oi. Dar preoții erau în număr mic și n-au putut să despoaie toate arderile-de-tot; i-au ajutat frații lor, leviții, până s-a isprăvit lucrarea și până s-au sfințit și ceilalți preoți; căci leviții s-au sfințit mai degrabă decât preoții.

De altfel erau foarte multe arderi-de-tot, cu grăsimile jertfelor de mulțumire și cu jertfele de băutură ale arderilor-de-tot.

Astfel a fost așezată din nou slujba Casei Domnului.

Ezechia și tot poporul s-au bucurat că Dumnezeu făcuse pe popor cu voie bună, căci lucrul s-a făcut pe neașteptate. “(2 Cron. 29:20-36).

Acest „s-a făcut pe neașteptate” arată că reformele au fost aplicate la inițiativa lui Ezechia, fără prea multă deliberare și fără să aștepte acordul tuturor. Din această cauză au trebuit să improvizeze pe alocuri, dar toată lumea a fost mulțumită și „cu voie bună”.

Ezechia a reșezat apoi prăznuirea Paștelor, cea mai importantă sărbătoare din istoria evreilor, ziua de început a calendarului existenței lor:

„Domnul a zis lui Moise și lui Aaron în țara Egiptului:

«Luna aceasta va fi pentru voi cea dintâi lună; ea va fi pentru voi cea dintâi lună a anului. Vorbiți între-gii adunări a lui Israel și spuneți-i: ‘În ziua a zecea a acestei luni, fiecare om să ia un miel de fiecare familie, un miel de fiecare casă.

Dacă sunt prea puțini în casă pentru un miel, să-l ia cu vecinul lui cel mai de aproape, după numărul sufletelor; să faceți socoteala cât poate mânca fiecare din mielul acesta.

Să fie un miel fără cusur, de parte bărbătească, de un an; veți putea să luați un miel sau un ied.

Să-l păstrați până în ziua a paisprezecea a lunii acesteia; și toată adunarea lui Israel să-l înjunghie seara.

Să ia din sângele lui și să ungă amândoi stâlpii ușii și pragul de sus al caselor unde îl vor mânca.

Carnea s-o mănânce chiar în noaptea aceea, friptă la foc; și anume s-o mănânce cu azime și cu verdețuri amare.

Să nu-l mâncați crud sau fiert în apă; ci să fie fript la foc: atât capul, cât și picioarele și măruntaiele.

Să nu lăsați nimic din el până a doua zi dimineața; și, dacă va rămâne ceva din el pe a doua zi dimineața, să-l ardeți în foc.

Când îl veți mânca, să aveți mijlocul încins, încălțăminte în picioare și toiagul în mână; și să-l mâncați în grabă; căci este Paștele Domnului.

În noaptea aceea, Eu voi trece prin țara Egiptului și voi lovi pe toți întâii-născuți din țara Egiptului, de la oameni până la dobitoace; și voi face judecată împotriva tuturor zeilor Egiptului, Eu, Domnul.

Sângele vă va sluji ca semn pe casele unde veți fi. Eu voi vedea sângele și voi trece pe lângă voi, așa că nu vă va nimici nici o urgie, atunci când voi lovi țara Egiptului.

Și pomenirea acestei zile s-o păstrați și s-o prăznuiți printr-o sărbătoare în cinstea Domnului; s-o prăznuiți ca o lege veșnică pentru urmașii voștri.

Țineți de șapte zile veți mânca azime. Din cea dintâi zi veți scoate aluatul din casele voastre: căci oricine va mânca pâine dospită, din ziua întâi până în ziua a șaptea, va fi nimicit din Israel.

În ziua dintâi veți avea o adunare de sărbătoare sfântă; și în ziua a șaptea veți avea o adunare de sărbătoare sfântă. Să nu faceți nici o muncă în zilele acelea; veți putea numai să pregătiți mâncarea fecărui îns.

Să țineți sărbătoarea Azimelor, căci chiar în ziua aceea voi scoate oștile voastre din țara Egiptului; să țineți ziua aceea ca o lege veșnică pentru urmașii voștri.» (Exod 12:1-17).

Ezechia a chemat la această sărbătoare și locuitorii care nu fuseseră luați în robie și mai trăiau încă în Efraim și Manase. Unii și-au bătut joc de chemarea lui, dar alții au răspuns:

„Ezechia a trimis soli în tot Israelul și Iuda și a scris scrisori și lui Efraim și lui Manase ca să vină la Casa Domnului la Ierusalim să prăznuiască Paștele în cinstea Domnului, Dumnezeului lui Israel.

Împăratul, căpeteniile lui și toată adunarea ținuseră sfat la Ierusalim, ca Paștile să fie prăznuit în luna a doua; căci nu putea fi prăznuit la vremea lui,

pentru că preoții nu se sfințiseră în număr destul de mare, și poporul nu se adunase la Ierusalim.

Lucrul având încuviințarea împăratului și a întregii adunări, au hotărât să dea de veste în tot Israelul, de la Beer-Șeba până la Dan, ca să vină la Ierusalim să prăznuiască Paștele în cinstea Domnului, Dumnezeului lui Israel. Căci de mult nu mai fusese prăznuit după cum era scris.

Alergătorii s-au dus cu scrisorile împăratului și căpeteniilor lui în tot Israelul și Iuda. Și, după porunca împăratului, au zis: «Copii ai lui Israel, întoarceți-vă la Domnul, Dumnezeul lui Avraam, lui Isaac și Israel, ca să Se întoarcă și El la voi, rămășiță scăpată din mâna împăraților Asiriei.

Nu fiți ca părinții voștri și ca frații voștri, care au păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului părinților lor, și pe care de aceea i-a dat pradă pustiirii, cum vedeți.

Nu vă înțepeniți grumazul ca părinții voștri; dați mâna Domnului, veniți la Sfântul Lui Locaș, pe care l-a sfințit pe vecie, și slujiți Domnului Dumnezeului vostru, pentru ca mânia Lui aprinsă să se abată de la voi.

Dacă vă întoarceți la Domnul, frații voștri și fiii voștri vor găsi milă la cei ce i-au luat robii și se vor întoarce în țară. Căci Domnul, Dumnezeul vostru, este milostiv și îndurător și nu-Și va întoarce fața de la voi, dacă vă întoarceți la El.»

Alergătorii au mers astfel din cetate în cetate prin țara lui Efraim și Manase până la Zabulon. Dar ei râdeau și își băteau joc de ei. Însă câțiva oameni din Așer, din Manase și Zabulon s-au smerit și au venit la Ierusalim. “(2 Cron. 30:1-11).

Ni se spune iarăși că inițiativa lui Ezechia a luat prin surprindere poporul și că au trebuit să „improvizeze“ unele lucruri. Însă, Dumnezeu a luat seama la dorința și intențiile lor bune și a acceptat micile neorânduiri care se produsese:

„În Iuda, de asemenea, mâna lui Dumnezeu a lucrat și le-a dat o singură inimă, ca să-i facă să împlinească porunca împăratului și a căpeteniilor, după cuvântul Domnului.

Un popor în mare număr s-a adunat la Ierusalim să prăznuiască sărbătoarea Azimelor în luna a doua: a fost o adunare foarte mare.

S-au sculat și au îndepărtat altarele pe care se jertfea în Ierusalim și pe toate acelea pe care se aducea tămâie și le-au aruncat în pâ râul Chedron.

Au jertfit apoi Paștele în ziua a paisprezecea a lunii a doua. Preoții și leviții, plini de rușine, s-au sfințit și au adus arderi-d- tot în Casa Domnului.

Ei ședeau în locul lor obișnuit, după Legea lui Moise, omul lui Dumnezeu, și preoții stropeau sângele pe care-l luau din mâna leviților.

Fiindcă în adunare erau mulți inși care nu se sfințiseră, leviții au înjunghiat ei jertfele de Paște pentru toți cei ce nu erau curați, ca să le închine Domnului. Căci o mare parte din popor, mulți din Efraim, Manase, Isahar și Zabulon, nu se curățaseră și au mâncat Paștele nu după cele scrise.

Dar Ezechia s-a rugat pentru ei, zicând: «Domnul, care este bun, să ierte pe toți cei ce și-au pus inima să caute pe Domnul, Dumnezeul părinților lor, măcar că n-au făcut sfânta curățire!»

Domnul a ascultat pe Ezechia și a iertat poporul“ (2 Cron. 30:12-20).

Entuziasmul lui Ezechia s-a transmis întregului popor, iar dărnicia lui a asigurat cele necesare pentru ca acest Paște să fie cu totul remarcabil, comparabil doar cu vremurile de glorie ale lui David și Solomon:

„Astfel copiii lui Israel care se aflau la Ierusalim au prăznuit sărbătoarea Azimelor șapte zile, cu mare bucurie. Și în fiecare zi leviții și preoții laudau pe Domnul cu instrumente care răsunau în cinstea Lui.

Ezechia a vorbit inimii tuturor leviților, care arătau o mare pricepere pentru slujba Domnului.

Șapte zile au mâncat dobitoacele jertfite, aducând jertfe de mulțumire și lăudând pe Domnul Dumnezeul părinților lor.

Toată adunarea a fost de părere să mai prăznuiască alte șapte zile. Și au prăznuit cu bucurie încă șapte zile.

Căci Ezechia, împăratul lui Iuda, dăduse adunării o mie de viței și șapte mii de oi. Iar căpeteniile i-au dat o mie de viței și zece mii de oi, și mulți preoți se sfințiseră.

Și s-a bucurat toată adunarea lui Iuda, și preoții, și leviții, și tot poporul venit din Israel, și străinii veniți din țara lui Israel sau așezați în Iuda.

A fost mare veselie la Ierusalim. De pe vremea lui Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel, nu mai fusese la Ierusalim așa ceva.

Preoții și leviții s-au sculat și au binecuvântat poporul. Glasul lor a fost auzit, și rugăciunea lor a ajuns până la ceruri, până la locuința sfântă a Domnului. “ (2 Cron. 30:21-27).

Reforma religioasă începută la Ierusalim a fost apoi generalizată în toată țara:

„Când s-au isprăvit toate acestea, toți cei din Israel care erau de față au plecat în cetățile lui Iuda și au sfărâmat stâlpii idolești, au tăiat Astarteele și au surpat de tot înălțimile și altarele din tot Iuda și Beniamin și din Efraim și Manase.

Apoi toți copiii lui Israel s-au întors în cetățile lor, fiecare la moșia lui.

Ezechia a așezat din nou cetele preoților și leviților, după șirul lor, fiecare după slujbele sale, preoți și leviți, pentru arderile-de-tot și jertfele de mulțumire, pentru slujbă, pentru cântări și laude, la porțile taberei Domnului. “ (2 Cron. 31:1-2).

Deoarece reformele au totdeauna nevoie de finanțare. și Ezechia a reșezat în popor legea zecuielilor, după ce s-a dat pe sine însuși ca exemplu:

„Împăratul a dat o parte din averile lui pentru arderi-de-tot, pentru arderile-de-tot de dimineață și de seară și pentru arderile-de-tot din zilele de Sabat, de lună nouă și de sărbători, cum este scris în Legea Domnului.

Și a poruncit poporului, locuitorilor Ierusalimului, să dea preoților și leviților partea cuvenită lor, ca să țină cu scumpătate Legea Domnului.

Când a ieșit porunca aceasta, copiii lui Israel au dat din belșug cele dintâi roade de grâu, de must, de untdelemn, de miere și din toate roadele de pe câmp; au adus din belșug și zeciuiala din toate.

Totodată, copiii lui Israel și Iuda care locuiau în cetățile lui Iuda au dat zeciuiala din boi și oi și zeciuiala din lucrurile sfinte care erau închinare Domnului, Dumnezeului lor, și au făcut mai multe grămezi.

Au început să facă grămezile în luna a treia și au isprăvit în luna a șaptea. Ezechia și căpeteniile au venit să vadă grămezile și au binecuvântat pe Domnul și pe poporul Său, Israel.

Și Ezechia a întrebat pe preoți și pe leviți de grămezile acestea.

Atunci marele preot Azaria, din casa lui Țadoc, i-a răspuns: «De când au început să se aducă darurile în Casa Domnului, noi am mâncat, ne-am saturat și a mai rămas mult, căci Domnul a binecuvântat pe poporul Său. Și iată ce mare grămadă a mai rămas.»

Ezechia a dat poruncă să pregătească niște cămări în Casa Domnului; și le-au pregătit.

Au adus în ele cu credincioșie darurile de mâncare, zeciuiala și lucrurile sfinte. Levitul Conania avea grija lor, și fratele său Șimei era al doilea după el.

Iehiel, Azazia, Nahat, Asael, Ierimot, Iozabad, Eliel, Ismachia, Mahat și Benaia erau întrebuințați sub cârmuirea lui Conania și a fratelui său Șimei, după porunca împăratului Ezechia și a lui Azaria, căpetenia Casei lui Dumnezeu.

Levitul Core, fiul lui Imna, ușier în partea de răsărit, avea grijă de darurile de bunăvoie aduse lui Dumnezeu, ca să împartă ce era adus Domnului prin ridicare și lucrurile preasfinte.

În cetățile preotești, Eden, Miniamin, Iosua, Șemaia, Amaria și Șecania erau puși sub cârmuirea lui ca să împartă cu credincioșie fraților lor, mari și mici, partea cuvenită lor, după cetele lor: celor de parte bărbătească înscriși de la vârsta de trei ani în sus; tuturor celor ce intrau zilnic în Casa Domnului ca să-și facă slujba după însărcinările și după cetele lor; preoților înscriși după casele lor părintești și leviților de la douăzeci de ani în sus, după slujbele și după cetele lor: la toată adunarea preoților și leviților înscriși cu toți pruncii lor, cu nevestele lor, cu fiii și fiicele lor, căci erau fără prihană în împărțirea lucrurilor sfinte.

Și pentru fiii lui Aaron, preoții, care locuiau la țară în împrejurimile cetăților lor, erau în fiecare cetate oameni numiți anume ca să împartă părțile cuvenite tuturor celor de parte bărbătească din preoți și tuturor leviților înscriși.

Iată ce a făcut Ezechia în tot Iuda. El a făcut ce este bine, ce este drept, ce este adevărat, înaintea Domnului Dumnezeului său. A lucrat cu toată inima și a izbutit în tot ce a făcut pentru Casa lui Dumnezeu, pentru Lege și pentru porunci, ca să caute pe Dumnezeul său. “ (2 Cron. 31:3-21).

c. Negocierile lui Ezechia (2 Regi 18:7 – 19:37; 2 Cron. 32:1-23)

Psalmistul face următoarea constatare:

„Mai bine este să cauți un adăpost în Domnul, decât să te încrezi în om; mai bine să cauți un adăpost în Domnul decât să te încrezi în cei mari.“ (Ps. 118:8-9).

Este păgubos să negociezi cu oamenii. Mult mai câștigat ești atunci când negociezi cu Dumnezeu. Oamenii n-au milă, dar la Dumnezeu găsim și milă, și putere, și îndurare.

O negociere păguboasă cu Asiria

Regatul lui Iuda a fost vasal Asiriei încă de pe vremea lui Ahaz, tatăl lui Ezechia (2 Regi 16:7-18). Când Sargon, conducătorul Asiriei, a murit pe câmpul de luptă și Sanherib, fiul său, s-a urcat pe tron, Ezechia a crezut că sosise vremea să nu mai plătească tribut.

Pentru o vreme, Sanherib fiindt preocupat de alte treburi ale imperiului, șmecheria lui Ezechia a ținut. În plus, faptul că izbutise să-i înfrângă pe filistenii l-a făcut pe Ezechia să se simtă puternic:

„Și Domnul a fost cu Ezechia, care a izbutit în tot ce a făcut. El s-a răsculat împotriva împăratului Asiriei, și nu i-a mai fost supus. A bătut pe filistenii până la Gaza, și le-a pustit ținutul, de la toate turnurile de pază până la cetățile întărite.“ (2 Regi 18:7-8).

Mișcările unui mare imperiu sunt lente, dar zdrobitoare. Sanherib și-a adus aminte de cele două regate ale evreilor și s-a suit să le readucă sub tutela imperială. După căderea Samariei și ducerea celor din Israel în robie (2 Regi 18:9-12), între Ezechia și Sanherib nu exista nici un fel de barieră. Tăvălugul imperial, care zdrobise în zece ani orice împotrivire din partea lui Israel, se instalase deja în cetățile învecinate cu Regatul de Nord:

„În al patrusprezecelea an al împăratului Ezechia, Sanherib, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva tuturor cetăților întărite din Iuda, și a pus stăpânire pe ele“ (2 Regi 18:13).

În fața acestei amenințări, populația Regatului de Sud se împărțise în trei tabere: unii erau gata să se supună Asiriei, alții sperau într-o alianță izbăvitoare cu Egiptul, iar alții, o minoritate, ar fi vrut să se bazeze pe Iehova și să lupte împotriva lui Sanherib.

Pentru o vreme, Ezechia încearcă o negociere cu inamicul, arătându-se dispus să plătească și datoriile din urmă, numai să scape:

„Ezechia, împăratul lui Iuda, a trimis să spună împăratului Asiriei la Lachis: «Am greșit! Depărtează-te de mine. Ce vei pune asupra mea voi purta.»

Și împăratul Asiriei a cerut lui Ezechia, împăratul lui Iuda, trei sute de talanți de argint și treizeci de talanți de aur.

Ezechia a dat tot argintul care se afla în Casa Domnului și în vistieriile casei împăratului.

Atunci a luat Ezechia, împăratul lui Iuda, și a dat împăratului Asiriei aurul cu care acoperise ușile și ușorii Templului Domnului. “ (2 Regi 18:14-16).

Târgul cu oamenii este, însă, întotdeauna unul păgubos. Ezechia a plătit echivalentul unei sume de 20 de milioane de dolari. Sanherib a prins gustul mierii și nu s-a mulțumit cu ce i-a oferit Ezechia. Așa că el a trimis din Lachiș la Ierusalim o parte a oștirii care a asediat sfânta cetate. Evreii s-au întărit în credința lor și s-au pregătit să reziste asirienilor:

„Ezechia, văzând că a venit Sanherib și că are de gând să înceapă lupta împotriva Ierusalimului, s-a sfătuit cu căpeteniile sale și cu oamenii lui cei viteji ca să astupe izvoarele de apă care erau afară din cetate. Și ei au fost de părerea lui. S-au strâns o mulțime de oameni și au astupat toate izvoarele și pâ râul care curge prin mijlocul ținutului aceleuia.

«Pentru ce», ziceau ei, «să găsească împărații Asiriei, la venirea lor, ape din belșug?»

Ezechia s-a îmbărbătat; a zidit din nou zidul care era stricat și l-a ridicat până la turnuri. A mai zidit un alt zid în afară, a întărit Milo în cetatea lui David și a pregătit o mulțime de arme și de scuturi.

A pus căpetenii de război peste popor și i-a adunat la el pe locul deschis de la poarta cetății. Vorbindu-le inimii a zis: «Întăriți-vă și îmbărbătați-vă. Nu vă temeți și nu vă înspăimântați înaintea împăratului Asiriei și înaintea întregii mulțimi care este cu el; căci cu noi sunt mai mulți decât cu el. Cu el este un braț de carne, dar cu noi este Domnul, Dumnezeuul nostru, care ne va ajuta și va lupta pentru noi.»

Poporul a avut încredere în cuvintele lui Ezechia, împăratul lui Iuda. “ (2 Cron. 32:2-8).

Intuind că încăpățânarea evreilor este datorată încrederii lui Ezechia în Iehova, Sanherib și-a trimis o delegație și un purtător de cuvânt, numit Rabșache, care să vorbească poporului.

„Împăratul Asiriei a trimis din Lachis la Ierusalim, la împăratul Ezechia, pe Tartan, Rab-Saris și pe Rabșache cu o oștire puternică. S-au suit și au ajuns la Ierusalim.

Când s-au suit și au ajuns, s-au oprit la canalul de apă al iazului de sus, pe drumul care duce în ogorul înălbitorului.

Au chemat pe împărat; și Eliachim, fiul lui Hilchia, mai marele peste casa împăratului, s-a dus la ei cu Șebna, logofățul, și cu Ioah, fiul lui Asaf, arhivarul.“ (2 Regi 18:17-18).

Versiunea biblică engleză RSV (Revised Standard Version) traduce numele persoanelor din delegația lui Sanherib drept titluri imperiale. Astfel, „*Tartan*“ ar însemna „comandant“, „*Rab-Saris*“ ar însemna căpetenia famenilor, iar „*Rabșache*“ ar fi „paharnicul împăratului“ (ca Neemia), un personaj oficial al Curții, adesea implicat și cu responsabilități administrative.

Este clar că Rabșache n-a încercat să-l convingă pe Ezechia, ci a vrut să înmoaie inima poporului aflat în jurul lui. Tirada lui conține grăunțe de adevăr, dar este în ansamblul ei o minciună sinistă, o ofensă adusă Dumnezeuului evreilor. Asta s-a văzut foarte clar din faptul că a ales să vorbească în limba evreiască. În parte, strategia lui Rabșache a reușit pentru că vorbele lui au semănat panică printre ascultătorii de pe zidurile cetății:

„Eliachim, fiul lui Hilchia, Șebna și Ioah au zis lui Rabșache: «Vorbește robilor tăi în limba aramaică, fiindcă o înțelegem; nu ne vorbi în limba iudaică, în auzul poporului de pe zid.»

Rabșache le-a răspuns: «Oare stăpânului tău și ție m-a trimis stăpânul meu să spun aceste vorbe? Oare nu acestor oameni care stau pe zid să-și mănânce balega și să-și bea udul cu voi?»

Atunci Rabșache, înaintând, a strigat cu glas tare în limba iudaică și a zis: «Ascultați cuvântul marelui

împărat, împăratul Asiriei! Așa vorbește împăratul: «Să nu vă înșele Ezechia, căci nu va putea să vă izbăvească din mâna mea.

Să nu vă facă Ezechia să vă încredeți în Domnul, zicând: 'Domnul ne va izbăvi, și cetatea aceasta nu va fi dată în mâinile împăratului Asiriei.'

N-ascultați de Ezechia; căci așa vorbește împăratul Asiriei: «Faceți pace cu mine, supuneți-vă mie, și fiecare din voi va mânca din via lui și din smochinul lui, fiecare va bea apă din fântâna lui, până voi veni și voi duce într-o țară ca a voastră, într-o țară cu grâu și cu vin, o țară cu pâine și vii, o țară cu măslini de untdelemn și miere, și veți trăi și nu veți muri.

N-ascultați, dar, de Ezechia, care vă amăgește zicând: 'Domnul ne va izbăvi.'

Oare dumnezeii neamurilor au izbăvit ei fiecare țara lui din mâna împăratului Asiriei?

Unde sunt dumnezeii Hamatului și Arpadului? Unde sunt dumnezeii Sefarvaimului, Henei și Ivei? Au izbăvit ei Samaria din mâna mea? Care dintre toți dumnezeii acestor țări și-au izbăvit țara din mâna mea, pentru ca și Domnul să izbăvească Ierusalimul din mâna mea?»

Poporul a tăcut și nu i-a răspuns o vorbă; căci împăratul dăduse porunca aceasta: «Să nu-i răspundeți.»

Și Eliachim, fiul lui Hilchia, căpetenia casei împăratului, Șebna, logofătul, și Ioah, fiul lui Asaf, scriitorul, au venit la Ezechia cu hainele sfâșiate și i-au spus cuvintele lui Rabșache.“ (2Regi 18:26-37).

Ce le spusese acest Rabșache evreilor?

Vă propun să analizăm împreună discursul acestui om abil nu numai în domeniul armelor, dar și în acela al cuvintelor. Foarte bun orator și viclean din cale-afară, Rabșache a urmărit să spulbere încrederea evreilor în Dumnezeuul lui Ezechia.

Argumentele lui au fost următoarele:

1. Vinovăția lui Ezechia este pedepsită acum de Dumnezeu pentru dorința lui de a se alia cu Egiptul și pentru „reformele” lui exagerate:

„Rabșache le-a zis: «Spuneți lui Ezechia: «Așa vorbește marele împărat, împăratul Asiriei: 'Ce este încrederea aceasta pe care te bizui? Tu ai zis: „Pentru război trebuie chibzuință și putere.”

Dar acestea sunt doar vorbe în vânt. În cine, dar, ți-ai pus încrederea de te-ai răsculat împotriva mea? Iată, ai pus-o în Egipt, ai luat în ajutor trestia aceea frântă, care înțeapă și străpunge mâna oricui se sprijină pe ea: așa este faraon, împăratul Egiptului, pentru toți cei ce se încred în el.

Poate că îmi veți spune: „În Domnul Dumnezeuul nostru ne încredem.” Dar nu este El acela ale căruia înălțimi și altare le-a îndepărtat Ezechia, zicând lui Iuda și Ierusalimului: „Să vă închinați înaintea altarului acestuia la Ierusalim?»»“ (2 Regi 18:19-22).

2. Armata lui Ezechia este insuficientă și inadecvată ca să se poată împotrivi măreței oștiri imperiale:

„Acum fă o învoială cu stăpânul meu, împăratul Asiriei: îți voi da două mii de cai, să vedem dacă poți din partea ta să dai atâția călăreți ca să încalce pe ei.

Și cum ai putea îndepărta o căpetenie din cei mai mici slujitori ai stăpânului meu? Îți pui încrederea în Egipt pentru care și călăreți.” (2 Regi 18:23-24).

3. Ezechia nu înțelege că providența divină a hotărât ca Asiria să vină acum împotriva lui Iuda:

„De altfel, oare fără voia Domnului m-am suit eu împotriva acestui loc, ca să-l nimicesc? Domnul mi-a zis: «Sue-te împotriva țării acesteia și nimicește-o.»“ (2 Regi 18:25).

Autorul cărții Cronici daugă câteva amănunte la această întâmplare:

„Slujitorii lui Sanherib au mai vorbit și alte lucruri împotriva Domnului Dumnezeu și împotriva robului

Său Ezechia. Și a trimis o scrisoare batjocoritoare pentru Domnul Dumnezeu lui Israel, vorbind astfel împotriva Lui:

«După cum dumnezeii neamurilor celorlalte țări n-au putut să izbăvească pe poporul lor din mâna mea, tot așa nici Dumnezeu lui Ezechia nu va izbăvi pe poporul Său din mâna mea.»

Slujitorii lui Sanherib au strigat cu glas tare în limba evreiască, pentru ca să arunce groaza și spaima în poporul din Ierusalim, care era pe zid, și să poată pune astfel stăpânire pe cetate.

Au vorbit despre Dumnezeul Ierusalimului ca despre dumnezeii popoarelor pământului, care sunt lucrarea mâinilor omenești.“ (2 Cron. 32:16-19).

O negociere prețioasă cu Dumnezeu

Înșelat în așteptările lui de a cumpăra pacea cu asirienii, Ezechia se hotărăște să negocieze cu Dumnezeu. Când nu mai are ce să facă, face tocmai ceea ce trebuia să facă de la început. Speriat de purtătorul de cuvânt al lui Sanherib, Ezechia trimite un mesager la purtătorul de cuvânt al lui Dumnezeu, proorocul Isaia. Cele întâmplate atunci ne-au fost relatat pe larg în 2 Regi 19 și Isaia 37:

„Când a auzit împăratul Ezechia lucrul acesta, și-a sfâșiat hainele, s-a acoperit cu un sac și s-a dus în Casa Domnului.

A trimis pe Eliachim, căpetenia casei împăratului, pe Șebna, logofătul, și pe preoții cei mai bătrâni, acoperiți cu saci, la proorocul Isaia, fiul lui Amoț.

Și i-au zis: «Așa vorbește Ezechia: ‘Ziua aceasta este o zi de necaz, de pedeapsă și de ocară; căci copiii sunt aproape să iasă din pântecul mamei, și nu este putere pentru naștere.

Poate că Domnul, Dumnezeuul tău, a auzit toate cuvintele lui Rabșache, pe care l-a trimis împăratul Asiriei, stăpânul său, să batjocorească pe Dumnezeu

cel Viu, și poate că Domnul, Dumnezeuul tău, îl va pedepsi pentru cuvintele pe care le-a auzit. Înălță, dar, o rugăciune pentru ceilalți care au mai rămas.»

Slujitorii împăratului Ezechia s-au dus, dar, la Isaia. Și Isaia le-a zis: «Iată ce să spunei stăpânului vostru: 'Așa vorbește Domnul: Nu te speria de cuvintele pe care le-ai auzit și prin care M-au batjocorit slujitorii împăratului Asiriei. Voi pune în el un duh care îl va face ca, la auzul unei vești pe care o va primi, să se întoarcă în țara lui; și-l voi face să cadă ucis de sabie în țara lui.»» (2 Regi 19:1-7).

Pus în mișcare de rugăciunea lui Ezechia, Dumnezeu a început să miște roțile istoriei împotriva oștirii imperiale:

„Rabșache, plecând, a găsit pe împăratul Asiriei luptând împotriva Libnei, căci aflase de plecarea lui din Lachis.

Atunci împăratul Asiriei a primit o veste cu privire la Tirhaca, împăratul Etiopiei. I s-a spus: «Iată că acea a pornit cu război împotriva ta.»» (2 Regi 19:8-9a).

Crezând că va pune repede capăt acestor mici răscoale ale supușilor imperiali, Rabșache îl asigură pe Ezechia că circumstanțele îi dau doar o perioadă de răgaz ca să se gândească bine și să înțeleagă că nici un Dumnezeu nu poate sta împotriva teribilelor armate ale Imperiului Asirian:

„Și împăratul Asiriei a trimis soli din nou lui Ezechia, zicând: «Așa să vorbești lui Ezechia, împăratul lui Iuda: 'Să nu te înșele Dumnezeuul tău, în care te încrezi, zicând: „Ierusalimul nu va fi dat în mâinile împăratului Asiriei.”»

„Iată, ai auzit ce au făcut împărății Asiriei tuturor țărilor, și cum le-au nimicit; și tu, să fii izbăvit! Dumnezeuii neamurilor pe cari le-au nimicit părinții mei, au izbăvit ei pe Gozan, Haran, Rețef, și pe fiii lui Eden din Telasar?

Unde este împăratul Hamatului, împăratul Arpadului, și împăratul cetății Sefarvaimului, Henei și Ivei?» (2 Regi 19:9b-13).

Însă, Ezechia deja învățase să nu mai negocieze cu oamenii; și, drept consecință, s-a dus cu scrisoarea să negocieze direct cu Dumnezeu.:

„Ezechia a luat scrisoarea din mâna solilor, și a citit-o. Apoi s-a suit la Casa Domnului, și a întins-o înaintea Domnului, căruia i-a făcut următoarea rugăciune:

«Doamne, Dumnezeul lui Israel, care șezi pe heruvimi! Tu ești singurul Dumnezeu al tuturor împărățiilor pământului! Tu ai făcut cerurile și pământul.

Doamne, pleacă-Ți urechea, și ascultă! Doamne, deschide-Ți ochii, și privește! Auzi cuvintele lui Sanherib, care a trimis pe Rabșache să batjocorească pe Dumnezeul cel Viu.

Da, Doamne, este adevărat că împărății Asiriei, au nimicit neamurile și le-au pustiit țările, și că au aruncat în foc pe dumnezeii lor; dar ei nu erau dumnezei, ci erau lucrări făcute de mâna omului, erau lemn și piatră; și i-au nimicit.

Acum, Doamne, Dumnezeul nostru, izbăvește-ne din mâna lui Sanherib, ca să știe toate împărățiile pământului că numai Tu ești Dumnezeu, Doamne!» (2 Regi 19:14-19).

Proorocul Isaia, purtătorul de cuvânt al lui Dumnezeu, a venit repede cu răspunsul. Sanherib și Rabșache depășiseră limita răbdării lui Dumnezeu. Obrăznicia lor scuiase înspre Tronul Celui Preaînalt. Provocarea lor întrecuse limita admisă. Cei ce s-au crezut mai puternici decât toți dumnezeii, trebuiau acum să simtă suflarea fierbinte a mâniei divine. Lutul vorbise împotriva olarului și creatura se obrăznicise înaintea Creatorului:

„Atunci Isaia, fiul lui Amoț, a trimis să spună lui Ezechia: Așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel: «Am auzit rugăciunea pe care Mi-ai făcut-o cu privire la Sanherib, împăratul Asiriei.

Iată cuvântul pe care l-a rostit Domnul împotriva lui:

‘Fecioara, fiica Sionului, te disprețuiește și râde de tine („fecioria“ menționată aici nu este o apreciere a moralității, ci o aluzie a faptului că Ierusalimul nu fusese niciodată străpuns de o cucerire străină – n.a); fata Ierusalimului dă din cap după tine.’

«Pe cine ai batjocorit și ai ocărât tu? Împotriva cui ai ridicat glasul? Și împotriva cui ți-ai ridicat ochii? Împotriva Sfântului lui Israel!

Prin solii tăi, ai batjocorit pe Domnul, și ai zis:

‘Cu mulțimea carelor mele, am suit vârful munților, coastele Libanului! Voi tăia cei mai înalți cedri ai lui, cei mai frumoși chiparoși ai lui, și voi atinge creasta lui cea mai înaltă, pădurea lui care este ca o grădină de poame; am săpat, și am băut ape străine, și voi seca cu talpa picioarelor mele toate râurile Egiptului.’

N-ai auzit că Eu de mult am pregătit aceste lucruri, și că le-am hotărât din vremurile vechi? Acum, însă, am îngăduit să se împlinească, și să prefaci cetăți întărite în mormane de dărâmături.

Locuitorii lor sunt neputincioși, îngroziți și înmărmuriți; au ajuns ca iarba de pe câmp și ca verdeața fragedă, ca iarba de pe acoperișuri și ca grâul care se usucă înainte de a-i da spicul.

Dar știu când stai jos, când ieși și când intri, și când ești furios împotriva Mea.

Pentru că ești furios împotriva Mea, și pentru că trufia ta a ajuns până la urechile Mele, de aceea voi pune belciugul Meu în nările tale, și zăbala Mea între buzele tale, și te voi face să te întorci pe drumul pe care ai venit.’ »

«Acesta să-ți fie semnul: Anul acesta veți mânca ce crește de la sine, și al doilea an ce va răsări din rădăcinile rămase; dar în al treilea an veți semăna, veți secera, veți sădi vii, și veți mânca din rodul lor.

Rămășița din casa lui Iuda, ce va mai rămâne, va prinde iarăș rădăcini dedesubt, și deasupra va da rod. Căci din Ierusalim va ieși o rămășiță, și din muntele Sionului cei scăpați. Iată ce va face râvna Domnului oștirilor.

De aceea, așa vorbește Domnul asupra împăratului Asiriei: 'Nu va intra în cetatea aceasta, nici nu va arunca săgeți în ea, nu va sta înaintea ei cu scuturi, și nu va ridica întărituri de șanțuri împotriva ei. Se va întoarce pe drumul pe care a venit, și nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul. Căci Eu voi ocroti cetatea aceasta ca s-o mântuiesc, din pricina Mea, și din pricina robului Meu David.'» (2 Regi 19: 20-34).

Ezechia și ceilalți iudei care au venit înaintea lui Dumnezeu speriați și cu hainele sfâșiate au reușit să miște inima Celui ce veghea asupra soartei lor.

Din toată oștirea cerească, Domnul oștirilor n-a trebuit să pună în mișcare decât un singur înger ca să nimicească oastea asiriană și planurile împăratului lor îngâmfat. Da, Dumnezeu n-a avut nevoie de doi îngeri, ci doar de unul singur ca să facă aceasta:

„În noaptea aceea, a ieșit îngerul Domnului, și a ucis în tabăra asirienilor o sută optzeci și cinci de mii de oameni. Și când s-au sculat dimineața, iată că toți erau niște trupuri moarte.

Atunci Sanherib, împăratul Asiriei, și-a ridicat tabăra, a plecat și s-a întors; și a locuit la Ninive. Și, pe când se închina în casa dumnezeului său Nisroc, Adramelec și Șarețer, fiii săi, l-au ucis cu sabia, și au fugit în țara Ararat. Și, în locul lui, a domnit fiul său Esar-Hadon.“ (2 Regi 19:35-37).

De atunci a rămas în popor expresia: „S-au culcat sănătoși și s-au sculat morți!“

Minunea aceasta făcută de Dumnezeu în folosul evreilor este extrem de impresionantă, fiind demnă de a fi pusă alături de trecerea Mării Roșii, precum și de biruința câștigată împotriva imensei oștiri a lui Sisera.

Vestea despre isprava făcută de Dumnezeu pentru Ezechia s-a răspândit foarte repede în sânul popoarelor din jur:

„Astfel a scăpat Domnul pe Ezechia și pe locuitorii Ierusalimului din mâna lui Sanherib, împăratul Asiriei, și din mâna tuturor, și i-a ocrotit împotriva celor ce-i împresurau.

Mulți au adus Domnului daruri în Ierusalim, și au adus daruri bogate lui Ezechia, împăratul lui Iuda, care de atunci s-a înălțat în ochii tuturor popoarelor.“ (2 Cron. 32:22-23).

O negociere pregătitoare prin ...boală

Oare ce-l determinase pe Ezechia să nu mai negocieze cu oamenii și să stea de vorbă numai cu Dumnezeu? Textul ne spune că schimbarea lui Ezechia s-a făcut din cauza unei experiențe personale. Ezechia avusese o negociere cu Dumnezeu pe viață și pe moarte la finalul căreia Dumnezeu i-a dăruit ... încă cincisprezece ani de viață.

Următoarele pasaje: 2 Regi 20:1-11; 2 Cronici 32:24-26 și Isaia 38:1-8 ne dau detalii despre boala și însănătoșirea lui Ezechia. Evenimentul s-a petrecut „pe vremea aceea“, adică în timp ce Ierusalimul era asediat de asirieni. Aceasta reiese foarte clar din 2 Regi 20:6. Dar să citim de la început:

„În vremea aceea, Ezechia a fost bolnav pe moarte.

Proorocul Isaia, fiul lui Amot, a venit la el, și i-a zis: «Așa vorbește Domnul: ‘Rânduiește ce ai de rânduit casei tale, căci vei muri, și nu vei mai trăi.’»

Ezechia s-a întors cu fața la perete, și a făcut Domnului următoarea rugăciune: «Doamne, adu-Ți aminte că am umblat înaintea Feței Tale cu credincioșie și curăție de inimă, și am făcut ce este bine înaintea Ta!»

Și Ezechia a vărsat multe lacrimi.“ (2 Regi 20:1-3).

Să-l fi pedepsit oare Dumnezeu pe Ezechia pentru că Se mâniase pe el? Se prea poate. Ezechia a fost și el un om mușcat de mândrie (2 Cron. 32:25). Eu cred însă că Dumnezeu a vrut să-l mustre pe Ezechia pentru că încercase să negocieze cu Sanherib, în loc să se încreadă din toată inima în El.

Pentru a-i da o lecție, Dumnezeu l-a pus în fața unei probleme de viață și de moarte; dar de data aceasta, soarta lui nu se putea rezolva nici cu bani și nici cu armata. Dumnezeu îl lovise cu

o boală de moarte pe care numai El o putea vindeca. Ezechia a înțeles bine despre ce era vorba, s-a separat de ceilalți și a stat singur de vorbă cu Dumnezeu. Experiența aceasta l-a schimbat din temelie pe Ezechia. Așa după cum am văzut mai înainte, din experiența aceasta, s-a născut apoi „încrederea” de care s-a mirat și împăratul Asiriei, precum și hotărârea de a nu mai vorbi cu oamenii despre problemele lui Dumnezeu, ci cu Dumnezeu despre problemele oamenilor.

„Isaia, care ieșise, n-ajunsese încă în curtea din mijloc, când Cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: «Întoarce-te și spune lui Ezechia, căpetenia poporului Meu: ‘Așa vorbește Domnul, Dumnezeul tatălui tău David:

‘Ți-am auzit rugăciunea, și ți-am văzut lacrimile. Iată că te voi face sănătos; a treia zi, te vei sui la Casa Domnului. Voi mai adăuga cincisprezece ani la zilele tale. Te voi izbăvi, pe tine și cetatea aceasta, din mâna împăratului Asiriei, și voi ocroti cetatea aceasta, din pricina Mea, și din pricina robului Meu David.’ »“ (2 Regi 20:4-6).

Faptul că Dumnezeu promite izbăvirea cetății din „mâna împăratului Asiriei” ne îndreptățește să credem că această întâmplare s-a petrecut pe vremea asediului cetății. Speriat de puterea împăratului Asiriei, Ezechia avea nevoie să cunoască puterea extraordinară a lui Dumnezeu. Cel care poate mișca cerul și pământul a fost atunci la lucru pentru a mișca inima lui Ezechia spre a-l determina să aibă o încredere deplină în El:

„Isaia a zis: «Luați o turtă de smochine.» Au luat-o și au pus-o pe umflătură. Și Ezechia s-a vindecat. Ezechia zisese lui Isaia: «După care semn voi cunoaște că mă va vindeca Domnul, și că mă voi sui a treia zi la Casa Domnului?»

Și Isaia a zis: «Iată, din partea Domnului, semnul după care vei cunoaște că Domnul va împlini cuvântul pe care l-a rostit: ‘Cum vrei: să treacă umbra peste zece trepte înainte, sau să dea înapoi cu zece trepte?’

Ezechia a răspuns: «Nu este mare lucru ca umbra să treacă înaintea peste zece trepte; ci mai bine să se dea înapoi cu zece trepte.»

Atunci, Isaia, proorocul, s-a rugat Domnului, și Domnul a dat cu zece trepte înapoi umbra din locul în care se pogorâse pe cadranul soarelui lui Ahaz.» (2 Regi 20:7-11).

Ca și Ghedeon altădată, pentru a se putea întări în credință, Ezechia are parte de o experiență miraculoasă cu Dumnezeu. S-a oprit Pământul pe orbita lui, sau a fost perturbată mișcarea planetelor în jurul Soarelui? Nu știm și nici nu este treaba noastră să întrebăm. O minune rămâne minune tocmai prin faptul că Dumnezeu a ales ca deocamdată să nu ne-o explice. Reacția noastră în fața minunilor nu trebuie să fie curiozitatea, ci încrederea deplină.

d. Psalmii lui Ezechia (Isaia 38:9-22)

Profetul Isaia notează psalmul de laudă pe care l-a scris Ezechia după ce a fost vindecat și a primit vestea că Dumnezeu îi va da încă cincisprezece ani de viață. Este foarte interesant că ni s-a păstrat o colecție de exact cincisprezece psalmi „ai treptelor” (Ps. 120 – 134). Cartea proverbelor ne spune că Ezechia a fost preocupat de spiritualitatea poporului și a plătit oameni pricepuți să adune pilde ale lui Solomon care circulau pe cale orală și intraseră în tradiția populară:

„Iată încă vreo câteva din Pildele lui Solomon, strânse de oamenii lui Ezechia, împăratul lui Iuda” (Prov. 25:1).

S-ar prea putea ca Ezechia să mai fi scris și alți psalmi (Isaia 38:20). Noi îl avem numai pe acesta și, analizându-l, putem să ne facem o părere despre pătrunderea spirituală a împăratului de pe tronul Ierusalimului.

„Cântarea lui Ezechia, împăratul lui Iuda, cu prilejul bolii și însănătoșirii lui.

„Ziceam: «În cei mai buni ani ai vieții mele trebuie să mă duc la porțile Locuinței morților! Sunt pedepsit cu pierderea celorlalți ani ai mei, care îmi mai rămân!»“ (Isaia 38:9-10).

Ezechia vede viața ca pe o călătorie spre moarte și se plânge că a lui este una prea scurtă. Ezechia avea pe atunci 37 sau 38 de ani.

„Ziceam: «Nu voi mai vedea pe Domnul, pe Domnul, în pământul celor vii; nu voi mai vedea pe nici un om în Locuința morților!»

Locuința mea este luată și mutată de la mine, ca o colibă de păstori.

Îmi simt firul vieții tăiat ca de un țesător, care m-ar rupe din țesătura lui. Până deseară îmi vei pune capăt.»“ (Isaia 38:11-12). Ezechia nu socotește viața ca o încetare a existenței, ci doar ca pe o strămutare în altă parte, asemenea unei locuințe temporare a păstorilor care se mută dintr-un loc în altul.

„Am strigat până dimineața; ca un leu, îmi zdrobise toate oasele! Până deseară îmi vei pune capăt. Cirișeam ca o rândunică, croncăneam ca un cocor, și gemeam ca o porumbiță.

Ochii mei priveau topiți spre cer: «Doamne, sunt în necaz, ajută-mă!»“ (Isaia 38:13-14).

Ezechia și-a dat seama că soarta lui este în mâna lui Dumnezeu, „leul“ suveran peste toți și toate. El se declară la fel de dependent de Dumnezeu ca toate celelalte creaturi de sub soare. Dar oare va primi el un răspuns favorabil la cererea sa smerită?

„Ce să mai spun? El mi-a răspuns și m-a ascultat. Acum voi umbla smerit până la capătul anilor mei, după ce am fost întristat astfel.

Doamne, prin îndurarea Ta se bucură omul de viață, prin ea mai am și eu suflare, căci Tu mă faci sănătos și îmi dai iarăși viața.

Iată, chiar suferințele mele erau spre mântuirea mea; Tu ai găsit plăcere să-mi scoți sufletul din groapa putrezirii. Căci ai aruncat înapoia Ta toate păcatele mele!” (Isaia 38:15-17).

Ezechia proclamă îndurarea și harul divin care i-a fost binevoitor. Izbăvirea divină este o ocazie de smerenie. Împăratul înțelege că întreaga întâmplare a fost doar o lecție prin care Dumnezeu a vrut să-l corecteze și să-l învețe dependența totală de puterea și harul lui Dumnezeu.

„Căci nu Locuința morților Te laudă, nu moartea Te mărește, și cei ce s-au pogorât în groapă nu mai nădăjduiesc în credincioșia Ta.

Ci cel viu, da, cel viu Te laudă, ca mine astăzi. Tatăl face cunoscut copiilor săi credincioșia Ta. Domnul m-a mântuit! De aceea, în toate zilele vieții noastre vom suna din coardele instrumentelor noastre, în Casa Domnului.“ (Isaia 38:18-20).

Ezechia vede izbăvirea și mântuirea divină ca pe o metodă prin care Dumnezeu îi întoarce pe oameni la atitudinea pe care ar fi trebuit să o aibă dintotdeauna, una de laudă și de propovăduire a Numelui lui Dumnezeu printre toate popoarele. Concluzia lui este sinonimă cu strategia divină enunțată în psalmi:

„Cheamă-Mă în ziua necazului, și Eu te voi izbăvi, iar tu Mă vei proslăvi!“ (Ps. 50:15).

e. Lăudăroșenia lui Ezechia

(2 Regi 20:12-19; 2 Cron. 32:27-31; Isaia 39)

Din nefericire, noi, oamenii, învățăm greu și uităm repede! Cel care nu învață temeinic din greșelile trecutului este condamnat să le repete!

Ajuns o celebritate a vremii prin izbăvirile pe care i le dăruise Domnul, Ezechia a devenit un om lăudăros și mândru. Inspirat parcă de zicala: „Dușmanul dușmanului meu îmi este prieten“, Ezechia s-a arătat prietenos și a căutat să-l impresioneze pe împăratul Babilonului, care se ridica în Orient ca o mare putere care amenința dominarea imperială a Asiriei. Prin aceasta, Ezechia dovedește că n-a învățat mai nimic din lecția primită și a încercat iar să negocieze cu oamenii, în loc să se ferească de ei și să se încreadă din toată inima doar în Dumnezeu.

„În același timp, Berodac-Baladan, fiul lui Baladan, împăratul Babilonului, a trimis o scrisoare și un dar lui Ezechia, căci auzise de boala lui Ezechia.

Ezechia a ascultat pe soli, și le-a arătat locul unde erau lucrurile lui de preț, argintul și aurul, mirodeniile și untdelemnul cel scump, casa lui cu arme și tot ce se afla în vistieriile lui: n-a fost nimic pe care să nu li-l fi arătat Ezechia în casa lui și în toate moșiile lui.“ (2 Regi 20:12-13).

În loc să-L laude pe Dumnezeu, Ezechia a început să se laude cu binecuvântările dumnezeiești înaintea oamenilor:

„Ezechia a avut multe bogății și multă slavă. Și-a făcut vistierii de argint, de aur, de pietre scumpe, de mirodenii, de scuturi, și de toate lucrurile care se pot dori; hambare pentru roadele de grâu, de must și de untdelemn, grajduri pentru tot felul de vite, și staule pentru oi.

Și-a zidit cetăți, și a avut belșug de boi și de oi; căci Dumnezeu îi dăduse multe averi. Tot Ezechia a astupat și gura de sus a apelor Ghihon, și le-a adus în jos spre apus de cetatea lui David.“ (2 Cron 32:27-30).

Sub temelia de stâncă a Ierusalimului se află și astăzi un tunel de 490 de metri numit „tunelul lui Ezechia“. Turiștii care vizitează orașul pot merge prin el prin apa adusă de Ezechia din pârâul Ghihon în scăldătoarea Siloamului. Ascuns timp de veacuri și astupat de aluviuni, tunelul a fost redescoperit în anul 1910.

„Ezechia a izbutit în toate lucrările lui. Însă, când au trimis căpeteniile Babilonului soli la el să întrebe de minunea care avusese loc în țară, Dumnezeu l-a părăsit ca să-l încerce, pentru ca să cunoască tot ce era în inima lui.“ (2 Cron. 32:31).

Dacă Ezechia ar fi trecut cu bine acest examen, alta ar fi fost probabil soarta Regatului lui Iuda. Amabilitatea trimișilor de la Babilon s-a dovedit în timp doar o ocazie de a spiona țara pentru cuceririle viitoare. Ezechia scăpase de amenințarea leului, dar a căzut în cursa ispititoare a șarpelui din Babilon. Încă o dată, s-a putut vedea că prietenia oamenilor este vrăjmașie cu Dumnezeu

și cel ce se reazimă pe oameni se sprijină pe o trestie ruptă care-l va răni. Iată mesajul muștrător pe care l-a trimis Dumnezeu lăudărosului Ezechia prin profetul Isaia:

„Proorocul Isaia a venit în urmă la împăratul Ezechia, și i-a zis: «Ce au zis oamenii aceia, și de unde au venit la tine?» Ezechia a răspuns: «Au venit dintr-o țară depărtată, din Babilon.»

Isaia a mai zis: «Ce au văzut în casa ta?» Ezechia a răspuns: «Au văzut tot ce este în casa mea: n-a fost nimic în vistieriile mele pe care să nu li-l fi arătat.»

Atunci Isaia a zis lui Ezechia: «Ascultă cuvântul Domnului! Iată că vor veni vremuri când vor duce în Babilon tot ce este în casa ta și ce au strâns părinții tăi până în ziua de azi; nu va rămânea nimic, zice Domnul. Și vor lua din fiii tăi, cari vor ieși din tine, pe cari-i vei naște, și-i vor face fameni slujitori în casa împăratului Babilonului. »“ (2 Regi 20:14-18).

Ezechia suferea iar de mândrie. El vorbește despre „casa mea“ și „vistieriile mele“, de parcă nu erau toate ale Domnului!

Profetul Isaia anunță că nu Asiria, ci Babilonul va cuceri Ierusalimul și îi va duce în robie pe cetățenii din Regatul de Sud. Acest trist eveniment avea să se întâmple pe vremea regelui Zedechia (2 Regi 24:13). Profetul Isaia știa deja o mulțime de lucruri despre viitorul Babilonului (Isaia 13 - 14 și 2:1-10).

Într-adevăr, după o sută de ani de la moartea lui Ezechia, oștile Babilonului au venit, au distrus Ierusalimul și au dăruit Templul, iar urmașii marelui rege au fost duși în robie împreună cu toate averile lor. Unul dintre cei ce au trebuit să plătească pentru greșelile lui Ezechia, unul dintre tinerii care au fost făcuți „fameni slujitori în casa împăratului Babilonului“ a fost Daniel, profetul. Dumnezeu i-a dus pe evrei în Babilon pentru că asta și-a dorit Ezechia. „Babilon ați vrut, Babilon vă dau!“ Șaptezeci de ani de robie în Babilon i-au făcut să se sature de încrederea pusă în idoli și în oameni. De atunci și până azi, evreii știu că, în afară de Dumnezeu, nu se pot încrede în nimeni. Nici în celelalte mari puteri din istorie: Grecia, Siria și Roma, dar nici în marile puteri actuale, cum ar fi: Rusia, Anglia, America, Italia sau Franța. La prima vedere, reacția lui Ezechia ar putea părea una egoistă:

„Ezechia a răspuns lui Isaia: «Cuvântul Domnului, pe care l-ai rostit, este bun.» Și a adăugat: «Căci va fi pace și liniște în timpul vieții mele!»“ (2 Regi 20:19).

Totuși, trebuie să nu uităm faptul că pe când făcea aceste afirmații, Ezechia se afla sub amenințarea Asiriei, iar vorbele lui Isaia au însemnat pentru el că asediul va fi ridicat, iar generația lui nu va cunoaște grozăvia unui măcel.

Potrivit datelor istorice de care dispunem azi, asirienii au fost cel mai teribil și crud popor. Ca să semene spaimă și să descurajeze orice opoziție, asirienii îi jupuiau de vii pe cei care aveau îndrăzneala să li se opună și să reziste cuceririi. Nu este de mirare că Ezechia a răsuflat ușurat când a aflat că Dumnezeu îi va scuti să treacă printr-o asemenea experiență. Răspunsul dat de el lui Isaia trebuie interpretat ca o acceptare a hotărârii divine. În ciuda scăderilor lui, Ezechia a avut toată viața un respect deosebit față de Domnul și a primit mustrările venite din partea Lui cu smerenie și respect. Profetul Ieremia l-a dat ca exemplu demn de urmat tuturor regilor pe care-i mustră Dumnezeu:

„Mica din Moreșet proorocea pe vremea lui Ezechia, împăratul lui Iuda, și spunea întregului popor al lui Iuda:

«Așa vorbește Domnul oștirilor: 'Sionul va fi arat ca un ogor, Ierusalimul va ajunge un morman de pietre, și muntele Casei Domnului o înălțime acoperită cu pături.'

L-a omorât însă oare Ezechia, împăratul lui Iuda, și tot Iuda? Nu s-a temut Ezechia de Domnul? Nu s-a rugat el Domnului? Și atunci Domnul S-a căit de răul pe care-l rostise împotriva lor. Și noi să ne împovărăm sufletul cu o nelegiuire așa de mare?»“ (Ieremia 26:18-19).

Cel ce știe să se pocăiască și respectă hotărârile Domnului are parte de binecuvântare. Smerenia lui Ezechia i-a adus favoarea divină. Viața lui a fost o împlinire de lucruri bune și slăbiciuni. Este adevărat că n-a rezistat la belșug și a căzut sub ispita lăudăroșeniei, încrezându-se uneori prea mult în oameni, dar la fel de adevărat este și că Ezechia a fost un om al încrederii în Dumnezeu, al rugăciunii, al curajului, al înțelepciunii și al spiritului

de prevedere. Omul acesta a fost iubit de Dumnezeu și de oamenii din împărăția lui. Când a murit, a fost lăudat și plâns ca una dintre marile căpetenii ale poporului lui Dumnezeu:

„Celelalte fapte ale lui Ezechia, și faptele lui evlavioase, sunt scrise în vedenia proorocului Isaia, fiul lui Amot, în cartea împăraților lui Iuda și Israel.

Ezechia a adormit cu părinții săi, și l-au îngropat în cel mai bun loc al mormintelor fiilor lui David. Tot Iuda și locuitorii Ierusalimului i-au dat cinste la moarte.“ (2 Cron. 32:32-33).

Numele lui Ezechia este menționat pe „prisma lui Sanherib“, una dintre marile descoperiri arheologice. Datată cam de prin anul 691 î.Hr., prisma a fost descoperită la Ninive și este expusă astăzi la Institutul Oriental al Universității din Chicago. În cuprinsul inscripției respective, Sanherib oferă varianta personală a evenimentelor, lăudându-se că l-a închis pe Ezechia cu prilejul asedierii Ierusalimului „ca pe o pasăre într-o colivie“.

39.

Manase, cel mai rău rege al lui Iuda

(2 Regi 21; 2 Cronici 33:1-20)

Venind imediat după dosarul strălucitorului Ezechia, dosarul lui Manase este surprinzător de negru și de idolatru. Ezechia a fost suveranul cel mai apropiat de gloria împăratului David, dar la fel ca și David s-a dovedit a fi un tată care a eșuat.

Manase, fiul lui Ezechia a fost cel mai rău rege care a domnit vreodată pe tronul de la Ierusalim. El a ajuns rege la vârsta de doisprezece ani și mai întâi a domnit împreună cu Ezechia, tatăl său, timp de unsprezece ani. Dintre toți regii lui Iuda, Manase a avut cea mai îndelungată domnie: cincizeci și cinci de ani. Probabil că a fost rău încă de la început, dar cei din jur și-or fi zis: „O să crească și o să-i treacă.“ Dar nu i-a trecut!

(1) Un nume cu o semnificație specială

„Manase avea doisprezece ani când a ajuns împărat, și a domnit cincizeci și cinci de ani la Ierusalim. Mamă-sa se numea Heftiba.“ (2 Regi 21:1).

Edwin Thiele a ajuns la concluzia că Manase și-a început domnia alături de tatăl său Ezechia în 697/696 î.Hr. și a domnit apoi singur din 687/686 î.Hr. până la moartea sa în 643/642 î.Hr.

William F. Albright datează domnia lui Manase între 687 – 642 î.Hr. (Edwin Thiele, „*The Mysterious Numbers of the Hebrew Kings*”, 3rd ed.; Grand Rapids: Zondervan/Kregel, 1983).

Manase a fost primul rege din Regatul de Sud care n-a mai avut la nord regatul lui Israel, pe care asirienii îl cuceriseră aproximativ prin anul 720 î.Hr.

„Manase” înseamnă în traducere „uitare” și este numele unuia din fiii născuți evreului Iosif de egipteanca Asnat, fata lui Poti-Fera (Gen. 41:50-51). Cel de al doilea copil al lui Iosif s-a numit „Efraim” („Domnul m-a făcut roditor”). Cele două nume și traducerea lor pun la dispoziția noastră un foarte interesante joc de cuvinte. Din combinația celor două traduceri putem scoate enunțul unor principii divine: „Cine se încrede în Dumnezeu este binecuvântat și uită de necazuri, dar cine îl uită pe Dumnezeu în mijlocul binecuvântărilor va avea parte numai de necazuri.” Este o lecție pe care a trebuit să o învețe fiul lui Ezechia și am face bine s-o învățăm și noi.

În Geneza, Manase, fiul lui Iosif și-a căpătat numele acesta pentru că Iosif uitase „toate necazurile”. Însă, Manase, fiul lui Ezechia, a ajuns să uite nu necazurile, ci toate binecuvântările moștenite de la tatăl său.

(2) Un nume blestemat

Manase „L-a uitat pe Dumnezeu” și s-a aruncat cu capul înainte în mreaja celei mai crase idolatrii. Răul pe care l-a făcut Manase țării sale a fost ireparabil. El a reprezentat pentru Iuda ceea ce a fost Ahab pentru Regatul de Nord, în contrast categoric cu David, regele model. Aceasta este caracterizarea pe care i-a făcut-o Dumnezeu Însuși:

„Voi întinde asupra Ierusalimului frânghia ca asupra Samariei și cumpăna ca asupra casei lui Ahab: și voi curăți Ierusalimul, ca o farfurie, care se curățește,

*și se răstoarnă cu fața în jos, după ce a fost curățită.“
(2 Regi 21:13).*

Rapiditatea cu care Manase a reușit să aducă în țară idolatria cea mai îndrăcită arată că toate reformele din vremea lui Ezechia nu schimbaseră inimile oamenilor decât la suprafață. Dosarul lui Manase este scurt, dar consistent. El a îngrămădit păcat peste păcat, coborând Regatul de Sud la un nivel de păgânism inimaginabil pentru urmașii lui Avraam:

„El a făcut ce este rău înaintea Domnului, după urâciunile neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

El a zidit din nou înălțimile, pe care le dădărase tatăl său Ezechia, a ridicat altare lui Baal, a făcut un idol al Astartei, cum făcuse Ahab, împăratul lui Israel, și s-a închinat înaintea întregii oștiri a cerurilor și i-a slujit.“ (2 Regi 21:2-3).

Închinarea la „oștirea cerului“ cuprindea închinarea la Soare, Lună, cele cinci planete cunoscute în lumea antică și constelațiile Zodiacului. Dintr-o singură lovitură, Manase a anulat toată istoria evreilor în Canaan și a întors populația la idolatria popoarelor păgâne care fuseseră o urâciune înaintea Domnului. Idolatria de genul acesta fusese practică și de generația blestemată care a trebuit să moară în pustie. Diaconul Ștefan o amintește în recapitularea lui istorică:

„Atunci Dumnezeu S-a întors de la ei, și i-a dat să se închine oștirii cerului, după cum este scris în cartea proorocilor: «Mi-ați adus voi vite junghiate și jertfe timp de patruzeci de ani în pustie, casă a lui Israel?...”

Ați purtat cortul lui Moloh și chipul steii zeului Remfan, chipurile acelea, pe care le-ați făcut ca să vă închinați lor! De aceea vă voi strămuta dincolo de Babilon. »“ (Fapte 7:42-43).

Manase n-a învățat nimic din pățania fraților lor evrei din Regatul de Nord și a dus Regatul lui Iuda în starea de vinovăție care a atras deportarea lor și distrugerea Samariei:

„Au părăsit toate poruncile Domnului, Dumnezeul lor, și-au făcut viței turnați, au făcut idoli de ai Astar-teii, s-au închinat înaintea întregii oștiri a cerurilor, și au shujit lui Baal.

Au trecut prin foc pe fiii și fiicele lor, s-au dat la ghicire și vrăjitorii, și s-au vândut ca să facă ce este rău înaintea Domnului, mâniindu-L.

De aceea Domnul S-a mâniat foarte tare împotriva lui Israel, și i-a îndepărtat de la Fața Lui. N-a rămas decât seminția lui Iuda: și chiar Iuda nu păzise poruncile Domnului, Dumnezeului lui, ci se luase după obiceiurile rânduite de Israel.“ (2 Regi 17:16-19).

„A zidit astfel altare în Casa Domnului, măcar că Domnul spusese: «În Ierusalim Îmi voi pune Numele.» A zidit altare întregii oștiri a cerurilor în cele două curți ale Casei Domnului.

Și-a trecut pe fiul său prin foc; se îndeletnicea cu ghicirea și vrăjitoria, și a ținut la el oameni care che-mau duhurile și ghiceau viitorul. A făcut din ce în ce mai mult ce este rău înaintea Domnului, mâniindu-L.

A pus idolul Astarteei, pe care-l făcuse, în casa despre care Domnul spusese lui David și fiului său Solomon: «În casa aceasta, și în Ierusalim, pe care l-am ales din toate semințiile lui Israel, vreau să pun pentru totdeauna Numele Meu.

Nu voi mai muta piciorul lui Israel afară din țara pe care am dat-o părinților lui, numai să aibă grijă să împlinească tot ce le-am poruncit și toată legea pe care le-a dat-o robul Meu Moise.»

Dar ei n-au ascultat; și Manase a fost pricina pentru care s-au rătăcit și au făcut rău mai mult decât neamurile, pe care le nimicise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.” (2 Regi 21:4-9).

Dacă recunoașteți în enumerarea de mai sus unele practici prezente și în societatea „modernă” veți vedea cât de mult am „evoluat” și ne-am „civilizat” între timp. În cazul generației lui Manase, dar și în cazul generației noastre, o nemaipomenită neascultare atrage după ea o pedeapsă nemaipomenită, și Dumnezeu nu întârzie să o anunțe prin proorocii Săi:

„Atunci Domnul a vorbit astfel prin robii Săi proorocii:

«Pentru că Manase, împăratul lui Iuda, a săvârșit aceste urâciuni, pentru că a făcut mai rău decât tot ce făcuseră înaintea lui amoriții, și pentru că a făcut și pe Iuda să păcătuiască prin idolii lui, iată ce zice Domnul, Dumnezeul lui Israel:

‘Voi aduce peste Ierusalim și peste Iuda nenorociri care vor asurzi urechile oricui va auzi vorbindu-se de ele. Voi întinde asupra Ierusalimului frânghia ca asupra Samariei și cumpăna ca asupra casei lui Ahab: și voi curăți Ierusalimul, ca o farfurie, care se curățește, și se răstoarnă cu fața în jos, după ce a fost curățită.

Voi părăsi rămășița moștenirii Mele, și-i voi da în mâinile vrăjmașilor lor; și vor ajunge de jaful și prada tuturor vrăjmașilor lor, pentru că au făcut ce este rău înaintea Mea și M-au mâniat din ziua când au ieșit părinții lor din Egipt, până în ziua de azi!’»“ (2 Regi 21:10-15).

(3) Un nume de pomină

Sub conducerea lui Manase, evreii au păcătuit constant și cumulativ, iar acum se apropiau de limita răbdării divine. O păcătuire nemaipomenită a atras o pedeapsă nemaipomenită. Răul religios a avut consecință în răul social. Manase a părăsit religia Dumnezeului adevărat și a ajuns să-și impună după bunul plac voia proprie, trecând peste cadavrele oamenilor:

„Manase a vărsat de asemenea mult sânge nevinovat, până acolo încât a umplut Ierusalimul de la un capăt la altul, afară de păcatele pe care le-a săvârșit și în care a târât și pe Iuda, făcând ce este rău înaintea Domnului.” (2 Regi 21:16).

Preocupat doar să motiveze pedepsirea celor două regate, autorul cărții Regi se oprește doar la partea rea a vieții lui Manase. Cartea Cronici ne dă însă și alte amănunte, dovedind că Manase a fost biruit de puterea harului lui Dumnezeu în cea de a doua parte a vieții sale.

„Domnul a vorbit lui Manase și poporului său, dar ei n-au vrut să asculte. Atunci Domnul a trimis împotriva lor pe căpeteniile oștirii împăratului Asiriei, care au prins pe Manase și l-au pus în lanțuri.

L-au legat cu lanțuri de aramă, și l-au dus la Babilon (Babilonul era pe atunci cea de a doua capitală a Asiriei, n.a.). Când a fost la strâmtorare, s-a rugat Domnului, Dumnezeului lui, și s-a smerit adânc înaintea Dumnezeului părinților săi.

I-a făcut rugăciuni; și Domnul, lăsându-Se înduplecat, i-a ascultat cererile, și l-a adus înapoi la Ierusalim în împărăția lui.

Și Manase a cunoscut că Domnul este Dumnezeu. După aceea, a zidit afară din cetatea lui David, la apus, spre Ghihon în vale, un zid care se întindea până la poarta peștilor și cu care a înconjurat dealul, și l-a făcut foarte înalt.

A pus și căpetenii de război în toate cetățile întărite ale lui Iuda. A înlăturat din Casa Domnului dumnezeii străini și idolul Astartei, a dărâmat toate altarele pe

care le zidise pe muntele Casei Domnului și la Ierusalim, și le-a aruncat afară din cetate.

A așezat din nou altarul Domnului, a adus pe el jertfe de mulțumire și de laudă, și a poruncit lui Iuda să slujească Domnului, Dumnezeului lui Israel.” (2 Cron. 33:10-16).

Regii duși robi de asirieni erau supuși la mari acte de cruzime. Li se puneau o verigă de fier care străpungea buzele sau falca și erau târați cu lanțuri după care învingătorilor. Probabil că o astfel de umilire și chin l-a făcut pe Manase să se întoarcă la Dumnezeu smerit și cu părere de rău pentru ceea ce făcuse în țară. Probabil că această smerire este motivul pentru care Dumnezeu i-a îngăduit să aibă o domnie așa de îndelungată. Însă, răul fusese săvârșit. Consecințele de lungă durată au fost imense. Răutatea lui Manase a fost citată drept cauza căderii Regatului de Sud:

„Lucrul acesta s-a întâmplat numai după porunca Domnului, care voia să lepede pe Iuda dinaintea Lui, din pricina tuturor păcatelor săvârșite de Manase, și din pricina sângelui nevinovat pe care-l vărsase Manase, și de care umpluse Ierusalimul. De aceea, lucrul acesta Domnul n-a vrut să-l ierte.” (2 Regi 24:3-4).

„Domnul mi-a zis: «Chiar dacă Moise și Samuel s-ar înfățișa înaintea Mea, tot n-aș fi binevoitor față de poporul acesta. Izgonește-l dinaintea Mea, ducă-se! Și dacă-ți vor zice: ‘Unde să ne ducem?’ să le răspunzi: ‘Așa vorbește Domnul:»

La moarte cei sortiți la moarte, la sabie cei sortiți săbiei, la foamete cei sortiți foametei, la robie cei sortiți robiei! Căci voi trimite împotriva lor patru feluri de nenorociri, zice Domnul: sabia, ca să-i ucidă, câinii ca să-i sfâșie, păsările cerului și fiarele pământului, ca să-i mănânce și să-i nimicească. Îi voi face de pomină pentru toate împărățiile pământului, din pricina lui Manase, fiul lui Ezechia, împăratul lui Iuda, și pentru tot ce a făcut el în Ierusalim.»“ (Ier. 15:1-4).

Nu este de mirare că el n-a fost îngropat alături de ceilalți împărați ai lui Iuda, ci într-un mormânt din grădina casei lui:

„Manase a adormit cu părinții săi, și a fost îngropat în grădina casei, în grădina lui Uza. Și, în locul lui, a domnit fiul său Amon.“ (2 Regi 21:18).

Literatura rabinică pune uciderea lui Isaia pe seama lui Manase, iar unele variante ale Bibliei creștine conțin o carte numită „Rugăciunea lui Manase“, considerată însă apocrifă de evrei, catolici și protestanți.

40.

Amon, un apendice la domnia tatălui său

(2 Regi 21:19-26)

Nici pe Amon nu l-au îngropat în mormintele regale de la Ierusalim, ci alături de tatăl său, în grădina casei părintești (2 Regi 21:26a). A trebuit să aibă același sfârșit și aceeași evaluare pentru că și faptele lui au fost la fel de rele ca ale tatălui său. A fost încă o dovadă că pocăința lui Manase a venit prea târziu și n-a lăsat urme de durată:

„Amon avea douăzeci și doi de ani când a ajuns împărat, și a domnit doi ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Meșulemet, fata lui Haruț, din Iotba.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, cum făcuse tatăl său Manase; a umblat în toată calea în care umblase tatăl său, a slujit idolilor cărora slujise și tatăl său, și s-a închinat înaintea lor; a părăsit pe Domnul, Dumnezeul părinților săi, și n-a umblat în Calea Domnului.“ (2 Regi 21:19-22).

După ce s-a pocăit, Manase a încercat să repare tot răul pe care l-a făcut în Ierusalim și în Iuda, dar a fost un loc în care nu l-a mai putut repara, și anume în inima fiului său Amon. Tânărul acesta a fost mutilat prea adânc de păcatele tatălui său ca să mai

poată fi reeducat de influența lui de după pocăință. În plus, cred că printre sfetnicii de la Curtea regală au existat și unii care s-au grăbit să-l încurajeze pe Amon să revină la rânduielile vechi.

„Și nu s-a smerit înaintea Domnului, cum se smerise tatăl său Manase, căci Amon s-a făcut din ce în ce mai vinovat.” (2 Cron. 33:23).

Cu cât a păcătuț mai mult, cu atât inima i s-a împietrit mai tare. Plata păcatului este moartea (Rom. 6:23). Amon, fiul lui Manase a domnit numai doi ani și a fost asasinat de câțiva dintre slujitorii săi. De ce l-au asasinat acei slujitori ai săi nu ni se spune, dar chiar și această omisiune ne face să credem că motivația lor nu a fost una spirituală. Este mult mai probabil că asasinii au avut motive politice. Amon a fost probabil pro-Asiria, ca și tatăl său (La urma urmei, asirienii l-au eliberat și l-au reinstalat pe Amon pe tron!). Slujitorii lui erau pro-Babilon, neînțelegând totuși că ridicarea Babilonului avea să ducă până la urmă la căderea Regatului lui Iuda. Fiul lui Amon, Iosia, a fost pro-Babilon pe față și chiar și-a pierdut viața încercând să împiedice oastea Egiptului să vină în ajutorul Asiriei în războiul dus cu Babilonul. Faptul că cei de la Curte l-au ales pe Iosia și apoi i-au influențat în această direcție creșterea arată că ei n-au vrut în nici un chip ca rege un pro-asirian.

„Slujitorii lui Amon au uneltit împotriva lui, și au omorât pe împărat în casa lui. Dar poporul țării a lovit pe toți cei ce uneltiseră împotriva împăratului Amon; și poporul țării a pus împărat, în locul său, pe fiul său Iosia.” (2 Regi 21:23-24).

Un rege rău, Ahaz, a fost tatăl lui Ezechia. Un rege bun, Ezechia, a fost tatăl lui Manase, cel mai rău dintre toți regii lui Iuda. Amon, fiul lui Manase cel care s-a „pocăit”, a făcut tot răul pe care-l făcuse tatăl său. Ioas, fiul lui Amon, va fi un rege bun, care, însă, o va sfârși rău. Cine crede că înțelege ceva din aceste succesiuni și se face că observă anumite tipare care impun anumite evenimente sau evoluții nu știe despre ce vorbește. Providența lui Dumnezeu lucrează pe căi necunoscute și neînțelese de oameni, întotdeauna binecuvântându-i pe cei buni și pedepsindu-i pe cei răi.

41.

Iosia, ultimul act de pocăință dinaintea prăbușirii

(2 Regi 22:1 – 23:30; 2 Cron. 34:1 – 35:25)

Viața lui Iosia este un dosar din care învățăm diferența dintre a avea Cuvântul Domnului, a auzi Cuvântul Domnului și a asculta de Cuvântul Domnului. Se poate să-l pierzi prin nepăsare; să-l ai, dar să-l neglijezi, și să-l auzi, dar să-l nesocotești. Cine se apropie de acest Cuvânt cu pocăință și evlavie va fi, ca Iosia, prețuit și răsplătit de Dumnezeu, dar cine pleacă la luptă fără să fie trimis de acest Cuvânt al Domnului, tot ca Iosia, va sfârși întotdeauna într-un mod rușinos.

În viața spirituală, totul începe și se termină cu atitudinea față de Cuvântul pe care ni l-a dat Dumnezeu ca o „candelă care să ne călăuzească pașii“ (Ps. 119: 8-12, 105) pe calea cea bună.

Domnia lui Iosia a avut loc între anii 639-608 î.Hr. Această perioadă de aproximativ treizeci și unu de ani a fost una crucială în istoria lumii. Invazia sciților, căderea Asiriei, formarea Imperiului Median și formarea Imperiului Babilonian sub Nebopolasar au fost mugurii din care a crescut „*vremea Neamurilor*“ despre care au vorbit profetul Daniel (Dan. 9:24-27. 12:7) și Domnul Isus:

„Vor cădea sub ascuțișul săbiei, vor fi luați robi printre toate Neamurile; și Ierusalimul va fi călcat în picioare de Neamuri, până se vor împlini vremurile Neamurilor.” (Luca 12:24).

În calendarul profetic avea să înceapă pedepsirea lui Israel, scoaterea lui din prim-planul istoriei și succesiunea „fiarelor” ieșite din mare după tiparul ilustrat în chipul de aur din visul lui Nebucadnețar (Daniel 2).

Iosia este ultimul rege independent al evreilor. Cei care vor veni după el vor fi vasali ai puterilor mondiale. Apariția și lucrarea lui Iosia au fost subiectul unei profeții rostite cu trei sute de ani înainte, în primele zile ale dezbinării Împărăției lui Israel, ca un antidot la idolatria pricinuită de ambițiile lui Ieroboam:

„Dar iată că un om al lui Dumnezeu a venit din Iuda la Betel, trimis de Cuvântul Domnului, tocmai pe când stătea Ieroboam la altar să ardă tămâie.

El a strigat împotriva altarului, după Cuvântul Domnului, și a zis: «Altarule! Altarule! Așa vorbește Domnul: ‘Iată că se va naște un fiu casei lui David; numele lui va fi Iosia; el va înjunghia pe tine, pe preoții înălțimilor, care ard tămâie pe tine, și pe tine se vor arde oseminte omenești!’»“ (1 Regi 13:1-5).

Ca să nu ne rătăcim în mulțimea de informații care ne este dată despre Iosia, vă propun să parcurgem dosarul lui pe trei secțiuni: (1) căutarea după Dumnezeu, (2) confruntarea cu Cuvântul lui Dumnezeu și (3) conformarea față de acest Cuvânt, prin reformele implementate în țară.

Vom încheia cu „marea și inexplicabila excepție”, respectiv greșeala care l-a costat viața pe Iosia, infatuarea fatală care l-a făcut să pornească la luptă fără să se consulte cu Dumnezeu.

(1) Căutarea după Dumnezeu (2 Cron. 34:3-13)

Iosia este o dovadă a faptului că, dacă cineva vrea să se întoarcă la Dumnezeu, o poate face! Iosia a făcut lucrul acesta, și a reușit pentru că s-a bucurat de bunăvoința lui Dumnezeu. Cel ce

deschide dosarul va ajunge la concluzia că numai despre Ezechia s-au spus lucruri mai frumoase decât despre acest Iosia!

„Iosia avea opt ani când s-a făcut împărat, și a domnit treizeci și unu de ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Iedida, fata lui Adaia, din Boțcat.

El a făcut ce este bine înaintea Domnului, și a umblat în toată calea tatălui său David; nu s-a abătut de la ea nici la dreapta, nici la stânga.“ (2 Regi 22:1-2).

În mod simetric, istoria evreilor în țara lui Israel s-a scurs între marele împărat David și acest ultim rege care l-a imitat cât a putut el de bine pe David. Cu el se încheie experimentul acesta nereușit al regalității. Domnul a declarat: *„Ți-am dat un împărat în mânia Mea, și ți-l iau în urgia Mea!“* (Osea 13:11). Ideea de a avea un împărat *„ca toate celelalte popoare“* a fost un moft în afara planului profetic, și Dumnezeu le-a dovedit cu prisosință faptul acesta.

Următorul împărat pe care-l va avea Israelul va fi Cel ales și trimis de Dumnezeu, acel Fiu al lui David care S-a născut la Betleem, vestit de îngeri, adorat de magi, dovedit cu prisosință ca Fiu al lui Dumnezeu prin învierea din morți.

Dintre cei douăzeci de conducători ai Regatului lui Iuda, numai despre opt ni se spune că *„au făcut ce este bine“* înaintea Domnului: Asa, Iosafat, Ioas, Amația, Uzia, Ioatam, Ezechia și Iosia. Profetul Ieremia, cu care ne vom întâlni acum, după ce proorocul Isaia a ieșit din scenă, îl dă pe Iosia exemplu de conducător *„care făcea dreptate și judecată, judeca pricina săracului și a celui lipsit“* în contrast cu liderii de după el care s-au dedat la asuprire și silnicie, vărsând sânge nevinovat (Ier. 22:11-17).

Cum a fost posibil să ajungă un copil rege peste o țară? Simplu! Dumnezeu i-a omorât tatăl pentru că fusese un nemernic. Dar, se poate naște un vultur dintr-o cioară? Cu harul lui Dumnezeu totul este posibil! Puștiul acesta de opt ani a umblat după Domnul! Căutarea unui copil după Dumnezeu nu se poate desfășura decât sub influența binevoitoare a celor rămași în jurul lui.

Mama lui s-a numit „Iedida“ (iubita Domnului), o variantă a numelui pe care l-a purtat și Solomon (2 Sam. 12:24-25).

Este imposibil să minimalizăm rolul pe care trebuie să-l fi jucat această femeie în orientarea spirituală a lui Iosia. La ea s-a adăugat probabil și influența bună a unora dintre slujitorii de la Curtea regală. Prima lucrare bună pe care a făcut-o Iosia a fost curățirea țării:

„În al optulea an al domniei lui, pe când era încă tânăr, a început să caute pe Dumnezeu tatălui său David. Și în al doisprezecelea an, a început să curățească Iuda și Ierusalimul de înălțimi, de idoli Astartei, de chipuri cioplite și de chipuri turnate.

Au dărâmat înaintea lui altarele Baalilor, și au tăiat stâlpii închinați soarelui, care erau deasupra lor; a sfărâmat idoli Astartei, chipurile cioplite și chipurile turnate, le-a făcut praf, a presărat praful pe mormintele celor ce le aduseseră jertfe, și a ars oasele preoților pe altarele lor. Astfel a curățit Iuda și Ierusalimul.“ (2 Cron. 34:3-5).

Iosia a trecut apoi dincolo de granițele Regatului de Sud și a inițiat o curățire a teritoriilor locuite de celelalte seminții. Să nu uităm că evrei din Efraim, Manase, Isahar și Zabulon veniseră pe vremea lui Ezechia să sărbătorească Paștele la Ierusalim și se întorseseră acasă hotărâți să trăiască în conformitate cu Legea Domnului (2 Cron. 30:18).

Din relatările care ne-au fost păstrate în 2 Cronici 34:7 aflăm că Ioas s-a dus personal în acele teritorii și a condus lucrarea de demolare a altarelor păgâne:

„În cetățile lui Manase, lui Efraim, lui Simeon, și chiar lui Neftali, pretutindeni, în mijlocul dărâmăturilor lor, a dărâmat altarele, a făcut bucăți idoli Astartei și chipurile cioplite, le-a făcut praf, și a tăiat toți stâlpii închinați soarelui în toată țara lui Israel. Apoi s-a întors la Ierusalim.“ (2 Cron. 34:6-7).

Ezechia a curățit după Ahaz, iar Manase a curățit după el însuși. Acum, Iosia curățește țara după moștenirea idolatră lăsată de tatăl său, Amon.

Acest sus-jos, sus-jos nesănătos va prăbuși până la urmă națiunea departe de Fața lui Dumnezeu. Cei patru regi care îi vor

urma lui Iosia vor strica tot binele pe care l-a făcut marele reformator și vor pune regatul în mâinile babilonienilor. Deocamdată însă, după numai patru ani de domnie și de maturizare sub tutela oamenilor evlavioși, Iosia s-a dus să curățească țara de murdăriile idolatre moștenite de la predecesori.

A doua lucrare pe care a făcut-o Iosia a fost curățirea Templului. La zece ani după ce a început curățirea țării, ni se spune că Iosia a trimis pentru această lucrare pe Șafan, logofătul:

„În al optsprezecelea an al domniei lui, după ce a curățit țara și casa, a trimis pe Șafan, fiul lui Ațalia, pe Maaseia, căpetenia cetății și pe Ioah, fiul lui Ioahaz, arhivarul, să dreagă Casa Domnului, Dumnezeului său.“ (2 Cron. 34:8).

Acest Șafan a fost un om cu totul și cu totul remarcabil, tatăl unei familii dedicată puternic lui Dumnezeu. Fiul său, Ghemaria, s-a numărat printre cei ce au stăruit de împăratul Ioiachim să nu arunce pe foc scrisoarea profetului Ieremia (Ier. 36:25), iar nepotul său, Baruc, a citit cea de-a doua scrisoare a lui Ieremia și a păstrat-o în secretariatul împărătesc (Ier. 36:31). Eleasa, un alt fiu al lui Șafan, a dus o scrisoare a lui Ieremia adresată prinșilor de război duși la Babilon (Ier. 29:1-32). Ahicam, un alt fiu al lui Șafan, a fost printre cei trimiși de Iosia la proorocița Hulda să întrebe pe Domnul ce trebuiau să facă după ce au găsit în Templu cartea Legii (2 Cron. 34:20). Tot Ahicam a insistat pe lângă împăratul Ioiachim să nu-l omoare pe profetul Ieremia (Ier. 26:16-24). După căderea Ierusalimului, un nepot al lui Șafan, Ghedalia a fost numit de babilonieni guvernator peste Iuda (2 Regi 25:22), probabil la recomandarea profetului Ieremia, simpatizat de noii cuceritori. Singurul fiu rău al lui Șafan a fost unul numit Iaazania, care se închina la idoli în Templul de la Ierusalim (Ezec. 8:11-12).

Tot după zece ani ni se amintește și despre preotul Hilchia, bunicul sau tatăl lui Seraia, mare preot în vremea robiei babiloniene, din care se trage și cărturarul Ezra:

„S-au dus la marele preot Hilchia, și au dat argințul adus în Casa lui Dumnezeu, pe care-l strânseseră leviții păzitori ai pragului, de la Manase și Efraim, și de la toată cealaltă parte a lui Israel, și de la tot Iuda

și Beniamin și de la locuitorii Ierusalimului.“ (2 Cron. 34:9).

O mamă evlavioasă, un educator iubitor de Dumnezeu și un preot plin de râvnă au fost factorii care l-au influențat pe Iosia în anii căutării lui după voia lui Dumnezeu. Influențat de acești trei oameni, Iosia a făcut o sumedenie de reforme prin care a îndepărtat moștenirea idolatră lăsată în țară de Manase și Amon.

Ni se mai spune că, după ce a terminat cu reformele din Ierusalim și Iuda, Iosia a plecat personal „în cetățile lui Manase, lui Efraim, lui Simeon, și chiar lui Neftali“ să dărâme chipurile idolești și altarele păgâne, iar apoi ni se spune că leviții au strâns argint „de la Manase și Efraim, și de la toată cealaltă parte a lui Israel“. Cum de a putut un rege din Ierusalim să-și exercite autoritatea asupra seminițiilor din fostul Regat de Nord? Să nu uităm că oamenii de pe acele meleaguri fuseseră aduși de influența lui Ezechia înapoi la adevărata închinare și participaseră și ei la extraordinara sărbătoare prin care Ezechia reasezase Paștele (2 Cron. 30:18).

Ca și în cazul lui Ezechia (2 Regi 12) ni se spune că entuziasmul religios al lui Iosia s-a transmis la toți contemporanii săi, care au lucrat cu cinste și n-au avut nevoie de supraveghere:

„L-au dat în mâinile meșterilor însărcinați cu face-rea lucrării în Casa Domnului.

Aceștia l-au dat lucrătorilor care munceau la dregerea Casei Domnului, iar ei l-au dat tâmplarilor și zidarilor, ca să cumpere pietre cioplite și lemne pentru grinzi și pentru căptușitul clădirilor pe care le stricaseră împărații lui Iuda.

Oamenii aceștia au lucrat cinstit în lucrul lor. Erau puși sub privegherea lui Iahat și Obadia, leviți din fiii lui Merari, și a lui Zaharia și Meșulam, din fiii Chehatiților.

Toți aceia dintre leviți, care știau să cânte bine, vegheau asupra lucrărilor și cârmuiau pe toți lucrătorii cari aveau de făcut felurite lucrări. Mai erau și alți leviți, logofeți, dregători și ușieri.“ (2 Cron. 34:10-13).

Cel de-al patrulea personaj care l-a ajutat pe Iosia să-și împlinească lucrarea a fost profetul Ieremia. Chemat el însuși la o vârstă fragedă să fie purtătorul de cuvânt al lui Dumnezeu, Ieremia a vestit teribilele invazii care aveau să vină din partea de „miazănoapte“. Cuvintele lui au speriat poporul și l-au făcut să accepte cu bucurie reformele propuse de Iosia. Vezi Ieremia 1:1-19; 3:6 și 6:309.

(2) *Confruntarea cu Cuvântul lui Dumnezeu*
 (2 Regi 22:8-20; 2 Cron. 34:14-28)

Cine caută Cuvântul venit de la Dumnezeu îl va găsi cu siguranță! Mântuitorul ne asigură că cine caută găsește, și celui ce bate i se va deschide!

După ce a curățit țara de spurcăciunile idolatre, Iosia a continuat căutarea după Dumnezeu în perimetrul Templului și ce a descoperit acolo l-a umplut de uimire. Pasajul anterior a fost doar o paranteză istorică pentru a ne duce la cel mai important fapt din toată viața lui Iosia: întâlnirea personală cu Cuvântul lui Dumnezeu.

„În clipa când au scos argintul care fusese adus în Casa Domnului, preotul Hilchia a găsit cartea Legii Domnului, dată prin Moise.

Atunci Hilchia a luat cuvântul și a zis logofătului Șafan: «Am găsit cartea Legii în Casa Domnului.» Și Hilchia a dat lui Șafan cartea. Șafan a adus împăratului cartea.

Și când a dat socoteală împăratului, a zis: «Slujitorii tăi au făcut tot ce li s-a poruncit. Au strâns argintul care se afla în Casa Domnului, și l-au dat în mâinile priveghetorilor și lucrătorilor.»

Logofătul Șafan a mai spus împăratului: «Preotul Hilchia mi-a dat o carte.» Și Șafan a citit-o înaintea împăratului. Când a auzit împăratul cuvintele Legii, și-a sfâșiat hainele.» (2 Cron. 34:14-19).

„Sfășierea hainelor“ a fost gestul simbolic de mare panică și suferință, echivalentul contemporan al unei pocăințe adânci și

sincere. Probabil că fragmentele pe care i le-a citit Șafan lui Iosia au fost din cartea Deuteronom. Dacă așa a fost, atunci regele a putut auzi din Deuteronom 4 – 13 înșiruirea de păcate pe care copiii lui Israel le făcuseră deja. Din capitolele 14 – 18 a putut fi confruntat cu lucrurile bune pe care poporul încetase să le mai facă, iar din prevederile legământului expus în capitolele 27 – 30 Iosia a putut afla cu groază despre pedepsele teribile care pluteau acum asupra lor, dacă nu se vor pocăi.

Iosia avea pe atunci douăzeci și șase de ani, dar reacția lui când este confruntat cu Cuvântul lui Dumnezeu dovedește sensibilitate spirituală și maturitate. Ea este echivalentul celui „Ce să facem fraților?” pe care l-au rostit evreii pocăiți din Ierusalim după auzirea predicii apostolului Petru (Fapte 2:37).

Convins și consternat de ceea ce le vorbise Dumnezeu în trecut, Iosia vrea să știe ce le spune Dumnezeu în prezent și, de asemenea, cum ar trebui să-și pregătească viitorul:

„Și împăratul a dat următoarea poruncă lui Hilchia, lui Ahicam, fiul lui Șafan, lui Abdon, fiul lui Mica, lui Șafan, logofătul, și lui Asaia, slujitorul împăratului:

«Duceți-vă și întrebați pe Domnul pentru mine și pentru rămășița lui Israel și Iuda, cu privire la cuvintele cărții acesteia care s-a găsit. Căci mare mânie s-a vărsat peste noi din partea Domnului, pentru că părinții noștri n-au ținut Cuvântul Domnului, și n-au împlinit tot ce este scris în cartea aceasta.» (2 Cron. 34:20-21).

„Ferice de cine citește, și de cei ce ascultă cuvintele acestei proorocii, și păzesc lucrurile scrise în ea! Căci vremea este aproape!” spune autorul cărții Apocalipsa (Apoc. 1:3).

Iosia a rămas străpuns în inimă de cuvintele scrise în cartea Legii, și a vrut să afle numai decît ce era de făcut. Cunoașterea de Dumnezeu nu se reduce niciodată la niște cunoștințe teoretice, la un set de informații, ci are o forță transformatoare!

În Rugăciunea preoțească, Mântuitorul afirmă clar:

„Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Cristos pe care L-ai trimis Tu.“ (Ioan 17:3).

Și cronicarul biblic continuă:

„Hilchia și cei trimiși de împărat s-au dus la proorocița Hulda, nevasta lui Șalum, fiul lui Tochehat, fiul lui Hasra, străjerul veșmintelor. Ea locuia la Ierusalim, în cealaltă mahala a cetății.“ (2 Cron. 34:22a).

Trimisiile lui Iosia nu s-au dus nici la Ieremia, care locuia probabil la Anatot, și nici la Țefania, care era și el activ pe vremea aceea (Țefan. 1:1), ci s-au dus la o proorociță, numită Hulda, așezată de Dumnezeu foarte la îndemână, fiind vorba despre soția slujbaşului care se îngrijea de veșmintele casei regale.

Biblia ne vorbește și despre alte femei prin care a vorbit Dumnezeu națiunii: Miriam, sora lui Moise (Exod 15:20); Debora (Jud. 4:4); Naodia, pe vremea reconstruirii Ierusalimului (Nee-mia 6:14); nevasta lui Isaia (Is. 8:3); Ana, bătrâna de la Templu (Luca 2:36) sau cele patru fete fecioare ale evanghelistului Filip (Fapte 21:8-9).

Confruntarea cu Cuvântul lui Dumnezeu l-a adus pe Iosia în fața unui mesaj proaspăt. Spusele proorociței Hulda pot fi împărțite în două mesaje, unul adresat lui „Iosia-omul“, iar celălalt adresat lui „Iosia-regele“.

„După ce au spus ce aveau de spus, ea le-a răspuns: «Așa vorbește Domnul Dumnezeul lui Israel: „Spuneți omului care v-a trimis la mine: „Așa vorbește Domnul:

„Iată, voi trimite nenorociri peste locul acesta și peste locuitorii lui, și anume toate blestemele scrise în cartea care s-a citit înaintea împăratului lui Iuda.

Pentru că M-au părăsit și au adus tămâie altor dumnezei, mâniindu-Mă prin toate lucrările mâinilor lor, mânia Mea s-a vărsat asupra acestui loc, și nu se va stinge.»“ (2 Regi 15-17; 2 Cron. 34:23-25).

„Dar să spuneți împăratului lui Iuda care v-a trimis să întrebați pe Domnul:

«Așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel, cu privire la cuvintele pe care le-ai auzit:

‘Pentru că ți s-a înduioșat inima, pentru că te-ai smerit înaintea lui Dumnezeu, când ai auzit cuvintele rostite de El împotriva acestui loc și împotriva locuitorilor lui, pentru că te-ai smerit înaintea Mea, pentru că ți-ai sfâșiat hainele și ai plâns înaintea Mea, și Eu am auzit,- zice Domnul – iată, te voi strânge lângă părinții tăi, vei fi adăugat în pace în mormântul tău și nu vei vedea cu ochii tăi toate nenorocirile pe care le voi trimite peste locul acesta și peste locuitorii lui.»‘

Ei au adus împăratului răspunsul acesta.” (2 Regi 22:18-20; 2 Cron. 34:26-28).

„Omul“ Iosia află că este un păcătos dintr-un șir foarte mare de păcătoși, găsindu-se sub aceeași osândă ca și ei, din cauză că L-au părăsit pe Dumnezeu și au făcut lucruri vrednice de pedeapsă.

Însă, „regele“ Iosia află că pocăința lui a fost apreciată de Dumnezeu și pedeapsa meritată de păcătoși nu va veni și asupra lui, din cauză că el s-a pocăit și s-a străduit să facă ce este bine.

Pocăința unui om nu împiedică pedeapsa celorlalți, dar îl scapă pe el de sub apăsarea mâniei divine. Chiar dacă acest Iosia avea să moară ca rezultat al rănilor primite într-o luptă pierdută, putem spune despre el că a mers la groapă în pace, pentru că n-a apucat să-l vadă pe teribilul Nebucadnețar venind să pustiască țara și să-i ducă în robie locuitorii. În cuvintele lui Ieremia, Iosia a primit drept răsplată pentru pocăința sa însăși viața lui:

„ ... va scăpa cu viață, va avea ca pradă viața lui, și va trăi ... Căci iată, voi aduce nenorocirea peste orice făptură, zice Domnul, dar ție îți voi da ca pradă de război viața ta, în toate locurile unde vei merge.” (Ier. 38:2; 45:5).

Moartea dinainte de prăpăd a fost semnul că pedeapsa se apropia:

„Piere cel neprihănit, și nimănui nu-i pasă; se duc oamenii de bine și nimeni nu ia aminte că înaintea nenorocirii este luat cel neprihănit.” (Isaia 57:1).

Confruntarea cu Cuvântul lui Dumnezeu n-a produs în inima lui Iosia numai pocăință, ci a înflăcărat și pasiunea lui pentru neprihănire.

Ioan Botezătorul nu era străin de această logică atunci când tuna și fulgera împotriva contemporanilor săi ipocriți:

„Pui de năpârce, cine v-a învățat să fugiți de mânia viitoare? Faceți dar roduri vrednice de pocăința voastră, și nu vă apucați să ziceți în voi înșivă: «Avem pe Avraam ca tată!»

Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam. Securea a și fost înfiptă la rădăcina pomilor: deci, orice pom care nu face roadă bună, este tăiat și aruncat în foc.” (Luca 3:7-9).

Apostolul Pavel cunoștea și el această consecință logică a adevăratei pocăințe:

„Ci am propovăduit întâi celor din Damasc, apoi în Ierusalim, în toată Iudeea, și la Neamuri, să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, și să facă fapte vrednice de pocăința lor.” (Fapte 26:20).

Consecința firească a confruntării cu Cuvântul Domnului a fost intrarea într-un nou legământ cu Dumnezeu:

„Împăratul a strâns pe toți bătrânii din Iuda și din Ierusalim.

Apoi s-a suit la Casa Domnului, cu toți oamenii lui Iuda și cu locuitorii Ierusalimului, cu preoții și leviții, și cu tot poporul, de la cel mai mare până la cel mai mic. A citit înaintea lor toate cuvintele cărții legământului, care se găsisese în Casa Domnului. Împăratul stătea pe scaunul lui împărătesc, și a încheiat legământ înaintea Domnului, îndatorindu-se să urmeze pe Domnul și să păzească poruncile Lui, învățăturile Lui, și legile Lui, din toată inima și din tot sufletul lui, și să împlinească cuvintele legământului, scrise în cartea aceasta.

Și a făcut să intre în legământ toți cei ce se aflau la Ierusalim și în Beniamin. Și locuitorii Ierusalimului au

lucrat după legământul lui Dumnezeu, legământul Dumnezeului părinților lor.

Iosia a îndepărtat toate urâciunile din toate țările copiilor lui Israel, și a făcut ca toți cei ce se aflau în Israel să slujească Domnului, Dumnezeului lor.

În tot timpul vieții lui, nu s-au abătut de la Domnul, Dumnezeul părinților lor.” (2 Cron. 34:29-33).

(3) Conformarea față de Cuvântul lui Dumnezeu
(2 Regi 23:1-28; 2 Cron. 34:33 – 35:19)

„Iosia a îndepărtat toate urâciunile din toate țările copiilor lui Israel, și a făcut ca toți cei ce se aflau în Israel să slujească Domnului, Dumnezeului lor.

În tot timpul vieții lui, nu s-au abătut de la Domnul, Dumnezeul părinților lor.” (2 Cron. 34:33).

Versetul 33 din 2 Cronici 34 rezumă toate activitățile rezultate din reformele aplicate de Iosia în țară și descrie pe larg în 2 Regi 23:1-20.

„Împăratul Iosia a strâns la el pe toți bătrânii lui Iuda și ai Ierusalimului. Apoi s-a suit în Casa Domnului, cu toți bărbații lui Iuda și cu toți locuitorii Ierusalimului, preoții, proorocii, și tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare.

A citit înaintea lor toate cuvintele din cartea legământului, pe care o găsiseră în Casa Domnului.

Împăratul stătea pe scaunul lui împărătesc, și a făcut legământ înaintea Domnului, îndatorindu-se să urmeze pe Domnul, și să păzească poruncile, învățăturile și legile Lui, din toată inima și din tot sufletul lui, ca să îplinească astfel cuvintele legământului acestuia, scrise în cartea aceasta.

Și tot poporul a intrat în legământ.” (2 Regi 23:1-3).

Iosia a îndepărtat din Templu toate obiectele care țineau de închinarea la idoli și le-a ars:

„Împăratul a poruncit marelui preot Hilchia, preoților de al doilea rând, și celor ce păzeau pragul, să scoată din Templul Domnului toate sculele care fuseseră făcute pentru Baal, pentru Astartea, și pentru toată oștirea cerurilor; și le-a ars afară din Ierusalim, în ogoarele Chedronului, și a pus să le ducă cenușa la Betel.

A izgonit preoții idolilor, puși de împărății lui Iuda să ardă tămâie pe înălțimi în cetățile lui Iuda și în împrejurimile Ierusalimului, și pe cei ce aduceau tămâie lui Baal, Soarelui, Lunii, zodiilor și întregii oștiri a cerurilor.

A scos din Casa Domnului idolul Astartei, și l-a dus afară din Ierusalim, la pârâul Chedron; l-a ars la pârâul Chedron și l-a prefăcut în cenușă, iar cenușa i-a aruncat-o pe mormintele copiilor poporului.

A dărâmat casele sodomiților care erau în Casa Domnului, și unde femeile împleteau corturi pentru Astartea.” (2 Regi 23:4-7).

Iosia a împlinit astfel profeția rostită de Dumnezeu prin profetul Țefania:

„Îmi voi întinde mâna împotriva lui Iuda, și împotriva tuturor locuitorilor Ierusalimului; voi nimici cu desăvârșire din locul acesta rămășițele lui Baal, numele slujitorilor săi și preoții împreună cu ei, pe cei ce se închină pe acoperișuri înaintea oștirii cerurilor, pe cei ce se închină jurând pe Domnul, dar care jură și pe împăratul lor Maltam, pe cei ce s-au abătut de la Domnul, și pe cei ce nu caută pe Domnul, nici nu întreabă de El.” (Țef. 1:4-6).

Iosia a dărâmat casele sodomiților, preoți prostituți ai lui Baal și ai Astartei (1 Regi 14:24; 15:12; 2 Regi 23:7) împlinind astfel prevederile Legii mozaice:

„Să nu fie nici o curvă din fetele lui Israel, și să nu fie nici un sodomit din fiii lui Israel.

Să n-aduci în Casa Domnului, Dumnezeuului tău, câștigul unei curve, nici prețul unui câine, ca împlinire a unei juruințe oarecare; căci și unul și altul sunt o urâciune înaintea Domnului, Dumnezeuului tău.” (Deut. 23:17-18).

Iosia i-a scos din slujbă pe preoții care slujiseră până atunci aducând jertfe pe înălțimi, i-a adus la Ierusalim, le-a interzis să mai slujească, dar i-a lăsat să mănânce din lucrurile date lor împreună cu ceilalți preoți:

„A adus pe toți preoții din cetățile lui Iuda; a pângărit înălțimile unde ardeau preoții tămâie, de la Gheba până la Beer-Șeba; și a dărâmat înălțimile de la porți, cea care era la intrarea porții lui Iosua, căpetenia cetății, și cea care era la stânga porții cetății.

Totuși, preoții înălțimilor nu se suiau la altarul Domnului în Ierusalim, ci mâncau azime în mijlocul fraților lor.” (2 Regi 23:8-9).

Iosia s-a dus apoi la Tofet, în valea fiilor lui Hinom, și a pus capăt urâciunilor săvârșite acolo:

„Împăratul a pângărit Tofetul în valea fiilor lui Hinom, ca nimeni să nu-și mai treacă fiul sau fica prin foc în cinstea lui Moloh.” (2 Regi 23:10).

Toate urâciunile idolești zidite pe vremea lui Manase, sau chiar din timpul lui Solomon, au fost sfărâmate, arse, iar cenușa lor împrăștiată în pârau Chadron:

„A îndepărtat de la intrarea Casei Domnului caii, pe care împărații lui Iuda îi închinaseră Soarelui, lângă odaia dregătorului Netan-Melec, care locuia în mahala; și a ars în foc carele Soarelui.

Împăratul a dărâmat altarele de pe acoperișul odăii de sus a lui Ahaz, pe care le făcuseră împărații lui Iuda, și altarele pe care le făcuse Manase în cele două curți ale Casei Domnului;

după ce le-a sfărâmat și le-a luat de acolo, le-a aruncat țărâna în pârau Chadron.

Împăratul a pângărit înălțimile care erau în fața Ierusalimului, pe partea dreaptă a muntelui Pierzării, și pe care le zidise Solomon, împăratul lui Israel, Astartei, urâciunea sidonienilor, lui Chemoș, urâciunea Moabului, și lui Milcom, urâciunea fiilor lui Amon.

A sfărâmat stâlpii idolești și a dărâmat Astarteele, și locul lor l-a umplut cu oase omenești.“ (2 Regi 23:11-14).

Iosia a așezat astfel un cimitir peste locurile idolatre, pentru ca nimeni să nu se mai întineze mergând acolo. Legea lui Moise era foarte limpede în privința aceasta:

„Oricine se va atinge, pe câmp, de un om ucis de sabie, sau de un mort, sau de oase omenești, sau de vreun mormânt, va fi necurat timp de șapte zile.“ (Num. 19:16).

Iosia și-a dus lupta contra idolatriei până la Betel, fapt care poate avea și o semnificație simbolică, deoarece acolo așezase Ieroboam, pentru prima dată, idolatria în țara lui Israel:

„A dărâmat și altarul de la Betel, și înălțimea făcută de Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască; a ars înălțimea și a prefăcut-o în țărână, și a ars idolul Astartei.“ (2 Regi 23:15).

Conștient că împlinește o profecție divină, Iosia și-a dus misiunea până la capăt și fără nici o milă:

„Iosia, întorcându-se și văzând mormintele care erau acolo în munte, a trimis să ia oasele din morminte, și le-a ars pe altar și l-a pângărit, după Cuvântul Domnului rostit prin omul lui Dumnezeu, care vestise aceste lucruri.

El a zis: «Ce este mormântul acesta pe care-l văd?» Oamenii din cetate i-au răspuns: «Este mormântul omului lui Dumnezeu, care a venit din Iuda, și a strigat împotriva altarului din Betel lucrurile acestea pe care le împlinești tu.»

Și el a zis: «Lăsați-l; nimeni să nu-i miște oasele!»

Astfel, au păstrat oasele lui împreună cu ale proorocului care venise din Samaria.

Iosia a mai înlăturat toate templele idolești ale înălțimilor care se aflau în cetățile Samariei, și pe care le făcuseră împărații lui Israel ca să-L mânia pe Domnul; a făcut cu ele întocmai cum făcuse în Betel. A înjunghiat pe altare pe toți preoții înălțimilor, care erau acolo, și a ars pe ele oase de oameni. Apoi s-a întors la Ierusalim.“ (2 Regi 23:16-20).

Nu cumva să-i confundăm pe preoții idolatri din versetul 20 cu preoții neascultători din versetul 8. Preoții idolatri și-au meritat soarta pentru că intraseră fără chemare într-o slujire religioasă, oferind oamenilor naivi o farsă spirituală, bună doar pentru păcălirea conștiințelor.

În fine, Iosia a îndepărtat din țară orice îndeletnicire care fusese interzisă în cartea descoperită de preotul Hilchia:

„Mai mult, Iosia a stârpit pe cei ce chemau duhurile, pe cei ce spuneau viitorul, terafimii, idolii, și toate urăciunile care se vedeau în țara lui Iuda și la Ierusalim, ca să împlinească astfel cuvintele Legii, scrise în cartea pe care o găsisese preotul Hilchia în Casa Domnului.“ (2 Regi 23:24).

Providențial și simbolic, această conformare față de Cuvântul Domnului s-a realizat pe temeiul reșezării Paștelor! Calendarul anual cerea acest lucru! Logica divină o pretindea, iar botezul în moartea și învierea lui Cristos o ilustrează astăzi!

„Iosia a prăznuit Paștele în cinstea Domnului la Ierusalim, și au jertfit Paștele în a patrusprezecea zi a lunii întâi. A pus pe preoți în slujbele lor, și i-a îmbărbătat la slujba Casei Domnului.

A zis leviților, care învățau pe tot Israelul și care erau închinați Domnului: «Puneți chivotul sfânt în casa pe care a zidit-o Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel. N-aveți să-l mai purtați pe umeri.

Slujiți acum Domnului, Dumnezeuului vostru, și poporului Său, Israel. Pregătiți-vă, după casele voastre părintești, după cetele voastre, cum au rânduit prin scris David, împăratul lui Israel, și fiul său Solomon.

Luați-vă locurile în Sfântul Locaș, după felurile case părintești ale fraților voștri, fiii poporului, și după înșiruirea caselor părintești ale leviților. Jertfiți Paștele, sfințiți-vă, și pregătiți-le pentru frații voștri, întocmai după cuvântul Domnului, rostit prin Moise.»“

Iosia a dat oamenilor poporului, tuturor celor ce se aflau acolo, miei și capre în număr de treizeci de mii, toți pentru Paște, și trei mii de boi. Aceștia au fost luați din averile împăratului. Căpeteniile lui au făcut de bunăvoie un dar poporului, preoților și leviților.

Hilchia, Zaharia și Iehiel, mai-marii Casei lui Dumnezeu, au dat preoților, pentru Paște, două mii șase sute de miei și trei sute de boi. Conania, Șemaia și Netaneel, frații săi, Hașabia, Ieiel și Iozabad, capii leviților, au dat leviților, pentru Paște, cinci mii de miei și cinci sute de boi.

Astfel s-a întocmit slujba, și preoții și leviții și-au luat locul, după cetele lor, după porunca împăratului. Au jertfit Paștele. Preoții au stropit sângele pe care-l luau din mâna leviților, și leviții au jupuit vitele de piele.

Au pus deoparte arderile-de-tot, ca să le dea cetele caselor părintești ale oamenilor din popor, ca să le aducă Domnului, cum este scris în cartea lui Moise. Tot așa au făcut și cu boii.

Au fiert Paștele la foc, după rânduială, și au fiert lucrurile sfinte în cazane, căldări și tigăi. Și le-au împărțit în grabă la tot poporul. Apoi au pregătit ce era pentru ei și pentru preoți, căci preoții, fiii lui Aaron, au avut treabă până noaptea cu aducerea arderilor-de-tot și a grăsimilor.

De aceea au pregătit leviții pentru ei și pentru preoți, fiii lui Aaron. Cântăreții, fiii lui Asaf, stăteau la locul lor, după rânduiala lui David, lui Asaf, lui Heman, și lui Iedutun, văzătorul împăratului.

Ușierii, de asemenea, erau la fiecare ușă. N-au avut nevoie să se abată de la slujba lor, căci frații lor leviții au pregătit ce era pentru ei.

Astfel a fost întocmită în ziua aceea toată slujba Domnului, ca să prăznuiască Paștele și să aducă arderile-de-tot pe altarul Domnului, după porunca împăratului Iosia.

Copiii lui Israel, care se aflau acolo, au prăznuit Paștele în același timp și Sărbătoarea Azimilor șapte zile.“ (2 Cron. 35:1-17).

În sărbătorirea Paștelor, Iosia a urmat exemplul dat de Ezechia. Spre deosebire de acesta însă, Iosia n-a trebuit să improvizeze o sărbătoare în luna a doua a anului, ci a sărbătorit după rânduilele Legii în chiar prima lună a anului.

De asemenea, jertfele aduse cu această ocazie au reprezentat aproximativ dublul celor oferite în vremea lui Ezechia. Trebuie să fi fost cel puțin 37.600 de animale mici și 3.800 de boi. Preoții și leviții erau curățiți, gata pentru slujbă, iar cântăreții erau așezați după rânduială ca să laude Numele Domnului. Iosia a făcut în totul după ceea ce a citit în Legea Domnului care îi fusese descoperită.

„Nici o sărbătoare a Paștelor nu mai fusese prăznuită ca aceasta în Israel din zilele proorocului Samuel. Și nici unul dintre împărații lui Israel nu mai prăznuise Paște ca acelea pe care le-au prăznuit Iosia, preoții și leviții, tot Iuda și Israelul care se aflau acolo, și locuitorii Ierusalimului.

În al optsprezecelea an al domniei lui Iosia au fost prăznuite Paștele acestea.“ (2 Cron. 35:18-19).

Iosia a domnit într-o vreme când Asiria se afla în declin, iar Babilonul nu-și atinsese încă zenitul puterii. Evreii au putut călători în liniște venind de departe la Ierusalim, iar serbările au fost exuberante și gălăgioase.

(3) Condamnat sub Cuvântul lui Dumnezeu

Dosarul regelui Iosia se încheie, paradoxal, cu un act de neascultare, care l-a costat viața. În ciuda tuturor realizărilor lui epocale, Iosia a trebuit să dispară, pentru că venise vremea în care Dumnezeu pregătise pedepsirea celor din Regatul lui Iuda:

„Înainte de Iosia, n-a fost nici un împărat care să se întoarcă la Domnul, ca el, din toată inima, din tot sufletul și din toată puterea lui, întocmai după toată Legea lui Moise; și chiar după el, n-a fost nici unul ca el.

Totuși, Domnul nu S-a întors din iuțimea mâniei Lui celei mari, de care era aprins împotriva lui Iuda, din pricina tuturor celor ce făcuse Manase ca să-L mânia. Și Domnul a zis: «Voi lepăda și pe Iuda dinaintea Mea, cum am lepădat pe Israel, și voi lepăda cetatea aceasta a Ierusalimului, pe care o alesesem, și casa despre care zisesem: ‘Acolo va fi Numele Meu.’»“ (2 Regi 23:25-27).

Moartea lui Iosia a fost stupidă și fulgerătoare. A fost ucis ca unul care se amestecă nechemat în treburile altora. Iosia a vrut să-l împiedice pe faraonul Egiptului să vină în ajutorul Asiriei care se lupta cu Babilonul. Nu știa, sârmanul, că Babilonul, și nu Asiria, avea să ajungă cel mai mare dușman al lui Iuda.

Decizia lui Iosia a fost una personală și politică, nu o poruncă primită din partea Domnului. De ce a făcut-o? Combinând informațiile din cartea Regi cu cele din cartea Cronici, ajungem la concluzia că Iosia a vrut să împiedice alianța dintre Egipt și Asiria, considerând-o de rău augur pentru viitorul lui Iuda. Faraonul Neco (609-594 î.Hr.) s-a suit să dea o mână de ajutor Asiriei în bătălia de la Carchemiș, ultima capitală a Asiriei, situată la 400 de kilometri nord de Damasc.

Probabil că Iosia a ajuns să se creadă prea important și prea puternic, dar asta l-a costat viața:

„După toate aceste lucruri, după ce a dres Iosia Casa Domnului, Neco, împăratul Egiptului, s-a suit să lupte împotriva Carchemișului pe Eufrat. Iosia i-a ieșit înainte.

Și Neco i-a trimes soli să-i spună: «Ce am eu cu tine, împăratul lui Iuda? Nu împotriva ta vin astăzi; ci împotriva unei case cu care sunt în război. Și Dumnezeu mi-a spus să mă grăbesc. Nu te împotrivi lui Dumnezeu, care este cu mine, ca să nu te nimicească.»

Dar Iosia nu s-a întors de la el, ci și-a schimbat hainele, ca să lupte împotriva lui, fără să asculte cuvintele lui Neco, care veneau din gura lui Dumnezeu.

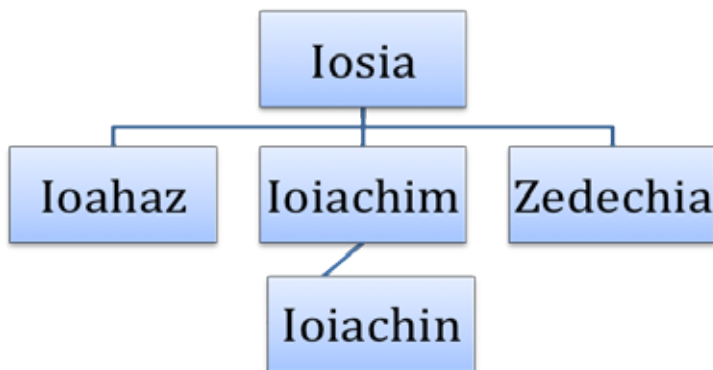
A înaintat la luptă în valea Meghido. Arcașii au tras asupra împăratului Iosia, și împăratul a zis slujitorilor săi: «Luați-mă, căci sunt greu rănit.»

Slujitorii l-au luat din car, l-au pus într-un alt car al lui, și l-au adus la Ierusalim. A murit, și a fost îngropat în mormântul părinților săi. Tot Iuda și Ierusalimul au plâns pe Iosia.

Ieremia a făcut un cântec de jale pentru Iosia. Toți cântăreții și toate cântărețele au vorbit de Iosia în cântecele lor de jale până în ziua de azi, și au ajuns o datină în Israel. Cântările acestea sunt scrise în ‘Cântecele de jale’». (2 Regi 23:29-30; 2 Cron. 35:20-25).

După moartea lui Iosia în anul 608 î.Hr. și până când Babilonul a cucerit și dărâmat Ierusalimul în 586 î.Hr. au mai trecut aproximativ douăzeci de ani. Patru regi s-au mai așezat pe tronul lui David, trei dintre ei fii ai lui Iosia. Însă, nici unul dintre fiii lui nu i-a urmat nici credința și nici exemplul.

Ultimii regi ai lui Iuda au fost ... de plâns.

42.

REGII AGONIEI REGATULUI LUI IUDA: Ioahaz, Ioiachim, Ioiachin și Zedechia

(2 Cron. 36:1-21)

Moto: S-ar putea să uităm anumite decizii luate în trecut, dar deciziile acelea nu ne uită, ci ne urmăresc cu consecințele lor implacabile.

„Fiecare mare națiune a pierit dinăuntru, prin sinucidere“ a spus liderul politic Richard Cobden, iar afirmația lui este ilustrată foarte bine de ceea ce s-a întâmplat în istoria Regatului lui Iuda. Locuitorii săi n-au dispărut din cauza unui atac neașteptat sau copleșitor din afară. Națiunea s-a sinucis prin decadența morală și spirituală dinăuntru. Capitolele care ne-au mai rămas din cartea Regi ne pun înaintea istoria tragică a ultimilor ani de existență a Regatului de Sud. .

Vrând parcă să sublinieze lipsa de importanță eternă a ultimilor patru regi de la Ierusalim, cărțile Regi și Cronici au păstrat pentru ei doar niște dosare sumare, subțiri și superficiale. Cine vrea să studieze mai adânc caracterul acestor oameni trebuie să se transfere în arhivele profetice ca să-și completeze informațiile de până acum cu declarațiile din dosarele profetilor contemporani cu ei. Fără îndoială, cele mai corecte comentarii asupra unor

vremi, persoane sau evenimente sunt cele pe care le face Dumnezeu. Vom stăruî împreună asupra pronunțărilor divine publicate prin pana profetului Ieremia.

Ieremia	Iosia	Ioahaz	Ioachim	Ioiachin	Zedechia	Ghedalia
1						
2 – 3:5						
3:6- 6						
7- 20						
21						
22:1 – 19 (23)						
22:20- 30						
23:1-40						
24						
25:1-14						
25:15-38						
26						
27-29						
30- 31						
32- 34						
35						
36						
37- 39						
40- 43:7						
43:8- 44						
45- 48						
49:1-33						
49:34-35						
50- 51						
52						

Conform arborelui genealogic din 1 Cronici 3:15-16, Iosia a avut patru fii: Iohanen, despre care nu știm nimic, Eliachim

căruia i s-a dat numele de Ioiachim, Matania, care s-a numit și Zedechia, și Șalum, numit și Ioahaz.

La moartea lui Iosia, poporul l-a luat pe mezinul familiei, Ioahaz și l-au făcut rege, trecând peste ceilalți doi frați mai mari ai lui. I-au mai pus și numele de Șalum (Ier. 22:11).

Ioahaz a domnit cam trei luni, Eliachim (Ioiachim) a domnit unsprezece ani, Ioiachin a domnit trei luni, iar Zedechia a domnit unsprezece ani. Cartea Regi și cartea Cronici scriu foarte puțin despre vremea acestor patru regi. Însă, proorocul Ieremia scrie foarte mult (Ieremia 20 – 39). După vremea lui Iosia, Iuda n-a mai fost o națiune independentă, ci un vasal. când al Egiptului, când al Babilonului.

Dosarele ultimilor patru regi din Iuda sunt mici și cam ...intrate la apă. Biblia compară evoluția societății umane cu o mare învolburată. Cartea profetului Daniel și cartea Apocalipsa ne spun că „fiarele“ imperiilor care domină lumea ies „din mare“ (Dan. 7:3; Apoc. 13:1).

Valurile mării sunt metafora pentru ridicarea temporară a unor națiuni sau personalități care domină și influențează situația tuturor celor din jur.

După moartea lui Iosia, peste cei din Regatul lui Iuda au trecut câteva valuri succesive de stăpânire străină.

Ioahaz, primul val egiptean (2 Regi 23:31-35)

Ioahaz a fost un rege rău și n-a călcat pe urmele tatălui său, Iosia. Cunoscându-i inima, Dumnezeu nu l-a lăsat nici măcar să încâlzească tronul pe care a stat. Circumstanțele stabilite de Dumnezeu l-au făcut să domnească numai trei luni de zile.

Înfrângerea lui Iosia i-a oferit Egiptului câțiva ani de dominație asupra Regatului lui Iuda. Nemulțumit de ceea ce i-au făcut evreii sub Iosia la Meghido, faraonul Egiptului și-a descărcat nervii pe Ioahaz, fiul lui Iosia. La întoarcerea lui spre Egipt, faraonul a retezat imediat orice speranță de independență a evreilor. El s-a întâlnit cu Ioahaz la Ribla, l-a pus în lanțuri și l-a luat în Egipt, unde acesta a și murit.

În locul lui Ioahaz, care fusese probabil pro-babilonian ca și tatăl său Iosia, faraonul l-a pus pe tron pe Eliachim, fratele mai mare al lui Ioahaz, căruia i-a schimbat numele ca semn de umilire:

„Și poporul țării a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia: ei l-au uns, și l-au făcut împărat în locul tatălui său. Ioahaz avea douăzeci și trei de ani când s-a făcut împărat, și a domnit trei luni la Ierusalim.

Mamă-sa se chema Hamutal, fata lui Ieremia, din Libna. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuseră părinții lui.

Faraonul Neco l-a pus în lanțuri la Ribla, în țara Hamatului, ca să nu mai domnească la Ierusalim; și a pus asupra țării o gloabă de o sută de talanți de argint și de un talant de aur.

Și faraonul Neco a pus împărat pe Eliachim, fiul lui Iosia, în locul tatălui său Iosia, și i-a schimbat numele în Ioiachim. A luat pe Ioahaz, care a mers în Egipt și a murit acolo.“ (2 Regi 23:30-34).

Numele evreiești Eliachim și Ioiachim înseamnă același lucru: „așezat de Dumnezeu”; diferența provine din faptul că prima variantă conține particula „El”, denumire generală în Orient pentru Dumnezeu, în timp ce a doua variantă este construită cu particula „Ia” de la Iehova, Dumnezeul național al evreilor.

Warren Wiersbe face un comentariu excelent despre destinul tragic al evreilor:

„Iehova l-a chemat pe Israel să fie «un popor care locuiește deoparte și nu face parte dintre Neamuri» (Num. 23:9). Ei trebuiau să creadă doar în Dumnezeu și să nu se sprijine pe tratate și alianțe compromițătoare. Israel trebuia să fie «o împărăție de preoți și un neam sfânt» (Exod 19:5-6; Deut. 7:6-11).

Solomon a scos Israelul din această izolare și l-a aruncat în arena politicii internaționale. El a avut șapte sute de neveste (1 Regi 11:3), cele mai multe reprezentând tot atâtea tratate de alianță cu tații sau frații lor care erau regi sau oameni cu mare influență.

Aceste alianțe au adus națiunii bogății imense și i-au scutit de războaie, dar, în final, l-au târât pe Solomon și au târât Israelul în idolatria neamurilor din jur (1 Regi 11:1-13).“

Dacă poporul evreu L-ar fi ascultat pe Dumnezeu și ar fi păzit Legământul încheiat cu El, Dumnezeu i-ar fi făcut să fie „capul” popoarelor (Deut. 28:1-14); dar ei nu L-au ascultat, iar neascultarea lor a dus la prăbușirea națiunii și L-a determinat pe Dumnezeu să ia hotărârea de a-i împrăștiă temporar printre Neamuri.

Din păcate, Biserica creștină a urmat și ea exemplul rău al lui Israel, și s-a amestecat și ea în treburile lumii în loc să se țină separată de lume (2 Tim. 2:4; Iacov 1:27; 1 Ioan 2:15-17). Credincioșii sunt în lume, dar nu trebuie să fie „din lume”. Numai așa se pot duce ei în lume ca să mărturisească despre Cristos și să-i salveze pe oameni (Ioan 17:13-19).

Campbell Morgan spunea: „Biserica a făcut cel mai mult pentru lume atunci când a fost cel mai puțin lumească. Fii altfel!”

43.

Ioiachim, un rege răzvrătit

(2 Regi 23:34 – 24:7; 2 Cron. 36:5-8; Ier.

22:1-19; 25:1-14; 26; 36; 45-48)

Ioiachim se pare că a fost cel de-al doilea fiu al lui Iosia. Numele dat de părinții săi înseamnă „Elohim a înălțat“, dar Neco, faraonul Egiptului, l-a schimbat în Ioiachim, care înseamnă „Iehova a ridicat“ (2 Regi 23:34; 2 Cron. 36:4). Schimbarea numelui a însemnat o umilire și o subordonare. Neco a vrut să spună tuturor că nu Dumnezeuul suprem, ci doar Dumnezeuul lui Israel l-a făcut domn pe bărbatul aflat pe tronul Ierusalimului. Dumnezeuul suprem i-a dat lui Neco autoritatea să facă ce vrea cu casa lui Iuda. Regatul lui Iuda a fost vasal Egiptului, și Ioiachim a trebuit să adune de la locuitorii țării tributul datorat:

„Ioiachim a dat faraonului argintul și aurul; dar a trebuit să pună bir asupra țării ca să scoată argintul acesta, cerut de faraon; a hotărât partea fiecăruia, și a cerut dela poporul țării argintul și aurul pe care trebuia să le dea faraonului Neco.

Ioiachim avea douăzeci și cinci de ani când a ajuns împărat, și a domnit unsprezece ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Zebuda, fata lui Pedaia, din Ruma.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuseră părinții săi.“ (2 Regi 23:35-37).

Ioiachim a fost un rege rău înaintea Domnului și a oamenilor. O fire de om răzvrătit, el s-a ridicat împotriva lui Dumnezeu, împotriva profeților și împotriva împăratului Babilonului. Firea lui de om răzvrătit i-a atras până la urmă blestemul.

a. Ioiachim s-a răzvrătit împotriva Domnului și a anulat schimbările bune făcute în țară de tatăl său, Iosia

Suntem întotdeauna la o singură generație de sălbăticie. Dacă moștenirea religioasă nu este dusă mai departe de copii, țara este sortită îndepărtării de Dumnezeu și idolatriei. Ioiachim s-a întors la calea idolatriei practică de Manase, Ahaz, Ioram și Roboam:

„El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuseră părinții săi“ (2 Regi 23:37),

„Ioiachim avea douăzeci și cinci de ani când a ajuns împărat, și a domnit unsprezece ani la Ierusalim. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, Dumnezeului său“ (2 Cron. 36:5).

b. Ioiachim s-a răzvrătit împotriva profeților Domnului

Primul prooroc cu care a intrat în conflict a fost Ieremia. În cartea sa, Ieremia ne spune că Dumnezeu l-a trimis în curtea Templului, să vorbească regelui și poporului cu ocazia sărbătorii Corturilor, cea mai mare sărbătoare de toamnă, când tot poporul trebuia să se suie la Ierusalim, ca să se închine Domnului.

Relatarea respectivă se găsește în Ieremia 26:1-19. Mesajul anunță că lipsa de pocăință va face să cadă asupra cetății o pedeapsă teribilă.

„La începutul domniei lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, a fost rostit următorul cuvânt din partea Domnului:

«Așa vorbește Domnul: ‘Stai în curtea Casei Domnului, și spune acelor care vin din toate cetățile lui Iuda să se închine în Casa Domnului, toate cuvintele pe care îți poruncesc să li le spui; nu lăsa nici un cuvânt din ele.

Poate că vor asculta, și se vor întoarce fiecare dela calea lui cea rea; atunci Mă voi căi de răul, pe care mă gândisem să li-l fac din pricina răutății faptelor lor.

Să le spui: «Așa vorbește Domnul: 'Dacă nu Mă ascultați când vă poruncesc să urmați Legea Mea, pe care v-am pus-o înainte; dacă nu ascultați cuvintele robilor Mei prooroci, pe care vi-i trimit, pe care vi i-am trimis dis-de-dimineață, și pe care nu i-ați ascultat, atunci voi face Casei acesteia ca lui Silo, și voi face din cetatea aceasta o pricină de blestem pentru toate neamurile pământului.'» (Ierem. 26:1-6).

Ajunși pradă aceluiași duh de rebeliune care pusese stăpânire pe inima regelui Ioiachim, ascultătorii nu numai că nu l-au ascultat pe Ieremia, dar l-au prins, l-au judecat sumar și au cerut condamnarea sa la moarte. Ceea ce s-ar fi și întâmplat, dacă Dumnezeu nu intervenea printr-unul din oamenii de bine din familia sfântă a lui Șafan, logofătul care-l sprijinise pe Iosia.

„Preoții, proorocii, și tot poporul, au auzit pe Ieremia rostind aceste cuvinte în Casa Domnului. Și când a isprăvit de spus Ieremia tot ce-i poruncise Domnul să spună întregului popor, preoții, proorocii, și tot poporul, au pus mâna pe el, și au zis:

«Trebuie să mori negreșit! Pentru ce proorocești în Numele Domnului, și zici: 'Casa aceasta va ajunge ca Silo, și cetatea aceasta va fi pustiită și lipsită de locuitori?'»

Tot poporul s-a îngămădit în jurul lui Ieremia în Casa Domnului. Când au auzit căpeteniile lui Iuda aceste lucruri, s-au suit din casa împăratului la Casa Domnului, și au șezut la intrarea porții celei noi a Casei Domnului.

Atunci preoții și proorocii au vorbit căpeteniilor și întregului popor: «Omul acesta este vinovat de pedeapsa cu moartea; căci a proorocit împotriva cetății acesteia, cum ați auzit voi înșivă cu urechile voastre!»

Ieremia a zis tuturor căpeteniilor și întregului popor: «Domnul m-a trimis să proorocesc împotriva Casei acesteia și împotriva cetății acesteia toate lucrurile pe care le-ați auzit voi.

Acum îndreptați-vă căile și faptele, ascultați glasul Domnului, Dumnezeului vostru, și Domnul Se va căi de răul pe care l-a rostit împotriva voastră!

Cât despre mine, iată-mă în mâinile voastre; faceți-mi ce vi se va părea că este bine și drept! Numai să știți că, dacă mă veți omorî, vă veți face vinovați de sânge nevinovat, voi, cetatea aceasta și locuitorii ei; căci Domnul m-a trimis în adevăr la voi să rostesc în auzul vostru toate aceste cuvinte!»

Căpeteniile și tot poporul au zis preoților și proorocilor: «Omul acesta nu este vinovat de pedeapsa cu moartea; căci ne-a vorbit în Numele Domnului, Dumnezeului nostru!»

Și unii din bătrânii țării s-au sculat, și au zis între-gii adunări a poporului: «Mica din Moreșet proorocea pe vremea lui Ezechia, împăratul lui Iuda, și spunea întregului popor al lui Iuda:

‘Așa vorbește Domnul oștirilor: Sionul va fi arat ca un ogor, Ierusalimul va ajunge un morman de pietre, și muntele Casei Domnului o înălțime acoperită cu păduri.’

L-a omorât însă oare Ezechia, împăratul lui Iuda, și tot Iuda? Nu s-a temut Ezechia de Domnul? Nu s-a rugat el Domnului? Și atunci Domnul S-a căit de răul pe care-l rostise împotriva lor. Și noi să ne împovărăm sufletul cu o nelegiuire așa de mare?»

...Totuși mâna lui Ahicam, fiul lui Șafan, a fost cu Ieremia, și el n-a lăsat să fie dat pe mâna poporului ca să fie omorât. (Ierem. 26:7-19, 24).

Ioiachim a mai avut conflict și cu un alt profet. Când Urie, un prooroc trimis de Dumnezeu, a vorbit împotriva regelui, Urie a trebuit să fugă în Egipt. Ioiachim a trimis niște oameni să-l răpească și l-a executat fără milă:

„A mai fost însă un om care proorocea în Numele Domnului: Urie, fiul lui Șemaia, din Chiriati-Iearim. El a proorocit împotriva cetății acesteia și împotriva țării acesteia tocmai aceleași lucruri ca Ieremia.

Împăratul Ioiachim, toți vitezii lui și toate căpeteniile lui au auzit cuvintele lui, și împăratul a căutat să-l omoare. Dar Urie, care a fost înștiințat de lucrul acesta, s-a temut, a fugit, și s-a dus în Egipt.

Împăratul Ioiachim a trimis niște oameni în Egipt și anume: pe Elnatan, fiul lui Acbor, și pe alții împreună cu el în Egipt. Aceștia au scos din Egipt pe Urie și l-au adus la împăratul Ioiachim, care l-a omorât cu sabia, și i-a aruncat trupul mort în mormintele copiilor poporului.” (Ierem 26:20-23).

Un alt profet care a fost trimis de Dumnezeu pe vremea lui Ioiachim ca să anunțe venirea pedepsei prin mâna babilonienilor a fost Habacuc:

„Proorocia descoperită proorocului Habacuc. Până când voi striga către Tine, Doamne, fără s-asculți? Până când mă voi tângui Ție, fără să dai ajutor?

Pentru ce mă lași să văd nelegiuirea, și Te uiți la nedreptate? Asuprirea și silnicia se fac sub ochii mei, se nasc certuri, și se stârnește gâlceavă.

De aceea Legea este fără putere, și dreptatea nu se vede, căci cel rău biruiește pe cel neprihănit, de aceea se fac judecăți nedrepte.

Aruncați-vă ochii printre Neamuri, și priviți, uimiți-vă, și îngroziți-vă! Căci în zilele voastre voi face o lucrare, pe care n-ați crede-o dacă v-ar povesti-o cineva!

Iată, voi ridica pe haldei, popor turbat și iute, care străbate întinderi mari de țări, ca să pună mâna pe locuințe care nu sunt ale lui. El este grozav și înfricoșat; numai din el însuș îi iese dreptul și mărirea lui.

Caii lui sunt mai iuți decât leoparzii, mai sprinteni decât lupii de seară, și călăreții lui înaintază în galop de departe, zboară ca vulturul care se repede asupra prăzii.

Tot poporul acesta vine numai ca să jefuiască; privirile lui lacome caută înainte, și strânge prinși de război ca nisipul. Își bate joc de împărați, și voievozii sunt o nimica pentru el, râde de toate întăriturile, căci grămădește pământ, și le ia.” (Hab. 1:1-10).

Trei ani mai târziu, Ieremia a dictat mesajul său profetic lui Baruc, care l-a scris într-o carte și le-a citit apoi în curtea

Templului. Ioiachim va auzi și el despre conținutul acestei cărți peste încă un an de zile (Ierem. 36).

Acest Ioiachim a fost regele care a rupt în bucăți și a aruncat în foc cartea scrisă de Ieremia (Ier. 36). Câtă deosebire între Iosia și Ioiachim! Iosia și-a rupt hainele și s-a pocăit când a auzit mesajul din Legea Domnului! Ioiachim nu și-a rupt hainele, nu s-a pocăit, ci a rupt cartea primită de la Ieremia și a aruncat-o pe foc. Însă, acest gest de furie n-a putut împiedica lucrarea lui Dumnezeu, dar a atras o și mai mare pedeapsă peste casa lui Ioahaz:

„Pe viața Mea, zice Domnul, că, și chiar dacă Ieconia (sau Ioiachim) fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, ar fi un inel de pecetluit în mâna Mea cea dreaptă, te-aș scoate și de acolo.

Te voi da în mâinile celor ce vor să-ți ia viața, în mâinile aceloră înaintea cărora tremuri, în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, în mâinile haldeilor.

Te voi arunca, pe tine și pe mamă-ta care te-a născut, într-o altă țară, unde nu v-ați născut, și acolo veți muri! Dar în țara în care vor dori să se întoarcă, nu se vor mai întoarce!

Este un vas disprețuit, sfărâmat, acest Ieconia? Este el un lucru, căruia nu-i dai nici un preț? Pentru ce sunt aruncați oare, el și sămânța lui, și azvârliți într-o țară, pe care n-o cunosc?”

„Țară, țară, țară, ascultă glasul Domnului! Așa vorbește Domnul: «Scrieți pe omul acesta ca lipsit de copii, ca un om căruia nu-i va merge bine toată viața lui; căci nici unul din urmașii lui nu va izbuti să șadă pe scaunul de domnie a lui David și să domnească peste Iuda.»” (Ier. 22:24-30).

Ioiachim n-a vrut să asculte mesajele venite de la Dumnezeu. Pentru că cei ce ocupau pozițiile de călăuze ale poporului, respectiv împăratul și preoții, nu și-au mai făcut datoria, Dumnezeu a trimis la popor „trupele Lui speciale“, proorocii. Apusul istoriei monarhiei a cunoscut o intensă activitate profetică.

După Isaia, care potrivit tradiției ar fi fost tăiat în două cu fierăstrăul la ordinul apostatului Manase, Dumnezeu l-a trimis

pe Ieremia și, așa cum vom vedea mai încolo, pe foarte încercatul Ezechiel. Ei au vestit apropierea pedepsei și i-au îndemnat pe evrei la o totală supunere față de hotărârile disciplinării divine.

c. Ioiachim s-a răzvrătit împotriva Babilonului

Aflat în contratimp cu Dumnezeu care conduce istoria, Ioiachim s-a arătat și în contratimp cu marile puteri ale vremii. Încrederea pusă de Ioiachim în Egipt s-a dovedit greșită. După căderea Ninivei (612 î.Hr.) și prăbușirea imperiului asirian, pe scena mare a lumii, venise vremea ca Babilonul să înlocuiască Egiptul și Siria în rolul de putere mondială.

„Împăratul Egiptului n-a mai ieșit din țara lui, căci împăratul Babilonului luase tot ce era al împăratului Egiptului, de la pârâul Egiptului până la râul Eufratului.” (2 Regi 24:7).

„Pe vremea sa, Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a pornit cu război. Ioiachim i-a fost supus trei ani; dar s-a răsculat din nou împotriva lui.

Atunci Domnul a trimis împotriva lui Ioiachim cete de haldei, cete de sirieni, cete de moabiți și cete de amoniți; le-a trimis împotriva lui Iuda, ca să-l nimicească, după cuvântul pe care-l spusese Domnul prin robii Săi, proorocii.” (2 Regi 24:1-2).

Ioiachim a „citit” în mod greșit circumstanțele istorice. Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a atacat Egiptul, dar bătălia s-a terminat fără un învingător clar. Nebucadnețar a trebuit să se retragă la Babilon ca să-și adune o altă armată. Ioiachim a tras concluzia greșită că Egiptul era destul de puternic pentru a ține piept Babilonului, și a hotărât să nu mai plătească tributul anual. Până să poată veni el însuși pentru a chema la ordine și a-și supune fostul vasal, împăratul a trimis „cete” din popoarele din jurul Regatului lui Iuda să-i pedepsească.

Aceste raiduri nu făceau altceva decât să vestească teribila invazie viitoare care urma să aducă distrugerea Regatului de Sud și a Templului de la Ierusalim. Isaia îi spusese regelui Ezechia că aceste lucruri se vor întâmpla (2 Regi 20:12-20). Regele Manase

auzise și el aceste avertismente, dar refuzase să le bage în seamă (2 Regi 21:10-15). Ieremia comunicase vedenia cu văzătorul și cazanul de la miazănoapte care „clocotea“, un simbol al teribilei invazii babiloniene (Ier. 1:11-16 și 4:5-9; 6:22-26).

Cu toate acestea, Ioiachim n-a vrut să accepte că Dumnezeu a hotărât ca Babilonul să fie instrumentul pedepselor lui asupra tuturor națiunilor din vremea aceea. Venise „vremea Neamurilor“, dar Ioiachim n-a acceptat decretul divin. În zadar a vorbit Ieremia. Urechile regelui erau surde la mesajul profetic.

Cine vrea să înțeleagă această situație trebuie să citească decretul divin promulgat prin Ieremia 45 – 48. Ales de Dumnezeu ca instrument al disciplinării popoarelor, Babilonul avea să fie, în cele din urmă, el însuși pedepsit de Dumnezeu pentru semeția și îngâmfarea lui (Ierem. 50).

Celor care mai continuau să-l plângă pe Iosia, Ieremia le spune că jalea lor va crește din cauza nenorocirilor care urmau să vină peste ei:

„Nu plângeți pe cel mort, și nu vă bociți pentru el; ci plângeți mai degrabă pe cel ce se duce, care nu se va mai întoarce, și nu-și va mai vedea țara de naștere!”

„Căci așa vorbește Domnul despre Șalum (Ioahaz), fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, care domnea în locul tatălui său Iosia, și care a ieșit din locul acesta: «Nu se va mai întoarce în el; ci va muri în locul unde este dus rob, și nu va mai vedea țara aceasta.»

„Vai de cel ce își zidește casa cu nedreptate, și odăile cu nelegiuire; care pune pe aproapele său să lucreze degeaba, fără să-i dea plata; care zice: «Îmi voi zidi o casă mare, și odăi încăpătoare» și-i face ferestre multe, o câptușește cu cedru, și o vopsește cu roșu!»

«Împărat ești tu oare, de te întreci în cedri?» «Nu mânca tatăl tău, și nu bea și el?» Și totuși el făcea dreptate și judecată, și era fericit! Judeca pricina săracului și a celui lipsit, și era fericit.

Nu înseamnă lucrul acesta a Mă cunoaște? zice Domnul. Dar tu n-ai ochi și inimă decât ca să te dedai la lăcomie, ca să verși sânge nevinovat, și să întrebuințezi asupra și silnicie.

De aceea, așa vorbește Domnul despre Ioachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda: «Nu-l vor plânge, zicând: 'Vai, fratele meu! Vai, sora mea!' Nici nu-l vor plânge, zicând: «Vai doamne! Vai, Măria sa!»

Ci va fi înmormântat ca un măgar, va fi târât și aruncat afară din porțile Ierusalimului!» (Ieremia 22:10-19).

„Lucrul acesta s-a întâmplat numai după porunca Domnului, care voia să lepede pe Iuda dinaintea Lui, din pricina tuturor păcatelor săvârșite de Manase, și din pricina sângelui nevinovat pe care-l vărsase Manase, și de care umpluse Ierusalimul.

De aceea, lucrul acesta Domnul n-a vrut să-l ierte. Celelalte fapte ale lui Ioiachim, și tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în cartea Cronicilor împăraților lui Iuda?

Ioiachim a adormit cu părinții săi. Și, în locul lui, a domnit fiul său Ioiachin.” (2 Regi 24:3-6).

Scenariul morții lui Ioiachim trebuie dedus din fragmentele de informații pe care le găsim în cartea Regi, în cartea Cronici și în cartea proorocului Ieremia. În anul 597 î.Hr., Nebucadnețar a venit la Ierusalim să-l pedepsească pe regele rebel, dar chiar înainte de sosirea lui, generalii armatei lui l-au prins pe Ioiachim și l-au legat ca să-l ducă rob la Babilon (2 Cron. 36:5-6). Nu ni se spune dacă acolo a murit de moarte naturală sau a fost executat (2 Regi 24:6). Versetul ne spune doar că el „a adormit cu părinții săi”, fără să se menționeze ceva despre înmormântarea sa. Istoricii ne spun că a murit sub asediul babilonian, iar trupul său, după ce a rămas un timp sub ploaie și în soare, a fost aruncat peste zidul cetății ca să dovedească acest fapt celor ce asediau cetatea.

După ce l-a omorât pe Ioiachim, Nebucadnețar a dus la Babilon o parte din vasele destinate slujbelor de la Templu și un grup de tineri pe care i-a pregătit ca viitori demnitari de la Curte. Printre aceștia s-a numărat și Daniel, împreună cu cei trei prieteni ai săi (Dan. 1:1-6). Este uimitor cum au putut să iasă din vremea idolatră și imorală a lui Ioiachim tineri așa de integri și de consacrați lui Iehova ca Daniel și prietenii lui! Decăderea generală nu este niciodată o scuză pentru cei cu adevărat credincioși.

Primul capitol din cartea lui Daniel ne spune că Daniel și ceilalți trei prieteni au trăit în umbra tronului idolatru, fiind „de neam împărătesc și de viță boierească” (Dan. 1:3).

Una din simetriile frumoase din istorie este că iudeii au fost duși în robie în trei valuri succesive, în vremea lui Ioiachim, în vremea lui Ioiachin și în vremea lui Zedechia, iar Dumnezeu i-a adus înapoi tot în trei valuri succesive, prin Zorobabel, prin Ezra și prin Neemia. Aceasta scoate în relief suveranitatea lui Dumnezeu asupra istoriei.

d. Ioiachim a sfârșit-o blestemat

Am spus că omul acesta cu duh răzvrătit a sfârșit-o prin a fi blestemat. Toți cei care se informează despre viața acestui rege al lui Iuda dau peste un text ciudat care dovedește într-un fel nașterea lui Isus Cristos dintr-o fecioară. Pronunțarea blestemului apare pentru prima dată în Ieremia 22:

„Pe viața Mea, zice Domnul, că, și chiar dacă Ieconia (sau Ioiachin) fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, ar fi un inel de pecetluit în mâna Mea cea dreaptă, te-aș scoate și de acolo.

Te voi da în mâinile celor ce vor să-ți ia viața, în mâinile aceloră înaintea cărora tremuri, în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, în mâinile haldeilor. Te voi arunca, pe tine și pe mamă-ta care te-a născut, într-o altă țară, unde nu v-ați născut, și acolo veți muri! Dar în țara în care vor dori să se întoarcă, nu se vor mai întoarce!

Este un vas disprețuit, sfârâmat, acest Ieconia? Este el un lucru, căruia nu-i dai nici un preț? Pentru ce sunt aruncați oare, el și sămânța lui, și azvârliți într-o țară, pe care n-o cunosc?”

„Țară, țară, țară, ascultă glasul Domnului! Așa vorbește Domnul: «Scrieți pe omul acesta ca lipsit de copii, ca un om căruia nu-i va merge bine toată viața lui; căci nici unul din urmașii lui nu va izbuti să șadă pe scaunul de domnie a lui David și să domnească peste Iuda.»” (Ierem. 22:24-30).

Blestemul este apoi reluat și amplificat în Ieremia 36:

„Și despre Ioiachim, împăratul lui Iuda, spune: «Așa vorbește Domnul: „Tu ai ars cartea aceasta, zicând: „Pentru ce ai scris în ea cuvintele acestea: „Împăratul Babilonului va veni, va nimici țara aceasta, și va nimici din ea oamenii și dobitoacele?”»

De aceea, așa vorbește Domnul despre Ioiachim, împăratul lui Iuda: «Nici unul dintre ai lui nu va ședea pe scaunul de domnie al lui David. Trupul lui mort va fi lăsat la căldură ziua și la frig noaptea.»» (Ier. 36:29-30).

Blestemul anunța într-un fel ruperea lanțului neîntrerupt de urmași ai lui David care trebuiau să stea pe tronul de la Ierusalim până la venirea lui Mesia. Într-adevăr, Dumnezeu S-a ținut de cuvânt și nici unul din urmașii lui Ioiachim nu a mai stat pe tronul de la Ierusalim. Atunci de unde a venit Mesia?

Cine citește ce spun cele patru Evanghelii despre nașterea Domnului Isus observă repede că linia genealogică dată de Matei este deosebită de cea dată de Luca. Unii au găsit în aceasta chiar o dovadă că Biblia ar prezenta unele erori. Dar ei nu știau de blestemul rostit de Dumnezeu asupra lui Ioiachim și n-au avut ochi să vadă cum a rezolvat Dumnezeu problema urmașilor davidici. Linia genealogică din Evanghelia lui Matei urmărește strămoșii Domnului Isus de la Avraam până la Iosif, soțul Mariei, trecând prin capii de familie sau întâii-născuți cu drept la tron. Domnul Isus a fost fiul lui David, nu prin linia regală, Solomon, Ioiachim, etc, ci prin linia genetică, de la David prin Natan și până la Maria.

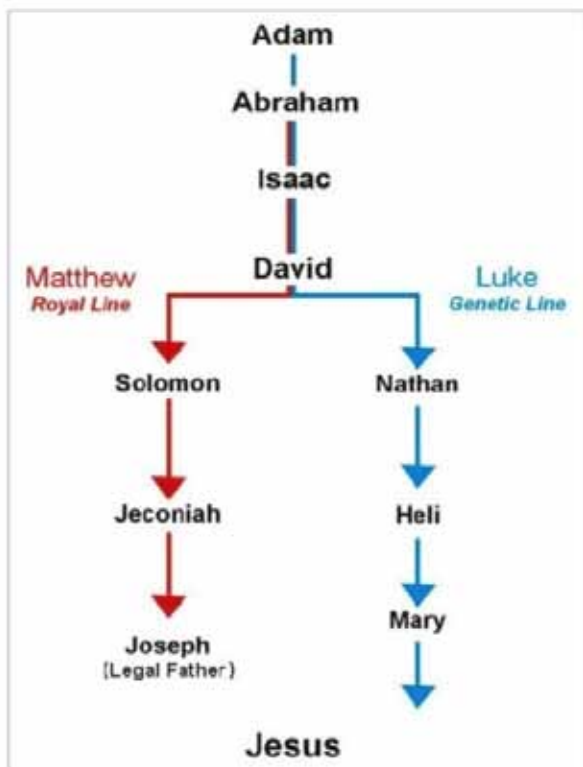
Dacă cel născut în Betleemul Iudeii ar fi fost fiul natural al lui Iosif, el ar fi fost încă sub blestem și n-ar fi putut sta pe tronul lui Iuda. Dar fiind născut numai din fecioara Maria, Pruncul din iesle poate fi Fiul lui David care va moșteni tronul mesianic:

„Îngerul i-a zis: «Nu te teme, Marie; căci ai căpătat îndurare înaintea lui Dumnezeu. Și iată că vei rămâne însărcinată, și vei naște un fiu, căruia îi vei pune numele Isus.

El va fi mare, și va fi chemat Fiul Celui Preaînalt; și Domnul Dumnezeu Îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David. Va împărăți peste casa lui Iacov

în veci, și Împărăția Lui nu va avea sfârșit.»“ (Luca 1:30-33).

Nașterea lui Isus din fecioară rezolvă două lucruri care aparent se exclud reciproc: Domnul Isus este urmașul regal promis de Dumnezeu lui David, dar nu anulează în nici un fel blestemul rostit de Dumnezeu asupra lui Ioiachim și a casei lui.

44.

Ioiachin, un alt rege blestemat

(2 Regi 24:8-17; 2 Cron. 36:9-10; Ierem. 22:20-30)

Ioiachin a mărit cu una numărul figurilor tragice de pe tronul de la Ierusalim. Sub domnia lui, rămasă din Regatul de Sud a trecut prin cel de-al doilea val babilonian. Iuda și-a văzut duse în robie bogățiile și crema populației din regat. Este uimitor cât rău a putut face acest Ioiachin într-o domnie de numai trei luni. Într-o cântare de jale, Ezechiel îl descrie ca pe „un pui de leu care sfâșie prada și mănâncă oameni... așa că țara, cu tot ce se află în ea, s-a îngrozit de mugetul răcnetelor lui” (Ezec. 19:1-14).

Dumnezeu a intensificat pedepsirea copiilor Săi prin intermediul Babilonului. Dornic să-și consolideze cuceririle din campania anterioară, Nebucadnețar a revenit ca să jefuiască Regatul lui Iuda. Profeția lui Ieremia despre regele dus departe de țară, la Babilon, s-a împlinit întocmai (Ieremia 22:10-19).

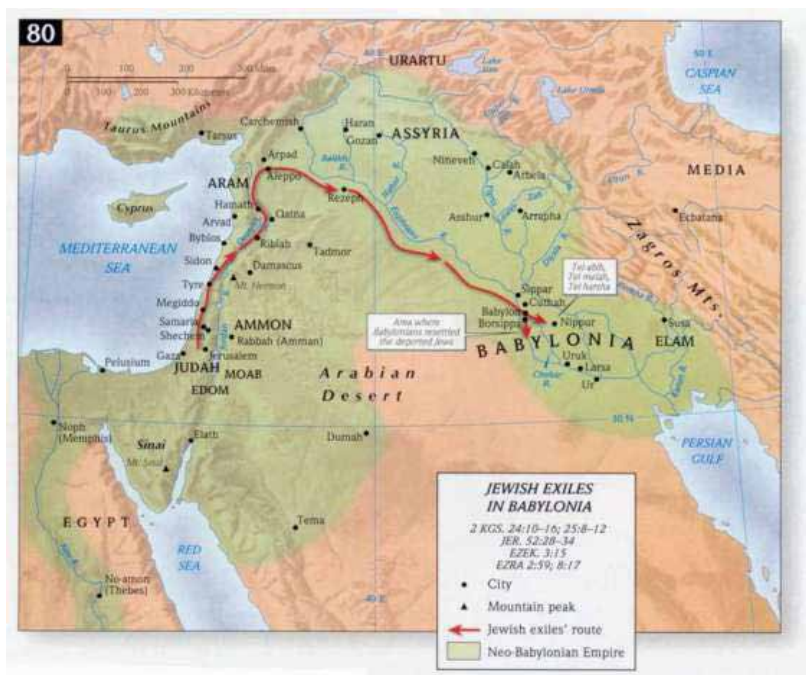
Ioiachin a fost dus în robie, și nu s-a mai întors niciodată în țară:

„Ioiachin avea optsprezece ani când a ajuns împărat, și a domnit trei luni la Ierusalim. Mamă-sa se chema Nehușta, fata lui Elnatan, din Ierusalim.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său. În vremea aceea, slujitorii lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, s-au suit împotriva Ierusalimului, și cetatea a fost împresurată.

Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a venit înaintea cetății pe când o împresurau slujitorii lui. Atunci Ioiachin, împăratul lui Iuda, s-a dus la împăratul Babilonului, cu mamă-sa, cu slujitorii, căpeteniile și dregătorii lui. Și împăratul Babilonului l-a luat prins, în al optulea an al domniei lui. A luat de acolo toate vistieriile Casei Domnului și vistieriile casei împăratului; și a sfărâmat toate vasele de aur pe care le făcuse Solomon, împăratul lui Israel, în Templul Domnului, cum spusese Domnul.

A dus în robie tot Ierusalimul, toate căpeteniile și toți oamenii viteji, în număr de zece mii, cu toți teslarii și ferarii; n-a mai rămas decât poporul sărac al țării.

A strămutat pe Ioiachin la Babilon; și a dus robi din Ierusalim la Babilon pe mama împăratului, pe nevestele împăratului și pe dregătorii lui, și pe mai-marii țării, pe toți războinicii, în număr de șapte mii, și pe teslari și ferari, în număr de o mie, toți numai oameni viteji și buni pentru război.

Împăratul Babilonului i-a luat robi în Babilon.“ (2 Regi 24:12-18).

Din această deportare în masă a făcut parte și profetul Ezechiel (Ezec. 1:1-3). Evenimentul a fost doar preludiul pentru mai amplă și finala ducere în robie din anul 588 î.Hr., care a avut loc pe vremea lui Zedechia. Nebucadnețar s-a întors atunci și a distrus complet Ierusalimul după un teribil asediu de doi ani (Isaia 39:1-8; Ier. 7:1-5; Ezec. 20:1-49).

Ioiachin a fost rob la Babilon timp de treizeci și șapte de ani, după care a fost eliberat de către Evil-Merodac, urmașul lui Nebucadnețar:

„În al treizeci și șaptelea an al robiei lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, în a douăzeci și șaptea zi a lunii a douăsprezecea, Evil-Merodac, împăratul Babilonului, în cel dintâi an al domniei lui, a înălțat capul lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, și l-a scos din temniță; i-a vorbit cu bunătate, și a pus scaunul lui de domnie mai presus de scaunul de domnie al împăraților care erau cu el la Babilon.

I-a schimbat hainele de temniță, și Ioiachin a mâncat totdeauna la masa lui, în tot timpul vieții lui. Împăratul i-a îngrijit necurmat de hrana de toate zilele, în tot timpul vieții lui.“ (2 Regi 25:27-30; Ier. 52:31-34).

Dispute asupra duratei robiei

Una din disputele intervenite între profeții dela Curtea regală din Ierusalim a vizat durata robiei locuitorilor lui Iuda. În prima tabără, se aflau profeții de Curte, oameni mincinoși, care legănau poporul în speranțe înșelătoare, și care spuneau că robia este

doar un accident istoric și că Dumnezeu nu va îngădui ca poporul Lui să fie deportat departe de Țara promisă. De cealaltă parte, se găsea Ieremia, care susținea că robia este o pedeapsă potrivită pentru idolatria și neascultarea poporului, a cărei durată urma să fie de șaptezeci de ani. Înfruntarea a luat pe alocuri accente dramatice. Amănunțele respective ne sunt relatate în cartea profetului Ieremia, în capitolele 27 - 29, într-un reportaj cu lanțuri, juguri și scrisori. Textul condensează disputa care s-a prelungit un interval apreciabil.

„Așa mi-a vorbit Domnul: «Fă-ți niște legături și niște juguri, și puneți-le la gât.»“ (Ier. 27:2).

Jugul semnifica robia popoarelor și dominația Babilonului, instrumentul ales de Dumnezeu:

„Iată ce să spuneți stăpânilor voștri: «Eu am făcut pământul, pe oameni, și dobitoacele care sunt pe pământ, cu puterea Mea cea mare și cu brațul Meu întins, și dau pământul cui Îmi place.

Acum dau toate aceste țări în mâinile robului Meu Nebucadnețar, împăratul Babilonului; îi dau chiar și fiarele câmpului ca să-i fie supuse.

Toate Neamurile vor fi supuse lui, fiului său, și fiului fiului său, până va veni și vremea țării lui, și o vor supune neamuri puternice și împărați mari.

Dar dacă un popor sau o împărăție nu se va supune lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului, și nu-și va pleca grumazul sub jugul împăratului Babilonului, voi pedepsi pe poporul acela cu sabie, cu foamete și cu ciumă, zice Domnul, până îl voi nimici prin mâna lui.

De aceea, să nu-i ascultați pe proorocii voștri, pe ghicitorii voștri, pe visătorii voștri, pe cititorii voștri în stele, și pe vrăjitorii voștri, cari vă zic: ‘Nu veți fi supuși împăratului Babilonului!’

Căci ei vă proorocesc minciuni, ca să fiți depărtați din țara voastră, ca să vă izgonesc și să pieriți. Dar pe poporul care își va pleca grumazul sub jugul împăratului Babilonului, și care îi va fi supus, îl voi lăsa în țara lui, zice Domnul, ca s-o lucreze și să locuiască în ea.»“ (Ier. 27:4-11).

Ieremia a vestit același mesaj și lui Zedechia, care a urmat după Ioiachin la tron:

„Am spus întocmai aceleași lucruri lui Zedechia, împăratul lui Iuda: «Plecați-vă grumazul sub jugul împăratului Babilonului, supuneți-vă lui și poporului lui, și veți trăi.

Pentru ce să muriți, tu și poporul tău, de sabie, de foamete și de ciumă, cum a hotărât Domnul asupra poporului care nu se va supune împăratului Babilonului?

Nu ascultați de cuvintele proorocilor cari vă zic: ‘Nu veți fi supuși împăratului Babilonului!’ Căci ei vă proorocesc minciuni. Nu i-am trimis Eu, zice Domnul, ci proorocesc minciuni în Numele Meu, ca să vă izgonesc și să pieriți, voi și proorocii care vă proorocesc!»

Am vorbit și preoților și întregului popor și le-am spus: «Așa vorbește Domnul: ‘Nu ascultați de cuvintele proorocilor voștri, care vă proorocesc și zic: „Iată că uneltele Casei Domnului vor fi aduse în curând din Babilon!” Căci ei vă proorocesc minciuni.

Nu-i ascultați; supuneți-vă împăratului Babilonului, și veți trăi. Pentru ce să ajungă cetatea aceasta o dărâmatură? Dacă sunt ei prooroci și dacă este cu ei Cuvântul Domnului, să mijlocească la Domnul oștirilor, pentru ca uneltele care au mai rămas în Casa Domnului, în casa împăratului lui Iuda, și în Ierusalim, să nu se ducă în Babilon.’

Căci așa vorbește Domnul oștirilor cu privire la stâlpi, la marea de aramă, la temelii și la toate celelalte unelte care au mai rămas în cetatea aceasta, și care n-au fost ridicate de Nebucadnețar, împăratul Babilonului, când a luat robi din Ierusalim în Babilon pe Ieconia, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, și pe toți mai-marii lui Iuda și Ierusalimului; așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel, despre uneltele care au mai rămas în Casa Domnului, în casa împăratului lui Iuda, și în Ierusalim: ‘Ele vor fi duse în Babilon, și vor rămâne acolo până în ziua, când le voi căuta Eu - zice Domnul - când le voi ridica iarăși și le voi aduce înapoi în locul acesta.’» (Ier. 27:12-22).

Proorocii mincinoși s-au grăbit să-l contrazică pe Ieremia transmitând regelui și poporului un mesaj care să le fie pe plac. Hanania, unul dintre acești prooroci a îndrăznit chiar să sfărâme jugul pe care i-l dăduse Dumnezeu lui Ieremia ca să-l poarte:

„În același an, la începutul domniei lui Zedechia, împăratul lui Iuda, în luna a cincea a anului al patrulea, Hanania, fiul lui Azur, prooroc din Gabaon, mi-a zis în Casa Domnului, în fața preoților și a întregului popor:

«Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: 'Eu sfărâm jugul împăratului Babilonului! Peste doi ani, voi aduce înapoi în locul acesta toate uneltele Casei Domnului, pe care le-a ridicat Nebucadnețar, împăratul Babilonului, din locul acesta, și le-a dus în Babilon.

Și voi aduce înapoi în locul acesta, zice Domnul, pe Ieconia, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, și pe toți prinșii de război ai lui Iuda, care s-au dus în Babilon; căci voi sfărâma jugul împăratului Babilonului.»“ (Ier. 28:1-4).

Ieremia i-a spus lui Hanania că dorințele omenești nu sunt întotdeauna identice cu previziunile profetice. Dorințe de bine avea și el, dar mesajul Domnului era altul:

„Proorocul Ieremia a răspuns proorocului Hanania, în fața preoților și a întregului popor, care stăteau în Casa Domnului.

Ieremia, proorocul, a zis: «Amin! Așa să facă Domnul! Să îplinească Domnul cuvintele pe care le-ai proorocit tu, și să aducă înapoi din Babilon în locul acesta uneltele Casei Domnului și pe toți prinșii de război!

Numai ascultă cuvântul pe care-l rostesc eu în auzul tău și în auzul întregului popor: Proorocii, cari au fost înaintea mea și înaintea ta, din vremile străvechi, au proorocit război, foamete și ciumă împotriva unor țări puternice și a unor împărății mari.

Dar, dacă un prooroc proorocește pacea, numai după împlinirea celor ce proorocește, se va cunoaște că este cu adevărat trimis de Domnul.»“ (Ier. 28:5-9).

Cuvintele lui Ieremia recapitulează o realitate istorică și postulează un principiu fundamental în activitatea profeților: în Israel, proorocii, care fac parte din trupele speciale ale lui Dumnezeu, n-au apărut în timpuri bune, când pacea era răsplata pentru ascultarea regilor, a preoților și a oamenilor din popor, ci în vremuri grele, când neascultarea ajunsese generalizată. În general, apariția profeților a fost un semn rău, o proclamare a neascultării regilor, a preoților și a oamenilor din popor. Activitatea profetică a fost cu atât mai intensă cu cât neascultarea și decăderea poporului lui Dumnezeu au fost mai mari.

Departate de a înțelege analiza lui Ieremia, Hanania și-a dus obrăznicia până la capăt:

„Atunci proorocul Hanania a ridicat jugul de pe grumazul proorocului Ieremia și l-a sfărâmat. Și Hanania a zis în fața întregului popor: «Așa vorbește Domnul: ‘Așa voi sfărâma, peste doi ani de pe grumazul tuturor Neamurilor jugul lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului!’»“ (Ier. 28:10-11).

Gestul lui Hanania a fost pe placul poporului, dar nu și pe placul Domnului. Credincios modest și smerit, Ieremia a plecat de acolo ca să pună capăt disputei, dar Dumnezeu l-a trimis înapoi cu un mesaj groaznic:

„Proorocul Ieremia a plecat. După ce a sfărâmat proorocul Hanania jugul de pe grumazul proorocului Ieremia, Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia, astfel:

«Du-te, și spune lui Hanania: ‘Așa vorbește Domnul: Ai sfărâmat un jug de lemn, dar cu aceasta ai făcut în locul lui un jug de fier! Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel:

Pun un jug de fier pe grumazul tuturor acestor neamuri, ca să fie subjugate de Nebucadnețar, împăratul Babilonului, și-i vor sluji, și-i dau chiar și fiarele câmpului!’»

Și proorocul Ieremia a zis proorocului Hanania: «Ascultă, Hanania! Domnul nu te-a trimis, ci tu însuși poporului o încredere mincinoasă.

De aceea, așa vorbește Domnul: 'Iată, te izgonesc de pe pământ, și vei muri chiar în anul acesta; căci cuvintele tale sunt o răzvrătire împotriva Domnului.'»

Și proorocul Hanania a murit chiar în anul acela, în luna a șaptea.“ (Ier. 28:11-17).

Deși înfruntarea dintre Hanania și Ieremia s-a desfășurat în mod public și toți cei de față au putut vedea cui i-a dat Dumnezeu dreptate, iluzia unei repatrieri rapide tot mai stăruia în mintea evreilor.

În capitolul 29, Ieremia ne dă proclamația și sfatul lui Dumnezeu pentru cei care trebuiau să accepte robia, nu să se răzvrătească împotriva ei. Ieremia își începe mesajul cu o încurajare:

„Iată cuprinsul epistolei, pe care a trimis-o proorocul Ieremia, din Ierusalim, către rămășița bătrânilor din robie, preoților, proorocilor, și întregului popor, pe care îi dusesese în robie Nebucadnețar, din Ierusalim la Babilon, după ce împăratul Ieconia, împărăteasa, famenii-dregători, căpeteniile lui Iuda și ale Ierusalimului, lemnarii și fierarii au părăsit Ierusalimul. Le-a trimis-o prin Eleasa, fiul lui Șafan, și prin Ghemaria, fiul lui Hilchia, trimiși la Babilon de Zedechia, împăratul lui Iuda, la Nebucadnețar, împăratul Babilonului.

Ea cuprindea următoarele:

«Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel, către toți prinșii de război, pe care i-am dus din Ierusalim la Babilon:

‘Zidiți case, și locuiți-le; sădiți grădini și mâncați din roadele lor! Luați-vă neveste, și faceți fii și fiice; însurați-vă fiii, și măritați-vă fetele, să facă fii și fiice, ca să vă înmulțiți acolo unde sunteți, și să nu vă împuținați.

Urmăriți binele cetății, în care v-am dus în robie, și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!’»

Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel:

«Nu vă lăsați amăgiți de proorocii voștri, care sunt în mijlocul vostru, nici de ghicitorii voștri; nu ascultați nici de visătorii voștri, ale căror visuri voi le pricinuiți! Căci ei vă proorocesc minciuni în Numele Meu. Eu nu i-am trimis, zice Domnul.»

Dar iată ce zice Domnul: «De îndată ce vor trece șaptezeci de ani ai Babilonului, Îmi voi aduce aminte de voi, și voi împlini față de voi făgăduința Mea cea bună, aducându-vă înapoi în locul acesta.

Căci Eu știu gândurile, pe care le am cu privire la voi, zice Domnul, gânduri de pace și nu de nenorocire, ca să vă dau un viitor și o nădejde. Voi Mă veți chema, și veți pleca; Mă veți ruga, și vă voi asculta. Mă veți căuta, și Mă veți găsi, dacă Mă veți căuta cu toată inima. Mă voi lăsa să fiu găsit de voi, zice Domnul, și voi aduce înapoi pe prinșii voștri de război; vă voi strânge din toate neamurile și din toate locurile, în care v-am izgonit, zice Domnul, și vă voi aduce înapoi în locul de unde v-am dus în robie.»“ (Ier. 29:1-14).

Și totuși, controversa în privința duratei robiei persista, iar poporul prefera să plece urechea la cei care le vesteau ceea ce le încânta inima și le gâdila urechea. Glasul profeților mincinoși care erau cu poporul în Babilon risca să acopere glasul lui Ieremia, așa că mesajul profetului se transformă apoi într-o explicație:

„Totuși voi ziceți: «Dumnezeu ne-a ridicat prooroci în Babilon!»“ (Ier. 29:15).

Singular și singuratec, Ieremia părea copleșit de mulțimea solidară a celor care susțineau că robia va fi de scurtă durată și că poporul se va întoarce vesel la Ierusalim. Ieremia era, însă, de partea Domnului, și nu încapă nici o îndoială că cine stă alături de Cel Atotputernic se află întotdeauna în majoritate! Nu-i de mirare deci că Dumnezeu a sărit în apărarea servului Său și i-a osândit pe cei ce-i stăteau împotrivă. Întărind mesajul lui Ieremia, Dumnezeu vestește nu numai că cei ce fuseseră luați ca prinși de război și deportați la Babilon nu se vor întoarce în grabă acasă, dar și că cei rămași în țară vor gusta din cupa amară a mâniei divine:

„Așa vorbește Domnul asupra împăratului, care șade pe scaunul de domnie al lui David, asupra întregului popor, care locuiește în cetatea aceasta, asupra fraților voștri, care n-au mers cu voi în robie: așa vorbește Domnul oștirilor:

«Iată, voi trimite între ei sabie, foamete și ciumă, și-i voi face ca niște smochine grozave care, de rele ce sunt, nu se pot mânca.

Îi voi urmări cu sabie, cu foamete și cu ciumă, îi voi face o pricină de spaimă pentru toate împărățiile pământului, de blestem, de pustiire, de batjocură și de ocară printre toate neamurile pe unde îi voi izgoni, pentru că n-au ascultat cuvintele Mele, zice Domnul, ei, cărora în nenumărate rânduri le-am trimis pe robii Mei proorocii; dar n-ați vrut să ascultați, zice Domnul.» (Ier. 29:16-19).

Dumnezeu îl apără pe Ieremia și îi condamnă aspru pe cei care se împotriveau mesajului acestuia:

„Voi, însă, ascultați Cuvântul Domnului, voi toți, prinșii de război, pe care v-am trimis din Ierusalim în Babilon!

Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel, despre Ahab, fiul lui Colaia, și despre Zedechia, fiul lui Maaseia, care vă proorocesc minciuni în Numele Meu:

«Iată, îi dau în mâinile lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului; și-i va omori sub ochii voștri.

Vor sluji ca prilej de blestem, între toți prinșii de război ai lui Iuda care sunt la Babilon. Și se va zice: 'Să-ți faci Domnul ca lui Zedechia și ca lui Ahab, pe care împăratul Babilonului i-a fript în foc!'

Și lucrul acesta se va întâmpla pentru că au făcut o mișelie în Israel, preacurvind cu nevestele aproapelui lor, și pentru că au spus minciuni în Numele Meu, când Eu nu le dădusem nici o poruncă. Știu lucrul acesta, și sunt martor, zice Domnul.» (Ier. 29:20-23).

Aflăm apoi că trimiterea scrisorii de la Ieremia către prinșii de război din Babilon primise o replică pe măsură printr-o altă

scrisoare pe care Șemaia, unul din acești „profeți” prefăcuți a trimis-o de la Babilon la Ierusalim:

„Iar lui Șemaia, nehelamitul, să-i spui: «Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: Tu ai trimis în numele tău întregului popor din Ierusalim, lui Țefania, fiul lui Maaseia, preotul, și tuturor preoților, o scrisoare cu următorul cuprins:

‘Domnul te-a pus preot în locul preotului Iehoiada, ca să priveghezi în Casa Domnului peste toți nebunii și peste toți cei ce se dau drept prooroci, ca să-i arunci în butuci și în fiare.

Acum, pentru ce nu pedepsești pe Ieremia din Anatot, care proorocește printre voi? Ba încă a trimis chiar să ne spună în Babilon: «Robia va fi lungă; zidiți case, și locuiți-le; sădiți grădini, și mâncați din roadele lor!’»“

(Preotul Țefania citise în adevăr scrisoarea aceasta în fața proorocului Ieremia) (Ier. 29:24-29).

Unul poartă un jug, altul îl sfarmă; unul trimite o scrisoare de la Dumnezeu, altul trimite înapoi o altă scrisoare, presupusă a fi tot din partea Domnului. Cine are dreptate?

În fața acestei realități, mesajul lui Ieremia devine un avertisment. Iată cum sună verdictul dat de Dumnezeu:

„Și Cuvântul Domnului i-a vorbit lui Ieremia astfel: «Trimite să spună tuturor celor din robie: ‘Așa vorbește Domnul despre Șemaia, nehelamitul:

„Pentru că Șemaia vă proorocește, fără să-l fi trimis Eu, și vă însuflă o încredere mincinoasă, iată ce zice Domnul:

«Voi pedepsi pe Șemaia, nehelamitul, și sămânța lui: nici unul din ai lui nu va locui în mijlocul poporului acestuia, și nu va vedea binele pe care-l voi face poporului Meu, zice Domnul; căci el a propovăduit răzvrătire împotriva Domnului.’»“ (Ier. 29:30-32).

Solomon a avut dreptate! Nu este nimic nou sub soare. Disputa și deznodământul de atunci sunt o ilustrație privitoare la situația cu care ne confruntăm și noi astăzi. Generația noastră are

și ea ocazia să aleagă între Cuvântul lui Dumnezeu și cuvintele învățătorilor mincinoși. Iată ce i-a scris apostolul Pavel ucenicului său Timotei:

„Te rog fierbinte, înaintea lui Dumnezeu și înaintea lui Cristos Isus, care are să judece viii și morții, și pentru arătarea și Împărăția Sa: propovăduiește Cuvântul, stăruiește asupra lui la timp și ne la timp, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată blândețea și învățătura.

Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi vor gâdila urechile să audă lucruri plăcute, și își vor da învățători după poftele lor. Își vor întoarce urechea de la adevăr, și se vor îndrepta spre istorisiri închipuite.

Dar tu fii treaz în toate lucrurile, rabdă suferințele, fă lucrul unui evanghelist, și îplinește-ți bine slujba!“
(2 Tim. 4:1-5).

Concluzia pe care trebuie să o tragem din viața lui Ioiachin, acest rege blestemat, este următoarea: „După plată și răsplată!“ Ce ni se întâmplă depinde în mare măsură de ceea ce suntem. Dacă-L căutăm din toată inima pe Domnul și vrem să umblăm în căile Lui, împrejurările nu vor face altceva decât să ne pregătească pentru biruințele pe care ni le-a pus înainte. Însă, dacă ne răzvrătim împotriva Lui și căutăm calea înșelător de ușoară a compromisurilor, împrejurările ne vor zdrobi și vom merge din înfrângere în înfrângere. Dumnezeu este împotriva celor mândri, dar le dă har celor smeriți. Același soare care topește gheața întărește lutul cărămizilor.

45.

Zedechia, un rege zdrobit

(2 Regi 24:18 – 25:21; 2 Cron. 36:11-21;

Ier. 21; 24, 27 – 29; 32 – 34; 37 – 39)

Moto: Când urma nu scapă turma!

După ce Regatul lui Iuda și-a pierdut independența în timpul domniei lui Ioahaz și după ce și-a pierdut bogățiile și crema poporului în timpul domniei lui Ioiachin, ulterior, în timpul domniei lui Zedechia, avea să-și piardă capitala și Templul. Venise vremea pedepsei:

„Și împăratul Babilonului a pus împărat, în locul lui Ioiachin, pe unchiul său Matania, căruia i-a schimbat numele în Zedechia.

Zedechia avea douăzeci și unu de ani când a ajuns împărat, și a domnit unsprezece ani la Ierusalim. Mamă-sa se chema Hamutal, fata lui Ieremia, din Libna.

El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuse Ioiachim. Și lucrul acesta s-a întâmplat din pricina mâniei Domnului împotriva Ierusalimului și împotriva lui Iuda, pe care voia să-i lepede dinaintea

Lui. Și Zedechia s-a răsculat împotriva împăratului Babilonului. (2 Regi 24:17-20).

Cum Ioiachin fusese o pacoste nu numai pentru popor, dar și pentru cei din familia lui (Ier. 22:24,28), venirea lui Nebucadnețar și îndepărtarea lui Ioiachin de la tron a fost primită cu bucurie de toată lumea.

(1) Zedechia, un om sub pedeapsă (2 Cron. 36:11-21)

Zedechia a ajuns rege într-o vreme de pedeapsire a poporului lui Dumnezeu prin intermediul împăratului Babilonului. Situația aceasta trebuia privită ca un act al Providenței divine și acceptat ca atare. Proorocul Ieremia l-a pus pe Zedechia să jure că nu se va împotrivi și nu va căuta să se revolte împotriva hotărârii divine:

„Zedechia avea douăzeci și unu de ani când a ajuns împărat, și a domnit unsprezece ani la Ierusalim. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, Dumnezeului său; și nu s-a smerit înaintea proorocului Ieremia, care-i vorbea din partea Domnului.

S-a răsculat chiar împotriva împăratului Nebucadnețar, care-l pusese să jure pe Numele lui Dumnezeu. Și-a înțepenit grumazul și și-a învărtoșat inima, până acolo încât nu s-a întors la Domnul, Dumnezeul lui Israel.

Toate căpeteniile preoților și poporul au înmulțit și ei fărădelegile, după toate urâciunile Neamurilor; și au pângărit Casa Domnului, pe care o sfințise El în Ierusalim.

Domnul, Dumnezeul părinților lor, a dat din vreme trimișilor Săi însărcinarea să-i înștiințeze, căci voia să cruțe poporul Său și locașul Său. Dar ei și-au bătut joc de trimișii lui Dumnezeu, I-au nesocotit cuvintele, și au răs de proorocii Lui, până când mânia Domnului împotriva poporului Său a ajuns fără leac.

Atunci Domnul a făcut să se suie împotriva lor împăratul haldeilor, și a ucis cu sabia pe tinerii lor în casa locașului lor celui sfânt. N-a cruțat nici pe tânăr,

nici pe tânără, nici pe bătrân, nici pe omul gârbov sub povara perilor albi, ci a dat totul în mâna lui.

Nebucadnețar a dus la Babilon toate uneltele din Casa Domnului, mari și mici, vistieriile Casei Domnului și vistieriile împăratului și ale căpeteniilor lui. Au ars Casa lui Dumnezeu, au dărâmat zidurile Ierusalimului, au pus foc tuturor caselor lui și au nimicit toate lucrurile scumpe.

Pe cei ce au scăpat de sabie, Nebucadnețar i-a dus prinși la Babilon. Ei i-au fost supuși, lui și fiilor lui, până la stăpânirea împărăției persilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului rostit prin gura lui Ieremia; până ce țara și-a ținut sabatele ei și s-a odihnit tot timpul cât a fost pustiită, până la împlinirea celor șaptezeci de ani.“ (2 Cron. 36:11-21).

Asedierea, cucerirea și distrugerea Ierusalimului sunt descrise în cartea Regi (2 Regi 25:8-21). Zedechia și-a încălcat jurământul făcut la suirea sa pe tron (Ezec. 17:11-14). În aparență, el a păstrat contacte diplomatice cu Babilonul (Ier. 29:3), și chiar s-a dus la Babilon ca să-l viziteze pe Nebucadnețar (Ier. 51:59); dar, pe ascuns, și-a trimis emisari în Egipt ca să ceară ajutorul faraonului Ofra. În anul 588 î.Hr., situația i s-a părut suficient de prielnică pentru a se răscula împotriva Babilonului (2 Regi 24:20; 2 Cron. 36:13). Nebucadnețar a răspuns acțiunilor lui Zedechia trimițând împotriva evreilor o uriașă armată imperială. Când egiptenii au ieșit să sară în ajutorul lui Zedechia, Nebucadnețar i-a lăsat în pace pe evrei și s-a concentrat să-i înfrângă pe ei mai întâi, considerând că nu era bine să lupte pe două fronturi deodată. Dumnezeu l-a trimis atunci pe Ieremia să-i spună lui Zedechia că are speranțe false și că Nebucadnețar se va întoarce împotriva Ierusalimului (Ier. 37). Însă, Zedechia n-a vrut să-l asculte pentru că își pusese nădejdea nu în Domnul, ci în Egipt (Ezec. 17:11-21).

(2) Zedechia, un om care nu ascultă (Ier. 27)

De ce n-a ascultat Zedechia de mesajul clar și limpede al profeților trimiși de Domnul?

În primul rând, Zedechia n-a ascultat pentru că n-a crezut profețiile solilor lui Dumnezeu.

În al doilea rând, el n-a ascultat pentru că s-a lăsat înconjurat și sfătuit de un grup de oameni care i-au dat mai multă crezare profetului mincinos Hanania, omul care-i legăna inspirându-le nădejdi false și le „dădea învățătură după poftele lor“ (Ier. 28:1-4).

În al treilea rând, Zedechia n-a ascultat probabil pentru că a fost sedus de păgânismul rampant care înlocuise deja închinarea adevărată așezată de Solomon în Templul din Ierusalim. Capitoul 8 din cartea lui Ezechiel ne spune ce se întâmpla acolo: (1) preoții ajunseseră să ardă tămâie la idoli „cu chip de târătoare și de animale urâcioase“ zugrăvite peste tot pe pereți (Ezec. 8:9-12), (2) preoții se închinau așezați cu fața spre el și cu „dosul“ spre Templul Domnului (Ezec. 8:13-18) și (3) preoții și femeile aduceau jefte dumnezeilor Asiriei, Egiptului, Siriei și Babilonului. La aceste acte de închinare păgână participa cu toată inima și regele Zedechia, împreună cu toți demnitarii lui. Omul acesta a fost necredincios față de Iehova; era un om rău, mincinos, un călcător de jurămintе, un personaj pervers și viclean care s-a răzvrătit până și împotriva celui care-l așezase pe tron.

Zedechia și-a chemat vecinii și a încropit la repezeală o „confederație internațională“ cu care să i se împotrivescă împăratului Babilonului (Ier. 27). Proiectul lor eșuând, Nebucadnețar s-a întors să-l pedepsească pe Zedechia. Armatele lui au asediat Ierusalimul din 15 ianuarie 588 î.Hr. până la 18 iulie 586 î.Hr.

„În al nouălea an al domniei lui Zedechia, în a zecea zi a lunii a zecea, Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a venit cu toată oștirea lui împotriva Ierusalimului; a tăbărât înaintea lui, și a ridicat întărituri de jur-împrejur.

Cetatea a fost împresurată până la al unsprezecelea an al împăratului Zedechia.“ (2 Regi 25:1-2).

La un moment dat, lipsurile din cetate au fost așa de mari încât oamenii au ajuns să-și mănânce proprii copii:

„Cei ce pier uciși de sabie sunt mai fericiți decât cei ce pier de foame, care cad sleiți de puteri, din lipsa

roadelor câmpului! Femeile, cu toată mila lor, își fierb copiii, care le slujesc ca hrană, în mijlocul prăpădului fiicei poporului meu.” (Plângeri 4:9-10).

Până la urmă, în 14 august 586, asediatorii au făcut o breșă în zid și au pătruns în cetate, au trecut-o prin ascuțișul săbiei și i-au dărâmat clădirile și Templul.

Proorocul Ieremia îi sfătuisese pe rege și pe consilierii săi să se predea de bunăvoie împăratului Babilonului ca să salveze cetatea, dar ei nu l-au ascultat (Ier. 21; 38:1-6, 14-28). Mai mult, Ieremia a fost arestat și chiar aruncat într-o fântână nămolosă abandonată, unde era cât pe ce să-și piardă viața (Ier. 38:1-13).

În fața unui prăpăd iminent, regele Zedechia l-a întrebat în mod ipocrit pe Ieremia ce trebuia să facă (Ier. 21), dar n-a vrut nici atunci să-i asculte sfatul. Zedechia i-a cerut lui Ieremia să se roage pentru el (Ier. 37:1-3), dar el însuși nu s-a rugat și nu s-a smerit înaintea Domnului (2 Cron. 36:12-13; 2 Cron. 7:14).

(3) Zedechia, un împotrivor zdrobit sub Providență

Unii spun că scepticismul lui Zedechia față de mesajul profeților Ieremia și Ezechiel s-ar fi datorat unei aparente contradicții între vorbele celor doi. Într-adevăr, Ieremia declarase clar că Zedechia va vedea pe împăratul Babilonului, în timp ce Ezechiel a spus că Zedechia nu-l va vedea:

„Și tu nu vei scăpa din mâinile lui, ci vei fi luat și dat în mâna lui, vei da ochi cu împăratul Babilonului, el îți va vorbi gură către gură, și vei merge la Babilon.” (Ier. 34:3).

„Domnitorul care este în mijlocul lor își va pune lucrurile pe umăr și va pleca pe negură; vor sparge zidul ca să-l scoată afară; își va acoperi fața, ca să nu vadă pământul cu ochii.

Îmi voi întinde mreața peste el, și va fi prins în lațul Meu; îl voi duce la Babilon, în țara haldeilor; dar nu-i va vedea, și va muri acolo.” (Ezec. 12:1-13; Ier. 34:3).

Ca și în alte cazuri asemănătoare, contradicția nu este decât una aparentă. Ambele profeții s-au împlinit. Zedechia a dat ochii cu împăratul Babilonului, dar nu la Babilon, ci la Ribla. La Babilon el a ajuns orb!

Când babilonienii au pătruns în cetate, Zedechia și mai-marii lui au fugit spre câmpia Iordanului, dar au fost prinși lângă Ierihon. Dus la Ribla, locul cartierului general al armatei imperiale, Zedechia a fost judecat, găsit vinovat de răscoală și condamnat să fie dus ca rob la Babilon. Ca parte a pedepsei, Nebucadnețar a păstrat pentru Zedechia o lovitură grozavă:

„Împăratul Babilonului a pus să înjunghie la Ribla pe fiii lui Zedechia înaintea lui, împreună cu toți mai-marii lui Iuda. Apoi a pus să i se scoată ochii lui Zedechia, și a pus să-l lege cu lanțuri de aramă, ca să-l ducă la Babilon.” (Ier. 39:6-7).

Lui Zedechia, orbirea spirituală i-a atras și orbirea fizică. Soarta lui este, în rezumat, o ilustrație a finalului de istorie al Israelului. Zedechia a trebuit să fie convins că „nici un cuvânt care iese din gura Domnului nu este lipsit de putere” (Luca 1:37).

După ce au luat cam tot ce se putea lua din Ierusalim, în data de 14 august 586 î.Hr., babilonienii au dărâmat cetatea și au distrus Templul.

„Haldeii au sfărâmat stâlpii de aramă din Casa Domnului, temeliile, marea de aramă care era în Casa Domnului, și au dus arama în Babilon.

Au luat cenușarele, lopețile, mucările, ceștile și toate uneltele de aramă cu care se făcea slujba. Căpetenia străjerilor a mai luat și tigăile pentru cărbuni și lighe-nele, tot ce era de aur și tot ce era de argint.

Cei doi stâlpi, marea, și temeliile, pe care le făcuse Solomon pentru Casa Domnului, toate uneltele acestea de aramă aveau o greutate necunoscută.

Înălțimea unui stâlp era de optsprezece coți, și deasupra avea un acoperiș de aramă, a cărui înălțime era de trei coți; împrejurul acoperișului era o împletitură în chip de rețea și rodii, toate de aramă; tot așa avea și al doilea stâlp cu împletitura în chip de rețea.“ (2 Regi 25:13-17).

Stâlpii menționați aici au fost „Ioachim și Boaz“ care înfrumusețau intrarea în Templu. Erau imenși ca dimensiuni și împodobiți cu tot felul de lucrări în bronz făcute de Hiram din Tir, prietenul lui Solomon (1 Regi 7:13-22). Pe scurt, ceea ce ne este descris aici este totala distrugere a ultimelor vestigii ale glorioasei clădiri ridicate de Solomon la Ierusalim.

„Săpăturile arheologice moderne au confirmat severitatea cu care au distrus chaldeenii clădirile din Ierusalim. Nu se găsește nici o urmă a Templului zidit de Solomon, nici o fărâmbă din casa regală a împăratului. Săpăturile făcute la Azeka, Beth-Șemeș și Lachiș sunt dovezi mute care atestă teribila distrugere.“ (Merril F. Unger, *Arheology and The Old Testament*, Grand Rapids, Zondervan Publishing House, 1960).

Toți demnitarii care îl sfătuiseră pe Zedechia să nu asculte de glasul lui Ieremia și să se împotrivească mesajului divin au fost prinși și omorâți înaintea lui Nebucadnețar la Ribla:

„Căpetenia străjerilor a luat pe marele preot Se-raia, pe Țefania, al doilea preot, și pe cei trei păzitori

ai pragului. Și din cetate a luat un dregător care avea sub porunca lui pe oamenii de război, cinci oameni care făceau parte din sfetnicii împăratului și care au fost găsiți în cetate, pe logofătul căpeteniei oștirii, însărcinat să scrie la oaste pe poporul țării, și șazecei de oameni din poporul țării, care se aflau în cetate.

Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, i-a luat și i-a dus la împăratul Babilonului la Ribla. Împăratul Babilonului i-a lovit și i-a omorât la Ribla, în țara Hamatului. “ (2 Regi 25:18-21).

Tot poporul a fost deportat. În țară au fost lăsați numai „cei mici și neînsemnați“, cei mai săraci din popor:

„Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat robi la Babilon, pe aceia din popor care rămăseseră în cetate, pe cei ce se supuseseră lui, și pe rămășița poporului.

Dar Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a lăsat în țara lui Iuda pe unii dintre cei mai săraci din popor, pe cei ce nu aveau nimic; și le-a dat atunci vii și ogoare.“ (Ier. 39:9-10).

Însă, în calitatea sa de instrument al Providenței divine, Nebucadnețar s-a purtat frumos cu proorocul Ieremia:

„Nebucadnețar, împăratul Babilonului, dăduse porunca următoare cu privire la Ieremia, prin Nebuzaradan, căpetenia străjerilor: «Ia-l, poartă grijă de el, și nu-i face nici un rău, ci fă-i ce-ți va cere!»

Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, Nebuzazban, căpetenia famenilor-dregători, Nergal-Șarețer, căpetenia magilor, și toate căpeteniile împăratului Babilonului, au trimis să-l aducă pe Ieremia din curtea temniței, și l-au încredințat lui Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan, ca să-l ducă acasă. Și a rămas în mijlocul poporului. Cuvântul Domnului vorbise astfel lui Ieremia, pe când era închis în curtea temniței: «Dute de vorbește lui Ebed-Melec, Etiopianul, și spune-i:

Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: ‘Iată, voi aduce peste cetatea aceasta lucrurile, pe care le-am vestit în rău și nu în bine; în ziua aceea ele se vor întâmpla înaintea ochilor tăi.

Dar pe tine te voi izbăvi în ziua aceea, zice Domnul, și nu vei fi dat în mâinile oamenilor de care te temi. Te voi scăpa, și nu vei cădea sub sabie, ci viața îți va fi prada ta de război, pentru că ai avut încredere în Mine, zice Domnul.»“ (Ier. 39:11-18).

Scos din temniță, Ieremia s-a plimbat printre ruinele Ierusalimului și a plâns amarnic. Patriotismul acestui om extraordinar, pus la îndoială de contemporanii care nu i-au acceptat mesajul, a explodat într-o cascadă de bocete culese în cartea care se intitulează chiar așa: „*Plângerile lui Ieremia*“. Ele sunt materializarea unei dureri pe care acest om sensibil a purtat-o cu el în toată activitatea lui profetică:

„O! de mi-ar fi capul plin cu apă, de mi-ar fi ochii un izvor de lacrimi, aș plânge zi și nopte pe morții fiicei poporului meu!“ (Ier. 9:1).

Evenimentele din această vreme au fost consemnate și în cartea profetului Ezechiel. Pedepsirea lui Zedechia este descrisă în Ezechiel 17. Rechizitoriul de la procesul divin intentat Regatului lui Iuda se găsește în Ezechiel 23. Ezechiel 24 vorbește despre dărâmarea Ierusalimului. Acest purtător de cuvânt al lui Dumnezeu a trecut el însuși prin evenimente teribile. Ca să-l facă să simtă tragedia evenimentului și să vorbească despre distrugerea cetății cu cuvinte venite din inima lui Dumnezeu, Ezechiel a trăit o tragedie personală. În ziua în care a căzut Ierusalimul, i-a murit nevasta:

„«Fiul omului, iată, îți voi răpi printr-o lovitură ce ți-e mai scump în ochi. Dar să nu te jălești, nici să nu plângi, și să nu-ți curgă lacrimile pentru ea.

Suspină în tăcere, dar nu plânge ca la morți! Leagă-ți turbanul, pune-ți încălțăminte în picioare, nu-ți acoperi barba, și nu mânca pâinea de jale!“

Vorbisem poporului dimineața, și seara mi-a murit nevasta. A doua zi dimineața, am făcut cum mi se poruncise.»“ (Ezec. 24:16-18).

Cât despre Zedechia, el a trăit până la moarte în Babilon. Ca să se împlinească promisiunea făcută prin Ieremia, el a avut o înmormântare de cinste, deși n-a meritat-o. Însă, Dumnezeu a

rânduind lucrurile în felul acesta din pricina lui David, întemeietorul dinastiei alese de El:

„Numai, ascultă Cuvântul Domnului, Zedechia, împăratul lui Iuda! Așa vorbește Domnul despre tine: «Nu vei muri ucis de sabie, ci vei muri în pace: și cum au ars miresme pentru părinții tăi, vechii împărați, care au fost înaintea ta, tot așa vor arde și pentru tine, și te vor jăli, zicând: ‘Vai, doamne!’ Căci Eu am rostit cuvântul acesta, zice Domnul.»“ (Ier. 34:4-5)

46.

Ghedalia, un dregător care nu poate dreg

(2 Regi 25:22-36; Ier. 40 – 44)

Motto: Speranța moare ultima

Peste cei lăsați în țara evreilor, Nebucadnețar a așezat un dregător, numit Ghedalia:

„Și Nebucadnețar, împăratul Babilonului, a pus poporul care mai rămăsese, și pe care-l lăsase în țara lui Iuda, sub porunca lui Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan.” (2 Regi 25:22).

Numele „Ghedalia” se traduce prin „mare este Dumnezeu”. El a fost un nepot al lui Șafan, capul unei familii de seamă din Iuda. Cei din casa lui Șafan au sprijinit reformele regelui Iosia și s-au purtat cu prietenie față de profetul Ieremia (Ier. 26:24).

S-ar prea putea chiar ca un cuvânt spus de Ieremia să-l fi recomandat pe Ghedalia lui Nebucadnețar și așa să se explice promovarea lui neașteptată. Dacă vreți să citiți în amănunt acțiunea mârșavă prin care Ismael (providențial nume!) l-a înșelat pe Ghedalia și l-a asasinat o puteți citi în capitolele 40 – 44 din cartea profetului Ieremia.

„Când au auzit toate căpeteniile oștilor, ei și oamenii lor, că împăratul Babilonului a pus dregător pe Ghedalia, s-au dus la Ghedalia la Mițpa, și anume: Ismael, fiul lui Netania, Iohanan, fiul lui Careah, Seraia, fiul lui Tanhumet, din Netofa, și Iaazania, fiul unui maacatit, ei și oamenii lor.

Ghedalia le-a jurat, lor și oamenilor lor, și le-a zis: «Să nu vă temeți de nimic din partea slujitorilor haldeilor; rămâneți în țară, slujiți împăratului Babilonului, și veți duce-o bine.»

Dar în luna a șaptea, Ismael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din neamul împărătesc, a venit, însoțit de zece oameni, și l-au lovit de moarte pe Ghedalia, ca și pe iudeii și pe haldeii care erau cu el la Mițpa.“ (2 Regi 25:23-25).

Cât privește „căpeteniile oștilor“ care l-au urmat pe Ismael, este vorba despre aceiași oameni care l-au părăsit pe Zedechia în câmpia Ierihonului și l-au abandonat bunului plac al lui Nebucadnețar.

„Atunci tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare, și căpeteniile oștilor, s-au sculat și au plecat în Egipt, pentru că le era frică de haldei.“ (2 Regi 25:23-26).

Această ultimă pățanie a iudeilor arată cât de îndărătnic a fost acest neam și cât de mult a fost înclinat spre neascultare. Ei n-au recunoscut niciodată că pedeapsa venită asupra lor a fost din partea lui Dumnezeu și că au meritat-o din plin. Porniți mereu să umble de capul lor, puținii evrei care mai rămăseseră în țară s-au răscurat împotriva rânduielilor așezate de Nebucadnețar și s-au autoexilat de frică din propria lor țară. Finalul este ironic și tragic totodată; evreii s-au întors de bunăvoie în Egipt, locul de unde-i scosese Dumnezeu cu mână tare din robie...

(1) Mesajele lui Ieremia pentru vremea robiei

Scrisoarea trimisă de Ieremia către prinșii de război din Babilon a rămas în istorie. În tradiția evreiască, ea este cunoscută

drept „strategia lui Dumnezeu pentru evreii din Diaspora“ și ar trebui analizată cu atenție de toți cei forțați să „plece de acasă“, fie prin deportare forțată, fie prin plecare de bunăvoie:

„Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel, către toți prinșii de război, pe care i-am dus din Ierusalim la Babilon:

«Zidiți case, și locuiți-le; sădiți grădini și mâncați din roadele lor! Luați-vă neveste, și faceți fii și fiice; însurați-vă fiii, și măritați-vă fetele, să facă fii și fiice, ca să vă înmulțiți acolo unde sunteți, și să nu vă împuținați.

Urmăriți binele cetății, în care v-am dus în robie, și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!»“ (Ier. 29:1-7).

De atunci și până astăzi, evreii care trăiesc în afara lui Israel au ascultat de aceste sfaturi ale lui Dumnezeu, căutând să devină cei mai buni americani în America, cei mai buni români în România, cei mai buni germani în Germania, cei mai buni brazilieni în Brazilia, și așa mai departe. Ca și Daniel și cei trei prieteni ai lui din Babilon, evreii au acceptat să li se schimbe numele, hainele, înfățișarea, obiceiurile, dar au rămas mereu în inimile lor credincioși Dumnezeului care i-a ales și au nădărdit în împlinirea promisiunilor lor pentru viitor.

Finalul cărții Regi se deosebește de cel al cărții Cronici. Cea din urmă se termină cu vestirea ieșirii din robie, eveniment deja trăit de cititorii ei. Textul este identic cu cel din debutul cărții lui Ezra, făcându-ne să credem că amândouă au același autor:

„În cel dintâi an al lui Cir, împăratul perșilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului rostit prin gura lui Ieremia, Domnul a trezit duhul lui Cir, împăratul perșilor, care a pus să se facă prin viu grai și prin scris această vestire în toată împărăția lui:

«Așa vorbește Cir, împăratul perșilor: ‘Domnul, Dumnezeul cerurilor, mi-a dat toate împărățiile pământului, și mi-a poruncit să-I zidesc o casă la Ierusalim în Iuda. Cine dintre voi este din poporul Lui? Domnul, Dumnezeul lui, să fie cu el, și să plece!’»“ (2 Cron. 36:22-23; Ezra 1:1-2).

(2) Ghedalia, Ismael și Iohanan – un studiu de caz

Pentru că materialul scrierii de față vizează personalitățile păstrate de Dumnezeu în arhivele regale, dați-mi voie să-l închei cu un mic studiu asupra caracterului a trei oameni care au marcat soarta finală a evreilor din Regatul lui Iuda.

Cei trei bărbați sunt Ghedalia, Ismael și Iohanan. Circumstanțele de atunci și felul în care s-au raportat ei la ele, ne pun în față o lecție importantă: fiecare dintre noi vedem lumea nu așa cum este ea, ci așa cum suntem noi, prin ochelarii propriei noastre personalități. Să-i luam pe rând:

I. Ghedalia a fost un om bun, dar naiv

El a crezut că toată lumea înțelege situația țării asemenea lui, și nu și-a putut închipui că are dușmani. Însă, bunele sale intenții n-au fost apreciate de toți, iar el n-a remarcat asta:

„Iohanan, fiul lui Careah, și toate căpeteniile oștilor care mai erau pe câmp, au venit la Ghedalia, la Mițpa, și i-au zis: «Știi că Baalis, împăratul amoniților, l-a însărcinat pe Ismael, fiul lui Netania, să te omoare?»

Dar Ghedalia, fiul lui Ahicam, nu i-a crezut. Și Iohanan, fiul lui Careah, a spus în taină lui Ghedalia, la Mițpa: «Dă-mi voie să mă duc să-l omor pe Ismael, fiul lui Netania. Nimeni n-are să știe. Pentru ce să te omoare el, și să se risipească toți cei din Iuda, care s-au strâns la tine, și să piară rămășița lui Iuda?»

Ghedalia, fiul lui Ahicam, i-a răspuns lui Iohanan, fiul lui Careah: «Nu face lucrul acesta: căci ce spui tu despre Ismael, nu este adevărat!» (Jer. 40:13-16).

II. Ismael, dușmanul lui Ghedalia, a fost un trădător

Acesta s-a compromis cu amoniții și n-a putut admite că Ghedalia ar fi putut să fie sincer și cu evreii rămași în țară și cu haldeii care se aflau în preajma sa.

Duplicitar în sine, Ismael, care de altfel provenea din casa regală (2 Regi 25:25; Ier. 41:1), s-a aliat cu amoniții, dușmanii poporului sfânt, și l-a asasinat pe Ghedalia:

„În luna a șaptea, Ismael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din neamul împăratului, a venit cu mai-marii împăratului și cu zece oameni la Ghedalia, fiul lui Ahicam, la Mițpa.

Și au mâncat împreună acolo, la Mițpa. Atunci Ismael, fiul lui Netania, s-a sculat cu cei zece oameni de care era însoțit, și au lovit cu sabia pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șafan, și au omorât astfel pe acela, pe care îl pusese împăratul Babilonului dregător peste țară.

Ismael a mai omorât pe toți iudeii care erau cu Ghedalia la Mițpa, și pe haldeii care se aflau acolo, oameni de război.“ (Ier. 41:1-3).

III. Iohanen, este prototipul oamenilor înfrânți, care nu mai cred nimic și nu se mai încred în nimeni

Bănuitor din fire, el a văzut foarte repede, dincolo de aparenta înțelegere, amenințarea pe care o reprezenta Ismael pentru Ghedalia. Neîncrezător în Dumnezeu, el n-a vrut să citească bunăvoința divină în recolta deosebită pe care le-o dăruise în anul acela:

„Și toți iudeii aceștia s-au întors din toate locurile pe unde erau împrăștiați, au venit în țara lui Iuda la Ghedalia, la Mițpa, și au avut un mare belșug de vin și de poame de vară.“ (Ier. 40:12).

Când, după ce tot poporul dezgustat de Ismael i s-a alăturat în țară (Ier. 41:11-18), Iohanen a devenit căpetenia lor de fapt, dacă nu de drept.

Pornit să plece în Egipt, departe de răzbunarea haldeilor pentru că Ismael îl asasinase pe Ghedalia, Iohanen se prefacă că vrea să cunoască voia Domnului, și vine să stea de vorbă cu Ieremia „la hanul lui Chimham, lângă Betleem“ (Ier. 41:17). Întrebarea lui părea sinceră, dar în realitate lucrurile stăteau cu totul altfel. De

aceea Dumnezeu îi răspunde, prin Ieremia, doar după zece zile, iar atunci când o face, Dumnezeu dă pe față ipocrizia acestui om care, deși pozează într-un credincios, este total lipsit de credință:

„Rămășițe ale lui Iuda, Domnul vă zice: «Nu vă duceți în Egipt!» «Băgați bine de seamă că vă opresc lucrul acesta astăzi. Căci vă înșelați singuri, dacă m-ați trimis la Domnul, Dumnezeul vostru, zicând: 'Mijlocește pentru noi la Domnul, Dumnezeul nostru, fă-ne cunoscut tot ce va spune Domnul, Dumnezeul nostru, și vom face!'

Eu v-am spus astăzi; dar voi nu ascultați glasul Domnului, Dumnezeului vostru, nici tot ce m-a însărcinat El să vă spun. De aceea să știți că veți muri de sabie, de foamete sau de ciumă, în locul unde voiți să vă duceți să locuiți!» (Ier. 42:19-22).

Observația lui Dumnezeu a fost corectă. Iohanan nu mai credea în nimic:

„Când a isprăvit Ieremia de spus întregului popor toate cuvintele Domnului, Dumnezeului lor, toate cuvintele pe car îl însărcinase Domnul, Dumnzeul lor, să le spună, Azaria, fiul lui Hosea, Iohanan, fiul lui Careah, și toți oamenii aceia îngâmfați, i-au zis lui Ieremia:

«Minți! Nu Domnul, Dumnezeul nostru, te-a însărcinat să ne spui: 'Nu vă duceți în Egipt ca să locuiți acolo pentru o vreme!' Ci Baruc, fiul lui Neriia, te ațâță împotriva noastră, ca să ne dai în mâinile haldeilor, să ne omoare sau să ne ducă robi la Babilon!»

Astfel, Iohanan, fiul lui Careah, toate căpeteniile oștilor, și tot poporul, n-au ascultat de glasul Domnului, care le porunceă să rămână în țara lui Iuda

...Au plecat dar în țara Egiptului, - căci n-au ascultat de porunca Domnului, - și au ajuns până la Tahpanes.” (Ier. 43:1-4, 7).

Prin Iohanan, evreii au pierdut și ultima posesiune pe care o mai aveau și care-i făcea diferiți de celelalte popoare: credința în Iehova. Ajunși în Egipt, evreii conduși de Iohanan au devenit

foarte repede idolatri (Ier. 44:1-6), iar când Dumnezeu i-a tratat prin gura profetului, evreii și-au dat apostazia pe față:

„Toți bărbații, care știau că nevestele lor aduceau tămâie altor dumnezei, toate femeile care se aflau acolo în mare număr, și tot poporul care locuia în țara Egiptului, la Patros, i-au răspuns așa lui Ieremia:

«Nu te vom asculta în nimic din cele ce ne-ai spus în Numele Domnului. Ci voim să facem cum am spus cu gura noastră, și anume: să aducem tămâie împărătesei cerului, și să-i turnăm jertfe de băutură, cum am făcut, noi și părinții noștri, împărații noștri și căpeteniile noastre, în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului.

Atunci aveam pâine de ne săturam, eram fericiți, și nu treceam prin nici o nenorocire! Dar, de când am încetat să aducem tămâie împărătesei cerului, și să-i turnăm jertfe de băutură, am dus lipsă de toate, și am fost nimiciți de sabie și de foamete... »

«De altfel, când aducem tămâie împărătesei cerului și-i turnăm jertfe de băutură, oare fără voia bărbaților noștri îi pregătăm noi turte ca s-o cinstim făcându-i chipul, și-i aducem jertfe de băutură?»“ (Ier. 45:15-19).

Concluzia la care au ajuns acești evrei din Egipt este falsă. Ei au legat credința în supranatural de bunăstarea lor materială, fiind gata să-și vândă închinarea oricărui zeu care le va da mai mult. Evreii aceștia au răsturnat interpretarea istoriei susținând că L-au părăsit pe Iehova pentru că El nu le-a fost de nici un folos. Încăpățânați până la capăt, această generație a atras asupra ei o pedeapsă definitivă (Ier. 45:20-27).

Speranța moare ultima... Doar atunci când nu mai ai în ce să sper, pentru că ți-ai pierdut credința. Speranța evreilor fugiți în Egipt n-a murit pentru că a murit Dumnezeu, ci pentru că a murit credința lor în Dumnezeu. La un asemenea deces, nu mai lipsea decât o înmormântare, și Dumnezeu promite solemn că le-o va face:

„Așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel: «Voi și nevestele voastre ați mărturisit cu gurile voastre și ați împlinit cu mâinile voastre ce spuneți: ‘Vrem să

împlinim juruințele pe care le-am făcut, să aducem tămâie împărătesei cerului, și să-i turnăm jertfe de băutură!’

De aceea, acum, după ce v-ați împlinit juruințele, și v-ați înfăptuit făgăduințele, ascultați Cuvântul Domnului, voi toți cei din Iuda, care locuiți în țara Egiptului!»

‘Iată, jur pe Numele Meu cel mare, zice Domnul, că Numele Meu nu va mai fi chemat de gura niciunuia dintre oamenii lui Iuda, și în toată țara Egiptului nici unul nu va zice: «Viu este Domnul, Dumnezeu!’

Iată, voi veghea asupra lor ca să le fac rău și nu bine; și toți oamenii lui Iuda, care sunt în țara Egiptului, vor fi nimiciți de sabie și de foamete până vor pieri de tot.»“ (Ier. 44:25-27).

(3) Viața de dincolo de moarte!

(2 Regi 25:27-30)

Nu știu dacă v-a spus-o cineva deja, dar vreau să fiu sigur că o aflați și de la mine:

„Fiți atenți la finalul cărților Bibliei! De multe ori ceea ce este scris în ultimul capitol sau în ultimele versete ne dă cheia întregii cărți. Uitați-vă cum se termină Iov și care este finalul din Ecclesiastul. Numai finalul ne dă mesajul prin care trebuie să interpretăm întreaga carte! La fel este și cu Evanghelia lui Ioan și cu ...Apocalipsa!“

Felul în care se încheie cele două cărți care conțin arhivele regale ale împărăției este la fel de important și de sugestiv. Deși ambele puteau fi încheiate cu descrierea dezastrului, și Regi și Cronici se termină cu vești bune.

Veștile rele nu sunt niciodată definitive pentru un copil al lui Dumnezeu! Cel care a inspirat scrierea cărții Regi și Cronici le-a făcut să fie ca lucrările muzicale ale lui J. S. Bach. Chiar și cele cu tonalități triste (game minore) se termină inevitabil cu cel puțin un acord pozitiv luminos (într-o gamă majoră).

Cu Dumnezeu, există viață chiar și după moarte! Istoria poporului Israel nu s-a terminat în rușine și în exil. În ultimul ei capitol, cartea Regi ne spune că, fără un motiv aparent, un împărat al lui Iuda s-a bucurat de un tratament preferențial în Babilon:

„În al treizeci și șaptelea an al robiei lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, în a douăzeci și șaptea zi a lunii a douăsprezecea, Evil-Merodac, împăratul Babilonului, în cel dintâi an al domniei lui, a înălțat capul lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, și l-a scos din temniță; i-a vorbit cu bunătate, și a pus scaunul lui de domnie mai presus de scaunul de domnie al împăraților care erau cu el la Babilon. I-a schimbat hainele de temniță, și Ioiachin a mâncat totdeauna la masa lui, în tot timpul vieții lui.

Împăratul i-a îngrijit necurmat de hrana de toate zilele, în tot timpul vieții lui.“ (2 Regi 25:27-30).

Asemenea lui Samuel, care a scos întâmplarea cu Rut și a făcut-o un appendice pozitiv al cărții Judecători, autorul cărții Regi scoate un episod pozitiv din viața lui Ioiachin și-l pune la finalul întregii cărți. Evil-Merodac a fost fiul lui Nebucadnețar. El a ajuns pe tron în anul 562 î.Hr., la 24 de ani după căderea Ierusalimului și după 37 de ani de când Ioiachin a fost dus la Babilon. Ce l-a făcut oare pe Evil-Merodac, împăratul Babilonului, să-l scoată pe Ioiachin din închisoare după 37 ani și să-l ridice în cinste deasupra celorlalți împărați care erau cu el la Babilon?

Poate tocmai extraordinara influență a dregătorului/profet Daniel asupra tatălui său, împăratul Nebucadnețar, și a tuturor demnitarilor Babilonului. Ce face Dumnezeu atunci când cei chemați să-L reprezinte pe pământ eșuează lamentabil? Ce face Domnul când nu mai are la dispoziție nici popor, nici țară, nici capitală, nici templu, nici preoți? Biblia ne spune că atunci „Dumnezeu Se sprijină pe Sine!“

„El vede că nu este nici un om, și Se miră că nimeni nu mijlocește. Atunci brațul Lui Îi vine în ajutor, și neprihănirea Lui Îl sprijinește. Se îmbracă cu neprihănirea ca și cu o platoșă, Își pune pe cap coiful mântuirii; ia răzbunarea ca o haină, și Se acoperă cu gelozia ca și cu o manta.“ (Isaia 59:16-17; Ps. 98:1).

Vă aduceți aminte de convertirea treptată a lui Nebucadnețar prin încercările prin care l-a trecut Dumnezeu? Vă amintiți de visul căruia n-a putut să-i dea nimeni tălmăcirea (Daniel 2), de cei trei tineri din cuptorul de foc (Daniel 3) și de copacul cel

mare (Daniel 4) care vestea umilirea marelui împărat? Toate acestea au fost ocazii în care Dumnezeu S-a mărturisit pe Sine și S-a descoperit celui ce conducea atunci lumea. Iată concluziile lui Nebucadnețar, așa cum le-a rostit el personal când a văzut mărturiile extraordinare ale lui Dumnezeu:

„Atunci împăratul Nebucadnețar a căzut cu fața la pământ și s-a închinat înaintea lui Daniel, și a poruncit să i se aducă jertfe de mâncare și miresme.

Împăratul a vorbit lui Daniel și a zis: «Cu adevărat, Dumnezeul vostru este Dumnezeul dumnezeilor și Domnul împăraților, și El descoperă tainele, fiindcă ai putut să descoperi taina aceasta!» (Daniel 2:46-47).

„Nebucadnețar a luat cuvântul, și a zis: «Binecuvântat să fie Dumnezeul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, care a trimis pe îngerul Său și a izbăvit pe slujitorii Săi care s-au încrezut în El, au călcat porunca împăratului și și-au dat mai degrabă trupurile lor decât să slujească și să se închine altui dumnezeu decât Dumnezeului lor!

Iată acum porunca pe care o dau: orice om din orice popor, neam sau limbă ar fi, care va vorbi rău despre Dumnezeul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, va fi făcut bucăți și casa lui va fi prefăcută într-un morman de murdărie, pentru că... nu este nici un alt dumnezeu, care să poată izbăvi ca El.» (Dan. 3:28-29).

„După trecerea vremii sorocite, eu, Nebucadnețar, am ridicat ochii spre cer, și mi-a venit iarăși mintea la loc.

Am binecuvântat pe Cel Preaînalt, am lăudat și slăvit pe Cel ce trăiește veșnic, Acela a Cărui stăpânire este veșnică, și a Cărui împărăție dăinuiește din neam în neam.

Toți locuitorii pământului sunt o nimica înaintea Lui; El face ce vrea cu oastea cerurilor și cu locuitorii pământului, și nimeni nu poate să stea împotriva mâinii Lui, nici să-I zică: «Ce faci?»»

În vremea aceea, mi-a venit mintea înapoi; slava împărăției mele, măreția și strălucirea mea mi s-au dat înapoi; sfetnicii și mai-marii mei din nou m-au căutat; am fost pus iarăși peste împărăția mea, și puterea mea a crescut.

Acum, eu, Nebucadnețar, laud, înalt și slăvesc pe Împăratul cerurilor, căci toate lucrările Lui sunt adevărate, toate căile Lui sunt drepte, și El poate să smerească pe cei ce umblă cu mândrie!“ (Daniel 4:34-37).

Un comentator al Bibliei, C. F. Keil, este de părere că „înălțarea lui Ioiachin deasupra celorlalți a fost un evenimentul providențial destinat să-i mângâie pe toți evreii aflați în robie. Dumnezeu a vrut să-i anunțe că într-o zi va pune capăt umilirii lor și-i va reaseza în poziția proeminentă deasupra tuturor împărățiilor lumii“.

Cartea Cronici merge chiar mai departe și ne anunță eliberarea din robie și reîntoarcerea în străvechiul Canaan:

„În cel dintâi an al lui Cîr, împăratul perșilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului rostit prin gura lui Ieremia, Domnul a trezit duhul lui Cîr, împăratul perșilor, care a pus să se facă prin viu grai și prin scris această vestire în toată împărăția lui:

«Așa vorbește Cîr, împăratul perșilor: 'Domnul, Dumnezeul cerurilor, mi-a dat toate împărățiile pământului, și mi-a poruncit să-I zidesc o casă la Ierusalim în Iuda. Cine dintre voi este din poporul Lui? Domnul, Dumnezeul lui, să fie cu el, și să plece!’“ (2 Cron. 36:22-23).

Ezechiel, unul dintre marii profeți ai exilului babilonian, descrie viitorul poporului Israel ca o veritabilă înviere din morți. Risipiți în cimitirul necredinței Neamurilor ca niște oase uscate, evreii vor fi readuși la viață prin lucrarea Duhului lui Dumnezeu:

„Mâna Domnului a venit peste mine, și m-a luat în Duhul Domnului, și m-a pus în mijlocul unei văi pline de oase. M-a făcut să trec pe lângă ele, de jur-împrejur, și iată că erau foarte multe pe fața văii, și erau uscate de tot. El mi -a zis:

«Fiul omului, vor putea oare oasele acestea să învie?» Eu am răspuns: «Doamne, Dumnezeule, Tu știi lucrul acesta!» El mi-a zis: «Proorocește despre oasele acestea, și spune-le:

„Oase uscate, ascultați cuvântul Domnului! Așa vorbește Domnul Dumnezeu către oasele acestea: 'Iată că voi face să intre în voi un duh, și veți învia! Vă voi da vine, voi face să crească pe voi carne, vă voi acoperi cu piele, voi pune duh în voi, și veți învia. Și veți ști că Eu sunt Domnul.'

Am proorocit cum mi se poruncise. Și pe când prooroceam, s-a făcut un vuiet, și iată că s-a făcut o mișcare, și oasele s-au apropiat unele de altele! M-am uitat, și iată că le-au venit vine, carnea a crescut, și le-a acoperit pielea pe deasupra; dar nu era încă duh în ele. El mi-a zis:

„Proorocește, și vorbește duhului! Proorocește, fiul omului, și zi duhului: «Așa vorbește Domnul Dumnezeu: 'Duhule, vino din cele patru vânturi, suflă peste morții aceștia, ca să învie!'

Am proorocit, cum mi se poruncise. Și a intrat duhul în ei, și au înviat, și au stat pe picioare: era o oaste mare, foarte mare la număr. El mi-a zis:

«Fiul omului, oasele acestea sunt toată casa lui Israel. Iată că ei zic: 'Ni s-au uscat oasele, ni s-a dus nădejdea; suntem pierduți!' De aceea, proorocește, și spune-le: «Așa vorbește Domnul Dumnezeu: 'Iată, vă voi deschide mormintele, vă voi scoate din mormintele voastre, poporul Meu, și vă voi aduce iarăși în țara lui Israel. Și veți ști că Eu sunt Domnul, când vă voi deschide mormintele, și vă voi scoate din mormintele voastre, poporul Meu! Voi pune Duhul Meu în voi, și veți trăi; vă voi așeza iarăși în țara voastră, și veți ști că Eu, Domnul, am vorbit și am făcut, zice Domnul.»» (Ezec. 37:1-14).

Iar profetul Isaia, cu 150 de ani înainte, profetește până și cum se va numi împăratul persan care va decreta întorcerea copiilor lui Israel la ei acasă:

„Eu zic despre Cir: «El este păstorul Meu, și el va împlini toată voia Mea; el va zice despre Ierusalim: 'Să fie zidit iarăși!' Și despre Templu: 'Să i se pună temelile!'»

«Așa vorbește Domnul către unsul Său, către Cir, pe care-l ține de mână, ca să doboare Neamurile înaintea lui, și să dezlege brâul împăraților, să-i deschidă porțile, ca să nu se mai închidă: 'Eu voi merge înaintea ta, voi netezi drumurile muntoase, voi sfărâma ușile de aramă, și voi rupe zăvoarele de fier. Îți voi da vistierii ascunse, bogății îngropate, ca să știi că Eu sunt Domnul care te chem pe nume, Dumnezeul lui Israel.

Din dragoste pentru robul Meu Iacov, și pentru Israel, alesul Meu, te-am chemat pe nume, ți-am vorbit cu bunăvoință, înainte ca tu să Mă cunoști.

Eu sunt Domnul, și nu mai este altul, afară de Mine nu este Dumnezeu. Eu te-am încins, înainte ca tu să Mă cunoști. Ca să se știe, dela răsăritul soarelui până la apusul soarelui, că afară de Mine nu este Dumnezeu: Eu sunt Domnul, și nu este altul.

Eu întocmesc lumina, și fac întunericul, Eu dau propășirea, și aduc restrîștea, Eu, Domnul, fac toate aceste lucruri. Să picure cerurile de sus și să plouă norii neprihănirea! Să se deschidă pămîntul, să dea din el mîntuirea, și să iasă totodată din el izbăvirea! Eu, Domnul, fac aceste lucruri.»

«Vai de cine se ceartă cu Făcătorul său! - Un ciob dintre cioburile pămîntului! - Oare lutul zice el celui ce-l fătuiește: ‘Ce faci?’ Și lucrarea ta zice ea despre tine: ‘El n-are mîini?’ Vai de cine zice tatălui său: ‘Pentru ce m-ai născut?’ Și mamei sale: ‘Pentru ce m-ai făcut?’

Așa vorbește Domnul, Sfîntul lui Israel, și Făcătorul său: «Vrea cineva să Mă întrebe asupra viitorului, să-Mi poruncească pentru copiii Mei și pentru lucrarea mîinilor Mele?

Eu am făcut pămîntul, și am făcut pe om pe el; Eu cu mîinile Mele am întins cerurile, și am așezat toată oștirea lor. Eu am ridicat pe Cîr, în dreptatea Mea, și voi netezi toate cărările lui. El Îmi va zidi iarăși cetatea, și va da drumul prinșilor Mei de război, fără preț de răscumpărare și fără daruri, zice Domnul oștirilor.»

... «Dar Israel va fi mîntuit de Domnul, cu o mîntuire veșnică. Voi nu veți fi nici rușinați, nici înfrunțați, în veci. Căci așa vorbește Domnul, Făcătorul cerurilor, singurul Dumnezeu, care a întocmit pămîntul, l-a făcut și l-a întărit, l-a făcut nu ca să fie pustiu, ci l-a întocmit ca să fie locuit: ‘Eu sunt Domnul, și nu este altul!’» (Isaia 44:28; 45:1-13, 17-18).

Postfață

Așa cum am spus în Prefață și am căutat să argumentăm în conținutul acestui comentariu, istoria regilor lui Israel a fost „*un experiment care n-ar fi trebuit să fie*“. El s-a născut din ambiția păguboasă a evreilor de a fi „ca celelalte neamuri“ și de a avea un rege omenesc „care să meargă înaintea lor“ :

„Poporul n-a vrut să asculte glasul lui Samuel. «Nu!» au zis ei, «ci să fie un împărat peste noi, ca să fim și noi ca toate Neamurile; împăratul nostru ne va judeca, va merge în fruntea noastră și ne va cârmui în războaiele noastre.»

...Domnul i-a zis lui Samuel: «Ascultă glasul poporului în tot ce-ți va spune; căci nu pe tine te leapădă, ci pe Mine Mă leapădă, ca să nu mai domnesc peste ei. Ei se poartă cu tine cum s-au purtat totdeauna, de când i-am scos din Egipt până în ziua de astăzi; M-au părăsit și au slujit altor dumnezei. Ascultă-le glasul deci; dar înștiințează-i...» (1 Sam. 8:19-20; 9:7-9a).

Dacă toată istoria lui Israel trebuie să ne fie o școală (1 Cor. 10:6), episodul „regilor“ este una din cele mai importante lecții.

„Ți-am dat un împărat în mânia Mea, și ți-l iau în urgia Mea!“ (Osea 13:11).

Dumnezeu le-a dat întotdeauna evreilor ceea ce le-a fost necesar ca să învețe lecții necesare pentru umblarea lor cu Domnul. Chiar și codul lor legal a fost un obiect didactic:

„Ba încă le-am dat și legi cari nu erau bune, și porunci prin care nu puteau să trăiască.” (Ezec. 20:25).

Evreii n-au înțeles întotdeauna lecțiile din procesul pedagogic al lui Dumnezeu și, uneori, au venit să-L întrebe prin prooroci de ce face El ceea ce face.

O astfel de situație s-a întâmplat pe vremea lui Ezechiel și v-o semnalez ca pe o explicație care confirmă conținutul comentariului pe care l-am parcurs împreună. Explicarea întregului proces pedagogic se găsește în Ezechiel 20. Dumnezeu le explică evreilor ceea ce ar fi trebuit să înțeleagă ei singuri, dacă ar fi avut ochi să vadă și urechi care să audă. Nu vom cita aici decât versetele cele mai importante din acest extraordinar pasaj:

„În al șaptelea an, în ziua a zecea a lunii a cincea, unii din bătrânii lui Israel au venit la mine să întrebe pe Domnul, și au șezut jos înaintea mea.

Și Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

«Fiul omului, vorbește bătrânilor lui Israel, și spune-le: ‘Așa vorbește Domnul, Dumnezeu:

Să Mă întrebați ați venit? Pe viața Mea, că nu Mă voi lăsa să fiu întrebat de voi, zice Domnul, Dumnezeu.’

‘Vrei să-i judeci, fiul omului? Dacă vrei să-i judeci, pune-le înainte urâciunile părinților lor!’»“ (Ezec. 20:1-4)

După această introducere, Dumnezeu le pune evreilor în față câteva lecții amare din istoria lor recentă, care fusese o demonstrație clară că ambiția lor a fost nejustificată, deoarece nici unul dintre ei n-a avut resursele necesare pentru a sta ca împărat peste casa lui Israel:

„Nu veți vedea împlinindu-se ce vă închipuiți, când ziceți: «Vrem să fim ca Neamurile, ca familiile celorlalte țări, vrem să slujim lemnului și pietrei!»

Pe viața Mea, - zice Domnul Dumnezeu - că Eu Însumi voi fi Împărat peste voi, cu mână tare și cu braț întins, și vărsându-Mi urgia.»“ (Ezec. 20:32-33).

Ezechiel prezice apoi vremurile mesianice, în care Dumnezeu Își va împlini planurile cu poporul Israel:

„Căci pe muntele Meu cel sfânt, pe muntele cel înalt al lui Israel - zice Domnul, Dumnezeu - acolo Îmi va sluji toată casa lui Israel, toți cei ce vor fi în țară; acolo îi voi primi cu bunăvoință, voi cere darurile voastre de mâncare, cele dintâi roade din darurile voastre, și tot ce-Mi veți închina.

Vă voi primi ca pe niște miresme cu miros plăcut, după ce vă voi scoate din mijlocul popoarelor, și vă voi strânge din țările în care sunteți risipiți; și voi fi sfințit de voi înaintea Neamurilor.

Și veți ști că Eu sunt Domnul, când vă voi aduce înapoi în țara lui Israel, în țara pe care jurasem că o voi da părinților voștri. Acolo vă veți aduce aminte de purtarea voastră și de toate faptele voastre cu care v-ați spurcat; și vă va fi scârbă de voi înșivă, din pricina tuturor fărâdelegilor pe care le-ați făcut.

Și veți ști că Eu sunt Domnul, când Mă voi purta cu voi având în vedere Numele Meu, și nicidecum după purtarea voastră rea, nici după faptele voastre stricate, casa lui Israel, zice Domnul, Dumnezeu.” (Ezec. 20:40-44).

Robia babiloniană a fost pentru evrei un „tratament“. Departe de țară, fără un conducător și înconjuțați de cea mai copleșitoare formă de idolatrie care a existat vreodată pe pământ, evreii au fost puși, uneori chiar literalmente, în cuptorul purificator.

A reușit Dumnezeu să-i vindece de cele două maladii pentru care i-a dus în robie? A reușit El să-i scape și de idolatrie și de ambiția de a avea un împărat pentru a fi „ca celelalte neamuri“? Bineînțeles că da! Nici grecii, nici romanii, nici toate Neamurile printre care au trăit până astăzi risipiți nu i-au mai putut face să meargă după zeii lor.

Cât despre acceptarea unui „rege“, evreii s-au vindecat definitiv de această idee. Nici măcar pe Isus Cristos n-au vrut să-L

accepte ca rege. În zadar a scris Pilat deasupra crucii: „Isus din Nazaret, regele iudeilor“. Nimeni din Israel n-a fost atunci de acord cu el! Putem afirma cu certitudine: când Dumnezeu începe o lucrare, El o duce până la bun sfârșit. Iudeii nu mai trec la alte religii și nu mai râvnesc după un rege!

Eșecul experimentului regal nu a fost singular în istoria evreilor. Înainte de regi, Dumnezeu Și-a condus poporul prin intermediul profeților. Purtători ai revelației divine, de la Avraam și până la Samuel, profeții au eșuat și ei într-un mod lamentabil în conducerea poporului lui Dumnezeu.

După vremea regilor, mai exact după revenirea din robia babilonioană, evreii au fost conduși de preoți. Însă, din nefericire, nici ei n-au pus poporul în starea pe care o dorea Dumnezeu. Ultimii mari preoți, Ana și Caiafa, au ilustrat cum nu se putea mai bine eșecul preoților. Și atunci, dacă nici profeții, nici regii și nici preoții n-au reușit, cine va reuși până la urmă să aducă poporul lui Dumnezeu la starea dorită de Dumnezeul lor?

Numai El Însuși! Emanuel a venit ca să fie pentru noi și Profeț, și Mare Preot, și Rege!

La „împlinirea vremii“, Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său, Isus Cristos. Magii I s-au închinat cu cele trei daruri care I-au identificat slujirea: aur pentru rege, smirnă pentru profet și tămâie pentru preot.

A trăit printre oameni aducându-le nu numai Cuvântul revelat, ci și imaginea Dumnezeului Celui nevăzut.

A fost cu adevărat un prooroc mai mare ca Moise.

A murit, a înviat, S-a înălțat la Cer și acum mijlocește pentru noi ca Mare Preot, așezat la dreapta Măririi lui Dumnezeu.

De acolo, Isus Cristos va reveni în curând pe pământ ca să pună capăt istoriei triste a omenirii și să ne așeze în starea „după voia lui Dumnezeu“. El va fi atunci *Domnul domnilor și Împăratul împăraților*, iar înaintea Lui „se va pleca orice genunchi al celor din Cer și al celor de pe pământ.“

Până atunci, să zicem împreună: Vino, Doamne Isuse, și vino mai curând! Amin.

ANEXE

Cronologia regilor lui Israel și Iuda

KINGS OF JUDAH AND OF ISRAEL		
Saul/David/Solomon: 1117/1077/1037 B.C.E.*		
KINGDOM OF JUDAH	DATE (B.C.E.)	KINGDOM OF ISRAEL
Rehoboam	997	Jeroboam
Abijah/Asa	980/978	
	976/975/952	Nadab/Baasha/Elah
	951/951/951	Zimri/Omri/Tibni
	940	Ahab
Jehoshaphat	937	
	920/917	Ahaziah/Jehoram
Jehoram	913	
Ahaziah	906	
(Athaliah)	905	Jehu
Jehoash	898	
	876/859	Jehoahaz/Jehoash
Amaziah	858	
	844	Jeroboam II
Azariah (Uzziah)	829	
	803/791/791	Zechariah/Shallum/Menahem
	780/778	Pekahiah/Pekah
Jotham/Ahaz	777/762	
	758	Hoshea
Hezekiah	746	
	740	Samaria captured
Manasseh/Amon/Josiah	716/661/659	
Jehoahaz/Jehoiakim	628/628	
Jehoiachin/Zedekiah	618/617	
Jerusalem destroyed	607	

* Some dates are the approximate beginning year of the reign.

ÎMPĂRAȚII LUI ISRAEL

NUME	ANI	CARACTER	RELAȚII CU IUDA	UCIS DE	ISTORIE
1. IEROBOAM	22	Rău	Război		1 Împărați 11:26—14:20 2 Cronici 9:29—13:22
2. NADAB	2	Rău	Război	Baeșa	1 Împărați 15:25-28
3. BAEȘA	24	Rău	Război		1 Împărați 15:27—16:7 2 Cronici 6:1-6
4. ELA	2	Bețiv	Război	Zimri	1 Împărați 16:8-10
5. ZIMRI	7 zile	Ucigaș	Război	Omri	1 Împărați 16:10-20
6. OMRI	12	Foarte rău	Război		1 Împărați 16:16-27
7. AHAB	22	Extrem de rău	Alianță		1 Împărați 16:28—22:40 2 Cronici 18:1-34
8. AHAZIA	2	Rău	Pace		1 Împărați 22:40, 51-53 2 Împărați 1:1-17 2 Cronici 20:35-37
9. IORAM	12	Rău	Alianță	Iehu	2 Împărați 3:1-3; 9:14-25 2 Cronici 22:5-7
10. IEHU	28	Rău	Război		2 Împărați 9:1—10:36 2 Cronici 22:7-12
11. IOHAZ	17	Rău	Pace		2 Împărați 13:1-9
12. IOAS	16	Rău	Război		2 Împărați 13:10-25; 14:8-16 2 Cronici 25:17-24
13. IEROBOAM	41	Rău	Pace		2 Împărați 14:23-29
14. ZAHARIA	6 luni	Rău	Pace	Șalum	2 Împărați 15:8-12
15. ȘALUM	1 lună	Rău	Pace	Menahem	2 Împărați 15:13-15
16. MENAHEM	10	Rău	Pace		2 Împărați 15:16-22
17. PECAHIA	2	Rău	Pace	Pecah	2 Împărați 15:23-26
18. PECAH	20	Rău	Război	Osea	2 Împărați 15:27-31 2 Cronici 28:5-8
19. OSEA	9	Rău	Pace		2 Împărați 17:1-41

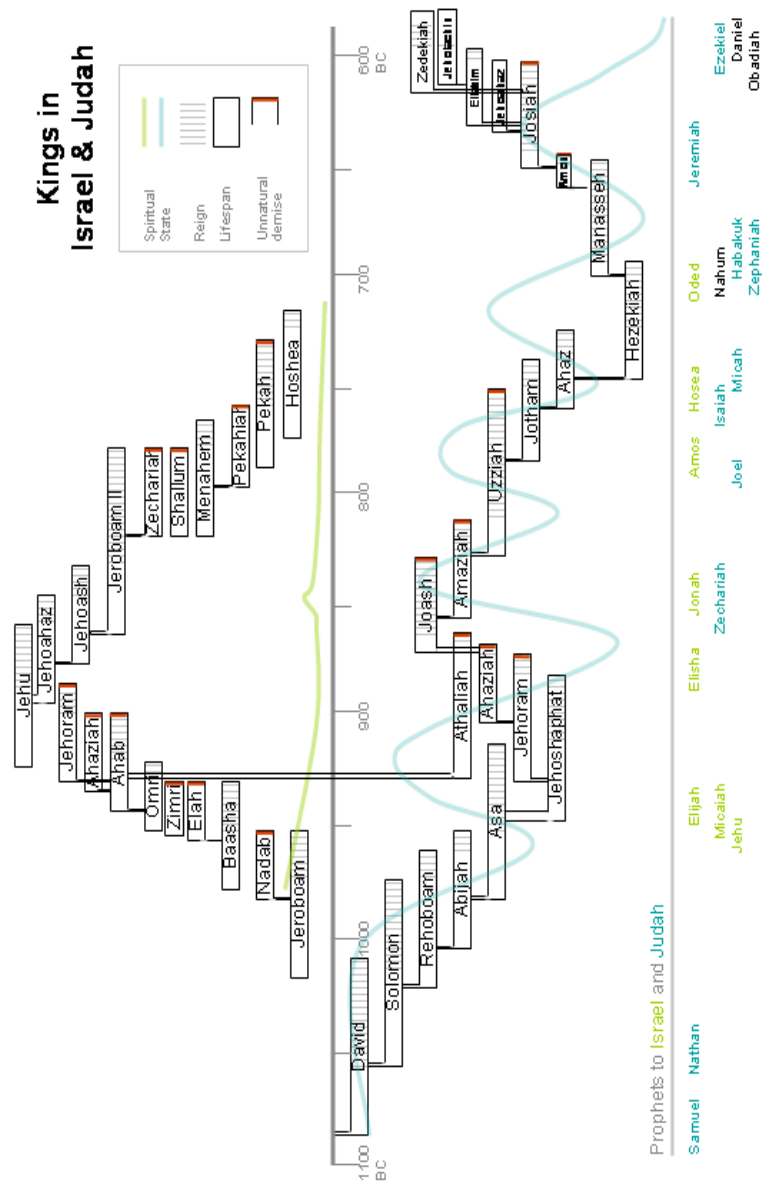
ÎMPĂRAȚII LUI IUDA

NUME	ANI	CARACTER	RELAȚII CU ISRAEL	ISTORIE
1. ROBOAM	17	Rău	Război	1 Împărați 12:1—14:31 2 Cronici 10:1—12:16
2. ABIAM	3	Rău	Război	1 Împărați 15:1-8 2 Cronici 13:1-22
3. ASA	41	Bun	Război	1 Împărați 15:9-24 2 Cronici 14:1—16:14
4. IOSAFAT	25	Bun	Pace	1 Împărați 22:41-50 2 Cronici 17:1—20:37
5. IORAM	8	Rău	Pace	2 Împărați 8:16-24 2 Cronici 21:1-20
6. AHAZIA	1	Rău	Alianță	2 Împărați 8:25-29; 9:27-29 2 Cronici 22:1-9
7. ATALIA (regină)	6	Rău	Pace	2 Împărați 8:18; 25- 28; 11:1-20 Cronici 22:1—23:21; 24:7
8. IOAS	40	Bun	Pace	2 Împărați 11:1—12:21 2 Cronici 22:10—24:27
9. AMAȚIA	29	Bun	Război	2 Împărați 14:1-14 2 Cronici 25:1-28
10. OZIA (Azaria)	52	Bun	Pace	2 Împărați 15:1-7 2 Cronici 26:1-23
11. IOTAM	16	Bun	Război	2 Împărați 15:32-38 2 Cronici 27:1-9
12. AHAZ	16	Rău	Război	2 Împărați 16:1-20 2 Cronici 28:1-27
13. EZECHIA	29	Bun		2 Împărați 18:1—20:21 2 Cronici 29:1—32:33
14. MANASE	55	Rău		2 Împărați 21:1-18 2 Cronici 33:1-20
15. AMON	2	Rău		2 Împărați 21:19-23 2 Cronici 33:21-25
16. IOSIA	31	Bun		2 Împărați 22:1—23:30 2 Cronici 34:1—35:27
17. IOAHAZ	3 luni	Rău		2 Împărați 23:31-33 2 Cronici 36:1-4

18. IOIACHIM	11	Rău		2 Împărați 23:34—24:5 2 Cronici 36:5-7
19. IOIACHIN	3 luni	Rău		2 Împărați 24:6-16 2 Cronici 36:8-10
20. ZEDECHIA	11	Rău		2 Împărați 24:17—25:7 2 Cronici 36:11-21

Kings in Israel & Judah

Bibliografie

Warren W, Wiersbe, „With the Word“ - Thomas Nelson Publishers, Nashville, 1980

Edwin Thiele, „*The Mysterious Numbers of the Hebrew Kings*“, 3rd ed.; Grand Rapids: Zondervan/Kregel, 1983

Frank K. Sanders (Author), G. Campbell Morgan, „*Historical and Expository Notes on the Patriarchs, Kings and Prophets of Israel*“

Finkelstein, Israel and Silberman, Neil Asher, David and Solomon: „*In Search of the Bible's Sacred Kings and the Roots of the Western Tradition*“ (Jan 31, 2006)

T. C. Mitchell, „*Israel and Judah Until the Revolt of Jehu (931-841 B.C.)*,“ in Cambridge Ancient History, 3.1.467.

Wiseman, Donald John. *1 & 2 Kings: An Introduction and Commentary*. Tyndale Old Testament Commentaries series).